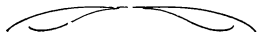

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Časopis pro zbožné spolky, bratrstva
a katolíky vůbec.

S povolením duchovní vrchnosti pořádá

P. Petr Hlobil,
benediktin rajhradský.

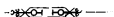
Ročník čtyřicátý devátý 1915.

V BRNĚ.

Tiskem a nákladem papežské knihtiskárny benediktinů rajhradských.

OBSAH:

Básně.	Str.	Četba povzbuzující k pobožnosti.	Str.
Básně A. M. Kadlčákové	1	Kdo nás přivede k Ježíškovi? (Ig. Zháněl.)	2
6, 17, 33, 37, 47, 65, 102, 117, 131, 137, 148, 154, 161, 168, 173, 177, 193, 199, 203, 205, 214, 225, 234, 237, 240, 244, 248, 250, 262, 269, 273, 275, 289, 293, 301, 316, 321, 326, 331, 334, 335, 338, 343.		Třech králů, svátek pohanů. (P. J. Ge- recký, S. V. D.)	7
Srdci Páně. (Antonín H.)	1	Pastýřové a Tři králové v Betlémě u Ježíše Spasitele. (P. Ševčík.)	18
Píseň k Panně Marii v čas války. (Jak. Pavelka.)	71	U stolu Páně. (J. Tagliaferró.)	23
Alleluja, dulce carmen. (Jar. St. Pavlík.)	97	86, 118, 142, 215, 234, 276, 310, 334	
Aurora coelum. (Jar. St. Pavlík.)	97	Hromnice (Ig. Zháněl.)	34
Modlitba matky. (Radocha Rud.)	113	Srdce Ježíšovo, Srdce Syna věčného Otce. (P. Rud. Rozkošný T. J.)	38
Deus Rex coelorum. (Jar. St. Pavlík.)	129	Krátký výklad arcib. smrt. úzkosti S. J. (P. Ševčík.)	40
Vojínův sirotek. (Jak. Pavelka.)	161	Lurdy. (Jar. St. Pavlík.)	52
Za soumraku. (Radocha Rud.)	193	Ale Ježíš mlčel. (Ig. Zháněl.)	72
Hymna církevní k bolestné Panně Marii. (Jak. Pavelka.)	257	Trpící Ježíš — trpící Maria, Matka jeho. (P. Ševčík.)	76
		Srdce Ježíšovo v lůně pan. matky od Ducha sv. vytvořené. (P. Rozkošný.)	83
		Dokonáno jest. (Jar. St. Pavlík.)	98
		Homilie na Hod Boží velikonoční. (Jar. St. Pavlík.)	103
		Srdce Ježíšovo se slovem Božím podstatně spojené. (P. Rozkošný.)	106
		Ježíš dobrý pastýř. (Ig. Zháněl.)	109
		Památka — věčná. (P. Ševčík.)	113
		Krátký čas. (Jar. St. Pavlík.)	131
		Srdce Ježíšovo, Srdce neskonale velebnosti. (P. Rozkošný.)	138
		Benedikta XV. modlitba za mír. (Al. Vaněk.)	162
		Boží Tělo. (Ig. Zháněl.)	168
		Květy kříže Krista Pána. (P. Ševčík.)	184
		Proste a bude vám dáno. (Ig. Zháněl.)	188
		Srdce Ježíšovo, svatý chrám Boží. P. Rozkošný.)	194
		Maria, Matka Páně přes hory chvátala ke sv. Alžbětě. (P. Ševčík.)	197
		Modlete se a trpte pro kněžství sv. Církv. (Pr. P.)	199
		Sv. Cyrille a Methoději! (P. Ševčík.)	203
		Srdce Ježíšovo nás osvícuje a utěšuje. (Ig. Zháněl.)	209
Četba dějepisná a poučná.			
Stáří čili životem vzhůru. (Boh. Kyselý.)	11		
55, 125, 155, 220, 244, 282, 316, 339			
Láska, královna ctností. (Fr. Janovský.)	21		
44, 90, 122, 146, 191, 218, 241			
Chvalořeč na sv. Františka Sales. (Jan Ta- gliaferro.)	181		
Kvarantana. (P. Ševčík.)	42		
Sv. Jan Zlatoústý a dámy cařihradské. (Jos. Weiss.)	Př. 66		
Pastýřský list arcibiskupů a biskupů rak. o Srdci Páně	130		
Katolická církev v republice české	156, 213		
Mučeníci zimy. (B. F.)	173		
Síla modlitby. (A. M. Kadlčáková.)	200		
Sdružení duší obětavých. (Fr. P.)	248		
Blahodárné působení Sdružení obětavých duší	343		
O pojmu a přednosti pobožnosti k nejsv. Srdci Páně			

Chvála naší nebeské Královně: Na nebe vzaté. (P. Ševčík.)	226
Ježíš uzdravuje nemocné. (Ig. Zháněl.)	229
Srdce Ježíšovo, stánku Boha nejvyššího. (P. Rozkošný.)	258
Anděle Boží, strážce můj! (Ig. Zháněl.)	263
Jména Panny Marie, Matky Boží. (P. Ševčík.)	273
Srdce Ježíšovo, dome Boží a brána nebeská. (P. Rozkošný.)	290
Růžence, výzbroj křesťana. (Ig. Zháněl.)	294
Anděl strážný a válka. (P. Ševčík.)	304
Bojem k vítězství. (Ig. Zháněl.)	322
Vám dušičky, vám věnuji, za vás všechno obětuji. (P. Ševčík.)	331
Hlahol trub. (Jar. St. Pavlík.)	335

Hlavní úmysly.

V lednu: Apoštolát modlitby — lidový	31
V únoru: Křesťanská skromnost a mravnost	63
V březnu: Úcta a pobožnost k sv. Josefu	94
V dubnu: Zájmy náboženské v Čile	
V květnu: Neposkvrněné Srdce P. Marie	

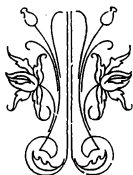
V červnu: Svatořečení bl. Markéty Ala-coque	—
V červenci: Oběti války, ranění, nemocní, zajatí a padlí vojíní	—
V srpnu: Návrat protestantů k církvi katolické	—
V září: Lékaři a křesťanské smýšlení	287
V říjnu: Duše dětí	—
V listopadu: Povolání	351
V prosinci: Mše svatá	383

O křesťanských záležitostech.

Obrázky z katol. missií. (Podává Max. Weinberger.)	30
57, 148, 177, 205, 237, 269, 301, 326.	

Různé zprávy a drobnosti.

Různé zprávy. (Sbíral Ig. Zháněl.)	31
61, 93, 127, 159, 192, 223, 250, 286, 350.	
Děkuvzdání božskému Srdci Páně	94
160, 224, 256, 286, 350.	

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník XLIX.

Vychází počátkem každého měsíce.

LEDEN 1915

Buďtež četavi a rozehtějte se ohněm víry a lásky. Rozpalte se ve chvalozpěvech Božích a dobrých mravech. Jeden z vás je studený, druhý horký. Ale horký rozpálí studeného a kterýž jen trochu doutná, žádej od Pána nebes rozmnožení svého ohně. Sv. Augustin.

Novoroční.

Zas starý rok se ve hrob klade
a nový hrdě kráčí v před,
zas pohrbívají touhy svoje
ti, jichž nezasáh' štěstí hled.

A v novém roce bít se budou
by dosáhnuh tužeb svých,
a nesplněny-li zas budou
jim v tváři utkví trpký smích.

Co všecko nový rok má přinést,
by zavděčil se lidem všem?
Toť věru nesnadný je úkol
a proto k sobě s přáním jdem.

Rač štěstí, zdar a zdraví hojnost
nám, nový roku přinéstí,
ať nemoc, bol a kruté žaly
chtí v krásné růži vykvéstí.

Toť naše přání v novém roce,
s nímž každý k tobě pospíchá,
ať nový život v bolném srdci
rok nový zase rozdmýchá!

A. M. Kadlíková.

Srdci Páně.

O Srdce Ježísovo,
Ty láskou k nám plápoláš,
v horoucím rozničení
k lásce sladké nás voláš.

Jak sladké jest na Srdci
Tvojm odpočinutí,
v každém bolu trápení
vždy se k Tobě přivítí.

Nejsladší Srdce Páně,
ranou z kopí proklané,
z té hojnost lásky teče
na hříšníky zkroušené.

Jak svíce na oltáři
hoří srdce mé k Tobě,
se vši láskou horoucí,
v každé chvíli a době.

Přesvaté Srdce Páně!
Do Tebe se zavírám,
Tebe ctím, v Tobě žiji,
v Tobě také umírám.

ANTONÍN H.

Kdo nás přivede k Ježíškovi?

Časová úvaha. Napsal Ignát Z h á n ě l.

Brzy po narození našeho milého Spasitele Ježíše Krista v nepatrné osadě v Betlémě, přišli do hlavního města zaslíbené země, do Jerusálema, svatí tři králové. Doprovázelo je zajisté po východním způsobu četné komonstvo a způsobil jejich příchod velký rozruch mezi vším obyvatelstvem, které si je zvědavě prohlíželo. Protože hledali nově narozeného krále, domnívali se, že jim nejlépe zodpoví jejich otázku král té země. «Li tedy k Herodesovi a ptali se: »Kde jest ten novorozený král židovský? Viděli jsme hvězdu jeho na východě a přišli jsme, poklonit se jemu«. Mat. 2, 2. Již Mojžíš mluvil v prorockém duchu o této hvězdě řka: »Uzřím ho, ale ne nyní, pohledím naň, ale ne z blízka. Vzejde hvězda z Jakoba.« Mojž. 24, 17. Hvězdu uzřeli svatí tři králové a následovali ji, až je šťastně dovedla do Betléma. Ukázala se hvězda, aby nové světlo oslavilo toho, který právem řekl o sobě: »Já jsem světlo světa, kdo mne následuje, nebude choditi ve tmách, nýbrž bude mít světlo života«. Jan 8, 12.

Svatý Ignát píše o této hvězdě: »Hvězda tato svítila na nebi nade všemi hvězdami, její světlo bylo obrovské a její zjev způsobil podiv. Ostatní hvězdy vypadaly jako její komonstvo, které bylo okolo ní shromážděno; vynikala nade všemi svou září.« A svatý Leo Velký praví, že pronikl srdce svatých tří králů ještě jasnější paprsek božského zjevení a uvedl je ke světlu víry. Víra jest od Boha vlité světlo, které nutká člověka hledati a starati se o spásu své duše.

Hvězda dovedla svaté tři krále k němu, abychom již zde na světě Krista měli a aby se stal naším údělem jednou na věčnosti?

Najdeme Ježíše, budeme-li mít pravou víru jevící se skutky.

V obrovských bojích, jichž svědky jsme v nynější době, udal se na severním bojišti v Haliči následující výjev: Prvý pluk tyrolských střelců přišel dne 28. srpna 1914 ku výšinám u . . . , o které bojovalo sice naše vojsko s velkým úsilím, ale vzdor vši, přímo nadlidské námaze nemohlo jich stéci. Tu pozdě odpoledne asi o půl šesté přirazil tam onen tyrolský pluk. Právě dokončil šestnáct hodin trvající pochod bez odpočinku a bez jídla. Sotva došli k výšinám, přišel stručný rozkaz nařizující stéci ony výšiny. Plukovník přijal rozkaz, sdělil jej ostatním důstojníkům a již se rozvínovalo mužstvo celého pluku v jednotlivé menší čety. Výšiny byly obsazeny četným nepřítelem, ruským vojskem. Tyroláci hnali se do vrchu napřed hustým lesem a na nic se neohlížejíce, směle kráčeli v před. Nepřítel střílel na postupující mužstvo šrapnely, granáty, takže litaly od stromů třísky, vršky a haluze padaly, jakoby je odkrojil; mnozí z vojáků těžce byli poraněni a někteří zůstali ležeti mrtví. Ale nic si nedělali z hlucení děl, třeskotu dělových kulí, stále bylo jejich heslem: vpřed! Došli k mýtině, kde obzvláště mělo ruské dělostřelectvo dobrý cíl; střela za střelou padala na naše statečné vojáky, ale jakoby nechumelilo, kráčeli

jako ze začátku také nyní dále a byl to úchvatný pohled divatí se na tyto horaly, pohrdající smrtí, když zákop za zákopem — a bylo jich osm, dobývali. Tu zavzněl na polnici signál: k útoku! A ihned na to zavzněl jako bouře zvuk ze všech hrdel: hurá! a byl dobyt poslední zákop. Naši dobyli šestnáct děl, dvě strojní pušky a zajali přes pět set nepřátel. A tu najednou, když plní nadšení stáli tyrolští střelci nahoře na kopci, s takovou statečností dobytým, zavzněla znovu polnice a hlásala: k modlitbě! Všichni tito hrdinové poklekli, smekli čepici a děkovali vroucně Bohu za toto vítězství. Bylo několik okamžiků ticho jako v kostele a pak najednou jako jedním hlasem zanotili císařskou hymnu: zachovej nám Hospodine! Svědci tohoto výjevu, ač byli otužilí vojáci, kteří mnoho v této válce viděli a prodělali, plakali dojata a vyprávěli, že podobně vážného okamžiku nezažili ve svém životě. Dobytí této výšiny rozhodlo boj a pomohlo k vítězství.

Po celém světě jsou známi Tyroláci jako věrní synové církve, ale též jako vzorní ochránci říše Habsburské. Obojí věrnost, ku trůnu a k oltářům, často již skutkem dokázali. Celá země jejich jest slavnostně zasvěcena božskému Srdci Ježíšovu a kdykoliv volal je mocnár na ochranu, vždy ochotně uposlechl, což dokázali i za nynější války, jak vysvitá z příběhu právě uvedeného. Vždy fídili se obyvatelé tyrolských Alp rozkazem Ježíšovým: »Dávejte tedy, co jest císařovo císaři a co jest Božího, Bohu«. Mat. 22, 21.

Kéž bychom se častěji zabývali vážně otázkou, kterak jediná víra může nás učiniti šťastnými a spokojenými. A není přece většího pokladu nad spokojenost, klid duševní, což vše jest pravým pokojem, který nám může dáti jediný Bůh. Jak mnohdy hledají lidé štěstí, spokojenost, kde jich není. Mnolý si myslí, kéž bych jenom měl hodně mnoho peněz, ty mně chybí, abych byl úplně šťasten. Ale pak by musili býti všichni boháčů vesměs spokojeni a šťastni, což však není. Vždyť již náš milý Spasitel vyprávěl o boháčích, který si prohlížel svou úrodu a viděl, že má malé stodoly, skrovné stáje, nepatrný dům a umínil si, že znovu, vše vystaví a pořídí mnohem nádhernější pohodlnější a rozsáhlejší. Ale zapomněl při

tom na Boha, zda Bůh mu to dovolí? Boháč řízením Božím téže noci náhle zemřel. Jindy líčil Ježíš Kristus nebezpečí bohatství řka: »Snáze jest projíti velbloudu uchem jehly, nežli boháč vejíti do království nebeského.« Mat. 19, 24. Je nemožno, a v obrovský velbloud prošel uchem jehly a tak, di Ježíš Kristus, jest skoro také nemožno, aby boháč vešel po své smrti ve slávu věčnou. Není tedy bohatství onim vykouzleným štěstím, o němž mnozí snějí. Uspokojí nás čisté svědomí a to dává nám naše víra, když ji ukazujeme skutky, když žijeme, jak víra naše poroučí.

A bohužel kolik jest tu oprávněných stesků, že není mezi námi víra tak ctěna, tak vážena, tak skutky osvědčována, jak by dle předpisu naší svaté církve býti měla. Mnoho lidí jest mezi námi, kteří vůbec nic nevěří anebo jsou ve víře nad míru vlažni, lhotejní a neteční. Jak docela jinak počínali si naši zbožní předkové! Přinášeli velké oběti ku rozšíření cti a slávy Boží, stavěli skvostné kostely, jejichž krásu až dosud velebíme a již se až dosud podivujeme, činili velké dary a zřizovali kláštery, nemocnice a jiné dobročinné ústavy. Sám Aeneas Silvius, slavný spisovatel, pozdější papež Pius II., napsal ve svých knihách, že v žádne křesťanské zemi nenašel tolik chrámů a klášterů nádherných jako v Čechách. Přemnohé z nich byly bohužel hlavně za neblahých pro náš národ válek husitských barbar-sky zbořeny a zničeny, ale i zříceniny jejich káží nám náboženskou horlivost a živou víru našich slavných předků.

Kdyby Bohu bylo lhotejno, věřime-li a klaníme-li se komukoliv, pohanským modlám, moderním heslům, jako třeba zlatému teletu, mocnějším osobám, pak vyslal nadarmo svého Syna a tento oklamal své posluchače, když jim řekl: »Kdo neuvěří, bude zatracen, kdo uvěří a bude pokřtěn, spasen bude.« Mar. 16, 16. Kdyby byla víra jako víra pak lhal sloup naší víry svatý Pavel řka: »Jeden jest Pán, jedna víra, jeden křest.« K Efeským 4, 5. Žádný otec pozemský nespokojí se, aby jeho dítky byly k němu vlažny, lhotejny a nevšímavý, ale žádá lásku věrnou, stálou, nespokojí se pouze slovy, ale žádá skutky.

Podobně i Otec nebeský žádá svatou horlivost pro víru. Proto napomíná svatý apoštol Pavel své věrné i nás s nimi: »Protož miláckově moji, jakož jste vždycky poslechli, pracujte s bázní a třesením o své spáse, nejen v mé přítomnosti, nýbrž i nyní mnohem spíše v mé nepřítomnosti.« K Filip. 2, 12. S bázní a třesením, praví svatý Pavel, to jest starostlivě a s jakousi obavou pracuj každý z nás o své spáse. Jednak majíce na paměti svou vlastní slabost, četné překážky a obtíže, které se nám stávají v cestu, jednak proto, že spása naše nezavisí pouze na nás, ale i na Bohu, jenž by odepřel milosti tomu, kdo by s ní nechtěl působiti. Avšak též máme pracovati s důvěrou o své spáse, poněvadž nepracujeme o ní, zůstaveni sami sobě, nýbrž s Bohem, jenž nám pomáhá svou milostí, abychom skutky dobré mohli nejen započítati, ale i vykonati. Jaká to pro nás útěcha, že nám Bůh pomáhá při všech našich snahách starati se o spásu své duše.

Vlažný ve víře řekne snad: »proč bych šel ku zpovědi, žádného jsem nezabil, nic neukradl. Podobně mluvil fariseus, o němž vypravuje Ježíš Kristus ve známém podobenství o pyšném fariseovi a pokorném celníku, kteří byli modlíce se ve chrámě jerusalémském. Fariseus modlil se podolně, jako zní často řeč lidí hostejných ku víře: »Nejsem jako jiní lidé, lupiči, nespravedliví, cizoložníci, postím se dvakráte zá týden, dávám desátky ze všeho«; celník však stál z daleka, nechtěl ani oči pozdvihnouti k nebi, nýbrž bil se v prsa svá a říkal: »Bože buď milostiv mně hříšnému.« A Ježíš dodal, že fariseus nebyl ospravedlněn, nýbrž celník. Luk. 18, 10 nn. A pak ruku na srdce: zpytuj se bedlivě, kdož ví, nemáš-li ve své domnělé rúži skrytého hlodajícího červa? Říkáš, že nemáš hříchů, ale Bůh, který vše ví, není s tebou spokojen. Není člověka, který by se mohl míti za ospravedlněného, sám svatý Pavel nechtěl toho o sobě tvrditi. Jediný Ježíš Kristus, syn Boží, mohl se tázati svých nepřátel: »Kdo z vás bude mne viniti ze hříchů?« Jan 8, 46.

Jiný hostejný ku víře řekne snad: »Proč bych chodil na kázání, co tam uslyším, dávno znám.« Ale zapomináš,

že mnohé jsi zapomněl, že jest potřebí připamatovati si a pak, že velmi důležitě, aby každý z nás stále byl upamatován na své náboženské povinnosti, hlavně aby svou víru dokazoval skutky. Vždyť viděti, znáti předpisy, zákony a plniti je, jsou dvě různé záležitosti. Svatý Jan eváγγελista praví: »Kdo z Boha jest, slovo Boží slyší, proto vy neslyšíte, že z Boha nejste.« Jan 8, 47.

Písmo svaté vyřklo ortel nad vlažnými lidmi v těchto slovech: »Znám tvé skutky, že nejsi ani studený ani horký. Poněvadž jsi vlažný, vyvrhnu tě z úst svých.« Zjev. sv. Jana 3, 15, 16. Svatý apoštol Juda jmenuje ve své epístole vlažné vyznavače víry Kristovy bezvodnými mraky, větry sem a tam přeháněnými, stromy v podzimku, bez plodů dvakrát umrlými, bouřlivými penami mořskými, které vypěňují své hanebnosti. 1, 12, 13.

Prosme Boha, aby nás uchránil od vši vlažnosti, stůjme horlivě u kazatelny, choďme často ke zpovědnici, přistupujme možno-li každodenně ku stolu Páně a nebudeme zajisté nikdy vlažnými ve vykonávání svých náboženských povinností. Rádi a ochotně konejme dobro kdykoliv se k tomu naskytne příležitost! Jistý vyšší důstojník, který prodělal všechny boje proti Srbsku, psal své choti: Jeden statečný voják z naší setniny padl a zanechal po sobě vdovu s více dětmi. Byl docela chudý. Mužstvo setniny, vesměs stateční a chrabří Chorvaté, uspořádali mezi sebou sbírku pro tyto opuštěné sirotky. Jeden poddůstojník rád by byl také daroval korunu, avšak neměl drobných, nýbrž jenom papírovou dvacetikorunu. Chtěli mu zapůjčiti kamarádi korunu, ale nechtěl, trval na tom, aby byla koruna z jeho vlastních peněz. Mnoho se nachodil a naprosil, než svou papírovou bankovku proměnil. Zbýlých devatenáct stříbrných korun vložil si do sáčku a pověsil si ho pod košili kolem krku. Nedlouho na to šel tento poddůstojník na hlídku. První koule nepřátelská zasáhla jej — na štěstí do váčku s penězi. Koruny, mezi nimiž byla jedna stříbrná pětikoruna, byly prohnuty, jakoby je někdo stloukl dohromady. Jak rád byl tento muž, že za dobročinným účelem rozměnil své peníze. Z těchto deva-

tenácti korun byla jedna poněkud uchovalá, ostatní byly pokroucený a poddůstojník nechal si je na památku pro své milé do své drahé domoviny.

Bůh odmění každý dobrý skutek, odmění také nás, když v něj věřiti budeme a viru svou skutky dokážeme. Nedejme se zastrašiti žádnou námitkou, kterou činí lidé proti svaté víře. Nerozumíme-li něčemu, hledejme poučení buď v dobrých knihách anebo u lidí, kteří jsou ve víře dobře vycvičení. Mnohdy zdá se nám býti něco, co hlásá naše svatá církev, poněkud nejasno, slyšíme slova, jimž dobře nerozumíme, na příklad zaslechneme něco o Matce Boží, o neomylnosti církve, o samospasitelné církvi, o odpustcích a podobné. Snad máme proti něčemu předsudek. Ale když poznáváme pravý význam těchto slov, uvidíme, že není v nic nemožného. Biskup z Trevíru Korum pravil jednou o těchto pochybnostech: Pozorujeme-li naše svaté náboženství a naši svatou církev podle zevnějšku a povrhně, připadá nám jako některé malované okno z našich velkolepých kostelů, když se na ně díváme z venku. Vidíme, že cosi tam jest, ale není v tom žádného souladu, pozorujeme, že jest to obraz, ale nepoznáváme, co představuje. Teprve když vstoupíme dovnitř a pozorujeme zevrubněji okno ze vnitřku, vidíme všechno umění a krásu, která tu jest. Právě tak mají se nepřátelé církve lépe podívatí na naše svaté náboženství, pak poznají také jeho vznešenost. Proslulý katolický básník Weber říkával: Polovičaté myšlení vede k ďáblu, celé myšlení vede k Bohu.

I když se nám někdy zdá, jakoby církvi lépe mohlo se dařiti, že by mohla více býti vážena, oblíbená, rozšířena, nebojme se o ni, ať se děje cokoliv, Kristus jest s ní, nemůže zahynouti. Řekl k ní: »A aj já jsem s vámi po všechny dny až do skonání světa«. Mat. 28, 20. Vpravuje se o velkém synu národa římského Caesarovi, že se jednou plavil po Sředozemním moři. Najednou povstala velká bouře a veslař byl všecek ustrašen. Tu pravil mu: Co se bojíš, vezeš Caesara. Co pravil Caesar z domýšlivosti, dí Ježíš v pravdě. Co se bojíš? Kristus jest na lodi církvi, jest jejím koruidelníkem, nikdy nezhyne. Za nej-

skvělejší dnů římské republiky pohanského Říma říkal hrdě Říman Římanu: jsem římský občan! To byl jeho nejvzácnější titul. Byl hrd na svou obec, protože byla úctyhodna svými lety, mocna počtem občanů a znamenita moudrostí svých státníků. Oč větší čest býti občanem republiky církevní, která přetrvala devatenáct století a potrvá až nebude času, která čítá na miliony svých synů ve všech podnebích, která čítá hrdin a mučedníků do nespočetných tisíců, která nás přidržuje k apoštolům a mučedníkům. »Nejsme již cizinci a přistěhovalci, nýbrž jsme spoluobčany a domácími Božími, jsouce vzděláni na základě apoštolů a proroků, an kamenem uhelním jest sám Ježíš Kristus.« K Ffes. 2, 19. 20. Třeba jsme odloučení od našich milých velkou vzdáleností i když se již snad od nás odebrali na věčnost a nás zde zanechali jako sirotky, nikdy nemůžeme býti odloučení od viry Ježíše Krista. Ježíš jest vždy s námi, vždy nás těší, nikdy nás neopustí Řekl: »A aj já s vámi jsem po všechny dny až do skonání světa.« Mat. 28. 20.

Podle příkladu svatých tří králů vyvolme si za svou hvězdu, již chceme následovati viru, ukazující se skutky. Kdo dřímá, procitne ze sna, Jednejme podle slov svatého Augustina, který nás napomíná: »Budtež řetivi a rozhrňte se ohněm viru a lásky. Rozpalte se ve chvalozpěvech Božích a dobrých mravech. Jeden z vás jest studený, druhý horký. Ale horký rozpálí studeného a kterýž jen trochu doutná, žádej od Pána nebes rozmnožení svého ohně a žádej o pomoc. Pán jest hotov dáti ji. Budmež připraveni otevřeným srdcem ji přijmouti.«

Bůh neopustí doufajících v Něho. Na perónu jednoho pařížského nádraží odehrála se dle líčení anglického zpravodaje v říjnu 1914 následující dojemná scéna. Větší počet raněných ležel na peróně na slámě a čekali, až je převevou do nemocnice. Jeden z raněných těžce dýchal, velmi náříkal a zamítl ošetřovatelku, která mu chtěla dáti nový obvaz. Prosil, zda tu není někde zpovědník. Jiný zraněný zaslechl tato slova, zatahl ošetřovatelku namáhavě za sukni a se zřejmou námahou řekl: já jsem kněz, doneste mne k němu, dám mu absoluci

(rozhřešení). Ošetřovatelka váhala, neboť viděla, že při jeho smrtelném zranění, jest každý sebe menší pohyb životu nebezpečný. Ale ještě více pronikaly jí k duši pobídky obou vojinů. Konečně voják-kněz sám se namáhal povstati, ale marně. Tedy byl donesen k umírajícímu soudruhovi, vyhověl jeho přání vyslyšel jeho zpověď, ale už neměl síly udělati kříž. Ošetřovatelka mu musila při tom pomoci. Pak umřeli oba vojáci, ležíce vedle sebe a držíce se za ruce. (Ve Francii jsou totiž kněží podle zákona donuceni sloužiti ve vojsku jako každý jiný občan se zbraní, jsou zařazeni do pluků.

Zůstaňme věrni po otcích zděděné víře nedbejme na různá hesla, jimiž by nás rádi nepřátelé církve a víry katolické od ní odvrátili.

Protože Bůh vše dobré odmění, odmění také naši vytrvalost a horlivost ve víře a dá nám milost šťastné smrti, abychom umírajíce mohli zvolati se svatým Pavlem: »Dobrý boj jsem bojoval, běh jsem dokonal, víru jsem zachoval, pro budoucnost jest mi uložena koruna spravedlnosti, kterou mi dá v onen den Pán, spravedlivý soudce.« II. K Timoth. 4, 7. 8.

Zimní den.

Slunce zemi ozářilo
v stříbře stkví se celá zem,
všude bilo kam dohlédneš
v dále zřítis jen lesů lem.

Tisíce hvězd země hází
slunce, když se opře v kraj,
zdá se mi, že kolem šepce
pod sněhem vše divnou báj.

Slunce hřeje střechy domů
již z nich visí střechýle,
s blukem velkým sníš se svezce
na zem dolů co chvilě.

A na večer, když již slunce
za hory se uklání,
severák zas pusté kraje
na svém oři prohání.

A. M. Kadlčáková.

Tři hvězdy.

První hvězda — víra svatá,
již jsem na křtu přijala,
tou mi blavu ruka kněze
v chrámě prvně žehnala.

Druhá hvězda — naděj sladká
sílí duši umdlenou,
že se jednou po svém žití
dostanu v říši nadhvězdnou.

Třetí hvězda — láska čistá,
symbol všeho křesťanství,
zachovám-li si ji v duši,
dojdu svého vítězství! —

A. M. Kadlčáková.

Třech králů, svátek pohanů.

P. J. Gerecký, S. V. D.

„Narodil se Kristus Pán, veselme se!
Z růže kvítek vykvet nám, radujme se!
Z života čistého, z rodu královského,
Nám, nám, narodil se!“

Jak jsme to zpívali s radostným srdcem na Hod Boží vánoční, když tmavá noc se obrátila v jasný den, a zvuky, jaké doposud svět ještě neslyšel, zaznívaly z výšin nebeských: »Sláva na výsostech Bohu, a na zemi pokoj lidem dobré vůle... Zvěstuji Vám radost velikou, která bude všemu lidu. Narodil se Vám dnes Spasitel, to jest Kristus Pán...«

Ano, veselme se, radujme se! On, tak dlouho, tak toužebně očekávaný Spasitel náš, nám se narodil... Zpívali jsme, těšili jsme se, ale poděkova i jsme též alespoň trochu Ježíškovi za hojnost milostí, kterých se nám dostalo narozením jeho?

»Zvěstuji Vám radost velikou, která bude všemu lidu.« Poslouchejme jen, nebeští poslové nám zvěstují, že Kristus Pán se narodil, aby se radovali všichni lidé, národy celého světa.

Lumen ad revelationem gentium. — Světlo k osvicení pohanů (Luk. 2, 32) Tak nazývá Novorozeného Simeon ve chrámě v Jerusalemě. Světlo nebeské rozjasnilo tmavou noc, když Spasitel se narodil, světlo nebeské, hvězda jeho se ukázala národům (pohanským) na východě... »Neboť viděli jsme hvězdu jeho na východě i přišli jsme poklonit se jemu!«

Příchod třech králů od východu byl příchod prvních pohanů k jesličkám Ježíškovým. On sám, Spasitel všech národů, je volal zázračným způsobem, naznačuje tak touhu svou převelikou po spásě všech národů.

Německý umělec, prof. Janssen nám namaloval obraz velice dojemný, s podpisem: Všichni jdou za hvězdou. Je to mistrovská kompozice; představuje nám člověčenstvo, toužící vírou a nadějí po věčném Bohu. Ale je to zároveň obraz zcela moderní, realistický: v čele jedou tři králové, za nimi kupa lidí v oděvu našeho moderního života. Vidíme tam děti, kněze i laiky, bohaté i

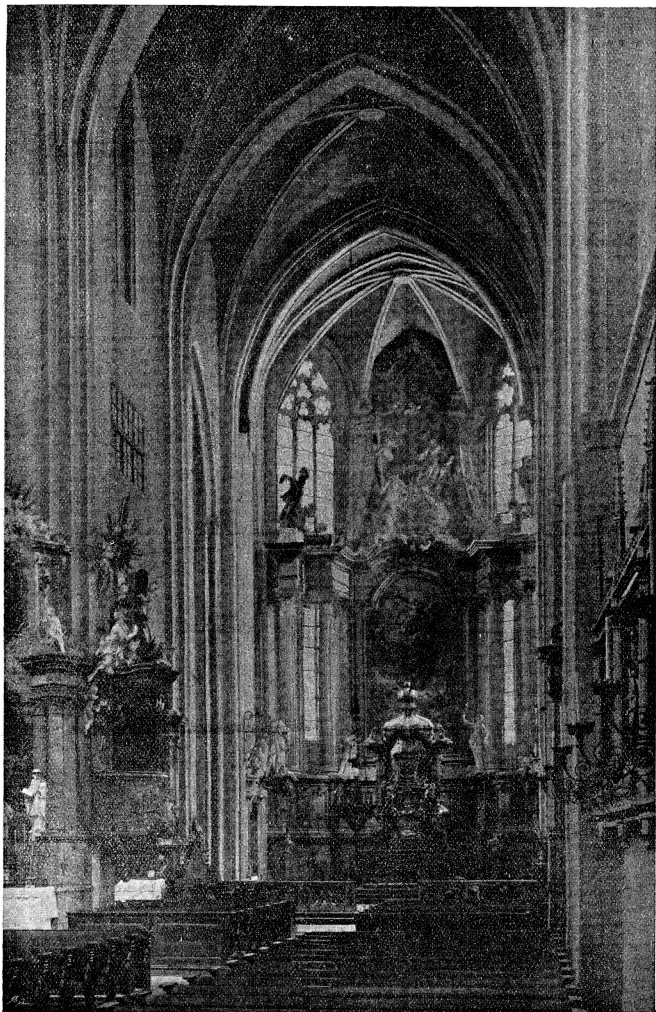
chudobné muže i ženy všech vrstev, všech věků... všichni se ženou pustinou toho života ku předu, očekávají toužebně novou dobu štěstí a spokojenosti, všichni jsou naplněni nesmírnou nadějí. Sedlák tam veze na trakaři nemocné své ditko, starý upracovaný dělník potácí se dále, rukama lomě; zajatý zoufalec natahuje ruce po zemi svobody; matky nesou ditky své... »všichni jdou za hvězdou!«

Obraz ten je velmi dojmavý, ale neuspokojí. Je příliš malý, ohraničený. Měl by se rozšířit na celý svět, na všechny časy — nejen na naši moderní dobu — i na lidi všech časů, všech národů od počátku světa; ze všech stran od východu i od západu, od jihu i od severu, ti všichni by měli následovati tu hvězdu nebeského světla, nebeského pokoje. Celý svět by měl, jak oni tři králové, spěchat k jesličkám Ježíškovým, řkouce: »Kde jest ten novorozený král židovský? Neboť viděli jsme hvězdu jeho na východě i přišli jsme poklonit se jemu!« (Mat. 22).

Státi se »lumen ad revelationem gentium«, to právě byl a ještě stále jest úmysl Ježíšův. A tu první svou vůli zanechal Pán Ježíš jako poslední svůj příkaz apoštolům svým. V Betlémě, ještě v jesličkách přijal on sám první pohany do říše své, a když se loučil s tímto světem, když slavně vzkříšený a oslavený Syn Boží stál na hoře Olivetské, tak ještě jednou vzpomněl na to, čeho jej kdysi ujistil Otec jeho: »Požádej ode mne a dám tobě národy v dědictví tvé a ve vladařství tvé končiny země«. (Žalm 2, 8.) A proto — jsou to jeho poslední slova! — »jdouce, učte všechny národy!

Jak se Pán Ježíš staral o to své dědictví jak se staral o národy celého světa, jak myslil na spásu jejich od první do poslední chvíle pozemského svého života, — A teprve teď?

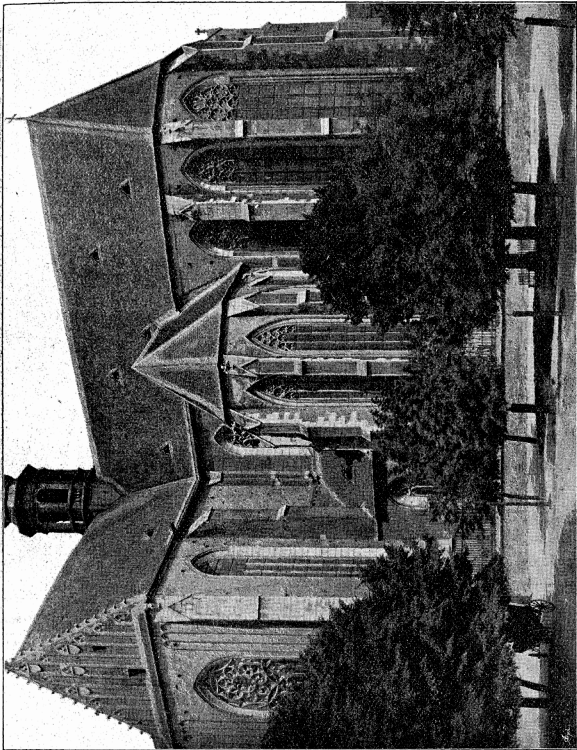
Příchod třech králů, první to povolání pohanů k jesličkám, a poslední Ježíšova slova: »Jdouce, učte všechny národy«, jsou základem toho, co my dnes nazýváme »dílo missijní«

Staré Brno : Vnitřek kostela.

jsou základem missií mezi pohany. Nejvyšší autorita se jimi stává zástupcem missijního díla a otiskuje mu pečef Božského původu*) Toto právo cirkve jest neporušitelným a nedotknutelným vzhledem k jakýmkoliv pokusům, jimiž

Tak jasně a srozumitelně proslovený misijní rozkaz jest činem Božské prozřetelnosti, která povinnost účastniti se díla missijního napsala všem učedníkům Ježíšovým nesmazatelně a pro všechny časy písmem

Staré Brno: Kostel.

by je chtělo zatemnití lidské sobectví a lidská pohodlnost hodlající se vynknouti nutným důsledkům, plynoucím z podstaty křesťanství.

*) Poslední vůle Ježíšova. Nákl. miss. domu
▼ Moedlingu.

plamenným na vítěznou bránu cirkve.

„Jdouce učte všechny národy . . .“
Tot jest řečeno tak stručně a rozhodně, že nelze připustiti žádné pochybnosti: jedná se tu skutečně o rozkaz! A

pronáší jej tak beze všeho omezení a tím mu dodává naprosté platnosti. Neří pro ty, jichž se týče, žádoucí vyhnouti, žádné omluvy, již by se mu mohli vyhnouti; není okolnosti ani poměrů, za nichž by neplatil.

Konečně Spasitel světa jej pronáší s ujištěním, že v plnění tohoto zákona bude on sám až do skonání světa. Na tom spočívá rozhodnutí, že missijní povinnost potrvá pro všechny budoucí časy až do posledního dne světa; tudíž trvá i v přítomnosti. Ano, i pro nás platí příkaz missijní! A ten svátek pohanů, — třech králů — nás napomíná, že se musíme rozhodnouti, jak chceme vyplniti tento rozkaz.

Je-li pravda, že »bez víry nemožno jest Bohu se líbiti«. (Žid. 11. 6.); že »každý, kdo v Syna Božího nevěří, již jest souzen« (Jan 3. 8.); že »kdo uvěří a pokřtěn bude, spasen bude; kdo však nevěří, bude zavržen (Mar. 16, 16.); »katolická církev jest jedinou, která této spasitelné víry a tohoto záchranného křtu poskytuje; je-li pravda, že Ježíš Kristus jest jediný »prostředník mezi Bohem a lidmi, kterýž dal sebe samého na vykoupění za všechny«. (I. Sim. 2, 5. 6.); jestliže »kromě jména Ježíšova není jiného jména pod nebem daného lidem, skrze kteréž bychom měli spasení býti«. (Sk. ap. 412.) a jestliže jediná církev katolická toto spojení s Ježíšem prostředkuje — pak nelze věru naléztí slov, jimiž by mohla býti dostatečně vytknuta důležitost a naléhavost missijní povinnosti všech katolíků.

»Kdo se z nás katolíků klade do hrobu, aniž by byl horlivě působil pro missie, nechal nejkrásnější půdu ležeti bez povšimnutí, pohrdnul jí a ztratil nejlepší část života«.

Tato slova promluvil profesor dr. Meyers na katolickém sjezdu v Augšpurce 1910.

Věru, pole missijní jest pro každého katolíka, »nejkrásnějším kusem půdy«, na němž by učinil svůj život užitečným sobě i jiným, pro čas i věčnost. Kdo na tomto poli pro čest a slávu Boží k z milosrdné lásky k ubohým pohanům s radostnou obětavostí spolupůsobí, může si při smrti klidně

říci: »Žil jsem pro velikou a svatou věc! Konal jsem službu apoštolskou a mohu doufati v apoštolskou odměnu.«*)

Nuže, co budeme činiti my? Bohužel není málo těch, kteří se staví proti podniku missijnímu podezřívavě neb i docela nepřátelsky, protože se bojí o své vlastní okolí. Proto jest potřeba zdůrazniti stále a stále, že se tu nejedná o osobní choutky či blouznění, ne o soukromou záležitost některých řádů neb missijních společností, nýbrž o povinnost každého katolíka. A protože jest to povinností každého katolíka, musí o rozšiřování víry též míti opravdový a vřelý zájem a účastenství skutky se jevíci každý dobrý katolický křesťan. Missijní dílo již mu nebude cizí záležitostí a missionáři již mu nejsou zástupci osobních neb cizích zájmů, nýbrž jsou kněžimi a apoštoly naší církve od ní pověření a rozesláni, aby plnili Ježíšovou první a poslední vůli vzhledem k pohanům, jsou duchovními správci ve společné řadě všech ostatních duchovních správců, farářů i kaplanů naší otčiny. Mají ovšem co do hmotných prostředků daleko nepríznivější postavení, jsou chudí a odsouzeni k tomu, aby celý život žili jako žebráci. Ale věc, již zasvětili své síly, svůj život, jest po výtce katolickou. Ještě jednou: nemáme před sebou muže cizí, kteří odcházejí za hranice církve samovolně jako dobyvatelé, nýbrž jsou to dělníci Krista Pána kteří pracují na vlastní vinici Páně a kteří obdělávají a osévají onu část společné vinice, kde trní a hloží jest hustší a ostřejší než kdekoliv jinde.

Tak-li o missionáři soudíme, pak se missionář staví nám po bok; my se budeme oň zajímati ne pouze proto, že jest zajímavým, nýbrž proto, že v něm spatřujeme apoštola své církve, který se stará o její rozšíření mezi pohany, jak to Kristus naporučil.

*) Pro říši Kristovu. (Nákl. miss. domu v Moedlingu). Napsal P. H. Fischer, missionář společnosti Božského slova. C. 30 h. Tate knížetka, i spisek Poslední vůle Ježíšova, c. K 1-60, budou doporučeny co nejvřeleji.

A právě tak musejí být pojaty a posouzeny ústavy k výchování missi-onářů. Neslouží cizím účelům, nýbrž jsou potřebnými ústavy v církvi a pro církev; jsou právě tak nutně potřebné a oprávněné jako kněžské semináře a kláštery. Jsou nepostrádatelným základem, na němž jedině splnění mis-sijního rozkazu Páně může být vybu-dováno

Missijní dílo se nám tudíž nyní jeví jakožto dílo církve, a proto jako povinnost každého dobrého, horlivého katolika.

A teď odpověď na otázku: "Nuže, co budeme činiti my? nebude již těžká. Vznešenou bohoslužbou jest šíření krá-lovství Ježíše Krista. Služba Boží na zemi jest však vždycky obětí. Obětí, jakých každá služba Nejvyššímu vyžaduje, byly obrazně znázorněny již u jesliček Vyku-pitelových. Jsou to: zlato, kadidlo, myrrha, čili obětí hmotné, modlitba a obět osobní. Toto poslední jest obětí nejvyšší a zároveň i nejtěžší. — Mis-sijní dílo, jsouc bohoslužbou, činí všechny tyto tři dary povinností. Vyžaduje, (o tom snad podruhé více!) četných pra-covních sil, hojných peněžitých pro-středků, a — více než tohoto obojího — mnoho modlitby.

Proto: Modleme se horlivě za mis-sionáře, i za pohany! Podporujme dílo missijní dle možnosti také almužnou a a hmotnými prostředky!

Každý z nás může rozsvětliti stále a stále jasněji hvězdu Betlemskou, hvězdu svaté víry, když oživuje stále a stále missijní nadšení, když roz-šiřuje jak možno missijní myšlenku. Ta-kovým způsobem též prospěje, aby slavné vidění epistolý třech králů brzy

se uskutečnilo: »Vstaň, osvěť se Je-rusaléme; nebo přišlo světlo tvé a sláva Hospodinova nad tebou rozejde. Nebo aj tma přikryje zem, a mrákota národy: ale nad tebou vzejde Hospodin, a sláva jeho v tobě viděna bude. I chodi-ti budou pohané v světle tvém, a králové v blesku vý-chodu tvého. Pozdvihni vůkol očí svých a viz: všichni ti to shromáždění jsou, příšlící tobě; synové tvoji z daleka přijdou a dcery tvé s boku povstanou a síla pohanů přijde k tobě...« (Is. 60.)

Ó ano, všichni potom budou násle-dovati hvězdu Betlemskou, národové ce-lého světa. Sláva Boží se zjeví i na na ostrovech nejvzdálenějších. Zde, kde nyní ještě prostírají se tajuplné pralesy, budou se vypínati k nebesům slavné dómy, a k trůnu Nejvyššího neustále vznášeti se budou modlitby díky a chvály. Biskupové a kněží se tam modlí a žeh-nají klečící lid, který ještě před něko-lika lety jen v lesích se potoulával, tupě, bez lepšího vyššího citu! Náro-dové Číny a Indie, Japonska a Afriky mají svoje kněze a zase je posílají dále a dále tam, kde ještě nesvítlí ta hvězda Betlemská! — Snad, snad kulturní nynější národové Evropy zmizeli úplně ze světa a na jejich místě nevidíme nové národy od východu a od jihu, nové to plémě, nové to pokolení — křesťanské — katolické . . .

A konečně bude přece »jeden pastýř a jeden ovčinec!«

Stane se tak, jak Kristus Pán- výslovně řekl!

Stáří čili životem vzhůru.

Mgr. Baunard. — Z franc. Boh. Kyselý.

Nejprve vymezím pojem, jaký mám o stáří. Není to pokles, je to pokrok; stáří nesestupuje, ale jde vzhůru. A o tomto životě stoupajícím k výšinám, o jeho dobrodiní, velikosti, vznešených zjeveních, vnitřních radostech, slavných,

naléhavých povinnostech i vrcholné na-ději chci pojednati v této knize.

Ejhle, bratře*), který máš sedm.

*) Oslovení to týká se 90letého biskupa Mon-niera, jemuž kniha připsána, ač také každého-čtenáře.

desát let, který jsi jim blízko, nebo jsi již za nimi: toť večer tvůj. Cítíš, jak jeho stíny kladou se ti na oči, jak jeho chlad proniká ti kosti. A proto usedáš nejednou na okraj zaprášené cesty, zadíváš se v tu stranu, kde slunko zapadá a diš sám k sobě: Klesám!

Ano, bratře můj, klesáme; pravdu diš, dobře diš. Ale co máš při slovu tom na mysli? Zajisté tělo — starého mrzáka, vyčerpaného šedesátiletými námahami ve službách nesmrtelné královny. Ale teď nemáš se zabývat s ním, podřízeným, nýbrž s ní, vznešenou královnou. Zeptej se jí, této duše, své duše, na mocné její tužby, na vyšší vznět, na tuchy a sny o věčnosti. A potom ticho! Poslouchej, co praví duchu tvému široké rozpjetí jejího křídla, které se hotoví k letu na cestu poslední. Co to? »Cítím, že se povznáším«, pravil stařec Dufaure než naposled vydechl, A poslední ten vzdech platil Bohu.

Alfred de Vigny kreslí v šestiřádkové poznámce svého »Denníku básníkovy« tento obraz: »Za pňlnoční noci, dlouhé noci polární na Islandě slézá poutník horu. Tam objevuje se mu na dalekém východě slunce, tak drahnou dobu neviditelné. Vrcholky jsou již ozářeny, pod jeho nohou dolů prostírá se však ještě moc v celém údolí«. Tak je s básníkem, di Vigny; tak je s kmetem, pravíme my. Dle rozlohy a hloubky zjevujících se obzorů, dle probouzejících se jasů, dle jiskřících se vrchů, nad nimiž hnedle vyhoupane se slunce, které již obzoru neopustí, může poutník životem změřiti výšku, k níž ho léta vynesla. Ano, stoupal a stoupá stále.

Ale v tom je věru něco víc, něco lepšího než pouhý básnický obraz; je tu cosi probádaného, vyzkoušeného, prožitého. Čím více věkem prospívám, tím více ovládá duši mou i srdce mé pocit vykonaného pochodu, jímž směřuji vzhůru k šifícím se obzorům, k nesmírné podívané, zatím co touz měrou všeho pode mnou ubývá, všecko se zmenšuje.

Pobyl jsem nedávno několik dní ve svém rodném městečku. Jak velická bývala kdysi v oku mém všecka místa, kde plynulo mé dětství! Ty otecké lány, kde jsem se jako hoch nadobro ztrácel

v brázdách pod vysokým obilím! Ty klenuté aleje hlubokých lešů, z nichž východ tratil se nepatrnou tečkou vzdáleného světla! Ten starý kostelík, jehož oblouky zdály se splývatí až vysoko v nebi! Ten starobylý zámek, jehož vzdušné věžičky měřil jsem tolikrát očima, stoje na prahu skromného domu otcovského! . . . To všecko bývalo nesmírně velikým! Odkud to, že dnes není to již takovým v očích muže, a že jeví pouze rozmanitost nesmírné nepatrnosti? Toť účinek perspektivy: Dnes ukázaly se mi věci s výše nádherné rozhledny, jež sluje stáří, k níž mne vyneslo, jako tolikéž stupňů, mých osmdesát uplynulých let.

Taková je pravda: život je stoupání a čas je zdviž. Stáří je poslední příchodí, po němž budu vložen na prahu příbytku Otce mého. Aní nepozoruje stoupal jsem a stoupám!

A minulé události, naše důležité někdejší události, kterék zdrobněly a jak maličko místa zabírají v souhrnu let a dějů!

A někdejší lidé? Připomínají mi Gullivera: včera obři, dnes jenom trpasličí; kohouti ve dvoře, které jsem jako dítě pokládal naivně za orly, protože bili křídlo, vypínali hřebínek a hlasně kokrhali. A prchlé dojmy, žalosti i radosti, stesk i nadšení života studentského? Jak se rozprchla všecka ta černá i růžová oblaka, která přešla mým ustrašeným nebo rozplesaným srdcem, jak přeletěla pod vanem roků! Ó jak jsem povděčen věku, že mě nepozorovaně přenesl k místu čiré skutečnosti, kde lze konečně patřiti na věci jak jsou, na lidi, kolik platí!

Je tedy, bratře, pravda, že tu na světě je všecko obmezeno, svrchovanost pak je v Bohu jediném. A pakli již dostoupení hlediska, na němž jsem se teď octnul, poopravuje bledý a přehmatý pozemského nazírání, co bude v brzku, až se vyšinu k výsostem nazírání nebeského? Řekni mi, bratře, jak budeme souditi o člověku a jeho konech, až vystoupíme k Bohu, v něho se ponoříme, jeho uvidíme, i všechny věci ve světle slávy? In lumine tuo videbimus lumen!

V »Indické chatrči« Bernardina de Saint-Pierre utěšuje se Paria nad bídným svým osudem takto: »Můj nešťastný život podobá se černé hoře Bemberské na nejzazších hranicích žhavé říše Lahorské. Pokud stoupete do vrchu, nevidíte před sebou nic než pusté skály. Jakmile jste však na hoře, pozorujete nad hladinou nebe a pod sebou celé království Kašmírské«. Podobně utěšovali se svatí nadzemí a životem: »Jak maličká je země tomu, kdo na ni patří s nebe! . . .« Tak utěšuje se i duše při nedolohách těla: »Jsem-li zadýchán, je to proto, že stoupám«, děl Henri Las-erre ve svém sedmdesátém druhém roce. A P. Lacordaire pravil tři léta před smrtí: »Cítím, že stárnu. Tělo se mění, vrásky se prohlubují, vlasy šediví, smysly trátí sílu. Ale duše se vznáší nad počínající zříceninou, jako denní světlo ozafuje a pozlacuje sloupy shrouceného chrámu«.

Eheu fugaces, Posthume, labuntur anni! Ach, prchává Posthume, miji leta! naříká Horác a to je druhý řádek, jímž působí léta kmetská: prchavost času. Čas představují si lidé s křídly: nejde, ale letí. A najmě v posledních obdobích života let jeho je nejen rychlejší, ale zrovna překotný: kolo vozu točí se tak rychle, že oko nedočítá se ani jeho otáček, a což teprve jednotlivých ramen. A věru, bratře, řekni mi: Mají roky ještě dvanáct měsíců, měsíce třicet dní a dni čtyřia dvacet hodin? Večer splývá s jitem, západ s východem a co mezi oběma zbývá okamžiků, to rozplývá se pod zářem hasnoucího našeho slunce, jako sněhová koule v prstech dítěte. Kde jsou ty časy, kdy se mně, šťastnému bláhočkoví, zdál rok trvat celý věk! Tehdy mijel zvolna jako potůček vinoucí se loudavě jako nitka ze zřídla. Ale brzy přišly starosti, počiny, nedočkavé plány a všechny bouřlivé přítoky života vzduly proud a učinily z něj dravou, valící se bystřinu. A teď, jak letí, jak prchá, bratře můj — Eheu, fugaces . . .!

»Vidíš, synku«, pravil mi kdysi dobrý kněz stařeček, můj učitel v mládí, »je to zákon duševní přitažlivosti působící na duše naše, jako přitažlivost hmotná účinkuje na tělesa. Rozmach její rychlosti je v přímém poměru k blíz-

kosti střediska, jež ji táhne k sobě. A středem duší jest Bůh. My staří chvátáme k němu, jsouce jím nutkáni, k němu strhováni: vždyť je tak blízko nám«.

Promluvme o jiném zjevu, jenž je neméně patrný u lidí našeho věku, o paměti, která se vrací až k nejzazším oblastem našeho živobytí. My staří lidé známe všichni toto čarovné oživení naší mladosti, našeho dětství v přeludných vzpomínkách, které všechno křísí. A přece je to věk, kdy jinak otupená paměť neznamená ani věci vedle nás a zcela blízkých. Nic nevyrývá se již na starou opotřebovanou tu desku fotografickou, vzpírající se všem vlivům dnešního slunce: hledám místa, data, jména, spisy, předměty, mám je téměř pod rukou a přece nenalezám. A co si tak netrpělivě tukám do starého, ubohého čela, po němž všechno sklouzne a přeletí, odkud přichází vzdálený ten paprsek, jenž na čele mém nevolán utkvívá, je rozjasňuje? Vyšlehl jako ble-k z černa propasti, kam po mém zdání na vždy zapadl a vykopává před mýma očima celý zkašený svět, po němž jsem se ani neptal.

Co dím »zkašený«! Ne, toť svět živý; je to má mladost, mé útlé dětství, jež se mi vrací oživené, usměvavé, kouzelné s celým svým rámcem míst, osob, skutků s takovou věrností a živostí, že budí blahé vzrušení zároveň s představou.

Sladká ty vidino kráslicí a utěšující suché pustotiny posledních našich dnů, zalidňující je poznovu! Nečekané návštěvy mé minulosti, přicházející osladiti stesk loučení — co mi chcete? »Drahé vy přeludy, odkud se bēfete a co mi nesete? Co mi chcete říci? Vždyť tyto milené příznaky mi odpovídají, ony mluví. A jak libezně zní hlasy jejich srdci mému přes tesklivý ráz, jímž zdají se zastřeny! Mají měkkost ukolébavek, jimiž jsme byli uspávání jako nemluvnata a jež nelze vyslechnouti, aby oči nevlhly.« (Maxime du Camp v »Soumraku«). Přicházejí z doliny a stoupají v tichu večera — kmet na ledovém vrchu svém se sklání a naslouchá jim. Jak pronikavě nesou se vzhůru!

Ale co to, proč to vše, bratře můj? Přemýšlel jsem o tom: toť život jenž se slučuje. Oba konce řetězu se shledaly,

oba póly života se sblížily působením neznámého jakého magnetického proudu, jenž buď se v duši nikoliv bez chvění nebo úděsu. Kruh se uzavírá, dráha je vykonána, život můj končící setkal se se svým počátkem. Ale táži se znova: K čemu to? Nač toto opětovné probírání úkonů života, ne-li pro blízké a a naléhavé sčítování?

Ne, řeknu to raději jinak: toť souhrn tvých darů, tvých milostí, které staviš mi dnes před oči, Stvořiteli a Otče můj, abych ti je obětoval, jak má povinnost a jak očekáváš od lásky mé. Jsem hotov, tu jest nejvyšší tato a velkodušná obět děkovná! je to obět večerní — sacrificium vespertinum, o níž mluví Starý Zákon. Kmet je tu zároveň obětí — trpící tělem svým, i knězem obětující — celou posvěcenou a proměněnou duši svou!

Hle, jak daleko jsme tu od starého pojetí stáří a starce! Pohanský svět viděl jíti kolem sebe kmeta. V ruce hřl sestupoval s kopečka dolů; bílá jeho hlava klepala se za vanu večerního. Vida jej tak kráčeti shrbeného k zemi, skláněl se před ním starý svět soucitně, uctivě: res sacra miser — ubožák byl mu posvátným čímsi, vždyť vracel se zase k zemi a pozdrav ten byl loučením, po němž není návratu.

Svět křesťanský viděl přecházeti kmeta nového. Stoupal krokem pokojným, k vrchu neviditelnému, avšak blízkému. Byl to poslední kus dlouhého jeho putování. Holá jeho hlava se zdvihala, aby našla a již pozdravila vytoužený vrchol. Blížil se k němu. Mračna válela se mu pod nohama. Světlo vyšlehlé s výše ozářilo mu čelo. Nebe se otvíralo. Odtud pozývaly ho milé, přívětivé hlasy k sobě: Pojď s námi! A od země jiné hlasy mu volaly: Na shledanou!

Ne, tento náš kmet není smrtelník, jenž končí, toť nesmrtelný, jenž počíná...

Jako naše vzpomínky, tak sbírají se i naše myšlenky. Paměť probudila ony, tyto pak shromažďuje rozum. Podvečer sbírá žnec klasy, aby je vázal ve snopy. »Když jsem byl maličký«, — píše sv. Pavel, — »myslil jsem jako maličký, mluvil jsem jako maličký«. Jak a krátké, slovem: jak dětinské byly ne-

patrné tehdy moje vněmy! Byly to myšlenky sem tam rozházené, neucelené, neúplné, roztržštěné: body, nikoliv čáry, zrnka, ne však klasy. Byl jsem věru dítětem, jež dovedlo pouze slabikovati z knih lidských a nejinak i z knihy Boží. Teď umím číst, písmena tvoří slova, slova dávají věty a věty se skládají ve stránky. Poznatky a pomysly se sblíží a kupí dle vzájemného spříznění v bohaté řetězy, tvořící jednotku v lůně celku.

Kdo mi otevřel toto pole širokých a bohatých obzorů? Tažte se cestovatele velehor Alpských nebo Pyrenejských, kterak se to děje, že před chvílí ještě z údolí horský velikán stavěl mu před oči pouze zmatený nepořádek a teď na vrcholku rozložena jest před zrakem jeho velebná úměrnost ladné budovy? To proto, že má přehled a tak pohlíží i stařec s vysokého stanoviska k životu.

Edgar Oninet zkusil a zjistil to na konci svého života: »Představoval jsem si stáří (dí v jednom svém listu) jako ledový, úzký, v mlhu se nořící vrch. Zatím však pozoroval jsem kolem sebe ohromný obzor, jaký se oku mému ještě nikdy neotevřel. Měl jsem jasnější rozhled do svého nitra i do všeho vůkol.« Ubožák! Co ještě všesko shora neviděl, ježto nešel cestou pravou a poznal dobrou stezku až teprve k poslední!

Tedy život, jenž stoupá k výši, život, jenž se sjednocuje a soustřeďuje, život, jež se i rozšiřuje a rozjasňuje... Ale je tím řečeno vše?

A ještě život, jenž se pročistuje; je to čistý vzduch na výšinách, pokojná cudnost věku, jenž jsa zbaven ponižujícího útisku smyslu, nemiluje jinak, než duši a nemiluje leč duše. »Dřív či později kocháme se již jen dušemi« píše Vauvenargues. Člověk vidí skrze pozemskou jejich schránu jenom duše, nehledá jiného, jenom duše v knihách, v umění a rovněž tak i v životě. Je to požitek nejvyšší. Ale tu třeba mít srdce vzhůru, aby se nám požitku toho dostalo!

Joubert to pochopil. Tento platonik, »Platone platonior«, jak sám se nazýval, napsal dosáhnuv sedmdesátky dne 3. května 1821 tuto myšlenku: »Není ve stáří šťastnějšího člověka nad starého

kněze a ty, kdož se mu podobají«. K tomu podotýká i sám Saint-Beuve: »Joubert spěl vzhůru a čím výše krácel cestou svou, tím více užíval toho štěstí. Stáří jevílo se mu jako očištěno od tělesnosti a blízko Bohu. Slyšel zřetelně onen hlas moudrosti, který jako hlas nebeský nepřináleží žádnému pohlaví: »Moudrost jest odpočinutí ve světle a ctnosti«.

Konečně je stáří věkem klidu. Tato výše jest ještě nad oblastí bouřek. V duchu je méně násilnických domněnek, méně soustavné umíněnosti, méně útočné hádavosti. V srdci vládne shovívavá dobrota, jež zrodila se z dlouhé zkušenosti s lidmi i životem, jež vznikla i z pocitu vlastní bídy a křehkosti.

I v povaze převládá více povolnosti. P. Lacordaire napsal krátce před smrtí: »Stárne, drahý příteli, ale netratíme ničeho z pravé mladosti, jež má ráz pravdy a lásky. Doznávám, ještě nikdy jsem se necítil v nitru spokojenějším. Pokud je člověk mlád, mívá spoustu ideí, které nejsou ještě vyříbeny; ohlíží se a váhá. Ani povaha není ještě ucelena; bývá tu přemrštěná strohost, nebo přílišná slabost. V našem věku však bývá duše člověka již úplně ustálena. Třeba jen žítí klidně a statečně dle svých zásad a očekávati hodinu odpočinku«.

* * *

»Ó Bože můj! (zvolal bych s P. Gratrym), ó Bože můj, dej mi onu vrcholnou, jasnou radost duše, která přežila své vášně, ale nevyžila se, uchovávši síly své a která v tomto posledním období míru chápe prvky a počátky života věčného!« Tof jeseň, píše totéž péro v krásné knize »Poznání duše« a spisovatel počíná líčením podzimních mlh, západů, ztrát, zpívá »píseň smrti«. Však hle, když dospěje stránky poslední, pozoruje, že to byl opakem právě život, který tak obšírně opěval, a dí: »Nemohu nepozorovati, že čím více chci vypisovati počátek svého upadání, tím více shledávám, že jest to v podstatě pokrok. Tento podzim nemá ani příznačného padání listí; tu opadáva pouze květ, a to je nezbytno, aby ukázalo se ovoce«.

Jako jeseň má i stáří svou poesii, damavou poesii této malířům i básníkům nejmilejší doby roční, kdy příroda hýří nejbohatšími barvami, kdy listí zlatoví, kdy večery se rdí, kdy stěhovavé ptactvo odlétá za teplejším slunkem, kdy simě se ukládá do země, aby vyklíčilo životem. Hle, taková je poesie věci zevních, mimo nás. A teď poesie ještě lepší, poesie nitra, složená ve zpěvech vnitřních, jež duše starce pěje sobě samé, ve zpěvech vzpomínek a nadějí, smutků a úsměvů. Je to poesie samoty a hlubokého, výmluvného mlčení, nejvyšší lásky, čistoty a pokání, něžného loučení s nadějí věčného shledání.

Je to ona vrcholná poesie, ze všech nejkrásnější, již nazývali »zpěvem labutím« (snad ona, již měl Sokrates pěstovati v posledních svých dnech nebo jež jeví se v oduševnělém »Snu« Scipionově, o němž vypráví Cicero, jež uváděla v nadšení velebné kmety, o nichž nám starověk sděluje, že ku zlacené lýře pěli chvály hrdin a bohů). S ní, ale vznešenější, shledáváme se na hraděch proroků. To jest píseň Ezechiášova, žalmu »Nad řekami Babylonu« nebo »Jak líbezní jsou stanové tvoji, Hospodine! A zdaž neujišťuje sv. Augustin, že poslední dobu křesťanskou zakončí vítězné »Alleluja«?

Následuje z toho tedy, že by měl člověk toužiti po stáří? Ano — ale za jakým cílem? Aby užíval či se zdokonaloval? Pro rozkoš či ctnost?

Jeden z dnešních básníků, Sully Prudhomme, prozrazuje nám ve svých verších, že prahne po spasaném věku, kdy krev nebude prudce v žilách bušiti, kdy rozkoš již nezachutná. Tu by chtěl usednouti si na vrcholu svých duů a pozorovati život, jako viděti s vysokých hor obhyby cest a klikatiny řek.

Ale pozorovati život svůj znamená hleděti dolů. Nemá člověk konečně obrátiti oči své vzhůru?

»Pozdvihněte oči k nebi« volá nám v Evangeliu Ten, jenž nás tam očekává. I on dospěl před námi k hodině, kdy život se schyluje. A toužím, aby můj poslední den korunován byl večerem podobným tajemnému, svatému večeru velkonočnímu, kdy Ježíš připojil se k oběma učedníkům cestou od Émaus.

Božský vítěz nad smrtí nedrtí je svou velebností, neoslňuje svou slávou. Oživuje jejich naději, jež umdlávala »sperabamus« — nadáli jsme se . . . a nedočkali. Rozohňuje jejich lásku skrytým žářem božské své přítomnosti. »Pane«, dí mu poutníci, »zůstaň s námi« — Tak díme i my sami božskému druhu v podvečer svého života. Neboť i pro nás den se nachýlí a bude se připozdívati. I my budeme prositi, aby nešel dále, aby vešel k nám, usedl s námi a lámal nám chléb. On sám je pokrm na cestu, jako my jsme poutníci. Poznáme jej podle úkonu nejvyšší jeho lásky pod závojem, jimž se utajuje. A jest-li se posud vzdaluje jasnému poznání našemu, v onen večer pozemských stínů záhy jej najdeme a zítra již uztíme jej tváří v tvář v jeho míru, v jeho slávě, v jeho radosti.

Ó zůstaň s námi, Pane, na pozemské
liše,
drž naši starobu, ó zjeve s nebes
výše!

Doliny zavaleny stínem velehor,
věk letí v skon a úzkost nesmírná
tu tíží,
my hrozíme se chladu noci, jež se

blíží . . .
Ó zůstaň s námi, nebť náš miluje
tě sbor.

(Jean Aicard.)

O tomto Ježíši, světle, sladkosti a naději v podvečer našeho života chci ku konci uvéstí výron mystického žáru středověkého. Je to hlas z kláštera, hlas sv. Gertrudy z Eislebenu, která zpívá takto večerní svou píseň Pánu Ježíši:

»O Ježíši, láska má, láska večera mého žití, dej, abych tě radostně uhlídala v hodinu svého odchodu.

O můj Ježíši učí, abych usínala v tobě spánkem pokojným a okusila blaženého odpočinku, který jsi připravil všem, jež tě milují.

Jenom pohledem svým, tak čistým, tak milostným ukaž mi cestu do věčnosti. O láska má, budíš mi večerem tak krásným, aby duše má jenom s radostí dala sladké s Bohem tělu i aby duch můj, když vrátí se konečně k tobě, odpočinul v blahém stínu tvém.

Rci mi pak hlasem svým jasným a sladkým, jako hudba líbezná: Hle, ženich přichází. Já jsem, jenž jdu pro tebe k hostině věčné. Amen«.

II.

Díkůčinění za to, že mne vede Bůh.

Celý život náš měl by býti zpěvem děkovným a díkůčiněním měl by býti najmě život ve stáří. Poslední zápas spěje ku konci, bitva je vyhrána, koruna čeká nás! Vixisti, victor, vicisti! (Žil jsi vítězi, a zvítězil!) Toť hodina, aby se sklomilo koleno, jak děl vůdce Condé po bitvě u Rocroy roku 1643. Vzdejte mečem čest, oči vzhůru a děkujte Hospodinu zástupů: Te Deum laudamus!

Ve všech literaturách světa sluje stáří korunou. »Koruna hodnosti je stáří«, praví Písmo svaté; je to koruna vítěze, koruna vavřínová, v níž připleteny jsou arci i trny. Ale kdož ji obdrží, jsou králi mezi lidmi, a korunu tu mají přijati na kolenách, za díkůčinění, jako dar nebes.

Za co děkovati? Především za stáří samo. Je-li život dobrodiním, je stáří milostí, milostí výjimečnou, neboť malý, pramalý jest, bratře můj, posvátný šik »vysloužilců života«. Podle statistiky je průměr věku lidského 39 let 8 měsíců, řekněme okrouhle 40 let. Máš-li 60, 70, 80 let, přistáli tvoji vrstevníci ve třetině, či polovici tvého věku co zatím ty, plavec šťastnější, octnul jsi se až v oceánech, jichž běhu ještě ani nedohlédáš. Řídký to dar, drahocenný zároveň, neboť dí-li přísloví »Čas jsou peníze«, jakým pokladem je stáří, bohaté hojností let pozemských, z nichž může získati cenu let věčných!

Šedesát let, to jest téměř dvaadvacet tisíc dní a nocí, v nichžto jsme byli chováni a hýčkáni v mateřských loktech Prozřetelnosti, o níž píše jistý filosof: »Či nepostavil Bůh člověka na zemi, jako se pokládá dítě do kolébky? Dle síly jeho určuje trvání dne, který mu dává a když pomínula hodina bdění, stahuje nad světem záclonu, ukládá přírodě mlčení, aby vše ztichlo a usnulo. On přenáší nás z odpočinku ku bdění, od práce k odpočinutí. Kolébá dítě své

Úmysly apoštolátu modlitby.

Modleme se za apoštolát modlitby a lidu.

(Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí † papežem Piem X.)

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1. P.	Obřezání Páně. Nový rok. — Obnova katol. ducha v národě našem. Po žehnání Boží. Rozkvět církve katol. Dej Bože míru a pokoj! † rodiče.	
2. S.	Bl. Zdislavy. (1252). — Odevzdání se do vůle Boží. Šťastný výsledek války pro naši říši. Zdraví. Opuštěné rodiny. Poznání pravého povolání.	
3. N.	<i>Neděle po Obřez. P. Nejsv. jména Ježíš.</i> — Posvěť se jméno Boží. Vojínové na bojišti a jich příbuzní. Dar dokonalé lítosti. Láska ke studiu.	
4. P.	Sv. Tita, bisk. v I. stol. — Velepastýř v nepřátelském zajetí. Obrácení zatvrzelého. Pomoc v bidě a nouzi. † bohoslovec. Vojínové na bojišti.	
5. Ú	Sv. Simeona Styl., poust. (459). — Oddanost ke sv. Otcí. Katol. semináře. Mariánské družiny. Nemocní vojinové. Opuštění uprchlíci. † bratři.	
6. St.	Zjevení Páně. Sv. tři králů. — Vděčnost za milost u víry. Vítězství katol. církve. Missie mezi pohany. Nedělní návštěva chrámu P. † vojinové.	
7. Č.	Sv. Luciana, kn. m. (312). — Pobožnosti za vojny. Důvěra v Boha. Naši vojinové v zajetí. Opuštěné rodiny. Trpělivost v protivenstvích.	
8. P.	Sv. Severina, opata (482). — I. pátek. Následování bož. Srdce Páně. Vzbuzení dobrého úmyslu. Časté sv. přijímání dítek. Ranění a umírající.	
9. S.	Sv. Juliany a Basilsy, m. (313). — Vroucí láska k P. Marii. Naši vojinové na bojišti. Spolubratři. Za Boží ochranu. Za pokoj a brzký mír.	
10. N.	<i>Neděle I. po zjev. Páně. Sv. Pavla,</i> poust. (342). — Císař a král náš. † vojinové naši na bojišti. Za naše vítězství. Katolické spolky mládeže.	
11. P.	Sv. Theodosia, opata (529). — Řeholní dům. Společná modlitba. Katol. missie v zámořských krajích. Častá sv. zpověď a sv. přijímání. † rodiče.	
12. Ú	Sv. Arnošta, bisk. — Velepastýřové naši. Probuzení katol. života ve francii. Dar síly a statečnosti. Osířelé rodiny. Nemocný kněz. † bratři.	
13. S.	Sv. Hilaria, bisk. (268). — Duchovní na bojišti. Katol. intelligence. Návrat rozkolníků k jednotě církve katol. Umírající. Ústavy bohoslovné.	
14. Č.	Sv. Felixe z Noly, kn. a m. (310). — Katol. učitelské ústavy. Šťastná hodinka smrti. Nemocní a ranění v lazaretech. Pěstování modlitby.	
15. P.	Sv. Maura a Placida, mučed. (584). Řád benediktinů. Sirotci po padlých vojinech. Obět povolání. Katol. školy. Dar statečnosti a ducha.	
16. S.	B. Bohumíra, vyzn. ř. prem. (1127). — Řád premonst. † probošt B. H. Katol. missie v Číně. Dokonalá poslušnost. Čistota srdce. Ranění.	
17. N.	<i>Neděle II. po zjev. Páně. Sv. Antonína,</i> poust. — Dary Ducha svatého. Pobožnost Alojsiánská. Katol. řehole. † rodiče, přízeň a dobrodinci.	
18. P.	Nastolení sv. Petra v Římě. — Katol. církev v Portugalsku. Návštěvy nejsv. Svát. Setrvalost v dobrém. Boží ochrana. Šťastný návrat z vojny.	
19. Ú	Sv. Kanuta, kr. m. — Království Boží na zemi. Duchovní čtení. Kážeň v duchov. ústavech. Vítězství nad pokušením. Láska k představeným.	
20. S.	Sv. Fabiana a Šebestiana, m. (250 a 288). — Obětování se Bohu. Duchovní vojen. Péče o nuzné. Dobrá četba. Za ochranu více vojáků.	
21. Č.	Sv. Anežky, p. a m. (304). — Ženské kláštery. Láska k čistotě. Dar pobožnosti a bázně Boží. Studující. Katol. učitelé. Svornost a láska.	
22. P.	Sv. Vincence, jáhna a m. (303). — Pamatování na poslední věci člověka. Spolek kněží adoratorů. Pokoj a mír duševní. Brzký konec války.	
23. S.	Zasnoubení P. Marie se sv. Josefem. — Úcta sv. rodiny. Nadšení kněží na vinici Páně. Křesťanské rodiny. Ranní a večerní modlitba. † kněží.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
24. N.	Neděle III. po zjevení Páně. Sv. Timothea , bisk. m. (97). — Noční adorace mužů dle úmyslu sv. Otce Benedikta XV. † matka. † Vojinové.	
25. P.	Obrácení sv. Pavla , apošt. (35). — Sv. otec Benedikt XV. Boj proti špatným knihám. Dar sv. víry. Kněz pomoci potřebující. Brzký mír.	
26. Ú.	Sv. Polykarpa , bisk. m. (165.) — Podnik ku zvelebení sv. Hostýna. obětavá láska k bližnímu. Podpora chudých. Šťastný návrat z vojny.	
27. St.	Sv. Jana Zlatoustce , bisk. a uč. cirk. (497). -- Dobří kazatelé. Šíření katolického tisku. Vojni a kněží v zajetí. Poznání pravého povolání.	
28. Č.	Sv. Rajmunda , kn. — Císař a král náš. Vítězství našich vojnů. Bohoslovci. Bázeň Boží ve škole. Apoštolát sv. Cyrila a Methoda. † kněží.	
29. P.	Sv. Františka Sal. , bisk. a uč. cirk. (1622). — J. Em. kardinál olom. Hodnostáři cirk. Povolání k duch. stavu. Bohoslovci. Svornost a jednota.	
30. S.	Sv. Martina , p. m. ve 2 stol. — Obnova duše. Sebranost myslí. Časté rozjímání. Vděčnost za obdržené milosti. Úmysly Apoštolátu. † sestry.	
31. N.	Neděle Devítník. Sv. Petra Nol. , zakl. řeh. (1256). — Rozkvět svatě cirkve. Živí a zemřelí údové bratrstva bož. Srdce Páně a Apoštolátu m.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Právě v době naší tak pohnuté nabývá Apoštolát modlitby své veliké platnosti. Jestliže jindy bylo všem třeba modliti se za všeobecné potřeby, tedy za doby naší tím více. Každý ví naléhavé potřeby naší říše a všech obyvatel, každý zná též moc vroucí modlitby. Modlitba pokorného proniká nebesa. Doba naše naučila mnohé lidi a vojiny modliti se. V koho mají jiného důvěru svou skládat v nebezpečství života, v tolika útrapách, ne-li v Boha všemohoucího, který jedině může vytrhnout z největšího nebezpečství, který jedině může dáti sílu a trpělivost! Kéž by nyní rozkvétl Apoštolát modlitby a získal co nejvíce členů. Každý člen budiž apoštolem modlitby a získaj ty, kteří se nyní vrátili k modlitbě, hlavně muže, aby nejen nyní ve zlé době, ale i potom, až se domů vrátí jako vítězové, až zavládne pokoj a mír v říši naší, aby i potom děkovali božskému Srdci Páně za všechna dobrodíní a nepřestávali nikdy prositi lásky a milostiplné Srdce Ježíšovo, by se nad námi smilovalo.

Obětovní denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za zdárné vyučování náboženství a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patroně ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Podporovati náboženské vyučování.

Úmysl v únoru 1915: Křesťanská skromnost a mravnost.

jako chůva mezi nocí a dnem . . . A dále ještě: Kdo děkoval kdy Bohu za všecku radost, již dává srdci našemu září polední, za všecky tajuplné tuchy, jež budí v něm noc? Kdo vzdává mu dík za sladkou naději, již probouzí v nás jitra a za dumavou zbožnost, již nám vštěpuje západ slunce?*

„To všecko, bratře můj, není nic? Nejsou nic všecky myriady blahých procitnutí, která nám byla uštědřena za doby trvajících déle než tři čtvrtiny století, kdy každé jitra zalilo světlem ducha našeho, jako oči naše, kdy zároveň přineslo srdci našemu omlazenou krev pro nové práce, oživilo pro nové štěstí? Není ničím trvalý dar zdraví t. j. nepřetržitá řada vítězných bojů s tisícovými viditelnými a neviditelnými nepřáteli našeho živobytí? A což rodina, škola, přátelství a vzdělání, radosti ducha a srdce?

Tato štědrota nebe i země, tyto milosti věčejší a předvěčejší, jimiž jsme

byli zahrnováni téměř každou hodinu svého života, to vše by nemělo dnes pozdvihnouti srdce naše k srdci věčnému? A nezatoužíš, bratře, abychom u večer — věk náš jestiž přece večerem — shromáždili ve svazky všecka ta dobrodíní, abychom je Bohu obětovali, jako byly ony snopky po dokonané žni, které židé pokládali v oběť před oltářem Hospodinovým za zpěvu písní posvátných.

Moje píseň diků zněla by asi takto, a tak, nebo podobně, zpíval bys i ty:

Za všecky dary ruky tvé, kterými zahrnovala všecky doby mého života a jmenovitě mé dětství, mládí, jinošství až k pokročilému věku nynějšímu, dobrořečím ti Pane!

Za chudé, dobré rodiče, které jsi mi dal, za bratry a sestry, tvé služebníky a služebnice, za skromný náš domek, v němž jsme se k tobě modlívali, tě milovali, tobě sloužili a kde jsme, díky tobě, pospolu v ústraní, jednotě a štěstí žili, budiž pozhnán, ó Pane!

Večerní.

Na nebi modravém
hvězdička vzplála,
na mne se tichounce
do okna smála.

Smála se hvězdička
s nebeské výše,
srdce mé povzdychlo,
bouřilo tiše.

Duše má letěla
v daleké světy,
bolestně zašeptly
chvějící retý:

„Matičko, Matičko,
hvězdičko jasná,
do duše umdlené
vlej slova spasná!“

Přimluv se, královno,
nebeská Máti,
dej se k dítěti svému
aspoň ty znáti!

Přimluv se u Syna,
Ježíše Krista,
neb tvoje přimlůva
v nebi je jistá.

Zmírni žal v srdci mém,
Matičko milá,
bých zase ve světě
pokojně žila!“

A hvězda třese se,
prudce se chvěje,
utichlou krajinou
zvon „Zdrávas“ pje.

Modlí se duše má,
hvězda se třpytí,
v srdci žal ustává —
v očích klid svítí!

A. M. Kadlčíková.

Pastýřové a Tři králové v Betlémě u Ježíše Spasitele.

Milujme Boha, ježto napřed miloval nás. (1. Jana 4, 19.)

Nový rok: nová doba, nové Obřezání: nová láska, nová úcta, nová oběť, nové klanění.

Isák, jediný syn Abrahamův, obřezán byl osmého dne po narození svém. (1, Mojž. 21.)

Josef patriarcha nazván od Faraona v egyptském jazyku: „Spasitel světa.“ (1, Mojž. 41.)

„Aj, jméno Páně přichází z daleka.“ (Isaiáš 30.)

Nazvu Tě jménem novým, kteréž ústa Páně vyřknou. (Isai. 20.)

Dej mu Jméno, pospěš loupeže strhnouti, chvátej kořisti pobrati. (Isaiáš 8.)

Já pak v Pánu veselil se budu a plesati budu v Bohu Ježíši mém. (Habakuk 3.)

Ty Pane, Otče náš a Vykupiteli náš od věčnosti jest Jméno Tvé. (Isaiáš 36.)

Pozná lid můj Jméno mé v ten den. (Isaiáš 52.)

Tak, ano tak

o dnu novém, kterýž učinil Pán. A den ten nový napřed poznali první betlémské pastýřové. Poznali a doznali, že hlavy své sklonili a plní moudrosti svaté Prozřetelnosti Boží na kolenou se klaněli. Ač ne slovy, tož vroucností hlásali, co po nich apoštolové hlásali a mezi všemi apoštolův lásky: Jan (1, Jan 4, 19) napsal zřetelně:

„Milujme Boha, ježto napřed miloval nás.“ V duchu zalétáme ku obrazu věčnému: Klanění se pastýřů v Betlémě u jesliček. V poslušnosti, v pokoře, vroucnosti sklání se na kolenou svých nad Dítěm, hlavy rozmýšlejí, uvažují cesty Prozřetelnosti Boží, srdcem zbožností naplněným plní slova již napřed písní apoštola lásky sv. Jana. Věčný obraz pro všechny časy, všechna pokolení plní všechna předpovědění, kteráž se splnila v den nový: „Obřezání Páně.“ „Novým jménem nazývati a volati budou, jménem novým, kteráž ústa Páně vyřknou.“ (Isaiáš 20.) Všechny časy, všechna pokolení s novými starostmi, s novými časy, všechna pokolení plní všechna předpovědění, kteráž se splnila v den nový: „Obřezání Páně.“ „Novým jmé-

nem nazývati a volati budou, jménem novým, kteráž místa Páně vyřknou.“ (Isaiáš 20.) Všechny časy všechna pokolení s novými starostmi, s novými hrůzami, s novými utrpeními, svízely, válkami a bouřemi obřezání půjdou, ku jménu novému a volati budou s novou vírou, s novou poslušností, pokorou a vroucností Jménem Božím „Spasitelovým: „Ježíš“ Syn Boží. — Pastýřové! Na věčné věky po nich druzí a všichni pastýřové noví a noví klaněti se budou Jménu: „Ježíš“ a s novými prosbami volati budou za sebe a za ovečky své. Tak dnes opravdu věrně vidíme splněna předpovědění. Tak věrný obraz pastýřů betlémských na mysl tane nám a proniká srdce ku novému klanění se pastýřů nových i s ovečkami ve dvacátém století po oněch prvních pastýřích a volá znova: „Milujme Boha, ježto napřed Bůh miloval nás.“ (1, Jan 4, 19.)

Osmého dne Dítě obřezáno a nazváno Jméno Jeho: „Ježíš“, Vykupitel světa. A druhý skvělejší obraz: „Krále králův“ noří se z moře a prohlubně předpovědění. Již od nejstarší mlhavé doby světlo probleská ve slo-

vech: „Nepřátelství položím mezi tebou a ženou; ona potře hlavu tvou a ty úklady budeš činiti patě její.“ Světlo to čim dále tím více se rozsvěcuje, hoří, září, splňuje v nejstarší další době předpovědi Boží, kdo přijde. „Královnu ze Sáby pohnula pověst o moudrosti Salomounově. Přišla od východu s dary zlata a vonných koření množství přinesla sebou.“ (3, Král. 10.)

Vyjde hvězda Jakubova, předpověď zněla hned ve knize 4. Mojš. 25, a povstane prut z Israele.

Povstaniž a osvět se Jerusaléme, poněvadž přišlo Světlo tvé a sláva Páně vzešla nad tebou. Budou choditi národové ve světle tvém a králové v lesku východu tvého. (Isaiáš 60.) Všichni ze Sáby přijdou, zlato, kadidlo nesouce a chválu Pánu zvěstovati budou. (Isaiáš 60.) Králové Tarsis a ostrovové úctu přinesou. Králové Arabští a Sabejští dary obětovati budou. (Zalm 71.) Všichni národové, kteréž jsi učinil, přijdou a klaněti se budou před Tebou, Pane, a ctíti Jméno Tvé. (Zalm 8. 5.) Tak předpověděna událost: „Tři králové utěšenému Děťátku: Ježíšovi přijdou, přinesou dary.“ Stalo se. Všemohoucí Pán Bůh způsobil to, že hvězda skvoucí se ukázala svatým třem králům na východu slunce. Sv. Jan Zlatousta pak dokládá, že ukázalo se krásné Dítě ve hvězdě, na jehož hlavě zlatý kříž byl a zářil. A Dítě volalo téměř na tři krále: „Jděte do Judska, tam naleznete nového narozeného Krále, o němž vám Bálam dávno předpověděl.“ Tři králové pospíchali se svými vznešenými dary, jeli na dromedárech a s pomocí Boží ve třinácti dnech do Jerusaléma dospěli. Hvězdu, která se jim ukázala, věrně následovali, až u Jerusaléma se ztratila. By asi příčinu měli do města vejti a židovských zákoníků a učitelů po nově narozeném Králi se otázati. Vešli do Jerusaléma a se dotazovali: „Kde jest, jenž se narodil, Král židovský? Viděli jsme hvězdu jeho na východu slunce a přišli jsme s dary klaněti se jemu.“ Jak se mylili. Domnívali se, že

ze slov jejich veseliti se budou v Jerusalémě. Než mnozí právě z novin těch se zarmoutili a zvláště Herodes král do duše se zkormoutil. Dříve pohanem byl, ale v tu dobu ku židovské víře přistoupil. Báł se, aby ho nově narozený král z království jeho nevypudil. Z té příčiny zavolal nejučenější zákoníky z lidu a tázal se, kde by Kristus, Messiáš, dávno židům předpověděný, naroditi se měl? Učení z lidu odpověď dali: „V Betlémě Judové má se naroditi.“ Neboť tak předpověděl dávno Micheáš prorok ve hlavě 5. slovy: „A ty Betlémě, nikoliv nejmenší jsi mezi městy Judskými; neboť z tebe vyjde vévoda, kterýž by spravoval lid můj israelský.“ Po odpovědi učených ihned zavolal Herodes tři krále k sobě. Pilně se jich vyptával, kdy hvězda se jim ukázala. A na to řekl: „Jděte do Betléma a pilně se ptejte po dítěti. A když naleznete je, povězte mi, abych já též jiti mohl a se mu klaněl.“ Měl však jiný úmysl v srdci. Dítě nové zavražditi. Tři svatí králové Herodesa dle slova jeho úmysl na oko dobrý vyslechli. Jeli do Betléma a hned, co z Jerusaléma vyjeli, uzřeli opět hvězdu celou, kterou dříve na východu slunce viděli. Radost velká rozlila se v srdci jejich, ježto viděli, že Bůh jim pomáhá a kroky cesty jejich šťastně spravuje. Dle mnohých přišli svatí tři králové na cestě ku pastýřům, kteří jim vypravovali, jak Anděl narození Spasitelovo zvěstoval jim a celou krajinou novinu radostnou zástup po něm andělů opěvoval.

Svatí tři králové přišli po dlouhé cestě k cíli svému do Betléma. Hvězda opět dala znamení. Stála nad chaloupkou, ve kteréž Děťátko bylo. Připravili se, aby se vši uctivosti vešli do chaloupky před vznešeného Krále, jemuž hvězdy slouží, jak On velí. — Rodička Boží Panna Maria dupot koní uslyšela, Děťátko rozmilé, obvinuté ve plénky chatrné, položila na klín a Bohu se poručila, nebt nevěděla, co příchod a hluk by znamenati měl.

Pokorní však tři králové vešli do vnitř a nalezli Matku s Dítětem Ježíšem, ale Josefa tu nebylo. Jak učitelé písma sv. smýšlejí, vyšel snad

hledat živobyť. Tři králové od Boha osvíceni, poznali ve velké i chudobě správce všeho světa. Padli na svá kolena a klaněli se Děťátku i u velké jeho chudobě. Panna Maria, Matka Ježíšova, se divila, ale dobře poznala, že jen Bůh je přivedl a poznání jim v srdce vložil. Ač velkou chudobu Dítěte viděli svatí tři králové, divili se sice, ale velikou vírou obdařeni, nepochybovali ani dost málo, že Děťátko Božské jest správce světa. — Mluvili s Matkou Dítěte: Pannou Marií; neboť právě tak a nejináče se jim Děťátko ukázalo. Tázali se Matky Dítěte na všechno. Panna Maria se vši uctivostí oznámila, jak přemilé Děťátko počala a jak se narodilo. To všechno vyslechli a uvěřili a radovali se spolu s Matkou Dítěte Pannou Marií. Velké radosti okusili. Otevřeli své poklady, rozestřeli koberce na zemi a každý z nich obětoval Děťátku Božskému zlato, kadidlo a myrrhu. Zlato jako nejvyššímu pravému Králi, kadidlo jako pravému Bohu, myrrhu jako smrtelnému člověku. Též zlato ku vychování, neboť viděli chudobu jeho. Kadidlo ku ovanutí chudého chléva. Myrrhu ku posilnění jeho mdlého života. A z těchto věcí dali hojnost každý, jak praví dobře a krásně evangelium, že poklady své otevřeli. Pak líbali krásné Dítě, jeho údy, ručky, čilko po tak dlouhé cestě se radovavše radostí nejčistější. Též poznali poníženou Matku Dítka a obdivovali i ctnosti její.

Panna Maria za úctu a dary jim poděkovala. Tři králové z chaloupky odešli do hospody, aby odpočinuli a s velikým plesáním srdcí svých se radovali, že nově narozeného Krále uzřeli a uctíti mohli. Té pak noci

však napomenuti byli andělem, aby se k Herodesovi nenavracovali, neboť hledal jenom bezživotí Dítěte. Neučinili tedy žádné oznámení, bez hluku, bez křiku, nýbrž v tichu hned na úsvitě jinou cestou vrátili se domů. Ve krajinách pak svých daleko vzdálených zvěstovali, co viděli, co slyšeli. Po Nanebevstoupení pak Páně ode svatých apoštolů dokonale byli u víře Kristově vyučeni.

Svatý Josef navrátil se domů, uviděl ty všechny dary od svatých tří králův. Divil se a dotazoval se na všechno. Panna Maria radost vyložila, z čehož se blahoslavený Josef velmi radoval.

Za zlato však Maria, Matka Ježíšova, nic nekoupila. Ani role, ani louky, ani domů, ani dvorů, aniž co uschovala. Milovnice chudoby dobře znamenala, že Synáček Ježíš chudobu právě vyvolil. Všechno Rodička Boží, ano všechno, jak praví sv. Bonaventura, v několika málo dnech chudým rozdala. Chtěla dále s Děťátkem chudobu snášeti. Proto vysvětlitelno, že když Děťátko ve chrámě obětovati měla a obětovala, mnoho peněz neměla, aby beránka koupila, nýbrž jen dvě hrdliček anebo holoubátek Ze klanění svatých tří králův: „Věčnému Králi Klanění.“ Oběť, jeho víra v Božství jeho Srdce otvírá ku obětem a almužně povzbuzuje. — Dobrotivý Pán, Král všech králův a jeho důstojná Matka almužnu brali, ale také jiným dávali. — Přijímejme i my, ale dejme sami sebe v dar a oběť lásky nové: „Věčnému se Klanění“:

Božskému Srdci Páně.

P. Š e v č í k.

Láska, královna ctností.

Podává Fr. Janovský. (Část další.)

„Ty jsi Petr (to jest skála),
na té skále vzdělám církev svou,
a brány pekelné jí nepřemohou.“

(Mat. 16, 18.)

„Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti. Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese ovoce mnohé; nebo beze mne nemůžete ničeho učiniti.“ Jan 15, 5. Toť program Syna Božího, jenž má obsáhnouti celý svět. Proto přišel na svět, proto se stal člověkem, abychom my lidé k němu, k Bohočlověku, byli přivtěleni, s ním organicky byli spojeni jako větev se stromem, jako ratolest s vinným kmenem. Mimo Krista, bez Krista není života, není milosti, není ctnosti, není spásy.

Jakým však způsobem stane se ratolesti na tomto tajemném božském kmeni? Jak pak proudí život Kristův do mých údů, do mé duše?

Víra a láska — toť jest ta cesta, jež vede do vlasti nebeské; víra ve slovo Kristovo, láska k osobě Kristově. Kde však zaznívá neklamné slovo Kristovo, abych se ho přidržel silnou věrou, kteráž nekolísá ani v sebe horších strastech, ani ve smrti? Kde jest přesvatá osoba Kristova, abych ji miloval láskou nejrůznější, kteréž ani sebe ostřejší meč nepřetne? Již tomu 1900 let, co kráčel Kristus Pán vlastní palestinskou; nikdy ho oko mé nespátřilo, dávno dozněla slova úst jeho. Kdo mi řekne věrně a neklamně, čemu učil; kde jej naleznu, jej živého Spasitele, abych i já byl živou révou na něm, živém vinném kmeni? Kristovým učedníkem musím a chci býti, jenom on má slova života věčného; vidím však, že jenom tam se mohu skálopevnou věrou přimknouti, jenom tam mohu život získati, kde se mi jistojistě a neklamně skýtá slovo Kristovo. Kde jest tato jistota, kde jest tento neomylný hlasatel křesťanské víry?

Toť jest církev svatá, neomylná církev, o níž pravil božský Spasitel, její zakladatel: „Kdo

vás slyší, mě slyší, a kdo vámi pohrdá, mnou pohrdá; a kdo pohrdá mnou, pohrdá tím, kterýž mě poslal.“ Luk. 10, 16.

Neomylným učitelským úřadem církve svaté dostáváme pravdu Kristovu; svatým a posvěcujícím kněžským úřadem jejím dostáváme život Kristův; věrným pastýřským úřadem jejím jsme provázeni na cestě Kristově. „Já jsem cesta, pravda a život,“ pravil Pán; cesta, pravda a život — toť Kristus, a tohoto Krista, celého Krista, vkládá církev do naší duše, do našeho srdce. Láskyplnou rukou církve svaté jsme přivtěleni jako čerstvé révy na životodárný vinný kmen, na Krista. Skrze církev ke Kristu.

Jiné cesty nezvolil Bůh, jinou cestou nesmíme se bráti. Kdo hledá spásy mimo církev, nenalezne ji, kráčí cestou bludnou, nedojde pravdy, nedojde života. Církev Kristova se všemi svými právy, nároky, příkázáními a naukami jest v pravdě dům Boží, požehnaní, milost, naše spása, naše štěstí, koruna všech děl Božích na zemi.

Jest tím vším církev svatá, jelikož jest pokračováním Kristovým, jest královstvím Kristovým, — jediné království Bohem samým bezprostředně založené. Všecky ostatní říše jsou jenom lidské dílo a proto též pomínou, jako vůbec všechna díla lidská; avšak církev jest dílem všemohoucího Syna Božího, potrvá na věky, jakž se byl její zakladatel zaručil hned svému prvnímu náměstku, řka: „Ty jsi Petr (to jest skála), na té skále vzdělám církev svou, a brány pekelné jí nepřemohou.“

Církev jsouc věkovitá, jest i pro všechny země, pro všechny lidi, protože Bůh chce, aby všichni lidé byli spaseni a k poznání pravdy přišli. Jako jest jenom jeden Kristus, jest i jeho církev

jenom jedna, jako jest Kristus nej-
světější Syn Boží, musí i jeho církev
býti svatá; že si prvními spolupracov-
níky vyvolil apoštoly, jest jeho církev
jenom tam, kde jsou řádní nástupcové
svatých apoštolů, římský papež, bisku-
pové s ním spojení, jež v svatém
úřadě jejich podporují kněží.

*

Jak si vážil církvě svaté, s jakou
láskou k ní lnul, s jakou horlivostí
o její rozšíření pracoval, jakou úctu
a lásku k ní v duších svých spolu-
bližních vzbuzoval sv. František
Saleský, biskup ženevský († 1622).

Záhy cítě se povolána k stavu
duchovnímu, pilně pečoval o to, aby
se posvětil, by pak mohl posvěcovati
druhé. Svou apoštolskou horlivostí
a laskavostí vrátil do lůna církve
72.000 bludařů, kalvinců.

Sv. Janě Františce Chantalské
napsal: „Vedle lásky k Pánu našemu
Ježíši Kristu doporučím Vám lásku
k jeho nevěstě, k církvi svaté, této
tak líbezně, přemilě holubičce, z pod
jejichž křídel stále noví holoubci vy-
létají vstříc nebeskému Ženichu...“

*

Ruská kněžna Gallicinová
dala se vyučovati ve svaté katolické
víře od zbožného sluhy Páně Over-
berya, chtějíc se státi katoličkou. Již
dlouho byla vyučována, a přes to měla
ještě všelijaké pochybnosti, které jí
trápily a znepokojily. I poradil jí dobře
Overberya, aby zkusila nějaký čas po
katolicku žítí. A ejhle, za týden
pravila kněžna plna radosti: „Již jsem
katoličkou!“ Život dle víry, život dle
svaté naší církve jest nejlepším pro-
středkem na její obhájení, na její
zamilování.

*

Jako se máme radovati z úspěchů
naší svaté církve u nás i u cizích ná-
rodů v dalekých končinách zámoř-
ských, tak máme míti i upřímnou
soustrast, vidíme-li, jak církev svatá
musí trpěti a křížovou cestou kráčet,
jakož byl trpěl a s křížem na horu
Kalvarii kráčet její božský Zakla-
datel, Kristus Pán.

Co se naplakal nad utrpením církve
svaté zmíněný už sv. František
Saleský! Kdykoliv se modlival žalm
„U řek babylonských jsme sedali...“
vyronily se mu obyčejně slzy; neboť
utrpení národa vyvoleného v žalmu
oním líčené připomínalo mu utrpení
církve svaté, způsobené zmatky a
bouřemi protestantskými.

Sv. Kateřina Sienská —
(† 1380) byla bouřemi, jež zmítaly
církve za její doby, tak sklíčena a do-
jata, že vyznala: „Bolestí nad tím
zemru.“ Své spolubližní vyzývala:

„Obětujte slzy, obětujte pokor-
nou, vytrvalou modlitbu za nevěstu
Kristovu, za církev svatou!“

*

Nuže, více lásky k církvi svaté
i za našich dob, aby za toto věrné
plnění čtvrtého přikázání Božího i
vůči naší duchovní matce došlo na
nás slíbené požehnání!

Církvi svatá, naše drahá máti,
naděje ty spásy jediná!
V míru, boji při tobě chcem'
státi, veď nás, až kde věčnost počíná;
V míru, v boji při tobě chcem' státi,
veď nás, až kde věčnost počíná;
byť, jak musí, zloch tě nenáviděl,
byť se slaboch za svou matku styděl,
ty jsi naše láska, naše sláva,
církvi, drahá máti, budiž zdráva!

(VI. Šťastný.)

(Pokračování.)

U stolu Páně.

Biblické úvahy o sv. přijímání. — Dle Aug. Arndta podává Jan Tagliaferro.

17. Marie a Marta.

S jakou radostí uslyšela Marie a Marta, že přichází milovaný božský Mistr, by je potěšil svou přítomností. Jak si vážily štěstí, že hostily pod střechou svou nebeského hosta, jehož božské velebnosti andělé nebesí třesouce se klanějí se. Tentýž všemohoucí, dobrotivý Spasitel i tebe chce navštívit. Seber tudíž všechny síly duše se všemi smysly vnitřními i vnějšími k pokornému a uctivému holdu. Tvůj rozum i tvá vůle at se spojí přijati toto klanění hodné tajemství víry, Boha vtěleného, skrytého pod způsobou chleba. Duše tvá at se roznití plameny lásky, by Bohu lásky podle sil připravila důstojný příbytek.

2. Pán Ježíš vchází do domu svých horlivých služebnic a božská dobrota, zářící z jeho obličje, naplňuje srdce jejich svatou radostí. Nevýslovnou blaženost mají dostati jeho svatou přítomností. S jakou uctivostí pozdravují vcházejícího! Jak vděčně a radostně jej přijímají! A Pán Ježíš? Vládne a laskavě přijímá tyto důkazy jejich oddanosti, káže jim sednouti k sobě. Jako dva serafové přinášeji jedna svou lásku, druhá svou horlivost, by mu sloužila. Uváděje božského hosta nejen do nejlepší světlice, ale i do středu svých srdcí, by neztratily ani chvíle jeho přítomnosti, ani slova jeho nauky nebeské.

Uvaž, duše křesťanská, která míníš k svatému přijímání přistoupiti, že božský Spasitel nyní stojí u dveří tvých rtů, aby vešel do srdce tvého. Radost a úcta at tě proniká, tvá víra at oživne, tvá naděje at zmohutní, tvá láska at se roznití, bys s sebraností Marie a s horlivostí Marty Vykupitele přijal do srdce.

3. Třebas obě sestry božskému Mistru svou úctu a lásku rozdílným způsobem projevují, mají přece obě stejný cíl: obě chtějí sloužiti Ježíši Kristu. Marta snaží se horlivě, by se Pánu zalíbila mnohou prací, Marie sedí u nohou jeho a poslouchá slova jeho. Plačíc u nohou jeho došla kdysi odpuštění svých hříchů, a jako tehdy bolestí a skroušeností, tak dnes radostí jest plno srdce její. S jakou zaníceností těší se z mi-

lostné přítomnosti Spasitele! Jak pozorně naslouchá jeho slovům a skrývá je pečlivě v srdci svém jako poklad drahocenný!

Jak útěšno jest duši po svatém přijímání trvati u nohou Ježíšových! Které modlitby byly by užitečnější, jak modlitby konané v nejzácnějších chvílích spojení s Bohem? Marta stěžovala si Pánu, že sestra nechala ji samu sloužiti, ale Pán ji pokáral: »Marto, pečlivá jsi a rmoutíš se při mnohých věcech, ale jednoho jest potřebí« (Luk. 10, 41.) Co jest to jedno potřebné? To, k čemu nás Bůh stvořil na světě, abychom plnili vůli Boží. Duše má, nepromrhávej prchavé a přece tak vzácné chvíle toho života, neboť za domnělými rozkošemi, aneb vydávaje se úplně péči o věci časné; uvažuj raději napomenutí, jež božský Mistr dal Martě. Ani čest ani bohatství, ani jiný časný statek nedá se porovnat s hody božskými, k nimž jsi dnes pozván. Přístup s velikou toužebností a s Marií vyvol si nejlepší částku, která nebude odňata od tebe na věky.

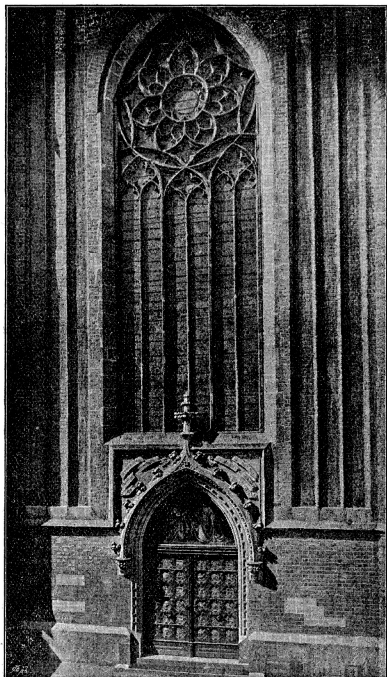
4. (Po svatém přijímání). Odvedena od bludného mínění o službě, jakou Pán Ježíš od ní žádal, snažila se Marta, by se nyní zachovala podle božského poučení, jí daného. Mezi tím seděla Marie dále u nohou božského Spasitele, a duše její oplývá útěchou a radostí v jeho svaté přítomnosti. Jak pravdivo jest, že ti, kteří Bohu se blíží, necitlivými se stávají k přízni nebo nepřizni světa, ke všemu, co nesouhlasí se zájmy Pána Ježíše a spásou duše! Když v lásce Kristově zmohutněly, rády mluví o přijatých milostech a mluva srdce nahradí vše, co by vymyslela nejvybranější výmluvnost.

Ti, kteří ve svatém přijímání tak úzce se spojují s Pánem Ježíšem, neměli by jako Maria býti proniknuti láskou a vděčností nad takovým štěstím? Každý povzdech mého srdce at se spojí s chválou přijatého daru a s vroucí vděčností, at prospívám v horlivé přípravě na přijetí božského pokrmu duše.

18. Samaritánka.

S jakou žízní palčivou po spáse duši snažil se Pán Ježíš tuto opuštěnou, v náruživost zapletenou ženu přivést na pravou cestu! Lze ji nešťastnou nazývat, když jí bylo popřáno potkati se

se tam nalézá duše spásky potřebná? Není spíše podivno, že tato žena Samaritánská na spásku svou nepomýšlí, kdežto Pán Ježíš jí popřává hned účast hojnou na svých myšlenkách a na své lásce? V horečce nízkých náklonností přichází

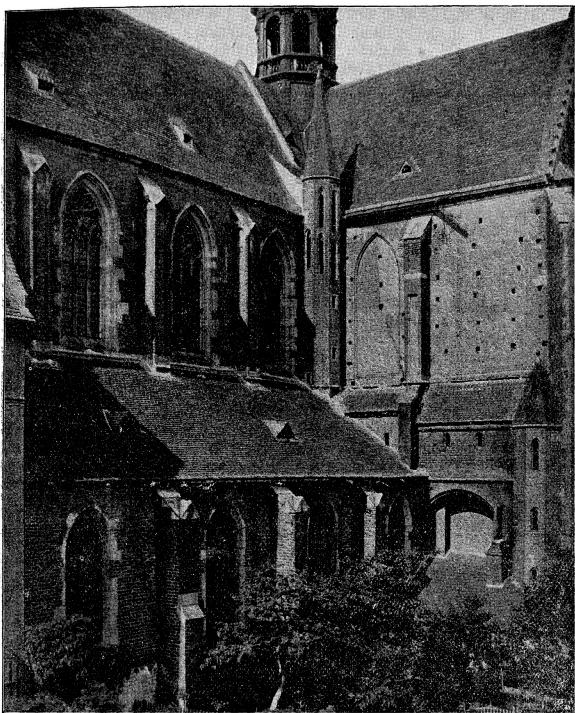
Staré Brno: Vchod do kostela.

s věčným pramenem pravého pokoje? Jak vysoko cení Spasitel každou duši lidskou, když pro spásku jedné duše byl by podstoupil všechny námahy, utrpení a strádání, jež vytrpěl za celé pokolení lidské. Jest podivno, že přítel hříšníků u studny Jakubovy odpočívá, když

k vodě, která jest obrazem krátkých a nestálých rozkoší tohoto světa, a nalézá Krista Pána, přetékající pramen smilování a milosti. Duše má, tvoje ubohost i tvoje štěstí tě připodobňují této Samaritánce. Jako ona, opustils studnici živé vody a kopeš cisterny rozpukané, které

nemohou držeti vody. (Jer. 2, 13.) Pán Ježíš čeká dnes na tebe, ne u studnice Jakobovy, ale u toho oltáře, pravého pramene krve jeho nejdražší. Nuže, ukoj svou žízeň u tohoto zřídla spásy, nech, ať tě nalezne ženich duše tvé, jenž tě

mluvu, kterou chtěl obrátit ženu Samaritánku, prosbou o službu, kterou by mohl přehojně odměniti. Pán celého světa se snižuje, tvora svého prositi o trošku vody, aby pohasil palčivou žízeň. Představ si že tentýž Spasitel, nyní na ol-

Staré Brno : Pohled na kostel ze dvora.

hledá s láskou milosrdnou, abys mu náležel docela. Použij vzácných chvil jeho přítomnosti, bys pil z pramene lásky jeho Srdce nejsvětějšího a očistil v těchto vodách duši svou ode všech skvrn.

2. Pán Ježíš začíná podivnou roz-

táři přítomný, tebe jako kdysi Samaritánku prosí, bys mu dal pít. Neodmítej Spasiteli této prosby. S toužebností žádá, by dal ti poznati své milé dokonalosti a s tebou slavil hody lásky. Dej mi tedy, ó dobrý Ježíši, slzy lítosti

nad hříchy spáchanými, abych jimi uhasil svou žízeň palčivou po mé věčné spáse.

Božský Spasiteli. připrav duši mou, by tě hodně přijala, aby se ve mně rozmnožila milost. posílila horlivost v ctnosti a roznítila znovu lásku k tobě.

3. Samaritánka váhala Pánu Ježíši nápoj podati. Divila se nad tím, že jsa žid, od ní žádá pít. Domnívá se, že tato příčina váhání jest důležitá, a proto při ní trvá. Pán Ježíš, promiňuje nerozumnou tvrdošijnost, odvětil významně: »Kdybys znala dar Boží a kdo jest ten, který praví tobě: Dej mi pít, ty bys snad byla prosila jej, a dal by tobě vody živé.«

Duše křesťanská, kéž by i ty poznala a pochopila dar Boží, jenž ve svatostánku uzavřen jest nevyčerpatelným pramenem všech milostí. Kéž bys pochopila velikost, dobrotu a milosrdenství vysokého hosta, jehož právě přijati se chystáš, s jak pokornou láskou bys ho prosila, by ti dal této vody živé! Pak byla ukojena všechna tvoje touha; pak by se probudil v tobě spasitelný odpor proti všemu, co není Bůh. Oživ tedy svou viru, spěchej k prameni živé vody a nebudeš žízni na věky!

4. (Po svatém přijímání.) S jakou radostí a vděčností poslouchá žena Samaritánka božským výrokům, které rozum její osvécují novým, netušeným světlem. Jak veliké pokroky učinila v po-

znání Boha, když na konec Spasitele »pánem« nazývá, jehož z počátku za cizince považovala. Ze slov jeho poznala jej jako milosrdného Vykupitele Israele. Proto s radostným rozchevřením odchází, aby jeho moudrost, moc a laskavost svému lidu oznámila. Opouští svého dobrodince jenom s úmyslem, by pozvala své přátele a spoluobčany, aby přišli a spatřili toho, jenž jí všechno pověděl, cokoliv učinila.

Uvaž, duše má, jak daleko více jsi povinna dnes děkovati, když Pán Ježíš ti otevřel nejen pramen milosti, ale vzácnou studnici své krve výkupné a svých zásluh nekonečných. Pečuj, bys jako Samaritánka všechněm proměněn domů se vrátil, abys v lásce vděčné velebil smilování jeho božského Srdce.

Božský Ježíši, věřím, ne pro řeči jiných, ani pro spojená svědectví všech, kteří v tomto vznešeném tajemství tak často poznali, jak jsi sladký. Věřím z vlastní blažené zkušenosti této chvíle, neboť sám cítím tvoje smilování, mám tě v srdci svém a vim, že jsi opravdu Spasitel světa. Zůstaň tedy u mne, božský Spasiteli duše mé, nejen dva dni, jako u Samaritánky, nýbrž všechny hodiny a dny života mého. Pověz mi vše, co jsem učinil a čím jsem zarmoutil tvé Srdce srdce láskyplně, dej, ať hlas milosti tvé marně nezní v duši mé, dej, by toky vod vydaly oči mé, že neostříhal jsem zákona tvého. (Z. 118, 136).

Kardinál Josef Sarte, později papež Pius X.:

Chvalořeč na Sv. Františka Saleského.

Dle vlášského rukopisu přeložil Jan Tagliarferro.

Učiněno jest srdce mé jako vosk rozpouštějící se.
Zalm 21, 16.

Pokaždé, když v chrámech křesťanských se chválí nějací rekové, kteří konali nejobtížnější ctnosti evangelické a celou zemi svou slávou naplnili, když zbožným posluchačům jejich svatý život k následování se předkládá, plesá z jedné strany řečník posvátný, vynášeje chvály, rmoutí se z druhé strany a trátí odvahu, protože nenalézá stezky schůdné, vyšla-

pané tisíci jinými, a že bídým se zdá slovo nejvýmluvnější před velkolepou myšlenkou, jakou pojal hrdina, nemoha vyhověti spravedlivým nárokům mnohých, kteří si slibovali, že uslyší něco velikého, něco neobyčejného. A takovým jest, draží, trudné postavení, v němž mi třeba mluviti o muži, jenž v sobě spojil rozličné účinky milosti. Svatý František Saleský

byl nesrovnatelným učitelem duchovním, apoštolem Savojska, rádcem Francie, bičem bludařů, učitelem církevním, jenž tolikými kořistmi slavnými ozdobil vítězné znamení svatého kříže. Co mohou říci nového když každému známy jsou podivné skutky, jež vykonal, když není části světa, kde by neznělo jeho jméno, není města, kde by se nerozléhala jeho sláva, není oltáře, kde by se mu nepálilo kadidlo posvátné, není oka, jež by se nezalávalo slzami útěchy, plynoucí z každodenního povzbuzení jeho? Mám v něm představití vzor biskupů, jenž neslychanými námahami Církev sobě svěšenou očistil od starých skvrn a ozdobil okrasami vzácnými? Mám mluvit o jeho lásce a radosti celého světa z něho, o jeho tichosti a sladkosti, jež ho obzvláště vyznamenávaly, o něm, jež sebe i jiné posvěcoval, přitahuje je toliko mocí tichosti evangelické? Jakkoliv krásný jevil by se v těchto barvách obraz svatého Františka Saleského, přece jsem jist, že byste mi v nitru řekli sladkou výčitkou, že mluvě o sladkosti, lásce, tichosti nedojdu k prameni, odkud ony prýští, k srdci, sídlu a strážci citů jeho šlechetných, že tudíž o srdci svatého Františka nedostane se vám slova.

Maje mluvit o srdci, přispívá mi ku pomoci krásný obraz, jemuž královský prorok přirovnává srdce příštího Spasitele: Učiněno jest srdce mé jako vosk rozpouštějící se, slova jež můžeme vložiti do úst světce, apoštola, biskupa, učitele, jehož vítězoslávu připomíná dnes Církev, protože v tomto výroku vidíme vylíčený velkolepý obraz jeho života.

Vosk jest, bratří, cellou medu a vy obdivujete srdce svatého Františka plné ctností sladkých, jež svatost tak příjemnou činí. Učiněno jest srdce mé jako vosk rozpouštějící se.

Vosk jest potravou a zápalen světla, a vy obdivujete srdce svatého Františka osvěcené pravou moudrostí, jak osvěcuje mysl i rozněcuje srdce jiných a tak svatosti účtu zjednává. Učiněno jest srdce mé, jako vosk rozpouštějící se.

Vosk snadno přijímá a podržuje jakýkoliv otisk a tak obdivujete srdce sv. Františka hotové přizpůsobiti se všem požadavkům, aby všecky získal pro nejsv. Srdce Kristovo a tak svatost usnadnil.

Učiněno jest srdce mé jako vosk rozpouštějící se.

Je-li vždy nesnadno chváliti svatého, dnes docela si netroufám, bratří, že bych mohl důstojně velebiti srdce ono, a to již netoliko proto, že jest chladné a neschopné nebeského nadšení, ale proto, že není žádného jiného na zemi, jež by na to stačilo, aby s božským nadšením chválena byla jeho sláva nesmrtelná.

Srdce, tato šlechetná částka člověka, jež dle starodávných filosofů bylo zřídlem života, a hlavním pramenem všech lidských činů, toto srdce tak citlivé na dojmy, snadno se vzrušuje, i prudkost výbuchu jeví srdce svým bitím: srdce, pravím, i jiné povznášívá, právě když chceme chváliti vznešené přednosti někoho a věnec slávy vinouti jeho životu světlému.

Jako vskutku ze srdce pocházejí myšlenky, tak z téhož srdce přijímají první popud pohledy zbožné i slova povzbuzující i skutky chvály hodné tak jako v přírodě z kořene ve stromě pochází pevnost kmene, širokost ratolestí, zeleň listů, hojnost květů a ovoce. Představte si člověka, jak smýšlí, jak rozumí, jeho myšlení, citění, řeči, představují živý obraz srdce. Abychom uvázili podivně vyobrazeno srdce svatého Františka, jehož duch oplývá sladkostí, třeba nám toliko vylíčiti skutky jeho života.

Bylí svatí, kteří mezi skalami a stíny se skrývali, prchajíce před lidskou společností, žádají boje takové, že obavou přirozenosti ohromen jest rozum a vlastní láska se strachuje. Před zrakem našim tane i ona svatost, jež se ztravuje v spravedlivém, ale trpkém rozhorlení pro slávu Boží, srší blamen z očí, roztahuje ruku, jako by plesky spouštěla, otvírá ústa toliko, by hrozby vychrlila, svolávala na hlavy lidí hněv, oheň a šipy z nebe. Nebyl z těch svatých, trudnomyslných, kteří se bojí nohou vkročit mimo mezi předepsaných, nikdy se neradují z úsměvu, nikdy kvítkem neposypou, ale novým trním ještě více obtížnou činí sobě i jiným cestu do nebe. Sladkost, prvorozená dcera lásky, mimo to udržuje rozumné tvory v stálém pokoji, v klidu sladkém. Jako světlo barví lilie bílé, fialky modré a růže červené, tak sladkost krásí všeliké ctnosti jeho. S podivuhodným mistrovstvím je tak zdobí, že člověk kolik bohatstvím.

pokladů duchovních Pánu Bohu jest milým, tolik svou lahodností jest lidem milým, tak že o něm jako o Mojžíšovi lze říci: Milý Bohu i lidem (Sir. 45, 1.) Učiněno jest srdce mé jako vosk rozpouštějící se.

Čistota jest velmi jemná květina, jež se chová v zahradách dobře uzavřených, kde jí třeba chránit před bouří, aby jí listy nestrhla, před nepohodou, aby jí listy nestrhla, ale i před vánkem větru, i před rosou samou, aby jí svou tíží netlačila. Svatý František byl vždy vlídný, laskavý, pěstoval počestné přátelství, nevzdaloval se veselé společnosti, těšil se s tvářmi veselou z živé rozmluvy. Svatý František dovedl čistotu zachovati i v ruchu velkých měst a mezi velikými nepravostmi, v Ancey, Padově, v Paříži, mezi tisícerymi nástrahami a nebezpečími, jež ohrožovaly jeho mladý věk, letoru, postavení, nezvyklou krásu a vnady osoby příjemné. Dovedl vždy zachovati a vyhýbat se každé společnosti, v níž viděl stín rozpustilosti, ve věku velmi živém dovedl žítí vzdálen divadel nebezpečných. Dovedl s opovržením zahnat přítele nevěrného, jenž ho chtěl svést k nečestné známosti. Dovedl s silou nadlidskou v hrozných bojích čistým se zachovati, v děsných a trvalých útocích; tak se čistota ukazuje na trůně, v světle velmi jasném. Jasně jest jeho čelo, oko patří libezně, důstojný úsměv na rtech, povzdechy i objeti nejsladší činí ho opravdu bohumilým.

Dal by Bůh, by aspoň dech této duše nevinné zachoval se na naše časy! Kéz by proletěl ulice a náměstí našeho města, aby láskou nebeskou zapálil mládež naší doby! Kéz by zastýděl se mnozí, že nedovedou nabývatí vědy, aniž by ztratili svatou, čistou a křesťanskou pokoru.

Světéc narodil se z vznešené rodiny, cítil, že v žilách jeho proudí krev starého rodu Saleského, znal slavné činy předků, věděl, co mu svět velképého a příjemného dáti může. Svět mu představuje a nabízí nádherné paláce, mnohé příjmnosti vysoké důstojnosti, a vznešené pocty, to vše ví a vše vidí. Svět má takovou moc nad srdcem lidským ve věku, kdy nezkusilo klamu! Ale mladý František má již myšlenky duše velmi dokonalé. Šlape po pýše života, jako

orel šlechtný vznáší se nad nízkým bahnem, proniká oblaky, a pevným zrakem patří do paprsků slunečních, odlučuje se od země, aby se zabýval jenom nebem.

Ale jak zachová svatý František tuto ctnost, které svět se posmívá? On má srdce sladké, on je tak představi, by svatost milou učinil. Učiněno jest srdce mé jako vosk rozpouštějící se. Na tom nezáleží, že pod jemnou vlnou a pod bílým plátnem skrývá zašitou žíní ostrou, jež umrtvuje jeho kajcnost, ale pokaždé, když veřejně vystupuje, jak sluší na vznešeného kavalíra z rodu šlechtického, uzříte jej oděného v látku jemné podobně jako jiné šlechtice. Na tom nezáleží, že má velké jmění, on jest štědrý k chudým. Jest často u hostin, aby umrtvoval chuť mezi vybranými a chutnými pokrmy. Vy se domnívate, že se raduje z hojné žně a vinobraní, jež rostou na rozsáhlých statcích jeho otce, že zasedá v náladě veselé u stolu velmožů.

Nezáleží, že do noci pozdní bděl, spánek přerušoval modlitbou a kajcnostmi, ale když ho potkáte skoro ráno, tu když vyjde ze své světnice, obcuje se všemi přichozími bez rozdílu, aby s laskavou tvář a úsměvem vzácným poradil, povzbudil, že se zdá, jako by lásku vléval a do nebe uváděl.

Sledujte jeho kroky, když dospívá v letech. Vážné záležitosti politické jej volají na dvůr královský; aby vyjednával, šel ke dvoru Savojskému, ke dvoru francouzskému a všude s úctou ho přijímají. Ale František je dalek ctižádosti, že v pět a dvacátém roce zřiká se práva prvorozenství rodiny Saleských i vznešené důstojnosti senatorské a svou pokorou získává si takové vážnosti u velmožů, že neváhal její nazvatí nejlaskavějším mužem, jaký žil v oné době v Evropě.

Kristus pravil, že nepřišel na svět, by mu dal pokoj, nýbrž by mu dal meč; někdy třeba roztrhnouti svazky, vízící člověka k vlasti, k přátelům, k rodičům, ba i sebe sama třeba zapíratí a to právě uráží práva přirozená. A svatý František svým srdcem oplývajícími sladkostí dovedl svět přesvědčiti, že zákon Boží dá se srovnati s opravdovými požadavky a city přirozenými. Kdo vylíčí boj krutý, jež v jeho srdci tak něžněm láska dětin-

ná vedla s obětí naprostou, jaké Pán žádal, aby se odloučil od těch, které nejvíce miloval a sloužil toliko Bohu? Zdá se, že vidím onu něžnou matku s tváří slzami smáčenou, jak se vrhá synovi na hrud', prosíc ho, aby nezapomínal na zemi na ty, kteří ho milovali a František cítí trpkou bolest, kterou omdlévá jeho otec, jenž své slzy spojuje se slzami matčinými, ale přemáhá velkomyslně lidské city. Ale nepřestává radovati se z jejich radostí, trpěti s jejich utrpením. Je-li vzdálen, spěchá, kdykoliv ho povinnost synovská k nim volá; pak jim tisceronásobně hledí nahraditi velkomyslnou jejich obět', podává jim stále díky útrpnosti, lásky a dobročinnosti.

Slovy útrpnost, láska, dobročinnost jak veliké pole se mi otvírá, posluchači, pro chválu srdce Františkova? Které srdce bylo více než jeho stvořeno, by milovalo sobě podobné, útrpné bylo s vinami jejich, by těšilo v nehodách, by pomáhalo v potřebách? Mám ho líčiti, jak již jako dítko hořel podivuhodnou láskou k chudým, které nazýval svými přátely, jak dobré od zlých rozlišuje, a jedným i druhým velkomyslně almužny poskytuje? Aneb mám ukázati jak přívětivě přijímá a poslouchá všechny i nízké, špinavé i hněvivé? Mám vám ukázati, jak zaujat péčí úřadu pastýřského nezapomíná na povinnosti dobročinnosti, jak nuzným pomáhá dávaje nejen své příjmy, své pokrmy, své peníze, své nářadí, svoje prsteny, i své šaty, jež měl oděny?

Mám vám ukázat, jak se sluhy jednal jako s bratry, jejich chyby omlouval, sám snášel nepohodlí a strasti, jenom aby jim ušetřil nesnáze?

Netřeba, draží, dále šířiti se o sladkosti tohoto srdce, jež se ukázala v lásce k chudým, když víte, že tato láska Františkova neznala jiné pohnutky, jiné pobídky, než pravé zřídlo vši sladkosti, lásku k Bohu.

A tu neočekávejte, že vám vyličím svatého Františka, jak oslňuje lid zářící

tváří pro obcování s Bohem, jako kdysi Mojžiš, aneb jako sloup ohnivý stojící, aneb jako muže chodícího v bouři, jako Eliáš. Aniž očekávejte, že vám vyličím ekstase a vytržení, jimiž se země zvedalo se tělo světčovo, odkud plynul zář ducha k Bohu unášeného.

Mluvě o srdci svatého Františka, musím opakovati, jak krásné a jak pokojné byly stezky, jimiž se ubírala jeho láska: „Cesty její jsou cesty krásné a všechny stezky její pokojné.“ (Přisl. 3, 17.) Láska jeho se snažila Bohu se zalíbiti. První jeho slovo dětinné k lásce se odnášelo a velebilo dobrotu Boží. Láska jeho byla důmyslná, požívajíc všech věcí, aby rozjímal o dobrotě Boží, vida v tvorech stopy její. Láska jeho byla velkomyslná; zřikalt se útěchy, jakou milost jinak štědrě poskytuje. I v době suchoparnosti a neútěšnosti zůstává s Bohem spojen, přísahaje mu ustavičnou věrnost, za jedinou odměnu, by rozmnožena byla láska. Láska jeho byla konečně tak něžná, že zářila z jeho tváře, z jeho skutků, tak že zdál se býti andělem nebeským a nikoliv člověkem pozemským.

Za anděla byste ho považovali, když kleče zbožně u oltáře uctíval Matku Boží, skrze jejíž ruce v Paříži Bohu obětoval slib ustavičné čistoty. Za anděla byste ho považovali, když obcoval oběti mše svaté, když uctíval božského Spasitele skrytého ve svatostánku, když přistupoval k stolu Páně, tu v očích slzy svědčily o vnitřní slasti. Za anděla byste ho považovali, kdyby jste viděli, jak opouštěje pozemské náklonnosti, povznášel se nad všechny smyslné, drže se Boha s věrou Abrahama, miluje ho zářem cherubina. Ach andělé strážní Evropy, dovolte, by vás tento bratr váš na chvíli opustil; mějte útrpnost s temností naší, nám třeba slunce, aby ji zapudil; mějte útrpnost s naší bídou, nám třeba apoštola, jenž by naší viru chránil a v nás obnovil časy prvotní viry!

* * *

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXMILIAN WEINBERGER.

Ze života missijního biskupa.

Málokteré země jsou nám tak málo známy, jako republiky středoamerické. Čeho se o nich dovidáme, jsou obyčejně stinné stránky a neutešené tamější poměry, ovšem hodně do černa zabarvené; co tam dobrého, zůstává před námi skryto. Šťastnou náhodou byly nedávno nalezeny soukromé dopisy zemřelého biskupa na Vancouveru, msgr. Lemmense, jenž byl před několika roky republiku Quatemala na všech stranách procestoval za tím účelem, aby za nepřítomnosti tamějšího arcibiskupa msgra Casanovy, jenž od tehdejší liberální vlády byl ze země vypovězen a již desátý rok žil ve vyhnanství, udílel svátost sv. biřmování. Dojmy, kterých umírněný, z Limburku v Holandsku, pocházející církevní hodnostář za své cesty Quatemalou nabyl, nejsou zajisté bez ceny a zajímavosti.

Avšak nejprve bude třeba zmíniti se o biskupu samém a jeho předcházející činnosti missijní.

Ostrov Vancouver, kde byl msgr. Lemmens později biskupem, má 33.630 kvad. kilom. v objemu, náleží politicky k Britské Kolumbii, církevně však jest s okolními ostrovy přivtělen hierarchii Spojených států severoamerických. Vnitřek ostrova je většinou nezměrnými lesy porostlý a jeho západní a částečně i východní a jižní pobřeží různými indiánskými kmeny, počtem asi 10.000 hlav, obydleno. Ze na ostrově křesťanství bylo zavedeno a vůbec uspořádané církevní poměry nastaly, je zásluhou kněží holandských a belgických. Také dosavadní apoštolští vikáři tamější: msgr. Demers, Leghers, Brondel a Lemmens byli Belgičané nebo Holanďané.

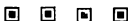
Poslední z nich, msgr. Jan Nep. Lemmens, narodil se r. 1850 v Limburku v Holandsku. Byl synem rolnickým. Dokončiv studia stal se knězem. Jeho velké schopnosti slibovaly

mu skvělou budoucnost ve vlasti, ale nadějný kněz zvolil dráhu missijní jako přemnozí jiní jeho krajané. Tehdy právě jal se nezapomenutelný biskup na ostravě Vancouveru Leghers úsilně obracet tamější indiánské kmeny na víru křesťanskou. K tomuto velkému apoštolu pospíšil Lemmens brzo po svém vysvěcení ještě s jedním krajanem na pomoc. Biskup Leghers oblíbil si záhy horlivého mladého missionáře a vzal jej s sebou do městečka Nanaimo, kde mýnil založiti novou missijní stanicí. Tam zůstal Lemmens plných šest let. Co za tak dlouhou dobu tam zkusil a dobrého způsobil, vypravuje sám ve svých četných listech na své evropské příbuzné. Podáváme tuto z nich to nejdůležitější a nejzajímavější.

„Dne 8. září 1876 — píše P. Lemmens — na slavnost Narození Panny Marie, odjeli jsme, já a biskup Leghers, z Viktorie,¹⁾ abychom v Nanaimu novou missijní stanicí založili. Byla postavena pod ochranu sv. Petra. Biskup jel se mnou, aby mne do nového působiště uvedl a rozličné jiné záležitosti uspořádal. Osm dní zůstal se mnou. Tážete se snad, kdo nás po ten čas obsluhoval? Jakožto praví missionáři byli jsme svými vlastními sluhý sami. Můj cit se ovšem tomu protivil, viděl-li jsem, kterak se biskup chápe kuchyňské práce a s hrnci nebo pánvemi zachází. Ale ať jsem se proti tomu ohražoval jakkoliv, nic nebylo platno. Ostatně rozuměl kuchařskému umění lépe než já, neboť byl v něm důkladněji vycvičen. Náš biskup je ještě mlád, ale velmi učený, pln horlivosti a neobyčejně činný. Je také velmi přívětivý, všude oblíben a pravným pozhánáním pro svou diecesi. Po osmidenním pobytu v Nanaimu vrátil se do Viktorie.

*) Viktorie — hlavní město na ostrově Vancouveru.

(Pokračování.)

Různé zprávy.

Kostel augustiniánský na Starém Brně. K nejkrásnějším kostelům na Moravě patří kostel augustiniánský na Starém Brně. Byl vystaven z červených cihel ve slohu gotickém v letech 1323 až 1350.

Vše dobré uznejte. V Belgii bylo zakázáno vydávati na poštovních úřadech mladíkům mladším než 17 a dívkám pod 18 let dopisy pod nějakou značkou zasláné a ležící na poštovním úřadě. Musili mítí úředně povolené dovolení od otce. Zajisté doporučovalo by se i všude jinde.

ZASLÁNO.

Nový ročník „ARCHY“ zahájen byl právě bohatým číslem. (Vydává v Prostějově Karel Dostál Lutinov, ročně 6 K.) Obsah č 1.: L.: Pochod armády. - Předn. K. D. L.: Sibyllino proroctví. - Překládá K. D. Lutinov: Z německé Lyriky. - Artur Grotger, malíř polské války. Obrazy. -

Světec literárním apoštolem. Přeložil Alois Jašek. - Nakloň, ó Královno! - Mysterium narození Páně. Liturgická hra chrámová. - Mysterium Nativitatis Domini. Drama liturgicum in templis celebrandum. - Fr. Strnad: Osamělé cesty. - Okna: K 8. prosinci. - Papež Benedikt XV. o příčinách války. - Franko-Vítazoslav Sasinek †. - Moravan — mužem Prozřetelnosti pro český lid. - Smuteční slavnost padlých hrdinů. - Vánoční hra v kostele. - Vogel, Dr. Eberhard, Einführung in das Spanische für Lateinkundige. - Apologie křesťanství. - Jádro křesťanské sociologie. - Do Lourd. - O podstatě básnictví. - Vil. Bitnar. - »Boží« nebo »boží«? - Armáda spásy. - Poklad písní chrámových. - Vojenský řád husitský. - Budoucnost národa českého. - Kdo je pro válku? - Acta Apostolicae Sedis.

Apoštolát modlitby — lidový.

(Hlavní úmysl.)

Apoštolát modlitby jest velmi důležitý spolek jak již častěji bylo o tom psáno v tomto časopise. Čím důležitější je doba, tím více nabývá modlitba váhy a tedy i Apoštolát modlitby. Doba naše plná nebezpečností světové války, tolik tisíc a tisíc vojnů stojí proti sobě ve zbrani, v ustavičném nebezpečí života; tolik utěšených krajin spustošeno, tolik osad spaleno, tolik životů lidských ztraceno, kdožto vše vypoví. Co to nyní opuštěných rodin, kolik to je a bude vdov a opuštěných sirotků. Z těchto příčin modlí se věřící nyní více než jindy; schází se mimořádně v kostelích a modlí se za své drahé na bojišti, za vítězství vojnů našich a tím sami věřící pěstují Apoštolát modlitby, čili apoštolát modlitby vniká do všech vrstev lidu, do všech rodin i do srdcí jednotlivců. Než mohlo by se tak dít i kdyby nebylo války a spojeného s ní nebezpečí; mohl by Apoštolát modlitby horlivě býti pěstován i v době míru a pokoje. Není divu, že Apoštolát modlitby budí zájem všech, jimž záleží jednak na výkvětu katolického života a na spásě nesmrtelných duší. Tak na světovém sjezdu eucharistickém ve Vidni bylo jednáno o Apoštolátu modlitby, o jeho významu pro naši dobu. Přednesl o tom vzácný řečník, redaktor německého časopisu »Posel bož. Srdece Ježíšova«, a dovodil, kterak jest právě pro naši dobu velmi potřebno, aby Apoštolát modlitby byl více rozšiřován a pěstován v tak vážných dobách nynějších, kdy jest nám připraveni se u nás na boje těžké pro království Boží na zemi, sv. naší církev a její svaté zájmy.

Nelze tedy v krátkosti dokázati důležitost Apoštolátu modlitby úplně, ale chceme jen na některé důležitosti poukázati. Apoštolát modlitby jest církvi sv. potřebný a nebyli by jistě věřící tak se uchopili tohoto prostředku, kdyby neřídil sám Duch sv. mysl i srdce jejich. Předně Apoštolát modlitby má napomáhat k rozšíření království Božího na zemi a dále na obrození srdcí věřících. K dosažení

obojího cíle spojují se věřící ke společně modlitbě a touto s nejsv. Srdcem Ježíšovým. Dílo obrácení pohanů na víru a přeměna srdcí k dobrému jest jen dílem milosti Boží. Apoštolát modlitby jest však také prostředkem k zachování a obrození křesťanského života, lékem proti nemocím naší doby a na předním místě jest touto nemocí nevěra, povrchnost, vlažnost, které se protíví samému Kristu Pánu. To jest jisto, že nelze se nevěře ubrániti, leč budeme-li bez ustání pevně a stále víru svou a Ježíše Krista, Syna Božího, vyznávati. Věrnými sestrami nevěry jsou sobectví a požívavost, nebo vyvěrají z nevěry a otravují srdce lidská. Právě Apoštolát modlitby jest to, jenž proniknul život křesťanů, učí je podle vzoru nejšlechetnějšího Pána láskou takořka celý svět objímati, urážky nejsv. Srdce spolucítiti, toto Srdce božské odprošovati a za usmíření prositi.

Apoštolát modlitby přispěl velmi mnoho ku povznesení úcty nejsvětějšího tajemství víry, totiž k uctívání nejsv. Svátosti oltářní, v níž Syn Boží ustavičně Otce svého nebeského za nás prosí a za nás se obětuje. V nesčíslných osadách, kde zaveden jest Apoštolát modlitby, stupňovalo se též častější sv. přijímání sv. svátosti; v srdcích mladíků probuzeno povolání ke stavu duchovnímu, protože naplnil je praktickou láskou ke Spasiteli. Jmenovitě se zmožlo usmířující svaté přijímání. Ani by člověk nevěřil, že právě tento pobočný spolek Apoštolátu modlitby čítá přes 10 milionů členů. Jiné odvětví jest »apostolát mužů«, jehož hlavní pravidla jsou: 1.) Mužné hájení zájmů Kristových a jeho církve; 2.) zasvěcení denních modliteb, prací a utrpení božskému Srdci Ježíšovu. 3.) horlivé účastenství na společných přijímáních každého měsíce. A opačně jest zase nejsv. Svátost oltářní mocným podnětem a nejlepší školou Apoštolátu modlitby. Jako se každý, kdož vniknul do ducha Apoštolátu modlitby, musí přivínouti k nejsv. Svátosti, tak zase pravá pobožnost k nejsv. Svátosti působí apoštolské smýšlení; vždyť Spasitel náš, skrytý pod způsobou chleba jest nejkrásnějším vzorem horlivé modlitby. Novými nařízeními sv. Otce Pia X. o častém a denním sv. přijímání utužuje se pouto lásky mezi členy Apoštolátu modlitby a nejsv. Svátosti oltářní. Jako každý oheň svítí a hřeje, tak bude i příklad horlivých členů Apoštolátu modlitby rozšiřovati kolem sebe vůni dobrých skutků a přivábí mnohé. Tak vyplní se vždy vic a více přání, které vždy z hloubi srdce tolika členů se řine: Přijď království Tvé, Tvého božského Srdce, království eucharistické! I navržena na eucharistickém sjezdu ve Vídni tato resoluce: XXIII. mezinárodní eucharistický sjezd doporučuje všem duchovním správčům, zvláště ve velkých městech, zavedení Apoštolátu modlitby, jmenovitě ve způsobu již na mnohých místech v Německu zavedeného »Apoštolátu mužů«. Připomínáme zde též, jak poukázal generalní ředitel Apoštolátu modlitby P. Jos. Calot T. J. na velikou jeho důležitost a jeho rozšíření mezi lidem, zvláště mezi muži, Pravidl: »Kongres, uvažuje, že Apoštolát modlitby, správně řízený, mocně rozněcuje duše ku lásce k nejsv. Srdci Ježíšovu a ku nejsv. Svátosti oltářní, vyslovuje přání, aby tento spolek, tak jednoduchý a prospěšný, který dá se velmi dobře spojití se všemi ostatními nábožnými spolky a bratrstvy, byl zřízen ve všech farnostech, duchovních obcích (ústavech). školách katolických a spolicích katolických. 2.) Aby časem svým dostalo se Apoštolátu modlitby v pravdě horlivých místních ředitelů, jakých jest nevyhnutelně třeba, má-li Apoštolát modlitby prospívati, prosí uctivé kongres patřičné duchovní vrchnosti, aby chovanci bohosloveckých seminářů byli pečlivě poučeni o podstatě a organisaci tohoto spolku, o němž sv. Otec Pius X. tak krásně se vyjádřil: »Katoľci založili velký počet velmi prospěšných náboženských spolků: žádný z nich však není prospěšnější nad tento (Apoštolát modlitby)«.

Z toho všeho jasně vysvítá veliká důležitost Apoštolátu modlitby a přání, aby se stal opravdu spolkem lidovým, aby takřka jeden každý katol. křesťan byl jeho členem a to horlivým, jenž by svědomitě konal modlitby a povinnosti své, obětuje je každodenně ve spojení s úmysly, s jakými se ustavičně Pán Ježíš za nás na oltáři obětuje Otci svému nebeskému za nás.

Úmysl v únoru : Křesťanská skromnost a mravnost.

ŠKOLA BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK XLIX.

Vychází počátkem každého měsíce.

ÚNOR 1915.

Ještě krátký čas jest světlo mezi vámi. Choďte pokud máte světlo, aby vás nezachvátila tma a kdo chodí ve tmě, neví kam jde. Dokud máte světlo, větve v světlo, abyste byli účastni světla. (Jan 12. 35.)

Srdce Ježíšovo.

Kriste můj milý
v každé chvíli,
ku tvému kříži
duši svou víří.

Když vírem krouží,
úzkost ji souží,
k tobě zrak zvedá,
pomoci hledá.

Ví, že Ty, Kriste
mír mi dáš jistě,
když bolest litá
v srdci jest skryta.

K Tobě tvář siná
zraky své spíná,
života mořem
když kráčí hořem.

Srdce Tvé svaté
trud, bolu klaté,
sejme z mé duše
a slzy suše.

Srdce Tvé hledám,
pokoj si nedám,
nuž, v den můj slední
k Sobě mne zvedni!

Život.

Co je život na tom světě?
Nic, než samý chvat,
chceš-li jej tu pozorovat,
povím ti to rád.

Od kolébky až ku hrobu
se zármutkem ples,
střídá se to v tvoji duši
včera jako dnes.

Dnes ti nese lásku, štěstí,
zítra přechá kdes,
co jsi včera pomiloval,
to ti cizí dnes.

A zas nese kruté boly,
nenávisť a trud,
tak že se ti stále bouří
unavená hruď.

A přec tě jen život láká,
že má tolik změn,
kdyby je ti nedal, k smrti
byl bys unaven.

A. M. Kadličáková.

Hromnice.

Několik myšlenek. — Napsal: Ignát Z h á n ě l.

Když čítalo božské Děťátko, Ježíš, čtyřicet dní svého věku, donesla je jeho matka Marie do chrámu jerusalémského. Tam vzal dítě stařec Simeon a mezi jiným pravil o něm: »Světlo k osvětlení pohanův a k oslavě lidu svého israelského.« Luk. 2, 32. Od dávných dob jest zaveden v naší svaté církvi zvyk, že světlí se v tento den svíce a koná se s nimi průvod slavnostní.

Všechno tvorstvo potřebuje ku svému životu světla. Beze světla není žádného života při živočištvu, při rostlinstvu a vůbec při všem tvorstvu. Co by bylo z nejkrásnějšího kvítečka, kdyby je někdo nechal státí ve tmě? Bídne by zahynulo. Ve tmě se nic nedaří. Světlo a s tím související teplo jest nezbytným životním živlem pro vše tvorstvo. Člověk jako nejdokonalejší tvor, který vyšel z ruky Boží, také nezbytně potřebuje světla, vzduchu a tepla ku svému žití; bez těchto věcí nemohl by býti živ.

Jako však potřebujeme nezbytně k životu tělesnému světla, potřebujeme ho také k životu duševnímu. Světlo toto přinesl nám Ježíš Kristus. Sám nazýval se světlem řka: »Jsem světlem světa.« Jan 9, 5. Svatý Jan praví ve svém evangeliu o božském Mistru: »Bylo světlo pravé, kteréž osvěcuje každého člověka, přicházejícího na tento svět.« 1, 9. Ježíš vybil, aby ho následovali a pravil: »Já

jsem světlo světa, kdo mne následuje, nebude choditi ve tmách, nýbrž bude míti světlo života.« Jan 8, 12. Mnoho naskytne se nám otázek, na něž by rád každý zvěděl odpověď. O tom, co jest před námi, o Bohu, o věčnosti, málo nám poví náš rozum. Tu tapáme ve tmách; tolik jest tu nerozluštěných hádanek a přece závisí od správného rozluštění nesmírně mnoho, ano všechno. Sám Spasitel řekl: »Kdo chodí ve tmě, neví, kam jde.« Jan 12, 35.

Proslulý kazatel P. Gerhard Diessel, jehož myšlenek používáme, vyprávěl k osvětlení této pravdy následující příklad: Podle pověsti starých Řeků byla na ostrově Krété veliká budova, s přemnohými komůrkami, chodbami vespolek se křížujícími, ale z této obrovské budovy byl jenom jediný východ. Kdo tam vešel, zbloudil a nenašel cesty zpět, stal se obětí nestvůry nazvané Minotauro, která tam bydlila. Přišel z Athén hrdina Theseus. Měl vstoupiti do labyrintu, tak se totiž jmenovala tato obrovská budova. Ale ujala se ho dcera tamějšího krále Minosa, Ariadne. Dala mu potají klubko, na němž byla omotána silná nit a poučila ho, aby při vchodu upevnil nit a pak jda dále stále ji za sebou rozvínoval, pak že snadno jda podle ní najde východ. Tak se zachránil a i obludu Minotaura zabil.

Takovým labyrintem jest svět, v němž bydlíme. Sami sobě ponechání, bloudíme a nevyznáme se v rozmanitých otázkách; zabloudíme a nenajdeme štěstí ani zde ani na věčnosti. Upadáme lehce do rukou nepřítele naší spásy a jeho pomocníkův. Spasitel Ježíš Kristus však nám dal ve svém učení ochranný prostředek, který nás provede bez nebezpečí tmavými chodbami; uvede nás na pravou cestu, na níž krácejíce, budeme spokojeně žiti a šťastně umřeme.

Všechny nejdůležitější otázky, které zaujímají všechna naše myšlení, zodpověděl nám náš Ježíš. Víme bezpečně, odkud jsme, proč jsme tuto na světě, co nás očekává za hrobem, čím jsme povinni svému Bohu a Pánu, kterak máme žiti, abychom dosáhli svého cíle a s důvěrou mohli očekávat poslední svou chvíli. Vyplnilo se, co před Kristem předpověděl prorok Isaiáš řka: »Lid, kterýž chodil ve tmě, viděl světlo veliké a bydlícím v krajině stínu smrti, světlo vzešlo jim.« Is. 9, 2. Ježíš dal nám příklad, co činiti, jak žiti, abychom dosáhli svého cíle, věčné spásy. Kdo Krista následuje, dojde pokoje se sebou, se světem i se svým Bohem. Následujme Krista, vždyť proto přišel na svět, »aby svědectví vydal pravdě.« Jan 8, 37.

V Dánsku žije znamenitý spisovatel, konvertita Jan Jørgensen. Ve spise jemuž dal název »Poutnikova kniha«, vypravuje o jednom spisovateli dánském, který říkával, že v křesťanství jsou tři věci: pokoj, vítězství a útěcha, nebo jak to také vyjadřuje: odpuštění, síla a naděje v blaženost. A tyto tři věci jsou v kořenu jednou věcí, jedním velkým darem, který sluje Ježíš Kristus. Neboť pokoj přichází s odpuštěním vítězství se silou z hůry. Útěcha s nadějí v blaženost věčnou. Každé srdce potřebuje těchto tří věcí. Proto jsou tyto požadavky ve svém kořenu právě tak nerozlučné, jako boky trojbokého hranolu a jejich souhrn jest volání po Bohu, po Bohu živém. Proto stávají se konvertiti tolik horlivými vyznavači a se všech sil pomáhají rozšiřovati říši Kristovu. Nedávno zemřel v říjnu 1914 proslulý spisovatel Robert Hugh Benson, který stal se z anglikána knězem katolickým, měl od Pána Boha dar ku spisovatelství, věnoval všechny síly své

svaté církvi a co mohl přispěl, aby se rozšířilo království Boží na světě. Zemřel v poměrně mladém věku 43 let, ale zanechal celou řadu vzácných spisů, románů i vážných pojednání, v nichž výlučně obhajoval, vysvětloval učení naší církve. Před sto lety žil znamenitý dramatický spisovatel Zachariáš Werner, který vykonav cestu do Říma v dospělém věku konvertoval. Stal se pak katolickým knězem a potom žil ve Vídni, kde mu byl zpovědníkem a rádcem náš krajan svatý Kliment Hofbauer. Když žil ještě jako svěťák a vydával tehdy oslavované dramatické práce, daroval mu kterýsi bohatý šlechtic zlaté péro. Umíraje, odkázal je Werner do klenotnice světoznámého poutního místa Maria Zell. Ve své poslední vůli píše: Protože jsem bohužel nejvíce ve svém životě se provinil pérem, obětují své nejdražší a nejněžnější péro na usmířenou Matce Boží Marii.

Ježíš Kristus jest také proto světlem, že nás všechny osvětluje a oživuje duševním způsobem, vlévá a dává nám ve svatých svátostech nadpřirozený život, jsme jeho dětmi, jsme s ním úzce spojeni a stáváme se schopnými, činiti dobré, získati si dobrými skutky věčnou spásu, nebe. Vše, cokoliv dobrého činíme, vykonáváme z milosti Boží. Proto svatý apoštol národů Pavel píše: »Nestydím se za evangelium, vždyť jest to moc Boží ke spáse pro každého, kdo věří.« K Řím. 1, 16. Proto také napomínal Ježíš Kristus své řka: »Ještě krátký čas jest světlo mezi vámi. Chodte pokud máte světlo, aby vás nezachvátila tma a kdo chodí ve tmě, neví kam jde. Dokud máte světlo, věřte v světlo, abyste byli účastni světla.« Jan 12, 35, 36. Ježíš Kristus silil své věrné, že mohli mnoho vykonati na jeho vinici.

František Xaverský obdržel rozkaz od svých představených, vydati se na cestu k pohanům do Indie. Jednoho dne obdržel tento rozkaz a druhého dne již odejel, když byl ve vsi rychlosti požádal, aby mu spravili jeho již hodně obnošený talár. Vzal sebou jediný breviář. Po svůj celý život nespal nikdy více než tři hodiny. Zemřel stár pouze 46 let, z nichž prožil 10 let v Indii. Jednou vyšel zakladatel Jesuitů, sv. Ignát, jsa doprovázen P. Laynezem po práci na ulici

v Římě. Potkal je jakýsi selský neotezanec a počal se svěřit pro jeho neuhledný oděv a zevnějšek posmívati. Ignát se zastavil a radostně naslouchal nadávkám. Tu však napomínal P. Laynez, aby šli dále; světec však pravil: Nekažme radosti tomu člověku, když jej nadávání tolik těší. Německý misionář P. Wulfers působil toliko tři léta ve střední Africe, kde stal se obětí své lásky k bližnímu. Plavil se s několika černochy po prudce tekoucí a široké řece v malé lodičce. Lodička se převrátila a všichni, kteří v ní seděli, spadli do vody. Misionář byl výborným plavcem a lehce se mohl zachrániti, plovaje ku břehu. Ale ve své upřímné lásce k bližnímu chtěl také zachrániti své ovečky, které s ním seděli v lodičce a volal na ně: Chyťte se mne, což oni také učinili, ale nešťastnou náhodou chytlí se za misionářovy nohy a stáhli ho do hlubiny. Stal se obětí své viry, kterou chtěl skutky dokázati.

Nyní snadně pochopíme, proč církev svatá užívá při bohoslužbě světél. Když vkročíme do našeho kostela, uvidíme před hlavním oltářem hořeti věčné světlo. Věčné se jmenuje proto, že má stále bez přestávky hořeti. Na oltáři uchovává se velebná Svátost oltářní, náš Spasitel pod způsobou chleba ukrytý. Odtud posílaje nás v našich bojích duševních, odtud čerpáme sílu, vytrvati v dobrém a zůstati jeho věrnými syny a dcerami po celý život, až do onoho okamžiku, kdy nás povolá, abychom účet kladli ze všeho jednání.

Kdo navštívil cizí země, byl velmi nemile dojat, vida, kterak nedůstojně chovají se jinověrci ve svých kostelích. Vždyť vkročíce do kostela, ani nesmekají, ale baví se tam, jako by byli v nějaké veřejné místnosti. V Dánsku uviděl ve kterémsi městě katolický misionář kostel, který býval kdysi katolickým. Požádal kostelníka, aby mu otevřel. Když oba vešli do kostela, jak se rozumí samo sebou, smekl cizinec. Ale kostelník mu pravil, dobrácky se usmívaje: Pane, nesmekejte, vždyť zde přece nikdo nepřebývá. Kněz se nad těmito slovy hluboce zamyslel. Kostelník měl pravdu, v onom kostele nikdo nepřebývá, náš Spasitel není v něm přítomen v nejsvě-

tější Svátosti oltářní, nesvíti tam věčné světlo. Chodme rádi a často do našich chrámů Páně, uctivejme Ježíše, v něm ve svatostánku skrytého. Prodlévajice před svatostánkem připamatujme si slova našeho milého Spasitele, řkoucího: »Aj, já s vámi jsem po všechny dny až do skonání světa.« Mat. 28, 20. Jak často bývá naše nitro zmitáno všelikými starostmi, kříži, bolestmi; tam před svatostným Ježíšem odlevme svému stisněnému srdci, přednesme Mu, co nás tíží, prosme Ho o pomoc, vzpomeňme si, kterak ujistil své, řka k nim: »Nermutiž se srdce vaše, aniž se strachuj.« Jan 14, 27. Ježíš jest náš milý vůdce, přítel, učitel, nikdy nás neopustí, vždy s námi zůstane, dokud jej ze svého srdce těžkým hřichem nevypudíme. Již ve starém zákoně nazval příštího Vykupitele prorok Isaiáš: vůdcem a učitelem, řka: »Aj za svědka narodům dal jsem jej, za vůdce a učitele narodům.« Is. 54, 4. Ale nejenom máme uctívati tuto velebnou svátost, nýbrž také jí horlivě přijímati, pamětlivi slov našeho Spasitele: »Já jsem chleb živý, jenž s nebe sestoupil. Bude-li kdo jísti z toho chleba, živ bude na věky. A chleb, který já dávám, tělo mé jest. Nebudete-li jísti těla Syna člověka a píti jeho krve, nebudete míti v sobě života. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný, a já ho vzkřísím v den poslední. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, zůstává ve mne a já v něm.« Jan 6, 52—60.

Každé nově zrozené dítě donášivají u nás do chrámu Páně, aby je tam kněz pokřtil. Když bylo dítě přijato křtem za úda naší svaté církve, dává kněz ku konci obřadu kmotrům do ruky hořící svíci a napomíná křtěnce: »Vezmi hořící svíci a uchovej bez porušení svůj křest, zachovávej příkázání Boží, abys, když tě povolá Bůh, mohl mu jíti naproti se všemi svatými a dosáhl života věčného.« Hořící svíci při křtu svatém nás tedy napomíná, uchovati si čistotu srdce a duše, jak nám ji dal Ježíš ve svátosti svatého křtu. Podobný význam má hořící svíce, když jí drží dítky přistupující ponejprv ku svatému přijímání. Kéz by přivítali vroucně Spasitele v tomto důležitém okamžiku nejenom ony dítky, nýbrž také dospělí, kteří přítomni

jsou tomuto vzácnému úkonu, kéž by vitali Spasitele, jako Ho kdysi vítávali, když krácel zde na světě, kéž bychom z hloubí srdce svého volali: »Aj, král náš beře se k nám.« Mat. 21, 5. Ale dává se nám také hořící svíce do ruky, když umíráme a tuto svíci nazýváme »hromničkou«, protože užívá se oné svíce, která v den Hromnic byla svěcena. Též nechává se hořeti svíce u mrtvoly a užívá se jí při pohřbu, při čemž se často užívá slov: světlo věčné ať mu svítí.

Úkol svíci jest tedy při našich bohoslužbách rozmanitý. Napomáhají ku oslavě, k ozdobě, ku zvýšení zevnějšího lesku slavností, které se právě slaví. Svíce hořící při oltáři jsou jako svatozář okolo obrazů našich světců, mají pomáhati oslavovati našeho Pána a Spasitele.

Zůstaňme vždy věrnými syny a dcerami našeho Spasitele; věrně plňme vše, co nám předpisuje. Náš básník Jablon-

ský napomíná ve své známé básni »Moudrost otcovská« v čísle 33. takto:

jediného máš jen pána,
a tím pánem jest tvůj Bůh.
Tam, kde tento rozkazuje,
musí všecko umlknout,
a když On ti předpisuje,
vždy máš, synu, poslechnout.

Ctihodný sluha Boží Didak Stella praví: »Slušnost zajisté, aby v smrti ná něho bylo zapomenuto, kdokoliv za živobyti zapomínal na Boha.« Kniha II., hlava 33. Kdykoliv uvidíme v kostele buď věčné světlo anebo svíce v kostele, při církevních úkonech, při bohoslužbě, vzpomeňme si, že i nám dají jednou do ruky svíci, když bude se přibližovati náš poslední okamžik. Kéž pak v pravdě mohou říci ti, kteří budou u našeho hrobu: »Světlo věčné ať mu svítí, ať odpočívá ve svatém pokoji.« Kéž jest pro nás všechny »postel, na níž zemřeme, zároveň kolébkou pro věčnost;« jak krásně řekl spisovatel Petr Sirius.

Zaváty jsou cesty.

Zaváty jsou cesty
sněhem v celém kraji,
zaváty jsou v poli
také v ztichlém háji.

Zima od nás plaší
milou píseň ptáčí,
duše smutná cele
a oku je k pláči.

Meluzina hvízdá,
divné šeptá báje,
a babička děti
v dálně vede kraje.

Pohádečky zvoní
jako zkazky milé
a mráz kreslí květy
v okna roztomilé.

I má duše touží
zaletět v tu dálí,
kde mne otec s matkou
tolik milovali . . .

Zaváty jsou cesty
tak jak milé zkazky,
škoda, že víc v světě
neuzřím jich lásky !

A. M. Kadlčáková.

Srdce Ježíšovo, Srdce Syna věčného Otce!

P. Rudolf Rozkošný T. J.

Kolik vzpomínek se mihne v duši některého člověka! Skoro každý však rád myslívá na události, které mu byly milé, neb v něm zanechalymohutný dojem. Na štědrý den vzpomínáme, kde a s kým jsme slavili vánoční svátky loni, předloni, a každý rok před tím, až zabíháme v nejtěplejší mládí, a vidíme se jako malé šťastné dítky v kruhu svých dobrých rodičů. — Spokojení manželé rádi myslívají na den, v němž si přislíbili před oltářem věrnost až do smrti. Kněží oslavují pětadvacátý a zvláště padesátý výroční den svého vysvěcení. Avšak i léta, ve kterých byla buď válka neb nakažlivá nemoc, zanechávají v paměti lidské hluboké stopy. Jak rádi vypravovali staří vojáci, kteří sloužili za Radeckého, o svém tažení do Italie; a kdo zažil rok šestadesátý, ihned ho má na paměti, vyskytne-li se řeč o válce. Často však, ba velmi často se přidruží ku vzpomínkám, ať jsou milé, ať nemilé, povzdech: Ach Bože, jak to všechno utíká! Zdá se, jakoby to bylo včera, a přece již uplynulo 30, 50 roků.

A jako jednotlivci rádi myslívají na chvíle pro ně důležité, tak i celý národ si připomíná sté, pětisté, ba tisíce výročí událostí, které mocně zasáhly v jeho život, a byly pro budoucí pokolení směrodatnými. Tento rok chtějí nepřátelé církve katolické slaviti upálení Jana Husa, které se stalo již před 500 lety. V roku 1863 a 1885 oslavovali Moravané velkými slavnostmi, zvláště na posvátném Velehradě, příchod našich sv. apoštolů Cyrilla a Methoděje, a smrt sv. Methoděje, která byla již před 1000 lety. Co se za těchto 1000 let zběhlo událostí v životě náboženském, politickém a národním!

Jdeme však v duchu dál a dál. Již ne celých 900 let před tím stala se největší událost světová: narození Pána našeho Ježíše Krista v Betlémě, a 1000 let před tím panoval Šalomoun, a před ním opět 1000 let byl povolán Abraham od Pána Boha, a kdybychom

ještě dále pokračovali, dospěli bychom až k počátku světa, k jeho stvoření, které se popisuje v I. knize Mojžíšově slovy: Na počátku stvořil Bůh nebe i zemi. Od té doby až do našich dnů si připomínáme jen nejdůležitější světové události.

Jest však možno ještě dále se v myšlenkách ubírat? Ano! Ale tu vnikáme do samého božství, a vlastně bychom potřebovali orliého vzletu i zraku, jaký měl sv. Jan evangelista. Poučuje nás o tom, co bylo před stvořením světa, a ku podivu, užívá téhož slova, jako Mojžíš: na počátku; ale Mojžíš pokračuje: na počátku stvořil Bůh nebe i zemi, sv. Jan píše: na počátku bylo Slovo, a Slovo bylo u Boha, a Bůh byl Slovo. Ač Mojžíš a sv. Jan užívají téhož slova, přece smysl jest u obou různý. Mojžíš slovy na počátku stvořil Bůh nebe i zemi praví: ještě nebylo vůbec žádného tvora — byl jen Pán Bůh, jenž stvořil celý vesmír — a tím učinil počátek světa. Sv. Jan nás vede dále před stvoření světa i andělů a píše: Na počátku bylo Slovo, t. j. nebylo stvořeno, ale již bylo, žilo dávno a dávno před miliony roků, přede všemi věky, od věčnosti. Pokračuje dále: a Slovo bylo u Boha, t. j. jeho rodištěm je světlo Božství, moře nekonečné krásy, svatyně ustavičného pokoje, klidné radosti a neskončené lásky; a Bůh byl Slovo, neb jak Sušil překládá: a Bohem bylo Slovo: t. j. Slovo jakožto Bůh jest bytost, která jest sama od sebe a jest nekonečně dokonalá, má všechny dobré vlastnosti v míře nejvyšší. Z dalších slov sv. Jana: Slovo tělem učiněno jest a přebývalo mezi námi, a viděli jsme slávu jeho, jakožto slávu jednorozeného od Otce, poznáváme, že toto Slovo jest jednorozený Syn Boží, které se stalo tělem, t. j. že přijalo lidskou přirozenost, a přebývalo mezi námi Syn Boží, vzav lidskou přirozenost měl jako člověk i lidské Srdce. K tomuto Srdci se obrácíme v prvním prosbě litanie k božskému Srci Páně

když voláme: Srdce Ježíšovo, Srdce Syna věčného Otce, smiluj se nad námi! Těmito slovy vyznáváme, že Srdce Ježíšovo náleží Synovi, který má věčného Otce, neb jak jsme si ukázali, jest sám věčný, byl již na počátku. Svou věčnost také obhazuje Pán Ježíš na jiných místech Písma sv. Když se ho Židé tázali: Kdo jsi ty? odpověděl: Počátek, který i mluví vám, t. j. já jsem ten, od něhož vše počátek vzalo, tedy již dávno jsem byl před světem. Jan 8, 25. A když se ho Židé tázali: Padesáti let ještě nemáš a Abrahama jsi viděl? Řekl jim Ježíš: Amen, amen pravím vám, prvé než Abraham byl, já jsem. Jan 8, 57. 58. Abraham žil 2000 let před příchodem Krista Pána na tento svět, a přece praví: prvé než Abraham byl, já jsem; myslí tím věčnost svého božství.

A k této věčnosti hned na začátku litanie k božskému Srdci upíráme své zraky. Jest to jiný svět, než ten, na nějž ustavičně myslíme. Kdežto tu na světě je vše pomíjející, ustavičně něco nového povstává a staré zaniká, jest naopak věčnost jako skála, něco trvalého, pevného, nezměnitelného. — Musíme však toto přirovnání omeziti. My také říkáme o člověku: je tvrdý jako skála, má srdce jako kámen, t. j. nemá citu, lásky. Toho však nesmíme tvrditi o Pánu Bohu: On nemá srdce jako kámen.

Když byli Židé v babylonském zajetí, pořád očekávali, kdy Pán Bůh pošle někoho, kdo by je vysvobodil, jako kdysi Mojžíš vyvedl jejich předky z Egypta. Nemohli se dlouho dočkat. Lid si stěžoval: Z daleka se mi ukazuje Hospodin. Jerem. 31, 3. Pán Bůh však odpovídá na jejich stížnost: Láskou věčnou miloval jsem tě, t. j. tak tě miluji, jako dříve, před věky; proto dávám na tebe ustavičně pozor, a volám tě k sobě, buď tím, že ti prokazuji dobrodiní, buď tím, že tě trestám, protože přitáhl jsem tě smilova-

se. Jak potěšitelná jest pro nás myšlenka, že Pán Bůh od věčnosti n a nás myslil, a nás miloval. Rádi vzpomínáme na milé události z dřívějšího života, a může býti něco milejšího, než že nás Pán Bůh od věčnosti miloval? Co na nás kdysi mocně působilo, míváme často na paměti; může nás však některá myšlenka více dojmouti než ta, že Pán Bůh od věčnosti na nás s láskou myslil?

Nic na světě není stálého, vše se mění, miji a trvá krátký čas. Pán Bůh jest neměnitelný, věčný. Mohli bychom zapomenouti na jeho lásku, kterou nás od věčnosti miloval, a stále jen mysliti na tyto pomíjející věci? Jistě že ne. Obraz božského Srdce Páně, Srdce Syna věčného Otce, nám bude často připomínati jeho věčnou lásku k nám, bude nás napomínati, abychom v tomto pomíjejícím, nestálém žití o toto Srdce, jako o nějakou skálu se opírali, bychom nebyli smeteni do hlubin nešťastné věčnosti.

R. 369., 11. října ráno, bylo hrozné zemětřesení v Nicci. V několika vteřinách bylo celé město v ssutinách, a většina obyvatel zasypana a zabita. Jen několika se poštěstilo zachrániti. Mezi nimi byl také místodržitel z Bytynie Caesarius, bratr sv. Řehoře Nazíanského. Když octl se v rozvalinách, třásl se strachem na celém těle. Svědomí mu vyčítalo, proč tak dlouho cdklédal se sv. křtem, a nyní na něho číhala ze všech stran smrt. Služebníci jej však šťastně zachránili. Byv vytažen z trosk svého paláce, zvolal: „Vale tobě, marný světe! Postavím si jiný dům na pevnějším základě, který se nesřítí na věky.“ Nechal se pokřtiti, vedl svatý život a brzy zemřel v rouchu křestní nevinnosti. I my si postavme příbytek v božském Srdci Páně! Srdce Páně má pevný základ: opírá se o božství, o věčnost, nesřítí se na věky. V Tebe jsem, Srdce Syna Otce věčného, doufal — nebudu zahanben na věky!

Krátký výklad.

Arcibratrstva: »Smrtné úzkosti trpícího Srdce Ježíšova a bolestní Matky Páně«. — Denní modlitba za umírající: »Nejdobrotivější Ježíši, milovníku duši, vroucně Tebe prosím pro smrtné úzkosti nejsvětějšího Srdce Tvého a pro bolesti neposkvrněné Matky Tvé, obmyj v nejdražší krvi Svě celého světa hříšníky, kteří nyní se smrti zápasí a ještě dnes umírají budou. Amen. (Pro členy vždy 300 dnů odpuštěk. Pius X. 11. května 1907.)

»Srdce Ježíšovo se smrti zápasící, smiluj se nad umírajícími. (Pro členy vždy 300 dní odpuštěk. Pius X. 11. května 1907.) (Každý měsíc plnomocné odpuštěky všichni, kdo denně třikráte v různých chvílích povzdech říkají. Pius IX. 1850.)

»Srdce Panny Marie plné útrpnosti oroduj za všechny zarmoucené.« (Pro členy vždy 300 dní odpuštěk. Pius X. 11. května 1907.) Bratrstvo založeno: P. Leonhardem, knězem Tovaryšstva Ježíšova r. 1848. a 24. srpna 1867. sv. Otcem Benediktem IX. při velechrámu v Jerusalemé na arcibratrstvo povýšeno a vedení Jeho Excell. Patriarchu v Jerusalemé svěřeno.

Účel má arcibratrstvo:

1. Prokazovati úctu umírajícímu Spasiteli a především trpícímu Srdci Páně v zahradě Jethsemanské smrtné úzkosti a zároveň bolestné Matce trpící v Srdci nejčistším bolesti při umučení Páně.

2. Smrtnou úzkostí Pána Ježíše a bolestní Matky jeho Panny Marie pomáhati téměř denně 140.000 umírajícím a jim milost šťastné hodiny smrti vyprositi a všem trpícím útěchu od Boha vyžádati.

P o h n u t k y. Ještě dnes počet 140.000 duší bude státi před soudnou stolicí Boží — 100 každou minutu se odebrá ze světa a 51 millionů ročně. Proto mnohým umírajícím modlitbou touto pomáhati se může. Pravý úkon to apoštolátu jednoho z nejlepších, jehož je nanejvýš třeba. — Jak mnohých umírajících jest lhostejných,

vlažných, nevěducích a snad bezbožných i k tomu poslednímu okamžiku, ku hodině smrti. Kolik sahá si vlastní rukou na život! — Jiným v nemocnicích a ošetřovacích domech odpirá se přístup kněze, aby nemohl je zaopatřiti. Jak mnoho též tajným spolkům náleží, již se zapsali a zavázali, umřiti beze smíření s Bohem. Kolik bloudících v kacířství, kolik ve tmě pohanské? Jak mnoho špatně a nebo docela na smrt nepřipravených! — Jest tedy úkol tohoto apoštolátu krásný, vznešený a nutný. — Ještě dnes mnoho duší bude zavoláno před soudnou stolicí Boží a souzeno, odsouzeno — na věky. Úkon apoštolátu jest zvláště drahým Srdci Ježíšovu. Pro duše nesmrtelné trpěl P. Ježíš, po nich práhl, aby všechny zachránil. Proto duše nesmrtelné zachrániti, nejdražším úkonem Srdci Páně. S mnohým užitek spojen apoštolát modlitby. V počtu tolika lidí není možno, aby všem přispěno bylo, ač třeba mnohým neschází než milosti Boží, kterou sami si vyprositi nemohou. Úkon apoštolátu jest spásonosným. Spasitel Pán Ježíš a Maria zajisté odplatí, milovati budou nás, duši naši zachráni v naší hodině smrti vlastní. Čím více a čím důležitější modlitba dnes za umírající na bojišti. Pomáhejme!

Podmínky a výkony. Nezavazuje nikoho modlitba snad pod těžkým hříchem, ne, nikoliv ani pode hříchem lehkým. Státi se členem a bráti podíl na výhodách a milostech arcibratrstva nutno:

1. Býti zapsána jménem křesťním a rodným do záznamu arcibratrstva a zanesena splnomocněným ku zápisu, ovšem to jen z dobré vůle konáním.

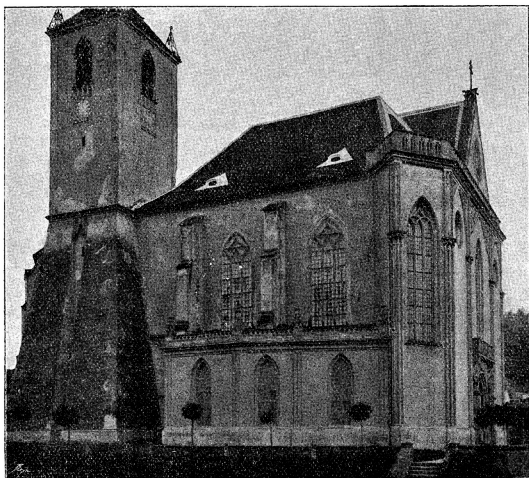
2. Denně modlitbu: »Nejdobrotivější Pane Ježíši«, a nebo jeden »Otče náš« a »Zdrávo Maria« se modliti.

Mimo to doporučuje se členům velmi:

1. Měsíčně půl hodiny věnovati modlitbě za úmyslem prvé vytčeným, t. j. za umírající se modliti a sv. přijímání za útěchu pro ně obětovati. 2. Blízko bydlic sv. přijímání sprostředkovati. 3. Kněžím se doporučuje a žádají

se vroucně, by ročně jednu mši sv. obětovali a kdo by mohli a chtěli, v čas nutných poměrů a potřeb jednou týdně právě na úmysl dobrý obětovati: »za umírající«
4. Konečně podporovati mohou členové, složí-li ročně aneb najednou obnos dle možnosti, jaký mohou právě pro dobrý úmysl spolku, aby co nejvíce mše sv. obětovány býti mohly. (Arcibratrstvo sloužití dává každého roku mnoho tisíc mši sv. právě na spasitelný tento úmysl).

(v oktávě). 3. V obou dnech a svátcích církev: nejdražší krve Páně, jakož i na Zelený čtvrtek, Boží Tělo a ve svátek Božsk. Srdce Páně. 4. V obou dnech a svátcích sedmibolestné Panny Marie. 5. Ve svátek sv. Josefa a v den Ochrany sv. Josefa. 6. 8. března ve svátek sv. Jana z Boha a sv. Kamilla z Lélly (18. července). (Sv. přijímání, návštěvy nejsv. Svátosti, modlitby za sv. Otce). 7. V hodině smrti. (Pius IX. 4. srpna 1864)

BOSKOVICE: Kostel z venku.

Těž možno založiti nadace na mše sv. pro tento úmysl. Kněží, jež doarcibratrstva náležejí, mají jméno zakladatele, když ročně 4 mše sv. tiché odsloužití za umírající se zavážou. Po úmrtí zakladatele 3 mše sv. čteny bývají za spásu jeho duše nesmrtelné.

Plnomocné odpustky. — 1. V den přijmutí anebo v den některý jiný v měsíci. 2. Ve svátek cirk. smrtelné úzkosti Pána Ježíše na hoře Olivetské (jako ve svátek a den hlavní), nebo v den osmidenní

(19. března 1875 rovněž Pius IX.) (Lev XIII. 8. července 1897).

Pro horlivé rozšiřovatele: Plnomoc. odpustky ve svátky: Nanebevstoupení Páně a Nanebevzetí Panny Marie. (Lev XIII. 6. září 1901.) Dne: 26. října 1907. udělil sv. Otec Pius X.:

1. Odpustky 100 dnů kněžím, kteří mši sv. obětují a věřícím, kteří přítomni jsou mši sv. a nejsvět. Srdci Páně všechny hříšníky na světě v hodině smrti postavené a v den ten umírající -- doporučují.

2. Odpustky 100 dnů věřícím, již skroušeným srdcem se modlí: »O Bože! Všechny mše sv. jež dnes na celé zeměkouli se obětují a přinášejí, obětují Tobě za všechny hříšníky ve smrtelném boji postavené a dnes ještě umírající.« »Nej-

dražší krvi Ježíšova, Spasitele našeho, dejž jim milosrdenství«

Imprimatur:

† D. J. Card. Mercier, Erzb. v. Mecheln.

P. Ševčík.

Kvarantana.

(Dle sv. Bonaventury).

Kristus od Jana pokřtěn šel na poušť na horu vysokou asi čtyři míle od místa, kde Jan křtil. Hora: »Kvarantana« zvaná leží mezi Jerusalemem a Jerichem. Místo, kde člověk: Luk. 10, 30. mezi lotry upadl. Vnuknutím Ducha sv. šel Pán Ježíš a na pustém místě tom právě chtěl Otcí svému nebeskému v modlitbách duši svou za nás obětovati.

Čtyřicet dní a 40 nocí nejedl, aniž co pil, aby nevinné tělo své za nás, za naše tělo, přemáhal a příklad dal, že těla svá máme umrtvovati. Na místě tom sám jediný byl, neboť byla to pustina a dle sv. Marka, se zvířít bydlil, kteráž mu nic neublížila, nýbrž z přítomnosti jeho se těšila. Na poušti té se za nás modlil a na svém těle mnoho snášel. Nebylo ani pomýšlení na ulehčení tělu a pohodlí; nebylo tam lůžka, příbytku, ani střechy, poče kterou by Král, jenž odívá každé kvitko, uchýliti se snad mohl. Dle přirozenosti a křehkosti těla lidského chtě-li přece odpočinouti, musel tedy na holé zemi ležeti, ač po věcím díle bděl a modlil se. A když někdy v těch 40 dnech přšelo anebo povětrí bylo, tehdaž Pán Ježíš pod strom se uchýlil. Život útrpný již zde a nyní žil, ano nám ku příkladu a útěše žil. Právě v té době zima byla; nebo na den 3 králův, třicátého léta věku svého Pán Ježíš byl a pokřtěn právě téhož dne na poušti odešel. Sv. František z Assissi ve svých předpisech připomíná bratřím svým, by proto ode tří králův 40 dní půst konali na památku doby, kdy Pán Ježíš postiti se začal.

Když 40 dní se postil — zlačněl, jak tělo lidské přirozeně požadovalo. Přes 40 dní však nechtěl se postiti, aby

Božství jeho ďáblu tajné bylo. Meziž prvé než lidu zákon vydal, s Bohem na hoře čtyřicet dnů a čtyřicet noci zůstal: 2. Mojž. 34, David sám se s hrdým Goliášem potkal, jej porazil a zabil: 1 král. 17, Eliáš 40 dnů se postil, poněvadž každý z těchto předobrazem Krista byl, ale také každý z nich jen pouhým člověkem byl. Proto ďábel z postu Páně předzvěděti nemohl, zda-li Kristus Synem Božím a Messiasem byl, či ne. — Pokušitel ďábel přistoupil ku Kristu v podobě člověka, chtěje zvěděti, zda-li by pravým Bohem a člověkem byl, Messiasem, jenž židům připověděn byl, či pouhým člověkem zda-li by byl. Neboť měl v úmyslu Pána našeho ku nějakému hříchu přivesti, kdyby pouhým člověkem byl. Předně tedy obzerstvím pokoušel, nebo věděl, že Pán Ježíš zlačněl. Proto kamení ukazoval a pravil: »Jsi-li ty Synem Božím, řekni at kamení — chlebové jsou.« Jako by říci chtěl: »Jsi-li ty pravý Messias, tedy jistě Synem Božím jsi.« Proč tedy hlad trpíš? Všecky věci přece v moci tvé!

Pán Ježíš však odpověděl ďáblu tak, že ze slov jeho nic poznati nemohl, zda-li Bohem a Messiasem jest. Nemohl přivesti Jej tím méně ku hříchu, neboť řekl mu: »Psáno jest: ne v samém chlebě živ jest člověk, nýbrž v každém slově, kteréž vychází z úst božích.« Tím způsobem se i s Mojžšem dále, když u Boha na hoře Sinaj zůstal 40 dní a 40 nocí bez jídla a bez pití.

Ďábel v prvním pokušení poznal svoje přemožení. Přistoupil tedy ku druhému pokušení. Ku pyšě života. Vzal Ho a nesl v povětří do města svatého Jerusaléma a domníval se, že by lid měl

Krista spatřiti jako v povětrí letícího a Kristus Pán, že by z toho marnou slávu vzal. Než moci Božskou učinil Kristus, že ho žádný nespasí. Ještě jiné domění ďábel měl, že by Kristus Pán měl ho za člověka divotvorného, svatého anebo za anděla, jenž by takovou moc měl, že by daleko Jej nésti mohl. Sv. Bonaventura praví: »Jerusalém od té hory, z které Krista Pána ďábel nesl, vzdálí jest na 18 mil. Dobrotou jen Pán Ježíš dovolil, když ďáblu dopustil, aby od něho nesen byl. Neměj ve zlé a neměj též za zlé, jest-li dopustí, abys někdy od ďábla pokoušen byl.« — Na vrchu chrámovém ďábel Krista Pána postavil a řekl k němu: »Jsi-li Syn Boží a pravý Messias, spusť se dolů; neboť učiníti můžeš svou mocí co psáno jest: »Andělu svým přikázal o tobě a na rukou ponosou tebe, abys snad neurazil o kámen nohy své.« Jakoby chtěl říci: »Já jsem též svatý člověk a rád bych převzděti chtěl, zda-li jsi Syn Boží, abych tě utčil. Pročež zjev sám sebe a dej mi znamení přece Božství svého.«

Odpověděl Pán Ježíš: »Psáno jest: nebudeš pokoušeti Pána Boha svého.« Jako by říci chtěl: »Mohu po stupních dolů přece sejíti. Není třeba, aby zázrak zde učiněn byl. Pokoušeti Pána Boha těžkým hříchem jest.« Odpovědí onou ďábel zase nepoznal, zda-li Synem Božím jest či ne. Ďábel, jak praví sv. Bernard, více se domníval, že by pouhým člověkem byl.

Uslýšev ďábel odpověď z písma, domníval se, že Kristus Pán — Synem Božím není, nýbrž pouhým člověkem. Třetím tedy pokusem »lakomstvím« přemoci Jej chtěl. Vzal ho a nesl na horu vysokou asi dvě míle, praví sv. Bonaventura, vzdálil od hory, na které se Pán Ježíš postil. Ukázal mu veliká království světa a pravil: »Na tomto místě jest toto království tak slavné a mocné. Na onom místě jest jiné a na onom zase vzácné.« Doložil pak: »To všechno dám Tobě, jestliže padna, budeš se mi klaněti.« Ďábel pyšný domníval se, že by Kristus Pán jej za Boha míti měl, anebo aspoň za anděla, v jehož moci by byl celý svět. Proto tak směle řekl ďábel, že mu chce dáti celý svět. Vědomě ovšem lhal, poněvadž všechny

věci tělesné nejsou v rukou jeho, nýbrž v ruce Boží. Celý den skoro Krista Pána ďábel pokoušel, nepustil Ho, nýbrž trápití chtěl. »Odejdiž satanáší,« pravil Ježíš Kristus Syn Boží, aby nešlechtník zvíděl, že jedinému Bohu se klaněti dlužno. Proto řekl k němu: »Odejdiž satanáší, duchu zlý; neboť psáno jest: Pánu Bohu svému klaněti se budeš.« Jako by říci chtěl: »Nyní vidím, že ďábel jsi, poněvadž žádáš, aby se tobě klaněli.« Ďábel hned zmizel. Opustil s hanbou a posměchem; avšak nevěděl, zda-li by Kristus Pán pravým Messiasem a Bohem byl anebo toliko pouhým člověkem.

Přistoupili andělé ve způsobu mládenců a sloužili Jemu. Sv. Bonaventura praví: »Co se domníváš, že andělé Pánu Ježíši přinesli za pokrm? Hleď na Jeho moc, že mohl míti co by chtěl.« Byť přece pravým Bohem, jenž všeliké stvoření ve své moci má anebo všecko stvoření znovu stvořiti může, cožkoliv jen by chtěl. Nečteme však, by nejvyšší dobrotivý Pán Ježíš pro sebe nebo i pro učedníky své nějaký pokrm byl učinil, ale dobře pro jiné. V evangeliu psáno: u sv. Matouše 12, že učedníci šli pro obilí a počali i vymílati klasy a zrnka jísti. Též psáno, že Kristus Pán poslal učedníky své do města, aby šli nakoupiti pokrmů. Protož ani na poušti pro sebe neučinil žádného pokrmu, nýbrž zázraky činil před lidmi ku vzdělání všem. Andělé přinesli pokrmu podobně jako ve starém zákoně, když anděl proroka Habakuka v okamžiku přenesl s jidlem do Babylona. Sv. Bonaventura poznamenává, kde asi andělé vzali pokrm Pánu, když mu sloužili. Když ďábel odstoupil, praví sv. Bonaventura, přistoupilo množství v zástupu libezném, padli na zemi a klaněli se Pánu Ježíši. A Pán přijal je u svém člověčenství a ve způsobu poniženosti své. Dva z nich odešli a v okamžiku radostném přinesli od Matky Páně z Nazaretu, od níž vzali pokrm jednoduchý a prostě připravený, ale Pánu Ježíši nejmilejší. Na zemi stůl připravili a Pán Ježíš jídlo požehnav uctivé se posadil a jedl mezi anděly, kteří vůkol stáli a jako svému Pánu a Bohu se klaněli; s veselím a plesáním sloužili Tomu, jenž zde jako chudíček člověk jedl před nimi a tolik se ponižil pro

Srdce Ježíšovo, Srdce Syna věčného Otce!

P. Rudolf Rozkošný T. J.

Kolik vzpomínek se mihne v duši některého člověka! Skoro každý však rád myslívá na události, které mu byly milé, neb v něm zanechalymohutný dojem. Na štědrý den vzpomínáme, kde a s kým jsme slavili vánoční svátky loni, předloni, a každý rok před tím, až zabíháme v nejtěplejší mládí, a vidíme se jako malé šťastné dítky v kruhu svých dobrých rodičů. — Spokojení manželé rádi myslívají na den, v němž si přislíbili před oltářem věrnost až do smrti. Kněží oslavují pětadvacátý a zvláště padesátý výroční den svého vysvěcení. Avšak i léta, ve kterých byla buď válka neb nakažlivá nemoc, zanechávají v paměti lidské hluboké stopy. Jak rádi vypravovali staří vojáci, kteří sloužili za Radeckého, o svém tažení do Italie; a kdo zažil rok šestadesátý, ihned ho má na paměti, vyskytne-li se řeč o válce. Často však, ba velmi často se přidruží ku vzpomínkám, ať jsou milé, ať nemilé, povzdech: Ach Bože, jak to všechno utíká! Zdá se, jakoby to bylo včera, a přece již uplynulo 30, 50 roků.

A jako jednotlivci rádi myslívají na chvíle pro ně důležité, tak i celý národ si připomíná sté, pětisté, ba tisíce výročí událostí, které mocně zasáhly v jeho život, a byly pro budoucí pokolení směrodatnými. Tento rok chtějí nepřátelé církve katolické slaviti upálení Jana Husa, které se stalo již před 500 lety. V roku 1863 a 1885 oslavovali Moravané velkými slavnostmi, zvláště na posvátném Velehradě, příchod našich sv. apoštolů Cyrilla a Metoděje, a smrt sv. Metoděje, která byla již před 1000 lety. Co se za těchto 1000 let zběhlo událostí v životě náboženském, politickém a národním!

Jdeme však v duchu dál a dál. Již ne celých 900 let před tím stala se největší událost světová: narození Pána našeho Ježíše Krista v Betlémě, a 1000 let před tím panoval Šalomoun, a před ním opět 1000 let byl povolán Abraham od Pána Boha, a kdybychom

ještě dále pokračovali, dospěli bychom až k počátku světa, k jeho stvoření, které se popisuje v I. knize Mojžíšově slovy: Na počátku stvořil Bůh nebe i zemi. Od té doby až do našich dnů si připomínáme jen nejdůležitější světové události.

Jest však možno ještě dále se v myšlenkách ubírat? Ano! Ale tu vnikáme do samého božství, a vlastně bychom potřebovali orličího vzletu i zraku, jaký měl sv. Jan evangelista. Poučuje nás o tom, co bylo před stvořením světa, a ku podivu, užívá téhož slova, jako Mojžíš: na počátku; ale Mojžíš pokračuje: na počátku stvořil Bůh nebe i zemi, sv. Jan píše: na počátku bylo Slovo, a Slovo bylo u Boha, a Bůh byl Slovo. Ač Mojžíš a sv. Jan užívají téhož slova, přece smysl jest u obou různý. Mojžíš slovy na počátku stvořil Bůh nebe i zemi praví: ještě nebylo vůbec žádného tvora — byl jen Pán Bůh, jenž stvořil celý vesmír — a tím učinil počátek světa. Sv. Jan nás vede dále před stvoření světa i andělů a píše: Na počátku bylo Slovo, t. j. nebylo stvořeno, ale již bylo, žilo dávno a dávno před miliony roků, přede všemi věky, od věčnosti. Pokračuje dále: a Slovo bylo u Boha, t. j. jeho rodištěm je světlo Božství, moře nekonečné krásy, svatyně ustavičného pokoje, klidné radosti a neskončené lásky; a Bůh byl Slovo, neb jak Sušil překládá: a Bohem bylo Slovo: t. j. Slovo jakožto Bůh jest bytost, která jest sama od sebe a jest nekonečně dokonalá, má všechny dobré vlastnosti v míře nejvyšší. Z dalších slov sv. Jana: Slovo tělem učiněno jest a přebývalo mezi námi, a viděli jsme slávu jeho, jakožto slávu jednorozeného od Otce, poznáváme, že toto Slovo jest jednorozený Syn Boží, které se stalo tělem, t. j. že přijalo lidskou přirozenost, a přebývalo mezi námi. Syn Boží, vzav lidskou přirozenost, měl jako člověk i lidské Srdce. K tomuto Srdci se obrácíme v první prosbě litanie k Božskému Srdci Páně.

když voláme: Srdce Ježíšovo, Srdce Syna věčného Otce, smiluj se nad námi! Těmito slovy vyznáváme, že Srdce Ježíšovo náleží Synovi, který má věčného Otce, neb jak jsme si ukázali, jest sám věčný, byl již na počátku. Svou věčnost také obhajuje Pán Ježíš na jiných místech Písma sv. Když se ho Židé tázali: Kdo jsi ty? odpověděl: Počátek, který i mluví vám, t. j. já jsem ten, od něhož vše počátek vzalo, tedy již dávno jsem byl před světem. Jan 8, 25. A když se ho Židé tázali: Padesát let ještě nemáš a Abrahama jsi viděl? Řekl jim Ježíš: Amen, amen pravím vám, prvé než Abraham byl, já jsem. Jan 8, 57. 58. Abraham žil 2000 let před příchodem Krista Pána na tento svět, a přece praví: prvé než Abraham byl, já jsem; myslí tím věčnost svého božství.

A k této věčnosti hned na začátku litanie k božskému Srdci upíráme své zraky. Jest to jiný svět, než ten, na nějž ustavičně myslíme. Kdežto tu na světě je vše pomíjející, ustavičně něco nového povstává a staré zaniká, jest naopak věčnost jako skála, něco trvalého, pevného, nezměnitelného. — Musíme však toto přirovnání omeziti. My také říkáme o člověku: je tvrdý jako skála, má srdce jako kámen, t. j. nemá citu, lásky. Toho však nesmíme tvrditi o Pánu Bohu: On nemá srdce jako kámen.

Když byli Židé v babylonském zajetí, pořád očekávali, kdy Pán Bůh pošle někoho, kdo by je vysvobodil, jako kdysi Mojžíš vyvedl jejich předky z Egypta. Nemohli se dlouho dočkat. Lid si stěžoval: Z daleka se mi ukazuje Hospodin. Jerem. 31, 3. Pán Bůh však odpovídá na jejich stížnost: Láskou věčnou miloval jsem tě, t. j. tak tě miluji, jako dříve, před věky; proto dávám na tebe ustavičně pozor, a volám tě k sobě, buď tím, že ti prokazuji dobrodiní, buď tím, že tě trestám, protože přitáhl jsem tě smilovav

se. Jak potěšitelná jest pro nás myšlenka, že Pán Bůh od věčnosti na nás myslel, a nás miloval. Rádi vzpomínáme na milé události z dřívějšího života, a může býti něco milejšího, než že nás Pán Bůh od věčnosti miloval? Co na nás kdysi mocně působilo, míváme často na paměti; může nás však některá myšlenka více dojmouti než ta, že Pán Bůh od věčnosti na nás s láskou myslil?

Nic na světě není stálého, vše se mění, miji a trvá krátký čas. Pán Bůh jest neměnitelný, věčný. Mohli bychom zapomenouti na jeho lásku, kterou nás od věčnosti miloval, a stále jen mysliti na tyto pomíjející věci? Jistě že ne. Obraz božského Srdce Páně, Srdce Syna věčného Otce, nám bude často připomínati jeho věčnou lásku k nám, bude nás napomínati, abychom v tomto pomíjejícím, nestálém žití o toto Srdce, jako o nějakou skálu se opírali, bychom nebyli smeteni do hlubin nešťastné věčnosti.

R. 369., 11. října ráno, bylo hrozné zemětřesení v Nicci. V několika vteřinách bylo celé město v ssutinách, a většina obyvatel zasypana a zabita. Jen několika se poštěstilo zachrániti. Mezi nimi byl také místodržitel z Bytynie Caesarius, bratr sv. Řehoře Náziánského. Když octl se v rozvalinách, trásl se strachem na celém těle. Svědomí mu vyčítalo, proč tak dlouho odkládal se sv. křtem, a nyní na něho číhala ze všech stran smrt. Služebníci jej však šťastně zachránili. Byv vytažen z trosk svého paláce, zvolal: „Vale tobě, marný světe! Postavím si jiný dům na pevnějším základě, který se nesřítí na věky.“ Nechal se pokřtiti, vedl svatý život a brzy zemřel v rouchu křestní nevinnosti. I my si postavme příbytek v božském Srdci Páně! Srdce Páně má pevný základ: opírá se o božství, o věčnost, nesřítí se na věky. V Tebe jsem, Srdce Syna Otce věčného, doufal — nebudu zahanben na věky!

Krátký výklad.

Arcibratrstva: »Smrtné úzkosti trpícího Srdce Ježíšova a bolestí Matky Páně«. — Denní modlitba za umírající: »Nejdobrotivější Ježíši, milovníku duši, vroucně Tebe prosím pro smrtelné úzkosti nejsvětějšího Srdce Tvého a pro bolesti neposkvrněné Matky Tvé, obmyj v nejdražší krvi Svě celého světa hříšníky, kteří nyní se smrti zápasí a ještě dnes umírají budou. Amen. (Pro členy vždy 300 dnů odpuštěk. Pius X. 11. května 1907.)

»Srdce Ježíšovo se smrti zápasící, smiluj se nad umírajícími. (Pro členy vždy 300 dní odpuštěk. Pius X. 11. května 1907.) (Každý měsíc plnomocné odpuštěky všichni, kdo denně třikrát v různých chvílích povzdech říkají. Pius IX. 1850.)

»Srdce Panny Marie plné útrpnosti oroduj za všechny zarmoucené.« (Pro členy vždy 300 dní odpuštěk. Pius X. 11. května 1907.) Bratrstvo založeno: P. Leonhardem, knězem Tovaryšstva Ježíšova r. 1848. a 24. srpna 1867. sv. Otcem Benediktem IX. při velechrámu v Jerusalemé na arcibratrstvo povýšeno a vedení Jeho Excell. Patriarchu v Jerusalemé svěřeno.

Účel má arcibratrstvo:

1. Prokazovati úctu umírajícímu Spasiteli a především trpícímu Srdci Páně v zahradě Jethsemanské smrtelné úzkosti a zároveň bolestné Matce trpící v Srdci nejčistším bolesti při umučení Páně.

2. Smrtnou úzkostí Pána Ježíše a bolestmi Matky jeho Panny Marie pomáhati téměř denně 140.000 umírajícím a jim milost šťastné hodiny smrti vyprositi a všem trpícím útěchu od Boha vyžádati.

P o h n u t k y. Ještě dnes počet 140.000 duší bude státi před soudnou stolicí Boží — 100 každou minutu se odebírá ze světa a 51 millionů ročně. Proto mnohým umírajícím modlitbou touto pomáhati se může. Pravý úkon to apoštolátu jednoho z nejlepších, jehož je nanejvýš třeba. — Jak mnohých umírajících jest hostejných,

vlažných, nevěducích a snad bezbožných i k tomu poslednímu okamžiku, ku hodině smrti. Kolik sahá si vlastní rukou na život! — Jiným v nemocnicích a ošetřovacích domech odpirá se přístup kněze, aby nemohl je zaopatřiti. Jak mnoho též tajným spolkům náleží, již se zapsali a zavázali, umřítí beze smíření s Bohem. Kolik bloudících v kacířství, kolik ve tmě pohanské? Jak mnoho špatně a nebo docela na smrt nepřipravených! — Jest tedy úkol tohoto apoštolátu krásný, vznešený a nutný. — Ještě dnes mnoho duší bude zavoláno před soudnou stolicí Boží a souzeno, odsouzeno — na věky. Úkon apoštolátu jest zvláště drahým Srdci Ježíšovu. Pro duše nesmrtelné trpěl P. Ježíš, po nich práhl, aby všechny zachránil. Proto duše nesmrtelné zachrániti, nejdražším úkonem Srdci Páně. S mnohým užitek spojen apoštolát modlitby. V počtu tolika lidí není možno, aby všem přispěno bylo, ač třeba mnohým neschází než milosti Boží, kterou sami si vyprositi nemohou. Úkon apoštolátu jest spásonosným. Spasitel Pán Ježíš a Maria zajisté odplatí, milovati budou nás, duši naši zachráni v naší hodině smrti vlastní. Čím více a čím důležitější modlitba dnes za umírající na bojišti. Pomáhejme!

Podmínky a výkony. Nezavazuje nikoho modlitba snad pod těžkým hříchem, ne, nikoliv ani pode hříchem lehkým. Státi se členem a bráti podíl na výhodách a milostech arcibratrstva nutno:

1. Býti zapsána jménem křesťním a rodným do záznamu arcibratrstva a zanesena splnomocněným ku zápisu, ovšem to jen z dobré vůle konáním.

2. Denně modlitbu: »Nejdobrotivější Pane Ježíši«, a nebo jeden »Otče náš« a »Zdrávas Maria« se modliti.

Mimo to doporučuje se členům velmi:

1. Měsíčně půl hodiny věnovati modlitbě za úmyslem prvé vytčeným, t. j. za umírající se modliti a sv. přijímání za útěchu pro ně obětovati. 2. Blízko bydlicích sv. přijímání sprostředkovati. 3. Kněžím se doporučuje a žádají

se vroucně, by ročně jednu mši sv. obětovali a kdo by mohli a chtěli, v čas nutných poměrů a potřeb jednou týdně právě na úmysl dobrý obětovati: »za umírající«
 4. Konečně podporovati mohou členové, složí-li ročně aneb najednou obnos dle možnosti, jaký mohou právě pro dobrý úmysl spolku, aby co nejvíce mše sv. obětovány býti mohly. (Arcibratrstvo sloužití dává každého roku mnoho tisíc mši sv. právě na spasitelný tento úmysl).

(v oktávě). 3. V obou dnech a svátcích církev: nejdražší krve Páně, jakož i na Zelený čtvrtek, Boží Tělo a ve svátek Božsk. Srdce Páně. 4. V obou dnech a svátcích sedmibolestné Panny Marie. 5. Ve svátek sv. Josefa a v den Ochrany sv. Josefa. 6. 8. března ve svátek sv. Jana z Boha a sv. Kamilla z Lélly (18. července). (Sv. přijímání, návštěvy nejsv. Svátosti, modlitby za sv. Otce). 7. V hodině smrti. (Pius IX. 4. srpna 1864)

BOSKOVICE: Kostel z venku.

Těž možno založiti nadace na mše sv. pro tento úmysl. Kněží, jež doarcibratrstva náležejí, mají jméno zakladatele, když ročně 4 mše sv. tiché odsloužití za umírající se zavážou. Po úmrtí zakladatele 3 mše sv. čteny bývají za spásu jeho duše nesmrtelné.

Plnomocné odpustky. — 1. V den přijmutí anebo v den některý jiný v měsíci. 2. Ve svátek cirk. smrtelné úzkosti Pána Ježíše na hoře Olivetské (jako ve svátek a den hlavní), nebo v den osmidenní

(19. března 1875 rovněž Pius IX.) (Lev XIII. 8. července 1897).

Pro horlivé rozšiřovatele: Plnomoc. odpustky ve svátky: Nanebevstoupení Páně a Nanebevzetí Panny Marie. (Lev XIII. 6. září 1901.) Dne: 26. října 1907. udělil sv. Otec Pius X.:

1. Odpustky 100 dnů kněžím, kteří mši sv. obětují a věřícím, kteří přítomni jsou mši sv. a nejsvět. Srdci Páně všechny hříšníky na světě v hodině smrti postavené a v den ten umírající -- doporučuji.

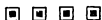
2. Odpustky 100 dnů věřícím, již skroušeným srdcem se modlí: »O Bože! Všechny mše sv. jež dnes na celé zeměkouli se obětují a přinášejí, obětují Tobě za všechny hříšníky ve smrtelném boji postavené a dnes ještě umírající.« »Nej-

dražší krvi Ježíšova, Spasitele našeho, dejž jim milosrdenství«

Imprimatur:

† D. J. Card. Mercier, Erzb. v. Mecheln.

P. Ševčík.

Kvarantana.

(Dle sv. Bonaventury).

Kristus od Jana pokřtěn šel na poušť na horu vysokou asi čtyři míle od místa, kde Jan křtil. Hora: »Kvarantana« zvaná leží mezi Jerusálemem a Jerichem. Místo, kde člověk: Luk. 10, 30. mezi lotry upadl. Vnuknutím Ducha sv. šel Pán Ježíš a na pustém místě tom právě chtěl Otcí svému nebeskému v modlitbách duši svou za nás obětovati.

Čtyřicet dní a 40 nocí nejedl, aniž co pil, aby nevinné tělo své za nás, za naše tělo, přemáhal a příklad dal, že těla svá máme umrtvovati. Na místě tom sám jediný byl, neboť byla to pustina a dle sv. Marka, se zvířít bydlil, kteráž mu nic neublížila, nýbrž z přítomnosti jeho se těšila. Na poušti té se za nás modlil a na svém těle mnoho snášel. Nebylo ani pomýšlení na ulehčení tělu a pohodlí; nebylo tam lůžka, příbytku, ani střechy, pode kterou by Král, jenž odívá každé kvítko, uchýliti se snad mohl. Dle přirozenosti a křehkosti těla lidského chtěl-li přece odpočinouti, musel tedy na holé zemi ležeti, ač po věcím dítě bděl a modlil se. A když někdy v těch 40 dnech přšlo anebo povětrí bylo, tehdy Pán Ježíš pod strom se uchýlil. Život útrpný již zde a nyní žil, ano nám ku příkladu a útěše žil. Právě v té době zima byla; nebo na den 3 králův, třicátého léta věku svého Pán Ježíš byl a pokřtěn právě téhož dne na poušti odešel. Sv. František z Assissi ve svých předpisech připomíná bratřím svým, by proto ode tří králův 40 dní půst konali na památku doby, kdy Pán Ježíš postiti se začal.

Když 40 dní se postil — zlačněl, jak tělo lidské přirozeně požadovalo. Přes 40 dní však nechtěl se postiti, aby

Božství jeho ďáblu tajné bylo. Mejiž prvé než lidu zákon vydal, s Bohem na hoře čtyřicet dnů a čtyřicet nocí zůstal: 2. Mojž. 34, David sám se s hrdým Goliášem potkal, jej porazil a zabil: 1 král. 17, Eliáš 40 dnů se postil, poněvadž každý z těchto předobrazem Krista byl, ale také každý z nich jen pouhým člověkem byl. Proto ďábel z postu Páně předzvěděti nemohl, zda-li Kristus Synem Božím a Messiasem byl, či ne. — Pokušitel ďábel přistoupil ku Kristu v podobě člověka, chtěl zvěděti, zda-li by pravým Bohem a člověkem byl, Messiasem, jenž židům připověděn byl, či pouhým člověkem zda-li by byl. Neboť měl v úmyslu Pána našeho ku nějakému hříchu přivést, kdyby pouhým člověkem byl. Předně tedy obžerstvím pokoušel, nebo věděl, že Pán Ježíš zlačněl. Proto kamení ukazoval a pravil: »Jsi-li ty Synem Božím, řekni at kamení — chlebové jsou.« Jako by říci chtěl: »Jsi-li ty pravý Messias, tedy jistě Synem Božím jsi.« Proč tedy hlad trpíš? Všecky věci přece v moci tvé!

Pán Ježíš však odpověděl ďáblu tak, že ze slov jeho nic poznati nemohl, zda-li Bohem a Messiasem jest. Nemohl přivést Jej tím méně ku hříchu, neboť řekl mu: »Psáno jest: ne v samém chlebě živ jest člověk, nýbrž v každém slově, kteréž vychází z úst božích.« Tím způsobem se i s Mojžšem dalo, když u Boha na hoře Sinaj zůstal 40 dní a 40 nocí bez jídla a bez pití.

Ďábel v prvním pokušení poznal svoje přemožení. Přistoupil tedy ku druhému pokušení. Ku pýše života. Vzal Ho a nesl v povětrí do města svatého Jerusálema a domníval se, že by lid měl

Krista spatřiti jako v povětrí letícího a Kristus Pán, že by z toho marnou slávu vzal. Než moci Božskou učinil Kristus, že ho žádný nespasí. Ještě jiné domění ďábel měl, že by Kristus Pán měl ho za člověka divotvorného, svatého anebo za anděla, jenž by takovou moc měl, že by daleko Jej nésti mohl. Sv. Bonaventura praví: »Jerusalém od té hory, ze které Krista Pána ďábel nesl, vzdálí jest na 18 mil. Dobrotou jen Pán Ježíš dovolil, když ďáblu dopustil, aby od něho nesen byl. Neměj ve zlé a neměj též za zlé, jest-li dopustí, abys někdy od ďábla pokoušen byl.« — Na vrchu chrámovém ďábel Krista Pána postavil a řekl k němu: »Jsi-li Syn Boží a pravý Messias, spusť se dolů; neboť učiniti může svou mocí co psáno jest: »Andělům svým přikázal o tobě a na rukou ponosou tebe, abys snad neurazil o kámen nohy své.« Jakoby chtěl říci: »Já jsem též svatý člověk a rád bych převzděti chtěl, zda-li jsi Syn Boží, abych tě uctil. Pročež zjev sám sebe a dej mi znamení přece Božství svého.«

Odpověděl Pán Ježíš: »Psáno jest: nebudeš pokoušeti Pána Boha svého.« Jako by říci chtěl: »Mohu po stupních d'olů přece sejítí. Není třeba, aby zážrak zde učiněn byl. Pokoušeti Pána Boha těžkým hříchem jest.« Odpovědí onou ďábel zase nepoznal, zda-li Synem Božím jest či ne. Ďábel, jak praví sv. Bernard, více se domníval, že by pouhým člověkem byl.

Uslyšev ďábel odpověď z písma, domníval se, že Kristus Pán — Synem Božím není, nýbrž pouhým člověkem. Třetím tedy pokoušením »lakomstvím« přemoci Jej chtěl. Vzal ho a nesl na horu vysokou asi dvě míle, praví sv. Bonaventura, vzdálí od hory, na které se Pán Ježíš postil. Ukázal mu veliká království světa a pravil: »Na tomto místě jest toto království tak slavné a mocné. Na onom místě jest jiné a na onom zase vzácné.« Doložil pak: »To všechno dám Tobě, jestliže padna, budeš se mi klaněti.« Ďábel pyšný domníval se, že by Kristus Pán jej za Boha míti měl, anebo aspoň za anděla, v jehož moci by byl celý svět. Proto tak směle řekl ďábel, že mu chce dáti celý svět. Vědomě ovšem lhal, poněvadž všechny

věci tělesné nejsou v rukou jeho, nýbrž v ruce Boží. Celý den skoro Krista Pána ďábel pokoušel, nepustil Ho, nýbrž trápití chtěl. »Odejdiž satanáší,« pravil Ježíš Kristus Syn Boží, aby nešlechtník zvěděl, že jedinému Bohu se klaněti dlužno. Proto řekl k němu: »Odejdiž satanáší, duchu zlý; neboť psáno jest: Pánu Bohu svému klaněti se budeš.« Jako by říci chtěl: »Nyní vidím, že ďábel jsi, poněvadž žádáš, aby se tobě klaněti.« Ďábel hned zmizel. Opustil s hanbou a posměchem: avšak nevěděl, zda-li by Kristus Pán pravým Messiasem a Bohem byl anebo toliko pouhým člověkem.

Přistoupili andělé ve způsobu mládenčů a sloužili Jemu. Sv. Bonaventura praví: »Co se domníváš, že andělé Pánu Ježíši přinesli za pokrm? Hleď na Jeho moc, že mohl míti co by chtěl.« Byl přece pravým Bohem, jenž všelike stvoření ve své moci má anebo všecko stvoření znovu stvořiti může, cožkoliv jen by chtěl. Nečteme však, by nejvyšší dobrotivý Pán Ježíš pro sebe nebo i pro učedníky své nějaký pokrm byl učinil, ale dobře pro jiné. V evangeliu psáno: u sv. Matouše 12, že učedníci šli pro obilí a počali i vymílati klasy a zrnka jísti. Též psáno, že Kristus Pán poslal učedníky své do města, aby šli nakoupiti pokrmů. Protož ani na poušti pro sebe neučinil žádného pokrmu, nýbrž zážraky činil před lidmi ku vzdělání všem. Andělé přinesli pokrmu podobně jako ve starém zákoně, když anděl pro roka Habakuka v okamžiku přenesl s jídlem do Babylona. Sv. Bonaventura poznamenává, kde asi andělé vzali pokrm Pánu, když mu sloužili. Když ďábel odstoupil, praví sv. Bonaventura, přistoupilo množství v zástupu libezném, padli na zemi a klaněti se Pánu Ježíši. A Pán přijal je u svém člověčenství a ve způsobu poniženosti své. Dva z nich odešli a v okamžiku radostném přinesli od Matky Páně z Nazaretu, od níž vzali pokrm jednoduchý a prostě připravený, ale Pánu Ježíši nejmilejší. Na zemi stůl připravili a Pán Ježíš jídlo požehnav uctivě se posadil a jedl mezi anděly, kteří vůkol stáli a jako svému Pánu a Bohu se klaněti; s veselím a plesáním sloužili Tomu, jenž zde jako chudický člověk jedl před nimi a tolik se ponižil pro

spásu lidských duší nesmrtelných. Propustil pak anděly, kteří padše Ježíši se klaněli. A vzavše od Něho požehnání odebrali se do nebe, aby vypravovali, co viděli na zemi, všechny věci, které se staly s Pánem Ježíšem, z čehož všichni andělé radost měli a plesání.

Sv. Cyprian dokládá slova drahá : »Netoliko slovy, nýbrž a to více skutky Pán náš a Spasitel Ježíš Kristus učil nás. Sám se modlil ustavičně a prosil, volal, aby ukázal, co my dělati máme za příkladem Jeho.« Ne nadarmo psáno : »Uchýlil se na místo pusté ku postu.« A opět : »Vystupoval na horu se modlit a trval dnem i noci v modlitbě Boží.« A když tedy modlil se a neustával modlití se Ten, kterýž beze stínu hříchu

byl, co my hříšní konati máme. A když Ježíš celou noc a před tím 40 dní a noci se postil a modlil, co my v noci konati máme. Postil se, modlil se však Pán, prosil ne za sebe. Zač prositi měl nejnevinnější? Nikoliv za sebe, nýbrž za chyby a hříchy naše, jako sám pravil Petrovi : »Hle nepřítel satanáš doléhal, aby vás tříbil a sužoval jako plevel a obilí. Já však prosil jsem za tebe, aby neochabovala víra tvá.« A pak brzy řekl ve vroucí modlitbě : »Netoliko za tyto přítomné prosím, nýbrž za ty, kteří skrze ně uvěří ve mne, aby všichni jedno byli, jakož Ty Otče ve mně a já v Tobě jedno jsme. Aby všichni v nás jedno byli, v modlitbě.

P. Ševčík.

Láska, královna ctností.

Podává Fr. Janovský. (Část další.)

VI.

•Tisíckrát budiž pozdraven,
pohlede nejdražší,
ve způsobě chleba buď ctěn
nás Bože nejvyšší!
Tobě všichni poklonu činíme,
před Tebou ruce spínáme,
Tebe velebíme. •

Na klíně Marie Panny nalezlo lidstvo svého Spasitele v Betlémě; mateřskou svou rukou vede nás církev svatá vstříc svému nebeskému choti; máme jej jednou spatřiti tváří v tvář. Avšak svaté chvíle betlemské jsou již 1900 let za námi a sláva nebeská ještě daleko před námi. Ubohá žena z evangelia. směla se dotknouti roucha Kristova a byla uzdravena; kající Marie Magdalena směla jeho hlavu a nohy drahou mastí mazati a došla odpuštění hříchů; ctihodný stařeček Simeon směl Jezulátko vzíti do naruče a blahopřál si ve svatou tu chvíli, takže byl ihned již hotov umříti; sv. Jan apoštol směl spočívati na srdci Ježíšově, sv. Tomáš směl vložití prsty do ran Kristových a ruku do otevřeného boku jeho. Jak byly šťastny ty osoby! Než nezávidějme jim. Láska Spasitelova zůstavila nám nejsvětější Svátost

oltářní, v níž vrchovatou měrou nám nahrazeno, co vrstevníkům Kristovým poskytnuto.

Svátost oltářní, oběť a pokrm, jaký to triumf božské lásky!

*

Náboženství bez obětí jest nemožno Oběť jest přirozeným projevem závislosti člověka na Stvořiteli, oběť jest nejvyšším úkonem náboženským. A právě jakožto oběť byla velebná Svátost slíbená již ve Starém Zákoně, kdyžtě kolem roku 400 před Kristem Pánem byl řekl Hospodin ústy proroka Malachiáše : »Nemám zalíbení ve vás a darů nepřijmu z ruky vaší. Nebo od východu slunce až na západ veliké jest jméno mé mezi národy; a na každém místě posvěcena a obětována bývá jménu mému oběť čistá.« Mat. 39, 7—9.

Krvavá oběť Páně na hoře Kalvarii byla obětována jenom jednoho dne a na jednom místě; naše však náboženství, totéž, co náboženství apoštolů a prvních křesťanů, kteří obcovali krvavé oběti Páně za branami jeruzalemskými, nemůže postrádati oběti; všaktě také nepostrádá; máme mši sv.,

v níž se křížová oběť Páně nekrvavým způsobem obnovuje, v níž se totéž děje, co učinil Kristus Pán při poslední večeři.

Dobře píše sv. Pavel: »Já zajisté přijal jsem od Pána, což i vydal jsem vám, že Pán Ježíš tu noc, ve kterou zrazen byl, vzal chleb a díky učiniv lámal a řekl: Vezměte a jezte: Toto jest tělo mé, kteréž za vás vydáno bude; to číňte na mou památku. Tak vzal i kalich když povečeřel, řka: Tento kalich jest nová smlouva o mé krvi; to číňte kolikrátkoli pítí budete, na mou památku. Nebo kolikrátkoli budete chléb tento jísti a kalich pítí, smřť Páně budete zvěstovati, dokavadž nepřijde«. I. Kor. 11, 23.—26.

Dobře napsal sv. Ireneus († 202): »Kristus nás naučil nové oběti Nového Zákona, kterou církev svatá od apoštolů přijala a po všem světě Pánu Bohu obětuje.« U svatého Cypriana († 258) čteme: »My kněží každého dne obětujeme«, a u svatého Hippolyta († 235): »Denně se obětuje Kristovo předražené tělo a krev na stole tajemném.« Sv. Cyril Jerusalemský († 368) popsal nám mešní řád sv. apoštola Jakuba.

*

Važme si této nejdražší oběti, jako si ji vážila blahoslavená Panna Maria, milujme ji, jako ji milovala Panna Maria vědouc, že jest to táž oběť, která se krvavým způsobem konala na kříži; jaké bylo její chování u kříže, takové bylo i při mši svaté.

Stála u kříže Panna Maria, aby touto svou přítomností před celým světem, před přáteli i nepřáteli vydala jisté svědectví. Stála jako svědkyně, že její božský Syn umírá za hříšné lidstvo; stála jako svědkyně nevýslovných bolestí a útrap Spasitele světa, jimiž měl býti zjednan mír mezi nebem a zemí; stála jako svědkyně velepamátného čtvrtého článku apoštolského vyznání víry: Trpěl pod pontským Pilátem, ukřížován, umřel i pohřben jest.

Tak i my svou přítomností při mši svaté, kteráž nekrvavým způsobem obnovuje oběť křížovou máme po příkladě Panny Marie vydávati svědectví,

svědectví o své víře, celé víře, zvláště pak o své víře v utrpení Páně za spásu světa. S jakou pozorností, uctivostí a zbožností jest nám tu býti přítomnu!

Slavný básník a spisovatel italský Manzoni obcoval den co den mši svaté až do svého vysokého stáří. Jednou v neděli bylo však hrozné počasí, víchr a vánice, takže příbuzní nepustili starce do kostela. Celou tu boží neděli byl smuten. Odpoledne navštívil ho přítel a ptal se, co že jest dnes tak smuten. A když mu Manzoni příčinu řekl, že totiž nemohl do kostela, zasmál se přítel a pochválil příbuzné, že dobře učinili. Privil mu na to básník: »Považ, příteli, že bys byl vyhrál na los 100.000 avšak zvěděl bys, že právě dnes jest poslední lhůta, kdy ti výhra ještě může býti vyplacena, zítra že los již propadne. Nešel bys si pro výhru, třebaš že sebe horší bylo by počasí? Jedna mše svatá má však větší cenu než sebe větší výhra. Veškero zlate světa nevyváží jedinké mše svaté!«

*

Nejen že byla přítomna blahoslavená Panna Maria při oběti božského Syna na kříži, nýbrž spolu s ním obětovala řkouc: »Přijmiž, Otče nebeský tuto čistou obět, Beránka neposkvrněného, jež si vyvolil, aby sňal hříchy světa. Přijmi mého života světlo a rozkoš, přijmi jedináčka mého, jež jsem mateřsky pěstovala a k této oběti dochovala. Přijmi jej jakožto důstojnou obět Tvé Božské velebnosti. Kéž tato převeliká obět přinese všemu světu pokoj, požeňnání a spásu!«

S podobnými city a tužbami máme i my obcovati mši svaté, máme se spoluobětovati, máme spolucítiti velikost lásky a trpělivosti Beránka Božího za nás Otci nebeskému se obětujícího. Tak to činili svatí sluhové Páně, sv. Petr z Alkantary, sv. Ignác Lojolský, sv. Leonard, kteří obětující mši svatou v slzách se rozplývali.

*

Nejen že byla přítomna blahoslavená Panna Maria při oběti božského Syna na kříži, nejen že jej spoluobětovávala, nýbrž obětovala i sebe samu, obětovala se Otci nebeskému s tělem i

s duší v obět chvály, díků, prosby a smíření. To i my činiti máme při mši svaté, i my se máme Bohu všemohoucímu obětovati, zvláště při mši svaté máme vzbuzovati dobrý úmysl: »Bože můj, ku větší cti a chvále Tvé obětují Tobě všechny své myšlenky, slova i skutky; obětují je Tobě ve spojení s úmyslem a zásluhami Ježíše Krista, jeho nejblahoslavenější Matky Marie a všech milých svatých.«

Nebyli by věru dovedli svatí mučedníci podstoupiti tak bolestnou smrt pro Krista a svatou víru, kdyby nebyli napřed obětovali sebe samy s Beránkem Božím při mši svaté; nebyli by dovedli tak hrdině umírat, kdyby nebyli bývali tak svědomitě obcovali mši svaté. Však i také chrabří vojínové, kteří obětují svůj život za císaře a vlast, čerpají ze mše svaté tuto svou obětavost, svou rekovnost. Proto pečuje náš nejmilostivější císař a král náš František Josef, aby jeho vojsko mělo s dostatek polních kněží, kteří by mši svatou a udělováním svatých svátostí vyprošovali na Pánu všeho světa potřebných milostí, potřebné obětavosti statečným vojínům.

Ani v době míru a pokoje neobejdeme se bez obětavosti; proto i v době míru a pokoje zůstává mše svatá nejjistějším zřídlem a prostředkem. Vědí to hodní křesťané, proto rádi obcují mši svaté, nejen v neděli a ve svátek, jak nám poroučí Boží i církevní příkázání, nýbrž dle možnosti i ve všední den. Ze mše svaté čerpají si pečliví rodičové nezbytnou obětavost vůči svým drahým dítkám, pro něž jim není nic těžkým a odporným, pro něž se zříkají pohodlí, pro něž mají vždycky otevřenou svou štědrnou ruku, pro něž si dovedou i sebe-těžší oběti uložit. Ó by mohly mluviti mozolné ruce otcovy, ustaraná tvář matčina, šediny obou! Ze mše svaté čerpá obětavost poctivý lid služebný, jemuž nezbylo, leč síly své nabídnouti zámožnějším spolublížním. Čím jest čeled zbožnější, tím jest spolehlivější, tím větší pozehnání přináší do domu. Kdo by tu nevzpomněl sv. Notburky, služky, sv. Isidora, čeledína? Chovali se při mši svaté jako andělé, provázena všeska služba jejich, všeska práce jejich přehoyným pozehnáním.

Nejen obětí jest velebná Svátost, nýbrž i pokrmem, jehož požívajíc nejnůžej se spojujeme se Synem Božím a tak mu osvětlujeme lásku svou. Jaká to štědrost! Važme si jí, milujme pokrm nebeský, často jej přijímejme!

Neměli všude a vždycky katoličtí křesťané tak snadno příležitost k sv. přijímání jako my máme. Za strašné revoluce francouzské koncem XVIII. stol. nesměl se katolický kněz ani ukázati, sic byl ihned usmrčen. Tenkrát, r. 1796, přicházel v Paříži každého rána do žaláře Bastilly; kdež čekali odsouzení na smrt, pekař s košem pečiva s hošíkem sotva šestiletým. Strážé jej pustily, nemajíc proti nim žádného podezření. Nebyl to však pekař, byl to za pekaře přestrojený katolický kněz, jenž přišel vyzpovídat ubohé odsouzence a podat jim tělo Páně, jež ve zlaté nádobce na prsou nesl hošík jej provázející. V jakém nebezpečství tonul pokaždé obětavý sluha Páně! Ale pro milého Boha, pro milé spolubratry nevině na smrt odsouzené nebylo mu nic těžkého.

*

Jak rádi máme k stolu Páně přistupovati a činiti se účastnými blahodárných účinků sv. přijímání! Svatý Alfons Liguori takto je popisuje: Nejpřednější účinek velebné Svátosti jest, že v nás udržuje život milosti. Jako chléb pozemský udržuje nám život tělesný, tak chléb nebeský, sv. přijímání, udržuje nám život duševní, milost Boží. Jako se vodou hasí oheň, tak se velebnou Svátostí hasí žár náruživosti, jež by nás tak rády strávily.« Sv. Bernard podotýká: »Kdo z vás není již tak často a tak prudce drážděn zlostí, nenávistí, nečistotou, děkuj za to Tělu Páně; onof tak blahodárně ve vás působí.« Svaté přijímání dodává chuti k ctnostnému životu, zpřijemňuje nám cestu dokonalosti, zabezpečuje nám slavné vzkříšení a život věčný.«

Ptejme se sv. Teresie, co jí bylo po všecek její život největší radostí, největším potešením; odpoví nám: Velebná Svátost, sv. přijímání. Když v měsíci říjnu roku 1582 ležela na smrtelném lůžku a měla naposled přijmouti božského Spasitele ve velebné Svátosti, byla naplněna takovou rozkoší, takovým za-

nicením, že ač do té chvíle všecka byla slabá a vysílená, takže se ani hnouti nemohla, vzhopila se nyní sama, chtěla s lůžka na zemi, aby klečíc přijala Pána svého. Měly ji spolusestry co držeti na lůžku. Tvář její překrásně se změnila, zářila jasností, stkvěla se mladostí. Sepjala ruce a jako sličná bělostná labuť zapěla svůj poslední zpěv, labuť zpěv svému božskému Ženichu, jež měla nyní

naposled přijmouti pod způsobou chleba, aby jej zakrátko spatřila tvář v tvář ve slávě nebeské. Řekla též tato slova: »Pane a Ženichu můj, konečně nadešla hodina, po níž srdce mé tak dychtivě toužilo! Nyní již čas, abychom se viděli tvář v tvář. Budiž požehnána tato chvíle, kdy moje vyhnanství se končí a duše má k Tobě se ubírá!« (Pokrač.)

Bol.

Nesmírná je říše bolu,
pálí víc než ohně záry,
bodá víc než hroty meče,
studí víc než smrtné rány.

Bol ten srdce moje schvátíl,
ó, jak hrozně v duši studí,
nepřestává bolet za dne
ba i v noci mne tu budí.

Bol ten velký, dlouhý, širý,
který v duši stále hlodá,
ten mou duši i mé srdce
jedem zášti světa bodá.

A přec bol ten ustát musí
v srdci mém i v mojí duši,
když se k Bohu svému vinu,
On mi bol i slzy suší.

A. M. Kadlčáková.

Ptáci v zimě.

Napadlo sněhu do kraje
severák prudce hvízdá
a ptáčkům krutá vichřice
zavála sněhem hnízda.

Zima prut zvedla čarovný,
do kraje s ním hned švihla
a hned kol země celičká
ve spánku sladkém ztichla

Jen ptáci smutně hvízdají,
zmírají hladem, mrazy,
zpěv jejich prosbou chvěje se:
dejte jíst, lidé draží.

Usnulo všecko v sladkém snu,
pod sněhem sobě hoví,
mráz a s ním zima — královna
ve kraji život loví.

Dejte nám zrna, drobečků,
zimou, hlad velký máme,
za to vám pěknou písničku
z jara zas zazpíváme.

A. M. Kadlčáková.

Svatý Jan Zlatoustý a dámy cařihradské.

(Dle francouzského podává Jos. Weiss.)

Ať byly Řekyně neb z krve barské, dámy cařihradské vystupovaly s nádherou neslýchanou a k nižším chovaly se obyčejně s pohrdáním a opovržením na výsost urážlivým. Ony, jež z nižších vrstev buď intrikami neb svou krásou povznesly se v řady patricijské, snažily se mstit se za pohrdání, se kterým na ně shlížely rodiny vznešené, velkou nádherou a okázalostí, vzbuzující závist a řevnivost.

K řevnivostem v rodu původ svůj majícím družilo se zápolení různých tříd; neboť ženy úředníků státních domnívaly se, že účast mají ve privilegiích svých manželů a že lesk uniformem i na ně spadá a je zvláště povýšuje.

Utvořil se tímto způsobem jakýsi druh ženské hierarchie; první místo zaujímaly ženy konsulů, prefektů a důstojníků vojenských, jimž se říkalo vznešené; na druhém místě byly ženy znamenitých patriciů neb správců provincií, jimž příslušel název slovných; konečně byly zde na posledním stupni milostivé.

Tato ženská hierarchie dodávala Cařihradu tvářnosti divadla, jehož — herci různě kostumovaní hráli často důležitou roli politickou.

Všechny tyto ženy na sebe žárlily, mezi sebou se potýkaly, v hrdosti a pýše závodily, promrhávající na své choutky a oděvy jmění buď zděděné, buď nakořistěné svých příliš trpělivých manželů. Jich nábytek, předměty toaletní, jich pohovky, vázy musily býti stříbrné. — Ano měly i číše ze zlata, amfory zlaté, a jejich vášeň pro tento kov byla taková, že připomínaly onoho prince indického, který si zhotoviti dal zlatý platan se zlatými nebesy nad ním, pod kterým umístil svůj zlatý trůn.

Samy pak zlatem jen sršely od hlavy až k patě; hřebeny zlaté, řetězy zlaté, náramky zlaté a šaty zlatem se třpytící; ano i nehty své do zlatých pouzder uzavíraly; ba chtěly by, jak praví sv. Jan Zlatoustý, i vlasy, rty a obočí míti ze zlata.

Snad chtěly takto být půvabnější a svůdnější! Naopak, taková přítěž hyzdila a znetvořovala původ a spanilost, již příroda ženě uštědřila.

Sv. Jan jim to příkře vytykal: „Vaše světské ozdoby vás zohyzdují, vaše drahá a přemrštěná nádhera vaši krásu spíše zakrývá. K čemu to zlato a ty ozdoby, jež chtějí opravit, co Bůh stvořil. Chcete se jeviti a býti krásnými? Odějte se láskou, dobrotou srdce, skromností a čistotou a prádu zahodte!“

Snad se tak odívaly, aby se líbily svým manželům? Nikoliv; proto, aby budily obdiv a úžas u lidu. A tu opět neúprosný moralista vnikal až do nejtajnějších jejich úmyslů a odkrýval je v jejich přítomnosti svému posluchačstvu.

„Žena oděná prostě, bez nádhery a okázalých šperků, však slušně a vkusně, nepovšimnuta kráčí ulicemi. Naproti tomu žena s přemrštěnou nádherou oděná a v ozdobném povoze jedoucí vábí k sobě zraky všech; lidé se tlačí a tísní, aby ji spatřili, a jeden druhého se táže: Kdo je to? Odkud je? Kam jede? — A takové jednání pohoršuje lidi počestné a vzbuzuje žárlivost družek ostatních.“

A pohoršení bylo by menší, kdyby okázalost a marnivost ta provozovala se jen v divadlech a místech lázeňských; ona však vnikala i do místa Božího, do kostela, kde zřejmě se hlásá, že ani stříbro, ani zlato, ani skvostná roucha nekrásí žen křesťanských. Proč zasedá ta žena tak dlouho ve svém pokojíku? Proč se tak dlouho strojí? Proč béře na sebe zlaté šperky? Kam to chce jíti? Do kostela, a co tam bude dělati? Vyslechne, že všechna ta nádhera je Bohem odsouzena a zakázána. A když to vše spatří a rozváží nevěřící, nedá se do smíchu a nepomyslí si, že celá naše náboženství je hotová komedie?

Hle, jak vstupuje; na čem si dává předně záležet, je způsob, jak by vzbudila pozornost, jak by okázale své místo vyhledala a zasedla. Přemýšlí

Úmysly apoštolátu modlitby.

Modleme se za apoštolát modlitby a lidu.

(Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí † papežem Piem X.)

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1. P.	Sv. Ignáce , bisk. m. (107.) — Za uzavření míru. Odevzdání se do vůle Boží. Duch obětavosti. Dar moudrosti. Za vítězství našich vojinů.	
2. Ů.	Očišťování P. Marie . (Hromnic.) — Ochrana našich vojinů. Následování P. M. v pokoře. Zasvěcení se Bohu. Nemocný kněz. Šťastná smrt.	
3. St.	Sv. Blažeje , bisk. m. (316.) — Odvrácení nemocí. Horlivost v povolání. Dar zdraví. Naši zajatci. † matku. Zarmoucení a opuštění rodiny.	
4. Č.	Sv. Ondřeje Kors. - Sv. Veroniky . — Odvrácení hladu. Příbuzní v poli. Čistota srdce i těla. Pokoj a mír mezi národy. Trpělivost a statečnost.	
5. P.	Sv. Háty , p. m. (252.) I. pátek v měsíci. — Úcta nejsv. Srdce Páně. Rozhodnost. Dar rozumu. Velká novena I. pátku v měsíci. Útěcha.	
6. S.	Sv. Doroty , p. a m. (280.) — Statečnost vojinům našim. Prává pobožnost k P. Marii. Čistota úmyslu. Horlivost v konání povinností. Sv. Církev.	
7. N.	<i>Neděle I. po D vítnku.</i> Sv. Ro pualda , opata. (1207.) Řád benediktinů. Příprava na postní dobu. Dar rady. Stálost ve víře. Duše v očistci.	
8. P.	Sv. Jana z Mathy , řeh. (1613.) — Řád milosrd. bratří a sester. Zachování vojinů v milosti Boží. Láska k chudobě a strádání. Vzbuzení lítosti.	
9. Ů.	Sv. Apolonie , p. a m. (249.) — Ranění vojínové. Dar síly. Lásku ku všem spolubratřím. Katol. kláštery v Turecku. Katol. missie mezi pohany.	
10. St.	Sv. Školastiky , p. ř. bened. (543.) — Milost šťastné smrti. Zachování neporušeného mládí. Duch pravé pokory a skromnosti. Uprímnost.	
11. Č.	Zjevení P. Marie v Lurdech . (1858.) — Pobožnost růžencová. Úcta k neposkv. Srdci P. Marie, Dar umění. Důvěra v prozřetelnost Boží.	
12. P.	Sv. Eulalie , p. a m. (304.) — Padlí vojínové na bojišti a dívky jejich. Stálost v předsevzetích. Zemřelý bratr a jeho pozůstalí. — † kněží.	
13. S.	Sv. Kateřiny Ricci , p. (1590.) — Naši vojínové v zajetí. Zasvěcení rodin. Bož. Srdci Páně a Srdci P. Marie. Návrat rozkolníka k jednotě sv. církve.	
14. N.	<i>Neděle II. po Deví níku.</i> Sv. Valentina , kn. (306.) — Duchovní správa ve válce, Duch sebezapírání. Zmírnění osudu zajatců u nepřátel. † rodiče.	
15. P.	Sv. Faustina a Jovity , m. (121.) — Hájení sv. víry. Úctu nejsv. Svátostí. Dar modlitby a zbožnosti. Zbožné užívání svátostí Umírající. Příbuzní.	
16. Ů.	Sv. Juliány , p. a m. (300.) — Slavné vítězství našich vojinů. 40hodinnou pobožnost. Smírné sv. přijímání. Střelné modlitby. Nejsv. Svátost.	
17. St.	Sv. Evermoda , bisk. ř. prem. (1170.) — Řád premonstr. Zachování cirk. postu. Duch kajcnosti. Příprava na přijetí tonsury. Šíření katol. tisku.	
18. Č.	Sv. Simeona , bisk. m. (106.) — Velepastýřové naši. Dar bohabojnosti. Láska k bohoslov. studiu. Padlí vojínové naši na bojišti. Duchovní.	
19. P.	Sv. Cyrilla Alex. , bisk. a uč. cirk. — Záchrana mládeže. Kázání postní. Pobožnost křížové cesty. Katol. osady bez duch. pastýřů. Vystěhovalci.	
20. S.	Sv. Eucheria , bisk. (778.) — Císař a král náš. Příjď království Tvé. Zkroušenost srdce. Ranění vojini v lazaretech. — † kněží. † rodiče.	
21. N.	<i>Neděle I. v postě</i> Sv. Severina , bisk. m. (452.) — Radostné odloučení se od světa. Nábožné obcování službám Božím. Požehnání alojsian. pob.	
22. P.	Nastolení sv. Petra v Antiochii . — Oddanost ke sv. Otcí. Modlitba za obrácení hříšníků. Duch. cvičení před svěcení na podjáhensství. Mládež.	
23. Ů.	Sv. Petra Damiana , bisk. a uč. cirk. (1072.) — Dary Ducha sv. Duch sebekázně. Vzbuzování tří božsk. ctností. Obrácení vlažných osob.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
24. St.	Sv. Matěje , ap. P. — Apoštolská horlivost. Snášení útrap denního života. Katol. seminář. † příbuzní. Apoštolát modlitby. Zmírnění bídy.	
25. Č.	Sv. Valburgy , p. (796.) — Skromnost. Zamořské missie. Návštěva nejsv. Svátosti. Zbožná modlitba breviáře. Ženské kláštery. Katol. omladiny.	
26. P.	Sv. Koplí a hřebů Páně . — Následování Krista Pána. Duchovní čtení. Ochrana proti snahám novohusitským. Pobožnost křížové cesty.	
27. S.	Sv. Porphyria , bisk. (420.) — Milost a požehnání pro nové podjáhny. Vyrvalost v povolání. Nepřátelé Kristovi. Apoštolát sv. Cyr. a Meth.	
28. N.	Neděle II. v postě. Sv. Romana , opata. (460.) — Hodné přijímání sv. svátostí. Stálost duší Bohu zasvěcených. Zemřelí údov kat. bratrstev	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Čeho se v době naší nedostává, jest křesťanská skromnost a s ní úzce spojené křesťanské mravy. Marně bychom nyní ve světě hledali mezi lidem světa oddaným tyto ctnosti! Většinou lidé skromnosti neznají, za to ale vychloubavost a místo mravů křesťanských zavádějí obyčeje pohanské. Kdo ví, kam bychom byli dospěli takovým způsobem? Ale tu nastala světová válka a ta učinila všemu marnému počínání hráz! Mnozí se vzpamatovali, naučili se býti skromnými a též i hodnějšími křesťany. Jak mnozí v ryku válečném poznali svou nicotu; jak mnozí našli opět cestu k Pánu Bohu, o něhož dříve nestáli! Hruza válečná zatřásla mnohými dušemi a probudila svědomí mnohým! Doba naše učí nás odříkání se mnohých věcí, učí nás skromnějšímu životu a uvádí na paměť nejprvnější povinnosti naše Bohu věřiti, v něho doufati a jej milovati. Doba naše odstranila již mnohé zlo a přivedla mnoho lidí na pravou cestu křesťanské spravedlnosti. Jestli ne dříve tak aspoň nyní mnozí vzpomínají na slova Krista Pána: „Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem!“ „Oblecte tedy, dle sv. apoštola Pavla, jako vyvolení Boží dobrotu, skromnost, pokoru.“ „Prosíme vás, bratři, abyste opatrně chodili před těmi, kteří jsou mimo vás, t. j. kteří nejsou křesťany. Bez úhony buďte jak před Bohem tak před lidmi, aby Bůh byl veleben.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za křesťanskou skromnost a dobré mravy křesťanů a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učňi, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Skromným a křesťanských mravů býti pilen.

Úmysl v březnu: Pobožnost ke sv. Josefu.

Tiskem a nákladem benediktinské knihtiskárny v Brně.

o tom, jak by jiné svým držením těla, svým pohledem, svým chodem převládala a obdiv své krásy vzbudila. A všechny její myšlenky, všechny její starosti jen tím směrem se berou. Viděla mě ta neb ona? Jsem dobře ustrojena? Předčím ostatní?

Než vstoupila, dává chudým u dveří chrámových stojícím almužnu, jestliže totiž její krásu vychvalují a do uší lichotivou poklonu zašeptají. „Znáám jich mnoho,“ jemně dodával sv. Jan Zlatoústý, „jež jménem Krista volány, nezastavují se v pyšném chodu svém, však uslyší-li chválu krásy své, ihned se zastavují, přibližují a srdce svá obměkčují.“ Chudí, slabou tu stránku znajíce, užívají prostředku toho, aby je obměkčili, a tak stává se, že nešťastníci hladem puzení poklony sekají všem bez rozdílu, zvláště osklivým.

Ve chrámu Páně před oltářem Nejvyššího chovají se s lehkomyšlností neuvěřitelnou; sebe menší maličkost je vyrušuje a plní roztržitostí. Mezitím, co kněz u oltáře se modlí neb kazatel vykládá pravdy svaté, zaslechnou-li jedinké slovo chybně pronesené, uvidí-li v držení těla své sousedky něco neobyčejného, hned dávají se do smíchu, nic se neohlížeje na velebnou přítomnost Boží.

U přítomnosti svých manželů nedovolily by si podobně se chovati a jen snad v době volné zábavy. Zde, ve chrámu, vždy. Přišly sem, aby vyznávaly zde hříchy své, aby pokořily se před Bohem a prosily za odpuštění svých vin, a při tom se smějí.

Sv. Jan přecházel od výčitek k úvahám a radám. Vykládal, že krása tělesná, sebe více vynikající, přec jen brzy uvadá a zachází, a ušetří-li jí nemoc a zármutek, nepřetrvá dvaceti let, kdežto krása duševní její nebeská soupeřka, podrží vždy květ a půvab svůj. „Zde netřeba se báti stárnutí, změn a vrásek; krása duše vítězí nade vším. Ji pěstujme, a s ní vesele můžeme jíti vstříc nebeskému Ženichovi a uvítati jej s lampami olejem naplněnými.“

Olej, jenž plní lampy tyto, jest almužna, jest láska k bližnímu. Bylo by žádoucné rozpusťtí to zlato, stříbro,

ty, skvosty a přepychové šaty a obrátiti je ve vonný tento olej. A to by snad těšilo i vaše manžele, neboť vaše nádhra je zarmucuje, je znepokojuje a přivádí na myšlenku, že jste otrokyněmi těch ničemností a malicherností. Připouštím, jsou-li mírní a laskaví, že šetří vás a myšlenky té před vámi nepronášejí, v duchu však vás odsuzují.“

Kázání tato plná lásky evandělické, však trochu živá, ostrá a ironická, poslouchána byla s nevolí. Dopadala jako přívál střel na krásné ty světačky, jež se zlobily, urážely a mstily se jazykem svým na arcibiskupovi: „Hle, jak šťve manžele proti ženám a ruší klid rodin.“ Sv. Jan však neúnavně a bez milosrdenství pokračoval ve svém boji, jsa přesvědčen, že Bůh jej učinil biskupem, ne aby se líbil, nýbrž aby napravoval.

Však nejvíce jej bolelo, že frivolní duch zmocňoval se i srdcí vdov, oněch totiž žen, jež stavem svým již vázány byly zdržovati se radostí a rozkoši světských. Což nebylo jich povinností žiti v ústraní a ztížení, věnovati se modlitbě a účinné lásce k bližnímu, byly-li bohaté, a pilně do chrámu Páně docházeti? Však chování jejich budilo pohoršení.

Záhy ovdověše, a nechtějíce se znovu provdati, přijímaly ochotně — pocty od církve vdovám vzdávané, odmítaly však povinnosti ukládané. Jsouce mladé, sličné a zámožné, strojily se nápadně, dychtily po poklonách a lichocení a pod závojem zbožnosti skrývaly vášně dosud nevyhaslé.

Které byly chudé, snadně se podrobovaly vážným požadavkům církevním, vždyť též od církve závisely, jsouce od biskupa podporovány. — Ostatní neodvislé nikterak se nezapíraly, po klevetách a pomluvách se shánějíce a jazykem svým ni kněžstva ni biskupa nešetříce. Toho strpěti nemohl sv. Jan Zlatoústý; nařídil jim, aby se buď poznovu vdaly chtějí-li, aneb světa se zrekly. On že toho nedopustí, by jednou nohou byly v církvi, druhou ve světě. Buď změni způsob svého života aneb vymazány budou z řady vdov.

I jal se jich sám dotazovati jedné

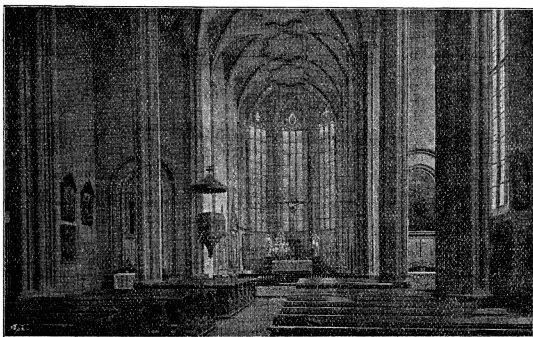
po druhé. Těm, jež podržely způsob světského života, radil ano nařídil aby přestaly lázeňských míst navštěvovati nápadně se strojití a krášlití a odporučil jim skutky pokání a sebezapírání aneb aby se co nejdříve vdaly a v lehkost nepřiváděly svatost sv. evandélie.

Zpozorovav, že ho neposlouchají, veřejně káral jejich tvrdohlavost. „Co to počínáte,“ pravil stárnoucím z nich „myslíte, že na vzdory svému pokročilému věku omládnete? Krásně vám to svědčí nositi mladý účes na čele!“

Smělá tato slova vzbudila mu mocné nepřátelství. Ony, jež pokou-

s Theodosiem a později s pověstnou císařovnou Eudoxií, které větřila nechuť a nepřátelství proti sv. Janu Zlatoústému. Takový byl onen triumvirát ženský, který s počátku tajně, později otevřeně zahájil boj proti biskupovi a v boji tom pokračoval s umíněností a obratností pekelnou.

Však vedle těchto světských paní bez srdce a svědomí byly v neštěstí, a to v dosti četném počtu i damy zbožné, duše šlechetné, ctnostmi křesťanskými zdobené, počestné, skromné a veskrze úctyhodné. Ty dobře postřehl sv. biskup, vážil si jich, sám jsa od nich ctěn a milován.

BOSKOVICE: vnitřek kostela.

šely se smířiti zbožnost s koketerií, vytýkaly mu, že tvrdě a příliš přísně vykonává svůj úřad. Zvláště tři dámy to byly, jež cítily se slovy Zlatoústého na pranýř postaveny: byly to Marsa, Castricia a Eugrafia. Tato poslední zvláště nápadně se líčila a česala. Castricia byla vdovou po konsulu Saturninovi, milující nad jiné peníze a zápletky dvorské. Marsa požívala u dvora velikého vlivu; záhy provdaná, ztratila brzy manžela. Promota, jenerála vojsk Theodosiových, ve válce proti barbarům. Císař adoptoval syna Promotova a přivedl jej s Marsou na svůj dvůr. Tím způsobem se sprátelila

Nicoreta byla Řekyně z Nikomedie. Pocházejíc z rodiny vznešené a zámožné, vynakládala zbytky velikého kdysi jmění svého na ošetřování chudiny. Ačkoliv osudem těžce byla zkoušena, přece zachovala i za trpkých zkoušek těch ducha jasného a klidného. Sv. Jan chtěl ji uvésti ve zdi kláštera, ona však považujíc za toho nehodnou, chtěla ve světě Bohu věrně sloužiti, což také činila, navštěvujíc a podporujíc chudé a nemocné.

Salvina pocházela z Afriky z rodu starých králů Mausitanských a když její otec, divoký Gildon, byl poražen a podmaněn od Theodosia, byla při-

vedena jako dítě na dvůr císařský a později provdána za mladého císařského prince Nebridia, synovce císařovna.

Mladí manželé žili v nerušeném souladu a štěstí, dvěma dětmi synem a dcerou obdařil je Bůh, když Nebridius ve kvetoucím věku se světem se rozčelnati musil. V listě něhou náboženskou dýšícím snaží se sv. Jeronym ubohou paní těšiti a píše mezi jiným: „Malý Mesidius připomná, věrně podobu svého otce: jsou to jeho oči, jeho rysy, jeho chůze. Jiskra otcovy mužné povahy září z očí jeho a v malých prsou zajisté bije jeho šlechtné srdce. Sestra jeho je kytice lilí a růží: jest tak něžná jímavé krásy že všichni, kdo se s ní stýkají, se zálibou v ni patří a císař sám v náručí svém často ji chová. Máš tedy, Salvino, náhradu za ztrátu milovaného chotě, neboť Bůh za manžela, kterého ti vzal, dal ti dvě milé dívky.“

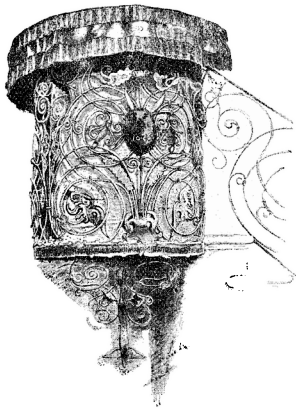
Když dívky své vychovala vzdělala se matka světa a dvoru a dala se zapsati do počtu diakonisek velechrámu Cařihradského, a žila v takové pokoře a prostotě, že si zasloužila úcty a přízně Jana Zlatoústého.

Pentadie byla chotí jenerála Timasia, jenž intrikami dvora byl vypuzen do vyhnanství do osady v Lybii.

Zatím co manžel její v daleké poušti strádal, byla ona rovněž pronásledována a musila se utíkat i do různých míst. Jednoho dne, pronásledována jsouc, utekla se jako uštvané ptáče do svatyně cařihradské, používaje práva asylu. Císař po pomstě dychtící nešetřil ani práva tohoto a kázal ji ze svatyně vyvézti. Však tehdy neohroženě povstal sv. Jan Zlatoústý a jménem výsad církevních důrazně požádal za vydání nešťastné ženy. Císař bál se dále odporovati a Pentadie propuštěna. Stala se z vděčnosti diakoniskou kostela, v němž hledala ochrany před svými protivníky.

Nejslavnější z paní, jež pomáhaly sv. biskupovi svými modlitbami a almužnami, byla svatá Olympiada. Záhy osiřevši byla vychována od svého strýce Prokopa, jenž za choť pojal dceru císaře Valense. Za učitelku náboženství měla sestru sv. Amfiloqua,

biskupa v Iykoniu, pannu Theodoru, jež učila jí zbožnosti a dobrým mravům. Zároveň dostalo se jí pečlivého vzdělání ve vědách světských i svatých, díla světců sv. Řehoře a sv. Basilia, jakož i spisy Origenovy přečetla — všechny. Vedle učenosti stkvěla se však také přednostmi přirozenými. Byla dívka krásy neobyčejné, jemných ušlechtilých mravů, při tom prostá a skromná. Když dospěla v pannu, nebylo s.rýci třeba dlouho ženicha z rodu vzácného hledati. Mnozí bisku-

BOSKOVICE: kazatelna.

pové oslavili přítomností svou sňatek její dílem pro její zbožnost a učenost, dílem pro urozenost její. Sv. Řehoř, nemoha pro nemoc sňatku se súčasnití, zaslal blahopřejnou báseň. Však manželství její trvalo jen dvacet měsíců. Císař Theodosius chtěl ji poznovu provdati a nabízel jí za chotě svého vlastního bratrance, Elpidia, jenž horoucně ji miloval. Odpověď její zněla: „Kdyby Bůh byl chtěl, abych s mužem žila, nebyl by mně prvního vzal.“ — Theodosius, aby jí donutil, nařídil statky její zabaviti a od prefekta cařihradského spravovati, dokud jí nebude

třicet let. Na to odvětila Olympiada: „Jak moudře a dobrotivě jste jednal, Výsosti, že jste mne zbavil tolika starostí a trampot. Ještě více byste se mi zavděčil, kdybyste nařídil rozdat statky mé kostelům a chudině, jak sama zamýšlím, však bojím se, že při rozdělování snad ještěnou se stala. Vždyť statky tyto časné zabraňují mi často hledati statků vyšších, duchovních.“

Žena takto mluvící čítala teprve dvacet tři léta. Dnem i nocí dlela v kostele Bohu sloužíc. Jsouc těla něžného a slabého, vychována od útlého mládí v nádhěře a rozkoších, oddávala se nyní životu přísnému a sebezapíravému. Masa nepožívala, — spávala málo. Přesné posty a bdění umrtvily v těle jejím všechny vášně. Takou ji zastal sv. Jan Zlatoústý, když dosedl na stolec arcibiskupský v Cařihradě.

Brzy přilnuly k sobě tyto dvě duše svatým přátelstvím. Hrdinné — ctnosti, jež oba krásily, sblížily je. Jan obdivoval v Olympiadě trpělivost, pohrdání statky pozemskými a pokoru,

se kterou se k chudině snižovala. Víděl v ní vrchol odříkání, o kterém sám snil: vznešená paní, v nádhěře vychovaná, sestupuje s výšin tohoto světa, aby se z lásky k Bohu stala chudou duchem a pro chudé žila. Žena ta byla mu vítězstvím ducha nad smysly.

Se své strany v hluboké účtě měla Olympiada sv. Jana, protože v muži tomto posty a bděním a prací zhubeněm zřela mstitele křesťanské mravopoctnosti, jež po řadě biskupů prostředních neb nehodných blahodárně ozářil životem a slovem svým církev východní. Milovala jej pro jeho něžnou a ohnivou výmluvnost, pro jeho zlatá ústa, pro jeho horlivou péči a spásu duší, pro odvahu, jež ničeho a nikoho se nelskala; milovala jej konečně pro jeho utrpení, pro jeho bolesti a hořkosti, jež snášeti bylo svatému biskupovi. On byl pro ni vším: otcem, přítelem, pastýřem a přátelství toto modlitbou a utrpením neustálým rosené líbezně vystupovalo před trůn Nejvyššího.

Lurdy.

Píše St. P a v l í k.

Za času Krista Pána byl v Jerusalemě rybník, jehož voda měla zázračnou moc, vyhojiti všechny neduhy. Rybník ten jmenoval se Betesda nebo b r a v n í r y b n í k. Naše křesťanská Betesda je lurdská jeskyň se zázračným pramenem, jehož voda hojí všechny neduhy: slepí vidí, hluchí slyší, němí mluví, chromí chodí a nechají své berly v jeskyni na památku. Přes 3000 uzdravení bylo dosud v Lurdech zjištěno úředně, nepočítaje ona ozdravení, jež nechceme vyhlašovati za zřejmý zázrak, ale přec za vyslyšení. Kdož by mohl spočítati ty modlitby, jež se v Lurdech a mimo Lurdy v uplynulém půlstoletí z úst věřících k neposkvrněné Panně vznesly? Kdož by byl v stavu udati, kolik těch modliteb již bylo vyslyšeno? Práv-li kdo,

že dnes se nedějí žádné zázraky, ten necht' jde do Lurd a bydlí tam nějaký čas a uvidí. Ovšem nedojdou všeci nemocní uzdravení, kteří přijdou do Lurd, tak jako i nebyli všeci uzdraveni, co přišli k bravnému rybníku, ale vždy jen jeden. Matka Boží rozdává své milosti, jak chce; než i oni, co nedojdou v Lurdech uzdravení, neputovali tam nadarmo, nemodlili se zbytečně; nahradí se jim na druhé straně, co neobdrželi.

V Lurdech otevřel se lidstvu n o v ý r á j, v němž slovo Eva od milionů bývá vysloveno, ale zpátky, totiž ave. V lurdské písni poutní opakuje se v každé sloze šestkrát pozdrav: ave!

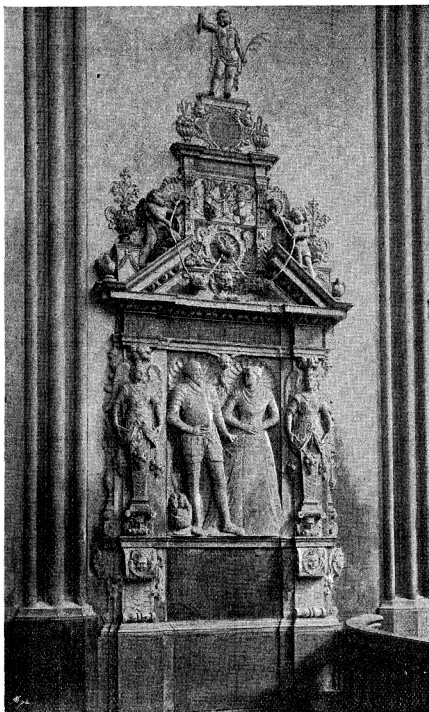
První ráj byla zahrada rozkoše, s pramenem, jež ji zavlažoval: Roz-

koš cítí ve svém srdci každý, kdo přijde do Lurd a spatří tam milost-hojný pramen!

V Lurdech je druhá hora H o r e b, z níž Bůh způsobem zázračným vodu

na tom zahynouti a nemají k hrobu daleko.

V Lurdech je nový J o r d á n, v němž se potřebují malomocní jenom umýti, a jsou opět čistými a zdravými.

BOSKOVICE: Náhrobek Václava Morkovského ze Zástřízli a jeho choti Kunhuty.

vyvedl. Ne prorok holí svou, ale chudé děvče prsty svými otevřelo pramen skalní. Israelité zmirali znovu žízni na poušti; ale zázračná voda vzkřísila jejich životní silu. Tak lurdská voda vlévá život nový v ty, kteří jsou již

Nejenom na těle bývají tam nemocní ođ ran a vředů očištění, ale i, a to ještě více, na duši. Tam přijdou nevěrci k víře, hříšníci k pokání a omilostnění, spravedliví k veliké lásce Boha.

Lurdy jsou pro nás horou M o r i a,

na níž stánek svůj rozbila archa novozákonní a živoucí, blahoslavená Panna Maria. Po druhé došlo zde splnění proroctví Isaiášovo: A v čas poslední bude hora domu Hospodinova strměti na vrcholu hor a vyvýšena bude nad všechny pahorky, a povalí se k ní všickni národové, a mnozí lidé tam půjdou a řeknou: Pojďte, jděme na vrch na horu Hospodinovu, aby nás učil svým cestám a my chodili po stezkách jeho; choďme ve světle Hospodinově. — Tu se zraduje prázdná a bezcestná poušť a zplesá pustina a kvěsti bude jako lilie; pučí a plesá zpívajíc radostně. Dána jí bude sláva Libanonu, okrasa Karmelu a Saronu. Tenkrát otevrou se oči slepých a uši hluchých otevřeny budou; chromý poskočí jako jelen, a jazyk němých se rozváže; neboť na poušti vytrysknou vody a proudy na samotě; země vypráhla bude rybníkem, samet žíznivá zřídlem vod; ve skrýších, kde dříve draci bydleli, zelená se teď třtina a síť; tu je chodník a cesta, kterouž nazývají cestou svatou; ta je vám cestou pravou, vykoupení budou po ní choditi. A jež Hospodin vysvobodil (mysleme si při tom od bolesti a neduhu), vrátí se s chvalozpěvem; radost a rozkoš míti budou, bolesti a vzdechy prhnou od nich.

V Lurdech postavila svůj příbytek ta, již ve velepísni pozdravujeme jako nevěstu, jako přítelkyni, jako holubičku, řkouce se ženichem: Pojď, přítelkyně má, holubičko má, spanilá má! Neboť zima již pominula, kvítí ukázalo se v kraji našem, hlas hrdličky již slyšeli, kvetoucí vinice vydávají svou vůni; moje holubičko v rozsedlinách skalních, v mezeře mezi zdí, ukaž mi tvář svou, nech ať zní hlas tvůj v uších mých, neboť hlas tvůj jest líbezný a obličej tvůj krásný.

Osmnáctkrát zjevila se Panna Maria Bernadetě, po prvé 11. února, naposledy 16. července, v den mariánský; v den ten slavíme svátek Panny Marie Karmelské a slavnost škapulířskou. Chudobné mudřetě se ukázala, chtějí dáti na jevo, že děti obzvlášť miluje a vyznamenává, a že nehledí na bohatství, krásné šaty a velké vzdělání, ale na nevinnost,

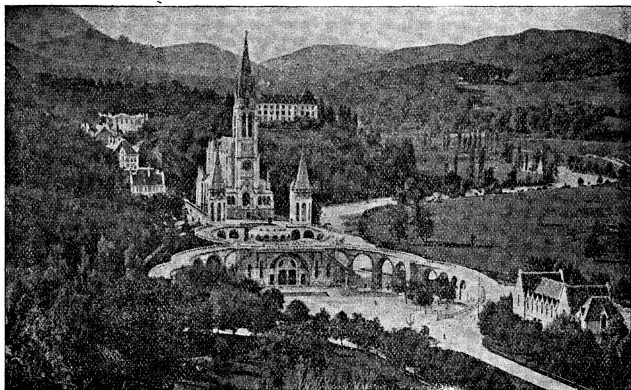
zbožnost a skromnost. Zjevila se v bílých šatech, v bílém závoji, s pásem nebeské barvy. Ona sama je čirá nevinnost, přítelkyně a opatrovatelka nevinných; v nebi je její příbytek a přáním jejím, abychom i my k ní do nebe přišli. Slíbila i Bernadetě, že ji šťastnou učiní, ale ne na tomto, nýbrž na onom světě. Modrá barva nechť nám i pokání na mysl uvede, prostředek to k znovuzískání nevinnosti. Pokání, pokání, volala na Bernadetu. Na nohou měla zlaté růže; každý krok udělala, chtějíc proměnit lidem trnitou cestu pozemskou v cestu nebeskou, růžovou a zlatou. Růžence měla na ruce se zlatými perlami. Tím dala na srozuměnou, jak milou je jí ta modlitba, a že růžence není zlatem k zaplacení. Zjevila se na osamělém místě, chtějíc nám dáti pokyn, abychom pokud možno, se stranili světa s jeho hlučnými radovánkami. V jeskyni našli ji chudí pastýři betlemští vedle Ježíška malého; v jeskyni vidělo ji chudé děvče, mezi skalami; chce, aby víra naše v Syna jejího byla skálopevnou.

Zjevila se ve Francii, jak kdyby byla z předu věděla, že právě v této nešťastné zemi její přítomnost a pomoc bude nejnuttnější. Kde nevěra vládně, má i víra vítězství slavit. Lurdy jsou nám důkazem, že je ještě jiný svět, svět svatých s královnou svatých v čele; Lurdy jsou nám důkazem, že jsou i nadpřirozené věci, neboť způsobem přirozeným nedají se tamější události vysvětliti; Lurdy jsou nám důkazem, že katolická církev chová v lůně svém zjevenou pravdu. V roce 1854 prohlásil Pius IX., že neposkvrněné početí Panny Marie je jistou a zjevenou pravdou, již každý katolický křesťan musí věřiti; a čtyry léta na to potvrzuje Maria sama správnost papežského výroku, ana dí: Já jsem neposkvrněné početí. Lurdy jsou teď nejslavnějším poutním místem, všechna ostatní poutní místa mají počet poutníků na jistý kraj omezený; do Lurd však putují lidé z celého světa — ze všech zemí, ze všech pěti dílů světa; Lurdy náležejí celému světu.

Ó jak rádi uzřeli bychom to místo, kde tolik zázraků se děje! Jak rádi

bychom tam putovali! He, jen málo kdo z nás je tak šťastný, že by mohl takovou pout vykonati. Většina z nás, bezmála všichni musíme se spokojiti s obrazem neb sochou neb oltářem lurdské Panny. Někde jsou i napodobeniny lurdských jeskyň, buď umělé nebo přirozené. Spisovatel těchto řádků též zařídil pro své farníky v mohutných lesních skalách jeskyň lurdskou, jež je i od cizinců navště-

vována. Skály jsou ledakde; taková skála dá se snadno k našemu účelu upravit; je-li na blízku nějaký pramen, ještě lépe. Sám svatý Otec má ve svých vatikánských zahradách lurdskou jeskyň, podle pravé uměle postavenou. Necht' je nám taková jeskyň, ať už venku nebo v kostele, místěčkem, kam se rádi uchýlíme, abychom s Bernardetou modlili se růžencem a vzývali Pannu bez poskvrny počatou.

Basilika v Lurdech.

Stáří čili životem vzhůru.

Mgr. Baunard. — Z franc. Boh. Kyselý.

Za chléb vezdejší, jehož jsi nám neodpíral, za mohutný život venkova, kde jsi mne živil, za první probuzení mého rozumu, za první tluk mého srdce, když jsem tě vytušil a na tě popatřil v dílech tvých, dobrořečím ti, Pane!

Za malou školu, kde mi dali do ruky první knihu, do prstů první péro, tento nástroj posvátný, za kostel, kde kněz, jenž mne miloval, pohnul mne k slzám nad křížem, k jásání nad evan-

geliem, k zbožnosti před tvým oltářem, budiž požehnán, o Pane!

Za city přátelské, s nimiž jsem se cestou života setkal, které jsem si uchoval, za dobrosrdečnost, která mne kdy přijala, za svatou nevědomost, jež mne obestírala, za všecku shovívavou dobrotu, která mi odpouštěla, za všecky ruce silné i něžné, které se kdy ke mně vztáhly na cestě vedoucí k tobě, Dobroto sama, budiž požehnán, o Pane!

Za všecko poesii dobra, již jsi mne kdy opojil, za světlo pravdy, jímž jsi mne oslnil, za cestu k dobrému, po níž jsi kázal přede mnou jíti tak laskavým vůdcům, kde mi svítily tak vznesené příklady, budíž pozhnán, o Pane!

Za nebezpečí a nástrahy, jímž jsem unikl, za zhoubné proudy, jichžto jsi mě uchoval nebo z nichž jsi mě vyrval, za trýzně a nemoci, z kterých jsi mne vyléčil, za síly, kterých jsem pod krásným, blankytným nebem tvým znova nabyl v letech druhé své mladosti, abych ještě sloužil podle tvých záměrů se mnou, abych zaujal místo, které jsi mi připravil a plněním povinnosti dobrořečil jménu tvému. Za všecko to dobré, za všecky ty milosti děkuji tobě, Pane!

* * *

Služba, práce, povinnost . . . A skutečně, co tvoří na konec cenu života, to není živobytí samo, nýbrž způsob, jakým ho kdo užívá a co jím hledí získati.

V poslední básni Ibsenově nado-psané starým básníkem: „Až se z mrtvých probudím“ zní poslední slovo hrdinky Ireny takto: „Až z mrtvých povstaneme, uhlídáme, že jsme nikdy nežili.“ Dí to o životech bezúčelných, o existencích pochybených. A co říci, bratře, o životech uplynulých v temnu a nízkosti?

Ach ovšem, ti žili opravdu, kdož provedli věci veliké, protože to byli velcí lidé: zakladatelé říší, osvoboditelé národů, zpytatelé moří a pevnin, vynálezci, učenci, básníci, spisovatelé geniální umělci. Jejich díkůčiněním bude věnování životního díla Věčnému.

Ale což malí, nepatrní? Bezpočetný dav těch, kteří neučinili nic znamenitého, kteří nezanechali slavného jména? Pěkný to dar, veliký Králi, složený před trůnem tvým, tahle hrouda země, již jsem orával, železná tyč, do níž jsem bušil kladivem, kusy dřeva či kamene, které jsem řezával či uhla-zoval, vlákna vlny nebo bavlny, která jsem spřádal či setkával! A jak důležitě vypadám před tváří tvou a jak

přemnoho vážím na váze tvé, já, ubohý prášek ztracený ve víru veškerenstva!

Oh, bratři milení, takhle nesoudí hospodář v evangeliu, když dí nej-nižšímu a nejchudšímu svých služeb-níků, jenž mu přináší skrovničký, ale svědomitý výtěžek svého přičinění: Dobře jest, služebníče dobrý, hle, byl jsi věrný v malých věcech, proto ve-likými tobe odměním. Kolik to po-vzbuzení v nepatrném slovíčku hle! Kolik útěchy zavírá zmínka o ma-lých věcech a kolik slibů ob-sahuje zvěst o velkých!

Hle, dobře jest, rolníku dobrý, který skláníš celý boží den čelo své nad několika hony půdy, již jsi po šedesát let obdělával, zorával, hnojil, obséval, požínal — samé malič-kosti . . . ale který každé neděle zdviháš toto čelo své k nebi obětuje živou obět dvojího pokolení synů a dcer svých, kteří se od tebe naučili choditi přímo před Bohem. Pojď, učiním tě králem nad mnohem!

Dobře jest řemeslníku, dělníku, služebníku dobrý, dělnice, služebnice věrná, kteří se vracíte ke mně po dlouhé činnosti, již jste zastávali po mém rozkazu na únavném a zastrče-ném místě, které jsem vám vykázal. Což není mi také libovonným kadid-lem kouř stoupající z továrny, z paro-stroje, z kovárny, z ohně stráží polních, právě jako z doškové střechy, z krbu vdovina, z ohniště chudé služky?

Není jediného zaměstnání, není cíle životního, bohatství, urozenosti, stavu, který by nepodával, upřímné duši dosti příležitosti, kdy se cítí po-vinnou k díkůčinění za dary boží. Ať jsme vládli mečem či holi pastýřskou, třímali péro či štětec, kompas či mo-tyku, nožik lékařský či sekeru, tot jedno, podčeť jsme povinni složití nástroje s díkůvzdáním u nohou Páně.

Ale ptáš se, bratře, jak nejlépe vyjádřiti a označiti svůj dík? Dle mého upřímnou a radostnou spokoje-ností s osudem. (Pokrač.)

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXMILIAN WEINBERGER.

Ze života missijního biskupa.

Přede mnou zde ještě žádný kněz stále nesídlil. Moje farnost leží v severovýchodním cípu ostrova Vancouveru a obsahuje víc než jeho třetinu. Měří 78 hodin v délce a asi 12 hodin hodin v šířce. Nemohu si tedy stěžovat, že bych měl pro svou duchovní správu málo místa.

Mým obyčejným sídlem je městečko Nanaimo. Leží na jihu m' farnosti, u samého moře, 25 hodin od hlavního města Viktorie. Všecky domy jsou mimo komín úplně ze dřeva, jehož je všude nadbytek. Tisíce stromů na 70 metrů vysokých pnou se v blízkých lesích pyšně do vzduchu.

Obyvatelstvo oné farnosti je velmi pestré; jsou tu lidé ze všech zemí světa. Většina evropských národů, od Portugalska až do Švédska, mají zde své zástupce. Mimo to žijí zde vedle domorodých Indiánů Australané, černoši, Číňané a Indové svorně vedle sebe. Můžete si pomyslet, jaká tu pestrost v mravech a obyčejích. O tak řečené módě nemůže býti řeči: každý se šatí, jak se mu líbí. Číňan nosí svůj dlouhý cop a své malé střevíce, kdežto Indián, zahalen do své houně, ať prší nebo je pěkně, ať je teplo nebo zima a větrno, bosky ulicemi si vykračuje. Většina obyvatelů Nanaima pracuje v blízkých uhelných a jiných dolech.

Obyvatelé Nanaima jsou z větší části protestanté. Mezi bělochy je asi 100 katolíků. Na blízku městečka jsou dvě velká sídla indiánská, jedno severně, druhé jižně. Ježto zde řádné duchovní správy dosud nebylo, jsou naši Indiáni ve věcech víry velmi nevědomí. Proto je vyučují denně dvakrát katechismu, ráno děti rudochů i bělochů, večer dospělé Indiány. Tito umí se už modlití Otčenáš, Zdrávas Maria a Apoštolské vyznání víry. Indiáni však řečené modlitby se nemodlí jako my, ale zpívají je. V neděli mívám dvoje kázání, dopoledne v řeči anglické, odpoledne v řeči indiánské.

Když běloši po odpolední bohoslužbě z kostela odejdou, zůstávají tam Indiáni na své indiánské kázání, po němž bývá ještě krátké vyučování katechismu.

Zde jsou křesťané mnohem lepšího smýšlení než leckde v Evropě, kde se mnozí radují, není-li žádného kázání. Zde přichází do kostela tím více lidí, čím více se káže. Mimo to dochází do Nanaima z okolních krajin také Indiáni už pokřtění a prodávají zde výtěžek honitby a rybolovu. Mnozí pak používají této příležitosti, aby sv. zpověď vykonali. Přišedše do města neopomenou mne navštívit; vypravují všelicos ze svého domova a ptají se, kdy bude následujícího dne mše sv. sloužena. O 7 hodinách z rána je kaple celá rudochy obsazena; jsou tu muži, ženy i děti, kteří všichni s takovou úctou a zbožností nejsvětější oběti obcují, že by mnohé naše křesťany v této příčině velmi zahanbili. Při mši sv. modlí se společně a hlasitě, ale ještě raději modlitby své zpívají, obyčejně ve své domácí řeči, někdy však i latinsky. Pomyslete si jen moje překvapení, když jsem ponejprv po pozdvihování slyšel zpívat chvalozpěv ke cti nejsvětější Svátosti: „O salutaris hostia“. Latinským písním naučili se od otců Oblatů, kteří mezi Indiány na nedaleké pevnině působí.

Když se vrací domů, čekají na mne po mši sv. u kostela, dávají mi s Bohem a tisknou ruku na rozloučenou. Jak vidíte, má missionář uprostřed svých prací a námah i mnohou radost a útěchu. Je to zajisté velká pro něho útěcha, vidí-li, jak tito mužové divokého a spurného vzeření vlivem našeho sv. náboženství tak mírnými a něžnými se stali a svou zbožností a horlivostí v dobrém křesťanstvím prvních časů bezmála se rovnají. Velkou nesnáz působí nedostatek kněží. Jsou na našem ostrově celá území Indiány obydlená, kde ještě není žádného kněze.“

Nejnutnější potřebou zdály se býti horlivému missionáři kostel a řeholními sestrami spravovaná škola.

Za prvních měsíců byla kostelem velká světnice v domě missionářově. Také o staveníště nebyla potíž, ježto missie měla pozemek pro stavbu kostela, školy a obydlí pro missijní sestry velmi příhodný. Aلو odkud vzít peníze na stavbu? Katolíci v Nanaimu nebyli zámožní; mimo to byli právě postavili prostranný, pěkný dům pro missionáře a výlohy se stavbou spojené byly sotva kryty. Přes to obrátil se na ně P. Lemmens s důvěrou a nezklamal se. Všichni podle možnosti na stavbu nového domu Božího štědře přispěli. Také někteří zámožní protestanté poslali příspěvky; sám protestantský starosta městečka daroval na týž účel 40 dolarů. Biskup uvolil se ze svých skromných příjmů věnovati částku 500 dolarů. Tak mohl missionář již v září r. 1877 do Evropy oznámiti radostnou zprávu:

„Náš nový kostel jest již pod střechou; před Vánoce mi bude dostavěn. Zde v Nanaimu jsou různé protestantské kostely, ale náš katolický bude větší a mnohem krásnější. Je stavěn ve slohu gotickém. Je sice jenom ze dřeva, ale vy nevíte, jak krásné domy a kostely zde v Americe ze dřeva se staví. Nejdůležitější otázkou je však, jak stavbu zaplatíme.

Náklad páčí se na 20.000 korun, nicméně však doufám, že s pomocí Boží do března příštího roku všechno bude zapláceno.“

Co missionář důvěrně očekával, skutečně se naplnilo; již v dubnu následujícího roku píše:

„Náš kostel už stojí; jen věž ještě schází. Všecko je zapláceno. Naši katolíci jsou na stavbu hrdí. Když jsme v novém kostele ponejprv služby Boží konali, sotva stačil. Bylo to o Vánocích. O půl noci byla slavná mše sv. s hudbou a zpěvem a po ní kázání. Kostel byl pěkně vyzdoben zelením; dvě řady sviců s hořícími svícemi a četná světla mnohoramenného velkého svícnu osvětlovaly vnitřek kostela co nejskvěleji. Nejenom lavice, ale i zevnější chodby a předsíň byly lidmi naplněny.

Protestantů bylo jednou tolik jako katolíků. Ani jesle s Ježíškem nescházely. Paní protestantského kazatele, která slavnosti byla přítomna, zajímala se velmi o katolickou bohoslužbu. Všichni, katolíci i protestanté, tvrdili, že tak krásné slavnosti zde ještě nebylo. A já sám neslavil jsem nikdy svátků Vánočních tak radostně jako tehdy.“

Také svůj druhý úmysl, založiti totiž školu a světiti ji řeholními sestrami, P. Lemmens s pomocí Boží šťastně provedl. V červnu r. 1877 přišly dvě missijní sestry z Viktorie do Nanaima a otevřely dívčí školu.

„Sestry,“ píše missionář, „učinily na lid dobrý dojem a zdá se mi, že od jejich příchodu i návštěva služeb Božích se povznela. Kaple stala se také od té doby mnohem přívětivější, jmenovitě oltář bývá často od dobrých sester pěkně okrášlen. Také mnohé dívky protestantů chodí k nim do školy a rodiče jim posílají květiny pro naši kapli. Ježto zatím nemáme žádného kláštera, propustil jsem jim zatím svůj celý dům mimo kapli a sám bydlím v blízkém domku. Učebnou jest zatím prostranná světnice.“

Brzy však ukázalo se, že učirna je příliš malá, tak že nemohly všechny dívky, které rodiče sestrami chtěli světiti, býti do školy přijaty. V létě r. 1878 začala stavba školy a kláštera a roku následujícího byla dokončena. Jsou to nejkrásnější budovy v celém Nanaimu. Ke dvěma prvním sestrami přidružila se brzy třetí, později ještě jiných víc a všechny pokračovaly horlivě ve své lidumilné, na oběti i zdárné výsledky bohaté činnosti, ku blahu městečka i celého okolí.

Mimo Nanaimo obstarával horlivý missionář duchovní správu i v rozsáhlém obvodu missijním. Ovšem bylo se mu omeziti na to nejnutnější. Po delších nebo kratších přestávkách docházel na jednotlivé stanice a navštěvoval roztroušené kmeny Indiánů. Vida vřímavost Indiánů pro křesťanské učení, želel toho dvojnásobně, že dělání na vinici Páně bylo tak málo. Poslyšme jeho zprávu o missijní okružní cestě, kterou r. 1878 vykonal.

„Meškám právě v okresu Kchomoksském a zůstanu zde osm dní. Zdejší Indiáni náleží k Ploskohlavcům a suší právě, co toto píšu, slanečky. Tisíce jich visí na vysokých tyčkách vydati slunci a větrům a šíří zápach velmi nepříjemný, který však Indiánům není protivný. Všecky ryby a všecka zvířina, které požívají, musí víc než zpola býti zkaženy, aby jim chutnaly. Ze všeho, co jim slouží za potravu, běloch jenom málo něco může jísti. Ani hlad není s to, aby nás zbavil ošklivosti před tím, co jim je lahůdkou. Proto musím na svých cestách nějakou zásobu potravin míti vždycky s sebou.“

»Zde v Kchomoku stojí již od lonska kostelíček a vedle něho kněžské obydlí. S výsledkem své činnosti missijní u těchto Indiánů jsem velmi spokojen. Bude to ovšem trvati dlouho, než-li budu moci křtiti dospělé, ježto je zřídka jenom mohu navštěvovati. Nicméně přivedl jsem je tak daleko, že v budoucnosti zůstanou katolické víře věrni. Jsou zde totiž dva protestantští kazatelé, ale do jejich kostela nechodí už ani jediný Indián. Kmeny žijící severněji nejsou ještě ve víře tak pevní. Za mého čtrnáctidenního pobytu mezi nimi pokřtil jsem několik jejich dětí; když jsem však uslyšel, že tam protestantský kazatel za krátko založí missijní stanici a vzdálenost pro nás je příliš velká, přestal jsem dítky křtiti, nemaje jistoty, že v katolické víře budou vychováni. Kdybychom jenom měli více kněží, pak by četné tyto kmeny byly brzy naše a nepropadly by jinověrcům. Když jim Indiáni říkají, že si přejí kněze katolické, tvrdí protestanté, že jejich víra je tatáž jako katolická; když si však byli srdce jejich získali, klamou je tvrdíce, že my katolíci Marii Panně jako bohyni se klaníme, pisma sv. nenávidíme a p.

Nedávno navštívil jsem tyto kmeny na severu ostrova žijící, o kterých jsem svrchu pravil, že nejsou ještě ve víře pevní. Rudoši nebyli tehdy v dobré náladě; stálo mně to mnoho práce, než jsem je okolo sebe shromáždil. Konečně přišli a sedli si na břehu mořském do písku. Stál jsem uprostřed

nich a když přestali mezi sebou hovořiti, rozbil jsem před nimi velký papír s barevnými postavami, na němž cesty do nebe a do pekla a hlavní pravdy katolického náboženství velmi názorně jsou naznačeny. Po té upevnil jsem papír na desce do země zapuštěné a dole upevněné. Je to výborný prostředek Indiánům tyto nauky učiniti srozumitelnými. Je to vynález P. Lacomba, jenž jako missionář působí na pevnině. Indiáni to nazývají »saghale taihe pepa t. j. papír Boží.«

Po několika úvodních slovech vysvětlil jsem jim význam obrazů, ukazuje na ně svou holí. Nejhlubší dojem působí vždy obraz, který ukazuje cestu ctnosti, jejížto cílem je radosti plné nebe, a cestu nepravosti, která vede do pekla. Potom vyzval jsem je, aby kráčeli po cestě dobré a od svých starých pověrečných obyčejů upustili. Konečně jal jsem se mluvit o modlitbě a chtěl jsem je naučiti Otčenáši. Tu však ujal se slova jeden z pohlavárů a měl dlouhou prudkou řeč proti mně. Mluvil s takovým ohněm a takovou výmluvností, která by i vzdělanému řečníku byla dělala všecku čest. Jeho slova byla zřejmě namířena proti mně a na všech tvářích bylo zřetelně viděti souhlas s tím, co mluvil. Takové rozčlenění uprostřed tolika divochů mohlo bojácnému snadno způsobiti tlukot srdce, ale já jsem se sebral znaje jejich strach před anglickými válečnými lodmi a před »silným domem«, jak nazývají vězení. Pohlavár činil ve své řeči trpké výtčky bělochům a každý z přítomných musil si bezděky domyslíti: »a ten, jenž stojí uprostřed nás, je také jeden z těchto bělochů«, jako bych i já se byl účastnil na podvodu a bezpráví od bělochů na nich spáchaném. Přerušil jsem ho v řeči, abych jeho tvrzení popravil, ale byl jsem vyzván, abych mlčel. »Počkej trochu,« volali na mne, »až domluví, pak můžeš mluvití ty.« Také dobře; aspoň jsem nabyl času, abych se na svou odpověď připravil.

Konečně mohl jsem se chopiti slova. Nejprve dotekl jsem se bodů, kde měl pravdu. Potom však ukázal jsem jim ohromný rozdíl mezi úmysly kněze a záměry ostatních bělochů, kteří honice se

po štěstí k nim přicházejí a je z rodné půdy vytlačit hledí. Pohlavár poukazoval zvláště na to, že domorodci vlivem bělochů vždy víc a více hynou, hlavní příčiny však, pro kterou se tak bohužel děje, ani slovem se nedotekl. Zapomněl nebo zámyslně nechťel říci, že obžerství a jiné nepravosti to jsou, které je přivádí na pokraj záhuby. Měl jsem za to, že bude dobře, když jim řeknu čirou pravdu a vytkl jsem jim bezohledně jejich pustý život, jakému se čím dál tím více oddávají. To jim bylo ovšem velmi nemilé a jali se proto na mne pokřikovati: »Kopet, kopet« (dost, dost). Avšak také já jsem použil téžou práva jako oni a umlčel jsem jejich pokřik řka: »Až budu hotov, mluvejte zase vy.« Indiáni cítili, že jsem v právu, a byli rádi, když jsem skončil. Žádný ničeho proti mé řeči nemítal. Všichni poznamenali se »svatým křížem, což všichni po vykonané práci činívají, a pohlavár, jenž byl prve mluvil, přišel ke mně a podal mi ruku. Shromáždění bylo rozpuštěno. Po té byli v lepší chuti a naučili se některým modlitbám.

Přál bych vám viděti, jak tito Indiáni společně dělají znamení sv. kříže. Slova vyslovují jakoby s nejděší námahou a násilně, a kříž dělají odměřeně a podle taktu. Hlas a posuňky jsou při tom tak živé a náhlé, že by člověk neznající jejich povahy se ulekl a myslil nejinak, než že se pominuli rozumem a chtějí si ublížiti. A přece není v jejich jednání žádné neuctivosti a lehkováznosti, naopak na jejich obličejích zračí se vážnost a uctivost, jaká by mnohého našeho lehkomyšlného křesťana zahanbila. Připomenul jsem jim, že není třeba žádného chvatu a násilí, že lze znamení sv. kříže dělati zcela klidně a pomalu a ukázal jsem jim to. Ale pohlavár, Uvati jménem, odpověděl mi útrpně se usmívaje: »Náš dech a tvůj není tentýž.«

Nejvíce trpěl jsem na této cestě za svého třídenního pobytu u Indiánů, jejichž kmen má podivný název »Nakvochtch.« Žijí na ostrůvku několik mil od pobřeží vzdáleném. Již jízda na moři na otevřené loďce za studeného větru a stálého deště byla velmi nepřijemná. Jak se zdá, byli tito Indiáni s bělochy

ještě málo ve styku. Jejich příbytky jsou z cedrových prken a jako všechny indiánské chaty, bez komínu. Kouř uniká otvorem ve střeše; oheň rozdělává se uprostřed chatrče. Moje oči trpěly velmi ostrým kouřem hořícího mokrého dříví, tak že jsem se jen s velkou námahou mohl brevif modlití. Indiáni si z kouře nic nedělají. Ptali se mne, proč pláču. Majitel chatrče, u něhož jsem se uhostil, upravil mi na noc lůžko. Položil dvěře od chatrče na hromadu prosekaného dříví, prostřel na to rohožku z rákosí, na rohožku hodil mou houni a postel byla hotová. S touto prajednoduchou postelí byl bych býval konečně spokojen, ale otevřenými dveřmi foukal ostrý vítr dovnitř a střechou do chaty silně přšelo, takže jsem byl rád, když bylo ráno. Avšak ani ráno nepřineslo mi kýženého pokoje, ježto se zase uprostřed chaty rozdělal oheň a kouř mi dráždil oči. Z chýše vyjit nebylo také možno, ježto přšelo jen se lilo. Zač mne vlastně milí Indiáni považovali, nevím, ale jednou z rána, když zase hodně přšelo, přišli ke mně a prosili mne, abych tomu učinil konec. Odvětil jsem jim, že takové moci nemám, ale větru a počasí že poroučí mocný pohlavár tam nahoře. »Dobře tedy« pravili, »řci mu, že žádáme, aby přšet přestalo.« To jsem jim slíbil. Jinak dávali na jevo velkou touhu po vyučování. Bohužel mohl jsem u nich zůstat pouze tři dni a do příští mé návštěvy uplyne možná mnoho času. Vzdálenost je veliká. Kdyby jenom bylo více kněží!

Zmíníme se ještě krátce o návštěvě, kterou P. Lemmens jako průvodce biskupův na jaře r. 1877 u Euklatavských Indiánů vykonal. Dne 25. května posvětil svrchu zmíněný kostelík v Kchomosku.

»Několik dní potom,« vypravuje missionář »plavili jsme se na loďce k severu až k ležení Euklatav-Indiánů, kde byly čtyry kmeny pohromadě. Od Nanaima je to 29 hodin daleko. Ještě jsme nikdy u nich nebyli, ale oni věděli, že přijdeme. Sotva že naši loďku zdaleka spatřili, vytáhli na všech koncích ležení své vlajky na přivítanou. Také my jsme měli s sebou vlajku, která náležela Indiánu, který jel s námi, a upevnili jsme ji na vrchol našeho malého stěžně ja-

kožto odpověď na jejich pozdrav. Když jsme přistáli ke břehu, stáli všichni muži seřadění na břehu, aby nám podali ruku na přivítanou. Toto vlídné přijetí bylo pro nás milým překvapením, neboť Euklatavové mají špatnou pověst. Pro svou ukrutnost a loupeživost byli na celém pobřeží postrachem ostatních Indiánů. Když se k některému kmenu blížili, voláno v celém ležení na poplach a všecko prchalo do lesů. Nyní byli dobré mysli. Bohužel mohli jsme pouze dva dni u nich pobýti. Bylo nám to velice líto a to tím více, ježto nás prosili, abychom u nich déle zůstali, až by se modlitbám a písním naučili. Ale biskup byl nucen se vrátiti; minul totiž vydati se na cestu na Alasku a obával se, že zmešká loď. Tuto zimu chce strávit v oné severní studené zemi, která ještě k jeho diecési náleží a kde v zimě celé tři neděle je úplná tmavá noc. Bojíme se velmi o jeho zdraví, ježto před šesti roky trpěl silným chrlením krve.*

Brzy potom nastoupil neunavný biskup skutečně cestu do Alasky. Chtěl totiž sám poznati zemi i její obyvatel a pak se postarati, aby i tomu ubohému opuštěnému národu byla hlásána zvěst spásy. Božská prozřetelnost chránila jej na cestě. Po čtrnáctiměsíční nepřítomnosti vrátil se zdravý do Viktorie. Avšak jeho pobytu v diecési Vancouverké bylo na mále; bylť pod titulem »arcibiskupa z Namesy« jmenován koadjutorem čili pomocníkem stařického arcibiskupa v Oregonu. Jeho nástupcem ve správě diecése Vancouverké stal se

J. Brondel, pocházející z Brügge v Belgii, dosud missionář ve Vanconveru. O jeho posvěcení na biskupa napsal P. Lemmens:

»Dne 14. prosince byl náš nový biskup ve Viktorii posvěcen. Všichni kněží diecése byli slavnosti přítomni, mimo dva missionáře Indiánů, jimžto nemohla zpráva závčas býti podána. Za to bylo několik kněží z diecési okolních. Čtyři biskupové při svěcení, které vykonal arcibiskup Seggers a které tři hodiny trvalo, světiteli přísluhovali. Kostel byl do posledního místa naplněn, také mnozí protestanté byli přítomni. Také večer při slavných nešporách nemohl kostel všech účastníků pojmati. Arcibiskup měl výtečné slavnostní kázání. Naše diecése má skutečně přičinu, aby se ze šťastné volby Apoštolské Stolice, která jí znamenitého zástupce v biskupství dala, zaradovala.*

Po šestileté požehnané činnosti bylo i P. Lemensovi Nazaimo, které si byl upřímně zamiloval, za jiné důležitější místo zaměněno. V polovici roku 1882 byl jmenován farářem ve Viktorii při biskupském chrámu Páně. V tomto důležitém úřadě vytrval plyných pět let. Za jeho úřadování katolíků nejen v jeho farnosti, ale i v celém městě značně přibýlo a náboženský život nejen domácího obyvatelstva, ale také četných přistěhovalců západně se zvelebil. Konečně r. 1887 stal se po smrti výborného biskupa Brondela jeho nástupcem a byl 5. srpna téhož roku za biskupa posvěcen.

(Příště dále.)

Různé zprávy.

Boskovice. Na náměstí boskovickém jest pěkný gotický kostel, zasvěcený sv. apoštolu Jakobovi. Nynější stavba jest z konce 15. století. Vnitřní úprava jest z roku 1847, provedena nákladem Frant. Dietrichsteina. Věž kostelní jest z roku 1602. V kostele jest nádherný, 7 m vy-

soký náhrobek Václava Morkovského ze Zástřizlí † r. 1600 a jeho choti Kunhuty, který pokládají znalci za nejznamenitější v zemích zaalpských.

Podpora misíí Největší spolek pro podporu misíí mezi pohany jest sv. Františka Xaverského. Roku 1908 měl

příjmů 6.4 mil., r. 1910 7.2 mil., r. 1912, 8 milionů franků. K tomu přispěla roku 1912 Francie 3.1 mil., Severní Amerika 1.8 mil., Německo 0.98 mil., Belgie 0.35 mil., ostatní země daly menší obnosy.

Procesí o Božím Těle. Často mluvívá se, že jest procesí o Božím Těle veliká klerikální paráda. Tu třeba připomenouti výrok nevěřce a spoluzakladatele vši nynější náboženské nevěry Francouze Diderota, který napsal ve svých sebraných spisech: Kdykoliv viděl jsem dlouhou řadu kněží, oděných ve skvostném obrádním rouše, řadu mladých chovanců, oblečených ve bělostných albách, opásaných širokými modrými pentlemi a sypaných pestrá kvítka před velebnou Svátostí, pak to obrovské množství, které ve svaté hrůze jde vpředu a vzadu, tolik mužů, sklánějících hlavu až hluboce k zemi, vážný zpěv, který zanotí kněží a na kterýž odpovídají v nesmírném počtu přítomné hlasy mužské, ženské, dívčí a dětské, vždy byla hluboce dojata má duše, svatá hrůza procházela mým tělem a pokaždé mně vstoupily slzy v oči. Jest v tom něco velkolepého, mystického, melancholického.

Náboženský život ve Stuttgartě. Roku 1912 zrodilo se v městě Stuttgartě manželských dětí 5059, z nich nedali rodiče pokřtiti 370. Ze smíšených manželstev bylo 744 dětí, z nich bylo pokřtěno po evandělicku 451, po katolicku 210 a nepokřtěno zůstalo 80 dětí. Nemanželských dětí bylo 807, z nich bylo pokřtěno po evandělicku 736, po katolicku 2, nepokřtěno 69 dětí. Evandělických sňatků bylo 2207, z nich 476 dalo se pouze civilně oddati a ne církevně. Smíšených manželství bylo 485, z nich dalo se po evandělicku oddati 185, po katolicku 109. Evandělíků vystoupilo z církve 131 osob, 12 osob stalo se katolíky, 43 stalo se bez vyznání.

Úbytek porodů v Německu. R. 1876 připadlo v Německu na tisíc obyvatel 42 porodů ročně, roku 1911 však jenom 28, což znamená, že roku 1911 narodilo se v celé německé říši o 800.000 dětí méně

než roku 1876. Dle pastýřského listu všech německých biskupů začal tento hrozný zjev u boháčů a rozšířil se pak i k nižším společenským vrstvám. — V Bavorsku ubylo roku 1913 oproti roku 1912 o 6% porodů. Porodů bylo v Bavorsku roku 1913 o 80.000 více než úmrtí, roku 1912 byl nadbytek o 86.000 větši.

(Z a s l á n o.)

I.

Sunce katolického světa. Nákladem revue „Archy“ v Prostějově — Morava, vyšla krásná kniha „Eucharistie“. Básně kněze Jacinta Verdaguera, největšího básníka Španělska. Přeložil z katalonštiny náš slovatný básník a učelec P. Sigismund Bouška. Mně dostalo se té etí, že obdržela jsem ji přímo z ruky dp. překladatele. Jest to milostná kniha, pravé album přeměněných citů duše zamílované do Ježíše Krista svátostného. Obsahem i úpravou hodí se za modlitební knihu a jest pozeňnanou přípravou ke mši sv. a sv. přijímání. Dp. překladatel prosí v předmluvě, aby se z lásky k Ježíši Kristu rozšiřovala, i já upozorňuji tímto na ni a přeji si vroucně, aby zvláště v příštích dnech „lásky“ našlo se dost duší, které by jí učinily radost sobě i svým milým. Není drahá, vázaná 2.60 K. Nevyzývá nadarmo ?

Duši jíst je třeba,
nenechme ji v hladu,
sladkostmi ji plněme
mystického sadu.

Z klasů pšenky zlaté,
hroznů révy vinné:

„Křev a Tělo svaté“:
pokrm duše silné!

Z. Kociánová. („Jitřenka.“)

II.

Vzácnou knihu vydala „Archa“ v Prostějově: Eucharistii od Verdaguera. Výtisk v elegantní původní vazbě stojí pouze K 2.60. Vřele doporučujeme.

Křesťanská skromnost a mravnost.

(Hlavní úmysl.)

Jak krásná tak řídká jest ctnost pokory a skromnosti. Lidé naší doby jakoby ctností této ani neznali. Málo jest těch, kteří nemohou se touto ctností honositi. Více jest lidí neskromných a sebe vynášejících a se vším nespokojených. Než může-li býti co krásnějšího pro křesťana jako skromnost a poníženost? Pohledme jen na vzor samého Spasitele našeho, představme si jeho nejsv. Matku, Marii Pannu, pěstouna sv. Josefa a jiné svaté, co jich činilo tak milými? Skromnost a pokora! Poněvadž se však této ctnosti lidem nedostává, vyvolen hlavní úmysl tento, modliti o tuto ctnost, která tak sluší každému křesťanu a řídí i mravy jeho i všecko, jeho jednání. Sv. Otcové praví, že skromnost jest mravnou ctností, která řídí slova, skutky a všecko vnější jednání, aby v chování se nic se nestalo ani nejevilo, co by mohlo oči bližního uraziti, alebž vše děje se tak, jak sluší se povoláním ke svatosti. Dle toho není skromnost jednoduchou toliko ctností, ale jest souhrn všech ctností; zahrnuje v sobě slušnost, cudnost, pokoru, tichost a mírnost, upřímnost, jednoduchost, opatrnost a zdvořilou ochotnost. Nemá-li těchto spolutružek, jest nepravou ctností a nemá základu. Pevným základem skromnosti jest bázeň Boží, sebranost mysle, živá upomínka na Boha všudepřítomného.

Potřeba ctnosti této vysvítá z vyznání křesťanské víry. Ona jest podstatnou ctností pravého křesťana. Tuto ctnost Spasitel náš učinil základem všeho křesťanského žití a doporučil ji vřele učedníkům svým slovy: „Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem.“ Ctnost tuto Pán tak jasně v životě svém vyjádřil a vyjevil, že sv. apoštol Pavel neváhal napsati: „Prosím vás skrze tichost a mírnost Kristovu“ (2 Kor. 10, 1). A na jiném místě: „Protož oblect se jako vyvolení Boží, svatí a milí, v srdečné milosrdenství a dobrotivost, pokoru, mírnost i trpělivost.“ (Kol. 3, 12.) A opět: „Prosím vás, bratří, abyste poctivě chodili před těmi, kteří jsou vně.“ (1. Tes. 4.) Římany pak napomíná řka: „Láskou bratrskou se vespolek milujte, uctivostí se vespolek předcházejte,“ (Řím. 12) a přímo rozkazuje křesťanům: „Mírnost vaše známá bud všechném lidem.“ (Fil. 4.) K těmto slovům podotýká sv. Bernard: Každý ať se, pokud jen může, bezúhonným prokáže především před Bohem, ale také před lidmi, k tomu totiž sv. apoštol napomíná. Sv. Jan Zlatoústý praví, že každý věřící má býti světu světlelem a sluncem, což má se na něm vždy spatřovati v chůzi, v pohledu, v oděvu, ve hlase. Nemáme však se na odiv stavěti, nýbrž tak býti, abychom těm, kteří nás vidí, prospěli. „Tak svíťž světlo vaše, aby viděli lidé dobré skutky vaše a velebili Otce, jenž jest v nebesích.“ Jak krásným byli příkladem první křesťané všemu ostatnímu lidu, tak že je obdivovali říkouce: Hle, jak se vespolek milují! Co je činilo tak ctnostnými, poctivými a svatými? Živá víra, vroucná láska k Ježíši Kristu, pro něhož vše rádi konali a trpěli.

Zdá se, že v době naší se lidé také trochu vzpamatovali; že naučili se více modliti, sv. náboženství sobě vážiti a též skromnými býti, protože doléhá na všechny tíha války světové. Zdá se, že méně je hříchů, méně zábav a rozpustilosti, že lidé vrací se zase k mravnosti a křesťanským ctnostem. Ačkoliv je válka vždy velikou pohromou, přece má též velikou moc, aby lidé se vzpamatovali. Naučí se lidé poslušnosti a účtě k autoritě, což za míru skoro již ani neznali. Na slovo vznešeného našeho panovníka povstali všichni jako jeden muž ku hájení vlasti proti nepřátelům našim. Všichni národové, třeba různého byli smýšlení, spojili se v jedno, hájiti trůn a vlast naši drahou na život a na smrt. Umkly různé a sváry jednotlivých stran a mysl všech v jedno se sjednotila ku společnému, obrannému a pomocnému účelu. Všichni takřka závodí v obětech za vlast a drahou otčinu. Jedni hájí ji mečem, jiní zase velikou obětavostí, jiní opět hledí umírniti bolesti a bídu neštěstím postižených vojínů a jich rodin.

Láska křesťanská tu zápolí, vytryskujíc z nejčistšího pramene lásky k Bohu. Až ku podivu jest, jak mnozí vše obětují pro dobro vlasti a svých spolubližních. I ruka v míru uzavřená otevřela se, kde se jedná o podporu nemocných, raněných, opuštěných rodin a sirotků. Takovou šlechetnost dovede vzbudit jen duch křesťanský, jen živá víra v Toho, jenž pravil: „Cokoliv jste učinili jednomu z nejmenších těchto, mně jste učinili.“ A jinde: „Blahoslavení milosrdní, nebo oni milosrdenství dojdou.“ Jiná ctnost, kteráž nyní se pozvedla, jest střídmost a zdržlivost od opojných nápojů. Lidé dbají více střídmosti a šetrnosti, což jest chvályhodno v době tak krušné. Láska ku druhým, kteří v útrapách dlí v poli a obětují vše i životy své, pohnala srdce mnohých, že zanechali všelikých výstředností v požitcích a radovánkách světských. Neškodí, lidé se naučí sebezapírání, sebezpřemáhání a odříkání se mnohých jindy dovolených věcí. Tím lépe; aspoň nebývá Bůh tolik urážen hříchy všelijakými; ale za to může býti usmířen pokáním a vroucnými prosbami věřícího lidu, aby odvrátil všecko zlé od nás a naklonil srdce panovníků k uzavření míru.

Kéž by nejen nyní, ale též po ukončení hrozné války lidé zůstali dále Bohu věrnými, lásky plnými k bližním potřebným; kéž by i dále byli všichni sjednoceni v jedné víře, v jedné lásce k Bohu! Kéž by i budoucně nadšeni duchem křesťanské lásky byli obětavými, střídmy, zdrženlivými; kéž by i dále přestaly všechny různé a sváry stran, ale aby všechny pojila snášenlivost, trpčlivost, dobrota a skromnost, aby všichni jedno byli jako dítky jednoho a téhož Otce, jenž jest v nebesích. Nejkrásnější ozvěnou nynější veliké války budiž obrození křesťanského života, oživení víry v jednoho Boha a jehož poslal, Ježíše Krista, povznesení ctností křesťanských, jež jsou ovocem Ducha svatého. O to prosme nejsv. Srdce Páně po celý tento měsíc!

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za křesťanskou skromnost a dobré mravy křesťanů a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce. Srdce Ježíše a Marie, zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patroně ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michæli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Skromným a křesťanských mravů býti pilen.

Úmysl v březnu: Pobožnost ke sv. Josefu.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník XLIX.

Vychází počátkem každého měsíce.

BŘEZEN 1915.

Ježíš předcházet nesa si kříž, ano zemřel za tebe na kříži, abys i ty nesl svůj kříž a nebál se zemřít na kříži. Vezmi tedy kříž svůj na sebe a následuj Jež.
Násl. Kr. P.

Večerní Zdravas.

Již ztichl kolem všechen ruch
a vše se k spánku sklání,
jen dumné zvony ve výšce
zvou lidi ku klekání.

A všude ticho, klidno tak,
jen zvon své „Zdravas“ píše,
a duše lidská do nebe
tam k trůnu Matky spíše.

A zvonu hlas tak dále zní,
jak tóny sladké duše
a srdce lidské k Marii
jde prosit v sladké tuše.

A Maria, ta vyslyší,
kdo v důvěře ji prosí,
útěchu vleje do duše
a srdce láskou roší.

V myšlenkách má duše letí...

V myšlenkách má duše letí
v dalné, cizí kraje,
kde jen štěstí, láska, svornost,
mír a pokoj plaje.

Tam má mysl stále letí
z pozemského světa,
když v obloze na tisíce
jasných světél vzkvétá.

Tam se dívám v roztoužení,
když je ticho v kraji,
když jen tichým šumem větru
listy šepotají.

Tam v ty výše nebetyčné
duše má se noří,
velké lásce Stvořitele
diví se a koří.

V myšlenkách má duše letí
až tam nad oblohu,
ve dne, v noci, každou chvíli,
vždycky, kdy jen mohu !

A. M. Kadlčíková.

Pastýřský list arcibiskupů a biskupů rakouských o srdci Páně.

Arcibiskupové a biskupové rakouští, spojení v lásce Kristově, vzkazují
všem věřícím pozdrav a požehnání od Pána!

Rozmilí v Kristu!

Dáno na Boží Hod vánoční 1914.

Když roku 1796 vojska Napoleona vtrhla do katolického Tyrolska a země zůstala bez pomoci, tenkrát se dali stateční Tyrolané pod ochranu nejsvětějšího Srdce Ježíšova, a s pomocí boží vypudili korsického dobyvatele ze své země. Od těch dob udatný a věřící lid tyrolský znova a znova se zasvěcoval nejsvětějšímu Srdci Páně. A ještě právě než vypukla tato veliká, světová, významná válka, v den, kdy Tyrolsko opět se slavně zasvěcovalo nejsvětějšímu Srdci, zemské zastupitelstvo s věřícím lidem tyrolským nadšeně volalo: „Protož slibujeme znovu věrnost Srdci Ježíšovu!“

Na začátku tohoto dvacátého věku osvícený papež Lev XIII., vida rozmáhati se moc zlého a chystati se veliké události, zasvětil netoliko katolickou církev, ale veškeru lidstvo vůbec nejsvětějšímu Srdci Páně. Proč to učinil, odůvodnil Lev XIII. ve svém okružním listě ze dne 25. května 1899, v listě plném velikých myšlenek. A čeho tím veliký papež doufal dosíci? Zasvětili se veliké množství lidí z celého srdce nejsvětějšímu Srdci Páně s vědomím, že před Bohem všichni lidé mají býti jedno a za jedno, doufal Lev XIII., že budou věrni ka to-

líci ve své víře a lásce utvrzení, lhostejní se zanítí k lásce na nejsvětějším Srdci, které nás tolik milovalo, a kdož ještě Pána v jeho lásce nepoznává jí, dojdou tohoto poznání skrze spojené a horoucí modlitby církve Kristovy.

Celý katolický svět ochotně poslechl slov náměstka Kristova. Všecky katolické osady této habsburské říše zasvěcovaly se tenkrát s vroucností nejsvětějšímu Srdci Páně, a nejdjemněji samo hlavní město říšské, Vídeň, kde Jeho Veličenstvo, náš ctihodný císař a král, obklopen jsa nejvyššími hodnostáři své říše, zasvětil sebe sám, svůj dům a své národy Srdci Ježíšovu.

Rozmilí v Kristu! Opět se počíná nový rok, rok pro naši vlast a pro nás všecky svrchovaně významný; neboť snad již nejbližší čas v tomto roce rozhodne o našich osudech na dlouhá léta. Dosud na hranicích naší říše zuří válka se všemi svými hrůzami, vlast krvácí ve svých synech z tisícerych ran, smrt proměňuje ne jeden dům v jediný veliký hrob. Všude spatřujeme zármutek, nouzi a nebezpečství, a zdá se, že ještě nenastává konec úžasného a strašlivého zápasu!

I tážeme se s velikým papežem Lvem XIII: Kde jest pomoc v této zátopě tolika a tolikerých bédách? Kdo dovede učiniti konce tomuto navštívení? Kdo jiný, než Ježíš Kristus, jednorozecný Syn Boží?! Neboť „není jiného jména pod nebem daného lidem, skrze kteréž bychom měli spaseni býti.“ (Sk. apošt. 4, 12.)

Proto, co před 14 lety se počalo, když se zasvětilo tolik zbožných věřících i celých osad Srdci Ježíšovu, to budiž dnes v celé naší říši dále konáno, rozšiřováno a prohlubováno! Náš nejmilostivější císař a král dal nám opět i tu stkvoucí příklad, když 8. dne minulého měsíce prosince, o slavném svátku neposkvrněného početí Matky Boží, opět sebe sám i svůj dům a své národy zasvětil nejsvětější Srdci Páně. Láska a věrnost k tomuto přesvatému Srdci nebuď již jenom soukromou pobožností některých duší, jichž se dotkl Bůh svou zvláštní milostí, nýbrž v ní vylévej se víra a láska našich katolických národů — pobožnost k Srdci Ježíšovu staň se zamilovanou pobožností katolického lidu!

Věřícím, kteří doposud této milostiplné pobožnosti nepěstovali, předkládáme několik základních myšlenek k pilné úvaze.

Na věky trvá slovo Ježíšovo, slovo, jakého svět nikdy ještě neslyšel: „Dána jest mi všeliká moc na nebi i na zemi.“ (Mat. 28, 18.) Ode dne, kdy slovo to bylo vyřčeno, každý tvor jest poddán sv. ohovanému a neomezenému panství Kristovu, aby „ve jménu Ježíše každé koleno klekalo, nebešťanů, i těch, kteří jsou v podsvětí.“ (Filip, 2, 10.) To jest nepomíjející právo Boží. Ovšem jednotlivý člověk může následovati pýchy padlých andělů a odpirati zde na světě Kristu, svému Pánu, povinný, sv. ohovaný hold. Tím však se nemění skutečnost, že Kristus jest sv. ohovaným pánem člověčenstva i každého člověka. Smrti ani soudu neujde nikdo, a Otec „veškeren soud dal Synu“ (Jan 5, 22). — Náleží pak se klaněti netoliko božství Kristovu, nýbrž také jeho svatému člověčenství, jeho

tělu a jeho duši, pro nevýslovně těsné spojení božské a lidské přirozenosti ve druhé osobě nejsvětější Trojice. Proto jsou našeho klanění hodny jeho svaté ruce: jak často se vztahovaly, zehnajíce a uzdravující, až posléze se vztáhly na kříž, aby byly přibity! Našeho klanění jsou hodny jeho svaté nohy: jak často umdlévaly, sloužíce lidem, až posléze také ony byly hřeby přibity na kříž! Našeho klanění jsou hodna jeho svatá ústa: jak často linula se z nich slova nebeská, slova útěchy, povzbuzení, nevýslovné lásky! A stejně jest našeho klanění hodna jeho svatá hlava, jeho předrahá krev, kterou jsme byli vykoupeni, jeho svaté rány, a jest našeho klanění hodno také jeho nejsvětější Srdce — vše v ustavičném, živém spojení s ostatním tělem a s duší, a v nerozlučné jednotě s jeho božskou osobou.

Ale proč má býti právě jeho nejsvětější Srdce předmětem naší obzvláštní pobožnosti? Srdce jest symbolem neboli obrazným vyjádřením lásky, jako také vskutku, ve mluvě všech téměř národů srdce vyjadřuje a znamená lásku. Říká-li se o člověku, že má dobré srdce, znamená to, že jest pln lásky a dobroty. Věta, „ten člověk nemá srdce“ vyjadřuje, že nemá lásky. „Daruj mi své srdce“, znamená, „daruj mi svou lásku, miluj mne“. Srdce Páně jest nám tedy symbolem neboli obrazným vyjádřením nesmírné lásky Boha člověka, lásky, která ho pohnula, že pro naši spásu přijal na sebe způsobu služebníka, že konal nesčíslné divy, aby ulevil rozmanité bídě lidské, že založil církev a ustanovil svátosti, že v nejsvětější Svátosti oltární vytvořil nový způsob bytí, aby mohl ustavičně s námi přebývati, že nám seslal Ducha svatého se všelikými dary jeho — zkrátka, srdce Páně jest nám obrazným vyjádřením lásky Kristovy, která nikdy neumdlévá, zahrnuje nás tisícovým dobrodiním. Takto tedy pobožnost k Srdci Ježíšovu obsahuje v sobě všechna tajemství naší svaté víry a proto jest ze všech pobožností

nejobsažnější a nejobsáhlejší. Proto také náš Spasitel řekl blahoslavené Markétě Alacoquové, kterou si vyvolil za nástroj, aby skrze ni uvedl na svět obzvláštní úctu svého nejsvětějšího Srdce: „Viz tuto“, řekl, „mé Srdce! Srdce, které zahořelo takovou láskou k lidem, že vyčerpalo a ztrávil všecky své síly a ničeho nepominulo, aby jim podalo nezvratné důkazy své nekonečné lásky!“

A co chtěl náš Spasitel, když zjevil svou horoucí lásku? Chtěl a chce panovati nad každým srdcem lidským, chtěl a chce se ujmouti nad námi panství, které mu náleží jakožto Králi lidského pokolení z dvojího právního důvodu: předně, protože nás stvořil, potom, protože nás vykoupil; chce na nás za svou lásku opět lásku, aby touto láskou lidi posvěcoval, jim dával „moc býti syny Božími“ (Jan 1, 12), a konečně je vyvyšil k blaženému a věčnému patřeni na jeho božskou tvář; chtěl a chce lidská srdce uklidňovati, těšiti a siliti.

Proto neumdlévaje, náš Pán nikdy nepřestává klepati na dvěře lidských srdcí. Miliony mu odpovídají: „Tvoji jsme a tvými chceme vždycky zůstat.“ Jiní však, a snad jest to větší část lidstva, odpírají zatvrzele jeho lásku a odpovídají se Židy: „Nechcemeť, aby tento kraloval nad námi!“ (Luk. 19,14.)

A přece žádná doba nepotřebovala síly a milosti nejsvětějšího Srdce Páně tak velice, jako jí potřebuje tato naše doba.

Tri obrazy nekonečné lásky, která naplňuje Srdce Boha-člověka, ukáží vám to jasněji.

Nejprve obraz vykupitelské lásky, jak jej náš Spasitel ukázal blahoslavené Markétě: Ze srdce šlehájí plameny. Plameny znamenají horoucí lásku u toho, jenž sám o sobě řekl: „Oheň přišel jsem pustit na zem, a co chci, jedině, aby se vznítil?“ (Luk. 12, 49.) Ale vizme: z plamenů vyčnívá kříž a božské Srdce jest probodeno a roní krupějemí svou drahou krev, jsouc mimo to ještě ovinuto trnovým věncem.

Nuže, nesluší-li se, a by

tento obraz božského Srdce právě za našich dnů stál před očima trpícího člověčenstva? Jsmeť uprostřed války. Andělu smrti nastal čas děsných žní, a výkvět mužů padá pod jeho krvavými rozmachy. Slzy vdov a sirotek tekou proudem. A vedle toho spatřujeme všecku dávnou bidu pozemskou, chudobu, nouzi, nemoci. Tu obracejí se naše zraky k Srdci Ježíšovu, k Srdci našeho Spasitele; k srdci s křížem a trnovou korunou. On, který nepohlížel toliko do hlubin utrpení, nýbrž do nich sestoupil, on, Pán náš, shromáždil všechen žal a všechnu bolest tohoto světa v jedno, a položil si je na hoře olivetské jako těžký balvan na své božské Srdce, a ovinul si jimi hlavu v podobě trnové koruny, a pak je vzal jako těžké břímě kříže na svá ramena, až posléze na témže kříži dokrvácel ve smrtelném zápase. Že on, jediný, jenž byl bez hříchu, kráčet před námi, nesa na sobě všecko utrpení, to dává člověku sílu a statečnostou mysl. A byť se naše srdce leckdy i svjelo bolestí; Spasitelova veliká obětí láska nás posílí a učiní ochotnými k obětem. Jistě bychom nemohli a nemůžeme býti bez jeho božského slova; ale mnohem více člověčenstvo potřebovalo jeho božského příkladu! Srdce Ježíšovo, s vyčnívajícími křížem a trnovou korunou jest lidstvu největším dobroděním!

Vizme druhý obraz božského Srdce!

Co lze viděti milostivějšího než božské děťátko na loktech jeho panenkové matky? Ale při tomto pohledu cítíme příliš málo jeho vykupitelskou lásku. Na kříži jeví se nám jeho láska v celé plnosti, ale v děsné podobě, otřásající naším srdcem. Než naše srdce hledá mírné a vábivé lásky vykupitelské. A hle, náš Pán sám nám kreslí obraz dobrého pastýře, nosoucího ovečku na ramenech. Zkušenou rukou vyprostil zbloudilou z trní, vložil si ji na ramena a s radostí si ji odnáší domů.

Tento obraz dotýká se mocně našeho srdce, neboť zde se nám Pán jeví všecok mírný a milosrdný ke hříšnému člověčenstvu. To také býval zamilovaný obraz prvotních křesťanů, kteří jej vidali v katakombách a jim se rozohrnřovali až k smrti mučednické. Hřích smrtelný, vědomě a dobrovolně spáchaný, jest věc tak nesmírně zlá, že Synu Božímu bylo umřítí na kříži, aby učinil za hříchy lidské dosti a bylo potřebí veškeré všemohoucnosti lásky boží, aby nebohý hříšník byl přiveden zpět do otcovského domu. Jak velikou útěchu nám skýtá obraz dobrého pastýře při takových myšlenkách! Jeho Srdce jej pudí jíti za hříšnou duší, znova a znova jí nabízetí odpuštění a vysvobození z úzkosti, kterými ji trápí svědomí. On není jako tento svět, který nejprve hříšníka uvede do zkázy, a potom s ním nemá útrpnosti. Svět si počíná jako satan v ráji: nejprve láká ke hříchu, když pak člověk klesne, přičítá vinu jemu a opouští ho. Když svět svým svůdnictvím připravil marnotratného syna o jeho majetek a čest, odevzdal mu vepře, aby je pásł. Když Jidáš přišel s pozdní lítostí a krutými výčitkami svědomí ke svým svůdcům, odpověděli mu: „Co nám do toho? Ty viz.“ (Mat. 27, 4.)

Docela jinak si počíná Pán Ježíš. Jde za ztracenou ovci, snaží se pohnouti ji k lítosti i návratu a přijímá ji potom s veškerou dobrotou a láskou. Marnotratnému synu třeba jen zatoužiti po milosti Vykupitelově, jen mu třeba kajicně žalovati na sebe ve sv. zpovědi, a může býti jist, že opět má lásku božského Srdce Ježíšova, které „nechce smrti bezbožného, ale aby se obrátil bezbožný od cesty své, a živ byl.“ (Ezech. 33, 11.)

Pohlédněte ještě na jeden obraz Srdce Ježíšova!

Spatřujeme tam svého Spasitele obklopeného velkým zástupem chudých a nemocných, chromých a slepých. Jeho nejsvětější Srdce se zachvívá pro tolikerou pozemskou bídu. I mluví: „Lito mi zástupu“ (Mat. 15, 32). Uzdravil je od nemoci a dal jim jísti. Pak rozevřel náruč a volá na všechny, kteří ne-

sou kříž: „Pojďte ke mně všichni, kteříž pracujete, a obtíženi jste, a já vás občerstvím!“ (Mat. 11, 28.)

Nejsvětější Srdce Páně nepřineslo světu toliko svatost a spravedlnost, nýbrž uvedlo na naši zemi také svatý oheň křesťanské lásky k bližnímu. Prv než se Syn Boží stal také synem člověka, byli slabí podrobeni silnému jsouce otroky, chudí pak a trpící byli opuštěni, byli bez pomoci. Ale náš Spasitel učinil chudé svými bratřími. Proto přišel na svět chudý jako oni, proto žil a umřel chudý. A když již ohtěl odejít z tohoto světa, zůstavil nám chudé a trpící jako svůj nejmilejší odkaz. Kdo miluje jej, miluje i ty, které on učinil svými bratřími. Takovýmto způsobem božského Srdce Ježíšovo obklopilo chudobu a neštěstí jako posvátnou září, a dalo jim navždy svou ochranu a své požehnání. „Cokoli jste učinili jednomu z bratří těchto mých nejmenších, mně jste to učinili.“ (Mat. 25, 40.)

Jestliže zvláště za našich zlých časů andělové lásky v lidské podobě prokazují čest a službu chudobě a neštěstí, jest tato jejich péče jedním paprskem nesmírné lásky božského Srdce Páně. Nic nepohnulo našich myslí tolik, jako těšivá slova, která za našimi udatnými vojiny volali, kdo zůstali doma: „Spolehněte se na nás! Vaše děti jsou našimi dětmi, a my se postaráme o vaše rodiny!“ Toto jest pravá křesťanská vzájemnost a křesťanská láska, kterou nezrodila teprve potřeba a bída nynějšího času, nýbrž která se vypoučela z nejsvětějšího Srdce Páně.

Závodí-li všichni národové naši říše navzájem osvědčovati křesťanskou lásku k bližnímu, našli již pravý základ své jednoty a síly. Kdežto jindy a jinak ve víru pozemského života tolik věcí dělí národy této říše od sebe, jedna věc budiž a zůstávejž jim společná: katolická víra a láska ke Kristu Ježíši. Jen v jediné věci nechať vespolek zápolí o přednost: v lásce k nejsvětějšímu Srdci Páně a k církvi

Kristově. Živá víra rozprostraní srdce i svědomí každého národa, a národ bude se po této stránce moci učiti od národa.

Hle, takto stojí Pán Ježíš se svým milujícím, trny ovinutým a otevřeným Srdcem uprostřed člověčenstva a s velebným klidem volá k lidem, kteří se vespolek sváří a potlačují: „Vezměte jeho mé na sebe, a učte se ode mne; neboť jsem ti chý a pokorný srdcem: a naleznete pokoj duším svým. Jeho mé zajisté jest sladké, a břímě mé lehké“ (Mat. 11, 29, 30). — Lze uvěřiti, že proti tomuto programu lásky, jež oznamuje Bůh, svět vyvedl do boje svou vědu a svou moc? Že proti němu císařové světové říše římské vydávali krvavé výnosy, filosofové namáčeli péra do žlučí kousavého výsměchu, katané se ohápali sekery a svedené zástupy křičely: „Hodte křesťany šelmám!“? Opomenula zloba a nevědomost od dvou tisíc let učiniti něco, čím by svrhla Ježíše Krista s jeho milujícím Srdcem s oltářů a zkazila jeho vládu v lidských srdcích?

Ale to vše bylo a jest nadarmo. Pravda, kterou božské Srdce přineslo na svět, a veliký zákon lásky jeho, uplatňují se na světě přece, a zastkvívají se na hrobech lásky jeho, uplatňují se na světě přece, a zastkvívají se na hrobech svých nepřátel tím jasněji.

Ve čtvrtém století císař římský Julian odpadlík přísahal před učenými a hodnostáři svého dvora, že vyhladí jméno křesťanské z tváře země, jakmile dokoná válku s Peršany, kterou právě tenkrát započal. Vítězně postupoval po březích řeky Eufratu a posílal odtamtud přátelům chlubné zprávy o svých vítězstvích. Libanius, jeden z důvěrníků císařových, potkal tenkrát v ulicích antiochijských zná-

mého křesťana a otázal se ho s pohrdavým úsměvem: „Co pak dělá váš tesarův syn?“ — „Tesarův syn,“ odvětil hbitě křesťan, „právě sbíjí rakev.“ Byla to rakev zpupného odpadlíka, který byv poražen a leže těžce postřelen šípem na bojišti, popadl do hrsti krev, valící se mu z prsou, vyhodil ji vzhůru proti nebi a rouhavě zvolal: „Zvítězil jsi, Galilejský!“ Tak se opakovalo po všechny věky od dob Kristových. Ovšem nevíme, o či rakvi Ježíš Kristus pracuje právě nyní, ale víme, že až doposud spatřoval všechny své nepřátele sestupovati do hrobu. Ano, Kristus žije, Kristus vítězí, Kristus panuje, jak jest vyryto zlatými písmenami na obelisku svatopeterského náměstí v Římě. Dobří a spravedliví budou zvěstovati vítězství Kristovo písněmi lásky, zlí a hříšníci, pukající se bezmocným vztekem.

Nám však jest připravovati u lidí vítězství Kristovo bojem a úsilím, a ještě více — za vítězství to jest se nám modliti. Obojí věc náleží k sobě: boj za království Boží a modlitba. Jestliže tento zákon Božího řízení světa se týká pokojných dob občanského života, mnohem více se týká doby krvavé války, jaké jsme se dočkali.

Naším válečným a vítězným znamením jest nejsvětější Srdce Ježíšovo!!

Zasvěcujeme-li se tedy dnes na vždycky nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu, choeme říci:

a) Pane Ježíši, uznávajíc vděčně tvou nekonečnou lásku, slibujeme ti vyznávatí viru s neproměnitelnou věrností.

b) Budeme se denně modliti, pracovati a trpěti s takovými úmysly, s jakými ty jsi se modlil, pracoval a trpěl.

c) Budeme často tebe přijímatí v nejsvětější Svátosti oltářní, a bychom žili skutečně a těsně s tebou spojeni.

Záslibná modlitba.

Padněme na kolena tedy a modleme se ústy i srdcem:

Nejsladší Pane Ježíši, vyznáváme se živou věrou, že jsi v nejsvětější Svátosti oltářní jako Bůh i člověk, tedy

také se svým nejsvětějším Srdcem, v pravdě, skutečně a podstatně přítomen. Klaníme se ti s nehlubší úctou a pokorou. Tvoji jsme skrze nezaslouženou milost víry katolické a tvými

chceme vždycky zůstávati. Aie, abychom byli s tebou ještě pevněji spojeni, zasvěcujeme dnes každý sebe sám a zasvěcujeme svou vlast tvému nejsvětějšímu Srdci.

Dobrotivý Pane Ježíši, slyš obzvláště dnes naše modlitby. Odpusť těm mezi námi, kdož tebou pohrdají a tobě se posmívají, také tehdy, vědí-li, co činí. Zůstávej s námi, Pane Ježíši, neboť se připozdívá, a pravdy tvé mezi námi velmi ubylo. Pronikni mocí své lásky všechna srdce, která ti odpírají; vyburcuj, je-li nutno, navštívením svým lhostejné, kteří na tebe zapominají. Kdož chtějí blaho lidské společnosti zakládati na nekonečném pokroku bez tebe, — těm ukaž a dej poznati, že ty jediný jsi cesta, pravda a život, a že bez tebe mizí pokoj a svoboda mezi lidmi.

Božský Těšiteli, utirej slzy plačícím, a uzříš-li srdce zoufající, otevři mu útočiště ve svém božském Srdci a dej mu naději odpuštění i života věčného.

Nejlaskavější Pane Ježíši, hle, krvavá válka uvedla na nás již tolikery žal a zármutek i pláč. Smiluj se nad našimi otci, manžely, syny a bratry, kteří jsou ve válce. Dej jim statečnou mysl a sílu, aby zvítězili nad nepřítelem. Přiveď nám je šťastně nazpátky, nebo, nejsou-li již mezi živými, dej jim za odměnu jejich obětí život věčný v blaženém patření na tvou tvář. Žehnej našemu císaři a králi, žehnej císařskému domu, žehnej naší vlasti, která ti chce zachovávat věčnou věrnost v katolické víře. Ukrať milostivě dnů tohoto navštívení našeho. Tvá budiž sláva dobytého vítězství; požehnání pokoje a míru chceme vděčně uznávat za dar tvé dobroty. Uděl všem národům naší říše pokoj a pořádek, aby se po všech končinách naší říše rozléhal vděčný a radostný hlas: „Chváleno a velebeno budiž nejsvětější Srdce Ježíšovo, skrze které se nám spasení stalo, jemu čest a sláva na věky.“ Amen.

SLOVA JAKUBA PAVELKY.

Píseň k Panně Marii v čas války.

Schválená od nejd. bisk. konsistoře v Brně, 4. února 1915, č. 499. Nápěv jako k »Matičko božské milosti« č. 449. kancionálu diecese brněnské.

Královno sborů andělských,
obrano Moravy,
slyš, ó slyš prosby dítek svých
z úzkosti záplavy:
pláštěm svým přikryj vojiny,
vztáhni svou nad ně dlaň,
statečné syny otčiny
v roji střel žhavých chraň!

Matičko Krále pokoje,
vypros nám blahý mír,
zhasit vel plamen rozbroje,
vášní zlých ztišit vír:
otec se vrátí dětem svým,
rolník v zem vryje pluh,
dělníka rukám mozočným
požehná milý Bůh.

Uzdravit račiž raněné,
potěš hruď truchlivou,
do říše uveď blažené,
za vlast když padli svou.
Bojů až požár uhasne,
zavládne světem klid,
bude tě v písni přeslastné
velebit vděčný lid.

Ale Ježíš mlčel...

Postní myšlenky. — Napsal Ignát Z h á n ě l.

Ježíš Kristus užíval při svých řečech nejraději obrazů, které byly jeho posluchačům předobře známy. Kdo z nich neznal vinice? Jednou mluvil božský Mistr o vinici, se kterou můžeme srovnati naši duši. Práce na vinici započne ihned, sotva se otevřelo dávno očekávané jaro a neustane, až nastane chladné počasí, které zne- možňuje všechnu práci venku. Co se napracuje vinař, než přijde doba, kdy sklízí námahu svých rukou? Kolika nebezpečím jest vystavena jeho vinice? Protože půda zemská jest vzácná, používá vinař každého místečka ve své vinici a něco tam zasadí. Často vidáme ve vinohradech také stromy. Zasadme i do své vinice, to jest do své duše také strom, ale strom, kterého v nynější postní i v nynější pohnuté době tolik potřebujeme, totiž strom kříže. Jest-li bylo kdy potřebí mluvit, vzpomínati na kříže, trápení, útrapy všeho druhu, jest to zajisté v nynější přítomné době. Uvedme si proto na paměť několik spasitelných myšlenek, týkajících se utrpení Páně, abychom po vznešeném příkladě Kristově i my trpěliví byli ve všech svých tram- potách.

I. Utrpení Ježíšovo.

Svatý Jeroným, učitel církevní napsal v listu ku svému příteli Heliodorovi následující srovnání o moři: „I když usmívá se na tebe moře jako tichouňký záliv, jako pokojné jezero; leží-li jeho hladina před tebou klidně, nerušeně a pohrává-li mírný vánek jeho vlnami, nevěř; nebezpečí věží uvnitř, v spodu jest nepřítel na stráži; proto ihned připrav vesla, stáhni plachty; tento klid jest „bouře.“ Nejsou-li tato slova krásné srovnání světa? Není-li celý svět podobným mořem, na oko tichým, ale uvnitř číhá nepřítel a dříve, než se nadáš, přepadne tě tak krutě, tolik nemilosrdně, že hluboce se skláníš pod jeho tíží? Nadýmáš se, vyvyšuješ se, jsi hrdý, pyšný, nesnášenlivý, nadutý, zlobivý, ale když jsi byl nejméně připraven, Pán tě navštívil. Vody tvé duše, moře tvých

myšlenek bylo klidné, ale byl to klid před bouří. Kříž se dostavil a jest tak těžký, že hluboce vzdycháš, přetěžece jej neseš. Lodička tvého žití narazila na skálu; ale vzpamatuj se! Tou skálou jest náš milý Spasitel! Obrátíš-li se k němu, rozrazí se všechna tvá trápení o tuto pevnou skálu, vše sneseš, vše přetrpíš!

Ježíš Kristus trpěl po svůj celý život. Neznal by života Páně, nerozuměl by účelu, proč Ježíš sestoupil na svět, kdo by myslil, že trpěl Ježíš jedině po dobu svého veřejného života, po tři leta svého učitelského úřadu, jenom po dobu, co započalo jeho přehořké utrpení, na něž bolestně vzpomínáme v této době postní, vykonávajíc různé pobožnosti, hlavně však modlíce se křížovou cestu. Ježíš trpěl po svůj celý život. Jeho utrpení započalo od onoho okamžiku, kdy přišel anděl Páně do Nazareta k Marii s poselstvím a Maria na slova andělova odpověděla: „Aj, já dívka Páně, staniž mi se podle slova tvého.“ Luk. 1, 38. A skončilo oním okamžikem, kdy opouštěje toto slzavé údolí, stál Ježíš uprostřed svých apoštolů na hoře olivetské. Ve „Skutcích apoštolských“ čteme o tomto výjevu tato slova: „A to pověděv, byl vyzdvížen před jejich zraky a oblak vzal jej z očí jejich.“ Sk. ap. 1, 9. Po celou tuto dobu, po celých třiatřicet let, která strávil Ježíš jako Bůh-člověk na světě, byl opravdovým „mužem bolesti“. Všechn život Kristův, počínaje kolébkou až do dřeva kříže byly nepřetržité články jednoho a téhož řetěze, kterým jest jeho bolestné utrpení. Celý život Kristův byl ustavičnou křížovou cestou; katané ho stále obkličovali, kromě své Matky Marie, kromě svého pěstouna Josefa neměl jako dítě nikoho, kdo by byl s ním cítil, kdo by jej byl miloval. Vládl sice svatý pokoj v chatě nazarotské, v níž trávil božský Mistr největší část svého pozemského života, ale v duši jeho byl neustále osten utrpení, kalich přehořký, z něhož pil po celých třiatřicet let svého pozemského

života. Započalo utrpení jeho v Betlémě ve chlévě, kde leželo božské dítě jako nemluvně v chudinkých jesličkách, a skončilo zde na světě teprve, když proveden byl rozsudek, který potvrdil pontský Pilát řka: „Vinen jest smrti“ a když promluvil Ježíš vise na kříži: „Bože můj, Bože můj, proč jsi mne opustil?“ Mat. 27, 46. „Otče, v ruce Tvé poroučím ducha svého.“ Luk. 23, 46.

Kdyby i někdo pochyboval o tomto neustálém, vždy trvajícím utrpení Páně, tu vzpomeň si, duše křesťanská, že byl Ježíš Kristus pravý Bůh a jako takový byl vševědoucí, vše věděl, vše znal, vše bylo mu jako otevřená kniha. Znal tedy již předem vše, co ho kdysi očekávalo. Dobře mu bylo vše známo, co podniknou proti němu jeho nepřátelé, páslí po něm jako vlci hltaví a hledali všude příležitost, kde by jej mohli polapiti v řeči. Byl tedy pro vševědoucího Ježíše celý jeho pozemský život neustálé utrpení. Jsou tedy pravdiva slova, jež napsal svatý Pavel řka: „Ponižil sebe sama, stav se poslušným až k smrti a to smrti kříže.“ Filip. 2, 8.

Připomeňme si některou událost ze života našeho Pána, když na příklad stál před pontským Pilátem, který jej soudil a odsoudil. Obrovský, nanejvýš popuzený zástup lidí od fariseů a zákoníků pobouřený, domýšlející se, že Ježíš jest jeho nepřitelem, dovedl Ježíše z vězení a přivedl ho před soudnou stolicí vladaře římského, zástupce římského císaře ve svaté zemi, kterým byl tehdy Pilát. Pilát se brzy přesvědčil, že jest Ježíš nevinen, ale bál se rozbouřeného lidu, který byl všeho schopen a vyhrožoval: „Propustíš-li tohoto, nejsi přítel císařův, neboť každý, kdo se činí králem, protíví se císaři.“ Jan 19, 12. Pilát, ač přesvědčen, že jest Ježíš nevinen, přece jej ponechal svému osudu a když rozkacený zástup tím více křičel: „Pryč s ním, pryč s ním, ukřížuj ho, tu vydal jim ho, aby byl ukřížován.“ Jan 19, 15. 16. Tato jediná událost, vzatá ze života Ježíšova, ukazuje nám, že dává se mu právem název „muže bolestí“.

Ježíš trpěl po celý život svůj; jest nám všem vzorem, kterak i my vše snášeti máme klidně a trpělivě, cele odevzdání do vůle Boží.

II. Utrpení naše.

Toť jenom nepatrný, slabými barvami nakreslený náčrt o utrpení našeho Pána a Spasitele, Ježíše Krista. Trpěl-li Kristus ustavičně, ty nepatrný tvore lidský, ty se divíš, když tobě jest zde na světě snášeti ten či onen kříž? Zapomněl jsi na slova milého Spasitele, že „učeník není nad mistra, ani služebník nad pána.“ Mat. 10, 24.

Kolik příkladů dalo by se tu uvésti ze života našeho, že právě tehdy, když se toho nejméně nadějeme, pošle nám Pán posla, který přinese nějakou truchlivou zprávu, na příklad: Klidně spíš, večer ulehl jsi nemaje tušení, že tvůj předrahý otec, tvá nejdražší matka, jsou nějak churaví. Dáváš jim dobrou noc, snad tě políbí jejich tobě tolik drahá ústa, snad udělají ti podle zvyku svého na čele kříž a proneseou vážné slova: dobrou noc, drahý synu, dobrou noc, má drahá dcero! Klidně spíš, nic netuše. Tu však krutě jest tvůj spánek přerušen. Tlukou domácí na tvoje dvěře: Rychle, vzhůru, otec, matka onemocněli! Utíkáš, jak rychle můžeš a nezastaneš již svých drahých rodičů na životě, právě tě opustili. Bůh poslal ti kříž, když jsi ho nejméně očekával.

Proč se tedy zde na světě pyšníme, čím se chlubíme, jako bychom měli něco sami od sebe a nic od Pána pánů? Bůh navštěvuje nás často hlavně za nynějších dob válečných. Jak mnozí naši drazí nás opustili a třeba ani nevíme, kam je uložili, ani se nemůžeme podívat na jejich hrob, nemůžeme se na něm za jejich spásu pomodlit. Nevíme, na kterém místě odpočívají. Setník jeden, který se účastnil bojů na bojišti v Haliči, vypravuje následující událost z bojiště, o níž pravil, že se mu ze všech nejvíce vtiskla v paměť. Vypravoval: „Útočili jsme na ruské posice několikrátě po sobě, ale marně; vždy byli jsme ruskou přesilou zahrnání zpět. Ruská děla a

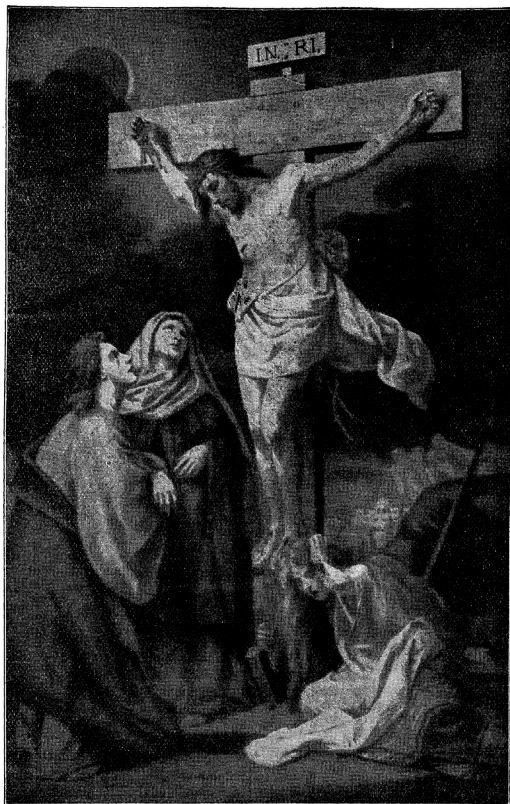
strojní pušky kosily nás bez milosrdenství. Ale bylo rozkázáno, že za každou cenu musí být dobyt nepřáteli obsazený pahorek, který měl pro nás velkou cenu. Přišel rozkaz na naše oddělení, abychom znovu útočili bodákem. Naši trubači zatroubili k útoku a nasadivše na pušky bodáky, hnali se naši statní vojáci vpřed. Běžíme přes pole, na nichž leželo mnoho mrtvých našich hrdinů. Ženu se v čele své čety vpřed s tasenou šavlí. V tom slyším, kterak za mnou někdo volá: pane setníku, pane setníku! S podivem se ohlédnou a vidím našeho trubače, že se zastavil u jednoho padlého vojína, rozstřeleného šrapnelem a křičí na mne: toť můj bratr! Ale v bitvě není času být citlivým, mně nebylo možno potěšit trubače. Každá vteřina byla drahá, vždyť nepřítel nezahál. Proto volám co nejhlasitěji: vpřed! Trubač vzdal po vojensky počtu svému mrtvému bratru-hrdinovi a již držel trubku u úst, troubil dále k útoku a chtěl utíkat za mnou. Ale ani neudělal dva tři kroky, zasáhly ho koule ze strojní pušky právě do čela, klesl mrtev zrovna vedle svého padlého bratra. Kolik podobných případů dalo by se vypravovati z nynější tolik krvavé války. Nesčetné našince navštívil tu Bůh velkým křížem, hroznými bolestmi. Oplakáváme mnoho padlých vojínů, kolik je raněných, kolik nemocných? Ano, Bůh navštívil lid svůj. Všichni můžeme říci: „Ruka Páně dotkla se nás!“ Job 19, 21.

Jak často býváme však v křížích a útrapách netrpělivi, zlostní. Proč jenom neučíme se od Pána Boha, který, když jej tupili, mlčel. Jaký prospěch měla by z toho naše duše! Jenerál Marbot vydal své vzpomínky z doby velkého císaře Napoleona. Vypravuje tam o jenerálu Lannesovi, jehož byl mnohá leta pobočником, následující poučnou událost: Jednou v přítomnosti Napoleonově hrozně slovy stupil Lannes jednoho důstojníka, který udělal nějakou chybu. Když odcházel, zaslechl, že Napoleon něco řekl. Náramně rád by se byl dozvěděl, co to bylo? Šel ku svému pobočnikovi, který ona slova slyšel a zapřisáhal ho, aby

mu je sdělil otevřeně. Marbot odpověděl, že Napoleon doslovně řekl: „Škoda Lannes, má vlohý pro velkého vojevůdce, jenom kdyby se uměl opanovati.“ Lannes poděkoval svému pobočnikovi za jeho upřímnost a od té doby vždy, měl-li nával ke zlosti, bojoval sám se sebou. Často, když ho něco rozčílilo, býval všecek červený v obličejí od zlosti, ale mlčel. Jedna příhoda zvláště utkvěla Marbotovi v paměti. Bylo to ve Španělsku večer po bitvě. Lannes přísně naporučil, že nesmí po bitvě žádný voják zbylého náboje z pušky vystřeliti, neboť se stalo tím způsobem mnoho neštěstí. Jednou, když k večeru jel Lannes na koni tábořem, jistý voják vystřelil zbylý náboj a ustřelil jenerálovi uzdu právě před rukou. Jenerál se vztekal zlostí a kázal předvésti vinníka. Všichni, kdo znali náhlou povahu maršálovu, trapně čekali, co se stane? Lannes se zlostí třásl, vida tuto naprostou neposlušnost vojáka; všechny žíly mu naběhly, celý se třásl zlostí. Ale mlčel. Slyšel v duchu slova Napoleonova: „Ten Lannes má velké nadání, byl by z něho velký vojevůdce, jenom kdyby se mírnil!“ Mlčel tedy, až přemohl dábla zlosti v sobě. Pak teprve mluvil a mírně, skoro laskavě řekl vojákovi: „Víš přece, že jsem přísně zakázal odstřelovati pušky po boji. Proč jsi to udělal? Podívej se, jak lehce mohl jsi mi ustřeliti ruku. Jdi v pokoji a více toho nedělej!“ Lannes, když se přemáhal, když mírnil svou zlost, myslil na císaře, svého pána. My jako katolíci myslíme ve zlosti, v kříži, v trápeních, při smutných zprávách na svého Pána, Spasitele Ježíše Krista, který dává nám příklad, abychom nikdy ve zlosti nejednali, ale vždy se mírnili, abychom vše trpělivě snášeli. Ježíš mlčel . . .

Kdo z nás nebyl již v podobném případě, jako onen Napoleonův jenerál, ale bohužel dali jsme se omámiti, byli jsme netrpělivi, neřídili se příkladem trpělivého Spasitele, ale podlehlí jsme své nezřízené vášni, nedovedli jsme se opanovati.

Znameníť dramatický veleduch Šekspír kdesi ve svých spisech píše:

Trpící Ježíš — trpící Maria, Matka Jeho.

„Ať nejsou slova skutky, jest přece jakýsi druh dobrého skutku, laskavě mluvíti.“ Jistá novější, znamenitá spisovatelka — Marie Herbertová — o tom píše: „Kdyby uvážili lidé, kolik jasných paprsků slunečních přinese mírné, laskavé slovo, kolik opravdového štěstí podá se jim, nebyli by slovy tak lakomí, tak spoříví. Ochotněji by udíleli z tohoto pokladu, který nikdy nemůže býti vyčerpán a který nese častokráte mnohem hojnější úroky, než kolik obnáší sama jistina. Poznali by, že tento způsob konati dobré skutky jest u mnohých potřebných a chudých, v jejich srdci více oblíben než dáti zlato.“ Již v knize Přísloví čteme: „Kdo trpělivý jest, spravuje se mnohou opatrností, ale kdo netrpělivý jest, ten zvyšuje bláznovství své.“ 14. 29. Trpělivý řídí se dle tohoto výroku svým rozumem, netrpělivý počíná si jako člověk, který nemá dobrého rozumu, který se minul rozumem. My všichni chceme býti považováni za moudré, nuže, jednejme moudře v kříži a v utrpení. Snášejme vše oddáni do vůle Boží. Říkejme v křížích: „Ó Pane, ne má, nýbrž tvá vůle staň se!“ Luk. 22, 42.

Závěr.

V době svatopostní častěji si připomínáme utrpení našeho Pána a

Spasitele. Rozjímati o utrpení Páně značí však Krista v něm následovati. Napomíná nás sám Spasitel: „Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem.“ Mat. 11, 29. Moudrý Sirach pak napomíná: „Až do času ponese trpělivý a potom navrátí se mu potěšení.“ 1, 29. Sirach chce říci: Krátký čas trvá utrpení, ale odměna za trpělivost jest věčná. Zde na světě není času ohlédati se po radostech, neboť „čas příliš krátký jest.“ I. ko Korint. 7. 29. V zimě není pěkný pohled na stromy, vypadají jako košťata, jsou docela holé, nemají na sobě nic vábného. Jaký však jest krásný pohled na strom na jaře, když se rozkveté! Nyní jsme my lidé jako strom v zimě, ale rozkveteme teprve na věčnosti! Na věčnosti okrášlen bude strom našeho žití pestřými květy. Přičiňme se, aby byla věčnost pro nás šťastná, aby nám ji Bůh jako odměnu dáti mohl. Kéž je Pán sám jednou „naší odměnou“. I. Mojž. 15, 1. Po-užijme letošního postního času, aby-chom se zdokonalili v trpělivosti. Nesme pokorně, trpělivě, oddáni do vůle Boží všechny kříže, které nám Pán Bůh posílá a které pro nás snad ještě uchystány má.

* * *

Trpící Ježíš — trpící Maria, Matka Jeho.

Bratři Josefovi prodali ho Ismaelitským, kteří ho zavedli do Egypta (1. Mojžíšova 37.)

Dali mzdu třiceti stříbrných. (Zachariáš 11.)

Anna, matka Tobiášova, žehnavši se synem svým do daleké země z poručení otcovského odcházejícím počala plakati a pravila: „Hůl starosti naší odňal si od nás a jinam odeslal.“ (Tobiáš 10.)

Prodali spravedlivého za stříbro a chudého za obuví. (Amos 3.) Josafat, král judský zvěděl, že Moabští a Ammonitští veliký lid proti němu vedli, pln strachu a zděšení rozestřel se před Pánem v modlitbě a žádal, aby

neprátelův byl sprostěn. (2. Paralip. 20.) Srdce mé zarmoucené jest ve mně a strach smrti připadl na mne. (Žalm 54.)

Naplněna jest zlými věcmi duše má a život můj ku pecku se přiblížil. (Žalm 87.) Obdělal mne žlučí a obklíčil mne žlučí i úsilím. Ale i když volám a prosím, neslyší modlitbu mou. (Pláč Jerem. 3.)

Očekával jsem, zda-li by kdo potěšiti chtěl a nenalezl jsem. (Žalm 68.) Joab, hlavní vojska Davidova, potkav se s Amazou, pozdravil ho řka: Můj bratře! ale z druhé strany popadl ho za bradu, jakoby ho políbíti chtěl, druhou pak rukou mečem ranil a zalil.

(2. Král. 20.) Tři tisíce ze pokolení Judova ku Samsonovi pravili: „Přišli jsme tě svázati a Filištinským vydati. A hned dvěma provazy svázaného přivedli.“ — Duch úst našich Kristus Pán jat jest ve hříších našich. (Pláč Jerem. 4.) Bij pastýře a rozprchnou se ovce. (Zach. 13.) Bratři moji vzdálili se ode mne, známí moji pak jako cizí odstoupili ode mne. (Job 16.) Dále: „Opustili mne přátelé moji a ti, kteří mne znali, na mne zapomněli.“ Michoáš pravdu mluvil králi Achabovi, od Sedochiáše falešného proroka políčkovan byl, proto že tak mluvil. (3. Král. 22.) Komu přirovnám tě a komu přpodobním tě, dcero Jerusalemská! Komu rovnou učiním a utěším tě, Panno Sionská? Nebo potření tvé jest jako moře, kdo tebe léčití bude. (Pláč Jerem. 2.) Achitofel, rádce Davidův, potom pak zrádce, vida, že se po jeho radě neděje, domů se navrátiv, provazem sobě hrdlo odňal. (2. Král. 17.) Isák s otcem k hoře, kdež měl obětován býti pospíchal, dříví ku oběti nesl. (1. Mojžíšova 22.) Uzří, ve kterého bodli. (Zach. 12.) Obklíčil mne kopími svými; ranil mne v bedra ránou na ránu. (Job 16.)

Pán Ježíš milé Matce umučení zjevil — jistá věc jest. — Nic jiného od Evangelistů Páně není psáno sice o Rodičce Páně, jedině to, že stála u kříže Ježíšova. Na slovech těch spočívají mnohé úvahy a rozjímání. Nebo stála-li u kříže, tedy musela v městě býti, a když Syn její milý jat byl, musela tedy také zvědět. A jest-li za jisté při největším utrpení Jeho byla, zajisté i při menších, jak možná bylo, přítomnou vždy se ukázala. Proto učitelové církevní a mezi nimi sv. Bonaventura uvádí úvahy učenců církevních, že důstojná Matka Ježíšova největší utrpení spolu se Synem svým a Spasitelem naším vždy a všudy trpěla. A sv. Jeronym praví, že Matka Páně více trpěla než všichni mučedníci; nebo její utrpení bylo duchovní na její svaté duši. Sv. Bernardin pak vypisuje, že Matka Pána Ježíše více milovala Ho než všichni lidé spolu. Tak že láska všech lidí ku Pánu Ježíši tak veliká nebyla, jako její jedině samé. Poně-

vadž pak láska jest příčina radosti a bolesti, patrné jest, že Matka Pána Ježíše největší bolest měla při umučení Syna svého, jehožto života a štěstí nanejvýš žádala a si přála. A proto od začátku až do konce utrpení Syna svého — trpěla. Sv. Bonaventura pak také dí: „Ačkoliv Matka Páně svého Syna milovaného — pro vykoupení pokolení lidského ráda na smrt vydala, tož přece kdyby čest a vůle Boží v tom byla, aby netrpěl, ona by byla si přála. Ano, byla by raději ona za Něho utrpení převzala. Poněvadž tedy zřejmé jest, že důstojná Matka Ježíšova veliké spoluutrpení se Synem svým měla, proto moudří, rozvážní učitelové církevní různými způsoby spoluutrpení Matky Páně podávají.

Z příčiny a důvodů těchto úvaha zde předložena zrovna jako nahoře podaná: „Trpící Ježíš a Matka jeho Maria zrovna tak spoluutrpení!“ od počátku.

1. Práví učitelové církevní, že Matka Ježíšova nevěděla vlastně způsobu, času a místa umučení Kristova; ač Písmu svatému dobře rozuměla; ale to chtěl Bůh na čas před ní tajiti. Věděla sice dobře, že Syn Boží má pro pokolení lidské umřítí, ale že by tak hroznou a ohavnou smrtí měl taková trápení podstoupiti, toho se ani nedomnívala.

2. Učitelové církevní se domnívají, že dobrotivý Pán Ježíš, milovaný její Syn, ve středu po Květné neděli své milé Matce Panně Marii o umučení svém pověděl. Věrná matka jeho šla v ten večer k Němu a odvedši Ho na zvláštní místo řekla k Němu: „Můj nejmilejší Synu! Ty víš, jak velikou lásku k Tobě mám a chovám a mé služby Tobě s radostí a láskou konané znáš, že jsem Tě od mladosti vychovávala. Prosím Tě, nejmilejší Synu, pověz mi, co pak budeš trpět? A kdy přijde čas umučení Tvého, u kterém stále mluvíš? Já Tebe prosím, zjevíš mi to ze synovské lásky Své! Ač mého zármutku mne ušetřiti chceš, přece myšlení mé znáš, že jsem Tvé božské vůli nikdy neodpírala, aniž chci kdy odepřítí.“

3. Šel tedy milostivý Pán Ježíš se svou nejmilejší Matkou na ono zvláštní místo a dlouho do noci vespolek rozmlouvali. Oznamil nejdříve, že zítra s ní se rozloučí. Pravilť zajisté jí: „Nejmilejší Matko, až dosud ještě čas nebyl, abys tajemství umučení mého věděla; neboť i tak Tvé spoluutrpění velké bylo. Ale nyní již čas přišel, abys všechno to poznala. Protož věz, že zítra od Tebe odejdu, jako nevinný Beránek na smrt, aniž více potom přijdu, více mne potom při sobě mítí nebudeš zde v životě smrtelném. Již čas přišel, abych vydal se na smrt pro vykoupení lidského pokolení.“

4. Téměř omdlela Matka Pána Ježíše, když slova ta uslyšela. Lítostivý Pán Ježíš se nemálo rmoutil, když tak Matku nejmilejší zarmoutil. Dle možnosti přemáhala se Matka důstojná a chtěla lépe rozuměti slovům Ježíšovým řekla: „Nejmilejší Synu můj, jakou smrt podstoupíš? Anebo jak a kde umřeš? Prosím Tě srdečně, že mi to oznámíš.“

5. Dobrotivý Pán Ježíš tedy Matce své pravi: „Má nejmilejší Matko, budu-li a mám-li mluvití něco o své smrti, vidím, že Tvé mateřské srdce velice všechno pronikne. Avšak znám také žádost Tvou, že velice horlíš poznati. Pravím tedy Tobě, nejmilejší Matko, máš věděti, že jeden z učedníkův mých, které jsem věrně cestě ctností učil, mne zradí židům, kteří mne vezmou a jako zločince svázaného ku Pilátovi povedou. Tam budu posmíván, bičován, trnovou korunou korunován a v pátek v hodinu šestou, u přítomnosti Tvé ukřižován. To, ano i více, jak uzíš, budu pro spasení lidského pokolení trpěti.“

6. Samozřejmě, jak velikou žalost, bolest a zármutek mateřské srdce trpělo, když tyto truchlivé noviny Matka Pána Ježíše slyšela, o kterých dříve nevěděla. Bez pochyby, že pro ustavičný bol a pláč nemohla hned s Pánem mluvití, nebo z očí jejích panenských slzí tok jeden za druhým řinul a padaly slzy tak, že všechna tvář její slzami polita byla. Při tomto výjevu zajisté na místě úvaha, kde jsou

slzy, které my vlastně pro své hříchy a pro spoluutrpění s Pánem Ježíšem měli bychom prolévati.

7. Chtěl též Pán Ježíš Matku svou všele milovanou potěšiti a proto řekl: „Má nejmilejší Matko, nermutiž se velice; nebo zase potěšena budeš velmi. Já třetího dne po umučení svém zase radostně z mrtvých vstanu a k Tobě v nesmrtelném těle přijdu, aniž kdy potom umru. Ty dny Tvůj zármutek veliký obrátí se v radost nesmírnou a věčnou. Nyní však jináčte býti nemůže. Čas přišel, abychom spolu trpěli a přetrpěli.“ V těchto slovech bolu a zármutku, ale též synovskými slovy útěchy dlouho do noci Pán Ježíš strávil. Na to nejušlechtilejší Panna Maria s uplakanýma očima šla od Pána Ježíše a Boha Otce nebeského za milosrdenství žádala.

Jisto jest, že při veškerém výkladu trpělo Srdce Ježíšovo bolesti vnitřní a Srdce nejčistší Marie, Matky jeho se dotýkalo každé slovo jako meč. Učitelové církevní kladou ku loučení se Matky Pána Ježíše tři prosby, které blahoslavená Matka na Syna svého milého složila. Když totiž viděla, že přikázal Pán Ježíš učedníkům svým v Jerusalemě beránka velikonočního připraviti, pravila k Němu: „Můj srdečně milý Synu, mluviti budu s člověčenstvím Tvým, které jsi ode mne nehodně vzal; nebo vedle Božství svého mé všechny touhy znáš. Ty vš dobře, že jsem Tobě tělo i duši svou dokonale odevzdala. Poněvadž uznávám, že jiná Tvá vůle jest, abys v Jerusalemě beránka jedl, proto nebudu více prositi, abys s námi zde v Betanii velikou noc měl, nýbrž za něco jiného budu prositi. Vyslyš mne a prosbu mou vykoněj, pro mateřskou věrnost, kterouž jsi až do třicátého třetího léta při mne shledal.“ Pán Ježíš řekl, aby prosbu svou předložila, že synovskou náklonnost a odpověď najde. Začala tedy Matka Páně: „Můj nejmilejší Synu, Ty vš dobře, že já zrovna tak dobře jako Ty žádám, aby lidské pokolení vykoupeno bylo. Ale to mne velmi rmoutí, že pro vykoupení světa tak nevině máš smrt podstoupiti, jenžto jsi nikdy nic zlého neučinil.“

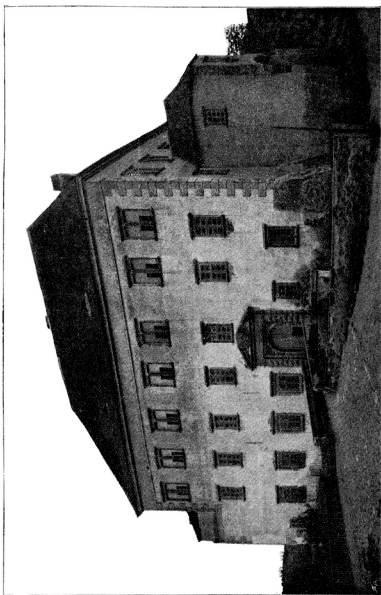
Poněvadž Tvá božská moc veškeru moc převyšuje, proto nic nepochybují, že by jsi mohl jiným způsobem a beze smrti Tvého nevinného člověčenství, lidské pokolení s Otcem svým nebeským smířiti. Jak jsi až dosud mnoho trpěl, hlad, žízeň, horko, zimu, protiventství a svou nevinnou krev v dětinství svém prolil. Tato jest má prosba, může-li se státi dle Tvé božské vůle, abys v městě od židův a pohanů zjevně usmrčen nebyl, nýbrž smrtí obyčejnou zemřel.“

Pán Ježíš odpověděl: „Poslyš má, srdečně milá Matko! Ačkoliv možné bylo, beze smrti mé svět vykoupiti, kdyby můj Otec nebeský tak míti chtěl. Avšak můj Otec milý nebeský chce, abych svět nejináče než jediné smrtí vykoupil; neboť toho žádá spravedlnost, abych já nevinný za vinné zadost učinil. A jako Adam neposlušností zhřešil, že ze stromu zapovězeného jedl, tak já se musím ponížiti až k smrti, abych Otci svému nebeskému vedle vyměření spravedlnosti zadost učinil za zneuctění, které Adam neposlušností svým prokázal. Pročež neumírám já sám za sebe, nýbrž za jiné lidi: nebo každý musí z dluhu smrt podstoupiti. Ale já, jenž jsem smrti nezasloužil, mohu je smrtí svou od věčné smrti vysvoboditi. Pročež Otec můj nebeský nechce jináče míti, jediné, abych umřel.“ — Když těmto slovům mateřské Srdce s bolestí nesmírnou porozumělo, řekla Matka Páně: „Srdečně milý Synu můj Ježíši! Ty víš, že jsem vždycky služebnice byla Tvé vůle Božské, poněvadž jsi mne poučil, že tak se státi musí, pročež i já vůli svou dokonce k tomu dávám, abys umřel pro lidské pokolení. Ale ještě za jednu věc prosím. Vyvolíš sobě aspoň smrt ne tak ohavnou, jako jest ukřižování.“ — Když Pán Ježíš druhou prosbu vyslyšel, přivětivými slovy odpověděl: „Nejmilejší Matko, prosíš, abych sobě lehčí smrt vyvolil. Protož věz, že nemůže býti, ježto můj Otec nebeský chce, abych umřel, ale také abych nejpotupnější, vedle zdání světa, smrt podstoupil. To též poznati můžeš z toho, že proroci z vnknutí Ducha svatého netoliko předpověděli,

že mám umříti, nýbrž také způsob a vlastnosti smrti mé zřejmě vypisovali. Isaiaš předpověděl zajisté, že Syn Boží bude uplván, zbit, zdupán, mezi lotry počten a za málomocného počten, poraněn, ponížen za hříchy lidu svého. A David též řekl: „Jak mé ruce a nohy probijí, všechny kosti mé a žíly spočteny budou a o roucho mé los metati budou.“

Ty a jiné věci mnohé, které jsi sama četla, musejí na mněnaplněny býti. A já hotov jsem všecko trpěti, co můj nebeský Otec uložil, abych trpěl za bídno a nuzné pokolení lidské. Chci-li za všechny lidi Otci svému nebeskému radost učiniti, musím na všech údech trpěti, aby žádný bez trápení nebyl. Že pak se, má nejmilejší Matko, domníváš, že by hanba byla, abych takovou smrtí zemřel, věz, že já i ty musíme potupeni býti, ale potupení veškeré ku veliké slávě dopomůže. Otec můj nebeský v umučení mém dokonce mne neopustí, nýbrž patrnými divy, kdo já jsem, všem ukáže. A právě, že o veliké noci se z různých stran lid scházívá, zvěst o u m u č e n í b u d e rozšířena. Protož musí se tak státi vedle vůle Boží.“

Zarmoucená Matka, kam se obrátiti má, nevěděla, aby litostivého Ježíše ku slitování přivedla. Ještě jednu žádost měla a proto smutným způsobem přednesla: „Můj srdečně milý Synu! Ty víš lépe jako já, jak velkými bolestmi duše má oplývá. Vidím, že chceš tak hroznou smrtí umříti a lidské pokolení vykoupiti. Vzhlédni na slzy mé, kterez vylévám pro Tebe, nevinného Syna svého, vedle člověčenství Tvého. Dejž mi, prosím, to potěšení, abys žádost mou, kterou nyní předložím, uslyšel; neboť vpravdě jiného potěšení, které bys mi Ty dáti mohl, nevím, abys žádosti mé zadost učinil.“ — Dobrotivý Pán Ježíš, když viděl veliké bolesti truchlivé Matky své řekl: „Má drahá Matko! Svým pláčem a nařikáním rmoutíš mne i sebe. Tvá truchlivá a žalostiplná slova pronikají Srdce mé. Ty víš, že Tě miluji a nic Ti odepřiti nemohu, zač žádáš, což jest dle vůle Otce mého nebeského. Oznam, jaká jest prosba Tvá.“ Věděl

Dolní Kounice: Zámek.

Úmysly apoštolátu modlitby.

Modleme se za apoštolát modlitby a lidu.

(Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí † papežem Piem X.)

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1. P.	Sv. Rudesinda , bisk. (909). — Vítězství zbraním našim. Za odvrácení zlého. Pobožnost ke sv. Josefu. Věrnost ve službě Boží. Brzký mír.	
2. Ú.	Bl. Anežky české , kněžny (1282). — Úcta našich sv. patronů. Za uzavření míru. Ustavičná čistota. Odevzdání se do vůle Boží. † sestra.	
3. St.	Bl. Bedřicha , op. ř. prem. (1177). — Časté sv. přijímání. Duchovní na bojišti. Zachování postu. Umírající vojínové. Dar moudrosti. † bratr.	
4. Č.	Sv. Kazimíra , krále (1438). — Vznešený panovník náš. Vítězství vojínům našim. Duch obětavosti. Naši zajatci. Zasvěcení se Bohu.	
5. P.	Pohřebního roucha Kr. P. — I. pátek v měs. — Úcta nejsv. Srdce Páně. Pokoj a mír. Katolíci v Palestině. Pobožnost křížové cesty.	
6. S.	Jany Marie Bonomo , p. — Družiny mariánské. Dílo šíření víry. Pobožnost k P. Marii. Přisluhování sv. svátostmi. Smíření národů.	
7. N.	<i>Neděle III. v postě.</i> Sv. Tomáše Akvin. , učít. církv. (1274). — Bohoslovci. Ranění a nemocní vojínové naši. Nemocný kněz. † matka.	
8. P.	Sv. Jana z Boha , zakl. ř. (1550). — Milosrdní bratři a sestry. Vojenské lazarety. Ochrana našich vojínů. Podpora opuštěných rodin. † rodiče.	
9. Ú.	Sv. Františky Řím. , vdovy (1340). — Odloučenost od světa. Opuštěné rodiny. † matka. Péče o sirotky. Podporování snah svätého Otce.	
10. St.	Sv. 40 vojínů , muž. v Sebastě (320). — Štátočnost našich vojínů. Pokoření nepřátel našich. Neohroženost u víře. Za blaho církve sväté.	
11. Č.	Sv. Vincence , muž. (630). — Dar sebezapření. Obrození křesťanství. Modlitba sv. Otce. Postní kázání. Kněz a jeho úřad. Šťastná smrt.	
12. P.	Sv. Řehoře Vel. , pap. a uč. církv. (604). — Oddanost k sv. Otcí. Uzavření míru. Otcové rodin na bojišti. Hojná účast při pobožnostech. † sestra.	
13. S.	Sv. Nicephora , bisk. (828). — Katolíci na východě. Zajetí naši vojíni. Vzbuzení dokonalé lítosti. Těžce ranění. Dar pokory a skromnosti.	
14. N.	<i>Neděle VI. v postě.</i> Sv. Mathildy , císa. (968). — Sv. Otec Benedikt XV. Pvoýšení sv. církve. Důvěra v prozřetelost Boží. Poznání sebe.	
15. P.	Sv. Longina , muž. (80). — Vystěhovaleci. Ranění a nemocní vojínové. Modlitba sv. růžence. Rozšíření úcty k sv. Klementu M. Hofbauerovi.	
16. Ú.	Sv. Klementa Hofbauera , vyzn. (1820). — Jednota sv. Metoděje ve Vídni. Zdar sv. exercicií. Láska ke spolubratřím. Padlí naši vojínové.	
17. St.	Bl. Jana Sarkandra , kn. muž. (1620). — Horliví zpovědníci. Zdar pobožnosti. Přijetí jáhenství. Láska k povolání. Nemocný a jeho důvěra.	
18. Č.	Sv. Gabriela , archand. — Sv. Edvarda , kr. — Císař a král náš. Hojní kajcníci. Duch sebezapírání. Hájení sv. víry. Příbuzní ve válce.	
19. P.	Sv. Josefa , pěstouna Páně. — Šíření pobožnosti ke sv. Josefu. Kongregace sv. Josefa. Ochrana církve sv. Dar modlitby a zbožnosti. † bratr.	
20. S.	Sv. Cyrilla Jerus. , bisk. a uč. církv. (381). — Naši velepastýři. Katecheti a školní mládež. Svěcení na jáhenství. Dar bohabojnosti. Sestra.	
21. N.	<i>Neděle V. v postě</i> — Smrtná . — Hojní kajcníci. Dar zkrroušenosti. Opuštěné rodiny padlých. Úcta sv. Kříže. Smírné sväté přijímání.	
22. P.	Sv. Benedikta , patr. řeh. (543). — Povolání do řehole sv. Benedikta. Více klášterů. Apoštolská horlivost. Katol. semináře. Duše v očistci.	
23. Ú.	Sv. Viktorina , muž. (484). — Odvrácení neštěstí. Vytrvání v dobrém. Modlitba za obrácení hříšníků. Zemřelí dobrodíneci. Duch kajcnosti.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
24.	St. Sv. Simeona , muž. (1472). — Vítězství spravedlnosti a pravdy. Povznesení mravnosti. Neohroženost katol. mužů. Ohrožená nevinnost.	
25.	Č. Zvěstování Panny Marie . — Modlitba: Anděl Páně. Mariánské družiny. Nábožné obcování službám Božím. Pobožnost růžencová. Bratrstva.	
26.	P. Sešmerno bolesti P. Marie . — Bratrstvo hol. P. M. Opuštěné vdovy a sirotci. Vytrvalost v utrpení. Duch sebezáporu. Apoštolát modlitby.	
27.	S. Sv. Ruperta , bisk. v IX. stol. — Řád benediktinů. Katolické missie. Dobré zpovědi velikonoční. Kněžské povolání. Obrácení hříšníků.	
28.	N. Neděle květná . — Odložení nestálosti. Duch kajivosti. Ctnost čistoty. Exerciie v semináři. Modlitba za uzavření míru. Vítězství naše.	
29.	P. Sv. Mechtildis , p. (1307). — Úcta nejsv. Svátosti. Spolek sv. Dětsví. Mlčenlivost. Duše padlých v očistci. Polepšení příbuzného. † bratr.	
30.	Ú. Sv. Jana Klimaka , opata (605). — Duch řeholní. Apoštolát modlitby. Příprava dítek k prvnímu sv. přijímání. Pokoj v rodinách. Nemocní.	
31.	S. Sv. Quidona , opata (1076). — Duch kajivosti. Armáda sv. Kříže. Živí a zemřelí údové bratrstva bož. Srdce Páně a Apoštolátu modlitby.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Veliká dolehla na nás tíseň. Krutá válka světová vyžádala si velikých obětí. Smutné jsou následky každé války: drahota, hlad, nemoce a jiná soužení. Než neztrácejme mysle. Máme mocné přímluvce u Boha. Nejblahoslavenější Panna Maria a sv. Josef, pěstoun Páně. Pojďme tedy ke sv. Josefovi tento měsíc a prosme důvěrně za ochranu. Veliká jest moc sv. Josefa na nobi. Či může Pán Ježíš něco odepřít svému bývalému pěstounu? Jistě vyslyší každou jeho přímluvu. Prosme tedy, aby starostlivý strážce svaté Rodiny ochránil nás ode všeho nebezpečství, od náhazy, bludův a nemravnosti. Prosme předobrého pěstouna Pána Krista, aby nám přispěl v nynějším boji ku pomoci, aby odrazil útoky nepřátel na církev svatou, aby nás všechny ctitele své přijal pod svou otcovskou ochranu, abychom podle příkladu a na přímluvu jeho svatě živi byli, nábožně zemřeli a věčného blahoslavenství na nebesích dosáhli!

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkrvněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za rozšíření úcty a pobožnosti ke sv. Josefu pěstounu Páně a na všechny úmysly, jež doporučovány jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastříž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

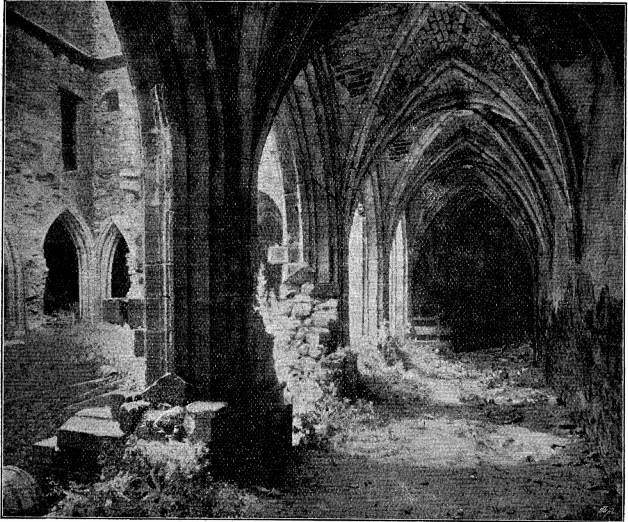
Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Šířiti pobožnost ke sv. Josefu.

Úmysl v dubnu: Náboženské zájmy v Chile.

sice Pán Ježíš to prve, ježto všechny věci znal. Nicméně v těch a takových věcech běhu toho užíval a obyčejně obecného lidského, kteříž nic nevědí, jedině co se jim oznámí. To proto vždy učinil, aby tím lépe odpověď dána býti mohla. Pro žal nemohla dobrá a truchlivá Matka, avšak třetí prosbu řekla: „Můj srdečně milý Synu Ježíši! Žádám ustavičně při Tobě býti, jak ve Tvém zármutku i radosti.

Ježíš, když tato slova Matky své slyšel, nemohl se od pláče zdržeti. Synovský a vlídně odpověděl: „Poslechni, má přemilá Matko! Abyš se mnou Ty zemřela, nenáleží. A to pro mnohé příčiny, kteréž Tobě v celém vypravování podati nemohu; neboť již jest čas, abych do města šel. Ale jedinou příčinu slyš! Můj Otec nebeský žádného jiného smrti nepřijímá za lidské pokolení, jedině mou, jenž jsem

Dolní Kounice: Zříceniny křížové chodby klášterní.

Proto prosím Tě skrze věrnost Tvou synovskou, líbí-li se Tobě, ať s Tebou zemřu a trpím to, co Ty trpěti budeš. Jsem hotová všechno to podstoupiti. Necht', prosím, jednou smrtí zemřeme, jakž jsme jednoho života spolu požívali. Domníváš-li se, prosím, že se to nesluší, aspoň tu milost mi prokaž, ať před Tvým umučením umru a nehledím na tak hrozná a potupná umučení a utrpení, která podstoupíš.“ — Pán

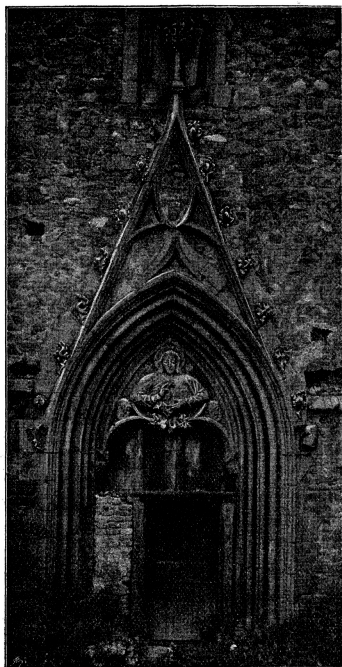
pravý Bůh a pravý člověk. Proč bys tedy i Ty chtěla taková trápení a smrt podstoupiti, ježto hys tu nebeského království nezasloužila? Mou smrtí brána nebeská má otevřena býti. Dále, kdybys měla tak brzy umříti, tehdy víra má v srdci žádného člověka na světě by nebyla, nebo učedníci moji mne opustí, ale Ty u víře pevná, stálá zůstaneš. Nad to tvá duše by musela ku otcům starým do předpekli, ano

by musela až do mého zmrtvýchvstání, čehož jsi nikdy nezasloužila.“

Uslyševši Matka Páně tato slova, padla k nohám Syna svého a pravila: „Můj Synu Ježíši! Víím, že žádného většího a milejšího pokladu nemám, jako Tebe! Veškerou naději kladu

Pán Ježíš od své drahé Matky odešel a s Ní se rozžehnal, když na smrt šel... Co trpěla tato dvě srdce vedle sebe! Vedle sebe položena zobrazena a to právem bývají. Jedno Srdce: Božské Srdce Ježíšovo včncem z trní a bodláčí ověncené a křížem dovnitř

Dolní Kounice: Vchod do klášterního kostela.

v Tobě. A poněvadž Tvá vůle božská jest, abych přítomna byla umučení Tvému a očima svýma patřila, staň se vůle Tvá: nebo já se Tobě opět zcela odevzdávám. Pomoz a posilni mne, bez Tvě zajisté pomoci nebudu moci toho snést!“

proražené. Kříž z ohně plápolajícího vyčnívá a oheň z něho vystupuje. Z boku jeho rána, ano rána krvácí a krev teče nejsvětější pro nás bídné, lidské pokolení. A druhé nejčistší Srdce Matky Páně vedle něho mečem ostrým proražené krev jeho sbírá a hříšníky

obrací. Co trpělo božské Srdce Ježíšovo při celém loučení s trpící Matkou — před celým umučením. Co trpělo nejčistší Srdce Matky nejlepší a řeklo pokorně:

„Staň se vůle Tvá! Já se Tobě opět zcela odevzdávám. Pomoz, o Synu můj! Posilniž mne! Bez Tvé zajištění pomoci nebudu moci snést. Měj sobě poručeno lidské bídné pokolení, za které chceš tak hrozné umučení podstoupiti!“

Sv. Bonaventura dodává: „Viz, jak veliká bolest v obou srdcích byla! Viz, že žádné rozloučení dvou milujících se osob nikdy nebylo a nebude, jaké to bylo, jehož příčinou byl jsi ty. Budiž vděčným trpícímu Ježíši a pros Matku Páně, aby Syna svého za tebe prosila, aby se s tebou odvrácením milosti své nikdy a nikdy nerozloučil.“ Pochváleno buď božské Srdce Ježíšovo a nejsvětější Srdce Marie!

P. Ševčík.

Srdce Ježíšovo v lůně panenské matky od Ducha svatého vytvořené.

P. Rudolf Rozkošný T. J.

V první prosbě litanie k božskému Srdci Páně se ukazuje vztah k nebeskému Otci: jest to srdce Syna věčné ho Otce; druhé vzývání nám udává poměr, jaký má toto nejsvětější srdce k Panně Marii a k Duchu sv. Duch sv. se tu označuje za původce tohoto přesvatého srdce. U křesťanů se připisuje Duchu sv. posvěcení. Každá zbožná matka, sotva že učí dítě dělati kříž a modlí se Otčenáš, vštěpuje mu v paměť následující otázky a odpovědi: Kdo tě stvořil? Bůh Otec. Kdo tě vykoupil? Bůh Syn. Kdo tě posvětil? Bůh Duch sv. Kdežto nás Duch sv. posvětil, Syna člověka nejen posvětil, ale také i jeho tělo utvořil; modlíme se totiž: Srdce Ježíšovo v lůně panenské matky od Ducha sv. vytvořené. Ba pravíme tam: „v lůně panenské matky“; a tážeme-li se, jak je možno, aby byla panenská matka, zní opět odpověď: působením Ducha sv. V této prosbě poznáváme tedy velmi úzký vztah Ducha sv. k nejsvětějšímu Srdci. Vyložíme si ji poněkud obšírněji.

Vztah Ducha sv. k Panně Marii vystihuje modlitba, kterou se modlíme po loretánské litanii, jejíž začátek zní takto: „Všemohoucí věčný Bože, který jsi tělo i duši přelavné panny matky Marie spolupůsobením Ducha sv. tak připraviti ráčil, aby důstojným příbytkem Syna svého státi se zasloužila.“ Duch sv. tedy spolu-

působil při tvoření těla i duše Panny Marie. Připravil její tělo: vytvořil je tak krásné, tak milé, tak důstojné, a ozdobil její srdce takovými vědomostmi, takovou dobrotou, že sám Syn Boží stav se člověkem — abychom toho slova užili — nemusil se ostýchat, slouti jejím synem, ba pokládal si za čest, býti synem takové matky. Tyto přirozené dary byly však převyšeny bohatstvím nadpřirozených milostí, ctností a výsad, které jí před každým tvorem nesmírně vynasobují: její neposkvrněné početí, její úplná bezhříšnost, takže se po celý život nedopustila ani nejmenší nedokonalosti, a nepocítila žádného hnutí žádostivosti, její panenství i při tom, když se stala matkou, ustavičné přibývání nových a nových milostí, jakož i nejvěrnější spolupůsobení s nimi: toto vše měla od původce všech milostí, od Ducha sv., jenž takto připravil její tělo i duši, aby byla důstojným příbytkem Syna božího, aby byla vznešenou klenotnicí, do níž měl býti vsazen nejkrásnější drahokam celého tvorstva, v níž se mělo uskutečniti tajemství největší lásky Boží.

Ona událost, kdy se tak stalo, jest každému katolickému křesťanu dobře známa; vždyť každý den třikrát při zvonění „Anděl Páně“ si ji připomínáme. Proto si ji jen zkrátka zopakujeme. Od Pána Boha byl poslán arohanděl Gabriel k Panně Marii, po-

zdravil ji, a zvěštoval jí, že se má státí matkou, ale že panenství svého neztratí. Poučuje ji, že dítko nedostane z této země, ale s nebe, že sám Duch sv. v ni sestoupí a moc Nejvyššího jí zastíní. Dítko její založí velikou říši, která se bude rozprostíratí po celém světě, a bude trvati i tenkrát, až všechna pozemská království pominou; ba jejím dítkem bude sám jednorozený Syn Boží, takže bude míti s Bohem Otcem téhož Syna. A když blahoslavená Panna dala své svolení a řekla: „Ejhle děvka Páně, staniž mi se podle slova tvého,“ v témž okamžiku vytvořil Duch sv. z nejčistšího těla Panny Marie tělo pro Syna Božího a tedy také i nejsvětější Srdce a vlil do těla duši; tenkrátě tedy bylo srdce Ježíšovo v lůně panenské matky od Ducha sv. vytvořené.

Pátřejme však dále a tažme se, jaké bylo tělo, jaké bylo srdce a jaká byla duše, kterou Duch sv. v lůně panenské matky vytvořil?

ažď lidské tělo jest samo sebou mistrným dílem; tělo Kristovo bylo ze všech nejmistrnější, nejkrásnější, nejčistší, nejjemnější, bylo vznešeným příbytkem Božství, nástrojem, ba mohli bychom říci rukou, které užívala duše, ba samo Božství k nadpřirozeným skutkům: tímto tělem Syn Boží tolik nesmírných skutků lásky lidem prokázal! Jinak ovšem bylo podobno tělu jiných lidí: cítilo hlad, žízeň, únavu a bolesti. V těle, v tom krásném stánku Božství, bilo přesvaté srdce. Bylo velmi citlivé: láska, radost, milosrdenství, strach, smutek, odpor, statečnost a jiné city měly v něm své sídlo, jako v našem srdci; s tím však rozdílem, že hnutí srdce u Syna Božího závisela na jeho svaté vůli, kdežto u nás podobná hnutí vznikají i proti naší vůli, bývají druhy nezřízené a proto je musíme potlačovati a přemáhati.

Cenu tohoto přesvatého Srdce poznáváme dále z toho, že bylo shránkou jeho nejdražší krve, která se z něho rozlévala do celého těla. Kalich, v němž při mši sv. jest nejdražší krev Kristova, bývá ze zlata neb ze stříbra, neb aspoň

uvnitř musí býti dobře vyzlacena: nejsvětější Srdce bylo živým kalichem, z něhož nejdražší krev proudila v celém těle, a byla prolita při umučení a smířila Boha s lidmi! Jak vzácně Duch sv. tento živý kalich ozdobil! Naplnil je nesmírnou láskou k lidem, kterou Syn Boží po celý život svůj, zvláště však při svém umučení projevoval, o níž však později budeme podrobněji rozjímati.

Tažme se dále, jak ozdobil Duch sv. duši Krista Pána v okamžiku vtělení? Připomínám, že nyní jest řeč o lidské duši Boha člověka, která jest spojena s jeho svatým tělem, nemluví se tedy o jeho Božství! Jako Bůh jest vševedoucí, všemohoucí, nejvyšší svatý. Nyní se tažeme, jaké vlastnosti má jeho lidská duše sama v sobě? Duše Krista Pána byla od Ducha sv. tak vzácnými dary obohacena, jaké žádný tvor nikdy neměl ani míti nebude. Měla všechny vlastnosti, které Pán Ježíš potřeboval, aby mohl dobře svůj úřad zastávati. Jest hlavou andělů a učitelem lidstva. Proto měl dle toho poznání a vědomosti. Ač nebyla lidská duše sama o sobě vševedoucí, přece patřila přímo na Boha, a nepoznávala jej jako my z tvorů. „Co víme, to mluvíme, a co jsme viděli, to dosvědčujeme,“ praví božský Spasitel k Nikodemovi (Jan 3, 11.). Svědčil však o svém nebeském Oteci, tedy jej přímo viděl. A jeho ostatní vědomosti o přírodě a lidech byly daleko bohatější. nežli měl Adam v ráji před hříchem. Poznával tedy všechna tajemství přírody, všechny skutky lidské v minulosti, v přítomnosti i v budoucnosti, ač jsou svobodně konány, věděl, jak bude jeho milost v jednotlivých duších účinkovati, jak s ní budou spolupůsobiti, a jak veliké slávy v nebi obdrží za odměnu. Nejen tedy v zahradě getsemanské, když se krví potil, věděl, kteří lidé a jakými hříchy Pána Boha urážejí, ale také dobře znal lidi, kteří hříchů svých budou oplakávati a povedou svatý život, a budou mu dělati radost.

Další výbavou jeho duše byla velká svatost. Syn Boží měl dvojitou svatost. Protože jeho lidská přirozenost

jest podstatně spojena s druhou božskou osobou, jest tím posvěcena a nemůže vůbec hřešiti; jest tedy svatá. Ale jak se modlíme v litanii k božskému Srdci Páně: „Srdce Ježíšovo, prameni života a svatosti,“ jest Syn Boží pramenem svatosti pro ostatní lidstvo; milostmi z jeho Srdce proudícími mají býti údové církve sv. očišťováni od hříchů, osvěcováni a posilňováni. Aby však tyto milosti mohl udělovati, a věřící lid posvěcovati, musil je mítí v sobě. Proto jej Duch sv. hned v prvním okamžiku vtělení nesmírnými milostmi obohatil; neboť praví sv. Jan 1, 14. na začátku svého evangelia: „Viděli jsme slávu jeho, slávu to jako jednorozeného od Otce, plného milosti a pravdy.“

Duše Kristova byla také hned v okamžiku vtělení opatřena velkou mocí; tak čteme u sv. Lukáše 6, 19.: „Veškeren zástup hledal se ho dotknouti, neboť moc vycházela od něho, a uzdravovala všechny.“ Ač to nebyla všemohoucnost, přece byla nesmírně velká, a byla udělena člověčenství Kristovu jako trvalý dar, který mu právem náležel, by mohl své učení dotrzovovati zákraky. Na tuto moc se božský Spasitel častěji dovolává. Tak čteme u sv. Jana 5, 36.: „Skutky, které činím, vydávají o mně svědectví, že Otec mně poslal.“

Kdyby se čtenář tázal, proč vlastně se tu líčí krása duše božského Spasitele, když jest jenom řeč o srdci, odpovídám zkrátka: slovo srdce se může užívatí a vskutku se často užívá místo duše. Slovo srdce má několikatery smysl. Předně značí část těla, v němž se čistí lidská krev, a při tom srdce bije, tlučé, buší. Srdce jest však velmi citlivý úd. Když spatříme neb uslyšíme něco strašného, ihned tlučé srdce pomaleji, a máme v něm cit strachu, hrůzy; hněváme-li se na něco, radujeme-li se, cítíme to v srdci. Srdce puká žalostí a radostí skáče. Zvláště však, když něco milujeme, se srdce nejvíce ozývá; proto často pojmy srdce a lásky zaměňujeme. Láska matky a srdce matky jest jedno a totéž. Matka

myslí na dítko, stará se o ně, přeje mu, aby se mělo dobře: má dobré srdce. Tedy nejen láskou, s jakou o dítko pečuje, ale i starostlivost, myšlenky, kterými se s dítkem obírá, nazýváme srdcem; proto říkáme: má starostlivé srdce. Také i v jiných řečnících zaměňujeme pojem srdce za myšlenky: oko, do srdce okno; t. j. podle očí poznáš, co si kdo myslí a co si přeje. Jiné mluvití a jiné na srdci mítí; mám něco na srdci -- pořád si na něco myslím. Srdce své někomu vyjeviti, v ústech med, v srdci jed. Z toho poznáváme, že srdce neznáčí toliko úd těla lidského, ale i myšlenky, které na srdce působí, a hnutí, které se v srdci ozývá. A toto pravidlo neplatí toliko o našem srdci, ale i o srdci Pána Ježíše. Voláme-li k Srdci Páně: Srdce Ježíšovo, v němž jsou všechny poklady moudrosti a vědomosti, Srdce Ježíšovo až k smrti poslušným učiněné, nevzýváme tělesné srdce, nýbrž se obracíme k duši Pána Ježíše, k moudrosti a lásce jeho. Vzpomínáme-li si tedy na srdce Páně v lůně panenské matky, od Ducha sv. utvořené, nemyslíme tím toliko na tělesné, skutečné srdce, ale i na duši: na onu svatost, kterou se skvěla jeho duše, na ony vědomosti, které vynalezly tolik prostředků, aby nám bylo pomůženo, na onu moc a sílu, jakou nám bylo pomáháno, na onu lásku, kterou milý Spasitel nás ustavičně miloval a posud miluje.

A vskutku, sotva že bylo srdce Páně od Ducha sv. utvořené, ihned ukázali svou nesmírnou lásku k nám. Víme to ze slov sv. Pavla k Židům 10, 5., dle něhož Syn Boží vcházaje na svět, svým vtělením projevuje ochotu, že bude poslušen svého nebeského Otce až k obětování sebe sama za hříchy lidstva, věda, že Otec takové poslušnosti od něho žádá. Praví totiž sv. Pavel o Synu Božím: „Proto vcházaje na svět praví: Obětí krvavých ani darů jsi nechtěl, ale tělo připravil jsi mi. Tu jsem řekl: Hle, přicházím, jakož v závětku knih psáno jest o mně, abych vykonal vůli tvou, Bože.“ A na jiném místě téhož listu k Židům 12, 2., praví sv. Pavel:

„Běžme s vytrvalostí běh o závod nám předložený, patřice na vůdce a dokonatele víry, na Ježíše, jenž místo radosti sobě předložený přestál kříž, nedbaje potupy.“ Bohoslovci vykládají ona místa takto: Pán Bůh hned v prvním okamžení vtělení ukázal svému Synu všechny způsoby, jakými by nás mohl vykoupiti; aby buď žil v radostech, moci a cti, neb v pokoření, v chudobě a ve strastech, a dal mu svobodu, aby si vybral kterýkoliv způsob vykoupění. On však „místo radosti sobě předložený,“ ač si mohl vybrati život radostný, šťastný, přestál kříž, nedbaje potupy; nedbal pohrdání, které bude mítí ze strádání a bídy, a vyvolil si hned v prvním okamžiku svého života cestu křížovou. Tato volba nám dokazuje jeho nesmírnou lásku k nám. Lidé se topili v bahně hříchů, nepravostí a trápení. Aby se zachránili, měli se zapíratí, činiti pokání a bídy trpělivě snášeti. Potřebo-

vali však někoho, kdo by je naučil takovému životu a dodal jim chuti k němu. Proto si hned při vtělení vyvolil z lásky k nám božský Spasitel tento způsob života, takže nebylo bolesti ani trápení, kterého by sám nebyl na sobě zakusil. Ještě nyní, ač přece sám napřed kráčel po cestě chudoby, ponížení a utrpení, připadá nám často za těžko jíti za ním. Co bychom si počali, kdyby si byl při svém vtělení vyvolil cestu bohatství, cti, pohodlí, na kterou měl právo? Zda by nebyl tento život pro nás nesnesitelný? Proto mu musíme ustavičně děkovati za jeho velkomyslnou lásku, a vzhlížeti na něho, jakožto na vzor, jenž nám ukazuje, kterak máme své bídy snášeti; na pomocníka, jenž nás zvedá, klesáme-li pod křížem; na štědrého dárce, jenž rád zásluhy svého utrpení spojuje s naším utrpením, aby je posvětil, a záslužným učinil pro život věčný.

U stolu Páně.

Biblické úvahy o sv. přijímání. — Dle Aug. Arnda podává Jan Tagliaferro.

19. Fariseuů a celník.

Byl snad celník v evangeliu z počtu hříšníkův, kteří jsou ohavni a neuziteční, kteří pijí nepravost jako vodu? Již dávno snad bylo srdce jeho odcizeno Tvůrci svému. A přece, ať jakákoli byla jeho provinění, dny milosti pro něho ještě neuplynuly. Bůh, jehož oko zkoumá srdce a ledví, pohlédl na něho milosrdně a nutil jej nějak pobídkami svědomí k lítosti. Bolesti vnikly jako voda až k duši jeho, a meč skroušenosti pronikl jeho srdce. Tříkrát šťastný zármutek! Jak omilostněno jest srdce, jež tvou tíží jest tlačeno!

Uvaž, duše má, jak často ti Pán Bůh odňal aneb strpčil radost, by tě omrzela její otrávená sladkost.

Jak často napjal luk svůj jak nepřítel a napřáhl pravici jako protivník, aby tě bolest přinutila, bys opustil cestu hříšnou! Jak často jsí se hnal do záhuby, nedbaje nebezpečí! Šlape po tobě jako král zahynutí (Job 18, 14.), ale ty neznáš

svého otroctví. Následuj příklad celníkův, připrav se vážným rozmyšlením a hořkými slzami nad minulými hříšnými dny, předstoupiti před obličej Boha svého a jej přijati do srdce svého.

2. Směle, s klamnou důvěrou v domnělé ctnosti blíží se fariseus svatyni, bez bázně, marnivě se odvoláváje na dary, které mu udělila štědrá ruka Tvůrce. Místo aby za provinění svá žádal milost a smilování svého božského dobrodince, chlubí se pyšně domnělými zásluhami, o něž ho pycha již připravila; místo aby velebil všemohoucnost a velikost Pána všech věcí, vynáší opovázlivě sebe sama a má sebe za lepšího než jiní lidé. Ach nekajicný hříšniku, co pozdvihuje srdce tvé, a co se nadýmá proti Bohu duch tvůj, aby pronášel z úst tvých takové věci? (Job 15, 12.) Proč se chlubiš svou spravedlností, která před ním jest toliko nespravedlností, aneb proč vynášíš se pro tvé skutky, na nichž Bůh toliko nedokonalosti vidí?

Duše má, vešlas do svatyně Boží, bys byla svědkem největšího jeho divu a měla podíl v nejvyšších jeho milostech! Varuj se chyby fariseovy, zapuď myšlenky pyšné a marné, neboť proč pyšní se země a popel? (Sir. 10. 9.) Uvaž, jak veliký a vznešený jest Bůh, jehož chceš přijati. Uvaž, že jméno jeho jest svaté a ty jsi hříchem a nespravedlností, on jest

a oči pyšných ponížíš, (2. 17, 28.) nauč mne, bych sebe za nic považoval v tvé přítomnosti klanění hodné a před tebou hlubokou bídu vyznal a tebe prosil, bys vyléčil mou ubohost. Bože, buď milostiv mně hříšnému, a dříve než vejdeš do srdce mého, uděl mi onu upřímnou pokoru, která má vždy moc nad tvým srdcem dobrotivým.

Fariseus a publikán.

svatostí a dokonalostí, kdežto v tobě jest shrnuto vše, co jest nedokonalé a opovrhlivé. A ty, večná velebnosti, se snižuješ, že patříš na mne a mne zveš, bych se spojil s tebou. Chceš mne pocítiti svou skutečnou přítomností? Jak bych se k tobě mohl přiblížiti aneb tebe přijati, když ani nebesa nejsou čista před očima tvýma? Ty, jenž ponížené spasiš

3. Jinak než fariseus jest celník zarmoucen, uvaživ svou bídu sotva se odvažuje přiblížiti se z daleka svému, právem rozhněvanému, ale přece laskavému a milosrdnému soudci. Sotva se opovazuje oči pozvednout v chrámě, kde sídlí Velebnost nejvyššího. Přece však doufá v prominutí své viny, třebaž je přesvědčen, že si ji nezasloužil. Jak ve-

líké jest Pane, milosrdenství tvé, kterým odpuštíš rád těm, kteří se upřímně k tobě obrazení! Jak přehodně jsou poklady tvé štědrosti! Jak útrpná něžnost tvého srdce nejlaskavějšího!

Duše křesťanská, tvoje vlastní zkušenost tě o této pravdě přesvědčí, jestli s pokorou a důvěrou k oltáři Páně spěcháš. Celník považuje se za nehodna před Bohem se ukázati, vyznej i ty upřímně svou nehodnost, bys ho přijal do srdce svého. On se zbavil záliby vlastní, i ty slož roucho hříchu a oděj se zásluhami svého Spasitele, které za tebe k nebi budou volati, netoliko o odpuštění hříchů, ale i poklad nejdražší, největší Tělo Boha živého, vteleného.

Pane vím, že nenávidíš všech, kteří činí nepravost. (Ž. 5, 7.) Jak opovržení hodna jest duše má před tvým obličejem. Nicméně chci tě přijati do srdce svého, jsa pamětliv mnohého tvého milosrdenství a pln jsa naděje, že mi odpustíš hříchy.

4. (Po sv. přijímání.) Fariseus i celník vysílali oba své modlitby k trůnu Božím, jeden samolibě a bezstarostně, druhý obáváje se o výsledek. Fariseus zdá se, že není poskvřen jinou neřestí leč hroznou pýchou, celník pak neměl jiné ctnosti než upřímnou pokoru. Jak rozdílně byli přijati Pánem, jenž zkoumá srdce i ledví, jehož neklame vnější zdání spravedlnosti a zásluh, jenž zjevuje tajné věci z temnoty a vyvodí na světlo stín smrti. (Job 12, 22.) Jak rozdílně též jedná s nimi spravedlivý Pán, jenž nemá předsudků. Ano, Pán zavrhuje farisea a pln útrpnosti patří na celníka, jenž se neodvažuje oči povznést k nebi. Od jednoho se odvrací a vchází s útěšnou milostí do pokorného srdce druhého. »Tento odešel do domu svého ospravedlněn nad onoho«. (Luk. 18, 14.) Jeden byl naplněn poznáním, láskou, opravdovou skroušeností srdce a útěšným ubezpečením, že ho Bůh přijal na milost, druhý však ztratil i to, co měl, neboť počátek pýchy lidské jest odstoupení od Boha. (Sir. 10, 14.) O divná pokoro! jak jsi mocná a milá! Tu přivádíš Pána slávy do srdcí těch, která se všeho zchočila, bys se stal jejich jediným blaženým majetkem! Co však, můj Bože, tebe

pohnulo navštívit mou duši? Jak vydržíš v tomto chudém přibýtku, jež nemá nic vlastního leč pýchu bez zásluh, bidu bez pokory, mdloby bez nedůvěry v sebe? Jak jasně poznáváš hluboké rány mého srdce, do něhož jsi vešel! Můj božský dobrodínče, prosím tě toliko o pokoru, jejímž ovocem jest bázeň Boží. Ano, dej mi v této hodině tvé milostné návštěvy srdce skroušené a pokorné, abych se zalíbil tobě, pokorný Synu Boží!

20. Marnotratný syn.

V podobenství o marnotratném synu líčí božský Spasitel jasně a dojemně hroznou bidu duší, které prchají z jeho náručí otcovského. Dává nám v něm poznati účinnost své milosti, velikost svého milosrdenství a obrácení duše, která ho nějaký čas opustila. Otec nejlepší syna svého miluje a vším dobrým ho zahrnuje; ale syn marnotratný v převrácení své nevází si těchto vzácných darů. Touží po neblahé svobodě, jež ho na konec do záhuby uvrhla a trhá něžné svazky, jež ho k osobě a k zájmům otce poutají. Posléze popouští úzdu svým náruživostem, žádá svůj podíl jmění a opouští dům otcovský. Neuvažuje, že jsou stezky, které vedou k smrti. Tento syn jest věrným obrazem těch, kteří se dříve živili mannou nebeskou, nalézajíce v této svátosti svůj pokrm, světlo a sílu. ale později opustili pramen živé vody; byli dost slepí, že se radovali z toho neutěšeného strádání a bídae otroctví považovali za šťastnou svobodu. Nenahlízejí, že vzdálení od Boha budou bídní a opuštěni, že bez něho nenaleznou pokoje srdce?

2. Jakmile marnotratný syn opustil dům otce svého, již ho dobré příklady nepoučovaly, ani ho kdo laskavě a něžně nenapomínal. Střemhlav vrhl se do propasti bídy, z níž uniknouti jest tak trpko a nesnadno. Někjaký čas klamnými rozkošemi omámen necítil ani výčitek ani nepokoje. Ale to netrvalo dlouho, neštěstí stihalo neštěstí, až trápen výčitkami svědomí, v největší bídě se octnul, kde byl blížek zoufalství. Jméni otcovo promrhal, falešní přátelé jej opustili, i druhové prostopášnosti jim opovrhují, jest nucen, nejnížší službou si vydělat na výživu.

Můj Bože, do jaké bídý upadají ti, kteří jdou za jeho příkladem! Opouštějí, co je k štěstí vede, a honí se za stínem a statky marnými, jež srdce neukojí. Prchají od tvých oltářů, kde by pomoc, útěchu a pokoj našli v chlébě života, ve svatostánku, jenž by jim ztracené zdraví duše navrátil. Bloudí pouští života,

jednání nového pána připomnělo mu vlídnou tvář otcovu, jehož tak nevděčně opustil. To vše bylo trestem zaslouženým za provinění jeho a velikost těchto přehalovala otrávené radosti, jež v hříchu okusil. Ale zdali, kdo padá, zase nepovstane, a který se odvrátil, nenavrátil se? (Jer. 8, 4.) To byl šťastný los marno-

Marnotratný syn.

až ten, kterého opustili, svou milostí předcházející je zpět přivede na cesty pravdy a spravedlnosti.

3. Pobloudění marnotratného syna dostoupilo stupně vrcholu nejvyššího, a hrozná bída, do níž upadl, připomněla mír a blaho dnů minulých, jež bezstarostně prožil v domě otce svého. Tvrde

trátného syna. Bídou přemožen a úzkostí svědomí nad svými proviněními trápen, rozhodl, zlomiti pouta, a jak býval zvyklý, hledati útočiště na srdci laskavého, shovívavého otce. »Vstanu«, řekl, »a půjdu k otcí.« Spasitelné rozhodnutí, velkomyslná důvěro! Tys jedinou oporou padlého hříšníka a šťasten, kdo na tobě si zakládá!

„Duše má, chceš marnotratného syna následovati toliko v nepravostech? Nechceš nikdy v duši vzbuditi city pokory, skroušenosti a dětinné důvěry, jež marnotratného syna přivedly zpět do přistavu pokoje?“

Můj Bože, s nehlubší bolestí duše vyznávám, že jsem tě často opustil, tvé milosti promrhal, že jsem snad více odporoval vnuknutím a povzbuzením, jež by byly stačily, hříšníka zatvrzelého obrátit. Povzbuzen však podobnostvím, jemuž nás tvoje božská ústa naučila, chci od této chvíle začítí nový život. Jako syn marnotratný vstanu a půjdu k tobě, otcí svému milosrdnému, k tobě, jehož dobrotné srdce, skryté pod způsobou svatě hostie, přijme moje slzy kající a mi odpustí. Ano, duše má, pilně ohledejme cest svých, a hledejme a navratme se k Hospodinu, neboť jest milosrdný a nezavrhl synů lidských. (Pláč Jer. 3, 40. 33.)

4. (Po sv. přijímání.) Marnotratný syn věrně provedl svůj úmysl. Otec viděl ho zdaleka a radostně šel mu naproti, a objal ho. Vida ditko své, jež posud něžně miloval, jež neodsoudil, nýbrž hluboce litoval, pohnut byl milosrdenstvím a láskou. Oblekl ho v nové

roucho, dal prsten na prst jeho, a udělal mu opět všechna důstojenství a práva, jež ztratil svou neposlušností. Slavil se synem hody, neboť byl mrtev a ožil, byl ztracen a jest nalezen. Co cítil nyní syn, vida tuto lásku otcovu? Neznáš duše má, tyto city z vlastní zkušenosti, aneb spíše neměly by tvé city vděčnosti převýšiti city syna marnotratného? Zbřešil jsi ovšem, ale Pán Ježíš tvou vůli k litoosti pohnul. Hříchy tvého mládí zapomněl a ruku svou vztáhl, by tě navracejícího se do náručí sevřel a k srdci přitisknul. Znova tě přioděje Bůh rouchem spravedlnosti a vstaví ti na hlavu korunu cti věčné. (Bar. 5, 2.) Jak ti mám důstojně děkovati, můj Bože, žes mi poprál účast na hodech svého drahého těla? Hříchy moje byly příčinou tvé bolestné smrti na kříži a pro tvé božské zásluhy došel jsem odpuštění. Nejdobrotivější Ježíši, bídný a chudý jsem byl, když jsem vzdálen od tebe byl, ale nyní jsem šťasten, když jsem se vrátil k tvému srdci, jsa spojen s tebou v nejsvětější Svátosti. Mám tu vše, čeho by si srdce přálo. Dej, ať již nikdy se neodloučím od tebe, dej ať tě víc a více poznávám a miluji, abych se v tvé službě na zemi vyznamenal a tvou čest a slávu dle možnosti rozšiřoval.

Láska, královna ctností.

Podává Fr. Janovský. (Část další.)

VII.

»Synáčekové, přikázání nové dávám vám, abyste se milovali vespolek, jakož já jsem miloval vás, tak abyste i vy se vespolek milovali.« Jan 13, 34.

Co se namluvi svět za našich dnů o lásce, bratrství, humanitě! A zatím to vše pod nohama národů. Není všecko zlato, co se třpytí, a není všecko láska, co se pod pláštěm a heslem lásky skrývá. Pravá láska k bližnímu jest nebeského původu; bližního miluje upřímně jenom ten, kdo miluje Boha; z lásky k Bohu plyne láska k bližnímu. Proto spojil Bůh oboji tu lásku svým svatým rozkazem:

»Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého a z celé duše své a ze vši myslí své.« Tot jest to největší a první přikázání. Druhé pak jest podobné tomu: »Milovati budeš bližního svého jako sebe samého.« Mat. 22, 37—39. Proto i nejdražší Spasitel náš ve svém předojemném loučení po poslední večeři pravil: »Synáčekové, přikázání nové dávám vám, abyste se milovali vespolek, jakož i já jsem miloval vás, tak abyste i vy se vespolek milovali.« »Po tomf všichni poznají, že jste moji učedníci, budete-li míti lásku jedni k druhým.« Jan 13, 34. 35.

»Kdo jest můj bližní?« ptal se zákoník Krista Pána. A Kristus Pán

odpověděl mu na otázku tu podobenstvím o milosrdném Samarítanu: »Člověk jeden stupoval z Jerusalema do Jericha, a upadl mezi lotry, kteříž i obloupivše ho i zranivše odešli, odpolu živého nechavše. I přihodilo se, že kněz jeden šel touž cestou, a uzřev jej pomínil. Též i levit, když byl u toho místa a uzřel ho, pomínil. Samarítan pak jeden (jenž byl jinověrec) cestou se bera, přišel k němu, a uzřev jej milosrdenstvím hnul jest. A přistoupiv ovázal rány jeho, naliv oleje a vína; a vloživ jej na hovado své, vedl do hospody a měl o něj péči. A druhého dne vyňav dva peníze, dal hospodáři a řekl: Měj o něj péči, a cožkoli nad to vynaložíš, já když se vrátím, zaplatím tobě. Kdo z těch tří zdá se tobě bližním býti tomu, kterýž upadl mezi lotry? A zákoník řekl: Ten, kterýž mu milosrdenství prokázal. I řekl jemu Ježíš: Jdi, i ty čiň podobně!« Luk. 10, 29.—37. Ukázal příběhem tím Kristus Pán, že i nepřítel (jakýmž byl žid vůči Samarítanovi) jest našim bližním, že i nepřítel máme milovati, že naše láska k bližnímu musí tedy býti všeobecná, účinná, nezištná.

O takovéto lásce k bližnímu mluvil Kristus Pán i v přepamátném kázání horském, kdež pravil: »Slyšeli jste, že řečeno bylo: Milovati budeš bližního a nenáviděti budeš nepřítele svého. Ale já pravím vam: Milujte nepřátele své, dobře činite těm, kteří vás nenávidí, a modlete se za ty, kteří vám protivenství činí a utrhají vám, abyste byli synové Otce svého, jenž jest v nebesích, jenž slunci svému velí vzházeti na dobré i na zlé, a déšť dává na spravedlivé i na nespravedlivé. Nebo milujete-li toliko ty, kteří vás milují, jakou odplatu miti budete? Zdaž i publikáni téhož nečiní? A budete-li pozdravovati toliko bratří svých, což více činíte? Zdaž i pohané téhož nečiní? Buďtež vy tedy dokonalí, jako i Otec váš nebeský dokonalý jest.« Mat. 5, 43.—48.

Tak tedy podle lásky Otce nebeského má býti spravena láska naše; jako Bůh miluje všechny, máme i my všechny milovati, všechny, kdož dítkami Božími jsou anebo jimi státi se mají; máme milovati spravedlivé i nespravedlivé, dobré i zlé, přátele i nepřátele. Jsmeť všichni jako

údobé jednoho těla, jeden poukázán na druhého. Sv. Pavel takto o tom píše: »Jako tělo jedno jest a mnoho údů má, všichni pak údobé těla, ačkoliv jich mnoho jest, přece jen jedno tělo jsou, tak i Kristus (či tak jest to i v církvi, kteráž jest tělo Kristovo). Nebo zajisté skrze jednoho Ducha my všichni v jedno tělo pokřtěni jsme, buďto Židé byvše, buďto pohané, buďto služebníci, aneb svobodní; a všichni jsme jedním Duchem napojeni (či hojně obdařeni). Nebo ani tělo není jeden úd, ale mnoho údů. Dí-li noha: Poněvadž nejsem ruka, nejsem z těla; zdaž proto není z těla? A dí-li ucho: Když nejsem oko, nejsem z těla; zdaž proto není z těla? Jestliže všecko tělo oko, kde sluch? Pakli všecko tělo sluch, kde čich? Nyní pak položil Bůh údy, jedena každý z nich v těle, jakž chtěl. Kdyby všichni byli jeden úd, kde by bylo tělo? Nyní pak mnoho sice údů, ale jedno tělo. A nemůže oko říci ruce: Nemí tebe potřebí; aneb zase hlava nohám: Nemí mi vás potřebí. Nýbrž údobé, kteří se zdají v těle mdlejší býti, jsou mnohem potřebnější, a které máme za méně vzácné údy v těle, ty vzácněji přiodíváme, a kteří údobé naši jsou nepoctiví, ti hojnější poctivost mají (ježto je stydlivěji zakrýváme). Poctiví pak údobé naši ničeho toho nepotřebují; ale Bůh tak způsobil tělo, že kterému se poctivosti nedostávalo, tomu hojnější poctivosti udělil, aby nebyla roztržka v těle, ale aby údobé stejně o sebe vespolek pečovali. A trpí-li co úd jeden, trpí spolu s ním všickni údobé; pakli jeden úd se oslavuje, radují se spolu s ním všickni údobé. Vy pak jste tělo Kristovo a údobé z údů« (t. j. každý zvlášť údem). I. Kor. 12.

Jaké to vzácné poučení o lásce k bližnímu podal nám těmito slovy sv. apoštol národů! Ve svém spolubližním milujeme Krista samého, jelikož Kristus jej miluje, Kristus v něm žije; jelikož bližní jest údem přesvatého těla Kristova, oživen duchem Kristovým, nasycen tělem jeho, napojen krví jeho. Odtud láskyplná slova Páně: »Co jste učinili jednomu z bratří těchto mých nejmenších, mně jste to učinili.« Mat. 25, 40.

»Kdo by přijal jedno takové pachole ve jméno mém, mne přijímá.« Mat. 18, 5.

Vzácnější, účinnější slova nebyla proslavena, výše nás nemohl Kristus Pán povznést, snazší lásku k bližnímu nemohl nám učinit. Jsme-li skrze milost Kristovu údy jeho těla, chápeme, že se bez upřímné, obětavé, nezištné, všeobecné lásky k bližnímu neobejdeme.

*

Jak velikou láskou k Bohu vynikal sv. František Assiský, právě pro lásku zvaný Serafínský (1182 až 1226), tak velická byla i jeho láska k bližnímu, k přátelům i nepřátelům, k lidem ctnostným i hříšníkům, ke krajanům i k lidem dalekých končin pohanských. Což jiného, než neupřímnější láska k Bohu a k lidstvu přiměla ho, že založil své svaté tři řády, aby skrze ně co nejmocněji se šířilo království lásky? A podobnou lásku spatřujeme u jeho duchovních synů a dcer, právě z oněch jeho tří řádů. Vizme a slyšme!

Dne 28. dubna 1260 zemřel první terciář sv. Františka, blahoslavený Lucius, druhdy bohatý kupec, jenž vlastně nejúčinněji přiměl sv. Františka, aby skutečně založil svůj třetí řád pro lidi ve světě žijící. Sv. František to učinil a jakožto prvního terciáře přijal Lucia. Dříve býval muž tento lakomcem, avšak milost Boží ho poučila, jak bloudí, hledá-li v pozemských statcích svého štěstí a zavírá-li ruku svou před ubohými chudáky. Uchopil se Lucius této milosti, rozdal svůj majetek chudíně, vyhledával ubožáků na ulicích i za městem, vozil za nimi pokrmu i léky, sám také nosil nemocné do nemocnice. Jeho manželce se toto počínání nelíbilo, avšak zázrakem učiněným i ona jest obrácena a pro chudinu všecka získána, kdyžž poslední kousek chleba doma zbylý přenáramně jest zveličen. Věru, kdo rád almužnu dává, nezchudne. Sv. Augustin praví: »Zavřeš-li srdce své vůči chudásovi, zůstane ti zavřena brána Kristova«. Luciovi se brána ta mile otevřela. Svatě žil, svatě zemřel a od sv. Otce Pia VI. za blahoslaveného jest prohlášen.

Roku 1270 zemřel ve Florencii zbožný Akkursius, jakožto bratr laik tamějšího minorického kláštera sv. Františka. Jeho nejmilejším zaměstnáním bývalo posluhovat nemocným spolu-

bratřím, kterouž službu Pán Bůh mnohdy i zázraky doprovázel, aby ukázal, jak se mu líbí přelaskavý Akkursius. Jednoho dne zjevila se mu blahoslavená Panna Marie, sv. Antonín Paduánský a nedávno zemřelý hodný spolubratr Lucius. Dlouho a libezně bavil se s těmito svatými hostmi, kdyžž pojednou volán od nemocného spoluřeholníka, o nějž bylo mu pečovat. Ihned šel za ním, posloužit mu, a když se vrátil do své cely, byli jeho nebeští hosté ještě přítomni, aby mu projevili svou spokojenost.

Roku 1287 zemřel v Sasku zbožný kněz prvního řádu sv. Františka (minorita), Heřman Gerstagen. Byl neunavným duchovním správcem lidu chudého a opuštěného. Ve své pokoře volil si nejposlednější úřady a zaměstnání, pracoval obyčejně na takových místech, kterým kde kdo vyhýbal. Jeho zásadou bylo: »Chudina potřebuje větší pečlivosti než boháči; neboť tito mají vždycky dost lidí kolem sebe ke svým službám.« Podle této zásady chvátával o hladě a žízni nejbídnějšími cestami do osamělých a odlehklých chýší, by tam přispěl a pomohl. Také ve zpovědnici byl pln soustrastí a trpělivosti k lidem nejzuboženějším, totiž k největším hříšníkům. Takovouto lásku svého věrného služebníka korunoval Bůh darem zázraků; křísil Heřman i mrtvé!

Krajanem sv. Františka byl Marcius. Byl napřed zedníkem. Všecek výdělek věnoval většinou chudáům. O nedělích a svátcích po službách Božích nejraději navštěvoval nemocné, posluhoval jim, těšil je. Kolem 30. roku věku svého vstoupil do třetího řádu sv. Františka a bydlel jako poustevník v téže poustevně, v které dříve přebýval sv. František. Po smrti sv. Františka vybral se Marcius s několika spolubratry do jiné poustevny poblíž města Kastro Gualdi a žil tam v nepřísňejším sebezapření a v převeliké horlivosti o spásu svou i o spásu druhých lidí až do 91. roku věku svého. Zemřel 8. října 1301.

Zbožná Konstancie byla dcerou sicilského krále Manfreda, manželkou aragonského krále Alfonsa a matkou sv. Alžběty, královny portugalské. Ovdověšši, královala nějaký čas sama, až pak roku 1290 vstoupila do Klariského

kláštera, kdež roku 1310 svatě skonala. Hrdinská láska k nepřátelům jest její nejvýznačnější vlastností, Karel z Anjou připravil jejího manžela Manfreda o trůn, ba usmrtil jej, a strýce jejího Konradina dal stíti. Stalo se, že syn tohoto dvojnásobného vraha upadl do rukou námořského vojska královny Konstancie a byl jí přiveden. Jaká to příležitost spravedlivě trestati! Co však učinila Konstancie? Šla za nešťastníkem do žaláře, dopřála mu možného tam pohodlí, a nikterak nepotvrdila rozsudku královské rady, jež usoudila, že zajatec tento má býti popraven za to v pátek. Pravila velebně: »Zdaž by mi nebylo soudný den za těžkou vinu položeno, že jsem právě v pátek dala člověka tohoto usmrtili, v pátek, kdy můj Spasitel na kříži modlil se k Otci nebeskému za své nepřátele?« Nedala ho popraviti, darovala mu život i svobodu.

Dcerou této tak láskyplné, smílivé a milosrdné matky byla sv. Alžběta Portugalská. Narodila se roku 1271, stala se chotí portugalského krále Dionysa, byla matkou Konstancie, královny kastilské, a krále Alfonsa. Ovdověvši, vstoupila do druhého řádu sv. Františka, stala se klariskou a zemřela svatě, roku

1336. Již svým narozením vykonala dílo lásky; smířil se tehdy otec její se svými rozvadenými syny. Ač tak vznešeného byla rodu, ač tolika duševními i tělesnými přednostmi byla obdařena, zůstala povždy pokornou, skromnou, ke každému přívětivou, láskyplnou. Její manžel nebyl jí hoden; zpronevěřil se manželské věrnosti. Přes to ani jedině příkré slovo nevyšlo z úst uražené a zarmoucené královny; jeň modliteb přidala za nešťastného manžela a lásky dopřála i nemanželským ditkám jeho. Takovému hrdinství konečně hnulo hříšnou duši královou, uznal svou hříšnost a kajnicně se obrátil. Brzy nový zármutek přikvačil na ubohou královnu: syn její vzbouřil se proti otci. I tentokrát osvědčily se její vroucí modlitby, její přísné posty, jimiž takřka útočila na láskyplné srdce Spasitele, aby ráčil mír a pokoj zjednati. Stalo se. Podobné dílo míru vykonala ještě dvakrát mezi jinými nepřáteli. Když její manžel uleh na smrtelné lůžko, neodcházela od něho, leč když šla do kostela zaň se modlit, aby smířen s Bohem šťastně skonala, od Boha milostivě byl přijat do slávy nebeské.

(Pokrač.)

Různé zprávy.

Dolní Kounice. Vzácnou památkou gotického slohu jest zřícenina bývalého kostela a kláštera premonstrátek v Dol. Kounicích u Brna. Kostel byl vystaven v letech 1260 až 1300. Tuto podáváme obrázky vchodu do kostela a zříceniny křížový chodby, přistavené ku kostelu. Zámek, vystavený v letech 1550 až 1566, přináleží nyní rodině hrabat Herbersteinů; má pěknou polohu na kopci. Klášter i kostel bývají často zatopeny vedle tekoucí Jihlavkou, proto nelze jich více používatí ku svým účelům a hynou.

Společnost pro školní děti. V Einsidlách, světoznámém poutním místě ve Švýcarsku, zařídili společnost pro děti.

Za osm let bylo do ní uloženo 62.837 franků. V uplynulém školním roce uložilo 512 žáků a žákyní 9898 franků. Kde by byly tyto peníze bez školní společnosti?

Děti jako abstinenti. V Německu jest 200.000 dítek členy spolku protialkoholických. Koncem r. 1907 bylo jich 1973. Hnutí roste a mohutní.

Manratník. V Londýně zdědil jakýsi Benson po svém otci šest milionů, ale pod podmínkou, že smí peníze obdržeti teprve ve věku třiceti let. Byl hrozný rozmařilec a peníze tyto utratil za osmnáct měsíců. Nic nekoupil pod 25 franků, zpropitného dával vždy 25 franků. Šaty vzal jenom jednou na sebe, proto měl

brzy ve svých skříních tisíc úplných obleků a 300 klobouků. Tříkráte denně se přelékal. Po osmnácti měsících byl žobrákem.

Poctivá žena. V Tyrolsku jela po dráze žena venkovská se svým malým chlapcem. Když přišel konduktér, viděl, že nemá chlapec lístku. Ptal se, kolik je mu let, načež jeho matka sdělila, že jest mu pět let. Tož musí mítí poloviční lístek, pravil konduktér. Protože žena ne měla žádných peněz, začala plakati a pravila, že v nejbližší stanici vystoupí. Tu pravil konduktér: matko, není tak zle, zůstaňte, jenom, kdyby však přišel revisor, řekněte, že nejsou chlapi ještě čtyři leta, děti do čtyř let jezdí zadarmo, starší musí zaplatiti polovici. Ale žena chtěla v nejbližší stanici vystoupiti a na otázku spolucestujících pravila, že nemůže přece tak hanebně lháti. Jedna přítomná paní dojata pravdomluvností chudé ženy, darovala jí obnos, který měl za svého hochu zaplatiti, a proto

mohli oba, matka i hoch, jeti až ku svému cíli.

Z A S L Á N O .

Různě hlasy: Redakci »Archy« v Prostějově: Zašlete mi ještě jednu »Eucharistii« od Verdaguera-Boušky. Taková rozjímání jsou zlatými orlími křídly pro znavenou duši kněžskou! Měla by býti na klekátku každého kněze! V největší uctivosti oddaný Fr. Hala, farář ve Vrchoslavicích. — (Výtisk v původní vazbě stojí jen K 2:60). — Račte mi lístků polní pošty s verši poslat 150. Objednávám podruhé, neboť se všeobecně zalíbily. V. Strmiska, farář v Provodově. (100 lístků za 1:50). Dp. Bart. Katal z Raškova píše: »Za bílou a n d ě l s k o u k n i h u (Eucharistii) díky!« — Na revui »Archa« předplácí se ročně 6 K, studenti 4 K. — Köhlerův obraz sv. Cyrilla a Metoděje 10 K. — »Pošli mi ještě jednu Eucharistii Verdaguerovu. Je to skvostné Dr. ! Alois Kolisek«. — »Zpívejte Pánu«. 1 ex. 20 h, 100 ex. 10 K.

Díkůvzdání božskému Srdci Páně.

Z Prahy. Nejsvětějšímu Srdci Pána Ježíše vzdávám tímto veřejné díky za vyslyšení úpěnlivé prosby, plnic takto slib, který jsem učinila, kdy byla jsem již kalomyslnou. Veliká moje důvěra v neskonalou dobrotu Nejsv. Srdce byla hojně odměněna, že jsem toho ani neočekávala. Pročež vybízím i jiné, aby s neobmezenou důvěrou k tomuto sliťování plnému Srdci ve všelikých svých potřebách se utíkali. M. L.

Měla jsem nemocné dítě; lidé předpovídali těžkou nemoc. Prosila jsem P. Krista, P. Marii lurdskou a dítěti se ulevilo, pročež vzdávám srdečný dík Bož. Srdci Páně. Bývalá čtenářka.

Z Prahy. V nebezpečném úrazu, hrozícím otravou krve, vzala jsem útočiště k Bož. Srdci Páně, k Panně Marii a sv. Ignáci, a v krátké době nebezpečí pomínulo a zase zdraví se vrátilo. J. Š. v Kr. Korutany.

Úcta a pobožnost ke sv. Josefu.

(Hlavní úmysl.)

Sv. Josef jest zajisté velmi milým zjevem v církvi sv. Či nepotěší se křesťan pohledem na tohoto světce, kterak drží v jedné ruce kvetoucí lilii a na druhé ruce chová jednorozeného Syna Božího? A to oko jeho! S jakou láskou a starostlivostí pohlíží na božské dítě! Po nejblah. Panně Marii, Královně všech svatých, není asi žádného svatého, který by byl tak uctíván jako sv. Josef, pěstoun Páně a snoubenec nejsvětější Panny. A není divu, že sv. Josef požívá takové úcty, lásky a důvěry všech věřících, neboť veliká jest jeho důstojnost, vznešené jsou jeho ctnosti, mocná jeho přímluva. Kdo ze spravedlivých v době

Křista Pána zaujímal důležitější úřad a místo než sv. Josef? Co bylo Otci nebeskému nejmilejšího, jednorozený Syn jeho a nejbl. Panna Maria, ze všech dcer pokolení lidského jediná vyvolená za matku tohoto Syna Božího, tito oba svěření otcovské péči sv. Josefa. Byl jejich živatelem a ochráncem. Pro ně pracoval rukama svýma a vydělával vezdejší chléb. Protože Syn Boží nám ve všem podobným býti chtěl, vyjma toliko hřích, protože chtěl na svět přijíti jako dítě a růsti, proto chtěl též v pokoře a poslušnosti dítěta rozkazům sv. Josefa se podrobiti. On to byl, který vychoval světu Spasitele; svou zbožností a svatým příkladem dokonal výchovu Syna Božího na zemi. Ke komu z lidí byl poslán anděl Boží, aby utekl s rodinou svatou do Egypta a aby se odtud zase vrátil do vlasti své — do Nazareta? Ne k jinému než k sv. Josefu. Jemu byl Pán Ježíš poddán, plnil totiž rád práce a rozkazy, jaké sv. Josef jemu dával.

Škoda, že nám evangelisté nezanechali zprávu o skrytém životě Páně po 30 let v domku nazaretském. Treba byl té doby život Křista Pána skrytý, nebyl o nic méněcenný než život jeho veřejný. S nevýslovnou radostí patřil Otec nebeský na sv. rodinu v Nazaretě. Pomysleme si jen, kolik to vroucných modliteb vzneslo se z toho domku k nebesům za spásu světa! Vzpomeňme na všechny práce den jak den se opakující; na všechny obtíže chudoby, které s největší snášeli trpělivostí. Může býti něco krásnějšího na zemi, než s Ježíšem a Marií modliti se za spásu světa, pracovati a trpěti? A neměli bychom ctíti onoho muže, jehož Bůh sám k takovému obcování s Ježíšem a Marií byl vyvolil? Neměli bychom býti vděční jemu, který s Ježíšem a Marií tolik obtíží a utrpení snášel?

Ó zajisté, my musíme sv. Josefa obzvláštním způsobem ctíti pro jeho velikou důstojnost, ale ještě více pro jeho vznešené ctnosti, pro jeho svatost. Svatost prýští ze ctností, s jakými kdo úřad svůj koná. Sv. Josef tu stojí před námi vysoko a vznešený v záři jeho ctností. První jest jeho čistota srdce. Jak dokonalá musela býti jeho čistota duše i těla, jenž měl býti snoubencem nejčistější Panny a měl všem budoucím pokolením zářit nejkrásnějším příkladem! Jak dokonalá musela býti jeho panická čistota, jenž hoden byl na svých rukou chovati božské dítě a směti je líbat! V pravdě o sv. Josefu v plném slova smyslu platila slova Křista Pána: „Blahoslavení čistého srdce, oni Boha viděti budou.“ Jak obdivuhodná byla víra sv. Josefa! Přišel anděl Páně a zjevil mu, že syn Marie Panny bude Synem Božím, Spasitelem, a on uvěřil slovům anděla. Nedočkal se chvíle, kdy Ježíš Kristus zázraky potvrzoval božské poslání své, a přece byla víra jeho pevná a neochvějná přes to, že dítě se narodilo v chudobě, v jeskyni a že hned bylo mu ukládáno o život. Právě pro tuto pevnou víru byla mu tajemství zjevena, viděl pastýře a sv. tři krále se dítětu klaněti, slyšel zpěvy andělské, slyšel prorocká slova Simeonova, že dítě bude světlem k osvětlení národů a ku slávě israelského lidu. Dále patrna jest u sv. Josefa prostota srdce, jeho pokora, jeho veliká skromnost, kterou se vůli Boží ve všem úplně podrobil.

Veliká byla obět, již přinesl sv. Josef Pánu Bohu smrtí svou! Jistě se těšil, až Ježíš veřejně vystoupí, až se prohlásí za Spasitele světa, až bude konat veliké divy! A ejhle, toho všeho se nedočkal a umřel, protože to Bůh chtěl. Za to jej ale Bůh odměnil štědrě.

Jak žili Ježíš, Maria a Josef pospolu v Betlémě a v Nazaretě, tak jsou nyní pospolu v nebi u trůnu Božího. Především Spasitel náš Kristus Ježíš v největší slávě a velebnosti sedí na pravici nebeského Otce svého, jako král a soudce všech lidí, živých i mrtvých. Po jeho boku stojí Maria, královna nebes, ozdobená korunou slávy a po jejím boku opět stojí sv. Josef v záři nebeské, jakáž jemu patří za takovou čistotu srdce, za tak silnou víru, za tak pokornou a skromnou poslušnost, jakouž osvědčil se na zemi. Jest nám proto sv. Josef netoliko zářícím vzorem k následování, ale jest nám též mocným pomocníkem, při-

mluvcem a ochráncem na cestě naší do nebe. Čím větší svatost na zemi, tím větší moc a sláva na nebi. Jak milým musí býti sv. Josef Pánu Ježíši, jemuž na zemi tolik sloužil, tolik o něj pečoval, tolik lásky prokázal! Proto zajisté jest sv. Josef jedním z nejmocnějších orodovníků a ochránců našich v nebi!

Když se v Egyptě za času krále Faraona rozmohl hlad a lid volal po chlebě, řekl král Farao: „Jděte k Josefovi, ustanovil jsem jej správcem všech mých zásob!“ Tak dí k nám Král nebeský: Jděte k Josefovi, jemu jsem sebe i matku svou svěřil, jemu jsem též v nebi odevzdal poklady milostí mých. Jděte k Josefovi, doráží-li na vás pokušení, unavíte-li se na cestě spasení. Jako druhdy božské dítě z největšího nebezpečení života vysvobodil, tak i nyní nepřátelské úklady a protivenství od nás odrazí. Jděte k Josefovi, kteří jste zhřešili a roucho nevinosti ztratili. Sv. Josef, který sice božské pachole tři dny s bolestí hledal a zase s radostí nalezl, pomůže i vám, abyste Spasitele svého opět cestou pokání našli. Jděte k Josefovi, manželé a rodiče, a prostě jej, aby váš rodinný život, výchova dítek vašich těmitéž zásadami byly proniknuty, jako život sv. Rodiny v Nazaretě. Jděte k Josefovi, kteří jste sklíčení a klesáte pod břemenem utrpení. Sv. Josef, který po celý svůj život zakoušel hořkého chleba chudoby a nouze, starostí, neznaje pozemských radostí, on vám pomůže, abyste chudobu, hlad, nouzi, práce vaše, utrpení a protivenství s trpělivostí snášeli, a velká bude vaše odměna v nebi. Ano, jděme k sv. Josefovi, jděme všichni den co den, až nadejde naše poslední hodina, aby duše od těla se odloučila. Sv. Josef umřel u přítomnosti Pána Ježíše a Panny Marie, proto jest patronem šťastné hodiny smrti, na níž celá věčnost závisí. Prosme tedy při pobožnostech ke sv. Josefu, aby nás přijal pod stálou ochranu svou, abychom podle příkladu jeho a pomocí jeho svatě živi byli, nábožně zemřeli a věčného blahoslavenství na nebesích dosáhli.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vsí zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za rozšíření úcty a pobožnosti ke sv. Josefu pěstounu Páně a na všechny úmysly, jež doporučovány jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce. Srdce Ježíše a Marie, zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učíš, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, buď mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patroně ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michæli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Konati a šířiti pobožnost ke sv. Josefu.

Úmysl v dubnu: Zájmy náboženské v Chili.

ŠKOLA BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník XLIX.

Vychází počátkem každého měsíce.

DUBEN 1915.

Kriste, jenž jsi pro porobu lidstva složil božskou zář, dej at povstanouce z hrobu, věčně zříme tvoji tvář.

Alleluja, dulce carmen.

Alleluja, písní sladká,
hlase věčné radosti,
alleluja přelíbezné
též i kůrům nebeským:
tebe pějí, kteří v domě
Božím bydlí na věky.

Alleluja zpíváš s plesem
nový Jeruzaleme,
alleluja řeč je tvojich
jásajících občanů;
nás však u řek babylonských
plakat nutí vyhnanství.

Alleluja nejsme hodni
ustavičně zpívatí,
alleluja, ustup nyní
kajícímu kvílení;
doba nastává, v níž dlužno
smývat hříchy spáchané.

Prosíme tě tedy vroucně,
přeblažená Trojice,
abys uzřítí nám dala
Velkonoce na nebi,
kdež ti budem prozpěvovat
alleluja po věky.

Aurora coelum.

Rdíl se zora v čárném lesku,
zpěvy slyšet na nebesku,
plescem na zemi vše dýchá,
jenom peklo trne, vzdychá.

Řek, jenž povstal z hrobu klínu,
vede s sebou z říše stínů
arciotců svatý senát,
vyprostiv je z pekla tenat.

Darmo židé hrobku stráží,
darmo zapečetit káží;
Kristus přece z mrtvých vstává,
v hrobě svém smrt pochovává.

Konec slzám, konec bolu:
radujme se s církví spolu;
vstal Pán z mrtvých, naše spása,
jak nám sličný anděl hlásá.

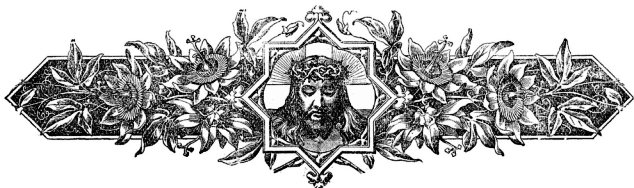
Bys nám věčnou v nebes vlasti
velikonoční byl slastí.
zbav nás hříchů, Jezu drahý,
a dej život nový, blahý.

Sláva Synu v každou dobu,
jenžto slavně povstal z hrobu,
sláva Otci, sláva Duchu
rozlihej se v zemském vzduchu.

Jarolín St. Pavlík.

Dokonáno jest.

Rozjímání od Jarolma St. Pavlíka.

Jeden katolický misionář, jménem abé Huc, z kongregace Lazaristů, jenž působil jistý čas v Tibetě, píše, že jeden čínský lékař navštívil jednou jeho kapli, kde poprvé uzřel svatý kříž. Beze slova a bez hnutí zůstal před ním státi, oči maje upřené na obraz ukřižovaného. Bezmála půl hodiny setrval v tom postavení, až se konečně oči jeho slzami zalily. Vztáhl ruce své po kříži, padl na kolena, tříkrát dotekl se země svým čelem a povstal zase volaje: To je ten jediný Budha, jemuž by se měli lidé klaněti. Uskutečnilo se tu opět slovo Zachariáše proroka: Budou patřiti na mne, jehož zbdli, a oplakávajíti.

Když samého pohana tak pohnul pohled na ukřižovaného, jakž by nemohl pohnouti křesťana? Vidíme sice po celý rok obraz ukřižovaného před sebou; ale teď v svatopostní čas máme se ješšé pozorněji naň dívati, s lítostí nad svými hříchy, s láskou a vděkem. Vidíme jej, píše Isaiáš, ale tu není o žádné podoby; podoby u krásy nemá muž ten bolestí, jenž zkusil slabotu. Vpravdě, neduhy naše on nese a bolesti naše bere na sebc. Zraněn jest pro nepravosti naše, potřen jest pro hříchy naše; k vůli smíření našemu leží na něm trest a ranami jeho jsme zhojeni. My všeci jsme bloudili jako ovce, každý se uchýlil na svou cestu; ale nepravost všech nás vložil Hospodin na něho. Obětován jest, protože sám chtěl, a neotvírá úst svých; jako ovce veden jest k zabití a

oněměl jako beránek před tím, který ho ostříhá a neotvírá úst svých. Nic nepravého neučinil, a lež nebyla shledána v ústech jeho. Hospodin chce jej potřiti v nemoci; ale když byl položil život svůj za hřích, uzří věčné símě, a vůle Boží zdaří se v ruce jeho; a mnohé ospravedlní a ponese jejich nepravosti. Život svůj vydal na smrt a počten jest mezi zločince; hříchy mnohých nesl a za přestupníky se modlil.

Vskutku, to je mohutné postní kázání, jež již evangelista Starého Zákona, prorok Isaiáš, měl k lidu židovskému. Takové myšlenky budí v nás obraz ukřižovaného.

Často zříme na obrazech ukřižovaného Spasitele podpis: *Consummatum est — dokonáno jest*. To je šesté slovo ze sedmi, jež proslovil Kristus Pán na kříži. Podivno! Šestého dne dokončil Bůh všecko stvoření. Tak dokončeny byly nebesa i země a všechna jejich zdoba, praví Písmo svaté. Nové stvoření, totiž vykoupení, též bylo dokončeno v pátek, šestého dne. Sedmého dne, v sobotu, odpočíval Pán Ježíš v hrobě.

Dokonáno jest! Pán Bůh poručil *Adamovi*, aby nejedl ze všech stromů rajských. Ale Adam neposlechl. Tu viděla žena, vypravuje kniha Genesis, že by byl strom dobrý k jídlu a pěkný na pohled, i vzala z jeho plodů a jedla, a dala svému muži, jenž také jedl. Ovšem, že se Eva zdráhala, hříchy se dopustila; tázala se sama

sebe: Mám či nemám? Konečně učinila konec zdráhání, vzala za povězené ovoce a jedla, a dala na to i svému muži, a ten jedl také. Jak jim bylo asi u srdce po požitku zapovězeného ovoce? Jisté že se na sebe bázně podívali a řekli: Už se stalo! Dokonáno jest. Ano, hřích byl dokonán; ten se vždy rychle dokoná. Ale co potom? Člověk rychle sice onemocní, ale tak brzo nezdraví. Pokolení lidské teď chorovalo na duši, na těle; ale jeho uzdravení nešlo tak rychle a tak snadno. Božský lékař chtěl ovšem zachrániti lidstvo smrti zasvěcené; ale léčení trvalo dlouho; několik tisíc let bylo lidem trpěti za svou neopatrnost. Než lidskému pokolení nebylo by bývalo lze ani pomoci, kdyby Syn Boží nebyl s nebe sestoupil a nestal se člověkem a nepodrobil se sám bolestné operaci. Ach, kolik bolestí ho to stálo, než mohl říci: Dokonáno jest! Člověk je uzdraven, život jeho zachráněn.

Jako Adamovi a Evě, vede se každému hříšníkovi. Třebas nehřešil hned v prvním okamžiku; on ví: to nesmím! Otálí, máje přece jakýsi strach; rád by hřešil, ale též i ne. Dvě přirozenosti v něm bojují: vyšší duševní a nízká tělesná. Pokušení stává se silnějším, protože člověk neobrátil se proti němu hned na začátku; vůle oslabuje, hřích je lákavější; člověk hraje si s hříchem jako kočka s myší, pouštěje jej na okamžik, ale zas jej chytaje. Konečně, konečně zapomene člověk všechno kolem sebe a vrhne se hřichu do náručí; ale radost trvá krátko s hrůzou pozoruje, co vykonal; oči se mu otvírají; on vzdychá: Už se stalo! Dokonáno jest! Svědomí je obtíženo, zlý čin je zanešen do knihy dlužníků; člověk urazil Pána Boha a uvrhl sám sebe do neštěstí. Ba věru, hřích jest dokonán!

A proto musí Vykupitel viseti na kříži tři hodiny v bolestech nevyslovných a zemříti; ale dříve než zemřel, zvolal: Dokonáno jest! Češ-li, milý křesťane, slova tato na obraze, vzpomeň si, jak často jsi na ten způsob hřích dokonal. Ba, hřích je brzo dokonán, rozkoš trvá jen okamžik, ale trest trvá dlouho. Dlouho musí i Ježíš

trpěti za tvůj hřích: jeden den, který však trvá hrozně dlouho: to ví každý nemocný. Co všechno nevystál! Pomluvu, pohanu, nespravedlivý rozsudek, rány nesčetné na všech údech, muky duševní i tělesné, velikou žízeň bylo mu snášeti. Strašné byly ty tři hodiny na kříži: tak dlouho trval u něho zápas smrtelný. Možná, že jste už byli u lože nemocného, jenž nemohl zemříti: jak trapným byl pro vás pohled na takového ubožáka! Jak jste ho litovali! A když konečně přece zemřel, řekli jste: Už je vysvobozen! Už všechno přestál! Už dotrpěl! I Kristus Pán konečně všechno přetrpěl; když už tři hodiny trvaly jeho muky, zvolal: Dokonáno jest! Kalich utrpení už je vypitý až na dno, muky vzaly konec, teď přijde vysvobození. Konec vzala potupa, teď přijde oslava; boj jest dobojován, teď nastane sladký mír; oběť dokončena, teď přijde odměna.

Dokonána, vyplněna jest vůle nebeského Otce. Už od věčnosti byl ustanovil, člověka vykoupiti, a svého vlastního Syna určil k té úloze. Tento vzal ji ochotně na sebe. Nebylo to pro něho nic lehkého; věděl, co naň čeká, ale přece se podrobil přání svého Otce. Vůli Otce plnit, bylo jeho zamílovaným zaměstnáním. Už v žalmech čteme o něm: Hle, už jdu, abych konal vůli tvou. Mým pak pokrmem jest, konati vůli toho, jenž mne poslal, pravil Spasitel u studnice Jakubovy. A v zahradě getsemanské se modlil: Je-li možno, vezmi kalich tento pryč ode mne; ale ne má, nýbrž tvá vůle se staň! Svatý Pavel píše: Kristus stal se za nás poslušným až k smrti, ano, až k smrti kříže. Nuže, vůle Otce nebeského jest vyplněna, dokonáno jest, co byl od věčnosti ustanovil; se zalíbením bude patřiti na dílo svého Syna.

Dokonáno jest vykoupení lidstva, na něž svět tak dlouho musel čekati; satan jest přemožen, rozhněvaný Bůh usmířen, lidé staré viny zděděné sprostěni, brány rajske jsou teď dokořán otevřené, nebe, v němž po odpadu andělů tolik míst se uprázdnilo, bude novými oběťmi obyč-

leno, veliké dílo vykupitelské jest dokonáno.

Dokonáno a vyplněno jest všechno, co proroci o Vykupiteli předpověděli. Jakub předpověděl konec panství v kmeni Judově, známku do příští Vykupitelova; Mojžíš předpověděl ukázaní se nového proroka, jehož mají všichni poslouchati; David předpověděl muky Ježíšovy, rozdělení se a losování o oděv a chléb nebeský; Šalomoun lásku Božského ženicha k duši lidské; Isaiáš předpověděl narození z panny, příchod králů, útěk do Egypta, kázání Janovo, zákraky Kristovy, jeho hořké umučení, jak je vyličeeno v úvodě tohoto článku; Jeremiáš předpověděl bolesti Mariiny; Ezechiel prorokoval o dobrém pastýři; Daniel udal čas smrti Kristovy; Micheáš místo narození; Zachariáš slavný vjezd do Jerusalema, zradu Jidášovu, nářek žen; Malachiáš obětování v chrámě, zavedení mše svaté. A nyní, všechno, co proroci předpověděli, se naplnilo; každý se může sám přesvědčiti, že je Ježíš zaslíbený Mesiáš. Učenici, co šli do Emausu, nemohli se jaksí vyšinouti k tomu přesvědčení; vzkříšený Vykupitel jim to vytýkal: O vy zpozřilci, malého schopu k uvěření všemu, co mluvili proroci. Zdaliž nemusel Kristus všechno toto trpěti a tak vejíti do slávy své? Svatý Petr řekl ve shromáždění: Jemu dávají všichni proroci svědectví, že všichni, kteří věří v něho, skrze jméno jeho dosáhnou odpuštění hříchů.

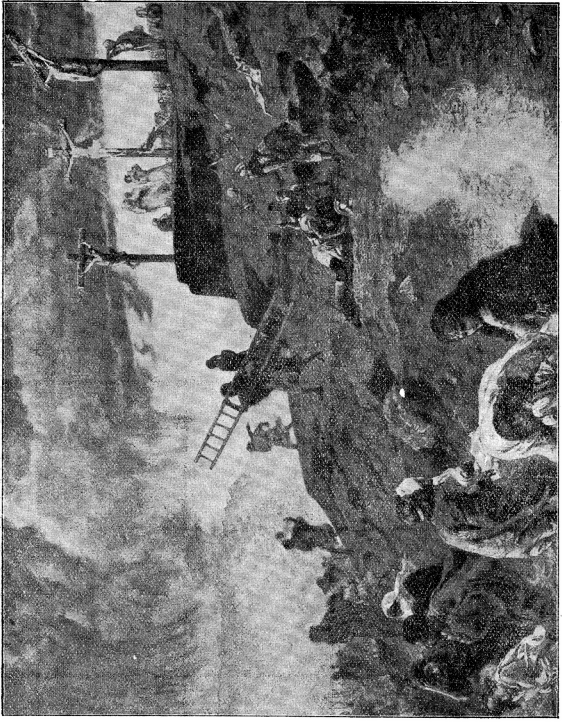
Mnozí nechtěli v něho uvěřiti a nechtějí dosud; ukřižovaný Ježíš je jim „k pohoršení“; nezdá se jim býti ani Bohem, ani Vykupitelem. Kdyby byl jenom ukřižovaný, pak by byly možná jejich pochybnosti oprávněny; on však jest i vzkříšený Ježíš, a proto Bůh a Vykupitel.

Dokonáno jest! Co jest ještě dokonáno? Starý Zákon je dokonán: všechna předobrazení se již uskutečnila. Druhý Abel je již zabit od svých bratrů z nenávisti a závisti; druhý Noe zachránil lidstvo z potopy hříchů; druhý Melchisedech obětoval již chléb a víno a proměnil oba dary ve své tělo a svou krev;

nový Abraham opustil svou vlast, nebe, a přišel na zem z vůle Otcovy; druhý Isák již je obětován; druhý Jakob oblekl na sebe jako kůži naše hříchy a představil se svému Otci, aby obdržel od něho pro nás požehnaní; druhý Josef už je prodán za třicet stříbrných a vzdychá mezi dvěma lotry, z nichž jeden jest omilostněn, druhý zavržen; druhý Mojžíš vysvobodil již svůj vyvolený lid z otroctví pekelného Faraona, převedl mořem rudým krve své a uvedl do bezpečí; zjednal mu nebeskou mannu, uzdravil všechny, kteří s důvěrou vzhledli k němu na kříži; druhý Josef uvedl svůj lid do země zaslíbené, církve svaté; po skončeném pozemském putování uvede jej do nebeského Kánanu; druhý David přemohl již pekelného obra holí křížovou a pěti kaménky, svými pěti ranami; druhý Šalomoun vyprosil apoštolům Ducha moudrosti. Jedním slovem: všechno jest vyplněno, uskutečněno a dokonáno, nač obrazy typické Starého Zákona poukázávaly.

Jaké napomenutí vyčteme z tohoto rozjímání? Co k nám volá obraz ukřižovaného s nápisem: *Dokonáno jest?* Práví nám: *Milý křesťane, věř, že Ježíš je tvým Vykupitelem!* On za tebe vykonal to, co ty bys byl měl vykonnati; neboť co Ježíš trpěl, měl's ty vytrpěti. Buď vděčným za vykopení své. Varuj se hříchu, to je ten nejlepší dík. — *Důvěřuj v Ježíše!* On tak mnoho pro tebe učinil! Vidíš, z toho, jakou cenu přikládá tvoji duši. On tě neopustí, pakli ty ho neopustíš; přispěje ti ve smrtelném boji a pomůže, abys šťastně dokonal svoji životní úlohu. — *Miluj Ježíše z celého srdce!* Láska snese všechno, praví svatý Pavel. Ježíš tolik muk a bolesti přenesl z lásky k tobě; snaž se i ty z lásky k němu svůj každodenní kříž. Drž pevně v ruce kříž svého Vykupitele, on ti za to vtiskne jednou do ruky korouhev velikonoční.

Mnoho vystál Spasitel náš, aby nám získal blaženost věčnou; než i my musíme nějakou obět přinést, abychom si jí zasloužili. Jsme vykopeni, ale proto ještě ne v nebi.

Na Golgotě.

Nebe, v Starém Zákoně zavřené, je teď otevřené; ale cestu k němu musíme ještě vykonati; a tato cesta též je cestou křížovou. Mnozí lidé by rádi se do nebe dostali, ale jen tak tancují a skákajíce; nechtějí žádné oběti vzíti na sebe, žádného pokání si uložit; jenom co je lehkého v náboženství, chtějí zachovávat, co těžkého ne; od těžkého hned se dispensují. Klamou se však; po tak široké, pohodlné, růžemi vystlané cestě nedostanou se do nebe; cesta do nebe je úzká, kamenitá, trnitá, obtížná. Dobrý křesťan jde však přece po ní. Vede kající život, modlí se pilně, postí, sebe umrtvuje, koná mnoho dobrého; neostýchá se žádné oběti,

žádné námahy, žádné obtíže, jen aby dosáhl věčného cíle. Zmužile a vytrvale bojuje proti pokušením a zlým žádostem, proti nástrahám světa a pekla. Takový život není sice životem příjemným; je to život obětavý; ale jednou přece vezme konec. Boj vezme konec, všechny strasti a útrapy vezmou konec. V důvěře na milosrdenství Boží, na zásluhy Ježíšovy, i vlastní zásluhy, posílněn svatými svátostmi, na poslední cestu připraven, může křesťan radostně a celým srdcem zvolati: Dokonáno jest! Víru jsem zachoval, boj jsem ke konci dobojoval, život dokonal; teď jdu k tobě, ó Ježíši, abych přijal od tebe korunu spravedlnosti.

A. M. Kadláková:

Nedělní klid.

Týden celý ve hrob padl,
přišla neděle,
lidé Bohu prozpěvují
písně v kostele.

Na poli je ticho, klidno,
odpočívá květ,
jen to ptactvo Pánu Bchu
k nebi letí zpět

Prozpěvují ptáci písně
tichém po kraji,
a tam k Bohu v modré nebe
vždy se dívají.

Ví, že dnes sem noha lidská
k práci nevkročí,
proto svoje malá očka
k nebi otočí.

A když přece na procházku
člověk přijde sem,
zachvěje se ku pozdravu
kolem něho zem.

A zas ticho po kraji je
celý boží den,
klid a ticho v poli bývá
v neděli vždy jen!

Homilie na Hod Boží velikonoční.

Jarolím St. Pavlík.

Plesejte, vy kůrové andělští v nebi, plesajte, vy vznešená tajemství Boží hláholte trouby blahé nad vítězstvím tak velikého Krále! Buď vítán, dni sváteční, po všechny časy cti-hodný, v nějž Bůh člověk přemohl peklo a stal se vládcem nebe. To den, jež učinil Pán; radujme se a veselme se v něm! Těmi a jinými krásnými slovy, plnými svatého nadšení, pozdravuje církev svátky velikonoční. Svět vítá velkonoce jako slavnost jarní, o níž člověk unikne vězení domácím a raduje se nad přírodou, poznovu k životu se budící. Za co mají považovati velikonoce oni světští lidé a nevěrci, kteří bydlí na jižní zemské polokouli, kde právě zima začíná? Nevím. Ale katolickému křesťanu, ať už bydlí na severu nebo na jihu, jsou velkonoce svátkem zmrtvýchvstání Pána našeho Ježíše Krista, výročním dnem našeho vykoupení, svátkem vítězství, slavností díky, slavností allelujovou. Radujme se a veselme se v něm!

Velikonoční evangelium vypravuje o zbožných ženách, kterak šly k hrobu a zaslechly tam poselství andělské, že Ježíš vstal z mrtvých. Vypravuje to svatý evangelista Marek. Podobné evangelium ale podle sv. Mat., zpívá se na Bílou sobotu, a třetí, od sv. Lukáše, v 2. neděli po velkonoce, kde se slaví svátek hrobu Páně. Chceme o tom prvním evangeliu, jež je tak libezné k poslouchání jako evangelium vánoční, trochu podrobněji rozjímati.

Za onoho času, čteme, nakoupily Maria Magdalena, Maria, matka Jakubova a Salome vonných mastí, aby šly a pomazaly Ježíše. Byly to dobré duše, ty ženy zbožné; byly Spasiteli ze srdce nakloněny, podporující ho svým jméním, jak se z evangelia dovidáme; při utrpení Ježíšově ukázaly se zmužilými. Zatím co muži se rozprchli a se ukryvali, ukázaly se tyto ženy jako učениce Ježíšovy a stále mu byly na blízkou. I v první den po sobotě (v náš Boží Hod) šly k hrobu, aby pomazaly Ježíšovo tělo; v pátek neměly už na

to času; chtěly božskému Mistru prokázati poslední službu.

Vidíme, že slabé pokolení je mnohdy silnější a zmužilejší než silné mužské pokolení. O jak bázlívi jsou muži, když se mají ukázati jako křesťané, zůstanou rádi v pozadí, považují náboženství za věc soukromcu, berou velký ohled na svět, jenž to nemá rád, když se kdo ukáže klerikálním. Ženy jsou udatnější; ty se nestydí účastniti se náboženských obřadů, veřejně nositi nábožné věci, rúžence na příklad, bez ohledu, co si kdo o nich myslí. Ovšem není žádného pravidla bez výjimek; znám zbožné muže, kteří se nikoho nebojí; jsou však i dámy, které kostelního vzduchu nesnesou. Pryč se všelikou bázní a ostýchavostí! Každý ať se přízná za učeníka Kristova, za katolického křesťana, a bez ostychu nechť plní náboženské povinnosti.

Zbožné ženy měly s sebou drahé masti, drahocenné koření. Kdyby byl Jidáš ještě na živu, zas by byl řekl: To je plýtvání! Co chystáme pro Ježíše, to není plýtváním. Není plýtváním, když zjednáme pro kostel drahocenné věci. Jidáš mínil, že by se měly peníze ty dáti chudým. Francouzská vláda též mínila, že kostely a kláštery mají zhytečného mnoho jmění, jehož by se mohlo použiti k zavedení dělnického pojištění a k jiným dobročinným účelům; zabavila proto duchovní jmění; toto zmizelo, a kteří na ně počítali, ti se načekají.

Jděme ve stopách zbožných žen a nesme též vonné koření k Božím hrobu! Jaké koření? Koření křesťanských ctností. Vůně z ctností je Spasiteli milejší než vůně kadidla. Magdalena pomazala Pána už napřed k pohřbu, aniž by si byla toho vědoma; dobře udělala; teď už Pána v hrobě nenalezla. I naše tělo je ku pohřbu, k vzkříšení a oslavě již předem pomázáno a posvěceno na křtu sv. a při biřmování; naposled děje se tak při posledním pomazání. Mějme v úctě tělo své; neposkvřňujeme ho nečistotou, jež pek-

lem zapáchá; vycházeti má z něho vůně svatosti a čistoty.

Nábožné ženy — ťeme dále v evangeliu — šly k hrobu první den v týdnu, časně z rána, když právě slunce vycházelo. První den v týdnu je teď neděle; tenkrát se jmenoval první den po sobotě. Tedy v neděli z rána máme pospíchati k Ježíši, abychom ho obdarovali vůní pobožnosti své; jinými slovy: máme navštěvovati nedělní bohoslužby. Ve větších osadách musejí lidé časně z rána pospíchati na ranní mši svatou. To je jistě lepší než pospíchati do hospody na snidání. Neděle je dnem Páně, zavedený od apoštolů místo soboty na památku vzkříšení Páně. Svěťme jej modlitbou, bohoslužbou a dobrými skutky.

I řekly k sobě vespolek: Kdo nám odvalí kámen ode dveří hrobových? Byl totiž velmi veliký. Jak těžký kámen leží tíha hříchů na svědomí. Tážeš-li se: Kdo ho odvalí? Odpovídám: Kněz svým rozhrěšením. Sám jej odvaliti nemůžeš. Mnohý křesťan, který se nerád zpovídá, protože je pyšný, chce s milým Pánem Bohem sám se vypořádati, jemu samému se zpovídati, což ho nestojí žádné přemáhání. Proto však se ještě nezbaví břemena hříchů; tak jako i ženy nemohly samy odstraniti kamene hrobového; teprv nebeský posel tak učinil. Pro tebe, křesťane, je kněz nebeským poslem: svěř se mu, on ulehčí tvému svědomí. Vykonej dobrou velikonoční zpověď; pak se budeš cítiti volným, jako pták povzneseš se nad ten prach pozemský do čistého vzduchu nebeských oblastí. Mnohý křesťan nemůže se k tomu kroku nijak rozhodnouti; otálí, čeká, odkládá to, až je pozdě. Zkušenost učí, že kdo pohrdá velkonoční zpovědí, na smrtelné posteli ke zpovědi se nedostane, ač by se rád zpovídal.

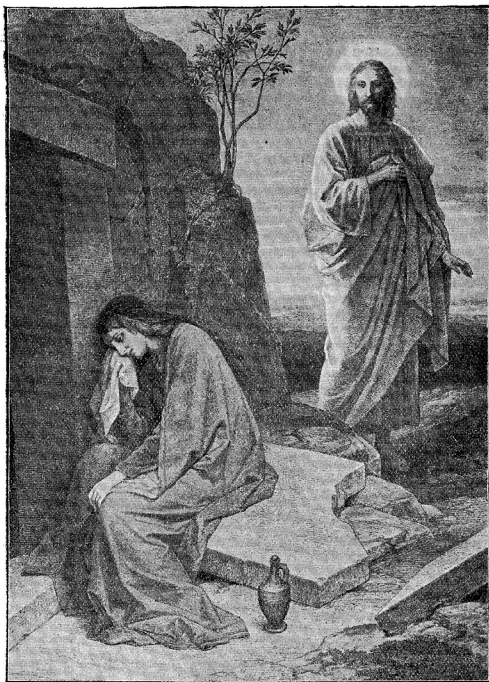
Od hrobu Kristova odvalil kámen anděl s nebe, ne před zmrtvýchvstáním Kristovým, ale až po něm. Když vzhledly zbožné ženy, viděly kámen již odvalený. A když vešly do hrobu, viděly mládence seděti po pravé straně,

oblečeného v bílé roucho, a bály se velmi. Svátý Matouš píše: Obličej jeho byl jako blesk, a roucho jeho bílé jako sníh. Anděl seděl po pravé straně kamenného hrobu. Levá strana znamená život pozemský, pravá strana svět nebeský. Jenom ti, kteří u soudu státi budou po pravé straně, budou spaseni a vejdou do nebe. Abychom jednou stáli v pravo, konejme nyní, co je právo. Kdo žije bez Boha, tomu se ukáže obličej anděla hrobového strašným jako blesk; spravedlivému však milým a líbezným jako sníh.

Anděl řekl k zbožným ženám: Nebojte se! Hledáte Ježíše Nazaretského ukřížovaného? Vstalt jest, není ho tuto! O šťastné poselství! Anděl jeden zvěstoval počátek pozemského života Ježíšova; opět anděl zvěstuje počátek jeho nebeského života. Na znamení radosti, protože zvěstuje poselství radostné, je oděn v roucho bílé jako teď jáhen na Bílou sobotu, když zpívá Exultet a ohlašuje zmrtvých vstání Páně.

Ve hrobě neviděly více ženy Ježíše; měly vyříditi učeníkům: Jděte do Galiley, tam vás Vykupitel předešel, tam ho uvidíte! Ony samy uzřely ho brzo na to, když se vracely do města. Svatým osobám zjeví se Spasitel mnohdy už na tomto světě; ale většině, i nám, platí: Jděte do Galiley, tam ho uvidíte! Galilea byla pravá vlast, i pravá vlast Syna Božího je nebe. Tam je hora blahoslavenství, tam je tábor nebeské rozkoše, tam je Kána nebeské svatby; tam uzříme vzkříšeného Spasitele, zůstaneme-li mu v lásce věrnými, zachováme-li víru v něho a naději v jeho zaslíbení. O zůstaňme mu věrní! Držme se ho, třeba se svět od něho odvrátil, následujme zmužilost, horlivost, lásku zbožných žen. Pak se nám ukáže ve svém oslavení, v nebi krásném, kam nás předešel.

Kriste, jenž jsi pro porobu lidstva složil božskou zář, dej, ať povstanouce z hrobu, věčně zříme tvoji tvář.

Velkonoce.

Srdce Ježíšovo se Slovem Božím podstatně spojené.

P. Rudolf Rozkošný T. J.

První tři vzývání v litanii k božskému Srdci Páně nás poučují, v jakém poměru jest toto srdce ku třem osobám v Nejsvětější Trojici: v první prosbě k Bohu Otci: Srdce Ježíšovo, Srdce Syna věčného Otce, v druhé prosbě k Duchu sv.: Srdce Ježíšovo, v lůně panenské matky od Ducha sv. vytvořené; třetí nám udává vztah Srdce Páně k druhé božské osobě, k Synu Božímu, kterého nazývá sv. Jan evangelista „Slovo“. Ve vzývání se praví že Srdce Ježíšovo jest se Slovem Božím podstatně spojené. Protože v tomto slově „podstatně spojené“ jest hlavní smysl oné prosby, musíme si je obšírněji vysvětliti.

Slyšíme-li slovo podstatný, ihned si vzpomeneme na národní školu, kde jsme se učili o podstatných, přídavných jménech, slovesech atd. Hned na první poznáme rozdíl mezi podstatným a přídavným jménem. Podstatné jméno značí podstatu věci t. j. čím jest věc sama v sobě a čím se liší od jiných, a přídavné jméno se jen přidává k podstatnému. Člověk jest podstatné jméno, velký, malý, chytrý, se přidávají k pojmu člověka; člověk i bez nich zůstává člověkem. Podstatné jméno jest tedy hlavní, důležitější. Podobně může býti spojení podstatné a nepodstatné. Když se papír přilepí na dřevo, neb deska ku kolu se přibije, neb něco se s něčím sváže, jsou ony věci slepeny, přibity, svázaný, ale každá z nich zůstane onou věcí, kterou byla dříve. Tyto věci jsou tedy spojeny náhodně, nepodstatně, a mohou se opět od sebe oddělití. Podstatné spojení dvou věcí, jest však takové, že tyto věci tvoří novou podstatu, a od sebe se nikdy neoddělí. Každý podle toho uzná, že když břeň kovář do ruky kladivo a tluče jím na kovadlinu, jest s ním spojen, ale náhodně: pustí je z ruky a jest po spojení. Tak jako užívá kovář anebo jiný mistr nástroje pro svou práci, tak Pán Bůh vyvolí

si některého člověka, aby skrze něho provedl své úmysly; tento jest také nástrojem v rukou Božích. Víme, že u hořícího keře si vyvolil Mojžíše, aby vyvedl Židy z Egypta. Podobně řekl Pán Bůh proroku Jeremiášovi: Ke všemu, k čemu tě pošlu, půjdeš; všecky věci, kterékoliv ti rozkáži, mluvití budeš; neboj se od tváře jejich, neboť já jsem s tebou, a bych tě vytrhl, dí Hospodin. Jer. 1, 7.

Prorok Jeremiáš uposlechnul, a tak se stal nástrojem v rukou Božích. Mezi ním a Pánem Bohem jest spojení; neboť Hospodin praví: Já jsem s tebou. Avšak když Jeremiáš svou úlohu splnil, již s ním nebyl Pán Bůh tak spojen jako dříve. Nebo, kdyby se byl Jeremiáš prohešil proti svému poslání, aneb nebyl by uposlechl hlasu Božího jako Jonáš, jenž utekl na loď, také by nebyl Pán Bůh s ním tak spojen, jako když svůj úřad svědomitě zastával. Kristus Pán také řekl svým učeníkům, kteří mu donesli pokrm a pobízeli ho jísti: „Můj pokrm jest, a bych činil vůli toho, jenž mne poslal.“ Jan 4, 34.; jinými slovy: Činím to, co ode mne nebeský Otec chce, t. j., jsem nástrojem v jeho rukou. Byl tedy snad Pán Ježíš takovým nástrojem jako Jeremiáš, byl tak s Pánem Bohem spojen, jako tento prorok, či jinak? Tuto otázku by nám mohla rozluštití mnohá místa Pisma sv. My si však vybereme jen jednu velmi známou událost, kterou nám vypravuje sv. Matouš v hlavě 16, 13.—16. „Přišel Pán Ježíš do krajin Caesareje Lilippovy, otázal se učeníků svých řka: Kým praví lidé býti Syna člověka? I řekl jim: Jedni Janem Křtitelem, jiní Eliášem, jiní Jeremiášem, neb jedním z proroků. Dí jim Ježíš: Vy pak kým mě býti pravíte? Odpověděl Šimon Petr řekl: Ty jsi Kri-

stus, Syn Boha živého.“ — V těchto dvou odpovědích máme naši otázku rozluštěnu. Kdežto Židé myslili o Pánu Ježíši, že jest takovým nástrojem v rukou Božích jako Jan Křtítel, Eliáš, Jeremiáš, že jest Pán Bůh s nimi jen náhodně spojen, vyznává sv. Petr: Ty jsi Kristus Syn Boha živého. S tebou jest Pán Bůh docela jinak spojen, než s oněmi proroky: Ty, kterého před sebou vidíme v lidském těle, ty jsi syn Boha živého, ty jsi druhou božskou osobou v nejsvětější Trojici, t. j. ty jsi spojen podstatně slove m Božím.

Vysvětleme si tedy v čem vlastně ono podstatné spojení záleží. Sv. víra nás poučuje, že Kristus Pán měl pravou lidskou přirozenost to jest lidské tělo a lidskou duši, a také i božskou přirozenost, t. j. měl božské vlastnosti totiž všechny dobré vlastnosti v míře nejvyšší. Obě tyto přirozenosti byly spojeny, ne že by se z nich jedna při spojení změnila, neb že by lidská přirozenost jako něco nepatrného v božské byla zmizela, anebo že by obě se změnily v nějakou jinou třetí bytost, nýbrž obojí přirozenost zůstala neporušena. Byly spojeny v druhé božské osobě, a skrze ni. Druhá božská osoba byla prostředkem, v němž se obě přirozenosti sešly. totiž tak, že druhá osoba v Božství byla zároveň osobou lidské přirozenosti. Musíme tedy v Kristu Pánu viděti dvě pravé a dokonale přirozenosti, božskou a lidskou; a sice celou lidskou přirozenost jakou máme my, s duší s tělem, s rozumem a vůlí, se vším co k ní patří. Nikdy nenahrazovalo Božství lidskou duši. Této lidské přirozenosti nic nechybilo, leč osobnost. My jako lidé máme lidskou přirozenost a jsme pány nad svými schopnostmi, silami těla i duše, nezavíslí od jiných, můžeme si dělati co chceme. Ovšem také jsme za své skutky zodpovědni. To znamená: máme vlastní osobnost, jsme osobami. U božského Spasitele však na místo lidské osobnosti nastoupil božská osoba, a tato byla od prvního okamžiku pánem, vlastníkem, majitelem lidské přirozenosti; za vše, co konala lidská při-

rozenost, byla zodpovědna božská osoba. Tato božská osoba však niče ho nezměnila na lidské přirozenosti, leč že ji zdokonalila. Učinila ji moudřejší, mocnější a světější nežli jest naše, ale nezpůsobila, že by byla lidská přirozenost jiná než my máme. Jest tedy v Kristu Pánu dvojí přirozenost, božská a lidská, ale jen v jedné osobě a to v druhé božské osobě. Tato spojuje v sobě obojí přirozenost a jest pánem, vlastníkem nad mocí a bohatstvím obou dvou.

Toto spojení jest nejužší, jaké vůbec může býti; jest podstatné, protože jest v Kristu jedna podstata, která sestává ze dvojí přirozenosti; Z toho plyne dále, že toto spojení jest největší, nejvyšší a poslední. Svátí v nebi jsou sice velice Pánu Bohu podobní a s ním spojeni milostí a slávou, ale přece nejsou s Bohem spojeni v jedné osobě. Proto jest toto spojení i nejvznešenější a nejslavnější, protože výsledkem jest Bůh-člověk. Toto spojení jest pramenem a vzorem všeho připodobnění se k Bohu.

Co plyne z tohoto spojení druhé božské osoby s lidskou přirozeností pro Srdce Páně? Toto Srdce patří druhé božské osobě; ona jest pánem, vlastníkem každého tlukotu, každého hnutí, které v Srdci povstalo. Proto jest toto srdce božské; modlíáme se litanii k božskému Srdci Páně. Pro toto spojení mají všechny city tohoto božského Srdce nekonečnou cenu. Když se Kristus Pán modlil, svému nebeskému Otci děkoval, za naše hříchy prosil o odpuštění, když při svém umučení tolik trpěl: všechny tyto skutky pro spojení s druhou božskou osobou jsou před Pánem Bohem nekonečné ceny. Jak bychom si tedy měli vážiti těchto všech úkonů a hleděti jich k vlastní spáse co nejvíce využítkovati.

Pro spojení s druhou božskou osobou se připisují Srdci Páně božské vlastnosti. Po mši sv. se modlíáme: Nejsvětější Srdce Ježíšovo, smiluj se nad námi! Druhá božská osoba jest nekonečně svatá, a její svatost přechází také na Srdce Páně. Také i v litanii k božskému Srdci Páně vzýváme toto Srdce: „Srdce

Ježíšovo, Srdce neskonalé velebnosti, vši chvály nej-
hodnější, v němž přebývá
veškerá plnost Božství".
Všecky tyto názvy mají původ ve
spojení s druhou božskou osobou.

Tímto spojením jest Srdce Páně
povyšeno k nejvyšší důstojnosti. Po
smrti krále a císařů se obyčejně srdce
odděluje od těla, a uschovává ve
zvláštní schránce, aby si mohli pod-
daní vzpomenouti, že tam odpočívá
srdce knížete, jenž miloval svůj lid
a pečovalo jeho blaho. A přece jest toto
srdce prach a popel; duše je opustila.
Naproti tomu nebylo Srdce Páně nikdy
od Božství odloučeno; i při smrti s ním
zůstalo v hrobě spjeno a proto i nyní
v nebi, a v nejsvětější Svátosti oltářní
jest Srdcem Božím, jest se Slovem Božím
podstatně spojené.

Zda tedy nezasluhuje toto Srdce
pro tak velké přednosti, abychom je
uctívali, a je nade všecko milovali?
Mučeničníci, kteří poznali důstojnost Boha
člověka, že to není nějaký obyčejný
dělník, neb nějaký mudrc z Nazareta,
ale Syn Boží, když měli voliti mezi ním,
a ctí a slávou světskou, opovrhli tímto
vším, jen aby zůstali Pánu Ježíši věrni.
Vždycky vyznávali u soudu Božství
Kristovo, a pro toto Božství podstoupili
ukrutnou smrt. Z nesčetných těchto
vyznavačů pohlédněme na př. na sv.
Anežku římskou.

Tato pocházela ze zbožné křes-
ťanské rodiny. Vynikala slícnou posta-
vou a moudrostí nad svůj mladičkový věk,
a zdědila velké bohatství. Ale od
svých zbožných rodičů se dověděla
o Kristu Pánu, zahořela k němu láskou,
pohrdla marnostmi světskými a ve
svém třináctém roku učinila slib sv.
čistoty. Musila však brzy přestáti těž-
kou zkouškou. Syn římského starosty
Symfonia, pohan, zahořel k ní také
láskou. Přišel k ní, přinesl jí drahoc-
enné šperky a vzácné roucho a nabízel
jí své dědictví pro otci, stane-li se jeho
manželkou. Anežka však ničeho ne-
přijala a vážně odpověděla: „Odstup
ode mne, mám již jiného ženicha.“

Mladý Říman namítl, že se mu nikdo
nemůže rovnati ani rodem, ani krásou,
ani bohatstvím. Svátá panna jala se
nadšeně mluvit o Kristu Pánu řkouc:
„Snoubenec můj je krásnější nad všec-
ky jinochy smrtelné. Kráse jeho se
diví slunce a měsíc žasne nad ní.
Matka jeho jest panna a otec jeho ženy.
nepoznal. Ženich můj jest všemohoucí,
neboť před ním třesou se knížata,
andělé jemu posluhují; nebo jest mu
trůnem, a země podnožím. Dotkne-li se
hor, vydávají dým, a pohrozí-li moři,
utiší se jeho vlny. Dech jeho uzdravuje
nemocné, a slovo jeho křísí mrtvé.
Přítel můj sám jediný jest bohat,
neboť jeho jsou poklady země, a
vzácnosti moře, jemu náleží všecko zlato
v horách, a všeliké drahé kamení
východu slunce až na západ. Ženich
můj samojediný má pravou lásku,
a nikdo nemiluje nad něho srdečněji
a upřímněji. Onť všecko dal za chot
svou. K vůli mně opustil blaženost
nebeskou, a obětoval bolestnou smrti
život svůj. Zlatým prstenem víry
zasnoubil si mne, oblékl mne skvoat-
ným rouchem své milosti; opasal mne
páskou statečnosti a ozdobil hlavu
mou nevadnoucím věncem panenské
čistoty. Tyto statky mi udělil, a slíbil
dátí ještě větší poklady, zůstanu-li
mu věrna. Kterak bych mohla opu-
stiti chotě takového, s nímž věčnou
láskou a věrností jsem spojena“. S ra-
dostí pro něho podstoupila mučnickou
smrt.

Sv. Petr na otázku Pána Ježíše:
Vy pak kým mě býti pravíte? odpo-
věděl: Ty jsi Kristus Syn
Boha živého; a sv. Anežka totéž
řekla, jen že podrobněji a velice krásně
popsala Božství Krista Pána. A Pán
Ježíš sv. Petru odpověděl: Blahosla-
slavený jsi, Šimone, synu
Jonášů! neboť tělo a krev
nezjevilo toho tobě, nýbrž
Otec můj, jenž jest v nebe-
sích. Mat. 16, 17. Prosme tedy
nebeského Otce také my, aby i nám
zjevil Božství Pána Ježíše, bychom
krásu, bohatství, moc jeho Srdce lépe
poznali, a je více milovali.

Ježíš, dobrý pastýř.

Podává Ignát Z h á n ě l.

Ač žil prorok Isaiáš sedm set let před Kristem, přece mnohé události ze života našeho Spasitele tak jasně a zřetelně popisoval, že se zdá, ne jako by prorokoval, o něčem budoucím, ale jakoby popisoval něco, co sám viděl, čeho byl očitým svědkem. Všichni známe líbezný obraz, na němž se představuje Ježíš Kristus, jako dobrý pastýř. Obyčejně bývá tu vyobrazen božský Spasitel, kterak se ubírá po úrodné krajině, ozdobené různými křovím a stromovím, v ruce držívá dlouhou pastýřskou hůl, na hlavě široký klobouk, který zabraňuje paprskům slunečním, aby svou teplotou neobtěžovaly; kol něho žene se voliké stádo oveček a obyčejně nosívá Kristus jednu z nich na rameni. Isaiáš praví ve svých proroctvích takto o tomto chlěvě oveček: „Otvíráti se budou brány tvé ustavičně; ve dne ani v noci nebudou zavírány, aby přinesena byla k tobě síla pohanů a králové jejich, aby byli přivedeni.“ Is. 60, 11. Ve východních krajinách jest totiž zvyk, že zahánějí svá stáda ovec pastýři na noc na místo, zvláště pro ně upravené a vysokou zdí opatřené, jednak proti zlodějům, jednak proti divoké zvěři. Na východě mají mnoho stád ovčích. Jestli tam maso skopové v mnohých krajinách výhradním a jediným masitým pokrmem, kterého požívají obyvatelé; brzy se spotřebuje, není ho mnoho a tak není v nebezpečí, že podlehne hroznému horku a zkáze. Nelze tam dlouho masa uchovati pro jeho brzký rozklad teplem.

Ježíš Kristus učinil mnoho zážraků, dokázal, že jest proroky předpověděný pastýř, vykoupil Sion, jehož brány jsou stále otevřeny; ve dne v noci lze jimi vejíti, nebudou nikdy více uzavřeny a členy této obce mohou se státi všichni pohané i jejich králové.

Jak krásná jsou slova, jimiž nazývá se Ježíš Kristus dobrým pastýřem a přelaskavě vyzývá všechny, aby vešli do ovčince, který založil. Kdybychom četli místo toto bezpočtu-

kráté, přece vždy, kdykoliv znovu si ho povšimneme, zaujme nás opět cele. Kristus řekl: „Já jsem pastýř dobrý, znám své a znají mne mé. Život svůj dávám za ovce své. Bude jeden ovčinec a jeden pastýř.“ Jan 10, 11.—18. Vyplnilo se, co již předpověděl starozákonní prorok Ezechiel, který píše: „A vzbudím nad nimi pastýře jednoho, kterýž by je pásł... tent je pásti bude a ten bude jejich pastýřem.“ Ezechiel 34, 23. A za vše dobré, co prokázal Ježíš lidu svému, byli k němu nevděční a „chápali kamení, aby jej kamenovali.“ Jan 10, 31.

I my ctíme Ježíše Krista, jako svého pastýře, ale jsme také jeho dobrými dětmi. Chováme se k němu jako děti, které miloval a krví svou vykoupil? Jsme poslušni, dokazujeme lásku a poslušnost důvěrou k němu, bereme k němu útočiště ve všech svých potřebách tělesných i duševních, modlíme se horlivě a vytrvale?

I. Ovečky poslouchají svého pastýře.

Vychovávaly naše matky za dřívějších dob jinak své děti, či změnily se tolik všechny poměry? Utvářil se život docela jinak, než býval za dřívějších dob? V životopisu našeho svatého patrona zemského, sv. Klementa Hofbauera čteme o jeho mládí událost, která zní jako zkazka ze starých dob a je na tehdejší poměry zajisté nanejvýš význačná. Rodiče sv. Klementa byli prostí venkované, žijící v Tasovicích na jižní Moravě a vychovávali své děti v bázni a kázni Boží. Když bylo našemu světi sedm let — což bylo roku 1758 — tu, když byl hoch po celý týden obzvláště hodným, uctivým, pilným, způsobilým, záležela jeho odměna, kterou ho matka obmyslila v tom, že se mohl v sobotu, jako v den zasvěcený blahoslavené Panně Marii postiti a že mu zároveň bylo dovoleno, aby mohl dáti několik krejcarů, které dostával jako odměnu od rodičů na snídani a které, nic si nekoupiv, od úst utrhl, že mohl

tyto od vlastních úst ušetřené krejčary dáti v sobotu nějakému chudšaci jako almužnu. Zda-li pak by bylo možno za našich dnů používatí těchto zásad při vychovávání našich, nyní žijících dětí?

Nepřipadá lidem, pozorně pozorujícím nynější mládež, jakoby neměla žádného smyslu pro ctnost, jí nanejvýše potřebnou a nutnou, totiž pro poslušnost? Všichni měli bychom věrně zachovávatí slova Spasitelova, když řekl: „Všechno, co vám řeknou, zachovávejte a činite.“ Mat. 23, 3. Kolik překrásných výroků dalo by se vynajítí o kráse ctnosti poslušnosti ve spisích náboženských? Aspoň některých si zevrubněji povšimneme a řídme se podle nich. Svätý František Saleský popisuje výbornost této ctnosti následujícími nadšenými slovy: Každý člověk jest náchylný k tomu, aby poroučel, ale málokdo chce poslouchati; a přece jest prospěšnější poslouchati než poroučeti. Proto také zbožné a svatě duše tak rády a ochotně poslouchají a neznají na světě nic lepšího nad poslušnost. Svätá Magdalena z Pazzi nalézala v dokonalé poslušnosti takovou útěchu a uspokojení, že poslouchala nejen svých představených, nýbrž nezřídka i těch, jimž mohla sama poroučeti. Blahoslavený spisovatel Alfons Rodriguez, který napsal drahocennou knihu „Cvičba v křesťanské dokonalosti“, píše kdesi o ctnosti, poslušnosti takto: Jest záslužnější věcí, zvedne-li někdo z poslušnosti slámu, než když někdo káže, postí se a bičuje se až do krve, řídě se při tom svou vlastní vůlí. Čteme o jisté zbožné osobě, že pohlížela často na kříž s úmyslem, aby se vycvičila v poslušnosti a kdykoliv utkvěl její zrak na kříži, tu si pokaždé opakovala slova: „Poslušen jsi byl, ó Pane, až k smrti kříže!“

Jest zajisté poslušnost Pánu Bohu velmi milá a často odměňuje ji způsobem viditelným. V řeholích a klášterích bývají všechny úkony dopodrobna předepsány a jest všem příslušníkům přikázáno, přesně je zachovávatí. Tak bylo v řádě cisterciáckú přesně předepsáno, že mají po jídle

sebrati všechny drobtý a buď je požití anebo položiti na talíř. Stalo se jednou, že mnich jeden drobtý, které před ním ležely, sice sebral a dal do ruky, ale zároveň tak pozorně poslouchal slova předčítatele, že si je v ruce ponechal, i když bylo dáno znamení, že mají všichni povstati po jídle a modliti se. Když se poněkud vzpamatoval, byl ve veliké nesnázi, co má činiti. Nebylo dovoleno drobtů požití a na talíř jich také nemohl položiti, protože byly talíře již se stolu odklizeny. Jak zvykem v řeholi, šel po ukončené modlitbě k opatovi a vyznal se, že v roztržitosti opomněl dle rozkazu drobtý dáti na talíř. Opat mnicha pokáral za jeho roztržitost a zároveň se ho tázal, kam dal drobtý. Zde jsou v ruce, odpovídal mnich nesměle a zároveň otevřel dlaň, aby je opat viděl. Ale kdo popíše uleknutí, když uviděli, že se drobtý proměnily ve skvostné a drahocenné perly! Kronikář, který vypravuje tuto událost ze života svých klášterních spolubratřích napomíná, že Bůh zázrakem chtěl ukázati, že jest mu milá poslušnost zbožných řeholníků nejen ve věcech důležitých, nýbrž i ve věcech nepatrných a na pohled skoro zbytečných.

Podobných krásných příkladů našli bychom mnoho v legendách našich světců. Ještě jeden uvádíme: Svätá Kateřina Sienská vypravuje o jednom zbožném muži, žijícím v klášteře, že psával s velkou horlivostí ve své světelnice. Psáti bylo jeho nejmilejším zaměstnáním. Tu najednou zavzněl zvon, který dával znamení, že mají všichni odebrati se do kúru ke společné modlitbě. Mnich okamžitě povstal a ani nedopsal písmeny, kterou právě začínal psáti. A hle, když přišel s kúru zpět po vykonané modlitbě, uviděl, že písmeno i slovo, jež začal a nedokončil, bylo dopsáno a dokončeno zlatem. Zajisté jsou obě, tuto uvedeně legendy překrásným dokladem, jak se líbí Pánu Bohu naprostá poslušnost.

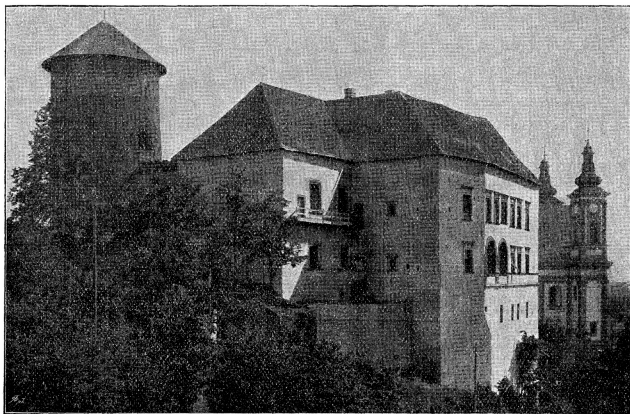
Je-li, soudě jenom podle těchto několika málo příkladů poslušnost Pánu Bohu tolik milou ctností, zajisté chceme se i my přičiniti, abychom si ji

osvojili; chceme ji vykonávat; chceme býti poslušni všech svých představených. Zbožný jesuita španělský Alvarez pobízí k poslušnosti těmito slovy: Poslušnost jest souhrnem dokonalosti a křesťanského života. Žádný prostředek není tak snadný, žádný tak jistý a osvědčený, obohatiti se všemi ctnostmi a dojíti života věčného, jako poslušně se ve všem a každému podrobiti. Co radil tento zbožný kněz, také sám konal, vždy s radostí poslouchal. Z vlastní zkušenosti věděl, že jest užitečno, vykonávati rozkazy

tak nesmyslel, nýbrž naopak pospíšil si, co mohl nejrychleji, aby vykonal, co mu Ježíš poručil. A že poslechl, nijak nepřemýšleje a nijak nerozpakuje se, byl za svou poslušnost odměněn. Viděl.

Nuže, buďme poslušni, řekněme Pánu, že jest hotovo srdce naše vždy a ve všem poslouchati Boha i všech našich představených a vůbec každého. Všecko, co nám řeknou naši představení, chceme vykonati.

Ovečky poslouchají svého pastýře, ale také mu docela důvěřují. Důvěru

Šternberk: Zámek a kostel.

představených i tehdy, když se nám zdá, že se v nich nijak nejeví moudrost lidská. Tu si myslíval: co učinil Ježíš, když chtěl vyhojiti člověka slepého od narození? Svaté evandélium vypravuje: plivl Ježíš na zem a udělav ze sliny bláto, pomazal tím blatem oči a řekl mu: „Jdi, umyj se v rybníce Siloe.“ Jan 9, 6. 7. Nemohl-li onen slepec říci: K čemu mi takový protivný a neobyčejný lék! Vždyť mohl by spíše vidomého učiniti slepým a nikoliv slepého uzdraviti. Ale slepec

tuto my lidé, rozumem obdaření, projevujeme tím, že chceme vždy s důvěrou se obracet k Pánu Bohu našemu, to jest, že chceme se s důvěrou modliti.

II. Ovečky důvěřují svému pastýři.

Ukazujme svou důvěru k Bohu tím, že budeme vždy pamětlivi sloh Pisma svatého: „Jest potřebí vždy se modliti a neustávat.“ Luk. 18, 1. Pražský spisovatel dr. Čeněk Zíbrt vydal knížku, v níž sebral mnoho staročeských říkání a hesel, v nichž

se zjevuje duch, jaký kdysi vládl u našich dobrých předků. Heslo, jehož užíval Abraham Gersdorf z Gersdorfu a které pochází z roku 1630 zní: „Nejinou zbraní, modlitbou bojujeme bezbranní, kdož se modlitbou ohrožuje, s modlitbou vítězem bude.“ — Jan Albrecht Smiřický, který zemřel roku 1618 měl za heslo: „Žádná moc není větší nad pravou zbožnost.“

Sv. Františku Saleskému stěžovala si jakási matka, že nebyla posud s to, aby vstúpila v srdce svého syna lásku ku pravé zbožnosti, ačkoliv s ním, jak dokládala, po celý den, ustavičně mluvila o Bohu. Milá paní, řekl na to světec, nomluvte se svým synem neustále o Bohu, ale mluvte také často s Bohem o svém synu. Velmi významnou zprávu podává jistý francouzský vojenský kněz, který popisuje svou účast na výpravě v Alžírsku, když tam dobývalo francouzské vojsko hlavní město. Přišel k nim arabský šejk Abd-en-Kadr a dal se do řeči s jedním důstojníkem. Za řeči přišli na vřelicos i také na modlitbu a tu řekl bez ohledu, docela upřímně šejk k důstojníkovi: Arabové modlíme se často a mnoho, vy ostatní, vy jste psi, vždyť vy se nikdy nemodlíte!

Sv. Vincenc Paulánský napomíná k modlitbě následujícími slovy: Nic neprospívá tou měrou jako modlitba: měli bychom tedy modlitbu si zamilovati, modlitby si vážit i žádné příležitosti k modlitbě neopomíjeti. Pilný spisovatel J. P. Silbert, jehož tuto používáme, sestavil ve výborném, všeho doporučení zasluhujícím spisu: křesťansko-katolická domácí kniha, jak dlouho se někteří svätci modlivali. Píše: Všichni svätci milovali modlitbu. Svätý Kajetán věnoval každodenně modlitbě osm hodin. Svätý Štěpán, král uherský a královna skotská Markéta modlivali se celé noci. Svätá Františka věnovala všecek čas, který jí zbyl po vykonání domácích prací, výhradně modlitbě. Svätý Alois modlival se již jako malé dítě každý den půl druhé až dvě hodiny. Svätá Magdalena z Pazzi z modlitby žila, modlitbou se živila. Svätý František Borgiáš modlival se bez přestání. Ač strávil

denně mnoho hodin na modlitbě, zdálo se mu nicméně, jakoby byl jenom malou chvílenku rozmlouval s Bohem.

Svätý Tomáš Akvinský, kterému se říká andělský učitel a svätý Bonaventura, kterému se dává čestný název učitele serafinského, jednomyslně přiznali a dali svědectví pravdě, že pouze modlitbou a nikoliv studiem a čtením knih dosáhli svých obrovských vědomostí. Kdykoliv sv. Tomáš Akv. nemohl pochopiti a vysvětliti si některé temné a záhadné místo v Písmě svätém, pokaždě bral útočiště k modlitbě a Pán Bůh vždy rozptýlil temnoty jeho rozumu.

Zajisté, že nikdo neocení lépe modlitbu, jako kdo se stále modlí, proto jsou nám tu výroky světců obzvláště důležité. Sv. Karel Boromejský nazývá modlitbu začátkem, pokračováním a dokonáním všech ctností. Svätá Teresie nazývala modlitbu bránou, kterou nám Pán Bůh přivádí milosti, je-li však tato brána zavřena, co z nás bude? Dokládá pak ještě: Která duše se ustavičně modlí, lze o ní s jistotou tvrditi, že věčně nezahyne.

Mějme vždy a všude Boha na paměti, jak to činíval sv. František Saleský, o němž čteme: Viděl-li tento světec krásné a úrodné pole, říkával: my jsme role a máme vydávati užiték nebeskému hospodáři. Viděl-li skvostné a nádherné chrámy, říkával: i my jsme chrámy Ducha svätého, proč tedy není duše naše také ozdobena ctnostmi. Spatřil-li někde krásné květiny, divil se a pravil: proč pak po květech nenásleduje i ovoce dobrých skutků? Postřehl-li krásné obrazy, pomyslel, že nic není krásnějšího nad duši naši, stvořenou k obrazu Božímu. Šel-li okolo zahrady, říkal: kdy bude sad duše mé ozdoben krásnými květy a kdy pak přinese utěšené ovoce ctností? Objevil-li někde pramen čisté vody, vzdychal a pravil: kdy pak se přiblíží den, v němž budeme moci vážit vodu ze zřídla Spasitelových? Uzřel-li řeku, říkal: kdy pak i my tak budeme spěchatí k Pánu, jako ta voda spěchá k moři? Vůbec bylo všecko svätci

Úmysly apoštolátu modlitby.

Modleme se za náboženské zájmy v Chile.

(Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí papežem.)

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1. Č.	Zelený čtvrtek. — Úcta nejsv. Svátostí. Duchovní cvičení. Čestná stráž bož. Srdce Páně. Návštěvy nejsv. Svátostí. Časté sv. přijímání. Chudina.	
2. P.	Veliký Pátek. — Lásku k Ukřižovanému. Vzbuzování dokonalé lítosti. Duch kajicnosti. Strážcové Božího hrobu. Dobrodinci sv. míst v Jerusalemě.	
3. S.	Bílá sobota. — Dobrodinci Božího hrobu. Armáda sv. kříže. Požehnané úrody. Hroby padlých vojnů. Bojující, ranění a nemocní vojínové naši.	
4. N.	Hod Boží velikonoční. — Víra v našem vzkříšení. Duchovní naše obrození. Pravá radost velik. Chrám Bož. hrobu v Jerusalemě. Ochrana proti nemoc.	
5. P.	Ponděli velikonoční. — Pane zůstaň s námi! Ochrana našich vojnů. Brzký mír. Příbuzní vojínové. Nemocná sestra. Obrácení hříšníků. Kněží.	
6. Ú.	Sv. Viléma, opata (1202). — Vítězství naší armády. Zbožné konání modlitby. Hrob sv. Method. Pečlivá příprava na sv. přijímání. Bratři na bojišti. Nemocní.	
7. St.	Bl. Heřmana Jos., přem. ř. (1233). Odrácení drahoty a hladu. Odevzdanost do vůle Boží. Mír jisté rodině. Šťastná hod. smrti pro vojny. Kajic. zpověď.	
8. Č.	Sv. Alberta, bisk. (1214). — Duchovní na bojišti. Rozhodnutí dle vůle Boží. Setrvání v milosti Boží. Dobrodinci vojnů. Klerikové povoláni k vojsku.	
9. P.	Sv. Celestína I., pap. (432). — Sv. Otec hlasatel míru. Velik. zpověď. a sv. přijímání zajatců. Křest pohan. dítek. Stálost ve víře katol. Uzavření míru.	
10. S.	Sv. Mechtildy, abat. (1312). — Vojenské lazarety. Zachování křestní nevinosti. Duch obětavosti. Rozšíření katol. tisku. Ošetřování raněných vojnů.	
11. N.	Neděle bílá, I. po Velikonoci. — Sv. Lva Vel., pap. (461). Láska k církvi sv. I. sv. přijím. Péče o zaned. dítky. Dary Ducha sv. Umenšení starostí rodičů.	
12. P.	Sv. Julia I., pap. (352). — Pokoření nepřátel církve sv. Upřímnost. Rozšíření spisku o sv. přijímání. Spol. sv. Děťství. Apoštolát sv. C. a M. Umírající.	
13. Ú.	Sv. Hermenegilda, m. (586). Za statečnost a trpělivost vojínům našim. Vytrvalost v povolání. Příbuzní na bojišti. Naši zajatci na Rusi. Trpělivost.	
14. St.	Sv. Justína, muč. (167). — Ranění a padlí vojínové naši. Pomoc Boží v jisté záležitosti. Příklad sv. Rodiny. Poznání hlavní chyby. Vděčnost. Dar zdraví.	
15. Č.	Sv. Petra Gonz., ř. (1247). — Odrácení zlých nemocí. Dokonalá lítost u vojínů na bojišti. Kněžské povolání. Vytrvalost v dobrých předsevzetích. Kněží.	
16. P.	Sv. Paterna, bisk. (555). — Velepastyřové naši. Odrácení nakažlivých nemocí. Naši zajatci v Srbsku. Pronásledování katolíci. Apoštolát modlitby.	
17. S.	Sv. Aniceta, pap. m. (168). — Císař a král náš. Následování P. Marie v pokoře a čistotě. Trpělivost. Povolání ke stavu řeholnímu. Nevěrci.	
18. N.	Neděle II. po Velikonoci. Sv. Apollonia, m. — Naši vojínové zajatí. I. sv. přijímání dítek. Útrpnost s raněnými vojiny. Odstranění nešvárů a rozepří.	
19. P.	Sv. Lva IX, pap. (1059). — Modleme se za mír. Vzájemná láska bratrská. Katol. misie v zemích zámořských. Podpora katol. misiím. Mládež.	
20. Ú.	Sv. Anežky z Montep, p. a řek. (1316). — Ženské řehole. Následování Krista Pána. Ošetřovatelky vojnů nemocných. Umírající vojiny na bojišti. Rodiče.	
21. St.	Slavnost sv. Josefa, ochránce církve sv. — Úcta sv. Josefa. Odrácení hladu a nemocí. Zachování úrody. Svěcení dnů Páně. Útrpnost k chudým.	
22. Č.	Sv. Sotera a Kaja, pap. M. (296). — Poslušnost ke sv. Otcí. Dar křest. statečnosti. Stálost ve víře katol. Katol. cir. na východě. Útěcha opuštěn. rodin.	
23. P.	Sv. Vojtěcha, bisk. a muč. (997). — Zjednání míru. Úcta sv. patronů našich. Horlivost v duch. správě. Návštěva chrámu Páně v neděle a svátky.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
24. S.	Sv. Jiří , muč. (323). — Rozkvět životu katol. III. řád sv. Františka. Ochrana mladíků ve světě. Dar pravé víry. Stálost v dobřem.	
25. N.	<i>Neděle III. po Velikonoci.</i> Sv. Marka , ev. P. (68). — Odvrácení zlého. Katol. missie v Číně. Zbožné obcování mši sv. Zachování úrody zem. Čistota srdce.	
26. P.	Sv. Kleta a Marcelina , pap. m. (89). — Vítězství spravedlnosti. † matka. Bratr na bojišti. Úcta anděla strážného. Podpora sv. Otce a katol. missií.	
27. Ú.	Sv. Petra Kanisia , tov. Jež. (1597). — Zbožné vychování dítek. Šťastný návrat zajatců. Opuštěné vdovy a sirotci. Spol. sv. Alžběty. Mírové jednání.	
28. St.	Sv. Pavla z Kříže , zakl. ř. (1795). Dar zapírání sebe. Denní zpytování svědomí. Láska ku pokoře. Zanedbané dítky. Katol. učitelé. † kněží.	
29. Č.	Sv. Hugona , opata (1109). — Věrné konání povinností. † kněz. Utišení války mezi národy. Dar síly. Pravá pobožnost k Panně Marii dle blahosl. Lad. Grignona.	
30. P.	Sv. Kateřiny Sen. , p. (1380). — Dar čistoty. Dodržení slavného slibu. Rekolekce. Živí a † členové bratr. nejsv. Srdce Ježíšova a Apoštolátu modlitby.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Nápadný jest jistě členům Apoštolátu modlitby úmysl tohoto měsíce. Máme se totiž modlití za zájmy katol. náboženství v daleké od nás zemi Chile. V Chile je totiž republika v Americe jižní; zaujímá 776.100 km² s 4.000.000 obyvatel. Jest to země krásná, bohatá na hory, jezera a krásná údolí; jsou to americké Švýcarsy. Katolíků čítá asi 3.700.000, tedy hodně větší část. Kéž by poměry náboženské byly tak vždy utěšené, jako jest na pohled utěšená celá země. Kéž by obyvatelé její byli vždy věrnými a rozhodnými katolíky, hlásící se vždy neohroženě k církvi sv. a hájící její práva a zájmy ve všech okolnostech veřejného života. K tomu přispěje modlitbami svými Apoštolát modlitby a úcta nejsv. Srdce Pána Ježíše. Třeba jsou nám vzdáleny poměry této republiky, nicméně modleme se za rozkvět katol. života, vždy jsme v Kristu všichni bratři a sestry, byť nás i širé moře dělilo. Modlice se za neznámé, vykonáváme tím záslušnější skutek.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za zájmy katol. náboženství v republice čilské a na všechny úmysly, jež doporučovány jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastříž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patronu ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Modlití se za rozkvět církve sv.

Úmysl v květnu: Pobožnost k neposkvrněnému Srdci Panny Marie.

stupněm k Bohu, kterého miloval, k němuž jej vše vábilo a s nímž žádal věčně spojen býti.

Závěr

Ježíš jest náš dobrý pastýř. Kéž dá Bůh, abychom všichni byli jeho dobrými a hodnými ovečkami. Vždy, ve všem a stále hledejme Ježíše, podle slov sv. Bernarda, který píše: Čeho

hledáš, co bys v Kristu nenalezl? Jsi-li nemocen? Jest lékařem. Žiješ-li ve vyhnanství? Jest tvou vlastní. Trápí-li tě soužení? Jest tvým králem. Jsi-li pokoušen? Jest tvým útočištěm. Žiješ-li v temnotě? Jest tvým světlem. Jsi-li sirotkem? Jest tvým otcem. Jest tvým snoubencem, přítelem a bratrem. Kristus jest ti vším, cokoliv žádáš, po čemkoliv toužíš.

Radecha Rudolf.

Modlitba matky.

Měsíce srpek v ohradě
a matné hvězdy svítí;
tíše je vůkol v údolí,
jen v dáli slyšet výtí. —

U kříže klečí stařena
a s prosbou k němu vzhlíží:
„Vyslyš, ó Pane, prosby mé,
Ty víš, co srdce tíží!

Všemocnou Svojí rukou chraň
mi v dálce dítě moje!
Tvoje však vůle jen se staň,
vše v ruce kladu Tvoje!“ —

Severák chvíli s hvizdotem
se mihne přes údolí,
při každém jeho zadutí
až u srdce to bolí!

Vojínu v dálném severu
se spánek v oko plíží;
zdá se mu, že naň z povzdálí
tvář dobré matky shlíží. —

„Památka“ — věčná.

Sud, Hospodine, ty, již mi škodí,
vybojuj ty, kteří proti mně bojují.
Vypusť kopí a zavři protiv těm, kteří
mne stíhají. Rci duši mé: Spása tvá
já jsem. Žalm 34.

Melchisedech kněz nejvyššího obě-
toval Bohu chléb a víno. 1. Mojž. 15.
Přikázal Bůh lidu israelskému, aby
ku dni velkonočnímu vzali beránka
bez poskvrny a pečeného jedli s přes-
ným chlebem a polním salátem (2
Mojž. 12).

Deštil mannu s nebe ku pokrmu
svého lidu na poušti. Mojž. 16.

Chléb andělský dal jim. Chléb
andělský jedl člověk. (Žalm 77.)

Připravil jsi před obličejem svým
stůl proti těm, kteří bojují proti mně.
(Žalm 22:)

P a m á t k u učinil podivných
skutků svých, milosrdný a milostivý
Pán, pokrm dal bojícím se Jeho.
(Žalm 110.)

Moudrost obětovala své oběti, smí-
sila víno a představila stůl svůj. (Pří-
sloví 9.)

Synové tvoji jako mladistvé oli-
vové okolo stolu tvého. (Žalm 127.)

Vstav jedl a pil a šel v síle pokrmu toho čtyřiceti dnů a čtyřiceti nocí až na horu Horeb. (3 Král. 19.)

Učiní Pán zástupův a množství všem národům na hoře této hody z věcí tučných, hody z vína vystálého. (Zachar. 9.)

Pojďte, jezte chléb můj a pijte víno, kteréž jsem vám smísi! (Přís. 9.)

Každé jest boletné loučení. Ani tomu se nevyhnul Syn Boží: Ježíš Kristus, Syn Marie, Matky nejdůstojnější. Ode své nejmilejší Matky odešel a s Ní se rozehnal, když na smrt šel. Jisté jest, ač žádného jistého písma o tom nemáme, tož jistojistě, že nejdražší, utěšený Pán Ježíš ku své nejdůstojnější Matce Panně Marii mluvil slova loučení. Mluvil: „Nejmilejší Rodičko má! Čas přišel, přišla hodina, abychom se vespolek rozošli. Ale já jdu, abych Tobě a svým věřícím připravil místo a musím tvrdou a odporou cestou jíti. Avšak přijdu pro Tebe ku veliké radosti Tvé. Proto již tímto smrtelným tělem Tobě přítomen nebudu, aniž mnoho více s Tebou mluviti budu. Nejmilejší Matko! Děkuji Tobě za věrnost mateřskou, kterou jsi mně ustavičně ukazovala, dokavadž jsem s Tebou byl... Tvá sláva bude větší nade všechny jiné pro lásku a věrnost, kterou jsi mně prokázala...“

Slova tato když nejdůstojnější Matka Ježíšova slyšela, nemohla se slzí zdržeti. Řekla: „Můj nejmilejší Synu! Co jsem Tobě věrnosti a služby prokázala, to jsem hodně a spravedlivě učinila. Nebo vedle Božství Tvého jsem povinna sloužiti Tobě a nevýslovně jsem mnohem více od Tebe vzala, než Ty ode mne. Protož příslušelo, abych Tobě věrně jako služebnice sloužila. Vedle človecenství Tvého byla jsem povinna Tobě sloužiti pro mateřskou lásku; neboť vím dobře, jak jsem Tebe počala a porodila. Pročž, ó Ježíši, Synu můj! jistě hotova jsem Tobě sloužiti, jak umím a mohu. Jak nesmírné útechy jsem měla v srdci svém, kolikrátkoliv jsem na Tebe pohlédla a ve Tvém dětinství již se s Tebou vždy jen radovala. Ale nyní veškerá radost obrací se mi v žalost. Nemáš mi co děkovati za služby,

kteří jsem Ti prokázala. Já Tobě děkuji, že jsi mne ze všech lidí za Matku svou vyvolil. Buď a buďž na věky ode všeho stvoření chválen a veleben! Potom šel Pán Ježíš se svou nejdražší Matkou k učedníkům a ku svým drahým.

Učedníci Páně bolesti Matky Páně poznali a zvláště když jako dobrá, nejmilejší a věrná Matka dle své možnosti jim svého Syna i tomu ošemetnému Jidášovi poroučela.

Po Matce Páně brzy učedníci něco podobného, co Matka Páně, zakusili. Pán Ježíš s učedníky beránka velikonočního jedl. — Když pečený byl beránek a dle obyčeje stůl připravený, chtěl Pán vyplniti to, co Bůh ve Starém zákoně prikázal. Obuli se s učedníky svými do obuvi, kterou židé čistou vždy měli a pro samou velikou noc ji vždy zachovávali. Obuvi tedy čisté obuli, přepásali se s nakasajícím rouchem, jak pocestní činí a vzali hole do rukou, tak jak to v zákoně prikázáno bylo. Potom umyl ruce Pán Ježíš i učedníci jeho a stáli okolo stolu a modlitby konali. Pán Ježíš pak, jak obyčej vždy míval, i nyní žehnal pokrm. Stůl pak, jak praví sv. Bonaventura, byl mramorový, čtyřhranný. Tak že na každé straně stáli tři učedníci. Pán Ježíš pak na místě jednom, vedle něho dle mínění téhož sv. Bonaventury na straně levé stál Jan, miláček a na straně pravé Petr a Jidáš pak naproti Mistru a Pánu.

I přinesli jim upeceného tedy beránka, jehožto kosti ani jediné nesměli zlámati. Museli kloubův vyhledati, aby jej tak rozložili. Maso pak směli krájeti a s polním salátem a chlebem nekvašeným jísti. Pán Ježíš: Nevinný Beránek, vzal beránka toho, krájel a dával učedníkům; bylť mezi nimi — jako ten, jenž posluhuje. Sv. Lukáš praví, že Pán Ježíš řekl učedníkům: „Žádostí velikou žádal jsem a srdečně jsem dychtil beránka jísti s vámi.“

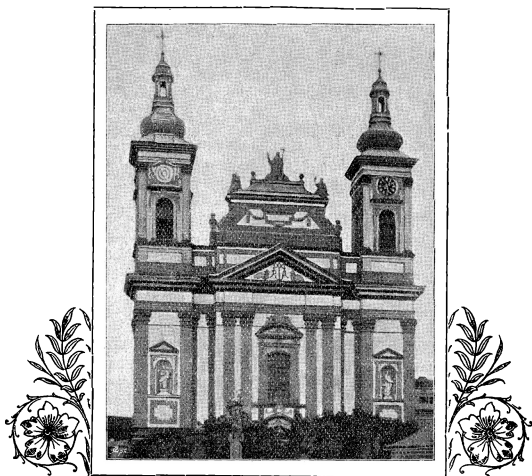
Dobrotivý Pán chtěl tím Starému zákonu konec učiniti a Nový začíti. Tot byla touha Jeho. Protož doložil též: „Neboť pravím vám, že nebudu ho (to jest beránka velikonočního anebo i pokrmu tělesného) více jísti,

dokudž se nenaplní ve království Božím.“ To jest, dokud význam beránka velikonočního v církvi — jež královstvím Božím na zemi nazvána bývá — ustanoven, zařízen, prováděn a poznán nebude úplně.

Vzal pak Pán Ježíš kalich, to jest nádobu, ze které se pije, s čistým vínem, které v krev Páně obráceno nebylo, díky vzdal, napil se z něho a dal učedníkům svým a pravil: „Vezměte a rozdělte mezi sebou.“ —

zvaným, byla prve voda ku umytí nohou předložena (1 Mojž. 43). Mojžíš Arona a jeho syny prve vodou umyl, než je kněžskými šaty přioděl. (3 Mojž. 8.)

Pán Ježíš po požití beránka velikonočního — odložil s učedníky svými od sebe hole i střevice a posadil se s nimi k témuž stolu. Na to, když viděl, že přišla hodina jeho, aby šel k Otci svému nebeskému, umínil si ukázati učedníkům veliké znamení

Šternberk: Průčelí kostela.

Učedníci byli z a r m o u c e n i ; neboť dobře věděli a cítili, že brzy Pán od nich vzat bude. Tak jedl dobrotivý Pán a nejvyšší Král se svými chudými učedníky a mnoho s nimi rozmlouval při požívání pokrmu, jemuž žádné jiné požívání od počátku světa podobno nebylo.

A nyní Pán Ježíš učedníkům svým nohy umýval. V pravdě, co předpověděno bylo, i zde se plnilo. „Bratřím Josefovým v Egyptě ku jeho stolu po-

lásky, aby poznali, že je vždycky — až do konce miloval. Až ďábel již tenkrát vnikl v srdce Jidášovo, aby Pána zradil, neméně přece Jidáše Pán nejmilejší a nejtřpělivější nevyhnal ze společenství svatého. Vstal potom Pán Ježíš, a jak praví sv. Bonaventura, šel z večeřadla, kde velikonočního beránka jedl — do jiného pokoje a kázal učedníkům, aby se posadili.

Divili se učedníci a na sebe pohlíželi a jeden druhého se tázal, co by

to znamenati mělo a co Pán — učiniti chce.

Na hoře Sion jsou dvě kapličky, jedna svrchu, kde Pán Ježíš večerel s učedníky a Duch svatý na den letnic sestoupil na učedníky. Druhá je dole, kde Kristus Pán učedníkům svým nohy myl a při zavřených dveřích k nim přišel. Při kapličce této jest svaté pole, hřbitov, na němž sv. Štěpán, Nikodém, Gamaliel s jinými pochováni byli. Zde též hrob Davidův, Salomounův. — Pán Ježíš tam tedy od hospodáře roucho vypůjčil, aby se jím opásal a měděnici na vodu a teplé vody kázal aby přinesli. Když to vše spolu měl, složil roucho své (snad plášť, kterého jako prorok užíval), spodní pak sukni podkasal a opásal se rouchem před učedníky, že se opravdu divili a pochopiti nemohli, co by Pán Ježíš činiti chtěl. Nalil vody do měděnice a začal mýti nohy učedníkům svým. Sv. Jan Zlat. praví, že šel napřed k Jidášovi, zrádci a myl, umýval s ponížeností a pilností nohy jeho. Chodili učedníci bosi, proto nohy od cesty, prachu a bláta měli. Utíral Pán rouchem, kterým byl přepásán, a jak praví sv. Bonaventura, svými božskými ústy je polbil. — Jak veliká, nepochopitelná byla to poníženost, že věřiti můžeme, co církevní učitelové praví, že učedníci i jiní přítomní slzy prolévají a vidouce poníženost takovou, běželi, aby Pánu nápomocní byli. On však zde pomocníkův míti nechtěl a nepřijal. Toliko jednomu ze sedmdesáti dvou kázal, aby jiné vody přinesl, když ta, kterou nohy myl, nečistá již byla. — A nyní přikročme již kokamžiku nejsvětějšímu pro apoštoly, nástupce, věřící všech dob nejbláživějšímu. Malíři výteční snažili se za různých dob nám jej různé uměním vyobraziti, jak vídáváme večeri Páně. Avšak sebe dovednější umělci nám obrazu pravého nepodávají, protože to, co se dálo v Srdci božském v té chvíli a zároveň v srdcích apoštolů — přece jenom nám nepředstaví... Vidíme přece jenom nejdovednější umělce pořad, svaté evangelisty, jak krátce a do břea a výstižně líčí a vyobrazuje. — Když tedy Pán Ježíš od jednoho ke

druhému šel a nohy myl, nejvíce u Petra, jak evangelistové praví, dlel a rozmlouval; neboť Petr nijak nechtěl, aby mu Pán nohy myl. Srdce Petrovi se rozskočiti mohlo z podivu a spoluutrpění, které s Pánem měl. Všech dvanácti nohy tedy umyl, až dobroditivý Pán při tom, ježto postavy, jak učitelové církevní praví, více méně slabší byl, upracoval se dle člověčenství svého, že pot z něho tekl. Učedníci službu Mistra svého s proléváním slzi přijali.

Evangelistové líčí nám pak dále zřetelně, jak dobrotitivý Pán vzal chléb a seděl za stolem, na němž beránka velikonočního jedli. Chléb ten neukvašený byl, kterého takto při stole užívali. Díky činil anebo chválil Otce nebeského, s pozdviženými očima k nebi a s vroucnými, zbožnými slovy takto činil. Požehnal, lámal chléb a dával učedníkům svým i tomu ošemetnému Jidášovi, jak učitelové církevní praví; neboť hřích Jidášův byl tajný a před jinými učedníky dosud skrytý. A tak též bohužel ještě v církvi svaté — praví sv. Bonaventura — velebná Svátost dává se i tajným hříšníkům.

Pravilť pak k nim Pán Ježíš: „Vezměte a jezte: Totoť jest tělo mé.“ To když slyšeli učedníci, přijali je s velikou vroucností a silnou vírou. — Opustiliť všechno, trpěli v srdci bol loučení, o němž nikdo nevěděl, ale zde, ano, zde přijali a přijímali náhradu za boly všeho loučení. Sám toliko nešlechtný Jidáš přijal ve hřichu ku svému většímu zatracení, ne tak ale ostatní. Ano někteří z učitelů církevních docela míní, že Pán docela prvé nešlechtnému Jidášovi podal Svátost, než jiným učedníkům. Dále pravil Pán Ježíš k učedníkům: „To tělo, které dávám vám, zítra za vás na smrt vydáno bude.“ Nebo Kristus takové tělo jim dal, jaké v tu dobu měl, ještě jsa smrtelným. Ale nyní nám dává nesmrtelné a oslavené tělo, jaké nyní v nebi má, ve sv. přijímání.

Podobně vzal kalich s vínem, něco málo s vodou smíšeným a opět díky činil Oci nebeskému, požehnal ho a vlastníma rukama svýma dával pít

všem, jednomu po druhém a řekl: „Vezměte a pijte z toho všichni, to jest krev má nového zákona, to jest opěť Nového zákona. A doložil: „Která za vás a za mnohé vylita bude na odpuštění hříchův.“ Ačkoliv umučení Páně dostatečně jest dostiučiniti za veškeren svět, nicméně nevěřící toho sami účastnými sebe nečiní. Proto řekl: „Za mnohé“ a ne za všechny. Přidal pak Pán Ježíš slova blaživá, věkům za všechna rozloučení a odtržení se ode všeho spásonosná a náhrady působící: „To činíte na mou p a m á t k u.“ Jako by řekl: „Kolikrátkoliv tuto Svátost pěstovati anebo s ní se obíratí budete, pamatujte na mou lásku, kterou mám k lidskému pokolení, že jsem za ně chtěl smrt podstoupiti a kterou hradím každému všechno, čeho se vzdá a oddělí a rozloučí srdce své. Tím více, když nechá, rozloučí, odloučí srdce své od věcí škodlivých duši nesmrtnelné. Nebo to má býti vám i všem na památku mého utrpení a umučení. Neměl jsem nic dražšího nad tělo své a krev, které vám na „památku“ zanechávám, ale za to působnost její všechno nahradí. P a m á t k u s t á l o u, v ě č n o u, kterou užívati budou a jí posvěcovati budou věkův pokolení lidská až do posledního dne svá srdce, své duše, když se odloučiti, rozloučiti budou míti i s tím, co srdce jejich libovala, milovala a proto snad při tom i bol rozloučení pocítí, když se od nich oddělí. P a m á t k a mého umučení, utrpení mého z lásky věčné všechny byly duše zahojí a nahradí. A t u učinil Pán Ježíš právě a poštoly kněžimi. — V pravdě

chápeme i dnes dle řad dob, 1900 let, dle řad mučedníkův, svatých bojovníkův, dle řad apoštolův, nástupců všech věků, biskupův a vyznavačův, dle řad svatých panen, ba docela dle řad i slabých nevinných dítek svatých, dle řad věřících ze všech tříd a stavů chápeme tu nesmírnou věčnou touhu býti s Kristem na věčné věky spojenu. Všem věkům slova: „Na památku“ stálou, věčnou z utrpení Kristova, umučení hořkého, z ran a smrti život přinesla. Proto jediné to, čeho se bály vždy duše věrné, i nás bázni naplňuje: býti nehodným památky této věčné a býti odloučeným kdy od studnice a pramenů lásky božského Srdce. V pravdě odvažujeme a uvažujeme slovo hrůzy věčné: „Kdo více miluje v srdci svém něco — více nežli mne, není mne hoden.“ Ach, i Jidáš jest příkladem, poučením, ovšem výstražným a hrozným, a to hned, hned na začátku se zákonem Novým . . .

Býť by ne již zákon Boží, věčný, pro všechny věky a lidi spravedlivý a pro všechny stejně platný a přísný, tedy láska a z ní „Památka Věčná“ z božského Srdce Ježíšova jako studnice prýstící — odsoudí a odsouditi musí jednou každého, kdo pohrdl největším dobrodiním lásky a sám se vylučoval anebo docela nehodným se činil: „Památky“ Věčné Lásky: „Svatých Přijímání“! Božské Srdce stále, věčně volá: „Vezměte a jezte . . . Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život . . . ž i v o t v ě č n ý a J á h o v z k ř í s í m v den nejposlednější!“ Jan 6, 55.

P. Š e v ě í k.

A. M. Kadlčíková.

Sněženky.

J eště sníh se bělá v kraji a již kvetou sněženky, šaty mají celé bílé v hlavě zlaté čelenky.

Podě strání, tam u lesa časně z jara vykvety a za sebou jiná kvítka z lůna země vyzvedly.

Bílým zvonkem vyzvánějí do celého do světa, že již jaro v kraji našem panuje a rozkvétá.

U stolu Páně.

Biblické úvahy o sv. přijímání. — Dle Aug. Arndta podává Jan Tagliaferro.

21. Žena kananejská.

Žena kananejská představuje nám veliké a podivné účinky živé víry. Jako následování hodný vzor pokory, lásky a vytrvalosti opouští svůj kraj a svůj majetek, aby u velikého učitele israelského hledala milost a smilování. Její vroucí touha po zázraku žádaném vzrostla u přítomnosti velikého proroka, jenž byl tak mocen slovem i skutkem.

Duše má, žena kananejská hledala smilování, ale tebe smilování samo vyhledalo. Ona šla s námahou a obtíží k svému záchraňci, ale tyž dobrotivý a lítostivý Spasitel sestupuje na oltář, aby se s tebou setkal. Ona s větší námahou nabývá odrobiny se stolu Mistrova, než tebe stojí dobytí celého nebe. Kdežto ona se namáhá, by vyprosila krůpěj z pramene vykoupění, smíš s radostí čerpati ze zřídél Spasitelových.

2. Když žena kananejská konečně před tvář Páně předstoupila, přednesla svou prosbu s tak živou věrou, že tato sama zdála se postačovat, by jí úspěch zajistila. Nicméně její prosba zdánlivě zůstává nevyšlyšena. Mistr dobrotivý zdá se býti hluchým k prosbám jejím vroucím, ten, jenž nouzi tvorů svých, tak hluboko cítí, zůstává při bidě její zdánlivě nedotknut, jeho božské oči na ni ani nepohlížejí. Pane, kde jsou tvoje dárny smilování? Kde jest ona nekonečná láska, ona něžná útrpnost, jež tebe tak často pobádala, bys vyhledával chudé a opuštěné, jich bidě odpomáhal jejich bolestí umírnit, a i neprošen jim udílel pokoje požehnaného?

Nejsladší Ježíši, jak jinačí jsi ve skutečnosti, než jak se tu ukazuješ. Jak cizí jest srdci tvému tato chladnost a lhostejnost k útrapám tvých tvorů. V něžné útrpnosti chceš splnit prosbu pokorně žádající ženy, bys odměnil její víru důvěrnou, bys splnil slovo písmá: žádný není zahanben, který doufal v Pána (Sir. 2. 11.)

3. Živá víra a úpěnlivá prosba ženy kananejské došly konečně svého cíle a ona došla milosti u božského Srdce, které jí dalo brzy díky své přízně a

lásky. Ale jako v ohni zkoušeno bývá zlato a stříbro, lidé pak příjemní Bohu v peci ponížení, (Sir. 2, 5.) tak i víra a vytrvalost ženy kananejské zkoušena byla trapným odkládáním, ano i určitým odmítnutím. Pan Ježíš odmítá prosbu i nárok na zázraky, jež v dobrotě své chtěl vykonati. Ale ona trvá na své prosbě, zdvojuje svou důvěru, svou pokoru i oddanost, tak že božský Spasitel podiven volá: „Ženo, velká jest víra tvá.“ Chceš i ty, duše má, takovou chválu zasloužit z úst božských. Žena kananejská použila pomíjejícího setkání se Spasitelem, by mu osvědčila svou silnou víru, třebaš ho ještě nepoznala a neuctila jako syna Nejvyššího. A my kteří Pána jako věčného Boha známe a ctíme, my tak často zanedbáváme navštívit jeho svatyni, zůstáváme chladni a bez důvěry k největším divům jeho lásky a milosrdenství, jež koná na oltářích našich.

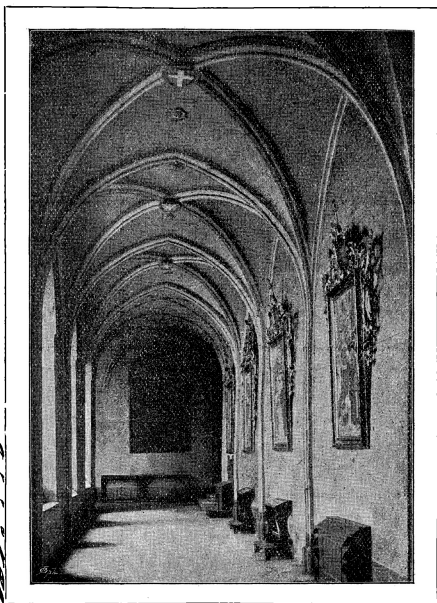
Můj Ježíši, žena kananejská vrhla se ti k nohoum, ale nepoznala tebe, mne jsi však svým smilováním vytrhl z noci temnosti a bludu. Její důvěra spočívala na pověsti tvé slavné moci zázračné, já jsem však často v srdci svém pocítil účinky tvé milosti, často jsem v životě zkusil tvou božskou pomoc po tvé milostné návštěvě v duši mé. Od nynějška má naděje bude přiměřena důvodům, které mám k pevné důvěře v otcovskou tvou pečlivost a opatrnost. Smím vše od tebe očekávat, podle tvé nekonečné lásky, kterou mi prokazuješ v nejsvětější Svátosti oltářní? Proto přistoupím k trůnu tvé milosti a zkusím i uzřím, jak sladký jest Pán.

4. (Po sv. přijímání.) Pán Ježíš již neváhá, by udělil milost, kterou žena kananejská tak rozhodně žádala třebaš si byla vědoma své nehodnosti. S nejmenší milostí byla by ubohá žena spokojena. Jak vroucí a upřímná byla proto její vděčnost, když Pán slovem božským uzdravil její dceru! Jak hluboko pocítila moc a dobrotu velikého učitele israelského!

Milovaný Spasiteli, zapřísáhám tě při tvém milosrdenství, jež jest tak dá-

vné jako věčnost, při tvé dobrotě, jež jest tvou přirozeností, při oné nesmírné lásce, se kterou jsi vešel do srdce mého, uděl mi milost, o niž tě prosím. Jako žena kananejská uznávám, že nemám nároků nejmenších na tvé smilování. ale jako ona prosím tě vroucně, bys mne vyslyšel a mně pomohl. Dal jsem duši svou v ruce nepřátel, (Jer. 12, 7.) a oni

celník Zacheus upřímně zatoužil spatřit Mesiáše. Tato touha jest upřímná a účinná; rozhodl se k námaze všeliké, jenom aby uzřel velikého proroka, jehož pomazal Bůh Duchem svatým a mocí, který chodil dobře čině a uzdravuje všechny poražené od ďábla (Skap. 10, 38.) Kež bychom se i my mohli honosit takovou horlivostí. I my bychom s velikou

Šternberk: Křížová chodba.

ji odvedli do nevole kruté. Vysvoboď ji dobrotivý Spasiteli! Tvoje smilování jest větší než nepravosti moje, a s důvěrou pevnou skládám záležitosti své do tvých rukou.

22. Horlivost Zacheova.

Kdežto pýchou nadutí fariseové odmítali spásu, kterou jim Spasitel nabízel,

žádostí toužili po Spasiteli! My jsme nepřišli jako Zacheus, abychom Vykupitele jenom viděli, my chceme jej přijati do srdce našeho a s ním se spojití co nejužší. Každý den obnovuje pro nás největší zázrak na oltáři nového zákona, odkud proudy milosti a smilování plynou do duší našich. Taková láska nemá-li nás pobádat, abychom ze všech

sil svých se snažili, přivlastnit si milosti, jichž tisícové jsou pozbaveni. Touhou všech národů, buď i touhou srdce mého, jedinou láskou mou!

2. Poněvadž Zacheus byl maličké postavy, pro zástup kolem Mesiáše nedošel tak rychle cíle svého, jak si přál. Ale tím nepozbyl odvahy, vstoupil na strom, aby jej viděl neb tudy měl jíti dobrotivý učitel, jenž poznal převrácenost lidu svého, ale přece naplnil smilování své na nich a ukázal jim cestu pravosti (Sir. 18, 10).

Uvaž duše má, že se nyní chystáš, bys přijala do srdce svého téhož Spasitele, jehož spatřiti Zacheus tak vroucně toužil. S celníkem v pravdě ti třeba litovati, že spousta naruživosti nepřemožených a žádostí neumrtvených tvoje oči zakrývají, že nemůžeš spatřiti krásy nestvořené Nejsvětějšího, jehož půvaby toliko čisté a horlivé odkryti dovedou! Jenom tyto dovedou proniknouti tajemnou rouškou, která zakrývá Pána života na oltářích našich, oni odhalují divy lásky, jež tato Svátost nejsvětější v sobě chová, nalézají svého Boha a s ním štěstí pro čas i věčnost. Ty pak duše má jsi příliš maličká a nízká bys nezastřeně mohla snést pohled na oslňující velebnost Boha svého. Následuj horlivého Zachea, vstup na strom kříže, jehož kořen jest víra živá, jehož květem jest naděje pevná, jehož ovocem jsou účinky vroucí lásky. Tam budeš osvicen Spasitelem, jenž na tomto dřevě za tebe zemřel, příliš veliký a mocný jest, aby ti dal kdysi viděti svou věčnou krásu a již tu na zemi tě oblažiti chce svou návštěvou milostnou.

3. Když Zacheus pozoroval laskavého Spasitele, ani na mysl mu nepřipadlo, že se zálibou spočine na něm oko toho, jenž spatřuje cesty lidské a hlubokost propasti i na srdce lidská hledí do skrytých stran. (Sir. 23, 28.) S velikou pozorností patřil na Spasitele, ale dalek byl toho, žádati tě cti, by u něho zůstal Jak velice se podivil, když dobrotivý Mistr, jej jménem zavola, jej sám vyběhl, že dnes u něho chce zůstat. Jak dojala Zachea tato nezasloužená, nikdy netušená milost! Jak rychle sestoupil, aby Pána do svého domu zavedl

a pln radosti a vděčnosti Spasiteli přibytěk připravil! Pane, kdy tvé oko i na mne spočine? Kdy ke mne promluvíš, že v mém domě chceš zůstat? Duše má, nebuď necitliva pro své štěstí! Nejsi-li mnohem více omilostněna než Zacheus, když dnes jsi pozvána k nejužšímu spojení s Bohem svým? Jeho oči nejsvětější patří něžně na tebe! Jeho božský hlas tě volá a vyzývá, bys se přiblížil k němu, mocnému a přece tak laskavému Pánu! Žádáť s velikou toužebností srdce tvé navštívit, aby toto místo hříšnosti požehnal hojnými milostmi. Co povíš Hospodinu, až tě navštíví? Jak přijmeš hosta svého nebeského? Přijmi jej s radostí neboť v domu tvém musí zůstat. Dnes tě chce svými milostmi obdařiti, kdybys jimi pohrdnul, již by se ti jich nedostalo.

4. (Po sv. přijímání.) Zacheus byl za hodna uznán pohostiti Pána nebes i země a zařaděn byl mezi přátely divotvorného učitele israelského. Jak plesalo nad touto milostí jeho srdce! Jenom viděti chtěl Pána a nyní Pán Ježíš k němu vešel a plná svatě důvěry mluví k němu svatá ústa. Nyní veselí se duše jeho v Pánu a plesá v Bohu svém Spasiteli. Brzy osvědčil svou vděčnost a upřímnost svého obrácení velkomyslnou nabídkou, že polovici statku svého dá chudým a oklamal-li koho, že navrátí čtvrtinasob. Dnes, duše má, Pán tebe navštívil. Tvé srdce omilostněno božskou přítomností a nyní smíš očekávat, že důvěrně bude s tebou obcovat tvůj host nebeský. Kéž tvoje vděčnost a horlivost právě tak upřímná a v činech silná jako Zacheova! Můj Bože a můj Spasiteli, jak pravdivo jest, že k člověku hříšnému jsi se obrátil. Ale toho hříšníka můžeš posvětit, toto chladné srdce rozohnit, neboť jsi přišel, abys hledal a spasil, co bylo zahynulo (Luk. 19, 10) Viz, Pane, ne polovici, ale všechny statky své dám tobě! Byl jsem kdy tak bohat, jako nyní, kdy mám tebe? I já bych mohl mnohonásobně navrátit, co jsem pochybil svými nepravostmi, abych náhradu dal Otci nebeskému a nové milosti si zasloužil. Ale mám tvé Srdce nejsvětější, jež Otci věčnému obětují náhradou za své mnohé nevěrnosti.

23. Vjezd Spasitele do Jerusaléma.

Jakkoliv božský Spasitel nějaký čas již veřejně mezi židy nevystupoval, chtěl přece několik dní před svým umčením vstoupiti do Jerusaléma. Nevděčné město, propadlé hněvu Božímu, stalo se nehodným hostiti v zdech svých slíbeného Mesiáše, světlo světa. Od mládí svého dítky jeho páchaly nepravosti proti Bohu a nyní v bezbožném úmyslu se uradili zahubiti Vykupitele. Neměla je navštívit pro ty věci trestající ruka Páně aneb jeho spravedlnost neměla nad takovým národem nepomstíti se? Ano, mstí se Pán ve své milosrdné dobrotivosti, ne aby je trestal, nýbrž, aby jim dal příležitost, poznati se a dojíti milosti a milosrdenství.

Snad i nás též Pán navštěvuje poslední milostí? I my snad náležíme k oněm duším, které od Boha nadobyčejné milosti dostaly, ale též mimořádnou nevďěčností nevěrnému Jerusalému podobní se stali? Kolik duší vyvolených, které Bůh nadměrně svých milostí nějak nutit se zdá, by se staly svatými, přece zahynuly, protože v smutné zaslepenosti hodiny svého navštívení nechťely poznati! Neobyčejnými dary přirozenými i nadpřirozenými zdají se býti zvláštními miláčky Božími, jejich rozum jest dostatečně osvicen, by poznali svého božského dobrodince, jejich srdce samou rukou nekonečné lásky utvořené, bylo schopno, snažiti se po nejvyšších státcích nebeských. Ale duše, kterou si Bůh vyvolil, pohrdla jeho přízní, zneužila jeho milosti a jako Jerusalém učinila poslední neblahý krok, překročila meze, které si Pán určil v smilování svém. Kéž by se vrátili z cest svých a spolupůsobili s milostí, pokud jest čas!

2. Když židé uslyšeli, že Spasitel k Jerusalému se blíží, spěchali mu naproti, a když uzířeli velikého proroka, jenž byl oko slepému a noha kulhavému i otec chudých, (Job 29, 15.) začali Boha chváliti pro divy, které viděli. Co však byly tyto divy, porovnáme-li je s těmi, které se každý den na oltářích našich obnovují? Jak mnohem větší měla by býti radost duše, která ví, že Bůh jí chce osobní přítomností navštívit! Nebudeš volati s dítkami hebrejskými: »Požehnaný, jenž se běře ve jménu Páně?« Chtěl-li bys mlčeti, kameny by mluvily ku chvále toho, jenž nade vši

chválu povznešen jest. Uvaž, že nebyli stejně příjemni v očích jeho všichni, kteří se tlačili kolem něho. Zevnějších projevů úcty dostalo se Pánu hojně. ale před ním mají toliko cenu úmysly srdce. Neodpovídají-li často srdce mé, k věcem pozemským upoutané, slovům, kterými Spasitele k návštěvě zazývám? Jak často jsem se Pánu blížil s menší upřímností, láskou a vírou méně živou, než ony prosté duše, jejichž vědomosti nepřesahují jejich víry v Boha a jeho skutečnou přítomnost v nejsvětější Svátosti oltářní! Zlomyslná horlivost fariseů ráda by byla utlumila projevy radosti lidu, ale tu dítky začaly chváliti toho, jenž je kdysi žehnal, je objímal a jiným za příklad dával. Božský králí mého srdce, kéž bych ti mohl vstříc vyjiti nesa v rukou palmu vítězství nad nepřátely duše své, aneb ti roucho křestní nevinnosti čistě a neposkrvňené k nohoum položit! Ty mne můžeš očistiti v krvi své nejsvětější! Můžeš duši mou připravit, by hodně přistoupila k tvé Svátosti nejsvětější, když ji oblečeš v roucho spasení a oděvem spravedlnosti přioděješ, jako ženicha okrášleného korunou, jako nevěstu ozdobenou záponami svými. (Is. 61, 10.)

3. Vida Jerusalém, plakal Pán Ježíš nedbaje jásotu lidu, pohnut jsa útrpností nad městem nešťastným. Právě se chystalo spáchatí hrozný zločin, jenž vyvolal nejhorší tresty nebeské. Nevěrnost Židů nebolela-li stále srdce Spasitelovo? Nenesli-li od svého narození neduhu jejich a bolesti jejich nesnášel-li? (Is. 53, 4.) Proč právě dnes prokazuje městu útrpnost něžnou? Protože nepoznali času navštívení svého, když Všemohoucí sám mezi nimi dlel, a oni dnes s jásotem jej vítají, a zítra jej potupou zahrnují! Nejdražší krev Syna Božího měla jim býti zahoubou! »Jerusaléme, Jerusaléme, který zabíjíš proroky a kamenuješ ty, kteří jsou poslání k tobě, kolikrát chtěl jsem shromážditi dítky tvé, jako slepice shromáždí pod křídla kuřátka svá, a nechťel jsi?« (Mat. 23, 37.)

Kdyby klanění hodné srdce Spasitelovo ve svaté hostii bylo zármutku přístupno a oči jeho božské slzy prolévaly, jak hořce oplakával by neštěstí těch, kteří bez upřímné pobožnosti a bez

horlivé lásky přistupují jeho svatým hodům lásky! Kdybychom náleželi k těm, kteří často, ale bez užítku přijímají nejvzácnější záruku milosti, jak toužebně bychom měli volati: Co mi bylo k pokoji, bylo skryto pře očima máma. (Luk. 19, 42.) Pro mne plakal Vykupitel! Kdyby tyto slzy byly vylity nad Tyrem a Sidonem, v žíní a popeli byli by pokání činili. Ó milosrdný Spasiteli, který jsi plakal nad mým neštěstím, pomoz mi, abych povstal z mé lhostejnosti a tobě sloužil horlivě z celého srdce!

4. (Po svatém přijímání.) Zázraky, které se staly při vjezdu Pána Ježíše do Jerusalema, jeho božská vlídnost a vznešená nauka učinily takový hluboký dojem na všechny, že se pohnulo celé město a plno podivu zvolalo: „Kdo jest tento?“ Kdo jest tento neobyčejný učitel, jenž jest všemohoucí jen proto, by lidem zjevil zázraky své dobroty, jehož poslání samo nebe potvrzuje? Jest to Ježíš, veliký prorok, Spasitel, Mesiáš, jenž si vědom jest, že za lid svůj nevědecký nejpotupnější smrti země, jenž však přece ho navštěvuje.

I nás navštěvuje tentýž všemohoucí Vykupitel ve svatém přijímání, ale nám

není třeba volati: „Kdo jest tento?“ Věrou osvíceni, vidíme v něm svého Boha a nepochopitelný zázrak, jež pro nás na oltáři koná, srdce naše k němu vábí láskou neodolatelnou. Požehnaný budiž, jenž se béře ve jménu Páně, tak volal lid israelský mu kdysi vstříc, aby po několika dnech v zlomyslné zaslepenosti křičel: Ukřižuj ho, ukřižuj ho! Krutě umučili a veřejně ukřižovali toho, jehož nazývali mesiášem a Synem Božím. Hrozný nevděk! Děsný příklad lidské nestálosti a slabosti!

Tys přijal do srdce svého Pána a Tvůrce, viz, bys i Ty jej podobným nevděkem nevypudivil za krátký čas! Nyní jest šťastná hodina tvého navštívení; necháš-li ji marně pominouti, lépe by ti bylo, kdyby se ti nikdy nebylo dostalo tak veliké milosti. Užijvej šťastných chvil, kdy u tebe prodlévá ten, jenž jest tvým světlem v životě i tvou slastí ve smrti, a tvou věčnou blažeností v nebi bude. Nech at papsky jeho božské lásky tvou duši cíví, abys jenom jeho hledala, at ji teplo naplní, aby tě nic neodloučilo od jeho lásky, bys mu věrný zůstal v životě i v smrti.

Láska, královna ctností.

Podává Fr. Janovský. (Část další.)

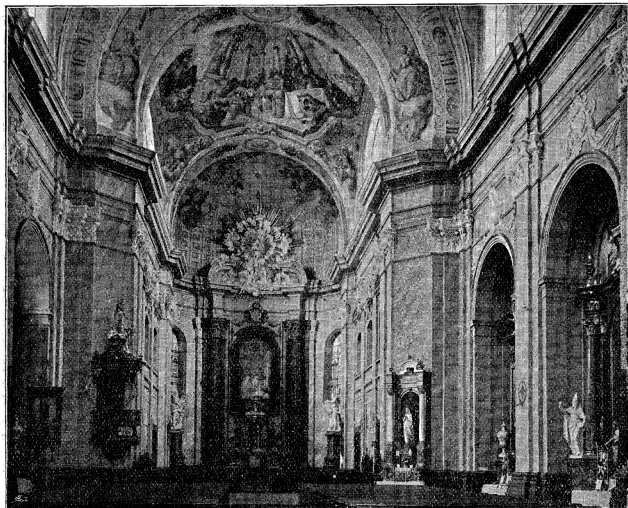
Se sv. Alžbětou Portugalskou byla spřízněna, rodem, jménem i svatým životem a láskou i sv. Alžběta Durynská, rovněž duchovní dcera sv. Františka Serafinského. Narodila se svým královským rodičům Gertrudě a Ondřejovi roku 1207 na královském hradě Přešpurce v Uhrách. Celou vroucností své svaté duše přilnula k Bohu, k církvi, k lidstvu, a s milostí Boží podařilo se jí za krátký život 24 let dosíci nehybnoucí slávy nebeské i pozemské; vždyť již od roku 1235 slaví se její svátek rok co rok. Všechn svůj věk posvětila svatostí. Za čtyři léta po jejím narození vypravil durynský lantkrabě Heřman slavné poselstvo do Uher poprosit královských manželů, aby svou dcerušku slíbili

jeho synu Ludvíkovi za příští manželku. Stalo se. Po tehdejšímu zvyku, majíc býti vychována na knížecím dvoře svého příštího chotě, vezena tedy Alžběta roku 1210 z Uher do Němce na knížecí hrad Vartburk. Vezena Moravou, Brnem, právě v památný den, kdy v Zábřovicích u Brna svěcen nový krásný klášterní premonstrátský chrám Páně. Světíl jej hnědenský arcibiskup Jindřich za přítomnosti krále Přemysla Otakara I. a mnohých biskupů, prelátů i přečetných pánů světských z Moravy i Čech — tedy i za přítomnosti sv. Alžběty. Bylať nocovala v Kloboucích u Brna, odkudž ji do Brna na ono posvěcení chrámu Páně doprovodil a po té častoval náš slavný král Přemysl Otakar I.

Již jako dítě uzdravila sv. Alžběta znamením sv. kříže slepého mnicha, že opět prohlédl. Za hry ztratila se přechasto a zašla si do kaple, kdež se vroucně modlila.

Jindy zabíhala na hřbitov, kamž i své družky vodívala; u kostnice jim říkala: „Hledte na tyto kosti, vzpomenejte lidí, kterým kdysi náležely, pomodleme se za ně!“ Jako panna dovedla závojem svou přeslišnou tvář

k Bohu ukládala si přísné skutky [kajičnosti, aby pokročila v křesťanské dokonalosti. Ač k sobě tak přísná, byla plna lásky a štědrosti k celému knížecímu domu, ale zvláště k chudině, kterouž tak laskavě navštěvovala v bídnych příbytcích a láskyplně vítala na svém knížecím hradě. Znáám jest zázrak s růžci, kterýž Bůh učinil na její zastání vůči těm, kterým se její štědlost nelíbila. Znáám jest zázrak

Šternberk: Vnitřek kostela.

tak zakryti, že málokdo postřehl její krásu. Jako chot durynského knížete Ludvíka, sličného, udatného, chrabrého, dobrotivého, vynikala tak krásnými ctnostmi manželskými, že málo bylo tenkrát manželů na světě jim rovných. Říkali si jako za let dětských: bratře, sestro. Alžběta se nespokojovala, že se nikdy vědomě nedopustila těžkého hříchu a obyčejné povinnosti náboženské že věrně plnila, nýbrž z lásky

s malomocným, ježž na lůžko své uložila a ježž před očima knížete Ludvíka přijal způsobu umučeného Spasitele. Takovou-li láskou Inula k lidem cizím, jakou láskou zahrnovala své milé dítky, synáčka a tři děvčátka!

Roku 1227 vypravil se manžel její, kníže Ludvík, na křižáckou výpravu do Sv. země; doprovázela ho až na pomezí durynské. Jaké tam loučení! Na té výpravě kníže zemřel 11. září

r. 1227. Sv. Alžběta v dvacátém roce věku svého jest v d o v o u. Zachvátilo ji celé moře bolesti a utrpení. Tvrdá, zaslepená přízeň vyhnala ji z knížecího hradu; vznešená kněžna, královská dcera nenalezla se svými dítkami přístřeší u lidí, honěna v městě Eisenachu pod hradem Vartburkem dům od domu, až v bídném chlévě uložila své sirotky, sama pak běžela k blízkému klášteru Menších bratří (minoritů) sv. Františka a tam u dveří chrámových za tmavé, chladné noci zapěla „Te Deum laudamus — Bože, chválíme Tebe!“ Ta, která tisíce lidí sytila a živila, sama nyní musila pro sebe a své dítky prositi za almužnu. Nezůstalo to ovšem tak navždy; zastal se jí její strýc, bamberský biskup Ekbart, dáno jí vdovským sídlem město Marburk, ba i sám císař Bedřich II. chtěl ji nyní pojmoviti za manželku. Nepřijala nabídky té, řkouc: „Zavázala jsem se slibem Bohu i nebožtíku manželovi, že ovdovím-li, již nikdy se nevdám. Radosti tohoto světa jsou pomíjitelné a nežádám si jich; jediná snaha moje za Kristem se nese; co pak se týče protivenství od nepřátel, doufám i nadále v ochranu Boží!“

Jako věrná dcera církve katolické mlula upřímnou láskou k římskému papeži, náměstku Kristovu. Přechetné listy napsala sv. Otcí Řehoři IX. a vážila si navzájem listů jeho. Sotva že zvěděla o druhém řadě sv. Františka, o klariskách, chtěla se mu ihned přivtělit; že však jí bylo v tom zabráněno, vstoupila alespoň do třetího řádu jeho, a tak se stala prvním terciářkou v našich končinách. Odměnou poslal jí sv. František svůj plášť, jenž se podnes chová ve městě Eisenachu. Korunou tohoto svatého, láskyplného života byla též i její svatá smrt. Navštívil ji ještě své milé chudé a všecko jim rozdavši, ulehla ve své skrovné chyši vedle minoritského kláštera ve svém vdovském městě Marburce. Dne 18. listopadu 1231 dala se zaopatřiti sv. svátostmi a po zbožné rozmluvě se svými služkami rozmlouvala jenom s Bohem a Matkou Boží až domluvila a dodýchala před východem slunce dne 19. listopadu

ve 24. roce věku svého. Pochována napřed v kapli sv. Františka při špitále v Marburce, ježž byla sama zbudována, až rok po svatořečení, roku 1236 přeneseny ostatky její do překrásného, nového gotického chrámu, jí na počest zbudovaného od jejího švakra Konrada, kterýž touto převlelnou stavbou, prvním to gotickým chrámem v Německu, chtěl učiniti Bohu zadost za hříchy, jež se svou matkou Zofii a bratrem Jindřichem byl spáchal proti své svaté švakrové, proti sv. Alžbětě. Po tři století náležel tento marburský chrám sv. Alžběty k nejslavnějším památkám a poutním místům střední Evropy, až se přivalila povodeň protestantismu. Přes to však až podnes i nekatolický lid durynský chová v milé a vděčné paměti svou bývalou kněžnu a lantkraběnku sv. Alžbětu. Tím více ctí ji katolíci po všem světě, tím více ctěna u nás, jsouc i tím způsobem stále takřka s námi přítomna; že jest mocnou patronkou třetího řádu sv. Františka, u nás rozšířeného, jakož i matkou ctihodných sester Alžbětinek, jež ve věčné klausuře s podivuhodnou láskou obsluhují nemocné ve svých nemocnicích. Od této své milé patronky naučila se i naše zvěčnělá nejjasnější císařovna a královna Alžběta tak štedré lásce k chudíně a nemocným, jichž v nižádném městě, kam zavítala, neopominula navštívit, potěšiti, obdarovati.

Ve slavném Lisztově oratoriu „Svatá Alžběta“ vyjádřeno skonání světice a nářek chudiny těmito slovy:

Alžběta :

Vše dýše v klidném míru;
již dobojován boj —
a vlidně po vesmíru,
hle, táhne hvězdný voj.
Já na tvou myslím lásku,
kdy, choti mileny,
jsem s tebou v něžném svazku
sen žila blažený.
V té jasné Boží říši
když duch tvůj přebývá,
tys to, jenž s hvězdných výší
mi útěchu svou dá.
Než, Bože můj, mé dítky zas a zas!

Na hlavy dítek mých vlož ruku svou
a chraň sirotu, mně, ach, vyrvanou;
když v tom vůle Tvá, chci bez nich ráda
být,

je otce hodnými rač učinit — — —

**Kéž, Bože, Tvoje požehnání
se nad mou vlastí štědře sklání!**

Sbor chudiny :

Zde vizte ji v té bídné chyši,
tu svatou, chudých štít a skálu,
jež dává smutným těchy říši
a choré chrání v bídě, žalu!

Hlas první :

Tys napájela vínem žíznivé,
a lační měli chléb vždy z ruky tvé.

Hlas druhý :

A nahé chudině svůj teplý šat
tys ochotna vždy darovat.

Hlas třetí :

Ty zemléným jsi poutníkům šla vstříc
a tvojí péčí okrála jich líc.

Sopran a alt :

Kdo zachvácen byl smrti andělem,
jest pohřben tebou v posvěcenou zem.

Alžběta :

Vše dám vám, co mi ještě zbylo,
plášť mějte, poslední chléb ten.

Sbor :

Ó, Alžběto, ty svatá, chudých štíte,
skálo!

Ó, Alžběto, ty světice!
Co bude z nás, ty chudých sílo,
až skonejší tě věčný sen?
Ty věcnou Boží milost máš,
kéž v prosby své nás zavíráš!

Alžběta :

Ta tam je všechna tíž
a křídla vznášejí mne výš,
tam v nebes říš — — —

Ó, Bože, v smrti slza kane.
Tě chválím písní nadšenou —
a v ruce Tvé, ó Pane,
již dávám duši svou.

Sbor andělů :

Boj dokonán, již mizí svazky —
a schránka klesne v zemi níž,
však duše vchází v stánek lásky,
ve věčné slávy jasnou říš! —

Stáří čili životem vzhůru.

Msgr. Baunard. — Z franc. Boh. Kyselý.

Viz jenom, bratře, ony dva muže,
které vichřice donutila hledati spolu
úkryt pod tímž dubem v širém poli
a slyš, kterak se bavili. Jeden je šlechtic
ode dvora krále Ludvíka XIII., uro-
zený Bouthillier de Rancé, druhý je
chudý, starý pastýř, který zná pouze
své stádo. „Pozoruje tohoto muže (vy-
pravuje Rancé) tváře neobyčejně jasné
a spokojené, dal jsem se s ním do ho-
voru. Privil mi, že má šedesát let.
Ptal jsem se, těší-li jej zaměstnání,
jímž tráví dny života. Odvětil mi, že
v něm nachází hluboké uklidnění, že
je mu nemalým potěšením voditi pro-
stá, nevinná ta zvířátka na pastvu a
že dny ubíhají mu jako okamžiky, že
shledává ve stavu svém tolik slasti, že
je mu milejší nad všecky věci na světě,

že ani králové nejsou tak šťastni a
spokojeni jako on, že mu ku štěstí
pranic nechybí a že by nechtěl ani
zemi opustiti a jíti do nebe, neměl-li
by tam také nalézti nivy a stáda.“
Rancé podotýká, že prostičká spoko-
jenost toho chudáka zjevila mu pramen
opravdového štěstí: „Obdivuje pro-
stotu tohoto člověka, pochopil jsem,
že štěstí naše netvoří držení statků
tohoto světa, nýbrž bezúhonnost mra-
vů, prostota a přemáhání žádostí, po-
zbavení se věcí zbytečných, ochotné
podrobení se vůli Boží, láska a oce-
nění stavu, do něhož nás ráčil Bůh
postaviti.“ Je známo, k jakým dů-
sledkům vedlo to brzy potom slavného
opata Trappistů a reformatora řádu
cisterciáckého ve Francii, jímž se

právě stal urozený dvořenín Rancé. Vylíčil jsem, kterak mají děkovati lidé nepatrní. Ale jak mohou děkovati velcí, když pominula jejich velikost, když pozbyli moci, když padli s vrcholu slávy?

Za oním pastýřem kráčí tu královna, ale královna vyhnankyně, s trůnu svržená vdova po choti popraveném, vypuzená ze své říše. Celý dvůr Ludvíka XIV. stojí kol rakve Jindřišky, princezny francouzské, vnučky Jindřicha IV., královny anglické, aby oplakával nešťastný osud mladého života (1644—1670). Však ne — ona sama nad ním neplakala a veliký kazatel Bossuet svědčí s kazatelny, že nešťastná princezna nepřestávala denně děkovati Bohu. Děkovati — a zač? — „Ne za to, že ji učinil královnou, ale za to, že ji učinil královnou nešťastnou!“

Veliký kancléř Anglie Tomáš Morus píše list své dceři na rozloučenou ve svém vězení, které má zítra opustiti, aby vstoupil na popraviště. Je to víc než pouhé uspokojení, že je to přímo jímavá radost, jež mluví z těchto jeho řádků: „Zdá se mi, že Bůh béře mne na klín svůj a sladce mne kolébá jako dítě své.“

A zůstaňme v téže zemi: uslyšíme, jak starý, slepý Milton dobrořečí a děkuje Bohu — a zač? I za svou slepotu! Píše a zpívá: „V noci, jež mě obkličuje, září světlo božské přítomnosti leskem živějším. Bůh patří na mě s větší nežností, protože nemohu viděti než jeho samého.“

A poslechněme jiného slepce, ale z doby nedávné a ve Francii. Po životě cele zasvěceném úmorné práci ducha píše ušlechtilé Augustin Thierry, donucený (jak se vyjádří) uzavřítí přátelství s temnotou: „Kdybych měl začít znova svou dráhu životní, dal bych se opět tou cestou, která mě přivedla, kde nyní jsem. Slep a postaven v utrpení bez úlevy, mohu vydati svědectví, které z mé strany nebude podezřelé: je cosi na světě, co stojí za víc než hmotné požitky, co je lepší než statky, ba než zdraví: oddati se vědám.“ Tu ještě chybí jméno Boží, pravda, ale sečkejte ma-

ličko, i ono se objeví na těchto vděčných rtech a budou mu žehnatí!

Zkrátka nezapomínejme, že jsme tu ve službě Boží jenom pro dvojí: hleděti si ctnosti ku svému a pečovati o štěstí ku bližního prospěchu; sami máme býti dobří a svatí, jiné kolem sebe pak máme činiti šťastnými. A podle kolikosti a jakosti obojího výnosu našich let měříme i povinnost své vděčnosti vůči Bohu.

Ale což, nemáme děkovati i za ono málo i mnoho, jehož nám ve své milosti popřál na statech pozemských? Zajisté, ale především za to, co jsme právě těmito statky mohli způsobiti dobrého! — A za to, že ráčil povznésti naši rodinu vysoko ku štěstí a cti? Ovšem, je-li dílem vlastní její práce a zásluhy a rostla-li také stejně šlechetností a ctností. Jinak dovolte, abych se držel starého, tvrdého a hrděho úsloví: Kdo je p o u z e bohat, nic není.

Má-li se naše díkyčinění dotknouti poněkud i vlastní naší osoby, děkujmež Bohu, mám-li tu raditi, méně za to, že jsme ve světě něco znamenali, více však za to, že jsme hleděli čestně vyplniti své místo nehledajíce své slávy v něm a že jsme vždycky zdůrazňovali, že pouze jemu jsme povinni díkem za to, bylo-li nám možno dostáti svému úkolu.

Budu tedy dobrořečiti Bohu svému za všechno, co jsem a co jsem vykonal, nebo lépe za vše, co on sám mnou a pro mne učinil.

Přes moji zbabělost a bezpočetné slabosti ráčil mě milosrdně zachovati ve službě své: blahorečím mu za jeho trpělivost a prominutí mých chyb.

Popřál, aby práce služebníka jeho nebyly vždy bez užitku, aby námahy jeho nebyly zhola nadarmo: díky vzdávám za jeho štědrota.

Daroval mi před tolika jinými přemnohé dny a plný počet věků lidských, abych mohl žítí, kde jsem sil: dobrořečím mu za slitovnou shovívavost.

Míval jsem své dny zármutku jako dny radosti. Cestou života setkal jsem se s lidmi pyšnými i zlými, ale — a to snad víc než jiní — znal jsem a

stýkal jsem se s lidmi svatými, moudrými a rekovnými.

Celkom vzato život mi přál. A konečně, na konci své dráhy životní, když jsem byl nucen zastavit, našel jsem pod širým nebem omšený kámen, abych na něm spočinul umdlenými údy a čekal, kdy s hora podá se mi ruka, až přijde hodina, bych povstal a odešel. Tak bude mi, jako každému,

nejlépe, chopím-li se ruky té, abych se již nepustil. Co bych si počal bez ní, Bože můj? Jistě bych upadl, neboť nedosti na tom, že cítím, jak jsem podporován, podchycován, veden: pravda pravdivá, pravda nedocenitelná je, že jsem zrovna nesen, řízen.

* * *

(Pokrač.)

Různé zprávy.

Šternberk. Farní kostel ve Šternberku byl vystaven nákladem 100.000 zlatých v letech 1775 až 1783 od augustiniánů, jimž tehdy přináležel. Po zrušení proboštství a řádu r. 1784 byl kostel učiněn farním a z kláštera je reálka. Kostel je krásná, baroční stavba; hlavní průčelí jest ozdobeno dvěmi věžemi. Zámek ve Šternberku je pěkná renesanční stavba. Křížová chodba bývalého kláštera v nynější podobě pochází z let 1451 až 1461.

Siroteci raněným vojínům. Onehdy před večerem cupaly dvě dívenky, sirotci ze Asylu Pražského Jezulátka v Praze-II., Černá ulice čís. 12., Žitnou ulicí v Praze a nesly veliký koš různého šatstva, hlavně pak mnoho starších dívčích zimních klobouků. „Kam to nesete, děti?“ tázal jsem se. — „Do školy ctihodným sestřám, dá-li se toho upotřebiti pro vojáky,“ zněla odpověď. A dnes už se z darovaných klobouků robí pohodlné domácí střevice pro vojíny. A jak budou trvanlivé. Blaze říši, kde i děti osiřelé rády přinášejí dle své možnosti obět vlasti. Račte šlechetní dobrodinci, pamatovati na dítky Asylu Jezulátka v těchto zlých dobách!

Láska materská. V městě Washingtoně je mnoho chudých matek. Byla uspořádána výstava malých dětí a za vybrané, vysoké vstupné byla udělena chudým matkám podpora. Zvláštní pozornosti těšil se u mladých i starých žen chlapec čtyřletý, který byl velmi hezký

a na svůj věk statečný a vyvinutý. Měl krásné oči a činil dojem chytrého kluka. Zamilovala se do něho jedna milionářka a nabízela, že by hoča přijala za vlastního a jeho matce že by vyplatila hotově dva miliony marek. Přivedli matku hochovu, chudou dělnici a milionářka jí svůj návrh přednesla. Ale chudá matka chytila svého hochu do náruče a utíkala s ním pryč z výstavy a plná rozčilení volala: „Můj Jeník není na prodej ani za peníze celého světa. Je můj a nikam jej nedám.“

Rozmazlenec. Devatenáctiletý R. P. navštěvoval učitelský ústav ve Freisingu, odkud byl pro špatné chování vyloučen. Měl jenom matku, která se s ním vždy jenom mazlila a jej tak vychovala. — Přišla domů tloukl svou matku a popíchal ji nožem, takže musila jíti do nemocnice. Nevděčný syn byl odsouzen na dva měsíce do vězení.

Špatný tisk. V Ueberlingen v městě na jezeře bodamském vychází list, který ostouzí často církev a katolické kněze. Okolní kněží veřejně zakazovali svým věřícím list tento odbíratí. Redakce žalovala a žádala náhradu. Ale vrchní soud v Karlsruhe vyřkl rozsudek, že kněží jednali správně, poučujíce svůj lid, což je povinností jejich úřadu, proto nejsou zavázáni k žádné náhradě.

Zednáři v Severní Americe. Zednáři se v Severo-amerických Státech velmi rozšiřují, hlavně vystupují jako spolky dobročinné. Je tam nyní 14.500 lóží s 1,275.000 členy.

Arcidiecese Mohilev. Největší arcidiecese v Rusku jest Mohilevská, kde jest 171 farních a 56 filiálních kostelů. Katolíků jest 867.000, kněží 420. V domácím bohosloveckém ústavě studuje 156 chovanců, v katolické akademii v Petrohradě je 68 chovanců. Arcibiskup mohilevský jest také správcem arcidiecese Minsk, kterou ruská vláda zrušila a v níž jest 289.000 katolíků. Arcidiecese mohylevská zaujímá velkou část evropského Ruska, celou Sibir až po ostrov Sachalin.

Protestantské misie. Protestanté v Německu dali podporu na své missie mezi pohany r. 1912 9-2 mil. marek. Bylo 3737 vedlejších a 713 hlavních stanic mezi pohany. Věřících bylo 680.187. — Missionářů bylo 1052, sester 243, lékařů 20.

Zasláno.

Nové číslo „Archy“ (v Prostějově, 6 K ročně) přináší křížovou cestu od největšího soudobého básníka francouzského: Claudela a přikládá též obrazy Bílkovy. V čele „Archy“ překvapí čtenáře nové básně píseckého slavíka Adolfa Heyduka,

přímo „Arše“ zaslané. Obsah: č. 3.: Z básní Adolfa Heyduka: Modlitba. Rodné zemi. — Katolická moderna. — Paul Claudel: Křížová cesta. Přeložil F. Odvalil. — Boj o chrámy ve Francii. Podává Josef Hanák. — Finis mundi! K. D. Lutinov. — Paříž. — Lourdy. (Dle J. Huysmanna Dr. Alois Kolísek.) — Dr. Dom. Bernský: Z úvodu do filosofie křesťanské. — Světec literárním apoštolem. — Válečná mosaika: O válce a tvorbě kulturní. Pochod armády. J. S. Machar píše příteli. Lidová legenda. Píseň záští proti Anglii. Německy napsal Ernest Lissauer. Přel. K. D. L. Hlasy Svato-Hostýnské. Narozneniny císaře Viléma. Dopis P. Ant. Urbanovi v Kroměříži. Řeč německého císaře k zeměbraně. — Okna: Johannes Jørgensen o neúčasti katolíků v krásné literatuře. Doba předhusitská a husitská. Básník Sládek a víra v Boha. Světové názory. Dopis básníka Otokara Březiny S. Bouškoví, překladateli „Eucharistie“. Francouzská poesie klasická a moderní. Česká literatura v době válečné.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ic), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za zájem katolického náboženství v republice Čilské a na všechny úmysly, jež doporučovány jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce. Srdce Ježíše a Marie, zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michæli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Modlití se za výkvět katolické církve.

Úmysl v květnu: Neposkvrněné Srdce P. Marie.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník XLIX.

Vychází počátkem každého měsíce.

KVĚTEN 1915.

V královském rodě Davidově vzkvetla dívka-lilie, které zvěstoval anděl, že bude matkou Vykupitele, Syna Božího a ona v pokorě sklonila hlavu svou a zašeptala: Ejhle, dívka Páně, staniž mi se podle slova tvého!

Jarolím St. Pavlík.

Deus Rex coelorum.

Bože Stvořiteli,
darů davateli,
vyslyš naše hlasy,
dárce věčné spásy.

Bože milovaný,
uděl, naše lány
ať se zelenají,
k radosti nám zrají.

Odvrať hromu blesky,
ledových krup třesky,
nechej slunko hrátí,
jižní zefír váti.

Zem-li horkem puká,
pokyň tvoje ruka,
by déšť na osení
přišel k občerstvení.

S pohoří necht stéká
sladké vody řeka,
hojná zřídla vody
necht nás chrání škody.

Děšť-li nebe skýtá,
pěkně stojí žita;
vláha-li se roní,
louky libě voní.

Tvoji lásku hlásá
různých květů krása,
bylin plná lada,
na něž rosa padá.

Dej, ať lány rodné,
oku přelahodné,
pěkně prospívají,
hojné plody dají.

Sad necht révy vinné
množstvím hroznů slyne,
plodné zdobte stromy,
zahrady a domy.

Za námahu, práci,
odměnu necht vrací
za letního vedra
rolníku žeň štědrá.

Majíce dost chleba,
a co jinak třeba,
dík Ti vzdávat vřelý
budem život celý.

Katolická církev v republice čilské.

○ Svobodných státech jižní Ameriky málo se staráme, ale také málo o nich se dovídáme, protože jsou od ostatního světa více méně odloučeny. Kdo ví něco o Peru, o Kolumbii? Nejvyš, že se tam odtud vyváží cukr, káva, kakao atd. Kdo by se staral o republiku čilskou? Velmi málo se o ní dočítáme; ale to, čeho jsme se poslední dny dočetli v časopise „Sendbote“, naplňuje nás velikým potěšením. Republika tato v posledním století zkvétá očividně a katolický život jest v nejlepší rozkvětu. Okolo polovice 16. století přinesli Španělé sem s evropskými mravy též katolické náboženství pomocí OO. Františkánů. Neobešlo se sice bez boje, ale co vojsko zranilo, to Františkáni hojili a tím si zasloužili čestný název „Otcové vlasti“. Název tento rovnou měrou patří též členům tovaryšstva Ježíšova. Po mnohých bojích odtrhla se tato republika od Španělska a stala se samostatnou s vlastní ústavou, již provívá naskrz křesťanský duch. Na začátku zákoníku stojí velkými literami napsáno: „Ve jménu Boha, Stvořitele a nejvyššího zákonodárce světa.“ Celé zákonodárství dýše duchem zbožnosti. Za vládců duchem křesťanským vedených zkvétaly národní školy, které skýtají asi 56.000 dítek křesťanský výchov. Ovšem nejkrásnějším dílem církve na poli vzdělanosti jest katolická univerzita v Santiagu, založená 1888 arcibiskupy z Anazaraba a ze Santiago. Čítá nyní 800 žáků či posluchačů. Jsou též státní školy, ale ty propadly úplné duchu liberálů.

Také ve hmotném ohledu a ku zmírnění časné bídy mnoho katol. církev v Čile podnikla hlavně založením bratrstva bolestné Matky Boží. Bratrstvo to se rozmáhalo čím dál více až během 80 let více než milion nemocných opatřilo. Nyní v Santiagu bývá asi 50.000 chudých a nemocných ošetřováno. V roce 1910 spojil „otec a apoštol dělníků“ arcibiskup Ignát Gonzales všechny dobročinné spolky v jeden veliký „národní svaz katol. social. spolků“.

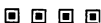
Velmi prospívá též katolický tisk; třeba není tak rozšířen jako u nás, ale přece učinil dost velký pokrok. Noviny „La Union“, založené před 20 lety, vycházející zároveň ve 3 městech, v Santiagu, Valparaiso a Concepcion. Jsou 4 katol. denníky a kromě toho mnoho menších novin a listů. — Vlastní náboženský život se pěstuje v městech, tak že venkov si může vzít příklad z nich. Jeden cestující pravil, že v neděli v Santiagu vše se hrne do kostela; kostely jsou naplněny věřícím lidem; muži se nevzdalují náboženských povinností, naopak plní je jako ženy, páni jako paní. Velice prospěla zavedená pobožnost k nejsv. Srdci Ježíšovu. Od té doby slaví první pátek v měsíci nejméně 10.000 osob. Vedle této pobožnosti je též úcta Panny Marie Karmelské rozšířena mezi lidem nejvíce.

Ku konání lidových misí utvořily se takové spolky, které podporují misie po 9—10 dnů každoročně skoro ve všech městech a obcích republiky čilské. Na venkově a na farmách po-

strádají velice kněží a kostelů a tím trpí také i zbožnost lidu. Při všech těchto utěšených poměrech musíme však říci, neschází tu francouzských a vlašských kočujících řečníků, kteří otravují lid jedem nevěry. Ke chvále

katolíků budiž řečeno, že se statečně brání všemi vhodnými a dovolenými prostředky a doufejme, že se jim podaří nepřátele Boží přemoci.

K tomu jsme měli přispívatí modlitbou svou.

A. M. Kadlčáková.

Marii.

Svatá Panno, Matko Boží
přijmi Zdravas můj,
který tobě obětuji
v sváteční den Tvůj.

Před oltářem Tvým tu kleším,
volám k Tobě jen,
aby z duše mojí pukl
bol a krutý sten.

A Maria slyší prosby,
jež můj šepce ret,
proto jí má duše ráda,
písně chodí pět.

Krátký čas.

K 3. neděli po Velikonoci. — Jarolím St. Pavlík.

Když se Pán Ježíš loučil po poslední večeři se svými apoštoly, pravil mezi jiným: Ještě maličko, a nebudete mne více viděti. Chtěl říci: Přijde Jidáš s pochopy, kteří mne zajmou, a vy se rozutečete. Ještě několik hodin, a já zemru na kříži, a položí mne do hrobu. Ještě tedy krátký čas, a nebudete mne více viděti. Ale těšte se; neboť opět malá chvíle, ani neúplné tři dny; a pak vstanu z mrtvých, a opět mne uvidíte. Potom to bude trvati zase jen krátký čas, něco přes měsíc, a půjdu k Otci. Vy však zůstanete tu, abyste rozšiřovali království mé na zemi. Bude to sice perná práce, neboť budou vás pronásledovati, a vy budete plakati a naříkati, svět však se bude radovati. Než neztrácejte mysl! Krátký čas jen, několik roků pouze, že mne nebudete viděti; potom však i vy přijdete k Otci, a uvidíte mne zase, a váš zármutek promění se v radost. Tak jako matka se raduje, když porodila dítě, a nedbá více bolesti, tak i vy se budete radovati, že jste tolik dětí na

křtu svatém duchovně zplodili, a nebudete více vzpomínati všech nepřijemností, jež jste zakusili při zastávání svého apoštolského úřadu. Srdece vaše bude se radovati, věčně radovati, a radost vaši nikdo od vás nevezme. Totéž je smysl evangelia třetí neděle po Velikonoci.

Apoštolům utkvělo zvláště v paměti slovíčko „m a l i č k o“ nebo krátký čas; proto dotazovali se, co tím Spasitel mínil, což jim on i potom vysvětlil. I my si máme výraz ten: maličko, krátký čas, v paměť vštípati. Krátký čas jen trvá náš život, krátký čas trvá radost, krátký čas, malou chvíli jen trvá však i žalost.

Život náš je krátký, trvá vskutku jen malou chvíli. Tolik dětí umírá, mnohé z nich již za několik dní, ba za několik hodin. Žily opravdu jen kratinkou chvíli. Umírá i mnoho jinochů a děvčat v letech nejpěknějších; též žili jen krátký čas na zemi. Než i kdybychom zde žili 70, 80 let, tak je to přece málo, jen malá chvíle

u přirovnání se životem budoucím. Faraó tázal se patriarchy Jakuba, když jej syn Josef představoval, jak by byl starý. Jakub odvětil: Dnů putování mého je 130 let, málo a zlých. Slyšme, co pravil Job o životě lidském: Zápasem je život člověka na zemi, a jako dny nádeníka jsou dny jeho. Dny mé rychleji uplynuly než tkadlec nit utrhne. Člověk, ze ženy narozený, žije krátký čas a naplněn bývá mnohými bídami. Jako květina se rozvine, a je pošlapán, a přehne jako stín. Krátké jsou dny člověka, počet jeho měsíců je u tebe; položil jsi mu cíl, jehož nemůže překročiti. Moudrý Sirach s ním souhlasí: Jako kapka vody z moře a jako zrnko písku jsou jeho nemnohé roky proti věčnosti. Kdybychom — míní sv. Jan Zlatoústý — 100 nebo 200 nebo 2000 let žili v rozkoších, zdaž není celý tento čas přirovnán k věčnosti, jako noční sen ?

Krátkým je lidský život, malou jen trvá chvíli, a přece má mnohý člověk dlouhou chvíli a neví, jak by čas zabil. Místo co by se stal užitečným a pracoval pro čest Boží a blaho bližního, promarní drahocenný čas a vrhá se do moře pozemských radostí. Jiný zas skrblí a shromažďuje pozemské statky a zařizuje se, jak by zde na světě měl ještě žítí ne 50 neb 70, ale pár milionů let. Jiný stojí už jednou nohou v hrobě, a ještě pořád nemyslí na věčnost; žije bez starosti, jak kdyby ani smrti nebylo. — O použijme krátkého času života svého! Říká-li už obchodník: Čas jsou peníze, zdaž-li nemusíme říci: Čas má velikou cenu pro věčnost?

Krátký je lidský život, ale k zasloužení si nebe dlouhý dost. Nebylo by ani dobré, kdyby až moc dlouho trval. Musí-li se kdo zkoušce podrobiti, ach, jak netrpělivě čeká konec zkoušky! Je celý rozčilen, potí se strachem, každá minuta trvá mu hodinu. Jak je rád, když slyší: Do stačí! Život náš je též zkouškou. Pokušení dávají nám co dělati den jak den; toužíme býti jich brzo zbaveni. Modlitba, sebe přemáhání, bdělost a konání ctností zabírá všechny naše du-

chovní i tělesné síly a napíná je; žijeme v ustavičném strachu, dosáhneme-li věčné blaženosti. Kdyby ten stav dlouho měl trvati, nevím, jak bychom to vydrželi. K zasloužení nebe je tedy život náš dlouhý dost; jenom jej využítujeme! Nečekejme se shromažďováním zásluh na stará leta; již za mlada třeba s tím počítati.

Malou chvíli trvají pozemské radosti; proč bychom se tedy měli tak po nich sháněti? Snažme se raději státi se účastnými nepomíjejících nebeských radostí. Celé týdny těšíme se na nějakou slavnost; jak brzo je po ní! Mnohý se baví při tanci, při koncertě, v divadle nebo na návštěvě; naráz řekne kdosi: Pojdme domů! Už? Nedůvěřivě hledí na hodinky, je-li už vskutku tak pozdě. Druhý zůstane raději doma a pochvaluje si na druhý den: Už by bylo po tom, i kdybych tam byl býval. Nejmenší chvíli trvá hříšná radost, jenom okamžik, a pro ten okamžik pohrdá mnohý radostí věčnou. Marnost nad marnost, nařikal Šalomoun, když byl okusil všech pozemských radostí, aniž by byl právě při tom hřešil. Pomine svět se svou rozkoší. Co máme ze všech těch radostí světských? Hledejme potěšení u Pána Ježíše, jenž praví: Rezkoš má jest, býti mezi syny lidskými. I nám má býti rozkoší prodlévati u Syna Božího. Duchovní radosti jsou čisté a vznešené radosti, předchut nebeských radostí. Vidíme-li někoho, jak pije z potoka pozemských rozkoší, pomysleme si: Ještě malou chvíli, a světa více neuvidíš; proto počkám raději tu chvíli na nebe.

Malou chvíli trvají radosti tohoto světa, ale i žalosti; to buď k útěše všem trpitelům. Ovšem nemocný na příklad nebude chtíti věřiti, že utrpení jeho trvá jen krátkou chvíli; neboť čas se mu zdá býti velmi dlouhý; v noci nemůže spáti, slyší hodiny bít každou hodinu; ach, jak pomalu času ubývá, není možná rána se dočkati. A přec, přirovnáme-li bolest pozemskou s bolestí očištěvou nebo s peklím samým, netrvá déle jak malou chvíli. A v této malé chvílce jak mnoho si můžeme pro nebe zasloužiti!

Myslíme-li jen stále na čas přítomný, zdá se nám být dlouhým, máme-li něco trpěti. Musíme myslet na čas budoucí, na nebe, v němž není žádného více zármutku, žádného nářku, žádné bolesti. Ba, tam se promění zármutek náš v radost, a radosti této nikdo nám nevezme.

Použijme tedy krátký ten čas života svého, nelpěme na pomíjejících časných státcích a radostech, zůstaňme v utrpení trpělivými, vytrvejme v boji se světem, s mocí temnosti, s trojí zlou žádostivostí; ještě malou chvílku jen, a uzzíme Pána a Spasitele našeho.

Chvalořeč na Sv. Františka Saleského.

Dle vlašského rukopisu přeložil Jan Tagliarferro.

Jest obyčejnou cestou Prozřetelnosti, že připravuje v tichosti ctnostmi soukromými muže neobyčejné, které potom ustanovuje otci národa a dobrodinci lidu. Tak měl i František, ozdobený tak skvělými ctnostmi, zvláštním způsobem povoláný k dědictví Páně, stkvíti se jako jasné světlo na svícnu, měl jako červánky ohlašovati šťastný den. „Učiněno jest srdce mé jako vosk rozpouštějící se.“ Pomlčím o úžasu, jenž pojal všechny přítomné při jeho první mši svaté, když viděli v jeho očích žár božského Ducha. Pomlčím o divném úspěchu jeho prvního kázání, kterým jako prvotinami apoštolátu svého hříšníky obrátil k milosti a bludaře k víře. Pomlčím o jeho horlivosti vrělé, jak nevědomé učil, jak něžně zpovídal; pomlčím o četných skutečích, jež svědčí o jeho moudrosti. Jenom jeden vyberu, ony paměti-hodné misie, v nichž jeho srdce ohněm božským rozniceno, slavilo opravdové triumfy. Opuštěná země, kterou vašim zrakům představuji, jest nešťastné vévodství Chablais. Svýčarí vpadli tu a s nimi vnikl blud kalvínský a po sedmdesát let tu zuřil záhubně. Nebylo tu svatyně, ani obrazu svatého, ani znaku náboženství, toliko chrámy zbořené, kostely znesvěcené, oltáře rozbité; tyto trosky svědčily, že tu kdysi byli katolíci. Zabivše svého proroka, nešťastná země nemá již zákonů, jméno Petrovo nenáviděno, víra shasla. Nejobouřlivější blud v tomto Babyloně jako v tvrzi se soustřeďuje, by odtud boj vedl vražedný. Biskup Granier plakal, vida zhubenou nejkrásnější část

svého biskupství; shromáždív své duchovenstvo, vyložil mu, jak záslužná by byla misie v této zemi, hledá mezi nimi proroka, apoštola, jenž by se odvážil do této země svedené... Všichni zbledli, oněměli. V tomto smutném mlčení setkaly se zraky zbožného biskupa se zraky Františkovými. Ten, jako vnuknutím Božím dotknut, spěchal k nohoun svého pastýře, řka: „Otče, já půjdu!“ Paprsek světla nebeského tu padl na tvář ctihodného biskupa. Rozpřáhl třesoucí se ruce a přitlačil Františka na svou hrud. Políbil ho na čelo, a s vroucím povzdechem radostným řekl: „Jdi, synu, nebe at žehná krokům tvým!“ Plakal.

Kdo by tu nevpomněl slzí rodičů jeho, třesoucích se pro pokus neshodný, rad přátel, kteří ho prosili, by se nevydával do takového nebezpečí, i obav, jaké měli všichni o něho? Představovali mu nástrahy soukromé i nenávisť veřejnou, zbraně i jed, předpovídali smutný konec celé misie. Ale třeba všichni blednou a s hrůzou jej obdivují a litují, František sám jest pln radosti nezvyklé. Nemůže se dočkat dne, kdy z Annecy vydá se na své misie. Sotva nešťastnou zemi zdaleka spatřil, dojat, padl na kolena a políbil zemi, a pak letí pln touhy, jakoby se obával, že ho zpět povolají.

Přiznávám, draží, čím více uvažují okolnosti šlechetného rozhodnutí, tím více zřejmo jest, že srdce jeho mělo odvahu rekovnou. V této záležitosti jedná se o to, přemoci blud, zájmy různé, politiku, závist, zuřivost i bezbožnost. Jsou tu duše plné vědy

domnělé, duše, jimž tvrdošijnost se zdá vrozená, a tyto má obrátit. Jsou tu duše pyšné, jež víry otců svých se zřekly, a ty má pokořiti. Jest tu lid odbojný, ochotný ke vzpouře i rozbrojům, lid, který se domnívá, že k politické existenci třeba se mu zřici víry . . . Jakých zbraní užije František, aby přemohl národ tvrdé šíje a srdce nezkcroceného? Jsa zběhlý ve vědách posvátných, mohl by jemným způsobem zásady svoje důkladnými důvody hájiti, aby tak učitele bludu v nesnáz uvedl, ale srdce jeho dobrotivé mu připomíná: „Non in spiritu Dominus.“ „Nebyl v tom větru Hospodin.“ Mohl v horlivosti se pustit do rozhovoru, a z očí nechat zářit svou nevoli, jakou žádá jeho věc spravedlivá, ale vždy sladké srdce jeho mu připomíná: „Non in commotione Deus.“ „Nebyl v tom pohnutí Hospodin.“ Mohl svým protivníkům zlomyslným a chytrým někdy ukázat oheň šlechetný, jenž nevyhasl v jeho krvi, ale srdce jeho tiché mu připomíná: „Non in igne Dominus.“ „Nebyl v ohni Hospodin.“ Toliko láska, které srdce jeho jest plné, vyjde z úst jeho, v tichosti ukazuje pravdu těm, kteří v bludu jsou, anižby urážel, s něžností osvěcuje všechny, kteří se k němu blíží. Tak získává srdce svých protivníkův. Učiněno jest srdce mé jako vosk rozpouštějící se.

Thonon jest šťastné město, jež první se má radovati ze světla toho apoštola, první má poznati srdce jeho milosrdné. Jako beránek mezi vlky hladovými, otevírá jim líbezně svoje city, aby zlahodil tyto myslí zdvižené; ale nikdo ho nepřijímá, nikdo ho neposlouchá, nikdo jasným zrakem na něho nehledí. Jednak nemine ani dne, by nepřišel ze vzdáleného zámku Allinges. Nemoha kázati slovy, kázal před očima občanů svými mravy dobrými, svou vlídností a něžnými pohledy, jevícími dobrotu srdce. Kdo ho může viděti, jak putuje v této krajině tak neschůdné, po skalách vystupuje a sestupuje, a domnívati se, že tři léta tak vydržel, nevida úspěchu své činnosti. Vizte jej, jak přes řeky prudké i přes zamrzlé pře-

chází. Vizte jej, jak po úzkém dřevě leze z jednoho břehu na druhý po rukách i nohách. Vizte jej, jak bloudí, sejda z cesty. Jak sněhem a deštěm jest promočen, marně hledá vlídně přístřeší, jest přinucen nocovati pod širým nebem aneb v nějaké jeskyni skalní. Vizte jej, jak každý den tutěž svatou službu koná, tytéž námahy i nebezpečí podstupuje. Bylo by možno oči zavřiti k takovému světlu, jaké vychází ze srdce jeho?

Připomínám vám, bratří, že ve Starém zákoně oheň posvátný byl ukryt po sedmdesát let; místo něho nalezli toliko vodu zhustlou, jež však v paprscích slunce jasným plamenem se rozhořela. Podobně svatý oheň víry Kristovy po sedmdesát let v Chablais byl zakopán, až přišlo srdce Františkovo, z něhož vycházely plameny moudrosti a laskavosti, tu opět se zapálil a rozplamenul. — Slunce vyšlo. Když slunce zasvitilo, zazářily hory a množství pohanů rozptýleno.

Slunce vyšlo a moudrost svatého Františka proniká, překonává a dobývá rozum posluchačů. Líbeznost jeho je láká, neodolatelně vábí jejich vůli. Slunce vyšlo. Napřed jen několik ho následuje, ale pomalu řady vzrůstají, odřikají se bludu, nazývají Františka otcem, světcem, andělem milosti.

Slunce vyšlo. Bezbožní ztýčují sice prapor vzpoury; veřejně se srocují a z učení jeho se vysmívají, ohrožují jeho průvodce, nástrahy činí jeho životu, ale svatý František zuřivcům jde vstříc, s očima vlídnými jim praví, že se mylí, že by je chtěl urazit; že by rád za ně dal i svou krev. A oni zanechávají hněvu a prosí za odpuštění. Trebas noc jest temná, trebas úřední osoby se třesou, vojínové blednou, trebas tisíce mečů se tasí, nebojte se, rozednívá se, bratří, slunce vyšlo. Mezi křikem a vyhrůžkami otevírá se kostel, obnovuje se oltář, a po 70 letech slouží v Thononě svatý František obět mše svaté, děkuje Bohu za mír, a uděluje svaté svátosti. Slunce vystupuje výše k poledni. Ze všech stran přicházejí, aby jej slyšeli. Tisíce a tisíce ho hledají, po něm touží, a všichni nalézají srdce Františkovo,

stal se všem vším. Slunce vyšlo. Když slunce ráno obzor opustilo, jde drahou svou od jednoho konce nebe k druhému a nic nezůstane skryto před jeho světlem. Tak nemůže nikdo odporovat jasnému světu, jež vychází

Svým misiím pečet vtiskl, když slavil v Thononě veřejně 40hodinné klanění nejsvětější Svátosti, a od jezera ženevského až po Mont Cenis plesající, volají: „Ať žije víra, ať žije náměstek Ježíše Krista!“

Ochranné roucho Marie Panny.

ze srdce Františkova. Bezbožníci poznávají opět svého Boha a vyznávají ho, Kalvíni odřikávají se bludu svého a vrací se do církve, volá nové pracovníky na vinici Páně, staví opět kostely, věže, kříže, zakládá fary, a co více? Ve čtvrtém roce svých misií přivedl celé Chablais opět k Bohu.

Srdce tak veliké, bratří, jest schopno tak vznešeného podniku, proto hledá širší působíště. Co bude, když papež Klement VIII., jenž zná ctnosti Františkovy, jej povýší k hodnosti biskupské, by řídil církev Boží? Podčesán a zahanben, přednáší všechny důvody, jež mu pokora vnuká; ale nemoha pře-

moci, podrohuje se vůli Boží, třese se. Ale proč se třese, bratří? Protože biskupství jest důstojností, před níž se třeba třásti, protože biskup jako matka má pečovati o duše svěřené, má sestoupiti do víru lidské bídý, neztrácejce vlády nad sebou, protože se šlechetnou opatrností hájiti musí pravdu, žádostivostí lidskou napadenou, zachovávaje ducha klidného, propuká-li duch pýchy, projevuje, kde třeba, ducha statečného. Biskupovi třeba zapírání jako koření, rozjímání jako lampy, slova Božího jako meče; konečně nemůže býti vůdcem jiným, nemá-li život jeho podobnosti se Špasitelem, nevydává-li lesku ctnosti, není-li dokonalým obrazem dobrého Pastýře. Jaké upokoření, jaké zděšení pro mne ubohého, pro mne nešťastného, jenž k vám mluvím, bratří!

Ale svatý František spojuje v sobě ctnosti Titovy i Timotheovy, oněch mužů, kteří žili v začátcích víry, ve dnech horlivosti a mučednictví, svatým Pavlem vycvičení byli v ctnostech vznošených. Šťastná místa, kam přijde ten, jenž hlásá evangelium pokoje. Vidím, jak zásev dozrává a ženci se chystají k žnivu. Nejvyšší Pán vinice dává vzrůst, sesílá vláhu květinám a slibuje hojnou žej ovoce. Kde dříve byli hadové skryti a vyjící vlci a roje líných trubeů, tam hrdličky i beránky a včely pilně nalezneš; víra rozkvétá jako v prvních dobách; vše dokazuje, že anděl ženevský, svatý František, má srdce moudré, srdce podle srdce božího: Učiněno jest srdce mé jako vosk rozpouštějící se.

Možíš pásl pod horou Horeb stáda Jetra, kněze madiánského, když viděl mezi rostlinami keř hořící, jenž však neshořel. V tom keři vidím obraz srdce Františkova. „Učiněno jest srdce mé jako vosk.“ Keř, který hořel a neshořel. Z vřelosti toho ohně nejsou vyloučeny dívky, jež horlivě shromáždoval ve škole katechetické, a poučoval je s láskou otcovskou, vtiskuje do něžných srdcí živý obraz dokonalosti nebeské. Keř hořící. Z jeho srdce nejsou vyloučeni ti, kteří chodívali k němu ku zpovědi; on je vlídně přijímal, vyslyšel, povzbudil, otevíral svědomí

uzavřená, probouzel vlažné, osvěcoval pochybojící, uklidňoval úzkostlivé, povzbuzoval všechny, by se s láskou chápali jediné záchranné desky, jež na bouřlivém moři životním vede ku břehu spásy. Keř hořící. Z jeho vroucnosti nejsou vyloučeni nemocní; navštěvoval je horlivě po domech i v nemocnicích; podával jim rukou vlídnou lék pro tělo, a pak vléval sladký balsám, jenž dává spásu, jejich duši. Z jeho vroucnosti nebyli vyloučeni zbožní kněží, které shromažďoval k synodám, k duchovním cvičením, aby nejen vědou se vyznamenávali, ale i svatými byli a bezúhonnými, tak aby světlo jejich svítilo před očima věřících, by, vidouce jejich skutky dobré, velebili Otce, jenž jest na nebesích. Keř, jenž hořel, ale neshořel. Konečně hořelo srdce jeho pro chudé; on patří na bohatství tak, jak biskup naň patřiti má; dává tolik, že sám do bídý upadá. A komu on rozdává svoje dary? František má přátely a k těm je štedrý. Přítelem jeho jest chudák, jenž ranami pokryt, opírá se o dům boháče, jenž nemá s ním útrpnosti. František má bratry a sestry; bratrem jeho jest onen stařec, tichý a vetvý, jenž celý den od dveří ke dveřím chodě, obtěžoval lidí, kteří ve světě mají svou radost; sestrou jeho jest chudý sirotek, ona dívka, jejíž ctnost jest ohrožena, ona nešťastná Samaritánka; perla, kterou vyhledává ze sbořeníště, všem rozdává svoje dědictví. Jsou-li zásoby prozřetelnosti svěřeny rukoum kněžským, pak se dostane podpora skutečně chudým, nevidí, jak statky, jež chudým měly býti dány, se promrhávají a zpronevěřují. Tak se děje v jisté době, která zůstane ve smutné paměti.

Byla jaká roční doba, tak nepřiznivá, tak nevlídná, že František zlým počasím dal se zadržeti od svých prací povinných? Zdaliž si nabízené pohodlí a úlevy nutné neodmítal? Minula která noc, že by srdce jeho nebdělo, aby vyhovělo milosrdně pláči chudých a nářku ubohých, že, na zemi kleče, by prosil Boha vroucími modlitbami, by odpuštění hříchův jiných a hojné požehnání lidu vyprosil? Nechal jen hodinu minouti bez práce a ná-

mahy, bez skutků lásky? Srdce jeho hoří a plamen nebude menší v tomto ohni tajupném. Kéž hoří a neshoří. Nedvíte se, bratří? Nepamatujete, že František, jsa ještě mlád, se skrýval v koutě domu aneb ve stínu zahrady, a tu klekal a modlil se? On nalezl skrytý poklad pro duši, to, co srdce potřebuje, v modlitbě nalezl nejdražší rozkoš; v modlitbě, která jest balsámem léčivým, rosou občerstvující, větříčkem ochlazujícím, láskou oživující. Kdyby modlitba jen chvíli ustala, běda, ten den, ta hodina, ta chvíle, byla by poslední pro vesmír.

Dobře vím, že to všecko se vám zdá býti více ovocem milosti, než výronem ctnosti Františkovy. Ale vy přiznáte, že jestli Pán Bůh více lásky ukázal Františkovi, že i on se ukázal věrným ve všech zkouškách. Nesmyslná pýcha šlechticů odbojných, pekelné pomluvy duchů rozbouřených, ustavičné spory, jež má uklidnit, tisíce nebezpečí, tisíce úzkostí snaží se přemáhati jeho srdce, ale ono hoří a neshoří. Jako pták, jenž cítí, že pod nohama nemá půdy, křídla roztáhne a létá, tak srdce jeho k nebesům se vznáší a pak se pro blaho bližních obětuje. Keř hoří a neshoří. Krutá zima, horké léto, spousty sněhu a lijáky deště, ztěžují mu visitaci svého

biskupství; nedostatek klidu a břímě ustavičných zaměstnání tíží jeho srdce apoštolské, ale ono hoří a neshoří.

Hoří i tehdy, když zimnicí vleklou trpí, když přátelé na něho zapominají, když dobré jméno mu odnímají, nejpustější pomluvy, když spory a pronásledování na něho dopadají jako kladivo, když i životu jeho nástrahy se činí. Keř hoří, ale neshoří.

Jak rád bych se obrátil k tvému srdci, veliký Františku, s prosbou, bys i za dnů našich zasvítil na rozum tak mnohých, by temnost z nich vyšla, a rozehřál i srdce ledová. S nebe vidíš zástup statečných, kteří oděni tvým duchem, v prsou nosí srdce, jež se rozpouští jako vosk. Jejich ctnosti nejsou zastíněny tvým sluncem, jež i po západu zanechalo mocný paprsek. Na hlas pastýře nejvyššího sřechají do chrámu. Jako beránci tiší jsou mezi vlky hladnými. Za svého apoštolátu jsi pěstoval palmy pokojné; i oni snaží se laskavě se všemi obcovati a přičiniti se, by všichni uznali pravdu církve katolické, chtějí všechny získati pro víru, a vítězství toto by považovali za nejsladší triumf. Ale srdce faraonů jest zatvrzelé, proto pohrdají ctností i důstojností pomazaných nástupcův apoštolův.

(Pokračování.)

A. M. Kadlčíková.

Klekání.

Tichý večer v kraj se sklání
z vísky slyšet hlas klekání,
letí polem, lučinou,
pěje Matce píseň svou.

Sladké „Ave“ zvon vyzvání
večer, když se ve kraj sklání,
ochrání nás v každý čas,
k Marii kdo zvedá hlas.

Ochrání nás dábla vzteku,
Královna od všechněch věků,
láskou naplní nám hrud',
zmizí bolest, žal i trud.

Proto večer při klekání
duše má se Matce klání,
„Ave“ sladké šepce ret,
když zvon počne vyzvánět.

Srdce Ježíšovo, Srdce neskonalé velebnosti.

P. Rudolf Rozkošný T. J.

V předcházející prosbě jsme uvažovali o Srdci Páně, která jest se Slovem Božím podstatně spojená. Slovo Boží však jest neskončené velebnosti. Proto také i Srdce Páně jest neskonalé velebnosti. V tomto rozjímání si poněkud vysvětlíme, v čem záleží nekonečná velebnost božského Srdce Páně, aby tím spíše i naše srdce láskou k němu zaplála, a je více milovala.

Úkol nám usnadnil sám božský Spasitel, který před svým umčením mluvil o posledním soudu a řekl, že přijde ve své velebnosti. Práví totiž: „Když pak přijde Syn člověka ve své velebnosti a všichni andělé s ním, tu posadí se na trůn velebnosti své, a shromáždění budou před ním všichni národové.“ (Mat. 25, 31. 32. V čem tedy vlastně bude záležeti velebnost Spasitele při posledním soudu? V úkazech, které budou soud předcházeti a doprovázeti. I. Než přijde, „pošle anděly své s trúbou a hlasem velikým“ (Mat. 24, 31.) a zvuk trouby bude tak veliký, že bude slyšán po celém světě. 2. Protože „se slunce zastíní, měsíc nedá světla a vého a hvězdy budou padat a moci nebeské se pohybovati,“ (Mat. 24, 29.) zjeví se dle slov sv. Pavla k Tessal. II. 1, 8. v plameni ohnivém, takže bude z něho vycházeti velká záře na všechny strany; objeví se totiž v oslaveném těle, mnohem jasnějším než na hoře Tábor. 3. Přijde v jasných oblacích, neboť se posadí na trůn velebnosti své. A jako mocného pána provází družina a dělá mu čestnou stráž, tak se s Kristem Pánem objeví všichni andělé nebeští, jejichž počet jest nesmírně velký. 4. Podnoží nohou jeho budou tvořiti všichni lidé, kteří se k soudu dostaví: všichni císařové a králové, papežové, knížata, učenci a vůbec všichni křesťané i pohané. A když je bude souditi, nebude s nimi jednati jako zemský soudce

s obžalovaným — tento totiž není pánem obžalovaného — ale jako s vlastními sluhý; neboť všichni jemu náležejí. Jako Bůh je stvořil, jako Bůh-člověk je vykoupil.

Jasnost, jaká bude vycházeti od Syna člověka, přítomnost všech andělů a všech lidí jakožto jeho tvorů: toto bude divadlem, jakého svět nikdy neviděl a podruhé již nikdy nespátrá. V tom tedy bude záležeti velebnost Syna člověka. Ovšem, že nejistota, na které straně, zda na pravici neb na levici se octne, naplňuje člověka hrůzou. Sv. Efrém se proto pokaždé na celém těle třásl, kdykoliv uvažoval o posledním soudu.

V litanii přikládáme božskému Srdci Páně neskonalou velebnost. Pravíme: Srdce Ježíšovo, Srdce neskonalé velebnosti, smiluj se nad námi! Tážeme se tedy, zda velebnost, s jakou přijde Syn člověka k poslednímu soudu, jest také nekonalá? Abychom si mohli tuto otázku zodpověděti, musíme rozeznávat mezi velebností, kterou má Syn Boží sám v sobě, a mezi velebností, kterou bude působiti při posledním soudu přítomnost všech andělů a všech lidí. Jistě velebnost, která vyplývá z přítomnosti všech andělů a lidí, bude velice velká. Vždyť každý anděl jest velmi vznešený tvor, a tam jich bude nesmírné množství; oslavení se budou stkvíti v jasně duši a v jasném těle: a bude jich tam také velký počet. Přece však krása a vznešenost všech andělů a lidí nebude neskonalá, nýbrž omezená. Na otázku, odkud mají všichni tvorové svou vznešenost a velebnost, musíme odpověděti: od Pána Boha, od Syna Božího. Neboť praví sv. Jan 1, 3.: Všecky věci povstaly skrze ně (Slovo) a bez něho nepovstalo nic z toho, co učiněno jest. Všechny dobré vlastnosti všech andělů a lidí, vůbec všech tvorů živých i neživých, i všech velkolepých zjevů přírodních — a to jest vlastně velebnost tvorů — jsou jen pramenky, které vytékají z ne-

konečného moře všech dobrých vlastností, t. j. z velebnosti Boží. A touto velebností se bude při poslednímú sodu stkvíti Syn Boží sám. O této velebnosti praví sv. Pavel: Čeho oko nevidalo, ani ucho neslychalo, ani na srdce lidské nevstoupilo, co připravil Bůh těm, kteří jej milují. 1. Kor. 2, 9. Tato velebnost byla také

jej milují.“ Tato odpověď utkvěla v duši Hadriánově, a ihned se nechal zapsati do seznamu mučovníků a s radostí podstoupil mučeníctví v Nikomedii r. 306 za císaře Diokleciána, mezitím co jeho manželka sv. Natalie na něho se dívala a jej povzbuzovala.

Touto nekonečnou, neskonanou velebností skví se také božské Srdce Páně,

Mikulov: Kostel sv. Ānny s hrobkou Dietrichsteinů.

příčinou, že tisíce mučovníků nejhroznější muka snášelo. Pohanský voják Hadrián, muž osmadvacetiletý, krásné postavy, viděl množství mučovníků, a divil se jejich statečnosti. Proto se je jich tázal, co čekají za tak hrozné trápení a co je sílí, že s radostí překonávají všechny muky? Oni mu odpověděli: „Očekáváme ony statky, kterých ani oko nevidělo, ani ucho neslychalo, ani na srdce lidské nevstoupilo, co Bůh připravil těm, kteří

Když však poněkud bedlivěji rozebíráme oba pojmy: Srdce Páně, t. j. lásku Boží, a neskonanou velebnost, zdá se, jakoby mezi nimi byl jakýsi vnitřní rozpor. Nějaký velebný zjev jako na př.: bouře neb požár v noci, nás uchvacuje, budí v myslí úžas, takže jsouc oslněni, neodvažujeme se blíže přistoupiti, ale odstupujeme, kdežto srdce, láska nás k sobě vábí. Jaký prostředek vymyslela láska božského Vykupitele, aby, ač jest neskonalé velebnosti, přece

lidstvo od sebe neodpuzovala, ale k sobě přitahovala, vábila?

Na tuto otázku vhodně odpovědělo jisté hodné děvče své učitelce. Tato ve škole vypravovala dětkám, jak jest Pán Bůh veliký, mocný, krásný, a povzbuzovala je, aby jej milovaly. Tázala se také onoho děvčete, zda má k němu lásku? Odpovědělo: „Co do lásky, mám raději Ježíška v jesličkách.“ Tato velice vhodná odpověď nám onen rozpor vyrovná. Pán Ježíš skryl svou božskou velebnost, stal se malým dítětem, aby lidstvo od sebe neodstrašoval, ale mocné je k sobě vábil. A vskutku, co jest milejšího nad nevinné dítěto? Pohled na jeho tvář, očka, vztahuje-li po nás ruce, usmívá-li se na nás, naplňuje naše srdce láskou. V betlémských jesličkách nelze poznati, že jest našim Tvůrcem, nejvyšším zákonodárcem, naším svrchovaným soudcem. Kdo by tušil v oně slabé ručce pravici, která metá blesky, drží vesmír a vládne nebem i zemí? Jeho jemný dech jest silnější než nejprudší vichor, který láme stromy, bere střechy a divoce žene mořské vlny, jeho pohled určuje dráhy hvězdám a řídí osudy národů. Ba, bychom nejen lásku, ale i milosrdenství a soucit s ním cítili, nepřichází na svět v nádherném paláci, v drahocenné kolébce, obklopen se všech stran četným služebnictvem, ale v největší chudobě, skrytosti a opuštěnosti. Chybí mu všeho: oděvu, tepla, společnosti. V cizím, nehostinném, pro lidi nepřipraveném chlívě, opodál města, o půlnoci přichází na tento svět. Toto vše činí, jen aby tím mocněji srdce naše k sobě přitáhl. Jsa neskonale velebností, mohl si aspoň část vznešenosti a slávy i na této zemi ponechat, a žítí po celý život v bohatství, cti a důstojenství. A přece všecko toto od sebe odmítá, a volí si naopak vše, čeho se lidé nejvíce štítí, co pokládají za největší neštěstí, a co jest údělem chudobných lidí. A právě tato láska, kterou ukázal, když viditelně sestoupil na tento svět, až doposud neodolatelně k sobě vábí věřící křesťany. Každého roku o vánocích se tlačí zbožní křesťané do chrámů Páně, přiklekají v duchu k jesličkám a vítají

Jezulátko na tento svět. Zvláště však chudobní lidé se radují, že Spasitel si vyvolil jejich stav.

Jistý kněz vypravoval, kterak slavilo vánoční svátky kteréśi chudobné děvče. Žilo se svou sestrou velmi nuzně. Obě pomáhaly při nádenických pracích, při praní a jak tak se živily. Hůře bylo, když nebylo práce: nebylo ani co jísti. A zvláště v zimě okolo vánoc není nikde práce nadbytek. Ve svátky vánoční byly na jitřní a na kázání, kde slyšely o chudobě a lásce Syna Božího. Přišly domů, a k snídání neměly nic jiného než kousek suchého chleba. Žízeň hasily tím, že šly na led, kus si usekly a polykaly. Kněz se jich tázal, jak slavily vánoce? Jedna z nich vypravovala, co snídala, co pila a dodala: „Když jsem stála na ledě a byla jsem celá skřehlá zimou, myslila jsem si, že je přece dobře, když jsem chudobná. Kdybych byla bohatá, ani bych si tolik nemohla vzpomínati na Ježíška v jesličkách!“ Kněz se divil, jak jest ono děvče hodné, a snažil se vyzkoumati, proč jest tak šťastné ve své chudobě? Vysvětlil si takto onu událost: Ráno slyšelo děvče na kázání o chudobě Syna Božího, i napomenutí, že i my máme chudobu z lásky k němu trpělivě snášeti. Když přišlo domů a nemělo co jísti a třásl se zimou, snad si pomyslilo: Bohatí lidé se mají přece dobře: mají se čeho najísti, mohou si zatopiti a v teple trávití vánoční svátky. Snad při této myšlence vznikala závist a netrpělivost v srdci. Ale vzpoměla si na ranní kázání, na chudobu Ježíška a umínla si, že také i svou chudobu bude trpělivě snášeti. Za odměnu, že se tak přemohla, dostala od Pána Ježíše větší milost, duševní útěchu a radost, takže byla šťastnější a spokojenější, než kdyby byla bohatá.

A podobné osvícení a útěchu neobdržela toliko ona, ale tisíce jiných svatých duší, které z lásky k chudobnému Ježíši všecko opustily a staly se taktéž chudými. Již sv. Pavel v listu k Filipenským 3, 7. 8. praví sám o sobě: Co mi bylo ziskem, to jsem položil pro Krista za škodné. Ano, já pokládám

za škodné všecko pro vznešenost poznání Ježíše Krista, proněžž to všecko jsem obětoval, a pokládám za smetí, a bych získal Krista. Těmi slovy chtěl říci: Všecko, na čem si lidé zakládají, po čemž ustavičně touží, jako po bohatství, pohodlí, po čestných a výnosných úřadech překáží poznávati a milovati Pána Ježíše, a proto tímto vším opovrhují, ba mám proti tomu všemu takový odpor, jaký mají lidé oproti věcem, které největší ošklivost vzbuzují. A v listě ke Korintským pronáší tutéž myšlenku, která také zkrátka všecko shrnuje, co jsme si až doposud řekli: 2. Kor. 8, 9: *Znáte tu milost Pána našeho Ježíše Krista, že totíž jsa bohat, stal se pro vás chudým, abyste vy zbohatli chudobou jeho.* My jsme si pravili, že Srdce Ježíšovo jest Srdce neskonale velebnosti a vysvětlili jsme si smysl těchto slov; sv. Pavel zkrátka praví: *jsa bohat, stal se pro vás chudým.* Také jsme pohlédli na jeho chudobu v jesličkách, a byste zbohatli chudobou jeho viděli jsme to na onom děvčeti, které bylo šťastnější a spokojenější než největší boháč.

Jest to jistě velice zajímavé: Pán Ježíš opustil neskonalou velebnost a stal se pro nás chudým; a kteří lidé z lásky k němu nemilují svět a bohatství, a buď je v duchu opustili, neb skutečně všecko ve světě zanechali a žijí v chudobě, poznávají lépe onu nekonečnou velebnost, kterou Syn Boží opustil, a v onom poznání a v lásce k Pánu Ježíši mají své jediné štěstí a spokojenost: nechťejí býti bohatými, ba opovrhují čestnými a výnosnými úřady, protože jim překážejí víc a více poznávati, víc a více milovati neskonalou velebnost Boží. Sv. František Serafinský vši mocí se vzpíral, když bratr Eliáš chtěl poněkud zmírniti přísnou chudobu v řádě. Co se naprosila sv. Klára, která velice často rozjímalá o chudobě Ježíška v jesličkách, papeže Řehoře IX., aby dovolil jejímu řádu zachovávat apoštolskou chudobu, takž by ani jed-

notlivé domy, ani jednotlivé řeholnice neměly žádného majetku. A vymohla si, že toto dovolení opět jeho nástupce Innocenc IV. r. 1251 potvrdil. A kdo čítává životopisy svatých, ví, kterak se bránili svatí kněží, by nebyli vysvěceni na biskupy: jen hrozbami apoštolské stolice byli přinuceni přijmouti biskupský úřad. Tito všichni poznavše Krista Pána, jenž se stal chudobným dítětem, rádi s ním sdíleli jeho chudobu a poníženost, a chtěli býti neznámi světu, by již na tomto světě mohli nerušeně uvažovati o neskonale velebnosti Boží.

Také i pro nás z tohoto všeho následuje, že nemáme hledati svého štěstí v bohatství tohoto světa, ale v poznání a následování božského Spasitele.

Na konec podávám ještě zbožnou pověst o sv. Bonifáci, biskupu ve švýcarském městě Lausane u ženevského jezera, jenž zemřel r. 1260. Tato nám také objasní naši úvahu. O půlnoční mši sv. ve vánoční svátky tonul řeholní chrám v záři světla a ozýval se radostným zpěvem: „Kristus narodil se nám, pojďte, klaňme se jemu.“ Vedle chrámu v temném pokojíku stěnal starý upracovaný biskup Bonifác, a pozorně naslouchal písním v kostele. Při *Te Deum laudamus* zazněly všechny zvony na kostelní věži, a zvěstovaly po celé horské krajině narození Spasitele. Na choru začali zpívati verš: *A abys vykoupil člověka, nezhozil jsi se života panenského.* Při těchto slovech vytryskla z očí nemocného slza a vroucí prosba: *O nejčistší Panno Matko, vzhlédni přece na mne ubožáka v této milostiplné hodině, ve které jsi přinesla celému světu radost. Či mám snad jediný na tomto svatém místě nepatřiti na tvář tvého Božského dítěte? O východe, odlesku věčného světla a slunce spravedlnosti, přijdi a osvět ty, kteří sedí v temnotách a stínu smrti.* (5. velká Antifona.) Zvolna se blíží půlnoční hodina, v níž jednorozený Syn Boží s nebe sestoupil. Tichnou v chrámu zpěvy, a také nemocný se uklidňuje. Najednou zazní stříbrným hlasem zvonek u sakristie. *Nemocný otevírá oči. Nebeská záře naplňuje jeho chudobný pokojík, a*

před postelí stojí v nebeské velebnosti a přece s velikou vlídností Panna Maria. V náručí drží Ježíška zavinitého v plénkách. Milostivě klade sladké brímě vedle starce. Brzy dostává ještě větší milost. Dítě svou malou ručkou odhaluje závoj s hlavy, a biskup hledí na nebeskou krásu božského obličejce pln útechy. — Zatím ve chrámu s nadšením zpívali: Požehnaný, jenž se bere ve jménu Páně, a klaněli se s pastýři Tomu, jenž dlel na oltáři ve způsobách chleba a vína, jako kdysi v jesličkách. Zanedlouho bylo v pokojíku vše, jako dříve. Biskup měl zavřené oči, a bla-

ženě se usmíval. Jen několik okamžiků viděly jeho oči spasení Boží. Tato chvílka se mu zdála být věčností plnou nebeských radostí. Později se přiznal zbožné duši: Kdyby nic jiného nebylo v ráji, opravdu se vyplatí všechna pozemská utrpení s radostí snášeti, jen když budeme směti kdysi na onu slavnou vznešenou božskou tvář patřiti.

Pane Ježíši, pomáhej nám všechny bídy a strasti tohoto světa tak snášeti, bychom také někdy směli patřiti na neskonalou velebnost tvého nejsvětějšího Srdce.

U stolu Páně.

Biblické úvahy o sv. přijímání. — Dle Aug. Armdta podává Jan Tagliaferro.

24. Poslední večeře.

V nejsvětější Svátosti oltářní dal nechal nám božský Spasitel památku divů svých, a svými boholidskými slovy a úkony při ustanovení nám dal určité předpisy, jak se máme připraviti k jeho přijetí. Vroucně touže, s tvory svými tak se spojití, by ani smrt je neodloučila od něho, dlel jako otec dobrotivý mezi dvanácti apoštoly svými, rozmlouval s nimi vlídně a řekl jim, že s toužebností žádal tohoto beránka jísti s nimi. Jak nezištná, jak laskavá, jak vroucná byla tato touha božského Mistra! Chtěje trpký kalich našich hříchů až do dna vyprázdnit, daroval nám kalich své krve nejsvětější. Kdo jiný leč Bůh byl by přemohl všechny překážky, jež byly v cestě jeho žádanému spojení? Pán, jenž zná všechny věci, on věděl též, že tento chléb života, ježž chtěl uděliti, od mnohých k odsouzení svému požíván bude. Ale přece zvítězila jeho nekonečná láska k lidem. Zapomínaje na sebe, přehlédl to vše, zapomněl na vše, protože s toužebností žádal tohoto beránka jísti s námi.

Božská, velikomyslná horlivosti, proč ze srdce Ježíšova nepřejdeš do duše, která jde k svatému přijímání? Neměla by duše po příchodu Spasitele

vroucně toužiti a odstraniti s rekovnou velikomyslností všelikou každou překážku, jež by ji zdržovala s ním se spojití?

2. Pán Ježíš věděl, že mu Otec nebeský dal moc, by nejvzácnější dary svěřil rukou svých tvorů. Spasiteli byla známa hluboká rána, kterou pýcha zasadila srdci lidskému, a proto nebeský lékař učinil pokoru první podmínkou přijetí svého nejsvětějšího Těla. Proto Pán večer před svým umučením vstal od večeře, a svým příkladem hlásal nebi i zemi učení o pokoře tak mocně, že vítězil nad každým srdcem. Viz duše má svého vznešeného Vykupitele, jak nalil vody do mēdēnice a počal umývati nohy svým tvorům, svým uředníkům. Viz tvého Boha, jak na zemi leží před těmi, které z prachu země stvořil, a takto služebníkem se stává nejen věrných uředníkův, nevinného a lásky plného Jana a ohnivého Petra, ale i zrádného Jidáše! Toho hlubokého pokoření Boha! Výmluvná nauko pokory pro člověka! Ježíši, tichý a pokorný srdcem! Řekl bych, v nauce i v konání pokory nemohl jsi jíti dále, kdybys právě nechtěl vejíti do mého ubohého srdce! Můj Pane a Spasiteli, nebyl svatý Petr poděšen, vida tvoje tak hluboké po-

nížení? Nechvěl-li se v srdci svém, když jsi mu chtěl nohy mýti? Nemám-li i já s ním se chvěti? Nemám-li uctivě zvolati: „Pane, ty chceš vejíti do srdce mého? Ty chceš své klanění hodné božství i člověčenství s mou hříšnou nuzností spojití? Duši mou, chceš mýti v moři své krve?“ Ano, s apoštolem bych volal, že pro mne božské své slávy na věky nesnížíš, kdyby se mi nebylo třeba obávati, že nebudu míti dílu s tebou, kdybych toužebně nezádal po onom blaženém životě, již jsi připravil těm, kteří tvé tělo jí a tvou krev pijí. Přijď tedy, abych, maje tebe, naučil se pokoře, aby tvá krev nejdražší obmyla nejen nohy mé, ale i srdce a duši mou, mne celého.

3. Když umyl Pán Ježíš svým učedníkům nohy, ubezpečil je, že nyní jsou čistí úplně, neboť byli jeho milosrdenstvím zbaveni vážných překážek, vadících přijetí této svátosti, a právě vykonanou službou pokornou byli očištěni od všech skvrn duše. Proč však byl Spasitel laskavý nucen dodat, že nejsou všichni čisti? Proč syn zatracení vyloučen jest od všech milostí, jež rozdával božský Mistr, aby jimi ozdobil první nádoby své přítomnosti svátostné? Kdo by se nezachvěl, pomysleje, že mezi několika omilostněnými, které sám Pán Ježíš připravoval k svatému přijímání, jeden své srdce zavrhl právě v te chvíli, kdy nejvzácnější milosti se mu dostati mělo? Kolik takových nevděčníkův jest, kteří v zaviněném zaslepení své srdce hostu božskému zavírají, které nekonečná shovívavost skrytého Boha opovázlivými činí, že vcházejí do svatyně a Tělo Páně požívají, třebaž hříchu slouží! Kolik jest těch, kteří jsou více vinní, protože jsou více osvícení, kteří Boha svého přijímají, jenom aby zarmoutili jeho Ducha svatého? Zatvrzují srdce své k hlasu vnitřnímu, jenž je pobádá, by opustili cestu hříchu, a nabízejí srdce poloviční tomu, jenž nenávidí zkrácení oběti.

Můj milovaný Spasiteli, i já jsem byl zahrnut při poslední večeři v úmyslech tvého nekonečného milosrdenství. Snad zranilo moje nynější smýšlení

duši Pána, když zkormoutil se v duchu a osvědčil, že jeden z nich ho zradí. „Pane, kdo jest ten, který snad dnes zradu Jidášovu obnovuje?“ Kéž takové neštěstí mne nikdy nepotká! Kéž bych nikdy nezranil srdce, které mne láskou nekonečnou milovalo, které v této chvíli touhou hoří, by mi žehnalo a mne oblažilo! Tato myšlenka by mi skoro zmenšila radost, kterou cítím, maje se přiblížiti k Spasiteli. Lásky hodná a zároveň hrůzy plná svatosti! Můj Vykupiteli, dej, aby mne tvá svatost nelekala, neboť třebaž se před ní chvěji, nenaleznu bez ní pokoje, bez ní nemohu žíti. Jenom tvůj rozkaz mne opravňuje, přijati tento chléb života. Podle toho rozkazu přistoupím k tvému svatému stolu. Připrav ty sám srdce mé a doplň ve mne, čeho se mi nedostává z pravé ctnosti a čistoty srdce!

4. (Po svatém přijímání.) Svátí apoštolové viděli svého milovaného Mistra u svých nohou, patřili na neobyčejné ponížení toho, jehož božské poslání skutky jeho zázračné potvrzovaly, a jej osvědčovaly jako Mesiáše, Krista, Syna Boha živého; naslouchali jeho něžným slovům na rozloučenou a z úst zaslechli nové přikázání lásky; konečně přijali z jeho ruky nejvzácnější záruku blaženosti; tu srdce jejich přetékala city díků, lítosti, bolesti, radosti i lásky. Jan zapomněl na sebe i na všechny věci pozemské; odpočíval na prsou svého Mistra a roznicen naslouchal jeho božským slovům. Petr hořel svatou žádostí, za Mistrem jíti, do žaláře i na smrt. Filip přál si všele poznati a viděti Otce, a všichni apoštolové povzneseni láskou k Pánu Ježíši, byli odhodláni, zachovati jeho přikázání a v lásce jeho setrvati. Božský Spasitel znal jejich smýšlení a věděl též, jak jest ještě nedokonalé, řekl jim: „Víte-li, co jsem učinil vám? Znáte-li nesmírnou cenu daru, který jsem vám podal? Chápete vysokou důstojnost, k níž jsem vás povýšil? Jaké oběti bych od vás nemohl žádati?“ Tohotéž chleba života dostalo se i tobě, duše má. Chápeš nekonečnou lásku božského dárce? Jeho božské oslovení vniklo až do srdce mého, ona

slova, jež něžná jako olej, přece jako střely jsou. Který rozum stvořený pozná a pronikne tento zázrak? Nikdo nedovede pochopiti veliké milosrdenství toho, jenž navštěvuje srdce lidské, tak hojně ho obdařuje. Pane, jsa tak šťasten, že tebe mám u sebe, dej mi nyní přehojné milosti, bych poznal lépe cenu tvého Těla nejsvětějšího, a tvou milostí posílen po celý život vroucně ti děkoval za dar tento vzácný! Dej, ať setrvám ve tvé lásce a ve tvé službě až do smrti! O tuto milost prosím tě nyní, kdy právě v nitru mém přebýváš, bys mi dal vše, co k mé věčné spáse potřebno a prospěšno jest.

25. Přijímání svatého Jana.

1. Pro svou panickou čistotu stal se Jan miláčkem božského Mistra. V nevinnosti kráčel (Zalm 25, 1.), proto byl vyvolen a před jinými povolán, by následoval beránka neposkvrněného, jenž rozkoš jest, býti s námi a přebývat u těch, kteří jsou nevinní a čistého srdce. Ale skvělá milost povolání k apoštolátu nebyla jediným důkazem přízně, prokázané svatému Janu. Při každé příležitosti ukazuje se jako veliký miláček božského Mistra, a jako apoštol, na němž se zvláštním způsobem vyplnil slib Syna božho: „Již vás nebudu nazývati služebníky, ale přátely.“ (Jan 15, 15.)

Božský Spasitel, jak šťastní a závidění hodní jsou ti, kteří viděli tebe na zemi žijícího tvář i tvář. Jak šťastní jsou pak ti, k nimž se snižuješ, bys vešel v božské spojení s nimi!

Jsem, můj Vykupiteli, hoden přízně, které se mi dnes má dostati? Jsem jako Jan hoden následovati beránka, kamkoli jde (Zjev. 14, 4.), a přijati čisté Tělo, Tělo Boha-člověka, skryté pod způsobou chleba? Přece chci jako miláček spěchatí do tvého náruči, bych na svou bídu postěžoval si tobě, jenž jsi všemohoucí a všecku nouzi mou znáš.

2. Jan se vyznamenával nad ostatní apoštoly též svou velikou láskou k božskému Spasiteli. Jeho srdce, volné svazků pozemských náklonností, bylo vhodné, vnímati a věrně zachovati dojmy božské lásky; v této nebeské

vědomosti tak pokročil, že se zdálo, jakoby sám žil v lásce Ježíšově. Jeho život i jeho spisy podávají zřejmý důkaz, že vznešené učení svého božského Mistra hluboko pochopil a svůj život zařídil podle vznešených zásad nového přikázání, které Bůh-člověk svým učedníkům zanechal. Proniknut vědomím, že pravá blaženost člověka a pravá zásluha závisí od jeho horlivé lásky k Bohu, neznal jiné snahy, než růsti v lásce k Pánu Ježíši, a proto se nechlubil jinou ctí, než názvem učedníka, kterého Ježíš miloval (Jan 19, 16.). —

Blahoslavený, jemuž vševědoucí zkoumatel srdcí popřává nevýslovně sladkou účast ve své lásce, byť by byl ode všech opuštěn a všech statků zbaven. Janova láska k Pánu Ježíši, jenž sám vládl jeho srdcem, došla odměny. Jeho čisté a láskou plápolající srdce stalo se ustavičnou svatyní Boží skrze milost posvěcující, a při poslední večeři vešel do duše jeho Pán lásky, milovník nevinnosti. Ve svatém Janu máme skvělý vzor, jež třeba následovat. Jako on přijímáme u stolu Páně Boha lásky. Božský Spasitel, jak se smím opovážít, k tobě se přiblížiti? Víím, že jsi nejsvětější ze všech svatých, vyvolený nad všechny vyvolené, že tvá láska podobna jest ohni zžirajícím. Ale mé převrácené a nevěrné srdce nemá se obávati tebe, Bože spravedlivý, přísný, mstiteli uražené lásky? Bože milosti nevýslovné, dovol mi, bych svou bídu ponořil do přehojného tvého smilování. Srdce mého Spasitele, buďž mou nadějí, mou spásou, mou bezpečností!

3. Jak bylo svatému Janovi, když přijal Pána Ježíše v nejsvětější Svátosti? Co mu přivlastnilo hojně ovoce této divně svátosti? Od té chvíle, kdy duše učedníka se nasýtila chlebem života, stalo se srdce jeho chrámem božím a v nejrůznější vděčnosti položil svatý Jan svou hlavu na prsa milovaného Mistra. Nyní ho obdivovali, ano i záviděli mu andělé. Všecky divy, které Spasitel dosud vykonal, zmizely v tomto velikém tajemství, v tomto divu nad všecky divy. Zapomenuv na vše pozemské, vidí Jan a

Úmysly apoštolátu modlitby.

V květnu modleme se za pobožnost k neposkvrněnému
Srdci P. Marie.

(Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí papežem.)

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1. S.	Sv. Filipa a Jakuba , ap. P. (62.) — Mariánské pobožnosti. Uzavření míru. Ranění, nemocní a umírající vojíní naši. Kazatelé. Dar živé víry.	
2. N.	Neděle IV. po Velikonci. — Vítězství rak. vojska. Katolíci v Polsku. Naši vojínové v zajetí. Apoštolát modlitby. Časté sv. přijímání. Pokoření nepřátel.	
3. P.	Nalezení sv. Kříže. — (326.) Úcta sv. kříže v životě soukr. a veřejném. V boji padlí vojíní naši. Strážci posv. míst v Palestině. Láska k uctíž. Spasiteli.	
4. Ú.	Sv. Moniky , vd. (387.) — Sv. Florianá, muč. (297.) — Modlitba za obrácení hříšníků. Opuštěné vdovy a sirotci. Dar vroucné modlit. Štast. návrat do vlasti.	
5. St.	Sv. Pia V. , pap. (1572.) — Sv. Otec Benedikt XV. Pomoc nešťastným. Vítězství nad nepřáteli. Pobožnost růžen. Vzbuzov. dobrého úmyslu. † Kněží.	
6. Č.	Sv. Jana , ap. P. (95.) — Duchovní na bojišti. Za ochranu Boží. Láska k ubohým. Odvrácení všeho zlého. Ošetřovatelé nemocných. † Spolubratři.	
7. P.	Sv. Stanislava , bisk. m. (1079.) — I. pátek v měsíci. Katol. Poláci. Trpělivost a statečnost v soužení. Naši velepastýři. Bohoslovné ústavy. † Vojíní.	
8. S.	Zjevení sv. Michaela , archand. (490.) — Snahy sv. Otce. Odvrácení hladu a moru. Tovaryšstvo Jež. † opat Bened. Křesť. školy. Nevinná mládež.	
9. N.	Neděle V. po Velikonci křížová. — Vyslyšení proseb našich. Uzavření míru po slavném vítězství. Duch kajcnosti. Zarmoucené rodiny. Dobrodinci.	
10. P.	Sv. Antonína , bisk. (1459.) — Za odvrácení moru, hladu a války. Trpělivost v soužení. Nemocní. Chléb náš vezdejší dej nám dnes. Dar bázně Boží.	
11. Ú.	Sv. Mamerta , bisk. (477.) — Zachování úrody. Odvrácení škodlivé bouře. Odevzdání se do vůle Boží. Těžce zodpověd. úřad. Požehnání katol. podniku.	
12. St.	Sv. Pankráce a spolu muč. (304.) Odvrácení všeho zlého. Obnova života křesť. Duše v očistci. † Kněží. Zbožnost v rodinách. Hojní kajcnici. † rodiče.	
13. Č.	Nanebevstoupení Páně. — Touha po nebi. Rozšíření království Božího na zemi. Horlivost v dobrém. Pohrdání marnostmi světa. Naše vítězství.	
14. P.	Sv. Bonifáce , muč. (307.) — Císař a král náš. Podpora katol. missií. Milost vnitřného života. Statečné přemáhání pokušení. Kandidáti kněžství.	
15. S.	Sv. Isidora , rolníka. (1130.) — Stav rolnický. Chléb náš vezdejší dej nám dnes.	
16. N.	Neděle VI po Velikonoci. — Sv. Jana Nep. , muč. (1383.) — Kněží podle Srdce Páně. Horliví zpovědníci. Povolání ke stavu duchov. Více kněží.	
17. P.	Sv. Paschala Bayl. , řeh. (1592.) — Časté přijímání nejsv. Svátosti. Bratrstvo nejsv. Svátosti. Dobročinné ústavy. Katol. tisk. Ochrana našeho vojska.	
18. Ú.	Sv. Venancia , muč. (250.) — Vítězství našich vojsk. Dar pokory a skromnosti. Zbožné vychování dítek. Za brzký a pro nás slavný mir. Řeholní dům.	
19. St.	Sv. Petra Celest. , pap. (1296.) — Poslušnost ke sv. Otci. Probuzení křesť. života. Četba životů svatých. Boj proti nevěře. Štastná smrt umírajícím.	
20. Č.	Sv. Bernardína Senen. , (1444.) — Úcta nejsv. Svátosti. Horlivost ve službě Boží. Aby Bůh odvrátil všelikou pohromu. Důvěra a pomoc Boží.	
21. P.	Sv. Felixe , řeh. (1587.) — Vytrvalost ve víře. Umírající. Povolání do řehole. Horlivost pro čest a slávu Boží. Katolické missie na východě.	
22. S.	Sv. Julie , p. (439.) Mariánské družiny. Dar čistoty srdce. Ochrana nevinné mládeže. Katolíci mezi odpůrci církve naší. Naši zajatci.	
23. N.	Seslání Ducha sv. (Letnice.) — Uděl pane pokoje. Za dary Ducha sv. Břimovanci. Péče o spásu duše. Dar lásky k Bohu a bližnímu.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
24. P.	<i>Pondělí svatodušní. P. Marie</i> , pomocnice křest. — Vzdal válečné rozbroje. Statečné vyznání víry. Břimovanci. Katolické missie mezi pohany.	
25. Č.	Sv. Řehoře VII. pap., (1085.) — Sv. Otec Benedikt XV. a jeho snahy o mír. Poslušnost ke sv. církvi. Spolek sv. Děťství. Apoštolát sv. C. a M.	
26. St.	Sv. Filipa , Ner. vyzn. (1595.) — Naši vojínové v zajetí. Záchrana spustlé mládeže. Zabránění pohoršením. Přemáhání náruživostí. Nemoci.	
27. Č.	Sv. Magdaleny z Pazzis , p. (1607.) — Pobožnost k nejsv. Srdci Páně. Bratrstvo nejsv. Svátosti. Posvěcování sebe. Opuštěné rodiny po † vojinech.	
28. P.	Sv. Viléma , řeh. (812.) — Povolání k řeholnímu stavu. Láska k povolání. Náležité svěcení dne Páně. Dar pobožnosti. Vroucí láska k P. Ježíši.	
29. S.	Sv. Maximína , bisk. (394.) — Velepastyřové naši. Apoštolát modlitby. Sv. Přijímání dítek dle úmyslu sv. Otce. Vděčnost k P. Marii. Živí a † příbuzní.	
30. N.	<i>Neděle I. po sv. Duchu. Nejsv. Trojice.</i> Obnova slibu křest. Uděl Pane pokoje. Duch kajcnosti. Pomoc Boží v jisté záležitosti. Potlačení nemrav. tisku.	
31. P.	Sv. Angely Mer. zakl. ř. (1540.) — Ženské kláštery. Katol. školy. Živí a zemřelí členové bratrstva nejsv. Srdce Páně a Apoštolátu modlitby.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Srdcem Matky k Srdci Synovu. Krásný měsíc máj zasvěcen nejkrásnější lilii, jakáž kdy vykvetla, lilii čistoty a neposkvrněné nevinnosti! Sídlo pak má tato neporušená nevinnost v Srdci P. Marie, milosti plné. Proto srdce to ovinuto věncem z růží bílých a červených, protože zakusilo nejčistších radostí, ale též největších bolestí. K tomuto neposkvrněnému Srdci nejsv. Panny a Matky Boží obracejme se v tomto měsíci a dovolávejme se pokorně a důvěrně útrpnosti a lásky její, bychom její přimluvou i my srdce své od hříchů uchovali a tím hodnějšími se stali přistoupiti k prameni svatosti a lásky Boží, k Srdci Ježíšovu, které tolik nás milovalo a miluje dosud, že nechce, aby kdo zahynul, ale abychom všichni spasení byli. Učiňme srdce své dle srdce Marie Panny, by milost Boží v něm přebývala. S církví sv. volejme: Svaté a neposkvrněné panenství, jakými chválami tě mám vynášeti nevím; Ty jsi lilium nejkrásnější, jež vůni libeznou vydáváš.

Obětovní denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjimaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za pobožnost k neposkvrněnému Srdci Panny Marie a na všechny úmysly; jež doporučovány jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patroně ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Šířiti úctu neposkvrn. Srdce P. Marie.

Úmysl v červnu: Svatořečení bl. Markéty Alacoque.

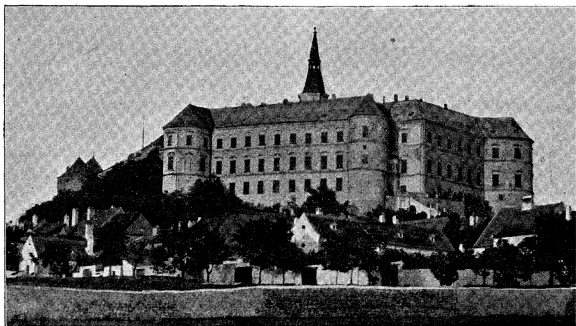
cítí i z vlastní zkušenosti ví, že Pán Ježíš miloval své, kteří byli na světě, a až do konce je miloval.

Tato hodina byla mu nebem předem prožívaným, božským zanicením, nevýslovnou blažeností.

Duše má, nechceš i ty vše opustit, vše obětovat, bys našla svého Boha? Nejsi-li ochotna vše trpěti, abys jej požívala, vším pohrdati, abys jej získala? Božský Spasiteli, přijď, mé srdce jest hotovo, milý můj budiž všecek můj a já jeho!

4. (Po svatém přijímání.) Když milovaný učedník chlebem života byl

slávě na hoře Tábor aneb v sladkých radostech poslední večeře. I tu v posledních chvílích strastiplného života svého ukázal Pán Ježíš svému milému učedníku zvláštní lásku. Učinil ho svým zástupcem a jako takového představil ho své Matičce, jejíž neposkvrněnou čistotu nebeští duchové uctívají, jejíž láska jest silná jako smrt, jejíž bolesti převýšily muky všech mučedníkův. Maria slyšela závět Syna svého umírajícího; velmi bolestná byla jí záměna tato, poněvadž rozdíl mezi Mistrem a učedníkem, mezi Bohem a tvorem jest nesmírný, přece

Mikulov: Zámek.

posílen, oživen byl onou velikou vnitřní silou, a hrdinnou rozhodností i plamennou láskou, která celý jeho pozdější život vyznamenávala. Zvítěziv nad bázní a vším odporem přirozeným, provázel božského Mistra až na popraviště, a ve své lásce veliké chce mítí co největší účast na jeho umučení. S podivuhodnou sílou duševní zůstává jako svědek smrtelné muky svého božského učitele, jenž mu nad život byl dražší. Bolestné pohledy Páně v tomto smutném divadle nebyly mu méně milé, jako kdysi v lesklé

přijímá svatého Jana v lásce mateřské, a má i miluje ho nadále jako vlastního syna.

Jak pravdivo jest, že jediné svaté přijímání s vážnou přípravou a dokonalou láskou i oddaností vykonané stačí, by duši přivedlo na vrchol dokonalosti! Jest jistě přáním Spasitelovým, by nikdy nebylo rozloučeno spojení, ve které v této tajuplné svátosti s člověkem vchází. Chceš, duše má, na sebe uvalit vinu, bys roztrhla svazky, které tě znova spojují s Bohem tvým a s křížem jeho?

Marně mluvš o lásce své k Pánu Ježíši, prcháš-li před křížem, jež ti prozřetelnost sesílá; snášíš-li kříž trpělivě, dokážeš, že Spasitele miluješ.

„Kdo nás odloučí od lásky Kristovy, zdali soužení aneb úzkost nebo hlad, zdali nahota, čili nebezpečství,

zdali protivenství čili meč?“ (Řím. 8, 35.) Nikoliv, můj Ježíši, od této chvíle chci s tvou milostí úplně tvým býti, nyní i na věky. Vždycky tebe chci milovati v radosti i v žalosti, v pokoji i zármutku, ve cti i potupě chci tvé jméno přesvaté chváliti a velebiti.

Láska, královna ctností.

Podává Fr. Janovský. (Část další.)

Podobnou láskou k bližnímu plálo srdce blahoslavené Anděly z Foligna. Pocházela ze vznešeného rodu, záhy provdala se za urozeného šlechtice a měla mnoho dítek. Přílišně hleděla si rozkoší, avšak vystřízlivěla z nich, když jí smrti uchvácen manžel, když jí zemřely všechny děti. Vstoupila do třetího řádu sv. Františka, žila pak tak dokonale, že byla odústojněna zjevy samého Krista, Ducha svatého, anděla strážce a že se jí dostalo přehojného osvícení Božího, jež se zračí zvláště v jejím znamenitém spise „O kříži“. Co se týče lásky k bližnímu, pravila ještě na lůžku smrtelném ku svým spolusestrám: „Jakožto svou poslední vůli oznamuji vám, abyste se vespolek milovaly a byly pokorny. Nikoho neposuzujte, i kdybyste věděly, že je to hříšník. Hřích zamítejte, hříšníka milujte!“ Však také předcházela nejkrásnějším příkladem v té příčině; všecko své jmění byla rozdala ubožákům. Skonala svatě r. 1309.

Jak krásně rozuměla přikázání lásky blažená Jana Kastilská, choť Jindřicha II., krále kastilského! Bylať ona svatostí na trůně. Se svým královským manželem žila tak vzácný a příkladný život, že se královský palác zdál jakoby svatým klášterem. Byla by ráda již tenkrát vstoupila do třetího řádu sv. Františka, že však byly různé překážky, učinila to teprve po smrti králově, a to zvláštním, dojemným způsobem. Obcovalať právě s celým královským dvorem mši svatě, po níž přiklekla na stupeň oltářní, odložila svrchní nádherné své

roucho královské a přijala z rukou kněžských chudičké, prostinké roucho sestry třetího řádu. Od té chvíle žila jenom Bohu a chudině. Přecasté přijímání sv. svátostí, pilná návštěva služeb Božích, radostná návštěva nemocnic, hojně podarování chudiny a její vyučování v pravdách svatého náboženství — toť bylo její nejmilejším zaměstnáním až do jejího blaženého skonání dne 27. května 1381.

Pln lásky k Bohu i k bližnímu byl blažený Jan Hortulanus (Zahradník), rozený Portugalec, jenž jako zahradnický pomocník přijat do práce ve františkánském klášteře. Že byl velmi zbožný, pracovitý a svědomitý, přijat jest do řádu. Vyznamenán jest od Boha darem proctví. Již za svého mládí, ač sám nemajetný, s velikou radostí obštědřoval žebráky. Po jednom kázání o lásce Pána Ježíše k nám ubohým lidem zvolil si heslem pro celý život povzdech: „Pane Ježíši, láska má!“ Říkával: „Ublížitelům odpouštěti a nepříteli milovati jest nejvznešenějším kajícím skutkem. Skonal svatě roku 1501.

Dne 12. března 1550 skonala v Pánu bl. Apolonia Bolognská, druhy bohatá, vznešená dáma, po smrti chotě svého pokorná duchovní dcera sv. Františka v jeho třetím řádě. Něžná láska k chudině byla její nej přednější známkou. Vzorně a svědomitě spravovala veliké statky svého manžela, vždycky však dovedla býti shovívavou vůči poddaným a dlužníkům, kteří se nevinně octli v tísi a nouzi. Ovdověši proměnila tuto

svou svědomitost v neobyčejnou štědrost k chudině, nemocným, jež velehochotně navštěvovala a přelaskavě obsluhovala. Její poslední dobrý skutek byl: závěť, kterouž zbytek svého jmění odkázala chudině.

Život blažené Alžběty Francouzské, dcery císaře Maxmiliana II., choti frncouzského krále Karla IX., byl rovněž řetězem skutků lásky a milosrdenství, a to taktéž v třetím řádě sv. Františka, jemuž se byla přivtělila po brzké smrti svého královského chotě. Jak ráda jidávala s chudasy, jak ráda chodivala do nemocnic! Stydlivé chudáky zvláště ráda navštěvovala, dotazovala se na jejich poměry a bohatě je obštěďovala. Na její útraty studovali chudí jinoši, aby se mohli státí kněžími a šířili takto království Boží. Kostelům a klášterům věnovala značné sumy. Ve Vídni zbudovala ženský klášter a nadala jej potřebným jméním, aby tam mohlo Bohu a lidem sloužiti 50 řeholních panen. Ještě na lůžku smrtelném obírala se svými miláčky, chudými, a ustanovila, aby, až skoná, bylo ošaceno 600 mužů, 63 žen a 99 hochů. Tato tak veliká dobrodějka lidstva chodila v prostínských šatech, každý den až do desáté hodiny ranní dlela na modlitbách a na mších svatých, odpoledne pak opět dobré tři hodiny věnovala modlitbě a zbožnému čtení. Účastnila se všech církevních slavností a pobožností, kláněla se co nejčastěji božskému Spasiteli ve velebné Svátosti, ráda jej přijímala ve sv. přijímání, jakož také hojně mimořádné posty si ukládala. Věru byla hodna, že se jí v hodině smrti — dne 10. července 1592 ukázal sv. František a že jí Bůh pak oslavil několika zázraky.

*

Dne 31. května roku 1242 zemřel blahoslavený Gerard z Villanegy, terciář sv. Františka, poustevník. Narodil se poblíž Florencie z chudých rodičů, po jejichž smrti dal se za zbrojnoše k statečnému rytíři, s nímž se jako křížák vypravil do Sv. země. Upadl v zajetí a po mnohých strastech vrátil se do Italie. Po druhé vydal se do Sv. země, vstoupil

do rytířského řádu jako služebný bratr. Již tenkrát vzmáhala se pověst o jeho svatosti. Aby ušel různým projevům úcty, vrátil se opět do své vlasti, kdež pak jej sám sv. František přijal do třetího řádu. Jak ve Sv. zemi, tak doma neměl milejšího zaměstnání nad posluhování lidem ubohým, strádajícíím, nemocným. Čeho ustavičným postem ušetřil, milerád věnoval nuzným spolublžním. Všecky jeho modlitby směřovaly ke cti a slávě Boží a k blahu lidstva. Svatý jeho život doprovázel Bůh mnohými divy a darem prorockým. Roku 1833 prohlásil ho sv. Otec Řehoř XVI. za blahoslaveného.

*

Vizme několik příkladů upřímné, obětavé lásky k bližnímu z obyčejného života našich dnů.

Univerzitní posluchač, studující filosofie, stavi kolegům kuželky; co si vystaví, dá chudému příteli, sirotku, aby mohl na universitě dostudovati lékařství.

Statný mladík dá se do klášterního ústavu za čeledína, aby jeho slepá sestra mohla v témže ústavě zadarmo přebývati.

Ve velké restauraci za odpoledního prázdna sedí sklepnice u stola a jest obklopena několika dítkami. Jsou to její bratři a sestry. Rodiče jim zemřeli. Stará se o ně jako matka.

Služka, která by lehko jinde dostala snazší a příjemnější službu, zůstává ve službě u pánů, u nichž zavládá nevěra a od nichž i všelijak jinak jest týrána. Zůstává tam přece, jelikož jest jí lito dětí těch pánů, nevinných dětí, kterýmž potajmu vštěpuje svatě náboženství.

Sedlářský tovaryš zůstává u mistra, ač skrovný má plat a bídnou stravu; avšak ubohý ten mistr pro bídné poměry nemůže mu více poskytnouti, ač by rád; a hodný tovaryš poznává, že kdyby odešel, mistr jiného nedostane a octne se ještě ve větši trampotě.

Pekařský tovaryš na horách daleko široko roznaší pečivo, avšak mívá s sebou i balíky dobrých listů a brožur, které zadarmo rozdává, aby lidé měli i dobrou duševní stravu.

Hoch chodí na sněženky, prodává je a co utrží, věnuje na missie u pohanů.

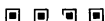
Chudý tovaryš poslal ze světa knězi slušnou sumu peněz rovněž na missie u pohanů.

Kolem Nového roku 1915 jel jistý pán drahou. Ve stanici Z. vstoupilo do kupé děvčátko se starší paní. Z nejistého kroku dívčina soudil onen pán, že jest ubohá slepá, ač na očích nebylo to znamenati; mělať milá modrá očka. Ano, byla slepá. Usedla. Když se vlak opět hnul, vytáhla si růženeček a zbožně se modlila. Zeptal se jí potom

uctivě pán, za koho se tak pěkně modlila. Odvětila skromně: „Za vojáky ve válce.“

Hoši hráli si na vojáky. Pozoroval je se zálibou starší pán a aby jim zvětšil jejich radost z této vojenské hry, daroval jim něco peněz, aby si koupili u obchodníka s hračkami bubínek. Rozešli se. Když se znova s oním pánem shledali a on neviděl u nich bubínku, ptal se jich, proč že si ho nekoupili. Odpověděli: „Potkali jsme raněné vojáky, dali jsme jim ty peníze.“

(Pokračování)

A. M. Kadlíkovi.

Při měsíčku.

Na nebi měsíček svítí,
s véže hlas zvonu v kraj zní,
umřelo všecko již žítí,
ve spánku příroda sní.

Měsíček oblohou stoupá,
výše a výše jde vpřed,
světlo své ve vodě koupá,
mrazí jak studený led.

V dumání hledím v ty výše,
kde Bůh je, Stvořitel můj,
modlitbu zašeptám tiše,
při rouě jen Bože vždy stůj.

A pak již v lože své tělo
ku spánku ukládám hned,
měsíček líbá mne v čelo,
jeho mne uspává hled.

Obrázky z katolických missií.

Podává Maxmilian Weinberger.

(Pokračování.)

Ze života missijního biskupa.

Také jako biskup vedl msgr. Lemmens život obyčejného missionáře a dělil se svými početnými, ale za to obětavými kněžskými svědomitě o práci v duchovní správě mezi domácím obyvatelstvem a Indiány. Nebylo snad žádné diecése v Americe, kde by byl apoštolský duch, apoštolský život a apoštolská chudoba tak kvetly jako na Vancouveru. Kdykoliv byl biskup hotov se svými úředními a jinými záležitostmi, vzal do ruky cestovní hůl a svůj uzlík a v něm mimo jiné věci i malou zásobu chleba a sušených ryb sám si nesa, odebral se na území

Indiánské. Počet katolických Indiánů také skutečně den ode dne rostl a r. 1894 mohl Lemmens ústřednímu úřadu indiánských missií zvěstovati radostnou nadějí, že brzy všichni Indiáni západního pobřeží budou katolíky.

Vedle své činnosti mezi Indiány zanášel se biskup také úmyslem, do-savadní dřevěnou stavbu, která byla ve Viktorii biskupským chrámem, nahraditi budovou důstojnější. Avšak odkud vzíti peněz? „V mé diecési,“ psal tehdy, „jsou pouze čtyry kostely, kde se konají pravidelné sbírky a pouze čtyry, které se samy vydrží.“

Kdyby moji stateční kněží svých vlastních nuzných příjmů neobtěžovali a v jídle a oděvu co nejvíce se neuskrovnili, nemohl bych zdejší missie udržeti.“ Aby však úmysl svůj provedl, umínil si, peníze na stavbu nového stoličního chrámu vyžebrať v cizině. Za tím účelem vydal se r. 1896 do Mexika a káže a svátost sv. biřmování uděluje značnou část země procestoval.

Své dojmy na této cestě Mexikem líčí následovně:

„Pobyl jsem v Mexiku pět měsíců jako host staříckého arcibiskupa Lozy v Guadalajara. Arcidiecése obsahuje stát Jalisco a část vedlejšího státu Cahentes a má asi 1,123.000 obyvatelů. V zastoupení churavého arcibiskupa podnikl jsem biřmovací cestu po arcidiecési, a tak měl jsem příležitost poznati církevní poměry rozkřičeného Mexika. Ve třech a půl měsících obřimoval jsem 23.000 osob.

Mé hlavní působiště bylo u tak řečených zalesáků. Tam jsem musil cestovati v sedle, ježto cesty jsou neschůdný a jízda povozem nemožná. Cestování těmito horskými krajinami bylo velmi unavující. Našel jsem tam lid hluboce nábožný a veskrz katolický. Jeho způsob uvítati biskupa, byl mi novinou. Všechno obyvatelstvo okolních vesnic hrnulo se mi naproti, přes 200 mužů na koních v čele, za nimi ostatní lid. Hlasitý nadšený jásot mne pozdravil, cesta, kudy jsem měl jíti, byla travou a kvítím posypána.

Mexický národ byl u nás ve Spojených Státech velmi očerněn. — Všeobecně se tvrdí, že je nevědomý, pověřivý a dosud tápá ve tmách. Já naopak přesvědčil jsem se, že lid je vzdělaný, poctivý a nábožný. Po celé zemi je mnoho dobrých škol, v jediné provincii Guadalajara jest jich bezmála sto.“

Biskup zmiňuje se obšírněji o hlavním městě Mexiku a praví mimo jiné:

„Město Mexiko má dvě nádraží a asi 300.000 obyvatelů. Hlavní budovy leží uprostřed města. Stoliční chrám je starý, ale velmi krásný. Mimo to má Mexiko ještě 24 kostelů. Jsou dílem farní, dílem klášterní. Starobylé jejich stáří poznáváme na první pohled.

Bývalý jesuitský chrám jest nyní majetkem Oratorianů a jesuitský klášter domem soukromým.

Celou jednu stranu ohromného náměstí před domem zaujímá bývalý palác císařský, dlouhá to a krásná budova. President republiky bydlí obyčejně v zámku blízko města. Zmínky zasluhuje ještě vládní budova a pošta. Dlouhé a přímé ulice, které se ze středu města na všechny strany rozbíhají a které zase jinými, taktéž rovnými ulicemi jsou přetnuty, rovnají se velmi ulicím evropského velkoměsta. V ulicích města starého, kde také mnoho Indiánů bydlí, nevypadá to ovšem pěkně. Domy jsou malé, pestřými barvami pomalované a na nich vidíme velkými písmenami napsané, často podivné nápisy, na př.: Ciudad de Londres (město Londýn), El Puerto de Santander (přístav Santandéřský), El Panal (medová plaseň), El Indio triste (smutný Indián), Botica de la Caridad (lékárna u křesťanské lásky), Zapateria de la Violetta (obchod obuvi u fialky) a pod. Cestou potkáváme mnoho jezdců, neboť jízda na koni je zde velmi oblíbená, tak že i mladé dívky a dámy vyznají. Boháči drží si nádherné koně, Indiáni spokojí se mezkou.

Na každém rohu stojí policejní strážník, jehož úkolem jest dbáti, aby byl všude zachováván pořádek. Ve starém městě stojí podivné boudy ze dřeva, ve kterých všechny možné věci jsou vyloženy na prodej. Kdo v Mexiku něco ztratil, může býti jist, že si to tam bude moci koupiti, ježto někteří obchodníci jenom s nalezenými věcmi obchod vedou. Uprostřed města je velký park a v něm cesty jízdní — pěšinky a procházky. Na konci města prostírá se nejkrásnější jeho čtvrť, záležející ze samých nových nádherných vil.

Mezi vynikající budovy městské náleží také klášter sester nejsvětějšího Srdce. Pozůstává ze čtyř velkých domů: kláštera samého, pensionátu, externatu a školy pro chudé. První dva domy jsou vystavěny ve slohu, jaký v jižních krajinách je obvyklý, totiž s pro-

stranným stinným dvorem uvnitř a s vnějšími pavlačemi, ostatní dva více po způsobu evropském, nieméně však také s plochými střechami. Chovanek, které v klášteře bydlí, je 100, polochovanek, které ráno v 8 hodin přichází a večer o 5 hodinách domů odchází, asi 250, ve škole pro chudé je na 500 dětí většinou indiánských ve stáří od 5 do 14 let. Mimo to je zvláštní škola pro hochy od 6—11 let; jsou to většinou bratří chovanek a polochovanek. Všecky dívky jsou denně stravovány v klášteře; dívky Indiánů nečiní ovšem velkých nároků v této příčině. Každé dítě má svou dřevěnou misku a lžičku. V prázdných chvílích dovádí všecky na prostranném hřišti, za poledne pak vyhledají si tu stinná místa, poposedají na zem a — obědvají. Po společné modlitbě rozdává se polévka, což je úkolem některých sester a starších děvčat. V polévce nesmí nikdy scházeti rýž a hnědé fazole. Zákuskem je skýva chleba. Mnohé z dětí jsou tak chudobny, že by doma u rodičů neměly co jísti. Klášterní zahrada je velká a krásná. Klášterní kaple je dlouhá, velmi pěkná dvorana, na oltáři stojí velká socha Božského Srdce Páně.

Tytěž sestry nejsvětějšího Srdce spravují ještě celou řadu jiných ústavů vychovacích a dobročinných na různých místech po celé zemi. Církev v Mexiku má 28 biskupů a arcibiskupů a svého vlastního vyslance u Apoštolské Stolice. Vůbec náboženské poměry tamější jsou uspokojivé. Církví nepřátelské vládě se podnes přese všechna pronásledování a proticírkevní zákony nepodařilo lidu vyrvatí jeho víru, jejížto skvělé období tak mnohé nádherné stavební pomníky nynějšímu pokolení připomínají. Má na př. město Orizaba se svými 18.000 obyvateli neméně než 25, Puebla se svými asi 80.000 obyvateli téměř 100 a Cholula, bývalé to posvátné město Azteků, na 50 více méně krásných kostelů.

Ačkoli horké mexické podnebí zdraví biskupově velmi škodilo, podnikl nieméně jedenáct měsíců později druhou cestu, tentokráte do Quatemaly, jejížto metropolitní chrám po

vypuzení výtečného arcibiskupa Richarda Casanovy od 1. 1887 byl osiřelý. Tehdejší liberální vláda arcibiskupa vypověděla ze země a biskup Lemmens byl od vypovězeního požádán, aby místo něho udílel v arcidiecezi svátost sv. birmování. Msgr. Lemmens vyhověl této prosbě tím ochotněji, ježto doufal na birmovací cestě sobratí nějaké příspěvky na stavbu svého stoličního chrámu ve Viktorii a odebral se do Quatemaly.

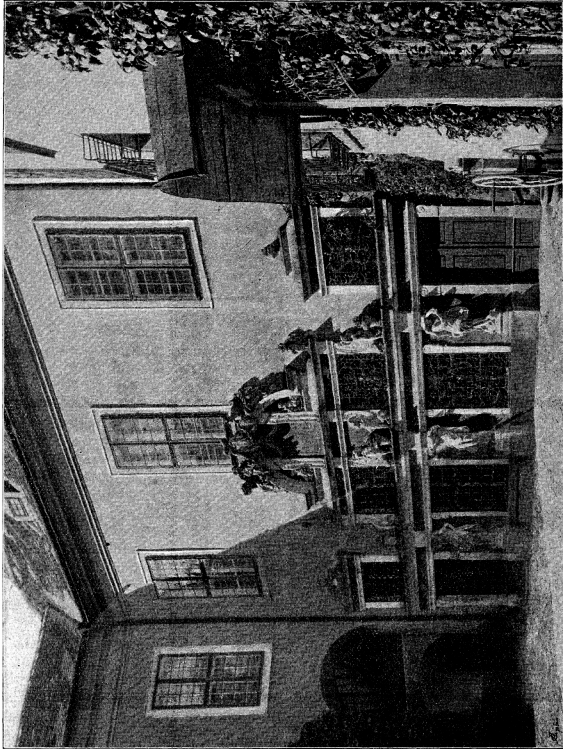
Republika Quatemala má 125.100 čtv. m v objemu, asi 1½ milionů obyvatelů, mezi nimi 885.000 Indiánů, 400.000 smíšenců a 220.000 bělochů. Obyvatelé jsou skoro všichni katolíci, arcidieceze má 108 far a 129 kněží.

Msgr. Lemmens vedl si velmi opatrně. Neohlášen a docela potichu přistál v přístavním městě St. José a dostal se, nejša nikým obtěžován, do hlavního města Quatemaly. Generální vikář osiřelé arcidieceze byl, vida najednou před sebou biskupa, nemálo překvapen. Když se však msgr. Lemmens vykázal pověřujícím listem vypovězeního arcibiskupa, byl co nejsrdečněji uvítán a v arcibiskupském paláci ubytován. Za bydlisté vykázány mu prostranné světnice, o kterých se žertovně vyslo il, že by v nich se čtyrkolým vozem mohl jezdit. V jedné části arcibiskupské budovy je umístěn kněžský seminář.

Nyní běželo o to, získati také svolení vlády. Msgr. Lemmens učinil za tím účelem presidentu republiky návštěvu. „V předsíni“ — píše biskup — „viděli jsme mnoho vojáků stojících na stráži. Dva důstojníci přijali nás velmi vlídně a nabídli nám v čekárně sedadla.“ Ačkoli tehdy nebyl den pro audience určený, byl biskup nieméně ihned, odevzdav svou navštivenku, uveden do komnat presidentových a přátelským stisknutím ruky přivítán. Otevřené, nenucené chování severoamerického biskupa a jeho uznání a pochvala neobyčejného pokroku, jaký republika v posledních letech byla učinila, měly na vznešeného pána patrný příznivý dojem. A skutečně získal si president, Barrios jménem, o povznesení země zásluh nemalých.

Jeho poznámka, že Quatemala je zemí „svobodnou“, dala podnět k rozhovoru o choulostivé otázce. Je-li Quatemala zemí skutečně svobodnou, mínil biskup,

krále. Přes to tázal se prezident, zda biskup nepřichází do Quatemaly s nějakým zvláštním posláním. „Nikoliv“, vece msgr. Lemmens, „ale toliko abych

Mikulov : Vchod do zámku.

pak není příčiny, proč by mu pobyt v zemi nebyl povolen, a zároveň vykázal se doporučujícím listem kanadského státního tajemníka a místo-

udílel svátost sv. biřmování!“ President byl s odpovědí spokojen, žádal však biskupa, aby každé zbytečné okázalosti se vystříhal a všechny slavnosti

na zdi chrámové omezil, což onen ochotně slíbil, ja tomu povděčen, že mu bylo dovoleno udíletí sv. birmování.

Msrgr. Lemmens začal ihned svou apoštolskou činnost. Jenom ve hlavním městě udělil sv. birmování 20.000 dětí i dospělých, mezi nimi dvěma americkým na katolickou víru obráceným protestantům. Lid dával všude na jevo upřímnou radost, že má zase „obispo“ (biskupa) ve svém středu: Vznešená jedna rodina propůjčila mu svůj povoz s nádherným sprežením, jiné, v jejíž soukromé kapli mši sv. sloužil, darovala mu zlatý biskupský řetěz a skvostný prsten diamanty vyšázený. Denně přicházely nové návštěvy a biskup nestačil přijímati nové a nové projevy úcty a oddanosti. První slavná biskupská mše, která po mnoho let již nebyla sloužena, přilákala nesmírné množství věřících do stoličního chrámu. Tento byl vkusně ozdoben; jenom četné umělé květiny v zemi s tak nádhernou přírodní květenou biskupovi se nezamlouvaly. Tím více byl povznešen krásnou hudbou, jaké nikde před tím neslyšel. Umění hudební se totiž v Quatemale pilně pěstuje. Městská kapela se svými 90 nástroji hrává pravidelně na náměstí před stoličním chrámem. Také řezbářství stojí na vysokém stupni. — Některé svobodomyšlné noviny snažily se sice, jsouce znepokojeny a podrážděny nadšenými projevy lidu na počest cizího biskupa, podezříváním postavili jej do špatného světla, ano vyzývaly vládu, aby ho poslala za hranice. Nadarmo; probuzené katolické vědomí nedalo se více utlumiti.

Z hlavního města podnikal msgr. Lemmens daleké cesty, nejprve do zemí západních a birmoval ve Chimaltenango, S. Marcos, Mazetenango a jinde. Byl právě březen, nejteplejší to měsíc podél pobřeží. „Náš chléb anebo lépe naši polévku jedli jsme skutečně v potu tváře své. Při birmování nebylo možná míti na sobě pluvial; již mitra tlačila hrozně na hlavě a má tenká rocheta byla stále potem prosáklá. Kde jenom bylo možná, konal se posvátný obřad pod širým nebem na nějakém stinném místě.“

Domorodé kněžstvo žaslo vidouc takovou sílu pracovní u severana na horké podnebí nezvyklého.

Msrgr. Lemmens navštívil zde na západě také některé tak řečené — „fincas“, t. j. kávové plantáže, z nichž většina víc než jednu čtvereční míli mnohé i 5—6 čtverečních mil mají v objemu. Jejich majitelé bohatnou rychle. Mají pěkná obydlí, většinou elektrickým světlem osvětlená a telefonické spojení na všechny strany a do velké vzdálenosti. Vnitřek obydlí je opatřen vším pohodlím, jakého si jenom lze přát. Některé kávové sady mají i svůj kostel. Dělníci bydlí nedaleko v domcích od sadařů pro ně vystavených. Někteří z těchto majitelů jsou Němci nebo Američané, většina však jsou Španělé nebo Středoa-američané.

Všude dostalo se biskupovi vlídného přijetí. Ve dvou větších městech pokusili se svobodomyšlníci ohavnými hanopisy proti blížícímu se biskupovi lid poštvati, ano někteří mu i vyhrožovali, že za jeho život neručí. Ale msgr. Lemmens nedal se zastrašiti. Přišel a hle — lid přivítal jej s jásotem. Štváči umkli a hanopis „El Obispo“ mezi lid rychle rozhozený s prvním číslem zanikl, nedočkav se ani druhého. Za třinehdělního pobytu v sídle nejuzřívejších liberálů, městě Quezaltenango, a na cestách birmovacích do jeho okolí nestala se ani jediná výtržnost a všeobecné radostné nálady neporušilo žádné nepřátelství se strany protivníků. Pouze S. Marcos bylo jediné město, jehožto představenstvo se k biskupovi nepěkně zachovalo.

Ačkoli byl msgr. Lemmens zimnicí a tropickým vedrem velmi se slaběn, podnikl nicméně mnohem obtížnější cestu do severního území Quatemaly. „Cesta, kterou jsem sem přišel,“ píše z města Peten-Flores, „byla mi vylíčena jako dosti dobrá a spolehlivá, ale shledal jsem, že horší býti nemůže. Také cesta zpáteční, kterou se vrátím, je prý velmi špatná, jinými slovy řečeno, sotva schůdná. Poděkuji se — vroucně Pánu Bohu, až z této krajiny vyvážnu. Kouřící se lesy a hniající močály prosycují vzduch silnými, oma-

mujícími výpary. Jaký div, že cizinci dostávají pravidelně malárii. Měl jsem už třikrát zimnici. Jednou stoupla má teplota na 40 stupňů. Proto je chinin nezbytnou částí mé denní potravy. Stom, z něhož se tento lék dobývá, roste ve značném množství na západním pobřeží republiky. Je to vysoký, štíhlý, úhledný strom, který jako naše domácí topoly ohraničuje kávové sady.“

Na sta mil cestoval biskup v sedle na kozi nebo na mezku. Zavazadla jeho nesli na svých bedrách Indiáni, kteří se soumary drželi stejný krok anebo na nejvýš o hodinu později na určené místo docházeli. Činili tak zdarma anebo byli placeni od některého indiánského bratrstva. Nestejné podnebí a rozmanité rostlinstvo v krajinách níže nebo výše položených a neméně střídající se národní zvyky a obyčejně činily tyto cesty biskupovy přese všechny obtíže a námahy velmi zajímavými. Lid pak sám jevil velkou radost nad tím, že mu po dlouhém čase opět byla dána příležitost, díky věsti ku sv. břimování. Všude byl biskup vítán co nejsrdečněji. V jednom městě bylo postaveno přes sto slávobran. Zvláštní obdiv biskupův vzbuzovaly cizozemské květiny všech velikostí, útvarů a barev.

„Skoro všude, kam jsem přijel,“ vypravuje biskup, „přicházely mi vstříc ženy s velkými koši, sypaly kvítí pod kopyta mého koně a podávaly mi obrovské kytky v takovém množství, že jsem jich ani unésti nemohl. Kvítí a ovoce je zde celý rok hojnost.“

Kdykoli biskup z toho neb onoho místa odcházel, vyprovázeli jej osadníci také v průvodu. Zajímavá byla podívaná na ženy, které klátily kadičnicemi jako u nás ministranti. Na obecních hranicích přicházeli ještě jednou muži, ženy a děti, aby biskupovi naposledy stiskli ruku a slzce se rozloučili. Často propukl pláč ve hlasité všeobecné vzlykání. Domácí kněží byli vůči biskupovi všude přívětiví a pohostinní. Ježto v tamějších odlehlých krajinách přes 18 roků žádného biskupa nebylo, byli mezi břimovanci také mnozí dospělí, tak že měl biskup i ve zpovědnicích mnoho práce,

zvláště tam, kde žádného kněze nebylo. Avšak i jinde chtěli všichni jenom jemu se zpovídati, tak že často do 9 a 10 hodin večer záhy z rána v přestávkách mezi sv. břimováním ve zpovědnicí byl zaměstnán. Ovocem byla četná obrácení starých hříšníků, kteří na takovou mimořádnou příležitost byli čekali.

Potěšitelné je, co msgr. Lemmens vypravuje o katolických Indiánech, kteří jsou většinou obyvatelstva.

„Téměř všichni Indiáni mluví španělsky, toliko ve 2—3 městech rozuměla většina pouze indiánsky. — V jednom místě přišla do zpovědnic Indiánka a modlila se confiteor (vyznání) v řeči, které jsem nerozuměl. Když skončila, dal jsem jí několik otázek po španělsku a prosil ji, aby ve svém vyznání pokračovala. Avšak jediná odpověď, kterou jsem obdržel, bylo slovo: manak, manak. Dal jsem jí znamení, aby posečkala, vyhledal jsem domácího kněze a tázal jsem se ho na význam onoho slova. Řekl mi, že je to slovo indiánské a znamená tolik jako „nic“, „nemám nic“, když jsem se ke zpovědnicí vrátil, Indiánky už tam nebylo. Přišly však ještě i jiné ženy a také obsahem jejich vyznání hříchů bylo jediné slovo „manak“ — to jest nemá nic, nemá žádného hříchu! Bohu díky! Tito Indiáni jsou skutečně vzorem etností a dobrých bezúhonných mravů. V zemi ovšem vzmohla se v posledních letech velká nemravnost, obzeme se však skoro výhradně na bělochy a smíšence.“

V Nahuale, městě to s více než 7000 obyvateli, jsou dle svědectví domácího kněžstva případy cizoložství a podobných nepočetných skutků nelychány. Indiáni platí vládě ročně 20.000 dolarů, aby se vyplatili od povinného civilního manželství a aby žádných hostinců a kořalen v městě trpěti nemusili. Jediní běloši v místě jsou farář a jeden z učitelů. Přichází tam sice mnoho bělochů za příčinou obchodu a jiných cizinců, ale běda tomu, který by se odvážil zachovati se neslušně k některé Indiánce! Rozvody manželské jsou tam neznámé. Indiáni pilně docházejí do kostela a

přispívají ochotně na potřeby kostelní, neboť jsou velmi zámožní. Obyčeje a mravy střídají se ostatně od města k městu. Avšak byt i Indiáni nebyli všude tak hodní jako v Nahuale, lze se nicméně všude na to spolehnouti, že jsou mravů čistých a nezkažení. Výjimky jsou jen tam, kde bydlí uprostřed bělochů a smíšenců

Jediná vážná chyba Indiánů zdá se záležeti v tom, že příležitostně příliš mnoho pijí. Nicméně liší se i v této příčině výhodně od rudochů severoamerických, ježto jenom v jistých dobách, ve svátky anebo za příčinou radostných událostí k opojným nápojům sahají, ne však ze zvyku a vášnivě náklonnosti.

Jiná stinná stránka v životě středoamerických Indiánů záleží v tom, že lpí na jistých staronárodních zvycích náboženských. Dnes ještě po 300 letech konají pryč na jistých tajných místech tajemné oběti po způsobu svých — předků. Sám biskup Lemmens překvapil jednou dva muže a ženu, kteří na vršku jistého pahorku spalovali kopal. Na otázku, co tu dělají, odpověděli váhavě, že je to starý zvyk. „Ano“, pravil biskup, „je to zvyk, ale špatný.“ — „Ó nikoliv“, mínila žena, „je to způsob modlitby.“ — „Ke komu?“ — „K Pánu světa.“ — „Proč pak nejdete do kostela, když se chcete modlit?“ — „Půjdeme tam potom.“

Když byl msgr. Lemmens již mnil vrátiti se do Vancouveru, byl požádán, aby ještě vykonal cestu biřmovací v divoké a hornaté východní části Quatemaly. Biskup žádosti ochotně vyhověl, klesl však na cestě, zachvácen byv tropickou zimnicí a zemřel 19. srpna, stár teprve 47 let, v městě Coreha, asi 60 mil severně hlavního města Quatemaly.

A. M. Kadlčíkova.

Marii.

Veškeré tvorstvo v pokoře klaní se tobě, Matko, nebeská Paní!
V úzkosti, strachu, života boji,
všecko se k Tobě s důvěrou pojí:

Msgr. Lemmens byl jeden z oněch mnohých zbožných kněží, které katolické církvi v Americe darovalo Nizozemí. Byl to muž neobyčejný. — S bystrým jasným rozumem pojila se u něho otevřená, milá a veselá povaha. Máje znamenité nadání pro cizí jazyky, ovládal mimo svou mateřštinu i francštinu, angličtinu, španělštinu, italštinu a několik nářečí indiánských. Pro jedno z nich sepsal slovník a mluvnicí. Při jeho smrti měla jeho diecése okolo 9000 katolíků, mezi nimi 3400 katolických Indiánů, 14 kněží, 60 sester, 26 kostelů a tolikéž misijních stanů, 3 vyšší školy a 7 škol farních.

Na své poslední apoštolské cestě Quatemalou dověděl se msgr. Lemmens, že vláda vypovězenému arcibiskupovi Casanovi dovolila návrat do jeho arcidiecése. Stalo se to na vlastní jeho zakročení a přímluvu, ale sám se návratu arcibiskupova nedočkal.

Návrat arcibiskupův a jeho přivítání v Quatemale bylo velkolepé. Zvláštní vlak přivezl arcibiskupa ze St. José do hlavního města. Na všech stanicích stály nesčetné zástupy lidu, které z celého okolí na míle daleko přichvátaly, aby vrchního svého pastýře přivítaly. Všude ozývaly se radostné pozdravy: „Ať žije arcibiskup, ať žije náboženství!“ V Quatemale stálo od nádraží až ke stoličnmu chrámu nesmírné množství lidu, hlava na hlavě, pozdravujíc vracejícího se vypovězeněce bouřlivým jásotem.

Pro vládu a presidenta republiky měl návrat arcibiskupův velmi příznivé následky. Oba získali nesmírně na oblibě a vážnosti, důkaz to, že víra v obyvatelstvu Quatemaly je pevně zakořeněna a že lze důvěrně očekávati pro katolickou církev v tamějších krajinách lepší budoucnost.

v chrámě, kde milosti Tvé jas plane
tam slza vřelá s očí vždy skane
a v modlitbě vroucí prosívá Tebe,
přispěj a chraň nás královno nebo!

Stáří čili životem vzhůru.

Mgr. Baunard. — Z franc. Boh Kyselý. — (Část další.)

Nesen Bohem — co to znamená? Znamená to prostě tolik jako uznání všeobecně řízení povšechné Prozřetelnosti vztahující se na veškeré lidstvo? Či značí to víc, totiž uznání téže činnosti, která však odnáší se ke každému z nás jednotlivě i ke každému konu našeho žití? Zajisté a o tom čtu vsudy ve svatém Písmě. Ale jest ještě jiná kniha, která mi podává zcela jinaké, uchvacující, osobní zjevení o ustavičném, svrchovaném zasahování božském do mého života: jsou to právě dějiny mého pozemského putování. Tam čtu od počátku až do konce, na každé straně, na každé řádce, že jsem svoboden a řízen. Volnost a vedení zároveň, nevystižitelné tajemství souladného působení svobodné vůle a milosti, ale tajemství prožité, které se pro mne uskutečňuje a zároveň se dokazuje denní zkušenosť za celé tři čtvrti století a zkušenost ta právě dovrzuje působení Boha samého.

V té věci hrnou se vzpomínky: ukazují mi, jak jsem sto a tisíckrát neviděl na cestu a šel slepě, omakem; jak jsem ochabl a umdlel, nemoha povstati; jak jsem svévolně a urputně se vzpíral kráčeti dále. A tehdy jsem mívál jakýs vnitřní pocit, jako by mne někdo netoliko osvěcoval, pobádal a povzbuzoval, nýbrž přímo podporoval a zdvihal a ovládaje mne silou, obestíraje mne něžností svou jako by mne bral v náruč svou a nesl tiše, měkce, tajemně. Já jsem křičel a zmítal se mu v loktech jako ubohé dítě nemocné nebo ohrožené, když je otec jeho v noci, třeba se vzpírá, odnáší a zachraňuje.

Ale teď svítá, oči mé se otevřely a já poznávám svého zachránitele. Kdo to byl tedy, jenž mne přes moji vůli unášel k mezím moudrosti a štěstí, jimž jsem ukazoval záda, a k nimž on znal stezky líp než já? Nebyl to týž, který nás stvořil sám pro sudby, jichž taje zná a jichž je mistrem? Teď jej poznávám po silné ruce, po dobrém díle, po přímých cestách jeho: byl to Bůh můj a otec můj! Byl jsi to ty,

ó Pane, jenž jsi se utajoval tak v nepochopitelném víru věcí. Ty jsi jednal ve mně pro mne, a často, jak se zdá, i vzdor mně, řídě můj krok, kam jsi chtěl a kde jsem měl býti pro spásu svou, štěstí své a lepší službu tvou. Tys všecko učinil a co ty činíš, dobře činíš. Budiž ti za to čest a dík!

Ano, nebylo nikoho, jenom ty, abys mi tak dal dojíti cíle lehcě a v síle, i abys mi urovnával cestu a odstraňoval překážky. Kolik to vysvětlených bludů, kolik rozptýlených předudů, kolik napravených krivých kroků, kolik uklidněných úzkostí! Kdo způsobil, že překážka stala se konečně pomocným nástrojem, že necesta stala se cestou a že nepozorovaná brána se otevřela, již vešla nikoli vlastní má vůle, ale vůle tvá, o Bože můj, a již s vůlí tou zavítal ke mně pokoj, bezpečnost, radost?

Kdyby bylo třeba, abych byl obrněn proti sveřepému bludu předurčení, jako by činy naše byly podřízeny vypočítané nutnosti nebo mechanické síle, pak bylo by to zcela jistě tímto pocitem a každodenní zkušeností, že nadpřirozené, nejvyšší řízení spravuje mé schopnosti, ale že je v souladu a součinnosti s mojí svobodnou vůlí, již řídí a provází, a přece neruší. Čím více budou si vědcové všimati této skutečnosti nitra lidského, tím snáze si uvědomí svobodnou vůli, tu dolů na zemi, ale i toto účinné a součinné vedení shora.

Tak děje se zvláště, když rozum lidský je nucen vzdáti se před něčím neznámým a nezbádatelným, když bezmocná vůle octne se v úzkých před nemožností — tu nečekaně, obyčejné rozřešení, mařící všechny předtuchy, rázem prozradí přítomnost neviditelného, ale všemohoucího činitele, jenž sám jediný tu zasáh! Určité známky přítomnost tu projevují. Ale aby ji člověk tolikrát zjistil, kolikrát zasáhne, jak vytrvalé třeba pozornosti, sebranosti a bystrosti ducha i srdce! Tato pozorovací mohutnost je v do-

sahu všech, ale jak málo lidí jí používá! A přece by nám zjevila divy! Toto na zkušenosti založené poznání Božího působení při každém činu našem, patrnější ještě při vyšších úkonech našeho života, tvořilo by obnovení nadpřirozené a božské stránky v životních dějinách každého z nás.

Stáří nám poskytuje zvláštní příležitost osvojit si takovéto poznání, neboť dovoluje nám s hora přehlédnouti jednotný směr přes zdánlivé odchylky jednotlivých cest. Tu ozřejmí konečně pořádek, kde jsme posud pozorovali jen zmatek. Tu vidíme i dobrotu, krásu, velikost a tento pohled oslnivého jasu vybízí nás zahanbené k vděčnosti a lásce zároveň vůči nesmrtelnému našemu vůdci. Tak dočkáme se dne, kdy vyšší toto řízení začáří světlem nebeským jako předmět díků nebeských: Byl jsem veden!

Guizot, kmet osmdesátník, vidí v té okolnosti pohnutku k pokorné vděčnosti: „Troufám si tvrditi, že není možno mítí úplnější odevzdanosti, než byla moje. Byla podrobena zkoušce, neboť jsem zakusil ran hluboko v duchu i v srdci, v životě veřejném i soukromém. Nikdy však neozvalo se reptání, nedím na rtech, ale ani v duši mé, protože jsem přijímal všecko jako dopuštění Boží. Cesty Boží nejsou

cesty naše. Věřím v něho, odevzdám se jemu v celé důvěře a vděčnosti svého srdce.“

Počněme své díkučinění již zde na zemi. Nemůžeme tak učiniti slovy krásnějšími, vznešenějšími myšlenkou i procitěním, než jakých užil Bourdalouc v jednom z posledních svých kázání: „Nevím, Pane, jsi-li se mnou spokojen, ba uznávám, že je mnoho příčin, abys nebyl spokojen. Ale já přiznati musím ku slávě tvé, o Bože můj, že jsem spokojen s tebou, a to cele spokojen. Jsem-li, či nejsem, na tom ti málo záleží, ale na konec je to přece nejslavnější svědectví, které ti mohu vydati. Nebo dím-li, že jsem spokojen, znamená to vyznání, že ty jsi Bůh můj, neboť jediný Bůh může mne uspokojiti.“

Židovský Talmud učí, že „přijde den, kdy zmlkne všechna modlitba na rtech lidských, kromě modlitby díků!“ V prorockém svém Zjevení ukazuje nám sv. Jan „dvacet čtyři starce, kteří padli na kolena před sedícím na trůnu. Byli oděni v roucha bílá a na hlavách jejich koruny zlaté. A skládali koruny své před trůnem... a zpívali píseň díků bez konce říkouce: Amen. Dobrořečení a jasnost a moudrost a díkučinění, čest a moc i síla Bohu našemu, jenž naplňuje všechny věky. Amen!“

Magre. Dr. Rob. Klimsch :

Mučenici zimy.

Přeložil se svolením autora B. F.

Ohromné území severoamerické nad 49° severní šířky, jež dělí severně se táhnoucí výběžky mohutného Skalnatého pohoří čili Rocky Mountains ve dvě polovice, nazývá se americkou Sibiří. Povrch země jest větším dílem bez hor, ale drsný a nerovný a poset nescíslným počtem větších a menších jezer, jež jsou pokryty větší část roku ledem a spojeny vespolek říčními toky. Jednotlivé mohutné řeky protékají zemí, na př. 3700 kilometrů dlouhý Mackenzie se svými četnými přítoky.

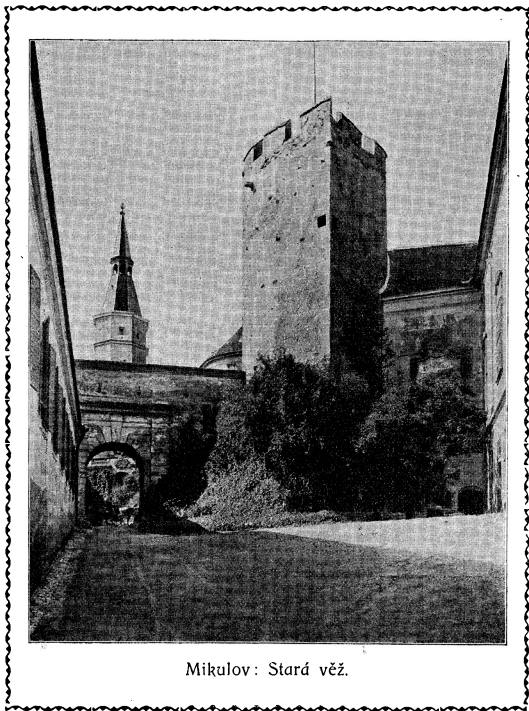
Zvláštní druhy zvířat ožívují toto území. Sobi vyskytují se až blízko

severovýchodního břehu jezera Mackenzie; ale nikdy nenaleznou se jižně od něho; neboť karibu, nebo-li sob lesní tvoří zvláštní odrůdu a liší se velice od onoho, jenž se prohání nezalesněnými pustinami. Buval lesní a los vyskytují se hojně jak na severozápadním, tak na jižním břehu jezera. Po celé léto poletují hejna divokých husí na vodách.

Na těchto ohromných plochách možno nalézti pouze málo větších míst; jsou to většinou skladiště pro obchod kožešinami. Pod názvem „fortu“ (srub, pevnůstka), jenž se tak často nasky-

tuje v oněch pustatinách, nesmíme si arci představovati nějakou zajímavou pevnost; bývá to obyčejně pouhá kolová ohrada do čtverce, tři až šest metrů vysoká, která obklopuje asi půl tuctu stavení; v prorii jest to do-

bého dřevěného kříže, místem to posledního odpočinku nějakého člověka, zemřelého v této samotě. Zde, jako vůbec všude ve srubech oněch krajů, nalezne každý nejpohostinnější přijetí.

Mikulov: Stará věž.

statečnou ochranou; v lesnatém kraji však to nedostačuje. Budovy jsou obydlím pro úředníky a skladištěm pro zboží, potřebným pro výměnný obchod s Indiány; u vchodu povaluje se pokuřující několik míšenců a Indiánů; stranou pase se koník blízko hru-

Obyvatelstvo území Athabasky, Jukonu, Mackenzie a Kenwatie pácí se sotva na 48.000 hlav, z čehož připadá jen nepatrná část na bělochy a míšence. Eskymáci a Indiáni jsou téměř neobmezenými pány tohoto přes 3½ milionu čtverečných kilometrů ve-

líkého území, v němž teprve na 77 čtverečných kilometrech připadá jeden obyvatel. *)

Zima v těchto krajinách bývá strašná. Kování na bičišti pálí jako ohně ruku, jež ho uchopí a čaj mrzne v šálku zatím co jej pijeme. Neobyčejně teplý oděv a pohyb činí ještě tuto neobyčejně nízkou teplotu snesitelnou, dokud jest vzduch klidný; jakmile však zafíčí rovinou bouřskučie jako rozvzteklená divá bestie, pak se zdá že až krev tuhne u srdce. — Strávíme-li v této čisté jasné atmosféře pouze čtvrt hodinky, musíme to trpce odpykat. Pocítíme náhle bolest a nos jest umrzlý; hned na to též líce a všechno tření jasně bílých skvrn sněhem nepomáhá pranic, ba i prsty propadnou nyní rovněž témuž osudu; brzy nabude celá tvář strašné voskové bledosti.

Samo sebou se rozumí, že v takovém podnebí přestává platiti přísloví „o radostné cestování“, a jest to téměř bolestný pocit na saních jako šíp letěti tímto ostrým vzduchem. — Kromě Indiánů, o nichž budeme mluvit ještě později, obývají nejsevernější konce těchto krajin pouze lovci kožešin a buvolů a různí obchodníci, namnoze lidé polozdivočilí, lovci, pijani, zhýralci. Většinou berou si bez předchozího požehnání církve za ženy „squaws“ t. j. indiánské ženy a dívky. Zimu stráví tito muži a jejich potomci v chalupách z klád na nějaké pasce. Psů jest zde hojně, též malých koní „ponys“, sem tam též nějaká kráva; ale jest to řídkým zjevem. — Každá vesnice, ač-li několik těch chalup toho čestného názvu zasluhuje, má svého muzikanta, jenž umí lákavě zahrát k tanci. Brzy zde, brzy onde sejde se celé sousedství k tanci a hodům, a mnohdy se spotřebují při takéto slavnosti, trvající ovšem několik dní, celé zimní zásoby srubu; ale to nevadí pranic, jelikož zásoby potravin považují se za společný majetek. Spotřeba jejich jest vůbec dle našich pojmů neobyčejná; denně se počítá 5 kilogramů masa na muže.

*) Hellwald, I, str. 49.

S jarem probouzí se v těchto lidích indiánská krev; i ti polodivoci táhnou do pustin. Jednotlivé obchodní stanice, které se táhnou až k severnímu pólu, jsou ohromně od sebe vzdáleny. V posledních desetiletích poklesl místy značně úlovek obchodníků kožešinami; avšak v dřívějších dobách vyváželo se ročně do Evropy průměrně 100.000 kožešin kuny skalní a sobolích, a méně cenných kožešin kolčavích 250.000. Mýval byl zastoupen asi 52.000 lacinými kožešinami, a též počet poskytoval asi rys, medvěd, bobr; nežli nastaly hedvábné filcové klobouky, byl vývoz bobřích kožešin nepoměrně vyšší; Kanada zasilá do Evropy ročně 176.000 až 178.000 kožešin. Záliba v kožešině skiuk podnítila zvláště na ně honbu po několik let; honba tato jest však hodně obtížná, a rovněž stahování kůže se zvířat, jelikož se musí dít pod vodou.

Nad trpkou zimou, kterou musí podstoupiti lovec kožešin, utěšuje se tím vyšší jejich cenou; často však jest mu zápasiti též s hladem. Nejvýnosnější jest honba na zamrzlých jezezech a močálech. Ryby tísni se tu při otvorech v ledě, a to vědí dobře liška stříbřitá, jejíž krásná kožešina má cenu 240 K, a též i lasička, a dostaví se k tučným hodům. Větší zvířata lapá lovec často tím způsobem, že namíchá strychninu do kusů masa, jež rozhodí, ale též používá rád pastí, jež poráží lačnou kunu na zem. *)

Nikoli snad, aby obchodem kožešin neb zisku nabyli, nýbrž aby nesmrtelné duše zachránili, usadili se již před několika desetiletími katoličtí misijnáři a misijní sestry také mezi daleko rozptýlenými kmeny indiánskými těchto nehostinných krajin. — Pius IX. nazval je mučedníky zimy. Jistý anglický vládní úředník se vyjádřil: „Po hořkém utrpení našeho Spasitele neznám ničeho smutnějšího na tomto světě, nežli osud těchto misijnářů.“

Jako všude, tak i v americké Sibiři byly začátky katolických misii

*) Die F. v. Hellwaida.

nejtěžší. Missionáři byli nuconi kde jakou maličkost sami si zaopatřiti. Tak psal na př. biskup Faraud v roce 1876: „Naši bratři laici stloukli dřevěnou kostru kostela, já pak jsem převzal přes svoje stáří a přes svoji dnu nařezati 5000 až 6000 desek. Po sedm týdnů musel jsem den co den ze své missijní stanice až k pile ráno i večer hodinu cesty konati.“ — „Posledního léta,“ píše jiný katolický biskup Clut, „vykácel jsem dvě jitra lesa, abych rozšířil pole řádových sester, a když mně překazil mráz další práci v lese, vzal jsem svou sekeru a našťípál jsem 60 vozů dříví na topení.“ — „Všichni, bratři laici i já,“ tak zase psal Pater Dupire, „museli jsme nejprve jíti do lesa a vyhledati dříví pro novou stav-

bu, pak je skáceti a jako tažný dobytek sami dotáhnouti kmeny až k řece. Při tom jsme museli celý den se čvachati v sněhu a vodě, a když se žaludek příliš bouřlivě dovolával svého práva, upokojiti jej kouskem uzené ryby.“

Nemalé obtíže působilo misionářům přiučení se cizím řečem, pro něž nebylo žádných tištěných mluvníc a slovníků. Missionáři přimísili se přes den mezi Indiány, dotazovali se na to a ono, dali si to slovo několikrát vysloviti, opakovali to po nich a rychle si to poznačili tužkou; to, co tak podchytili, přivtělilo se večer do psaného slovníku a naučilo se z paměti.

(Pokračování.)

Mikulov. Kníže František Josef Dietrichstein vystavěl roku 1845 baroční kostel, zasvěcený svatě Anně, v němž je knížecí hrobka. Dříve býval tu kostel a klášter kapucínský, což shořelo 1784. Zámek, v němž je kotická kaple Panny Marie, je částečně vystaven od kardinála olomouckého Františka Dietrichsteina v první polovici 17. století. Vchod do zámku je z roku 1719. Stará věž přes 24 m. vysoká je asi z roku 1150.

Doporučení.

„**Petrík, malý apoštol častého sv. přijímání**“, knižka již světová, vyšla konečně i v českém jazyku. Přeložena byla z francouzštiny Mariánskou družinou bohoslovců v Olomouci. Autor P. Bessieres T. J. otiskl v knižce dopisy osmiletého hošíka Petříka d' Airelle, který r. 1913. zemřel v severozáp. Francii. Krásné listy dítěte, ze kterého denní sv. přijímání učinilo hrdinu a apoštola, působí velice na děti i na dospělé. Knižka hodí se jako dárek dětem k prvnímu sv. přijímání. Jistě přispěje k častému sv. přijímání i u českých dítek. O veliké

její oblibě svědčí již 3. vydání francouzské, 2. vydání německé, a překlady do všech řečí naší říše. Čistý výnos věnován je na katolické missie v Bosně. Knižka zasluhuje co největšího rozšíření. Za almužnu 20 hal. lze ji objednat u Mariánské družiny bohoslovců v Olomouci. Velmi vhodný dárek dítkám při I. sv. přijímání.

Zasláno.

Hojnost látky k přemýšlení přináší nové číslo revue *Archy* (v Prostějově vydává K. Dostál Lutinov. Ročně 6 Kč). Obsah čís. 4.: Boj o Dvořáka. — Světec literárním apoštolem. — Annina píseň. Přeložil Dr. Jan Hejčl. — Z básní Johanna Jürgensena: Stíny smrti. Píseň Mariánská. Přeložil Fr. Dohnal. — Boj o chrámy ve Francii. Podává Josef Hanák. — Dr. Jos. Kratochvil: Problém dnešního bezvěří. — Fr. Horečka: Hrobař. — K. D. Lutinov: Nevýslovný. — Dr. Dom. Bernský: Z úvodu do filosofie křesťanské. — P. V. Bělohávek O. Cr.: Tanec smrti. — Katolická Moderna II. — Válečná mosaika: Co bude výsled-

kem přítomné války. — M. Řásenská: Modlitba. — Bojovník v železe. Z Berlína. Z mudrosloví slovanských národů v příslovích. Protest francouzských umělců a učenců proti ničení památek. Machar v „Čase“ píše. O výchovném vlivu války. Kultura barbarů: Chléb. — Olona: Dvě nová česká dramata.

Dějiny literární. Nebezpečný spor. Kanovník Dr. Josef Tumpach. V Křížové cestě. Dostí Třebízského? Pokrok ve kněžském semináři. Z Riegrova odkazu. „Svatobor“ udělil podpory z Riegrova odkazu. Z křesťanského umění. Krise umění. Sblížení učitele s knězem. Moderní škola. Literární novinky.

Díkůvzdání božskému Srdci Páně.

Z Milotic u Kyjova. Vzdávám tímto veřejné a vroucí díky Panně Marii ustavičné pomoci a nejsv. Srdci Páně za vyslyšení mé prosby: za uzdravení těžce, beznadějně nemocné dcery, R. Š.

Od Uh. Brodu. Nejsrdečnější díky vzdávám božskému Srdci Páně, sv. Antonínu Paduánskému, sv. Josefu a Rodičce Boží za vyslyšení mé prosby ve velmi důležité věci. T. D. G.

Ze Štramberka. Srdečné díky vzdávám božskému Srdci Páně za uzdravení z těžké nemoci.

Z Čech. Plníc slib svůj, vzdávám nejvroucenější díky božskému Srdci Páně, Panně Marii ustavičné pomoci, sv. Josefu, sv. Alfonsu Liguori a všem svatým za vyslyšení prosby za uzdravení mé z nebezpečné choroby žaludeční. Ch. B., choť lékaře z L.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svatosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za pobožnost k neposkvrněnému Srdci Panny Marie a na všechny úmysly, jež doporučovány jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce. Srdce Ježíše a Marie, zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnočné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patronu ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michéli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Hešlo apoštolské: Vždy a všude ctíti nejsv. Pannu.

Úmysl v červnu: Svatořečení bl. Markéty Alacoque.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník XLIX.

Vychází počátkem každého měsíce.

ČERVEN 1915.

Nejsv. Srdce Ježíšovo, slituj se nad tolika matkami, strachujícími se o osud synů svých, slituj se nad tolika rodinami, otce zbavených; slituj se nad celou Evropou.

Jakub Pavelka:

Vojínův sirotek.

Matička pláče a my s ní lkáme:
nevrátí se již z boje tatíček.
Marně ho, marně očekáváme,
v cizině dřímá statný rek . . .

Ježíšku milý, jenž jsi k nám s nebe
z nestihlé lásky na zem sestoupil,
dej mu, by v slávě věčně žel tebe,
radost mu uděl, jíž's nám vykoupil.

Milosti dopřej sřým též dětem,
by se s ním jednou šťastně shledaly,
věčné kde zdobíš lásky své květem,
pokoj kde blaží a mír trvalý!

A. M. Kadlčáková:

Ježíši můj.

Kriste Pane,
k Tobě vane
ze rtů vroucí prosby hlas,
v těžké chvíli
Jezu milý
ochraňuj tu v žití nás.

Chtěj nás znáti,
milovati,
dobrý Kriste, Pane náš,
v světa znoji
láskou svojí
Ty jen k lidu svému pláš.

Jezu Kriste,
světlo čisté
milostí svou vždy nás dař,
jenom Tobě
v každé době,
kladem srdce na oltář.

Ty nás slyšíš,
neoslyšíš
vroucí prosby vřelý hlas,
k Tobě, Pane,
hlas náš vane,
neustále, v každý čas.

Ježíši náš
jenž objímáš,
láskou svojí celý svět,
sprost své syny
hříchu viny,
do ráje je vezmi zpět.

Benedikta XV. modlitba za mír.

Pojednává Al. Vaněk.

Není věru krásnější slavnosti v celém roce nad dnešní slavnost, kterou věnujeme úctě nejsv. Svátosti oltářní. Ačkoliv tuto slavnost teprve od několika let slavíme, přece tak jsme si tuto slavnost zamilovali, že již těšíme se, až opět budeme ji moci po roce konati. A spěcháme do chrámu Páně, v němž po celý den rozléhá se radostný zpěv, v němž po celý den vřelé modlitby plynou ze rtů našich, jimiž Božský Spasitel v nejsv. Svátosti oltářní chválen a ctěn jest.

Než nejen dnešní den jest nám tak drahý a milý, že můžeme Božského Spasitele svátostného modlitbou a zpěvem velebiti, ale též proto jest dnešní den pro nás tak významný a toužebně očekávaný, poněvadž můžeme dnes Božskému Spasiteli ve velebné Svátosti přítomnému přednésti své přání a požalovati mu všecko, co nás souží a trápí. A zvláště letos s toužebností byl tento den od nás očekáván, neboť mnoho toho máme na srdci, co bychom Spasiteli našemu požalovali, mnohý zármutek a stesk zachmuřuje mysl naši, mnohá úzkost a bázeň svírá srdce naše, mnohé úpěnlivé přání Božskému Spasiteli přednésti chceme. A není divu!

Již tomu 9 měsíců, dlouhá doba, co slzy naše neusychají, mysl naše se nerozveselila, ale bolestné vzdechy se derou stále z prsou našich.

Již 9 měsíců, dlouhá doba, co chmurný mrak zármutku ulehl na nás

a nechce nás opustiti. Již 9 měsíců, dlouhá doba, co strašlivá bouře válečná zuří v celém světě a svými hrůzami děsí lid a celé národy. Již 9 měsíců, dlouhá doba, co dnem i nocí krvavě se bojuje v celém světě na zemi i na moři, nad zemí i nad mořem, pod zemí i pod mořem. Bojuje se krvavě na širých pláních i v údolích podél řek, v lesnatých horách i na písčinych pouštích, v bohatých městech i chudých vesničkách, na dalekých mořích široširých oceánů i na potocích a řekách vnitrozemských, bojuje se krvavě v povětří o závod s vichorem a též pod mořem o závod s obludami mořskými, a každého okamžiku tisíce nejlepších otců, synů a bratrů klesá za obětí krvavé válce.

Požáry měst a vesniček děsí svou krvavou záplavou jejich obyvatele, hřmění děla chrěstot zbraní rozmnožují jejich úzkost a strach, a hromadné hroby podél silnic trpké, krvavé slzy vytlačují z očí jejich. Věru, když uvážíme tyto nesčetné bědy a hrůzy válečné, tu z prsou našich dere se bolestný vzdech a se zaslzenýma očima vzdycháme k Otci nebeskému: „Proč, ó Bože, tak těžce spocínula ruka Tvá na lidech a národech, proč tak krutě nás tresceš?“ Než jako odpověď slyším hlas Oseáše proroka: „Pán učinil soud s obyvateli země, neboť není pravdy, ani milosrdenství, ani bázně Boží v zemi. Ale zlořečení a lež, vražda a krádež, cizoložstvo rozvodnilo se

a krev krve dotkla se. Proto kvileti bude země a umdlí všeliký, jenž v ní přebývá.“ (Ozeáš 4, 1.)

Ach ano, všecko jest pravda, co pravil prorok Ozeáš národu Israel-skému a slova jeho platí bohužel i do-bám našim. Byli jsme sami svědky těch hrozných hříchů a neřestí, jimiž tento hněv Boží vzburzen byl. Již lhostejně naslouchalo ucho naše hroz-ným vraždám, lhostejně slyšeli jsme strašné rouhání proti Póhu, poněvadž to tak často jsme slyšeli. A jako po-vodeň valil se hřích smilstva světem, zachvacujíc vždy víc a více syny a dcery lidské, a zdaž kdo pomyslíl na to, že Hospodin kdysi vyhladil pro tento hřích potopou pokolení lidské se země? Zdaž kdo pomyslíl, že trest Boží přijíti musí za nesčetné urážky, které bezbožný lid, ano celí národové Pánu Bohu činili? Málokdo na to po-myslíl, a však nahlas neodvážil se nikdo o trestu Božím mluvití, aby nedošel výsměchu od bezbožníků. A běda! Pán učinil soud s obyvateli země, a již zoufalý pláč a nárek naplnil veškeren svět. V dálné cizině vzdálení od svého domova vzdychají těžce strádající vojínové, zatím co doma pozůstali vřelé slzy roní.

Než jestliže rozpomínáme se, mu-síme doznati, že i my jsme hřešili a svými hříchmi hněv Boží popudili. A proto tážeme se nyní zkroušeně: „Co máme činiti, abychom odvrátili od sebe metly hněvu Božího a usmířili Pána rozhněvaného?“

„Obraťte se k Pánu Bohu vašemu, neboť dobrý jest a milosrdný. — Kdož ví, zda se neobměkčí a neodpustí a ne-zanechá po sobě požehnáni,“ tak volá prorok (Joel 2, 13). A žalmista Páně dí: „Vzývej mne v den soužení a já chci tě vyslyšeti!“ Což tedy zbývá nám, než abychom obrátili se k Pánu Bohu a vyzývali jeho milosrdenství a prosili jej za smilování.

Když vypukl světový požár vá-lečný, tu mocným dojmem působilo to na stafičkého zvěčného sv. Otce Pia X., takže nemohl toho snéstí, ale klesl pod tíží ve chladný hrob. Než ještě před svou smrtí napomíná ná-městek Kristův na zemi katolíky ce-

lého: světa a píše památná slova: „V těchto tak bouřlivých dobách obraťme mysli své tam, odkud přichází pomoc; ke Kristu, knížeti po-koje, nejmocnějšímu Prostředníku mezi Bohem a lidmi. K jeho trůnu milosti a milosrdenství nechť spěchají všichni, kteří jsou na světě katolíci!“ Kristus tedy jest knížetem pokoje, k Němu máme se obrátiti, neboť On jde světem a nese pokoj.

A po příkladu sv. Otce Pia X. arcibiskupové a biskupové rakouští vyzývali nás, abychom utíkali se zvláště k Božskému Srdci Páně a prosili za udělení míru. A tak zajisté dobře pa-matujeme si na dojemný okamžik o Novém roce, kdy jsme zasvěcovali naši vlast a celou říši rakousko-uherskou mocné ochraně Božského Srdce Páně. Bylo to první pátek v měsíci, a tu víte, že každý pátek, zvláště pak první pátek v měsíci zasvěcen jest účtě Božského Srdce Páně.

A opět dojemnou slavnost a po-božnost k Božskému Srdci Páně na vyprošení brzkého míru konali jsme v neděli dne 7. února t. r. Tu zase, nově zvolený papež Benedikt XV., který nemění útrpnost jeví s těžce zkoušenými národy a bojovníky a vše-možně vynasnažuje se zmírniti hrůzy válečné, vyzval katolíky celé Evropy, aby takřka útok učinili na Božské Srdce Páně a vyprosili brzký mír. Se slzami v očích a vřelými modlitbami na rtech klečeli jsme po celý den zde ve chrámu Páně a slovy úpenlivými a vroucnými prosili za mír. Činili jsme tak slovy proslavené modlitby za mír, kterou sv. Otec Benedikt XV. k tomuto cíli složil a jež začíná slovy: „Sklíčení hrůzami . . .“

Než zdá se mi, jako by nás Božský Spasitel neslyšel, jako tehdy, když odpočíval na jezeře Genezaretském na dně loďky pohroužen jsa v hluboký spánek, takže ani neznamenal, že strašlivá bouře rozpoutala se kolem něho na jezeře. A uředníci byli celí přestrašeni, než Božský Spasitel klidně spal. A lodička zmítala se na vlnách jako ořechová skořápka a prikřývala se vlnami, a Božský Spasitel klidně spal. A tak i nyní kolem nás strašlivá

bouře válečná se rozpoutala v celém světě, která svými hrůzami děsí myslí naše, a Božský Spasitel, který mezi námi přebývá v nejsv. Svátosti oltární, zdá se, jako by též klidně spal a ani toho neznamenal, jak strašná bouře válečná kolem nás ve světě zuří. A přece, kde jinde bychom mohli najítí pomoci, nežli u Božského Spasitele, v těchto bouřlivých dobách válečných? Kdo jiný mohl by jediným slovem utišití tuto strašnou bouři válečnou, nežli Ten, jenž na jezeře Genezaretském hroznou bouří svým pokynutím utišil. Ano, obraťme myslí své tam, odkud kyně pomoc, ke Kristu, knižíti pokoje, a jako kdysi učedníci na jezeře Genezaretském, tak i my volejme snažně k Božskému Spasiteli v těchto bouřlivých dobách válečných: „Pane, zachovej nás, neb hyneme!“ Zvláště dnes, kdy slavíme výstavu nejsv. Svátosti oltární, jest k tomu čas příhodný. Vzpomínám, s jakou velou touhou volali jsme o minulých vánocích k novonarozenému Spasiteli, aby se smiloval a přinesl světu toužebně očekávaný mír a pokoj, o němž pěli andělé nebeští: „Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle!“ Než tehdy zaniklo naše přání v mnohém pláči a štkání a novonarozený Spasitel nepřinesl mír. Nuže, přinese mír Spasitel zmrtvýchvstalý, jenž učedníky své pozdravoval slovy: „Pokoj vám!“ Obratme se tedy celým srdcem k Božskému Spasiteli a volejme k němu slovy úpěnlivými, snažnými slovy modlitby Benedikta XV.: „Sklíčení hrůzami války, jež ohrožuje bytí národů, utíkáme se, ó Ježíši, k láskyplnému Srdci Tvému jako svému nejbezpečnějšímu útočišti. K Tobě, ó Bože milosrdenství, voláme vroucně: odvrť tuto strašnou metlu! K Tobě, ó Králi pokoje, voláme úpěnlivě: dej nám brzy mír, po němž toužíme.“

„Z božského Srdce Tvého rozbleskla se svatá láska po všem světě, aby zapuzena byla všeliká nesvornost a zavládla jen láska mezi lidmi.“

„Oheň pustil jsem na zemi, a co chcí, než aby hořel,“ tak dělo láskyplné Srdce Tvé, ó nejdražší Spasiteli. Co jest oheň? Oheň znamená lásku.

A tak lásku přinesl Božský Spasitel na tento svět, a co chce, než aby zaplanula v srdcích lidských. Dosud tanou nám na myslí láskyplná otcovská slova, kterými Božský Spasitel napomínal své učedníky při poslední večeři řka: „Synáčkové moji, příkazání nové dávám vám: abyste se milovali ve spolek, jakož já jsem miloval vás. Po tomť všichni poznají, že jste moji učedníci, budete-li mítí lásku jedni k druhým.“ (Jan 13, 34, 35.) Aby mezi nimi nebylo sporu a vády a jeden nad druhého se nevyvyšoval, ale spíše jeden druhému spěchal ku pomoci, snížil se Božský Spasitel ke službě otrocké a jal se umývatí svým učedníkům nohy. A když učedníkům nohy umyl, posadil se opět za stůl a napomínaje učedníky pravil: „Víte-liž, co jsem učinil vám? Vy mne nazýváte Mistrem a Pánem a dobře pravíte: jsemť zajisté. Poněvadž tedy já, Pán a Mistr, umyl jsem nohy vaše: i vy máte jeden druhému nohy umývatí. Příklad zajisté já dal jsem vám, abyste jakož jsem já učinil vám, tak i vy činili. (Jan 13, 13—15.)

Božský Spasitel učí nás, jak máme odpouštětí, neboť když tázal se jej Petr: „Pane, kolikrát zhřeší proti mně bratr můj a odpustím jemu? zdali do sedmikrát? Dí jemu Ježíš: Pravím tobě, ne do sedmikrát, ale až do sedmdesátí sedmkrát.“ (Mat. 17, 21—22.)

Ale ze všech nejkrásnější jsou slova, která Božský Spasitel promluvil ve svém kázání na hoře, řka: „Slyšeli jste, že řečeno bylo: Milovati budeš bližního svého, a nenávidětí budeš nepřitele svého. Ale já pravím vám: Milujte nepřátele své, dobře činite těm, kteří vás nenávidí a modlete se za ty, kteříž vám protivenství činí a utrhají vám: abyste byli synové Otce svého, jenž v nebesích jest, jenž slunce svému velí vzházeti na dobré i na zlé a déšť dává na spravedlivé i nespravedlivé. Nebo milujete-li toliko ty, kteří vás milují, jakou odplatu mítí budete? Zdaliž i publikáni téžou neučiní? A budete-li pozdravovati toliko bratří svých, což více činite? Zdaliž i pohané toho nečiní? Budtež vy tedy dokonalí, jako i Otec váš

nebeský dokonaly jest.“ (Mat. 5, 43—48.) Hle! To jsou paprsky lásky, jež září z láskyplného Srdce Božského Spasitele po všem světě a zářiti budou až do skonání světa. A proto obraťme se k tomuto láskyplnému Srdci Božského Spasitele a prosme je nyní vřelými slovy modlitby: „Z Božského Srdce Tvého rozbleskla se svatá láska po všem světě, aby zapuzena byla všeliká nesvornost a zavládla jen láska mezi lidmi.“ A slibme Božskému Spasiteli, že chceme oheň lásky jeho zapáliti též v srdci svém, že chceme si navzájem odpouštěti, že chceme si v bídě a strastech vzájemně pomáhati po příkladě svého Božského Spasitele.

„Pokud ještě na zemi jsi dlel, tlouklo Srdce Tvé soucitně pro každou bídu lidskou.“ (Modlitba Benedikta XV) Ach ano, drahý Spasiteli můj, kdož by nebyl pohnut Tvou soucitností, kdo by Tě neviděl plakati a se rmoutiti nad bédami lidskými. Ó, pojďme jen a následujme Božského Spasitele a vizme, jak Srdce Jeho tlouklo soucitně pro každou bídu lidskou. Pojďme do městečka Naimu a vizme, jak těší plačící vdovu-matku laskavým slovem: „Neplač!“. A dokonale potěšil matku plačící tím, že vzkřísil jí mrtvého mládence. Následujme Božského Spasitele do Kafarnaum a vizme, jak těší zarmouceného otce nad úmrtím své milé dcerušky. A opět vzkřísil mrtvou dívku a vrátil ji zarmoucenému otci. A pojďme ještě do Bethanie, kde pospíchají vstříc Božskému Spasiteli sestry Lazarovy, Marie a Marta, plačice a volajíce: „Ó, Pane, kdybys tu býval byl, bratr náš Lazar nebyl by umřel.“ A když uviděl Božský Spasitel sestry plačící, pohnulo se též soucitné Srdce Jeho lítostí a plakal s nimi. Tehdy řekli židé: „Hle, kterak ho miloval? Nemohl-liž on, jenž otevřel oči slepého narozeného, učiniti, aby byl tento neumřel?“ (Jan 11, 36—37.) Ale Ježíš vzkřísil Lazara. A pojďme na poušť a vizme, jak soucitně tlouklo Srdce Spasitelovo pro hladovící zástupy, takže po dvakráte nasycuje je rozmnoženými chleby.

Jdeme ku chrámu Jerusalemskému a vizme, jak uzdravuje zde Božský

Spasitel slepého od narození. Jdeme dále k rybníku Bethesda a vizme, jak uzdravuje tu Božský Spasitel člověka 38 let nemocného. Táže se, kam ještě máme jíti, abychom soucitné Srdce Spasitelovo viděli? Ještě jsme nebyli na svatbě v Káni Galilejské, kde odpomohlo soucitné Srdce Spasitelovo nouzi chudých snoubenců, darovav jim hojnost vína, z vody učiněného.

Ještě jsme neviděli setníka v Kafarnaum, jak důvěrně prosí Božského Spasitele, řka: „Pane, služebník můj doma zle se trápí!“ A hle! Tu běží žena chananejská za Pánem Ježíšem a úpěnlivě volá: „Smiluj se nade mnou, Synu Davidův! Pane, dcera má zle se trápí od zlého ducha!“ Kteréhož dí Spasitel: „Ó, ženo, veliká jest víra tvá: staniž se tobě, jak chceš.“ I uzdravena jest dcera její v tu hodinu.

Ale pojďme jen stále a vytrvale za Božským Spasitelem k jezeru Genzaretskému a odtud vstupme s ním na horu a vizme, jak přistoupili k němu zástupové mnozí, majíce sebou němé, slepé, kulhavé a mdlé a jiné mnohé. Vizme, jak kladou je k nohous Spasitelovým a Božský Spasitel je uzdravuje, takže se zástupové diví, vidouce, ani němí mluví, kulhaví chodí, slepí vidí i velebili Boha israelského.

Nuže, tentýž soucitný Spasitel dosud mezi námi prodává v nejsv. Svátosti oltární. Nuže, obraťme se k Němu, a prosme jeho soucitné, láskyplné Srdce, úpěnlivými slovy modlitby: „Pokud ještě jsi na zemi dlel, tlouklo Srdce Tvé soucitně pro každou lidskou bídu. Kéz smiluje se Srdce Tvé nad námi i v této hodině, jež nás tíží osudným záštím a hrozným krveproléváním!“

Což nevidíš, drahý náš Spasiteli, jak hrozná to doba nynější, kdy národ povstal proti národu, země proti zemi království proti království ve vražedné nenávisti? Ach, což nevidí soucitné Srdce Tvé požáry tisíců měst a vesnic, to soucitné srdce, které tak hořce plakalo nad zkázou Jerusalema? „Přijdou na tebe dnové, a obklíčí tě nepřátelé tvoji náspem a oblehnou t.

a souží tě odevšad; a na zemi povalí tebe i syny tvé, kteří v tobě jsou, a neostaví v tobě kamene na kameni.“ (Luk. 19, 43—44.) Tak lkalo soucitné Srdce Tvé, drahý náš Spasiteli.

A proto „slituj se nad tolika matkami, strachujícími se o osud svých synů, slituj se nad tolika rodinami, zbavenými otce; slituj se nad nešťastnou Evropou, na niž dolehla tak těžká rána!“

Vzpomeň, drahý náš Spasiteli, na matku Naimskou, zarmoucenou, které jsi navrátil mrtvého syna, a hle! Tolik matek zarmoucených želá zpět svých synů.

Vzpomeň, drahý Spasiteli náš, na plačící sestry Lazarovy, Marii a Martu, a hle! Tolik sester pláče o bratry své! Vzpomeň, drahý Spasiteli náš, jak jsi malé dítky měl rád a volal: „Nechte maličkých přijít ke mně a nebraňte jim!“ A hle, tyto miláčky Srdce Tvého žalostně volají zpět svých drahých otců a Ty prosebných jejich hlasů neslyšíš. Ach, uslyš alespoň hlasů těch nevinných dítek a navrať jim brzo otce šťastně z pole válečného domů.

„Pokud jsi na tomto světě dlel, bědy lidské nejtěžší účastí jímaly Tebe.“

Jímalo soucitné Srdce Tvé, když jsi viděl slepého a navrátil jsi mu zrak. A hle! Kolik nešťastníků, které krvavá válka tato oslepila?

Jímalo soucitné Srdce Tvé, potkali jsi chromého a navrátil jsi mu přímou chůzi. A hle! Kolik ubožáků, jež krvavá válka ochromila?

Jímalo soucitné Srdce Tvé, viděl-li jsi žebráka s uschlou rukou. A hle! Kolik ubožáků, jimž ruka uschla v požáru válečném?

Jímalo Srdce Tvé, když jsi viděl hladovící zástupy a nasýtil jsi je rozmnoženými chleby. A hle! Kolik tisíců hladověčů, kteří nevědí, odkud by došli nasycení?

Jímalo soucitné Srdce Tvé pohled na nemocné. A hle! Nemoci nejhorší se rozmáhají. A to nejímá soucitné Srdce Tvé? Kéž smiluje se Srdce Tvé nad námi v této hodině!

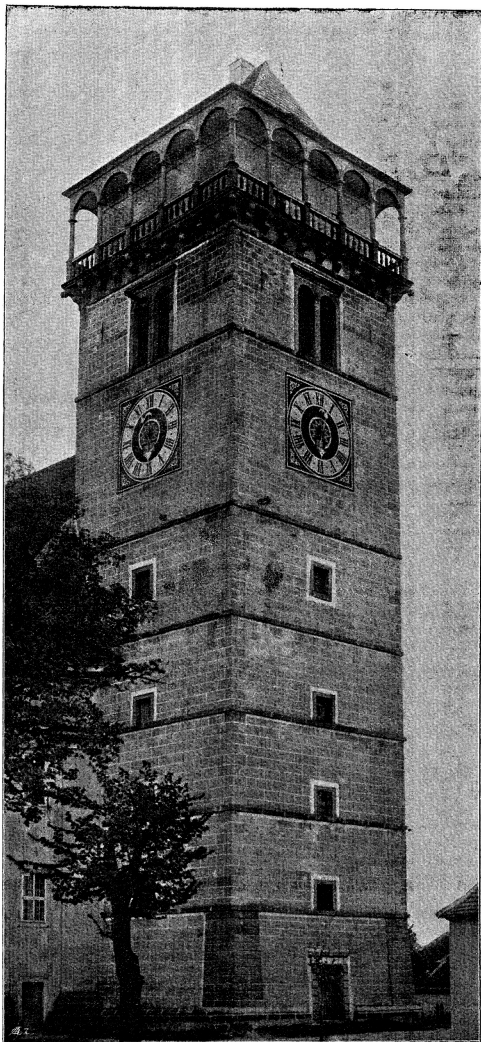
„Vnučni panovníkům i národům myšlení míru, dej ustati boji, jenž

dělí národy, učíš, aby lidé znova zase žili v míru; pomni, že bratřími jsi je učinil za cenu krve své!“ Ach, ano! Vzpomeň, jak velikými bolestmi jsi je vykoupil!

Laskavě vyslyšel jsi apoštola kdysi Petra, když volal o pomoc: „Pane, zachovej nás, hyneme!“ a poručil jsi klid rozbouřeným vlnám. Tak vyslyš i dnes naše snažné prosby a jimi usmířen, dej rozbouřenému světu pokoj a mír!

Než ustaňme již ve svém pláči a nářku, abychom nevzbudili nelibost u Božského Spasitele. Vizme učedníky na rozbouřeném jezeře Genezaretském. Také tak bojácní, malomyslní, úzkostliví v bouři mořské a přece mají Spasitele ve svém středu a vidí, že jest On klidný a klidně odpočívá uprostřed bouře, vědom si své všemohoucnosti, své moci nad celým světem. Než učedníci jeho, bouří přestrašení a ulčkání, malomyslně volají: „Pane, zachraň nás, hyneme!“ A hle! Božský Spasitel kárá jejich malomyslnost a praví: „Co se bojíte, malověrní!“ Jakoby jim těmi slovy mírnou výčitku činil, řka: „Může se vám něco zlého státi, když já jsem s vámi?“ A byla tato bouře pro učedníky velmi poučnou. Když byli pronásledováni od židů a pohanů, když z města do města byli honěni, když byli mučeni, když tyto horší bouře kolem nich zuřily, nežli byla bouře na jezeře Genezaretském, vzpomněli si učedníci na tuto bouři a měli pevnou důvěru v Božského Spasitele a nebáli se, ani nebyli malomyslní, ale stateční ve všech pronásledováních, bídách a souzeních a statečně též za svého Spasitele život položili.

Nuže, vy malomyslní, ustrašení, bojácní touto bouří válečnou, mějte na mysli, že i mezi vámi dlí Božský Spasitel v nejsv. Svátosti oltární. Slyšte hlas Božského Spasitele, kárající vaši malomyslnost: „Co se bojíte, malověrní!“ Hle! K vašemu poučení dopustil jsem na vás tuto strašlivou bouři válečnou. Byli jste ke mně nevděčnými za nesčíslná dobrodiní, která jsem vám prokázal, zapomínali jste na spasení duše své, kterou jsem

Dačice: Věž kostelní.

krví draze vykoupil. Uráželi jste mnohými hříchy mé láskyplné Srdce. Sudťe sami! Měl jsem nechati na věky zahynouti vaši nesmrtelnou duši? A hle! Když jsem tuto strašlivou bouří válečnou na vás dopustil, probudili jste se vy ze spánku náboženské lhostejnosti, obrátili jste se ke mně a staráte se zase, abyste svou nesmrtelnou duši spasili. Neplačte o ty, které máte na poli válečném. Má mocná ruka skytne jim ochranu, takže uprostřed nepřátelských střel nic zlého se jim nestane, a je-li v soudech Božích, aby za svou vlast obětovali život svůj, pak vzpomeňte, že i já jsem za vás život obětoval. Slibuji vám, že je do nebe přijmu, a tam se s nimi jedenkrátě shledáte. A proto se nebojte a nebuďte malomyslní, ale stateční a důvěru mějte ke mně!“

Těmito laskavými slovy konejší Božský Spasitel naši úzkost a bázeň. Nuže, odložme malomyslnost a budme stateční. Byť by více život náš zmítán byl touto bouří válečnou, nežli zmítána byla lodička na jezeře, vzpomeňme, že Spasitel uprostřed nás, On utiší i tuto bouří. Především ale kajme se ze svých hříchů a číňme pokání, abychom svým pokáním usmířili hněv Boží. Vřelými a snažnými modlitbami vyprošujme dnes na Božském Spasiteli v Nejsv. Svátosti Oltářní pokoj a mír!

Při tom ale nezapomeňme na Pomocnici křesťanů, nejbl. Pannu Marii, ale volejme k ní slovy: „A Ty, nejblahoslavenější Panno, jako druhdy v dobách největší nouze, pomoz nám také nyní! Ochraň nás a spas nás!“ Amen.

A. M. Kadlčáková:

Kristu.

Kriste milý, Pane můj
klekám před oltář tu Tvůj
a prosím Tě každý den,
dař mne láskou svojí jen.

Nedej, aby duše má
jenž Tě láskou objímá,
v hříchu těžkém tonula
a v neřestí hynula.

Dař mne svojí milostí
v bolu, trudu, radosti,
a když klesat budu již
sejmi s duše všecku tíž,

Kriste milý, Pane můj
od zlého mne uvaruj,
a v poslední hodině
přičti mne k své rodině.

Boží Tělo.

Napsal Ignát Zháněl.

Není krásnější, velkolepější, nádhernější slavnosti za celý církevní rok nad slavnost Božího Těla. Vždyť jakoby i příroda sama chtěla se s námi radovati, slaviváme tuto slavnost na jaře, kdy vše kvete, kdy vše probudilo se k novému životu. Spisovatelé katoličtí nazývali tuto slavnost slavností Boží a zajisté jest nejskvělejší oslavou našeho Pána Boha; nosíť Ho kněz ve Svátosti oltářní přítomného po osadě, aby nám

všem svým věrným ctitelům poželhal. Jest tedy zároveň tato slavnost slavnosti všech katolíků a důkazem lásky Boha k nám lidem. Nemáme jiné žádosti, než abychom jednou mohli býti s Bohem spojeni. Na Boží Tělo připomínáme ten největší zázrak Boží lásky; Ježíš Kristus chtěje zůstati s námi a při nás, založil velebnou Svátost oltářní, která se na Boží Tělo vystavuje k veřejné účtě. — Není předmětu v obyčejném životě,

proti kterému neměli by lidé té oné námitky. Není článku víry, proti kterému by lidé nebrojili a o kterém by nepochybovali. I při této slavnosti ozývají se hlasy, opakující otázku, kterou přednesli židé samému Spasiteli, hádající se vespolek a řkouce: „kterak to může být?“ Jan 6, 53. Ježíš Kristus nasýtil pěti chleby a dvěma rybičkami zástup lidí, čítající mužů počtem asi pět tisíc. A když byli nasyceni, sebrali ještě učedníci drobty chleba, ležící na zemi a bylo jich dvanáct košů. Když pak lid židovský den na to vyhledal Ježíše, promluvil Kristus krásná, věčně památná slova o velebné Svátosti, řka: „Chléb, který já dám, tělo mé jest, kteréž dám za život světa.“ A připojil: „Nebudete-li jísti těla Syna člověka a píti jeho krve, nebudete míti v sobě života. Kdo jí tělo a pije mou krev, má život věčný a já ho vzkřísím v den poslední. Tu mnozí z učeníků jeho uslyševše tuto řeč, řekli: tvrdá jest ta řeč a odešli.“ Jan, hlava 6.

Týž obraz opakuje se až po dnešní den. Také u nás jsou někteří, kteří neradují se z Božího Těla, kteří nechtějí věřiti, jenom co svými smysly chápou; nechtějí ctíti Ježíše svátostného, přítomného v nejsvětější Svátosti oltářní; nechtějí se zúčastniti tohoto veřejného vyznání víry; nechtějí veřejně odprošovati Ježíše v tento den za všechny urážky, které mu od lidí činěny bývají. Příčiny, ze kterých se tak děje, jsou mnohé, povšimněme si dnes jedné z nich. Jest to hlavně: naše netečnost, vlažnost ve víře.

Vlažnost ve víře.

Před zrušením řádu Jesuitů byli příslušníci jeho pány v jižní Americe nad celou zemí, jménem Paraguay, kde zařídili všecken život tamějších obyvatel podle předpisů naší svaté víry. Jest radost čisti popis života, jaký tam byl. Obzvláště slavnostně oslavovali Boží Tělo. Jesuita, kněz P. Charle oix (čti Šarlvoa) píše: Není možno představit si, s jakou radostí všichni Indiáni těšili se na tento svátek a oslavili jej, ač bez bohatství a nádhery. přece tak, že nikde na světě nebylo podobné oslavy. Radost svou dávaly tyto dívky přírody na jevo také tanci, které však konali zbožně, lahodně, cudně, takže nikdo nemohl být

uražen. Ač nebylo žádné nádhery, přece použili všech krás tamnější bujné, na barvy bohaté přírody, že vše zářilo sytostí nejrozmanitějších barev. Ano, všechna příroda byla takřka přítomna ve květinách, ratolestech, z nichž udělali vítězné brány a oblouky, pod nimiž byla nesena velebná Svátost. Ano, přivázali na dlouhé provázky a silné nitě postře zbarvené ptáky a dali je na ně, zdálo se, že ptactvo toto volně lítá a jakoby bylo dobrovolně přiletělo, aby svým bohatým zpěvem vmísilo se v koncert zpěváků a ve zpěv lidu a tak svým způsobem pomohlo oslavovati i Toho, jehož božská prozřetelnost neustále se o ně stará a nad ním bdí, jak praví Písmo: „zdalži neprodávají dvou vrabců za penizek — asi pět haléřů a nespadne z nich ani jeden na zem bez Otce vašeho.“ Mat. 10, 29.

Všechny ulice vyzdobili krásně pracovanými záclonami, do nichž a mezi něž vkusně vpletly ženy věnce nejpestřejších květin a jejichž jednotvárnost zamezily drahocenné deky a příkrývky. Aby se radovala všechna příroda, přivázali ku stromům v menších mezerách dobře a pevně pouty lvů a tygry. Těž bylo všude plno nádržek s vodou, do nichž dali krásné, lesklé ryby. Přišlo všechno zvířectvo všeho druhu, zastoupeno jednotlivými zástupci, aby holdovali Bohu-člověku ve velebné Svátosti, aby mu jaksi dokázali, že uznávají jeho nejvyšší moc, kterou mu udělil Bůh Otec nade všim, co se hýbe a jest na světě. Všude, kde byla nesena velebná Svátost, byla země pokryta rohožkami a na ně nasykali děti co možná nejvíce pestrých květin a líbezň vonicích bylin. Všichni, i nejmenší děťátka pracovala horlivě o této výzdobě. Ano, ve své naivní lásce ku pravé víře donesly tyto dívky přírody také i pokrmy, jichž toho dne požívali a položili je na stoly, kde mělo jíti procesí a přidali k masu, mouce, také prvotiny obilí, ovoce a sítě bylin a jiných plodů, které se měly teprve dáti do země. Chtěli tím naznačiti, že vše dávají pod ochranu Boží a prosí pokorně, aby Pán všemu požeňnal. Zpravodaj, který tuto slavnost viděl, dodává:

Když pak byla nesena velebná Svátost a zazněl zpěv ptactva, řev lvů a tygrů, zněly jemné hlasy četných zpě-

váků, plný hlazol zpěvu lidu, hlazol zvonů, vše tvořilo sbor, z něhož povstal koncert, že jsem velkolepějšího a velebnějšího, ale také krásnějšího nikde jinde na světě nezažil.

Nebesa nesli nejvyšší úředníci, za nimi byl nesen obrovský prapor a zároveň doprovázeli průvod všichni, kteří měli stejnokroje, pěši i na koních. A jako byl velkolepý pohled na tuto slávu, rovněž byla radost pozorovati zbožnost, úctu, sebranost myslí a výraz svatosti, který se jevil na tvářích všech účastníků. Tam, kde vyznávali Ježíše Krista sotva sto let, oslavovali Jej jako vítěze a Pána všeho světa. Když přišli zpět do kostela, donesli lidé misionářům jídla, která byla při procesi na stolech. Misionáři zanesli jídlo do nemocnic a rozdali chudým. Večer bylo vypáleno co možná nejvíce ohňostrojů.

Schválně jsme přeložiti doslovně tento zajímavý popis, kterak synové přírody, jihoameričtí Indiáni, kdysi oslavovali svátostného Ježíše. Nyní pak povšimněme si, jak se mnozí u nás chovají, když velebná Svátost jest nesena v průvodu na Boží Tělo? A jak vůbec smýšlejí mnozí nejen o této svátosti, nýbrž vůbec o potřebě víry, vyznávají ji veřejně a za ni se nestydějí? Vlažnost, netečnost, nevědomost u věcech víry jest u mnohých bohužel přímo hrozná.

Všichni pravi přátelé našeho lidu s velkou bolestí pozorujeme, že vymírá a mizí mravnost, cudnost, zbožnost, věrnost vytrvati při víře a ji vyznávati; rozšiřuje se nemravnost, surovost, požívavost a jiné přemnohé nectnosti a hříchy.

Všem čtenářům knih známý spisovatel a šlechtetný vlastenec Václav Vlček napsal jednou o této věci následující pravdivá slova: „Nejen v naší milé vlasti, nýbrž po celé Evropě bují za naší doby vždy více materialismus, požívavost, sobectví, cynismus, neurvalost, drzost, rozkošnictví, prohnanost, pletichářství a surové násilí, prósa postavena jest na trůn a postavena také na oltář. Posloucháme ji a kořime se jí, jako by ona samojediná byla s to, aby nás dovedla do ráje, kterýž se nyní zove blahobyť.“ Tužby vlastenecké, strana 73.

Když budeme letos slaviti Boží Tělo, oslavme tento slavnostní den vroucí zbož-

ností, nikoliv pouhou zvědavostí; pokud možno přistupme ku stolu Páně a přičiňme se. aby také jiní lidé této slavnosti uctivé, zbožně byli přítomni. Půjde-li průvod Božítělový okolo našeho přibytku, dejme do oken hořící svíce a vůbec se starejme, aby Ježíš svátostný důstojně byl oslaven. Známý náš básník Kollár napsal ve své básni „Slávy dcera“ následující slova, jichž tuto můžeme dobře použiti:

nic tu chabé lkání, ni řeč
neprospěje prázdná,
národu jen zmužilé srdce
pomůže a čin.

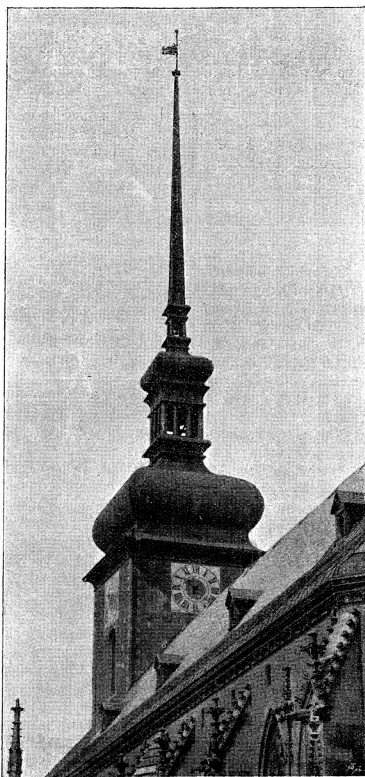
Obraťme tato pravdivá slova básníkova na pole náboženské, o němž jediné se nám tuto jedná a uvidíme, že mluví pravdu. Odložme všechnu liknavost, bážlivost, chabé mluvení a lkání, přiložme ruku k dílu, budme zmužili, bez bázně vyznávejme svou víru a pak musí nastati obrat k lepšímu, obrat, jaký si všichni přejeme, aby naše víra opět zavládla mezi námi, řídila všechna naše jednání a práce, aby vše srovnávalo se s příkázáními Božími i církevními. Pryč tedy se vši vlažností, chabostí, liknavostí, strachem před lidmi a místo těchto nectností ať vládne mezi námi pravá láska k Bohu, ku zděděné víře, úcta k našemu náboženství. Pak bude zajisté také naše oslava svátostného Ježíše o svátku Božího Těla upřímná, srdečná, opravdová, jako byla u synů přírody, u Indiánů, o nichž jsme se předem zmínili.

Kde klesá a mizí víra mezi lidem, tam se ujímá přímo děsná pověra. Upírači Boha a ti, kteří vůbec o Bohu a jeho svaté víře mluví neuctivé a urážejí ji, kde mohou skutkem a slovy, nazývají se sice rádi a s vychloubavostí a žvatlavostí jim vlastní „silným pokolením, silným duchem“. Ale není nad ně lidí lehkověrnějších a pověřivějších. Kdo máš oči k vidění, viz a přesvědčís se o pravdivosti těchto slov.

Veleduch, básník Goethe píše ve svých spisech: Jediným a nejhlubším obsahem dějin jest líciti boje mezi vírou a nevěrou. Všechny doby, všechny časy, v nichž kvetla a vládla víra, byly skvělé, srdce povznášející a plodné pro spoužijící i pro budoucí pokolení. Všechna období, v nichž naopak slavila nevěra

trapné vítězství, zmizela v následující době a nezanechala po sobě žádné památky. Každý dozná, že doby, které ztratily

ubíjeti a podkopávati víru v Boha. A byl tak velký strašpytel, že se hrozně bál v noci strašidel a proto nezůstal nikdy

Brno : Věž kostela sv. Jakuba.

víru a Boha, vyznamenávají se temnou pověrou a přímo směšnou lehkověrností. Ve století sedmáctém žil filosof Hobbes, který pomáhal ve své zemi v Anglii

bez rozžatého světla za tmy. Ku konci osmnáctého století působil proti víře mnoho ve Francii učenec Diderot a byl tak pověřivý, že nikdy nesedl ke stolu

když při něm sedělo třináct účastníků. On i jeho soudruh a spolubojovník všeho zjevného náboženství d'Alembert skálopevně věřili v čáry. Pruský král Bedřich II. přál nevěrcům a měl je u svého dvoru; byl přítelem nevěrce markýze d'Argeus, který přestál smrtelnou úzkost, když se při stole převrhla solnička. Knihovnik největší knihovny na světě, národní knihovny v Paříži, kde jest tolik knih, že zajímá tato budova několik ulic, vyprávěl ministru kultu za dob císaře Napoleona hraběti Partalovi, že krátký čas před francouzskou revolucí byly čteny a vypůjčovány pouze knihy. jednající o kouzlech, čarech, hádáních a o snech. Též jest všeobecně známo, že právě v městech, která jsou proslulá svou nevěrou a jsou v ohledu náboženském nadmíru zanedbána, jest mnoho hadaček, vykládaček karet, prorokyní, které provozují veřejně tento švindl jako živnost a nabízejí své služby lehkověrným lidem inseráty v novinách. Jenom se podívej, kdo nevěříš, do velikých žurnálů, které vycházejí v Novém Yorku, Berlině, Paříži, Bruselu, Frankfurtu nad Mohanem a jinde.

Jsou lidé, hlavně mezi tak zvanou vzdělanou třídou, kterým jest každá báseň kouskem katechismu; divadlo jest jim chrámem, jeviště oltářem, básník knězem i bohem v jedné osobě, k němuž se druží jako kněží nižšího řádu herci a herečky. Návštěva divadla jest jim bohoslužbou, čtení básní jest jim modlitbou. K tomu dodává velký básník rakouský, který byl kdysi oslavován jako největší spisovatel dramatický a první po Šekspirovi, Grillparzer: kdo přestal chodit do kostela, má divadlo za své veřejné bohoslužby a četbu za svou soukromou pobožnost.

Mnoho mají na svědomí v této příčině špatné společnosti. Proto, ač nemívá vždy pravdu lidový německý spisovatel Rosegger, souhlasíme, když varuje před špatnou společností v hospodách a píše taktó: často bývá bohužel u kostela, hlavně v horách, kde mají daleko do chrámu Páně, hned vedle kaplička čertova. Tam jest hlavním oltářem stůl v šenkovně, necudná hospodská jeho knězem, břinkot sklenic jeho zvony a hrou na varhany, kapse hostinského obětou pokladníci, karty jeho modlitební knížkou,

a když jest po nemírném pití a klábosení zmalátněn, jest jeho obětním beránkem. Toto jsou stinné stránky některých našich kostelů; naši lidé nejraději si odpočinou po horkém týdnu ve stínu. Co vystojí mnohá žena bolesti, starosti, bíd, když má muže, který rád navštěvuje tuto kapličku čertovu? Špatné společnosti jsou pro každého, kdo je vyhledává a v nich se pohybuje.

Jest zajisté mnoho příčin, které přivedly lidi na špatné cesty, že opustili svou matku svatou naši katolickou církev a vrhli se do náruče nevěře a hřichu. Dnes pozorovali jsme jednu z nich: vlažnost, netečnost, liknavost ve víře. Chraňme se jí, varujme se všeho, co by nás mohlo ku vlažnosti povzbuditi a pro ni nadchnouti. Jsou to také špatné knihy. Proto praví jeden francouzský horlivý našinec — Veuillot: pšyabné špatné knihy jsou nejhorší věci na světě.

Uctivejme dětinou myslí Svátost oltářní a přijímejme ji často. Vyléči choré, posilní slabé a liknavé, všem pomůže žítí životem ctnostným, který se líbí Bohu a přinese jednou věčnou blaženost. Pak se přesvědčíme, že jest dle slov mystika Fabera nejsvětější Svátost vítězstvím církve nad světem, vítězstvím ducha nad hmotou, vítězstvím milosti nad přírodou, vítězstvím viry nad nazíráním.*

Ž. nynějšího bojiště sdělil svému otci praporečkář 17. pěšího pluku následující zajímavou událost: dnes vykonal jsem krásnou věc. Dobrovolně jsem se přihlásil, že půjdu s našim setníkem a praporečkem J. do blízkého městečka S., které jest docela vyklizeno a zcela rozštíleno. A neuhodnete snad proč jsem tak učinil? Šli jsme, abychom zachránili před požárem a zneuctěním nejsvětější Svátost a posvátné kostelní předměty. Přišli jsme šťastně do kostela. Setník vyňal uctivě ze svatostánku nejsvětější Svátost a vzal ji k sobě. Já pak vzal jsem v sakristii několik obřadních rouch a zabalil do nich kalichy, patény a některé jiné předměty, takže jsem měl asi patnáct kilo. Se všim jsme se šťastně dostali nazpět na naši posici a odevzdali všecko našemu polnímu kurátovi, který nám vřele děkoval. Že nebyl tento podnik

beze všeho nebezpečí, poznáte z tohoto : musili jsme jíti asi tisíc kroků před naše střelecké linie a to v době, kdy padaly na toto místo těžké ruské granáty. Jeden z nich padl ani ne celých sto kroků od nás a druhý zrovna na cestu, kudy jsme šli. Ale my vykonali vše šťastně a vrátili se bez pohromy.

Ejhle, naši hrdinové ! Dovedou nejen chrabře čelití krutým útokům nepřátelským, ale jsou také ochotní, obětovati životy své pro čest a slávu Boží ! Nechtějí dovoliti a ze všech sil zabraňují, aby nebyl zneuctěn Ježíš Kristus ve Svátosti oltářní. Kéž jest jim Bůh za to nejštědřejším odplatitelem !

A. M. Kadlčáková :

Jarní píseň.

Na zemi bělá se sníh,
severák chladný již ztich.

Pod sněhem paří se zem,
zašeptá květinkám všem.

Vzbuďte se ze spaní zas,
zimy již uprchl čas.

Sněžinka vypjala hrud,
vítáno jaro k nám buď.

A za ní skřivánek rád,
jaru jde holdy své vzdát.

Slunéčka čarovný svit,
dovede led a sníh smýt.

A pak již celičky svět,
jaru jde písně své pět.

Síla modlitby.

(Drabé matiáce věnuje Anna Maria Kadlčáková.)

Nad městečkem Pivínem vstával krásný den červenový. Šedivá rosa dosud ležela na zelenajícím se obilí a trávě, ale jakmile slunce z hloubi lesů vyskočilo nad obzor, rosné krůpěje se zajiškrily, voda v rybníku jakoby se proměnila v roztavené stříbro, ptactvo se rozezpívalo, stromy dosud květem obalené stály tiše podél silnice a rázem vše se probudilo k novému životu, posilněno sladkým spánkem. Ranní klekání už vzbudilo všecky k pilné práci. Z komínů vystupoval modravý dým k jasnému nebi, mdlá vůně slabé kávy rozlila se na návsi, na dvůr chystaly se vozy a dobytek se kvapně krmil a poklízal a než zvonili na mši svatou po prvé, už trousily se hloučky lidí ven — do polí okopávat řepu.

Černá země, vlhká a kyprá, voněla, skřivánci vznášeli se nad ní veselým zpěvem a vítali rolníky, příjíždějící na svá políčka a širým krajem brzy hlalo-hlily hlasy lidské radostně a spokojeně.

Mužští vesele volali na koně a ženské za nimi kopaly a trhaly trávu, aby neudusila a nepřerostla řepu. Všichni skláněli se k té zemi vítavé, jako by ji prosili; aby jim neodepřela úrodu svou . . . Slunéčko pomalu vystupovalo výš a výše, rozhořelo se a rozehřálo. Mouchy a komáři se rozbzučeli, obilí i květy zavoněly . . .

„Bože, jak je krásně a pěkně v té boží přírodě,“ libovali si lidé, odkládali kabáty i jupky, protahovali se a rozhlíželi kolem dokola. Po dlouhé zimě, která letos zle řádila, podléhali takřka kráse teplého jara, jeho kouzelnému půvabu, a sotva že narovnali ohnuté hřbety, s novou chutí pouštěli se zase do své práce . . . Tu a tam ozvaly se i milé písně z hrdel mladých děvčat a něžný zpěv nesl se širou dálavou, zanechávaje tu jen ozvěnu, kterou opakovaly blízké skály.

Na silnici objevil se vůz. Tryskem uháněl k městečku. Ohlas dusotu koň-

ských kopyt rozléhal se krajem. Mladá žena zvedla hlavu od práce, zastínila rukou čelo a hleděla snivě za ujíždějícím povozem, v němž seděl lékař. Duše její letěla daleko v myšlenkách. V tomto rozjímání zapomněla na práci, ale pak rychle se sehnula a kopala dále, aby dohonila to, co zameškala. Pot řinul se jí s čela, ale ona toho nedbala. S opravdovou chutí kopala, a mysl letěla tam daleko do nemocnice, kde ležela její sestra. Včera dostali rodiče dopis, v němž starší sestra oznamovala vážnou nemoc její a žádala, by tam otec přijel, neboť se obává toho nejhoršího. Lékaři prohlásili, aby na vše byla připravena. — Všichni plakali, neboť milovali dceru svou, která žila klidný život, nemá však zdraví, daru to největšího, kterého si mnohý z lidí neváží. A jak tak vzpomínky její předváděly jí na mysl mládí její a celý život, kdy ještě doma jako děti spolu si hrávaly, tu mimoděk vedraly se jí slzy do očí a ona plakala. Plakala nad svou ubohou sestrou, ale ještě více nad bolestí matky své, která nebyla k utišení. Viděla její ztrápenou tvář, viděla její slzy a slyšela její bolné vzdechy, jež draly se jí z hrudi . . . Pozvedla hlavu svou a zrak obrátila k modravému nebi a tiše zašeptala:

„Bože mocný, Bože dobrý, nedej, aby sestra má zemřela tam v cizině, dej jí aspoň tolik síly, by ještě jednou zavítala mezi nás!“ A tichá modlitba letěla vzhůru k trůnu Všemohoucího, který ve svých rukou má celý svět. Modlitba z vroucího a upřímného srdce letěla do nebe a anděl přednesl ji Hospodinu sedícímu na trůně. A opět šeptaly rty její „Zdrávas“ k té nebeské Královně, prosíce ji, by i ona svojí přimlouvou vyžádala zdraví milované sestřič. „Pomoz, Maria, neboť duše sestry mé vroucně tebe miluje a dobrým dítětem tvým jest.“ Tak modlila se a prosila mladá žena za nemocnou sestru svou při práci tam na poli a modlitbu svou dokončila něžnou písní mariánskou:

„Vzpomeň, ó Královně milá,
že nebylo slyšáno,
že bys koho opustila,
když k Tobě jest voláno;

Královně nebes milá,
celý svět to dosvědčuje,
že kdo se ti důvěřuje,
nadarmo tě nevzývá:
Ty ho slyšíš a vyslyšíš
jeho prosbu zajisté.“

Krásná píseň nesla se krajem a lidé obraceli se v ta místa, odkud zpěv zazníval a mnozí přidali se k hlasu tomu a zpívali též, neboť na venkově je dosud lid zbožný a důvěřuje v pomoc Matky Boží a věří pevně, že je vyslyší v každé době . . .

V útulném a výstavném statku, který pronajali sobě rodiče mladé Růžičkové, seděla na lavici v kuchyni její stará matička a modlila se růženec za nemocnou svoji dceru Marii, která v dálném městě zachváčena byla nemocí a odvezena byla do nemocnice. Jest učitelkou v hlavním městě a stále churaví. Nemoc zlá zahnízdila se v těle jejím a není snad jiné pomoci, než podrobiti se těžké operaci. Zdaří-li se, nemožno předem věděti, neboť lékaři nedávají mnoho naděje. A proto modlí se matička za své dítě a kropí slzami svými růženec a zvadlé její rty volají: „Maria, Matko Krista Ježíše, neopouštěj dítě mé a vypros mu aspoň tolik síly, by vrátilo se ještě v moji náruč, bych zlíbala a k srdci svému přitiskla jeho hlavu.“ Modlila se matka doma, otec pak v chrámě při mši sv. A když přišel domů, našel svoji ženu v slzách. Ač žalost svírala jeho hrdlo, přece se přemohl a řekl: „Neplač, pláčem nepomůžeme sobě ani jí. Dá Bůh, že snad se uzdraví a nebude to dlouho trvat a shledáme se.“ A co takto mluvil ke své manželce, vstoupil listonoš a přinášel nový dopis od nejstarší dcery, která sdělovala, že nemoc mladší dcery stojí stále ve stejné váze. Žádá, aby byli připraveni na všechno. Po přečtení vyžil se nový proud slzí z očí staré matičky a otec zamýšleně odcházel do zahrady, aby tam při práci zapomněl trochu na bolest, již mu zpráva tato v srdci vyvolala . . .

Na východě objevily se první pa-prsky slunce. V nemocnici arcivévodkyně Vilemíny ve Vidni na bělostném loži leží mladá učitelka a sestra Alexie s ní tiše hovoří a přikládá obklady na

život a slovy plnými útěchy těší ji v jejích bolestech. A učitelka usmívá se a chytáje se ruky sestry, která ji ošetřuje s opravdovou láskou, slabým hlasem šepce: „Sestro Alexie! Dnes měla jsem krásný sen! Zdálo se mi, že sklání se nade mnou svatá Panna a hladí mne po lících. V jedné ruce držela růženec a šeptala mi: „Tento růženec modlila se nesčetněkrát za tvé zdraví tvoje staříčká matka a skropila jej tisíci slzami.“ A opět ukazovala mi něco jiného. Byl to stříbrný pás a na něm zlatými písmeny píseň mariánská. Tuto píseň zpívala tvá sestra na poli při práci, obracejíc se s důvěrou o pomoc a slitování pro tvou bolest a uzdravení. A opět ukazovala mi knihu a v ní mnoho modliteb. „Tyto modlitby za tvé uzdravení modlí se všichni tvoji dobří přátelé. Jdu k tobě, dítě mé, jdu k tobě, a nesu ti ulevění tvých bolestí. Necht' zdraví tvoje podkopané aspoň trochu osvěží se, abys mohla se vrátit k tvé matce, která touží po tvém návratu.“ Ó Maria, krásná jak nejkrásnější růže květ, sklonila se nade mnou a políbila mne v čelo. Sladký pocit prochvél mým tělem a já se probudila. Nade mnou dosud vznášela se krásná nebes Paní a já vykřikla: Na výkřik můj přiběhla hned službu konající sestra Rosalie, a chopíc se mojí ruky tázala se, co bych chtěla. „Nic,“ řekla jsem jí já a zavřela oči, aby neviděla mých slzí, jež draly se mi ven. Sestra Rosalie usedla na okraj postele a hladíc mne po tváři, upravovala mi druhou rukou příkrývku. Po chvíli odešla, neboť myslela, že spím.“

Sestra Alexie, která věčně měla úsměv na tváři, stiskla jí pohnuté ruku a pravila: „Máte vyhráno. Lékaři to řekli, sotva vás spatřili při ranní návštěvě. Buďte ráda, že nemoc vaše se tak zlepsila, a věřte, že Bůh nikdy neopustí toho, kdo v něj důvěruje. Potěší se vaše staříčká matička, až se to dozví, a zaradují se všichni vaši upřímní přátelé, jakož i vaše dobrá sestra, která tu každou chvíli pod oknem se ptá, jak se vám daří.“ A tisknouc mi ještě jednou vřele ruku, odcházela k druhým nemocným, s tím

věčně milým a něžným úsměvem ve své krásné tváři . . .

Po odchodu sestry Alexie přišel professor nemocnice s dvěma mladými lékaři a po důkladné prohlídce spokojeně zakývali hlavami. „Bude zase dobře,“ pravil professor k nemocné, „krise již minula.“ Nemocná se usmála a pravila: „Pane professore, odjedu domů, zdá se mi, že jsem silná, jako kdybych ani nemocna nikdy nebyla bývala.“ Professor se usmál a pravil: „Jen tak nespěchejte, neutíkejte nám, vždyť vám tu není u nás zle.“ — „Ale venku, v té krásné boží přírodě, kde ptactvo pěje a slunce tak krásně hřeje přece jest lépe, než zde ležet na posteli,“ pravila nemocná. „Jak myslíte,“ řekl professor, podal jí ruku a odcházejíc do vedlejšího sálu ještě se obrátil a kynul rukou nemocné. I lékaři podali jí ruku a s pozdravem odcházeli.

Nemocná vstala, oblékla sukni, kabátek, obula punčochy a šlapky a sedla k otevřenému oknu a zadívala se do krásné zahrady, v níž pěli kosi a jiní ptáci své krásné písničky. Slunečko líbalo ji v bledé líce a duše její letěla daleko za svými miláčky, kteří na ni s láskou a starostí opravdovou vzpomínali. Ani poledne se nemohla dočkat. Stále vyhlížela z okna, neuvídí-li svou sestru. A když zahučela jedna, byla již nervosně netrpělivou. A když končně o druhé hodině přišla sestra její, poslala ji rychle domů, by jí přinesla šaty, že odejde s ní a pojedou domů. Sestra nemohla pochopit změnu, která se stala přes noc s tak vážnou nemocí, ale vidouc, že nervosně čeká na její odchod, pospíchala pro šaty, jsouc ráda, že nebezpečí, které hrozilo její sestře, tak náhle jest zažehnáno. A když před čtvrtou hodinou loučila se nemocná se sestrami, zvláště sestra Rosalie a Alexia tiskly jí ruce a obetkaly ji svým něžným a dobrým úsměvem, že slzy vděčnosti vyskočily jí z očí, když díky své jim tlumočila. A když poslední krok z nemocnice učinila, obrátila ještě jednou tam zpátky svůj zrak a mávala šátkem poslední dávajíc „s Bohem“ těm milosrdným sestram, jež věnovaly jí tolik péče v její nemoci . . .

Volným krokem, podepřena jsouc silnou paží své sestry, kráčela naše učitelka tichou alejí k domovu a zahýbajíc za roh ulice, ještě jednou obrátila své zraky k budově nemocnice, v níž ležela a tiše pravila: „Láska, s kterou tyto milosrdné sestry věnují se nemocným, není zlatem k zaplacení. Jak měla jsem vždy odpor k nemocnici, tak nyní musím doznati, že větší péče a čistoty ani ve vlastní domácnosti by se mi nedostalo.“ A sestra její hned blahořečila těmto sestrám, u nichž měla svoje děti a které, když byly již zdravý, nechtěly ani domů jíti. A uvidí-li někde na ulici některou sestru, běží za ní a líbají jí ruce a provázejí jí až k nemocnici, — tak končila svoji řeč. A když po chvíli přišly domů, usadily se a hned radostnou zprávu podávaly rodičům a oznamovaly příjezd svůj. A sotva dopis byl odeslán, již seskupily se všichni kolem nemocné, a bylo to od dětí vyptávání, až je matka musela okřiknout, aby daly tetičce pokoj, že jest ještě slabá. Ona však se jen usmála a nedávajíc znát únavy, laskala se s nimi dále. Slunce hřálo a čistý vzduch letěl z luk do světnice. Opojná vůně růží uspávala skleslou mysl její a netrvalo dlouho, sladký spánek snesl se na víčka naší rekonvalescentky.

Po dvouhodinném spánku probudila se Marie a chystala své věci k odjezdu. Sestra však nechtěla ani slyšeti. „Aspoň ještě dva dny počkej, až budeš silnější.“ A jak řekla, tak se i stalo. Po dvou dnech vydala se na dalekou cestu a sedajíc do rychlíku, naposled zamávala šátkem k poslednímu pozdravu a za malou chvíli ocitla se daleko od místa, kde stáli její přátelé . . .

Rychlík ubíhal pláněmi Dolních Rakous a za hodinu ocitl se na půdě moravské. Marie vydechla těžký vzdech z hrudi, přejela rukou spocené čelo, podívala se na hodinky a tiše šeptla: „Za hodinu budu v Brně.“ A pak odpočinu tam a zítra vydám se zase na další cestu k domovu. Sladký úsměv přelétl přes bledou tvář a v oku se zasvítilo něco jako krůpěj rosy. Rychlík letěl dále a ona skloněna v koutku snila

s očima otevřenýma o svém životě. — Viděla se malým dítětem, pak dospělou dívkou a nyní samostatnou již, paní svých svěřenců, které miluje jako svoje děti. Vzpomínala na všechny své přátele i nepřátele, na všechny ty slasti a strasti a naposled na svou milou přítelkyni, kterou ztratila tak náhle, jak ji nalezla. Při těchto vzpomínkách vedraly se v oči její vřelé slzy a ona žalostně zaplakala . . .

Přemohla se po chvíli, neboť si vzpomněla na slova lékaře, který jí zakázal jakékoli vzrušení mysli. Vzpomněla si, jak jí na srdce kladl, by se chránila všeho, co by ji roztruchlilo nebo rozrušilo. Dusila žal svůj ve svém srdci a rty její šeptaly: „Pro tvou lásku, matičko má, chci žítí, chci klidnou zůstatí a snažeti všechny ústrky, jež nevděk světa mi připravuje . . .“

Z tohoto dumání vyrušil jí táhlý zvuk píšťaly, pocítila slabý náraz a vlak stanul. Byli na místě. Oblékla si kabát, vzala ruční tašku a chystala se vystoupiti. Volně kráčela z nádraží ku svému bytu. A sotva se octla v pokoji, ucítila najednou únavu, klesla na pohovku a za malou chvíli spala jako zabitá . . .

Úterní ráno probudilo ji ze sladkého a silícího spánku. V tu dobu, kdy chystala se zase na cestu k domovu, matka její upravovala pokoj pro její pohodlí. Povlečeny bílé povlaky na peřiny, okna pozotvírána, na stole její obraz a za ním kytice růží. Všecko lesklo se bělostí a čistotou, všecko dýchalo milou útulností. Matka s uspokojením zašeptala: „Nu, máš již všecko připraveno, bude se ti tu jistě líbit!“ a usmívajíc se, spokojeně odcházela do kuchyně. Marie zatím rozloučila se s kolegyní, která jí přišla navštívit a přála jí mnoho šťastných chvil na její tříměsíční dovolené, kterou k svému zotavení dostala.

Stisk ruky a již usedla do vlaku, který jí unášel v náruč drahé matky.

Hodina za hodinou přechala a než se nadáli, bylo poledne. „Za dvě hodiny bude již tu,“ řekl bratr Robert a otec chystal se jít na dráhu naproti. A když vlak konečně ve stanovenou hodinu přijel, odváděl otec Marii domů,

Úmysly apoštolátu modlitby.

V červnu modleme se za svatořečení bl. Markéty Alaque.

(Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí papežem.)

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1. Ú.	Sv. Fortunáta , kn. — Úcta nejsv. Srdce Páně. Vázení si darů Ducha sv. † matka. Požehnání úrodě zemské. Příbuzní vojínové ve válce. † kněží.	
2. St.	Sv. Blandiny , p. a. m. (177). Mar. družiny bohosl. Příprava na sv. přijímání. Spolek kněží adoratorů. Pokora a skromnost v řeči. Pobožnost při průvodu.	
3. Č.	Sl. Božího Těla . — Láska k Ježíši svátostnému. Úcta nejsvětější Svátosti. Ozdoba chrámů. Bože dej nám slavného vítězství. Slavnost u vojinů.	
4. P.	Sv. Františka Caracciolo , (1618). — I. pátek v měsíci. Pobožnost k srdci Páně. Zsvěcení rodin B. S. P. Rozšíření obrazů B. S. P. Apoštolát dobr. příkl.	
5. S.	Sv. Bonifáce , bisk. m. (755). — Spolek šíření víry. — Mariánské družiny mužů. Příprava ke sv. přijímání ve spojení s P. Marií. Padlí vojínové.	
6. N.	<i>Neděle 11. 10 sv. Duchu.</i> Úmrtí sv. Norberta, zakl. ř. (1134). Řád premonstr. Neohrožené vyzn. víry. Naši zajatci. Zachování neč. klidu. Vojini na venkově.	
7. P.	Sv. Roberta , opata. — Povolání ke stavu řehol. Časté sv. přijímání u dítek. Šíření dobré četby na venkově. Pobožné obcování mši sv. Padlí vojini	
8. Ú.	Sv. Medarda , bisk. (545). — Velepastyřové naši. Pobož. před nejsv. Svátostí. † bohoslovec. Podpora opuštěným. Ochrana před nakažlivými nemocemi.	
9. St.	Sv. Prima a Feliciana , muč. (286). — Vítězství naší armády. Poutní místa mariánská. Šťastný návrat vojinů. Šťastná hodinka smrti. † rodiče a přízeň.	
10. Č.	Sv. Markéty , král. (1093). — Opuštěné matky a vdovy. Účast na eucharist. průvodu. Prošba o milost a požehnání. Pokora a čistota srdce. † rodiče.	
11. P.	Nejsv. Srdce Ježíšova . Zadostičnění Srdci Ježíšovu. Členové apoštolátu modlitby. Proste o mír. Zbožnost u vojinů. Ranění a nemocní.	
12. S.	Sv. Lva III , pap. (816). — Sv. Otec Benedikt XV. a jeho snahy o mír. Svornost v rodině. Ošetřovatelé raněných vojinů. Ochrana Boží pro bratra ve válce.	
13. N.	<i>Neděle III. 10 sv. Duchu.</i> Sv. Antonína Pad. (1239). — Úcta tohoto světce. Konání nábož. povinností. Návštěva služeb B. v neděli. Obětavost v povolání.	
14. P.	Sv. Basilia , bisk. a uč. cirk. (379). Katolíci v nepřátelských zemích. Návrat rozkolníků do katol. církve. Válkou zrušené osady a katol. kostely.	
15. Ú.	Sv. Víta , muč. (300). Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda. Katol. misie v zámoř. zemích. Živá přízeň a dobrodinci. Ubohá rodina. Setrvalost v dobrém.	
16. St.	Sv. Bennona , bisk. — Spolek šíření víry. Kněží v duch. správě. Vedení katol. spol. Vojen. kněží. Nem. vojini Boží ochrana. Šťastný návrat z vojny. † kněží.	
17. Č.	Sv. Františka Reg. , řeh. (1640). — Posvát. stavu manžel. Pravé pochopení duch. života. Poznání vůle Boží. Čistota u mládeže. 2 studující. Katol. oml.	
18. P.	Sv. Marka a Marcelína , muč. (286). Dar statečnosti našim vojinům. Úcta ke sv. Josefu, ochránci ctitel. nejsv. S. P. Kněží podle nejsv. S. Ježíšova. Nemoc.	
19. S.	Sv. Juliany z Falkon , p. (1340). — Zjednání míru po slav. vítězství. Smírné pobožnosti k bož. S. Páně. Bázeň Boží ve škole. Věrn. v povolání. Dar zdraví.	
20. N.	<i>Neděle IV. 10 sv. Duchu.</i> — Smíření národů. Svornost a láska. Požehnání práci. Povolání k duch. stavu. Za dary Ducha sv. Vítězství nad pokušením.	
21. P.	Sv. Albisia z Gonz. (1591). Dar andělské čistoty. Řád tov. Ježíšova. Setrvání v dobrém. Odevzdanost do vůle Boží. Ochrana naší mládeže. † kněží.	
22. Ú.	Sv. Pavlína , bisk. (431). — Naši velepastýři. Šlechterné snahy sv. Otce. Zachování úrody zemské. Odvrácení drahoty a hladu. Dar trpělivosti.	
23. S.	Sv. Ediltrudy , abat. (679). — Dar vroucné modlitby. Horlivé konání povinností stavu. Dary Ducha sv. Šťastný výsledek zkoušek. Kněží.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
24. Č.	<i>Sv. Jana Křtitele narození.</i> — Pokání za hříchy. Evangelické rady. Stálost v utrpení. Láska k chudobě. Opuštěné vdovy a sirotci po vojnech.	
25. P.	Sv. Viléma , opata. (1142). — Odvrácení všeho zlého. Požehnaní missijním pracím. Oběttní sdružení duší. Pobožnost k nejsv. Srdci P. u vojska.	
26. S.	Sv. Jana a Pavla , muž. (362). — Svornost a jeřnota. Přemáhání nevraživosti. Věrnost v povolání. Zbožná výchova dítek. Bratrstvo nejsv. S. Páně.	
27. N.	<i>Neděle V. po sv. Duchu.</i> — Císař a král náš. — Smír a náhrada nejsv. Srdci Páně skrze neposk. Srdce P. Marie za nevěrnosti v konání povinnosti úřadu.	
28. P.	Sv. Lva II. , pap. (683). — Snahy sv. Otce o mír. Následník trůnu František Ferdinand a jeho choť Julie. Katol. semináře. Vojíní v zajetí.	
29. Č.	<i>Sv. Petra a Pavla, a ošt. P.</i> (67). — Láska a poslušnost k církvi sv. Podpor. sv. Otce v jeho dobr. úmysl. Přípr. na duch. cvičení. Kněz a svěřenci.	
30. St.	Sv. Pavla , apošt. památka. — Důvěra v Boha. Čest a chvála nejsv. Srdci Páně za všechna dobrodiní. Žíví a † úlové bratrstva B. S. P. a Apošt. modlitby.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek-vykonaný na tyto úmysly.

V Paray le Monial zjevil se Pán Ježíš zbožné řeholnici Markétě Alacoque, když z celé vroucnosti duše své čistě se modlila před svatostánkem a odprošovala Pána Ježíše za všechny urážky jemu způsobené od lidí nevěděčných. Tato služebnice Boží byla nástrojem, zkrze níž se učta nejsv. Srdce Páně rozšířila po všem světě. Sama jsouc věrnou následkyní ctností nejsv. Srdce P. toužila, aby ode všech lidí bylo milováno. Tato řeholnice pokorná byla po smrti prohláseua za ctihodnou, později za blahoslavenou a jako taková účtē lidu křesťanského doporučenou k následování. Tatáž služebnice Boží a apoštolkyňē účty nejsv. Srdce Ježíšova má nyní býti prohláseua za svatou, jelikož život její úplně se srovnával se svatostí života jiných světic Božích a od samého Spasitele tolik byla omilostněna. Život této blahoslavené Markéty Alacoque souvisí úzce s účtou a pobožností k nejsv. Srdci Páně. Prosme tedy toto nejsv. Srdce, aby služebnici svou dále a více oslavilo, by patrna byla světu svátost její a by od sv. Štolice apoštolské za svatou prohláseua byla.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za svatořečení blahosl. služebnice Tvé Markéty Alacoque na všechny úmysly, jež doporučovány jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, řiši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učňi, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Přičiníti se modlitbou o svatořečení bl. Markéty.

Úmysl v červenci: Oběti světové války, ranění, zajatí a padlí vojínové.

kde matka tklivě vítala svou dceru. Všichni slzeli radostí nad šťastným shledáním. A ona vidouc tu jejich lásku, neubránila se slzám. „Děkuji vám,“ to bylo vše, co mohla říci. A matka hledíc na ni pravila: „Prosila jsem Matku Boží, bych aspoň ještě jednou tě uviděla a vroucně jsem se k ní modlila za tvé zdraví. A ona vyslyšela mne, a proto důvěřuj i ty, dítě, v pomoc její, neboť neopustí toho, kdo se k ní o pomoc utíká.“

A Marie usmívajíc se na všecky, vypravovala jim svůj sen, v němž Maria Panna přinesla jí radostnou zprávu jejího pozdravení.

A od toho dne ještě větší úcta k Matce Boží v srdci všech se usídlila a každého večera bylo slyšeti krásnou píseň mariánskou:

„Vzpomeň, ó Královno milá,
že nebylo slýcháno,
že bys koho opustila,
když k tobě jest voláno.“

Tuto píseň zpívala celá rodina a zraky všech obracely se k milostnému obrazu Matky Boží pomocné, který každého dne ověnila ruka pozdravující se Marie růžemi, jichž v zahradě kvetlo na tisíce . . .

A. M. Kaděnková:

Matička.

Matička se modlívala
za nás, drobné za děti,
když jsem ještě s ní tam žila
před dvaceti lety.

Pod ochranu Matky Boží
nás vždy poroučela
a o štěstí, blaho naše
velkou péčí měla.

Starala se o své děti
dlouhou roků řadu
a když jsme již velké byli
přispěla svou radu.

A když děti její měli
drobné také děti,
matička se za ně modlí
a Bohu je svítí.

Obrázky z katolických missií.

Podává Maxmilian Weinberger.

Obrázek z Malé Asie.

V Malé Asii, na pokraji tak řečené Solné poušti, leží město **Konia**, ve výši 1027 m nad hladinou mořskou. Je to starodávné **Ikonium**, které bylo ve starověku hlavním městem Lykaonie, země to ohraničené na sever Galatií, na východ Kapadocií, na jih Kilikií a Isaurií, a na západ Frygií. Na konci druhého století po Kristu stala se Lykaonia provincií římskou a byla spojena s Kapatocií.

Konia čili Ikonium nazývá se městem sv. apoštola Pavla a sv. Tekly.

Městem sv. Pavla nazývá se proto, že tam apoštol na svých

apoštolských cestách několikrát se zastavil. O prvním jeho tam pobytu vypravují **Skutky apoštolské**: „I stalo se v Ikonium, že vešli spolu (Pavel a Barnabáš) do školy židovské a mluvili, takže uvěřilo Židů i Řeků veliké množství. Ale kteří ze Židů nevěřící byli, vzbouřili se a popudili k hněvu smysle pohanů proti bratřím. Byli pak tu dlouhý čas, důvěrně sobě počínajíce v Pánu, kterýž svědectví vydával slovu milosti své, čině, aby se dále divové a zázrakové skrze ruce jejich. I rozdělilo se množství města: a sice někteří byli se Židy, a někteří s apoštoly. Když pak se na ně obořili pohané i Židé s knížaty svými, aby

je zhaněli a kamenovali, srozuměvše tomu, utekli do měst Lykaonských, do Lystry a Derbe, i do vsí okolní krajiny a kázali tam evangelium.“

Městem sv. Tekly nazývá se Ikonium, protože odtud pocházela sv. Tekla, panna a mučednice, jejížto památku církev katolická koná dne 23. září. Z jejího životopisu vyjímáme toto:

„Thekla byla dcerou bohatého měšťana v Ikoniu, byla pohansky vychována a vznešenému jinochu Thamirovi záhy zasnoubena. Když sv. apoštol Pavel do Ikonie přišel, ubytoval se právě naproti domu, ve kterém Thekla, tehdy osmnáctiletá panna, přebývala. Když sv. apoštol kázal, stávala u okna a poslouchala. Milostí Boží povzbuzena, odebrala se konečně s jinými posluchači ke sv. Pavlovi, byla od něho vyučována, na víru obrácena a pokřtěna. Jsouc křesťankou, zavázala se slibem ustavičného panenství a odřekla se svého ženicha. Umyslu tomu protivila se matka, protivil se i snoubenec Thamis; oba dotírali na Theklu, aby slib svůj zrušila a ve stav manželský vstoupila. Ale Thekla zůstala slibu svému věrna a když sv. Pavel z Ikonie byl vypuzen, odešla tajně z domu otcovského a s mnohými jinými křesťany sv. apoštola následovala. Byvši dohoněna a polapena, byla přivedena nazpět a od vlastní matky a ženicha Thamira dána v obžalobu.

Pohanský soudce nadarmo sv. pannu přemlouval, aby od víry křesťanské odpadla a se vdala. Konečně ji odsoudil na smrt upálením. Zmužile vystoupila Thekla na hranici, ale plameny uhašeny byvše náhlým deštěm, neublížily jí. Pustili tedy na ni hladové dravce, ale dravci jako beránci lehli si k jejím nohám a lízali je. Uvrhli ji potom do jámy mezi jedovaté hady, ale Bůh zabil hady bleskem a Thekla bez úrazu z jámy vystoupila.

Pro tyto zázraky přijalo mnoho pohanů víru křesťanskou, Thekla pak propuštěna byvši z vězení, žila potom svatě v městě Seleucii, dočkala se stáří devadesáti roků a v tomtéž městě zemřela a pochována byla. Hrob

její podnes navštěvují poutníci. Ostatky sv. Thekly nalézají se také v hlavním kostele v Miláně v Itálii, kde se vzývá jako patronka.

To je tedy příčina, proč se Konia nazývá městem sv. Pavla a sv. Thekly.

Jinak je Konia město nám katolíkům v Evropě neznámé, a kdyby nebylo missionářů z řádu Assumptonistů, kteří se tam před lety usadili, podnes bychom o něm nic nevěděli. Assumptonisté mají tam školu a malou nemocnici, vycházejí však také do okolí, aby vyhledávali a léčili nemocné. O prvních počátcích této naděje missie píše otec představený P. K l e m e n t :

„Město Konia, staré to Ikonium, bývalo kdysi městem křesťanským, nyní je městem moslimů. Má čtené „turbéh“, t. j. hroby mohamedánských světců a učené medressy, t. j. bohoslovné školy islamu. Ze starodávného křesťanství nezbylo nic. Islam na svém pochodu všecko rozbil, zde více ještě než jinde. Dnes sice turecká zběsilost staré doby pominula; nezuří již více dávná barbarská nenávisť a zášť starých Turků, která v každém křesťanu divoké zvíře spatřovala, které bez příčiny, z pouhé choutky zabítí bylo dovoleno. A bratrskými vzájemně styky ani podnes nejsou; Turci se sice s křesťany jakž takž snášejí, ale ne bez tajného záští. Co do náboženství podobá se Konia všem ostatním městům na východě; v každém z nich je několikero vyznání. Mohamedánských sekt je tam několik, mnohem slabší je živel křesťanský. Na 50.000 obyvatelů připadá jen 6—7000 křesťanů. Kdyby křesťané měli dostatečnou svobodu, cítili by se šťastnými. Jejich osud není však nyní tak bídný jako prve. Jich počet roste ode dne ke dni. Veřejná bezpečnost, prve v této zemi tak řídká, vzrůstá se poněmáhle a usnadňuje dopravu. Příčinou jsou nové železnice.

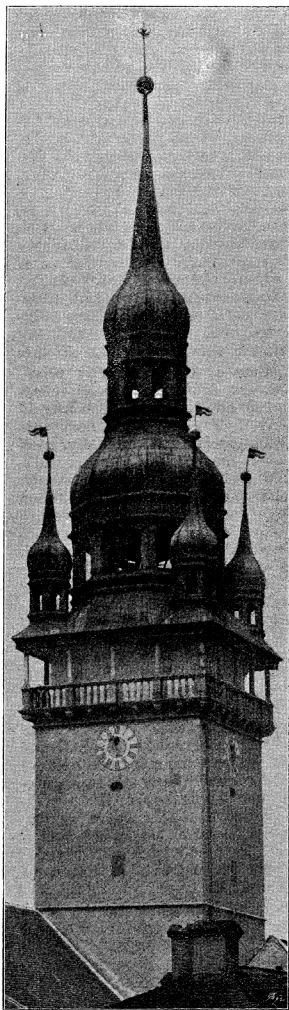
Uprostřed tohoto pestrého obyvatelstva usadili jsme se zde pod ochranou Boží a pod záštitou sv. Thekly, pomalu, ale stále nabýváme půdy a také na vážnosti nám přibývá. Ovšem je naše postavení dosti skromné,

ježto nemáme dosud vlastního přístřeší. Chudoba je u nás hostem, snášíme ji však rádi, doufajíc, že nám Pán Bůh svým časem na přimluvu sv. Pavla a sv. Thekly pomůže.

Náš vliv se víc a více uplatňuje. Naše škola, která se stále rozšiřuje, zjednává nám velkou oblibu u zdejšího obyvatelstva. Laskavý čtenář by se s námi jistě radoval, kdyby viděl naše malé školáčky, jak se rádi a pilně učí katechismu. Lidumilné ošetřování nemocných, kteří k nám berou své útočiště, získává nám též hojně přátel mezi obyvateli.

Bohužel rozkolní Řekové a Arméni chovají se k nám více méně nepřátelsky. Pozorovali jsme to nedávno při prvním našem průvodě Božího Těla. Ponejprv překročil letos náš dobrý Spasitel práh naší chudinké kapličky a bral se ve slavném prvodu ulicemi starého Ikonia. Jaká to radost pro nás! Připravili jsme se na průvod nahonem v poslední teprv chvíli, jsouce na rozpacích, máme-li se na ulici odvážiti. Naše chudoba vynaložila co mohla všechno, aby processí bylo důstojné. Baldachýnu čili nebes jsme neměli; jich místo zastupovala velká bílá plachta, krajkami obroubená, na čtyřech tyčích a vyjímala se velmi pěkně. Na ozdobu oltářů zapůjčily nám některé katolické rodiny ochotně všechny své poklady; neboť i pro ně, jako vůbec pro všechny zdejší katolíky, byl tento projev víry v tomto většinou mohamedánském městě velkým zadostučiněním. V určitou hodinu zaznívaly ulicemi neobvyklé zpěvy církevní. Král králů bral se kolem a věřící skláněli před ním svá kolena. Turci chovali se pokojně, méně zdrženlivě vedli sobě rozkolníci, dávajíc rozličným způsobem svou nevoli na jevo.

Než doufejme — dokládá otec Klement — že tento první veřejný projev víry nám přinese Boží požehnání, jehožto právě nyní tak velice máme zapotřebí. Nejprve bude nám zakoupiti příhodný pozemek. Až takový budeme mít, budeme sami konati práce zednické, tesařské a stolařské a postavíme si nový slušný kostel. A až bude státi, nadějeme se,

Brno: Věž radniční.

že kolem oltáře shromáždíme velký počet těch, kteří Kristu Pánu na oltáři přítomnému budou se klaněti. Doba zdá se nám býti přízniva a jest se nám přičiníti, abychom jí ve svůj prospěch využili.“

R. 1903 začala se v Malé Asii stavěti tak řečená dráha Bagdadská, která vede údolím mezi veletoky Eufратem a Tigridem k Perskému zálivu. Jejím východištěm v Malé Asii je právě město Konia. Proto již na začátku stavby hrnulo se tam ze všech úhlů světa velké množství dělnictva všech zemí, národů a vyznání, mezi nimi ovšem také mnoho katolíků. Tak naskytl se našim missionářům příležitost, rozšířiti obor své missijní činnosti na kruhy dělnické a zmíněný hore otec Klement píše v této příčině:

„Mimo četné protestanty přivábila stavba dráhy do našeho města i velmi mnoho katolíků všech národů a jazyků. Tak se nám naskytuje příležitost, mezi těmito chudáky, kteří zde daleko od své vlasti a často i vzdáleni od Boha žijí, nesmírně mnoho dobrého působiti a jejich tělesnou i duševní bídu mírniti. Většina těchto lidí již od svého mládí toulá se v cizích zemích bez kněze a bez kostela. Proto vidíme mezi nimi velkou lhostejnost a nevědomost ve věcech náboženských. Není však nesnadno, skutky lásky k bližnímu a upřímnou účastí na jejich strastech nalézti cestu k jejich srdcím. Maličkost, obrázek, medailka, růženec, dobré slovo nebo návštěva stačí často, způsobiti jim radost a přivolati je zpět k Bohu jejich dětství, zvláště, jsou-li nemocni a své opuštěnosti sobě vědomi. Denně obchází buďto missionář nebo některá sestra chudobné rodiny, skýtající útěchu, radice a pomáhajíce. Často přijímáme jejich hladové, zimou se třesoucí dítky zdarma do našich škol a dáváme jim mimo výchovu a vyučování také na potravě a šatstvu to nejpotřebnější.“

Bohužel jako všude tak i v Malé Asii a v tomto případě i v Konii

poškozuji katolické missie protestanté. Tu a tam objeví se v městě z čista jasna protestantský kazatel, jež celé haldy biblí sebou přináší a „čisté evangelium“ hlásá, podporován obyčejně několika diakoniskami (protestantskými řeholnicemi), které i nemocným katolíkům své bible a knížky vnučují.

Vůbec missijní činnost protestantů v Malé Asii je rozsáhlá a vzbuzuje v katolických kruzích vážné obavy. Přišli tam asi před 100 lety, aby, jak tvrdili, obraceli mohamedány. Když však brzy poznali, že v této příčině ničeho nepořídí, obrátili svou pozornost na rozkolné křesťany, zvláště Řeky a Armény. Činnosti však mezi mohamedány nevzdali se docela; d kazem toho je, že ještě r. 1903 na 24.000 protestantských biblí mezi moslimy bylo rozdáno.

Velkou výhodou pro protestanty je okolnost, že jsou od svých souvrětců mnohem více podporováni nežli missionáři katolíci od katolíků a následkem toho mnohem větší částky peněz na své missie vynaložiti mohou. Tak na př. jediná americká missijní společnost má v Malé Asii osm větších sirotčinců a pět velkých, moderně zařízených nemocnic, které spravují dobře vycvičení, ve službách missie stojící lékaři. Naproti tomu má katolická missie, vyjma města Smyrnu a Brussu, v celé Malé Asii četné, tak řečené lékárny chudých, ve kterých nekončelně mnoho dobrého se děje, ale ani jedné velké nemocnice.

Také ve školství, tisku a jiných odborech missijní činnosti mají protestanté převahu, stavíce všude národné školy a zaplavující domorodé obyvatelstvo bez rozdílu národnosti a vyznání knihami, novinami, letáky a hlavně protestantskými bibliemi.

Co z toho následuje? Pokroky protestantů vzbuzují sice obavu, ale poukazují zároveň na to, že katolické missie, vedouce v oněch krajinách proti útočícímu protestantismu boj tak tuhý a nerovný, tím větší a účinnější podpory od nás zasluhují.

Chvaloreč na Sv. Františka Saleského.

Dle vlašského rukopisu přeložil Jan Tagliaterra.

Jest pravda, zákon božský jest spravedlivý, jest svatý. Ale z druhé strany nelze upříti, že jest obtížný pro křehkou naši přirozenost. Když tedy někdo padne pod tímto břemenem, nebude se nad tím pozastavovat nikdo, kdo chce býti rozumným. Nařikáte-li, bratří, nad slabostí svou, nekárám vás za to, raději vám přispěji, prohlašuje, že samými silami našimi těžko, ba nemožno jest zákon Boží plniti. Jelikož Bůh prohlásil: Beze mne jste jako ratolest odříznutá od kmene, nemůžete vydávati ovoce, ani květu, ani listů. Beze mne nemůžete ničeho učiniti. To stačí pro naši obranu.

Ale František jest se svým srdcem vzorem všeliké ctnosti; on osvícuje duše na příkrých stezkách dokonalosti; sám na sobě zobrazuje vosk, jenž vtisknuti každé vnímá. Jest obdivuhodným učitelem, jenž svatost snadnou činí. Pln lásky jde vstříc duším, jež touží po spravedlnosti a nařikají, že starosti světské a povinnosti stavu je odvracejí a oddalují od svatosti. Těm spěje ku pomoci a povzbuzuje je. Učiněno jest srdce mé jako vosk rozpouštějící se.

Nikoliv. Nikdo ať se neobává, že mu budou uloženy přísné posty, tuhé bičování, tvrdé zíně, dlouhé modlitby aneb jiné takové cvičby ctnosti, nerosrovnávající se se stavem jeho. František poznamenává, že Bůh, stvořiv květiny, přikázal, aby každá přinášela ovoce „podle pokolení svého,“ aby naznačil, že křesťané, tyto živé květiny jeho církve, mají přinášeti dobré hojné ovoce svatosti, ale ovoce průměrné jejich stavu. S předchůdcem Páně praví všem: Každý ať zůstane na svém místě, můžeť se každý posvětit v tom stavě, v němž ho postavila Prozřetelnost. Nic více neberte, než co vám ustanoveno jest.

A vskutku, které ctnosti žádá František, abychom se stali svatými? Srdce, jež se otevírá a všem poklady moudrosti a lásky uděluje, přizpůsobuje se požadavkům všech stavů, a to jest srdce Františkovo! Učiněno jest

srdce mé jako vosk rozpouštějící se.

Rei, matko, čemu jsi od něho naučila se, abys svatou se stala? Vychovávati děti, poslouchati muže, bděti nad čeledí a dobře vésti rodinu. Chci, dcery, skromností a pokorou byste byly svaté; dělník prací a trpělivostí; obchodník nezištností a spravedlivostí; bohatý vldností a milosrdenstvím; spravedlivý svoje povinnosti, svoji čest vojenskou vojín zachovejž a posvěcuj se službou vojenskou; výběrčí střež práva svého pána a posvěcuj svoje mýto; student prospivejž ve vědách a posvěcuj svůj stav. Kolik se jich těšilo z jeho rad a napomenutí! Ukažoval cestu, nejen jak hříchu se varovat, ale i jak pěstovat nejkrásnější ctnosti; pro každý stav snadnou učinil zbožnost křesťanskou. Šťastné století, jemuž popřán byl takový učitel rozvážný, jenž všem urovnává cestu k svatosti. Kdo by neměl záviditi k těm, kteří byli tak šťastni, slyšeti z úst jeho učení tak lahodné, učení podobné rose, padající ráno na zem a vlévající se každé rostlince, každé květině.

Ale netřeba nám záviděti století, v němž žil i lidem, kterým kázal; nemůžeme-li ony nauky užívatí? Zdalíž libezný světec i nám nezanechal svoje díla, v nichž smýšlení svého laskavého srdce vylil jako balsám vybraný? Učiněno jest srdce mé jako vosk rozpouštějící se.

Kdo nepřizná, že František ukázal snadnou cestu k životu svatému, když prošel toliko milou Philothen čili Bohumilu, která jest sladkým výronem jeho ducha a srdce, kde ctnost postavil na vrozené svoje sídlo a zbavil ji hrůzy, jakou měla v mínění lidu, a provází mile, jako anděl provedl Tobiáše po nebezpečných cestách životních; dostavuje se jako milý společník v síních velmožů, ve školách učenců, v dílnách řemeslníků, v chatách venkovanů. Církev může tvrditi, že tu všeliká obtíž překonána, tu že klidná a bezpečná cesta k životu křesťanskému. Po ní vystupují hříšníci, aniž by to pozorovali, na horu

Kalvarii, s lítostí pozorují ránu v boku Ježíšovu a cítí, že toto srdce jim ohlašuje odpuštění plné lásky.

V úžasti s bližními píše František mnoho listů, v nichž luští pochybnosti, dává poučení, odpovídá na otázky četné. Tu manžely povzbuzuje k životu křesťanskému, tu zas rozdvoušené usmíruje, tu zas lék útěchy křesťanské skýtá zarmouceným, všem ukazuje cestu, otevřenou, snadnou a rovnou, cestu, která vede k nebi. K nebi vás povznáší jeho „Theotimus“. Aniž by o tom věděl, líčí František sebe sama jako serafa, jenž rozněcuje ony duše vznešené, které se chystají s Eliášem nastoupiti tajemnou pout na Horeb. Tu jeví duch jeho moudrost nadpřirozenou a srdce jeho božský plamen. Tu osvědčuje praktickou znalost lásky Boží a objasňuje tajemství nebeská. Mluví o počátku a postupu této lásky a líčí jako v obraze účinky, prospěch a výbornost božské lásky, i spojení snoubence s duší milující.

Ale nezanechal-li svatý František ještě jiného díla, jež by svědčilo o citech a velkomyslnosti jeho srdce, dílo, jež by ukázalo, jak snadnou učinil cestu k nebi, jenž tak často vzdychal: „Buď milovati, buď umřítí!“ Máme ještě dílo (přes tvrdošijné boje pekla, jež by ho chtělo zbořiti), dílo poslední, ale nejslavnější. Horlivost ho pobádala vstoupiti do šlépějí prvních Otců a patriarchů, a božskému Spasiteli přivésti zástup vybraný; založil nový řád řeholnic, aby je vedl k dokonalosti nejvyšší.

A tu obdivujte moudrost společného, nestranného Otce! Ať jsou chudé, nebo bohaté, urozené aneb nízkého původu, svobodné aneb vdovy, silné aneb slabé, všechny bez výjimky, bez rozdílu původu, bohatství, věku, přirozených nedostatků měly býti přijaty. Ze všech chce udělati čisté lilie, ale bez trní, jež by střežly jejich stkvělosti; mají býti orly, šlechetnými, ale nemají z příkré skály patřiti na božské slunce.

Rozumíte mi, bratři, František nežádá řetězů, by tělo bylo trýzněno, ani zíní, ani bdění noční, jež zdraví hubí, nežádá za oděv drsné vlny ani

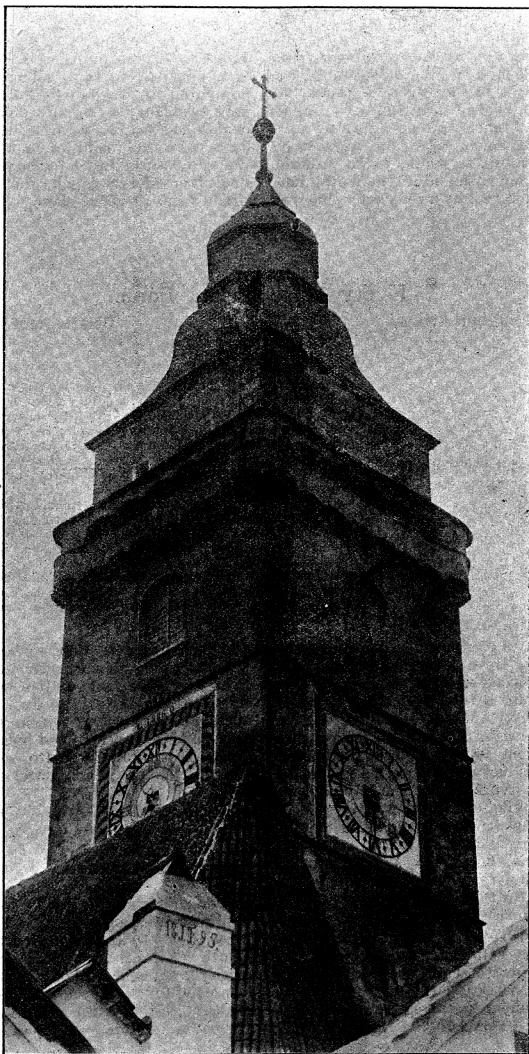
tvrdých provazů, ani bosých noh, ani jakékoliv přísnosti, jež mnohé odstrašují od cesty do nebe. Vím, že je těžko vystupovat po příkré skále, nuže, držte se údolí. Vaše ramena nestačí objímati cedry na Libanonu, trhejte skořici a hyzop. Miluji drobné ctnosti: navštěvovat nemocné, sloužiti chudým, těšiti zarmoucené, ale bez úzkosti a bez strachu, s pravou svobodou. Zkrátka, mějte srdce krásné, srdce plné lásky k Bohu, plné dobroty k bližnímu, to jest všechno, a já, František, vás ujišťuji, že budete svatí.

Viz, kolik duší skrze Františka se povznese jako holubice nevinné!

Viz konečně, jak velký jest počet duší hrdinných, které nemají záliby ve věcech pozemských, protože nemohou jich uspokojit a vystupují na ohnivý vrch Eliášův; a pokud ještě žijí na zemi, František je mění v občany nebeské. Odtud požívají pokoje, klidu, radosti, jakých jazyk vysloviti nedovede. Jaké zahanbení pro nás, jaké výčitky, že zůstáváme pořád dole pod horou, když František výstup tolik usnadnil. Nuže, vystupujme, bratři! Proč otáčíme? Pojďme a skryjme se v tom svatém útulku a nevycházejme z něho. On jest všem vším! Učiněno jest srdce mé jako vosk rozpouštějící se.

Milujete-li klid, on vám poskytne lůžko posypané růžemi a liliemi. Chcete-li, aby vzkvetly vaše dobré žádosti, on vám ukáže hnízdo holubice. Milujete-li sebranost, on zná místo pro vrabce osamělého. Chcete-li plakati, on vám dá slyšeti nářek hrdličky. Tísni-li vás hlad, on vám dá nalézti manu pouště. Máte-li žízeň, dá vám nalézti pramen vody živé. Srdce mé učiněno jest jako vosk rozpouštějící se.

Ale my posud na bojišti; ze všech, stran nepřátelé nás napadají, třebas pokorně vystupujeme na svatou horu, cítíme, jak velice potřebujeme milosti Boží. Nuže, shlédni svatý Františku, na nás vlídným okem svým a dej nám lásky ku svatosti! Oslyš s nebe vzdechy tvých dítek a vypros jim mocné požehnání, jež by je posílilo, ochránilo a spasilo. Nám kněžím podej ruku, pozvedni a podporuj nás, bychom v tvých šlépějích kráčejíce, naučili se

Slavnice: Kostelní věž.

v těchto smutných dobách nejen trpěti pro Boha, ale jako jsi ty činil, též pracovali pro jeho čest a slávu!

A zbožné sdružení? Ó, žehnej svatý Františku těm, kteří se shromáždili kolem tebe jako hvězdy své a se radují ze světla tvého triumfu. Připomeň našim odvěkým nepřátelům, že nesluší se, aby z vědy své vylučovali

Boha a bojovali proti skále pravdy. Pak povzbuď zástup velkomyslných bojovníků, by na bojišti Božím bojovali, neskládající zbraně, dokud boj není dobojován. Kdyby zemřeli v průlomu, padnou-li bojující, o nich zpraviti se bude: Padli silní v bitvě. Padli Boží bojovníci a jejich duše budou žítí blaženě ve věčné slávě.

Květy kříže Krista Pána.

Spodírejte mne kvítím,

Obložte mne jablky.

Láskou omdlévám.

Cantic. cantic. 2, 5.

Ať mne políbí políbením úst svých; nebo lepší jsou než víno pisy tvé. Píseň Šal. 1, 1. Milý můj jest bílý a červený, vyvolený z tisíců. Hlava jeho zlato nejlepší; vlasy jeho jako ratoletky palmové, černé jako havran. Oči jeho jako holubičí při potůčkách vod, kteréž ve mléce jsou zmyté a sedají podle proudů nejplnějších. Líce jeho jsou jako záhonky vonných koření zaseté od kofeňarů. Rty jeho jako lilie prýstící ze sebe myrrhu první. Ruce jeho jsou jako válečkové zlatí, plní hyacintů. Tělo jeho jest jako slonové, vysazené safíry. Nohy jeho jsou jako mramorové sloupové, kteříž založeni jsou na podstavcích zlatých. Postava jeho jest jako Líban, výborný jako cedrové. Hrdlo jeho jest nejlíbeznější a všecek jest žádoucí, takový jest přítel můj... Píseň Šalom. 5, 10—16. Kvítí ukázalo se v zemi naší, čas řezání vinic přišel. Jezte přátelé a pijte a hojně se napijte nejmilejší. Píseň Šalom. 5, 1. Polož mne jako pečet na srdce své, jako pečet na rámě své; nebo silně jest milování jako smrt, tvrdě jako peklo hořlavé jsou lampy ohně a plamenů. Píseň Šalom. 8, 6.

Slova předpověděná nejsou marná. Šťastné dřevo kříže! Na tisíce lidí si přálo, svatého těla Ježíšova jen se dotknouti a tobě se dostalo té cti, že smíš býti lůžkem jeho! O, šťastné dřevo kříže. Již nebudeš jako dosud, pranýřem hanby, nýbrž předmětem největší úcty. Již nebudeš znamením smrti, nýbrž pramenem života. Od této chvíle, co Kristus na tě vstoupil, umřel na kříži, jsi památkou lásky a nadějí v okamžiku smrti, znamením křesťana, útěchou v životě, sílou v každém boji a zvláště v boji posledním. „Svatý kříži, tebe ctíme, lůžko Pána Ježíše!“

Sv. Helena, matka císaře Konstantína Velikého, putovala, majíc 81 let, do svaté země, aby tam hledala kříže, na kterém viselo tělo Páně. Po dlouhém kopání našly se kříže tři. Který jest pravý? Sv. Makarius radil,

aby nechali samého Boha rozhodnouti. V městě ležela na smrt nemocná žena. Přineseny kříže, aby se jich nemocná žena dotkla. Dotekla se dvou a žena zůstávala nemocnou; sotva však se dotkla kříže třetího, hned byla uzdravena. I poznali, že tento kříž jest pravý kříž, na němž umřel Kristus Ježíš.

Plna radosti, sv. Helena vypravila k synu své u skvělé poselství a poslala mu část sv. kříže. Nebyl to vzácný dar? Poslala kdy matka synu svému klenot dražší? Kdyby byla sv. Helena poslala zlato a stříbro, nic by to nebylo u přirovnání s darem sv. kříže. Kříž prostředek pro tělesné uzdravení. Na něm byl Beránek, kterýž sňal a snímá hříchy světa a učinil hody kajícím i spravedlivým. Ustanovení hodu beránka (2 Mojž. 12.) nařídil a řekl Hospodin k Mojžíšovi již a Aronovi

v zemi egyptské takto: „Měsíc tento nám bude počátek měsíců; první bude mezi měsíci ročními. Mluvte ke všemu shromáždění synův israelských a řekněte jim: Desátého dne měsíce tohoto vezmi jedenkaždý beránka, po čeledích a domech svých. Jest-li pak menší jest počet, že by dostačiti nemohl, abyste beránka snísti mohli, přijme souseda svého, kterýž připojen jest do něho, podle počtu duší, kteréž by stačiti mohly k snědění beránka. Bude pak beránek bez poskvrny, podle kteréhož řádu vezmete i kozlátka. A budete ohovati ho až do čtrnáctého dne měsíce tohoto. A budete jej obětovati všecko množství syrův israelských k večeru, Vezmou pak z krve jeho a položí na obě věřeje a na podvoje domů, v nichž jej jísti budou. A jísti budou noci té maso pečené ohněm a přesné (nekvašené) chleby se saláty polními. Nebudete jísti z něho nic syrového, ani vodou vařeného, nýbrž toliko pečeného ohněm. Hlavu s nohama jenoi droby sníte. Aníž co zůstane z něho až do jitra; jest-li že by co z stalo, ohněm spálíte. Takto pak budete jísti jej. Bedra svá přepášete a obuv míti budete na nohách, držíce hole v rukách a jísti budete pospěšně; neboť jest přejíti Hospodinovo. Máte býti hotovi na cestu; neboť potom brzy stane se přejíti Hospodinovo, po kterém odejiti musíte. I půjdu noci té přes zemi egyptskou a bítí budu všecko prvorozené v zemi egyptské od člověka až do hovada a nade všemi bohy egyptskými učiním soudy — já Hospodin.“ Tak předobrazen Beránek nejsvětější: Kristus, Syn Boží na kříži. Není ovšem bez významu každé slovo již tenkrátě poručené. Není bez významu slovo: „Ať je beránek bez poskvrny.“ Není bez významu slovo: „Vezmou z krve jeho.“ „Budou jísti maso pečené ohněm. Aníž co pozůstane z něho až do jitra. Jest-li by co pozůstalo, ohněm spálíte. Jestli menší počet, že by dostačiti nemohl k snědění beránka, přijme souseda svého, kterýž připojen jest domu, podle počtu duší, kteréž by stačiti mohly ke snědění beránka.“ Proč? Pospolitost zajisté a láska společná,

vzájemná, radostná zrovna nařizena Bohem všemohoucím — prvním velkonocím, poněvadž měly přijíti právě Velikonoce: — Beránka nejsvětějšího, jenž dá křížem více než rožní všem nejsvětější tělo a krev ku požívání všem ke společné lásce po přesných dnech postu, jež sám konal po čtyřicet dní. — Ale mimo to bude oltář Páně uprostřed země Egypta,“ pravil Isaiáš 19, (židovská země pro zlost Egyptem jest nazvána, a jméno při pomezí jejím. „Povězte mezi národy: Královal Pán na dřevě.“ Zalm 95. A Kristus Ježíš sám řekl: „Syn člověka až pozdvižen bude — všechno potáhne k sobě.“ Kříž Kristův předně trnem milosrdenství. Než nad to kříž Krista Pána zahradou života duchovního. Kdo by přece nevzpomněl na všechna slova Kristova, která se vztahují rovněž ke kříži Spasitelovu. „Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti. Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese ovoce mnohé; nebo beze mne nemůžete ničeho učiniti. Jan 15, 5. „Já jsem vzkříšení i život: Kdo věří ve mne, byť také umřel, živ bude.“ Jan 11, 25. Sledujme!

Pán Ježíš s křížem vyzdvižen, Pilát napsal na kříž přibítí rozkázal: „Ježíš Nazaretský, Král Israelský.“ Když ten nápis židé přečetli, reptali proti němu, neboť jim hanba nemalá byla, že krále jejich ukřižovali a báli se, že bude po všem světě roznešeno, že král židovský jest ukřižován. Protož ihned to přišlo mezi knížata kněžská; neb místo, na kterém ukřižovali Pána Ježíše, nebylo daleko od města. I řekli knížata kněžská sama k Pilátovi: „Zahanbil jsi nás tím nápisem. Neměl jsi psáti král židovský, nýbrž, že on pravil: „Jáť jsem král židovský.“ Pročž prosíme tebe, rozkaž jiný nápis napsati.“ Hněval se Pilát na židy; neboť ho přivedli k tomu, že nevinného Pána na smrt odsoudil. Proto prosby jejich slyšeti nechtěl, nýbrž řekl: „Co jsem psal, to jsem psal. A to musí tak zůstati, aniž má změněno býti.“ Kříž tedy a tabulka nápisu na něm: „ponížení, pokoření“.

Jako první květ nade hlavou Kristovou, na kříži přibitého Beránka

kvete a vůni líbeznou vydává a tabulka napsaná ukazuje první ctnost: poslušnost, pokoru, pravou poniženost. „Ponížil sebe samého až k smrti a to k smrti kříže.“ — Již v nádvoří Pilátově nelitostní vojáci hlavě Pána Ježíše bolesti způsobili. Nemajíce na tom dosti, že ubohého Ježíše do krve zbičovali, nýbrž zavolali celou tlupu a zahráli si s ním na krále. A přece žádný panovník neměl takových nároků na královskou korunu, na tu nejskvostnější, jako Kristus. „Ó! Vyjděte a a pohleďte dcery sionské, na krále Šalamouna v koruně, kterouž ho korunovala matka jeho.“ (Píseň Šal. 3).

Ale zde koruna z trní, aby jako druhý květ učila všechny věky, mučedníky, mučednice, vyznavače jako apoštoly druhou ctnost: „trpělivost“. Když židé jeden přes druhého v domě Pilátově řvali, Kristus, dí písmo sv. krátce: „Ježíš pak mlčel.“ Dále praví písmo sv.: Žalobců a křivých svědků bylo mnoho; „Ježíš však mlčel.“ Vinili Ho, že bouří lid — „Ježíš však mlčel.“ Pilát se Ho tázal: „Nic neodpovídáš — „Ježíš však mlčel.“ Zavázali mu oči, bili Jej do tváře a posmívali se mu; „Prorokuj, kdo jest, jenž tebe udeřil — „Ježíš však mlčel.“ Splnilo se, co prorokoval Isaiáš: „Jako ovce ku zabítí veden bude a jako beránek před tím, který ho stíhá, oněmí a neotevře úst svých,“ protože květ pučel, kvetl, kvete na kříži, květ ctnosti: „tichosti a mlčenlivosti.“ Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem, plní se zase.

Co nám bije pak dále do očí přímo a nás zaráží, jsou podivné pruhy po celém těle. Jsou dlouhé a tenké, jako od prstů, běží podle sebe i křížem krážem přes sebe. Většina z nich jest otevřena a krvavá, jiné jsou krví nabělé. Odkůd rány Jsou to stopy ukrutného bičování, jemuž se podrobil Spasitel Ježíš Kristus přece nejčistější. Bičování to bylo bolestné, protože spojeno bylo s velkými mukami. O! lide n. új! Bičováním byly vinny tvoje chlupné, tvoje smutné činy!“ Spasitele kříž volá, nejčistější tělo nejčistější vůni vydává ze květů všech nejčistější o ctnost: „čistotu.“

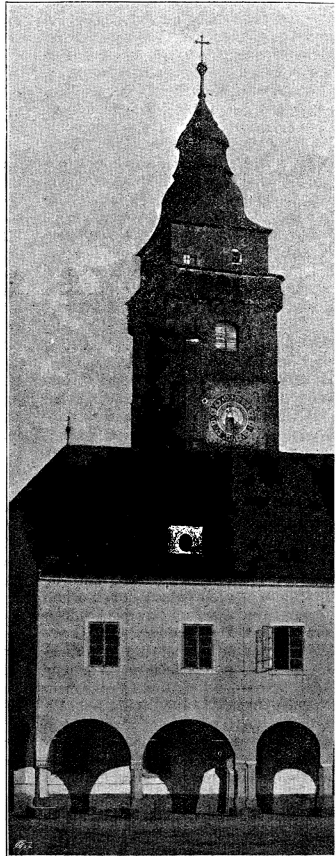
Nohy přibité. V Římě poutníkům se ukazují hřeby, jimiž nohy Kristovy přibity byly. Na píď dlouhý každý ze hřebů, trojhranný, shora na prst tlustý a na hoře se širokou hlavičkou. Takovými hřeby probity nohy Spasitelovy, které po cestě dobročinnosti na zemi kráčely až do té chvíle, kdy přibity byly a život ukončily. Nohy probité cestu ctnosti ukončily a s kříže nám volají: „Kdo vytrvá — spasen bude.“ Vytrvalost, „jako konec ctnosti nohy probité na kříži hlásají.

Ruce přibité: pravice — a levice. Které ruce více pracovaly, které ruce více dávaly. Ruce mozoly pokryté jsou ruce drahocennější — než ruce prsteny zdobené, ale které ruce více zdobený prací tak krvavou, nad ruce Kristovy? Které ruce více dávaly, žehnaly? Či jen to ty ruce, které hládovému zástupu chléb rozdávaly? Nejsou to ony ruce, které oči slepce soucitně se dotkly a jej uzdravily? Nejsou to ty ruce, které i dítkám žehnaly? A tyto ruce na kříži přibity, by hlásaly světu, všem věkům líbeznou vůni vydávaly ctností jako květů, jako růží vonných, červených, plných, aby hlásaly dvě ctnosti: „pracovitost a dobročinnost.“ „Ani lžice vody nezůstane bez odměny.“ Sbírejte poklady, které ani červ, ani mol nekazí...“ „Pojďte ke mně, kteří pracujete...“

A teď bychom měli ze všech těch květů kříže oči, srdce pozvednouti ku středu květů, středu růží, středu lilí. Kdo vypočítá může všechny vlastnosti božského Srdce Ježíšova. Co trpělo Srdce Ježíšovo, když ho Jidáš zradil, co trpělo, když ho milovaný Petr třikrát zapřel, jak ho bolelo, když zástup lidu, který chlebem nasycoval a z něhož nejednou zdraví dal, najednou volal: „Ukřížuj, ukřížuj ho!“ To trpělo božské Srdce Ježíšovo, když na cestě křížové potkal svou matku nejmilejší. Co trpělo, když s kříže viděti musel tu samu pod křížem nejdražší. Co trpělo, když zástupové pode křížem hýbajíce hlavami volali: „Sestup s kříže, jsi-li Syn Boží a my ti uvěříme!“ Když lotr na levice se posmíval: „Pomoz sobě i nám!“ Co trpěti muselo však, když volalo: „Bože můj, Bože

„Új, proč jsi mne opustil.“ Kdo vy-
počítá všechny ty krásné vlastnosti,
které jsou jako listy liliové v jednu
palmu růží soustředěny a končí ranou,
kterou krátce líčí evangelista Jan 19,
34. „... ale jeden z vojáků kopím bok
jeho otevřel a hned vyšla krev a voda.“
Sv. Bonaventura praví: „Krev z boku
až ze srdce vyznamenává naše vy-
koupení, voda pak hřích v našich od-
puštění.“ Hle! tu se teprv písmo na-
plnilo, kteréž praví: „Uzříti, koho
bodli.“ Netřeba dokazovati, poukazo-
vati: Srdce probodené na kříži volá:
„Hle, jak jsem tě miloval!“

Ó! Lásko pro nás ukřižovaná. —
Dle vypravování sv. Bonaventury a
s ním jiných, setník onen se jménem
Longin jmenoval a měl velmi špatný
zrak a oči jako povlakem zatažené.
Když pak krev Kristova po kopí
dolů tekla, nenadále touž krví po-
třísněn dotekl se svých onemocnělých
očí. Nabyl pak zdraví, zdravých očí.
Z toho pak rozhodl se a uznav moc
Ukřižovaného Spasitele v nejsvětější
krvi jeho, sám se ve službu Kristu
Pánu prý odevzdal. Stalo se, že od
služby dosavadní upustil a po Na-
nebevstoupení Páně, byv vyučen ve
víře Kristově od apoštolův ve Cesa-
rei Kapadocké třicet osm let život
poustevníka žil a životem svým
spravedlivým, — příkladným množství
lidu ku Kristu přivedl. Na konec pak,
jak sv. Isidor svědčí, jako biskup a
mučenník zemřel. Tak krev nejsvě-
tější zdravila jen dotknutím. Čím
více zdraví každého kdo ji hodně po-
žívá. Zdraví, léčí nejen oči, sílí životem
ctností kříže, které kvetou jako květy:
růží, lilii všech těch nejvzácnějších kvě-
tů květeny rajske: „duchovní“. „Vstou-
pila jsem do zahrady ořechové, abych
spatřila jablka, oudolí a abych viděla,
kvete-li vinice a pučí-li jabloně gra-
nátové“, praví píseň Šalom. 6, 10.
Vstupuj i ty do zahrady, ku květům
kříže Kristova a květena uschlá se
zazelená jako nejrozkošnější zahrada.
Srdce Páně jest pak středem všech
těch květ, jest za ztracený ráj pravá
náhrada. „Srdce Ježíšovo, hlu-
bino všech ctností!“ smiluj
se nad námi! P. Ševčík.

Slavonice: V předu radnice, v zadě
kostelní věž.

Proste a bude vám dáno.

Časová úvaha. Napsal Ignát Z h á n ě l.

Nedávno mohli jsme viděti ve všech obrázkových časopisech následující obrázek: v předu byla silnice, vedla malým vývozem, po obou stranách byla půda poněkud vyvýšena; čněl tam starý, velký kamenný kříž. Před ním stáli dva naši dragouni a drželi v ruce úzdu koní. Jeden klečel na obou kolenou na zemi; přes ruku měl přehozenou úzdu, držel sepíaté ruce vysoko vzhůru, upřeně pohlížel ku kříži a bylo viděti na obrázku, který byl zhotoven dle fotografie, že přednáší k Ukřižovanému nejvroucnější prosbu. Druhý dragoun stál vzpřímen, měl též úzdu přehozenou přes ruku, také měl sepíaté ruce a rovněž se vroucně a zbožně modlil. Pod tímto obrázkem byl nápis: nebezpečná výzvědná cesta. Byli tedy tyto dva dragouni posláni, aby vyzvěděli postavení nepřitele. Měli před sebou nadmíru obtížnou cestu, ano byli oba ve velmi vážném nebezpečí života. Když vyjeli ze svého stanoviště, uzřeli podle silnice kamenný kříž a tu si myslili: nikdo nám nemůže pomoci a uchovati nás ode všeho nebezpečí, jediný Ježíš Kristus; k němu brali tedy své útočiště. A doufejme, že Pán nesklamal jejich důvěry, že stál při nich, že poslal anděla strážného, aby je vodil po cestách bezpečných a přivedl do jejich domovů bez úhony.

Není mezi námi nikoho, kdo by nebyl touto nynější vážnou dobou přímo anebo nepřímo zastižen. Skoro z každého domu odešel některý muž a jest vojákem. Přemnozí z našich otců, bratří, příbuzných jsou v poli válečném. A kdyby někdo z nás nebyl tímto způsobem zúčastněn nynější války, cítí její tíži, cítí obtíže, které působí jiným způsobem, když jinak aspoň neobvyklou drahotou. Již mnozí z našich drahých snad padli smrtí hrdinskou na poli slávy, položili život svůj na oltář vlasti; poslušni svého císaře vytáhli do boje, ale nevrátili se nám z něho. Jiní opět mají svého milého vojáka raněného anebo nemocného a vědí o něm, kde dlí v nemocnici. Ale jsou také mnozí, kteří nevědí nic o svém milém soudruhovi, nevědí, kde jest, zda v zajetí či zda padl někde; jest neznámý.

Není snad v nynější době nikoho mezi námi, kdo by nemohl o sobě užití slov zbožného trpitele starozákonního Joba, který řekl: slitujte se nade mnou aspoň vy přátelé moji.“ Job 19, 21. Kdo nám může pomoci, kdo nás může potěšiti, nalíti nám do srdce posilujícího balsámu?

Jediný ten, který vyzýval nás slovy: „proste a bude vám dáno, hleďte a naleznete, tlucte a bude vám otevřeno, neboť každý, kdo prosí, bere, a kdo hledá, nalézá a tomu, kdo tlucte, bude otevřeno.“ Luk. 11, 9, 10. Ano, nemůžeme nic jiného počítí, než obrátiti se s plnou důvěrou k Otci nebeskému a modliti se k němu, jak nás sám jeho jednorozený Syn učil: „Otče náš, jenž jsi na nebesích, posvět se jméno tvé.“ Mat 6, 9.

Bylo to v těchto nynějších pohnutých dobách, když odbyvalo se ve Vídni prosebné procesí, aby Pán Bůh se ráčil smilovati nad lidem svým a udělil nám brzký a čestný mir. U těchto průvodů bylo vždy obrovské účastenství; přišli kromě jiných účastníků také obrovské zástupy mužů všech stavů, jako na příklad purkmistr a celá městská rada. Když došel průvod do určeného kostela, měl tam kázání vídeňský arcibiskup, kardinál Piffl. Mezi jiným užil i následujících velmi případných slov:

Na rozkaz a na zavolanou našeho milostivého císaře Františka Josefa sešlo se několik milionů bojovníků, kteří poslušni rozkazu, šli do boje proti nepříteli. Bojují jako lvi a my všichni doufáme s nimi v brzké a čestné vítězství. Obrovská millionová armáda stojí v poli a srdnatě bojuje, nastavuje život, snáší hrdině všechny obtíže, které s válkou jsou spojeny. My pak, kteří jsme zůstali doma, měli bychom všichni vstoupiti; přináleží k ní osoby obou pohlaví, všech věků; nikdo není ani příliš mladý ani příliš starý, každý bude s největší ochotou přijat za bojovníka. Miním a mám na

mysli armádu modlitby. Touto armádou podepřeme armádu za nás a v zájmu našem bojující v poli válečném.

Přistupme všichni za členy této armády modlitby! Modleme se a ctěme Boha svého, nikoliv jediné ústy, při čemž bývá mysl daleko vzdálena a roztržita, ale modleme se v srdci a ne toliko ústy, jak vytyká Ježíš Kristus řka: „lid tento ctí mne ústy, ale srdce jejich jest ode mne daleko.“ Mat. 15, 8. Sám Pán nás ujistil, jak čteme již ve Starém zákoně u moudrého Siracha: „modlitba kofičiho se pronikne oblaka“ 35, 21. V Novém zákoně učinil Ježíš podobný výrok, jak čteme u svatého Marka: „všecko, začkoliv modlice se prosíte, věřte, že vezmete a stanef se vám.“ 11, 24.

Bylo by nanejvýš směšno a opovážливо, kdyby někdo mluvil o věci, které nerozumí buď vůbec anebo velmi málo. Kdyby na příklad chtěl někdo poučovati rolníka o výhodě té či jiné a sám by se musil ptáti: prosím vás, jest toto obilí na tomto poli pšenice či žito? Takový by si jistě utržil výsměch a řeklo by se mu: nepleť se do věci, kterým nerozumíš! Stalo se ve starém věku, že byl živ proslulý malíř, jménem Apeles, který byl považován tehdy za největšího umělce a nejdokonalejšího mistra ve svém oboru. Jednou vystavěl kterýsi svůj nový obraz veřejně na náměstí a schoval se za oponu, aby slyšel úsudky kolemjdoucích. Přišel také jakýsi obuvník, zastavil se u obrazu a všiml si nejprve obuvi a shledal, že něco není tak, jak na příklad při řemesle zhotovuje, proto pravil: jest tam ta a ona chyba. Umělec skrytý za oponou, uznal svou chybu a přes noc ji napravil. Druhého dne šel opět onen švec okolo obrazu a ihned poznal, že obuv jest opravena. Pln uspokojení, že asi Apeles se nějak dozvěděl o jeho radě, začal kritizovati také jiné věci u obrazu a mluvil velmi kousavě o umělci. Tu se nemohl Apeles, skrytý za záclonou zdržeti a hlasitě pln rozhorlení zvolal: „ševče drž se svého kopyta!“ Ano, téhož výroku mohli bychom také použiti u mnohých, kteří mluví o věcech náboženských a nemají o nich ani ponětí. Nejlepší vysvětlení dá nám, kdo všecek jest vírou

proniknut, po celý život se o ni staral a podle ní živ jest.

O modlitbě mohou nám zajisté podat nejjasnější vysvětlení a nejučinnější povzbuzení jenom světci a světice Boží, kteří po celý život svůj horlivě se modlili. Svatý Alfons Liguori píše: „všichni svatí v nebi stali se svatými modlitbou, všichni zavržení zahynuli proto, že se nemodlili.“ Proto nenašli bychom snad ani jednoho světce, který by slovy nejvroucenějšími nedoporučoval časté a zbožné modlitby. Dala by se z těchto výroků utvořiti celá kniha, ale spokojme se toliko dvěmi. Svatý Eligius byl zlatníkem a jest uctíván od zámečníků a zlatníků jako patrón. Napsal také výklad k evangeliu, kde píše o potřebě modlitby takto: „co jest vojáku zbraň, jest křesťanu modlitba. Voják nemůže jíti do vojny beze zbraně tak nemůže nikam se odebrati křesťan bez modlitby.“ Zbožný spisovatel duchovních knih P. Alfons Rodriguez srovnává užitek modlitby s užtkem, který dává strom; praví: „strom, má-li přiněsti ovoce, musí býti na dobrém místě, musí státi na slunci; nemá-li slunce, stojí-li na místě, kde jest buď málo anebo prázdné slunce, nepřinese žádného ovoce a bídne zakrni, až nedostatkem slunce zhyne. Podobně daří se duši lidské, která se nevyhřívá na slunci milosti Boží; neprospěje ani v dokonalosti ani v jiné etnosti.“

I naše deční zkušenost nás učí, jak jest prospěšna dobrá a zbožná modlitba. Bylo to v těchto pohnutých dobách ve kterési nemocnici, v níž ošetřovali raněné a nemocné vojáky. Byl tam Slovák, sesláblý a vysílený dlouhým pobytem na bojišti. Rád ukazoval návštěvníkům nemocnice modlitební knížku. Nosil ji ve své náprsní kapse. Vyprávěl, že zastrčila mu ji jeho žena do kapsy, když v srpnu 1914 rukoval ku svému pluku; musil jí slibiti, že se bude z knížky modliti rád a kdykoliv bude mítí pokdy. A také dodržel slovo a pokud se dalo, modlil se z knížky každého dne ráno a večer. Jednou byl v zuřivé bitvě. Najednou padne na zem a myslí si, že jest jeho poslední chvíle. Cítil bolest na srdci. Ale brzy se vzpamatoval a mohl povstati. Sáhl si rukou na srdce a vytáhl svou modlitební knihu, kterou měl tam v kapse svého

stejnokroje. Knižka byla prostřelena a vězela v ní koule. Desky knižky byly z kosti, silný papír také zadržel kouli; nijak neublížila. Modlitební knižka zachránila tomuto vojákovi život.

Ale snad se zeptáš, jak se mám modliti, aby mne Pán vyslyšel? Modli se vytrvale, neustávej v modlitbě, modli se, jak Ježíš poručil: „Hleďte nejprve království Božího a spravedlivostí jeho.“ Mat. 6, 33. Co se pak týče ostatních věcí potřebných pro náš život, prosme, aby nám je Pán udělil, jak a kdy uzná za dobré. Vždyť v obyčejném životě nemůžeme, ba nesmíme svým dobrodincům předpisovati, co a kdy by nám měli dáti; musíme to ponechat úplně jejich libovůli, jejich dobrému uznání, jak a v čem nám chtějí pomoci. Podobně se máme zachovati vzhledem k našemu Pánu a Spasiteli Ježíši Kristu. Vždyť sám božský Spasitel volal: „Otče, je-li možno, ať odejde tento kalich utrpení ode mne: ale ne, jak já chci, nýbrž ty.“ Mat. 26, 39. Odevzdejme se cele do vůle Boží a Bůh nás neopustí.

Hlavně prosme Boha v těchto pohutých dobách o svatou trpělivost pro všechny, kteří již pocítili na sobě ostří války. Kež by Pán Bůh dal svatou trpělivost raněným, nemocným i jejich ošetřovatelům. V Brně ošetřují v nemocnici na Viděnce těžce raněného vojína, který byl před válkou milosrdným bratrem, F. V. K., který vykonává skutek milosrdenství, byl těžce poraněn. Zavazoval poraněného vojáka a v tom okamžiku byl sám poraněn nepřátelskou střelou do lokte levé ruky. Bohužel byla tato střela „dum dum“, to jest, když poraní, učiní velkou ránu a roztříští vše kam dojde. Ubohý raněný musil se podrobiti několika bolestným operacím, při nichž vždy s pomocí Boží zůstal trpělivý; doufáme, že se uzdraví, že oplatí mu Pán jeho dobrý skutek.

Bylo to v těchto dnech. Ze kteréhosi města jel důstojník po železnici. Když chtěl vstupovati do vlaku, bylo pozorovati, že jest rekonvalescent, že teprve asi nedávno povstal z lůžka a opustil nemocnici. Doprovázeli jej někteří přátelé; protože to bylo uprostřed krásného měsíce května, dali mu překrásnou kytici. Důstojník rozloučil se se svými a vstoupil

do vlaku. Když se rozhlédl po oddělení, v němž seděl, uviděl tam seděti milosrdnou sestru. Šel k ní a pravil: „Račte odpustiti, že se vám osměluji nabídnouti tuto kytici. Byl jsem v nemocnici, kde mne sestry vašeho řádu tak něžně a pozorně obsluhovali, že nemám slov, kterými bych díky své vyjádřil. Račte jako malý můj dik přijmouti tuto kytici.“ Sestra se přívětivě usmála a pravila: „Děkuji, pane, za vaše uznání mých spoleusester, ale já nemohu této tak krásné kytice přijati, neboť račte se podívati, nemám rukou. Byly mně ustřeleny, když jsem byla na obvažišti v Haliči. Právě jsem chtěla pomoci raněnému vojínovi, když mne zasáhl nepřátelský šrapnel a roztříštil mně mé obě ruce, tak že při operaci mně musily býti odňaty.“ Ale dodala: „Budiž Pán Bůh pochválen, děj se vůle Boží!“ Důstojník a ostatní spolecestující naslouchali hluboce dojati těmto slovům.

Ku konci ještě jednu poznámku! Někdy se stává, že horliví čtenáři duchovních knih a pojednání, horliví posluchači kázání slyší, čtou některý příklad, některý výrok a výklad po několika, až se jim to snad omrzí, slyšeti a čísti několikrát totéž. Tu připomínám slova svatého Františka Saleského, velkého kazatele a spisovatele duchovních knih. Píše: Když mají dělníci na poli při hrozném parnu žízeň, jdou se napítí vody ku studánce anebo vůbec, kde jest voda. A nikdo z nich si nevšímá, teče li voda z roury železné či dřevěné či hliněné, teče-li přes bahno či přes písek či přes skály či přes role; vše jedno, jenom když najdou vodu; též se nespokojí s jedním napitím, ale kdykoliv dostaví se žízeň, jdou opět k téže studni, k témuž prameni. Podobně jedneje i v životě duchovním, poučuje dále světec: slycháš tutéž pravdu několikrát, slyšíš též příklad, též výrok opět. Nic nevadí, nenaříkej proto, ale uchovej slova ve svém srdci, uvažuj o nich a což nejhlavnějšího: říd se podle nich!

Neustávejme v těchto pohutých dobách v horlivé modlitbě. Ježíš řekl jednou: „jestliže vy jsouce zlí, umíte dobré dary dávatí dítkám svým, čím spíše Otec váš nebeský dá ducha dobrého těm, kteří ho prosí.“ Luk. 11, 13. Náš Bůh

jest k nám lidem dobrotivý Otec, rád udílí ze svých darů, prosíme Ho o ně. Jsou-li lidé někteří tolik dobří, že ani nemohou viděti bídy lidské, že rádi pomáhají, kde a jak mohou, tím spíše pomůže nám nebeský Otec, když ho budeme prositi. V dějinách země řecké se vypravuje o králi Ptolomeovi Soterovi, že bylo jeho úlovím oblíbeným, které často opakoval: „král má ne sebe, ale jiné obohacovati.“ A také se podle toho řídil, rozdával, co měl, takže někdy přišel

až do nesnázi, že neměl třeba ani potřebného náčiní, když si pozval několik hostů; musil si je vypůjčiti od přátel. Nuže, byl-li král pohanský tolik dobrotivý, čím dobrotivější bude k nám, svým dětem, ku svým synům a dcerám, nebeský Otec, když jej budeme prositi, když se k Němu v těchto pohnutých dobách obrátíme se svými prosbami a žádostmi. Vyslyší nás, smiluje se nad námi! Buď jedenkaždý z nás členem armády modlitby!

Láska, královna ctností.

Podává Fr. Janovský. (Část dalsí)

>Milovati budeš bližního svého jako sebe samého. Mat. 22, 39.

VIII.

Všimli jsme si lásky k Bohu, lásky k bližnímu, vizme nyní lásku k sobě samým, jež dle rozkazu Páně má býti měřítkem naší lásky k bližnímu.

Zdálo by se, jakoby ani nebylo potřebí zvláště mluvití o lásce k sobě samému, jelikož mnozí lidé a ž přilíší sebe samy milují. Ano, až přilíší sebe sama miluje, kdo se nemiluje pro Boha, nýbrž jen pro sebe sama. Takovýto člověk proměňuje sebelásku v hříšné sobectví, nehledá Boha, ale sebe, neběží mu o čest a slávu Boží, ale o vlastní čest, o vlastní prospěch. Varuje nás božský Spasitel od takovéto zvrhlé sebelásky, když tě poukazuje na sobecké fariseje, kteří sice konali mnoho dobrých skutků, avšak ne pro Boha, nýbrž proto, aby byli viděni a chváleni od lidí. „Pilně se varujte, abyste spravedlnosti své (dobrých skutků svých) nečinili před lidmi, abyste od nich vidáni byli, sic nebudete míti odplaty u Otce svého, jenž jest v nebesích. Proto když dáváš almužnu, netrub před sebou, jako pokrytci činí ve školách (sbornicích) a na ulicích, aby ctěni byli od lidí. Amen pravím vám, vzali odplatu svou. Ale když ty almužnu dáváš, ať neví levice tvá, co činí pravice tvá, aby almužna tvá byla v skrytě, a Otec tvůj, kterýž vidí v skrytě odplatí tobě. A když se modlíte, nebuďte jako po-

krytci, kteří obyčej mají ve školách (sbornicích) a na úhlech ulic stojíce modliti se, aby byli vidáni od lidí. Amen pravím vám, vzali odplatu svou. Ale ty, když se budeš modliti, vejdi do pokojíku svého, zavři dvěře a modli se Otci svému v skrytě, a Otec tvůj, kterýž vidí v skrytě, odplatí tobě. Když pak se postíte, nebývejte jako pokrytci smutni; neboť pošmuřují tváří svých, aby vědomo bylo lidem, že se postí. Amen pravím vám, vzalí odplatu svou. Ty pak, když se postíš, pomaz hlavu své a tvář svou umyj, aby nebylo zjevno lidem, že se postíš, ale Otci tvému, kterýž vidí v skrytě, a Otec tvůj, kterýž vidí v skrytě, odplatí tobě.“ Mat. 6.

Nemilujme tudíž sebe pošetilou láskou farisejskou, nýbrž rozumnou láskou křesťanskou; milujme sebe pro Boha, t. j. proto, že i Bůh nás neuznává za hodny své lásky; vždyť nás stvořil k svému obrazu, vždyť nás vykoupil nejdražším Synem svým, vždyť nás posvěcuje Duch svatý, vždyť jsou andělé Boží ustanoveni našimi strážci, vždyť máme na věky u Boha ve slávě nebeské přebývati. Milujme sebe pro Boha, když především pečujeme o spásu duše své podle napomenutí Páně: „Hleďte nejprve království Božího a spravedlnosti jeho, a toto všechno (čeho potřebujete pro své tělo a všecek život

časný) bude vám přidáno.“ Mat. 6, 35. Ovšem i o své tělo a všeliké potřeby pozemské máme přiměřeně pečovat, ale tak, aby tato pozemská

péče nebyla na úkor péči nebeské; řeklť opět Pán: „Co prospěje člověku, byť všecek svět získal, a na duši své škodu trpěl?“ Mat. 16, 26. (Pokr.)

Různé zprávy.

Několik věží na Moravě. Věže jsou jako prsty Boží, které nás pozemšťany poukazují k sídlu věčné spásy, k nebi. Dodávají též městům a osadám obzvláštní krásu, malebnost. Jaká rozmanitost jest v těchto stavbách! V tomto a v následujícím čísle podáváme několik ukázek z věží, které máme na Moravě. Kostelní věž v Dačicích jest překrásná renesanční stavba, vystavěná v letech 1586—1590 s kamennou galerií, hodinami a 5 zvony, z nichž jeden jest z roku 1483. Jest ozdobena sgrafity (ozdoby v omitce škrabané) ze století šestnáctého. Střecha její byla nedávno opravena a poněkud zvýšena a mědí přikryta nákladem zemřelého barona Bedřicha Dalbergra. — Věž kostela městského sv. Jakuba v Brně jest ojedinelá co do stavby na celé Moravě. Dle obrazu města Brna z roku 1617 byla již tedy tato forma věže a uchovává

se v téže způsobě při všech dalších opravách. Věž radnice v Brně jest z roku 1530 a dle tehdejšího oblíbeného způsobu má na čtyřech rozích menší věžky. — Kostelní věž v Slavonicích, dostavěná roku 1549, měla býti zároveň ochrannou věží proti nepřítelům, jest proto tak mohutná a k vůli hlídání galerií opatřena.

Zpěvy k Božimu Tělu pro smíšený sbor od prof. A. Hromádky vydalo benediktinské knihkupectví v Brně. Zpěvy tyto jsou psány ve slohu jednoduchém se zřetelem k dětským sopránům a altům. S průvodem harmonia lze vše zpívatí dvouhlasně. Všechny hlasy jsou jednotlivě vytisknuty. Hlasy pro šmyčcový kvintet — po případě malou dechovou harmonii — dostati lze v opise. Cena jest velice mírná. Partitura a po 3 partech každého hlasu za K 5 60.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svatostí oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za svatořečení Tvé služebnice blah. Markéty Alacoque a na všechny úmysly, jež doporučovány jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce. Srdce Ježíše a Marie, zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plno-mocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono citelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michæli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Modlití se za svatořečení bl. Markéty.

Úmysl v červnu: Oběti války, ranění, nemoení, zajatí a padlí vojíní.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník XLIX.

Vychází počátkem každého měsíce.

ČERVENEC 1915

Nemá pravé trpělivosti, kdo chce trpěti, mnoho-li se mu líbí a od koho se mu líbí. Člověk opravdu trpělivý nedbá jak dlouho trpí, ani toho, jak trpí, ani toho, od koho trpí. *Tom. Kemp.*

Radocha Rudolf.

Za soumraku.

Po kraji válí se soumrak
a mlha loudá s hor;
velebně v ticho v tom zvolá
kovových pěvců sbor:

Ave!

Kolik mi vzpomínek tklivých
ten volá v srdce zvon!
Kolikrát loudil mi na rty
upřímné prosby ston:

Ave!

Zdráva buď, naděje naše,
Ty slyšíš prosby hlas!
Vlččeni my volati chceme
v radostný, žalný čas:
Ave!

A. M. Kadlčáková:

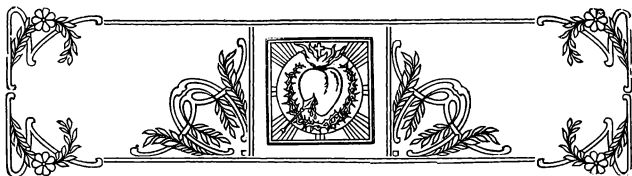
Pozdraven buď....

Pozdraven buď svatý kříží,
zachraň duši moji,
zbav ji, co ji souží, tíží,
nedej padnout v boji.

Pozdraven buď svatý kříží
poslaný nám s nebe.
k tobě všechno tvorstvo vzhlíží
a uctívá tebe.

Pozdraven buď svatý kříží,
k tobě láskou hořím,
milost tvá mé hříchy smíří,
v prachu se ti kořím!

Srdce Ježíšovo, svatý chrám Boží.

P. Rudolf Rozkošný T. J.

V prvních prosbách jsme uvažovali o poměru božského Srdce ku třem osobám v Nejsvětější Trojici; v následujících třech prosbách přirovnává církev sv. toto nejsvětější Srdce ku třem předmětům ze Starého Zákona: ku chrámu, stánku a domu Božímu. Protože však chrám, stánek a dům Boží jsou podobné pojmy, musilo by se, jak každý na první pohled pozná, ve všech třech rozjímáních totéž o Srdci Páně opakovati. Proto jsem si určitěji vymezil úlohu: budu v těchto rozjímáních přihlížeti ku skrytému životu božského Spasitele: v prvním k jeho poslušnosti, v druhém k jeho pracovitosti a v třetím k jeho domácímu, rodinnému životu.

V prosbě, o níž dnes máme rozjímati, se nazývá Srdce Páně svatým chrámem Božím. Každý, kdo přečetl minulé úvahy, snadno pozná mezi oběma podobnost. Když byl svěcen chrám Salomounův, mlha naplnila dům Hospodinův, takže nemohli kněží vstáti a posluhovati pro mlhu, neboť byla naplnila sláva Hospodinova dům Hospodinův. 3 Král. 8, 10. 11. Srdce Páně jest se Slovem Božím podstatně spojené; proto v něm přebývá sláva Boží způsobem daleko vznesenějším než v jeruzalemském chrámě. Chrám byv posvěcen, stal se místem svatým: Srdce Páně pro své spojení s božstvím jest nejsvětějším. V chrámě byl obětní oltář, na němž každodenně byly přinášeny Hned Bohu oběti. Také Božský Spasitel přebývá v prvním okamžiku svého života se svému Otci obětoval, celý jeho život byl ustavičnou obětí,

zvláště však jeho přehořká smrt na kříži. Uvažujme tentokrát o velice vzácné oběti, kterou přinášelo Božské Srdce Páně každodenně, po celé své mládí, svému nebeskému Otci v Nazaretě: byla to oběť vlastní vůle. Přinášel ji tím, že se zřekl své vlastní vůle a činil jen to, co si jeho rodiči přáli, čili jinými slovy: byl svých rodičů poslušen. Popatřme poněkud blíže na tuto jeho poslušnost v Nazaretě.

Když měl Pán Ježíš dvanáct let, slavil ponejprv, dle zákona, v Jerusalemě velikonoční svátky. Po slavnosti něeho nešel rodičům, zůstal v chrámě a nechal je jíti samy domů. Při chrámě byla síň, v níž přednášeli největší znalci zákona a náboženství. Po přednášce býval rozbor o některé pravdě náboženské. Tam měl právo každý se tázat a své pochybnosti a nejasnosti přednést. Pán Ježíš šel tedy mezi ně, poslouchal, otazoval se a na otázky odpovídal. Učitelé zákona ihned postřehli jeho neobyčejné vlohy a povolali ho do svého středu. Bez ostychu, ale s velkou skromností šel mezi ně a vykládal také Písmo sv. Šediví starci, kteří již po mnoho let se zabývali výkladem písma sv., povstávají z míst, přistupují k němu blíž, upřeně na něho hledí, dávají pozor na každé jeho slovo, otazují se ho, a žasnou nad jeho moudrými odpověďmi. Ani jedenkrát se nezmýlil. Každý, kdo ho slyšel, si pomyslí, že by Pán Ježíš nejlépe udělal, kdyby buď v chrámě jeruzalemském, neb ve sbornících vykládal Židům písmo sv.; posluchačů by měl zajisté hojnost a každého by tak nejlépe přesvědčil, že

jest zaslibeným Messiasem. Kolik lidí by poučil, potěšil a jim v pochybnostech poradil! Ostatně měl k tomu právo. Vždyt dokončil dvanáctý rok, v němž každý židovský hoch byl pokládán za dospělého. A vskutku, tři dny byl již samostatným, svobodným, bez dozoru rodičů, kteří jej s bolestí hledali a konečně našli mezi znalci zákona. Matka předstoupila před něho a jemně mu vytýkala, jakou bolest jim způsobil. A co učinil Kristus Pán? Neomlouval se, ale vřídlně odpověděl, že byl oprávněn k tomuto způsobu života. V té chvíli docela změnil své chování. Vstal i odebral se s nimi a přišel do Nazareta byl jim poddán. Luk. 2, 51. Nešel tedy do židovských měst, ani do slavných pohanských Athén, neb do Říma, kde právě za jeho doby byly umění a vědy v největším rozkvětu, nerozšiřoval nauky mezi největšími učiteli, na jejichž spisech až doposud se musí vzdělávati, ale odebral se do Nazareta.

Jaké město bylo Nazaret? Zastrčené v údolí mezi horami, neznámé, takže v celém Starém Zákoně není ani o něm zmínky. Vynikalo jen čerstvým horským vzduchem a krásným rozhledem s výšiny. Celá rodina Páně, jak se zdá, neměla v obci význačného postavení, a práce, kterou měl konati, nepřinesla ještě nikomu veliké slávy. Nikdo z občanů na něm nepozoroval něco zvláštního a neměl tušení o pokladech moudrosti a milosti, které v něm byly ukryty. Ani Natanael, jenž pocházel z Kány Galilejské jen 1/22. hodiny vzdálené od Nazareta, ničeho o něm nevěděl. Proto později, když mu Filip zvěstoval, že našel Messiasa, jenž pochází z Nazareta, nechtěl tomu věřiti a řekl: Z Nazareta-li může býti něco dobrého? Jan 1, 46. Dle těchto slov neměl Nazaret právě nejlepší pověst. Ostatně to dokázali sami Nazaretští, když k nim zavítal Kristus Pán ve svém veřejném životě. Vykládal jim písmo sv. ve sbornici, a dokazoval z něho, že jest zaslibeným Messiasem. Chválili sice jeho moudrost a výmluvnost, ale neuvěřili mu pro jeho nízký původ, a pohrdali jím, že jim nechtěl žádného zázraku učiniti. A když jim Kristus Pán vytýkal jejich nevěru, a srovnával je s modláři doby Achabovy a s malomocnými doby

Eliseovy, rozpálili se hněvem, vztáhli na něho ruce, vytáhli jej ven ze synagogy, vlekli jej městem a chtěli ho s okraje hory svrhnouti dolů. Božský Spasitel, jenž vzbudil všeobecný obdiv svými vědomostmi mezi předními učiteli v chrámu jerusalemském, odebral se se svými rodiči do Nazareta mezi takový lid, a bydlel mezi nim až od svého veřejného vystoupení.

A co činil Pán Ježíš v Nazaretě po tak dlouhou dobu? Sv. Lukáš vystihuje celou jeho činnost jen třema slovy: byl jim poddán. Luk. 2, 51. Abychom jen poněkud dovedli oceniti jeho poslušnost, zodpovězme si následující otázky: 1. Kdo je poslušen? Pán Ježíš, jednorozený Syn Boží, jenž dle své Božské přirozenosti jest úplně svému Otci roven, král králů, pán pánů (Zjev. 19, 16) poslouchá dle své lidské přirozenosti. 2. Koho poslouchá? Ne bezprostředně svého nebeského Otce, ani některého z andělů, ale Panny Marie a sv. Josefa, svých tvorů. »Že Bůh jest ženy poslušen,« volá sv. Bernard, »jest pokorou, která na světě nemá sobě rovné, že žena Bohu poroučí, jest zcela obzvláštním povýšením.« 3. V čem jest jim poddán? V obyčejných pracích, které se konávaly v nazaretské domácnosti a které dle svých sil mohl zmoci. Jiné práce konal v útlém mládí, jiné jako dospělý mládenec. Nevybíral si, co by rád činil a nepřemlouval své rodiče. aby mu nějakou podobnou práci uložili, ani nekonal nic zvláštního, čím by mohl v obci vyniknouti. 4. Jak poslouchal? Velice ochotně, dokonale, na vlas, s láskou, vytrvale; tedy ne povrchně, s odporem a jen na chvíli. 5. Jak dlouho byl poslušen? Největší část svého života strávil těmito nepatrnými pracemi jakoby neměl na světě žádného vyššího povolání než poslouchati. Jen to činil, myslil, přál si, co mu bylo poručeno; jinými slovy: poslušnost byla cílem jeho myšlení, přání, práci a určovala hranice celé jeho vnitřní i vnější činnosti.

A nyní nám zbývá poslední a nejdůležitější otázka: Proč vlastně si božský Spasitel takový způsob života vyvolil? Mohl dělati co chtěl; vždyt byl vyhlášen za dospělého; mohl ve vzneseném královském Jerusalemě seděti na

prvním místě, vábíti k sobě srdce všech, bohatých i chudých; mohl se nechati obdivovati uctívati a jako zázračné dítě ukazovati a zatím nedělá nic jiného, leč poslouchá při obyčejných pracech v zapadlém horském městečku Galileji. Nebyla škoda takového života? Proč si tedy vlastně tak počíná? Jen z lásky ku křesťanské mládeži, aby jí dal příklad, který by zrovna do očí bil, aby jí naučil poslouchati.

Dokud jest dítě malé a slabé, cítí, že jest ze všech stran odvislé, a že potřebuje rady a pomoci. Rodiče mu všeho poskytují s láskou. Proto s důvěrou na ně pohlížíme a není-li zhýčkané, rádo poslouchá. Rychle však mijejí mladá léta. Když vyhodí mládež školu, začíná si něco o sobě mysliti: že již mnoho ví, a že nepotřebuje rady zkušených lidí, že má dosti své tělesné síly, a nepotřebuje na nikom záviset; touží proto po samostatnosti. Má-li se podrobiti náhledu a vůli svých rodičů, cítí druhdy v srdci odpor, a zdá se jí, že jest ve své svobodě omezována. Proto by se ráda vymanila z moci rodičů, a touží po svobodě, aby mohla dělati co se jí zalíbí: toulat se, všelijakých i nedovolených radostí si popřávat, a žít v úplné nezávanosti. A přece není větší zkázy pro dospívající mládež, než nevázaný život, zvláště má-li dosti času a peněz; divočí a pustné čím dál tím více.

Proto neskončená láska božského Srdce Páně ukázala mládeži, která si má počínati. Ač mohl Pán Ježíš hned v mládí opustiti rodiče a odebrati se do světa a lidi vyučovati, přece byl poddán svým rodičům až do svého třicátého roku. K vůli mládeži nechtěl převzítí hned v mládí učitelský úřad, ale volil poslouchati, aby jí naučil znáti cenu a zásluhu poslušnosti.

Kdyby nebylo jiné výhody, která by plynula z poslušnosti, než duševní pokoj, vyplatilo by se poslouchati. Ale jest z ní ještě daleko větší prospěch. Poslušný si totiž získává mnoho zásluh pro věčnost. V katechismu na otázku, proč Bůh lidi stvořil? zní odpověď: Bůh stvořil lidi, aby ho poznávali a ctíli, jej milovali a jemu sloužili a tak na věky spasení byli. Tedy na to je člověk na světě, aby Bohu sloužil; kdo však umí

poslouchat, ten nejlépe slouží Pánu Bohu, neboť plní jeho vůli v rozkazech svých představných. Představení, ať jsou to rodiče neb duchovní neb světské vrchnosti, jsou na místě Božím. Poroučejí-li něco, co není hříchem, žádá to též od podřízených i Pán Bůh; a poslouchají-li poddaní to, co chce Pán Bůh, jinými slovy slouží Pánu Bohu, a takto nejlépe plní svůj úkol na světě; neboť proto jest člověk stvořen, aby Pánu Bohu sloužil, a za tuto službu obdržel království nebeské. Tak si také počínal v Nazaretě Pán Ježíš. Ve své matce a ve svém pěstounu sv. Josefu viděl zástupce svého nebeského Otce, a poslouchaje jich, působil svému nebeskému Otci velké zalíbení. Ještě veřejně nevystoupil, své nebeské učení nerozhlašoval, žádných zázraků neučinil, toliko se nechal v Jordaně od sv. Jana Křtitele pokřtiti a nebeský Otec mu vydal svědectví: Tento jest Syn můj milý, v němž se mi zalíbilo. Mat. 3, 17. Jistě, že toto zalíbení platilo také jeho skrytému životu v Nazaretě. Práce, které tam konal, byly samy o sobě nepatrné, ale poslušnost dodávala jim nevýslovné zásluhy a ceny. Kolik zásluh si získal za den, za rok, až do svého třicátého roku? A protože tyto skutky, které konal v lidské přirozenosti, byly skutky druhé Božské osoby v Nejsvětější Trojici, měl každý i sebe nepatrnější nekonečnou cenu před Pánem Bohem. Jak nesmírné poklady zásluh si získal Božský Spasitel již ve svém skrytém životě pro spásu lidí!

Křesťanská mládež v sobě cítí obyčejně touhu po něčem velkém, a chce se hrdinnými skutky proslavit, avšak nemá nikde lepšího vzoru, dle něhož by řídila, jako Krista Pána v Nazaretě. Příležitosti jej následovati má hojně u rodičů, není třeba ani choditi do světa, ani utikatí do měst; i doma může působiti velké zalíbení Pánu Bohu, jako Syn Boží ve svém mládí. Málo komu jest dáno v jiných věcech vyniknouti: v poslušnosti se může vyznamenati každý. Ano, hodná duše, která si chce co nejvíce zásluh získati, dobrovolně vyhledává příležitost k poslušnosti. Sv. Růžena Límý pokaždé prosila matku za dovolení, smí-li si nějakou potřebnou věc vzíti ze skříně. Jedenkrát se jí matka

lázala, proč si ji nevezme sama, vždyť je skříň otevřena. Odpověděla: Práce, kterou mám konati, jest nepatrná, a proto bych z ní neměla velké zásluhy u Pána Boha. Konám-li však z poslušnosti, jest Pánu Bohu milejší a záslužnější. Kdysi chtěla matka zkusit, jak umí Růžena poslouchati. Protože uměla pěkně vyšívat, poručila jí jedenkrát, aby vyšívala růže opačně. Bez rozmyšlení uposlechla Růžena a pilně pracovala až byla hotova. Když spatřila matka práci, dělala se nevrlou a vytýkala jí: »To jsou pěkné růže! Zdá se, žeš spala při práci!« Ditko docela klidně odpovědělo: »Také se mi zdálo, že nebude dobré, co jste mi poručila, ale přece jsem uposlechla. Chcete-li vytáhnout nitě a začnu znova.« Růžena mohla ihned své matce klidně vysvětliti, že to, co poručí, nebude dobré, ale vo-

lila raději poslechnout. Když rodiče a představení prikazují něco nerozumného, mohou ovšem klidně podřízení své námitky podati; ale potom se mají řídití podle toho, jak se rozhodnou představení.

Poznali jsme tedy, proč se Srdec Páně může přirovnávati ku svatému chrámu: jednak pro své spojení s druhou Božskou osobou, jednak i pro oběti poslušnosti, které se v něm konaly po celý život, ale zvláště ve skrytém životě v Nazaretě. Také duše křesťana má býti chrámem Božím dle slov sv. Pavla, jenž praví: Nevíte, že chrámem Božím jste a že Duch Boží přebývá ve vás? 1 Kor. 3, 16. Kéž by tedy i srdce mládeže bylo svatým chrámem Božím! Kéž by v něm přinášely oběti, v nichž by měl Pán Bůh zalíbení, oběti poslušnosti.

Maria, Matka Páně, přes hory chvátila ku sv. Alžbětě.

Judita vracela se s hlavou Holofernovou do Betulie a s velikou radostí ode všeho lidu vítána byla. Oziáš kníže pravil se chválou: »Požehnána ty jsi dcero nade všechny ženy, kteréž jsou na zemi« (Judita 13.) Anna, matka Samuelova neplodná, dostavši od Boha syna, díky vzdávala srdečně Bohu, plesala: »Plesalo srdce mé v Pánu a povýšen duch můj v Bohu mém.« (I. kniha 2.) Což jiného jako první předobrazy ve stínu dávnověkosti návštěvy, kterou jednou konati bude Judita zákona nového. Dle prorocství svatých: Duše má zajásá v Bohu a radovatí se bude nad Spasitelem svým. (Žalm 34.) Neboť Pán života povolal mne. (Isaiáš 49.) Dříve než jsi vyšel ze života, posvětil jsem tě. (Jeremiáš 1.)

Dle evangelia předešlá prorocství a předobrazy splněna. Když blahoslavená Matka Páně od anděla uslyšela, že Alžběta ve stáří počala syna, zaradovala se a od Josefa, jemuž zasnoubena, se vyprosila a s vůlí jeho chvátila přes hory navštívit tetu svou Alžbětu. Dle mnohých snad i některé šlechtné panny se ku Marii, Matce Páně, přidaly, pro šlechtnou a vzácnou povahu v její spo-

lečnosti. Nejvíce úvahy třeba, že musela Maria, Matka Páně, přes hory dobře sedmdesáte mil jíti a cesty hornaté, neschůdné dobře čtyři dny vykonati. S chvátáním šla, neboť jí nebylo dobře dlouho mezi lidmi po světě choditi. Ačkoliv Královna nebeská jen s malým počtem společnosti putovala, tož přece neviditelně jistě velkým počtem Andělů Páně doprovázena byla. S radostí návštěvu tetě své Alžbětě vykonala. A přišedši do domu Alžběty, ji takto pozdravila: »Zdrávas budiž má milá sestro Alžběto, mějž radost věčně!« Alžběta když pozdrav uslyšela, v duchu se rozveselila. Bez prodlení povstala, ku Matce Páně běžela, rukama svýma ji objala a ve vroucí touze a radosti pravila: »Požehnána Ty mezi ženami a požehnaný plod života Tvého. A odkud mi to, že Matka Pána mého jde ke mně?« Zároveň, když Maria, Matka Páně, Alžbětu zdravila, naplněn Jan v životě matky své Duchem svatým zaplesal a Alžběta milostí Ducha svatého naplněna byla. A jako Alžběta poznala přítomnost Marie, Matky Páně, tak Jan poznal přítomnost Ježíše Spasitele. Zpívala Panna

Maria radostný chvalozpěv, chválila velebíc Boha známým: „Magnificat“ t. j. Velebí duše má Hospodina. I zradoval se duch můj v Bohu Spasiteli mém!“ Na to usadily se obě Matky spolu. Maria na místě nižším, a počaly vespolek rozmlouvati a jedna druhé se dotazovati, jak a co sní Bůh působiti ráčil. Nevýslovná radost v srdcích jejich nutila je obě Bohu děkovati za milost, kterou každé zvláště prokázal. Zůstala pak Maria, Matka Páně, po tři měsíce, posluhovala pokorně Alžbětě a pracovala v domě jako služebná, jakž bylo jí možná a nepřekáželo v pobožnosti. Jak veselé dny spolu žily, často a nejvíce o Bohu rozmlouvaly. V jednom pokojku spolu žily, jídla a pití stejného spolu připraveného požívaly dvě Matky vzácné předrahych perel; „Dítěc Svatých a z nich: Nejsvětějšího Spasitele. — Když pak Alžběta Jana porodila, bravala Matka Páně na ruce často dítě, je hladila a s ním hrála. Věděla dobře, že Jan má býti předchůdcem nejmilejšího Syna jejího. Dítě Jan pak rádo dívalo v rukách Matky Páně, nejináče než jakoby poznávalo, že ruce Matky Páně jsou nejčistší Matky na celém světě. Osmého pak dne Jan dítě obřezán a nejslechetnější Panna Maria rozžehnatí se měla s Alžbětou a s manželem jejím Zachariášem a s dítětem Janem. Byla to chvíle důležitá, ale zajisté také dojemná, jakých zakoušeji dvě srdce se milující láskou nejčistší. Do Nazaretu šla, ačkoliv u Alžběty, ježto bohatá byla, lepší pohodlí a všechno měla, nicméně přece Matka Páně raději chtěla doma chudobu a nouzi snášeti a s blahoslaveným Josefem práci rukou svých se živiti. Návštěva, pouť obtížná Matky Páně, cesta daleká, kamenitá, ale dle

mnohých mínění, kudy kráčela, všudy kvítka jí pozdravovaly a vyskakovaly. Pout obtížnou konala, ježto po ní poutě vždy se konati měly a konávaly. Než jak v I. knize král. 6, psáno. Israelští Archu zanedbali a zanedbávali. Proto pravil Samuel kněz Boha živého: „Obrátíte-li se celým srdcem svým a vrátíte-li se k Bohu svému, odstraňte všechny modly a všechny bůžky ze srdcí svých. Baalima a Astaroth. Připravte srdce svá jedinému Bohu, služte Jemu a jistě vysvobodí vás z rukou nepřátel Filistinských. Sejděte se, abych prosil s vámi. Poslechni, nalivali čerstvé vody, postili se v onen den a volali prosebně: Zžehšili jsme proti Bohu.“

Samuel soudil a rozuzoval. — Což již tenkrát bylo . . . ? Stín a předobraz našich poutí. Avšak nesmíme zapomenouti, jak se jim též dařilo a daří i dnes. »Archa«, Archa Noemova »Archa«, trojnásobně jmenovaná, vzácná, zlatá, čistá, nejčistší zanedbávána, pohrdána. Maria, Matka Páně, opouštěna a pout tak mnohá posmívána. Poutní místa naše jako do opuštěného výměnku dána, ač vzácná voda na rány, trampoty, kříže soužení, války na nich uschována. Maria vždy pomáhala. Maria vyzývána v nejrozhodnějších bitvách, ku vítězství přivedla vojíny, aby její sláva obnovena ve slovech: »Požehnaná.« Maria a válka! dnes volá, aby znovu byla navštěvována, ctěna, velebena tak, jak, Balbín již pravil: »Maria milovala nás, ale byla též vždy milována.« Její chvála, její radost — radostí a nadějí plní vždy nás až ozve se znovu hlas:

»Celý svět to dosvědčuje, že kdo . . .«
»Sláva Tobě Maria!«

P. Ševčík.

Modlete se a trpte pro kněžství sv. Církve.*)

Za žádný stav neměli by nábožně duše se více modliti a svá utrpení více obětovati, než za katolické kněžství.

Kněz jest druhým Kristem: on jest spasitelem, usmířovatelem a posvětitel. Bohužel za všech dob byli a jsou také nyní vždy ještě ve sv. Církvi též kněží, kteří kráčeji ve šlépějích nešťastného Jidáše. A že jsou i takoví kněží, toho dlužno hledati hlavně v tom, že za kněže se málo modlí a trpí.

Mnozí svatí všech dob s bolestí toho doznávali, že za kněze se lidé málo modlí, i snažili se tento nedostatek tím nahraditi, že učinili posvěcení stavu kněžského předmětem svých modliteb. Tak činila zvláště svatá Teresie, která svým duchovním dcerám napsala: Totot jest vašim zvláštním úkolem, předmětem vašeho ustavičného modlení, vašich slzí a vzdechů. Obzvláště v naší době jest toho třeba, když celá zuřivost pekla jest proti kněžím rozpoutána. V těchto dnech velikého odpadu, velkých pronásledování, jest knězi třeba cností prvních časů křesťanských. Kněz však jest přes svou vysokou důstojnost, která jej téměř nad anděly povznáší, podroben slabosti a křehkosti, a proto potřebuje tím více naší modlitby.

Božský Spasitel pravil kdysi k jisté bohatě omilostněné duši: Dcero má, modli se mnoho, ano modli se mnoho za moje kněze; neboť velmi často za-

*) Dle spisku téhož názvu, německy vydaného nakladatelstvem bl. Petra Kanisia ve Frýburku (Švýcarsko) — Canisiusverlag.

Otče, zachovej je ve jménu svém . . . Posvětiž je v pravdě; i já posvěcuji sebe za ně, aby i oni posvěcení byli v pravdě. (Jan 7.)

pominají věřící, že jest to jejich povinností, za kněze se modliti.

A jest to také povinností, kterou ukládá vděčnost. Neboť jak mnoho mají věřící děkovati kněžím; jak nesmírné milosti uděluje Bůh skrze ruce kněžské! Kdo tedy mnoho za kněze se modlí, činí nejsvětějšímu Srdci Páně radost velikou. Neboť nelze vypsati, kterak zájmy nejsvětějšího Srdce Ježíšova jsou s knězem úzce spojeny.

Zcela zvláštní milosti uchystal božský Spasitel oněm duším, které mnoho se modlí za kněze. Ctihodná řeholnice Maria »od Ježíše«, zakladatelka kongregace »Dcer božského Srdce«, píše o tom: »Obětovati se za duše jest krásné a veliké; avšak obětovati se za zájmy větší cti a slávy Boží v duších kněžstva jest tak krásné a vznešené, že bychom měli toužiti po tom, míti tisíc životů a tisíc srdcí pro zájmy takové.

Pozn. Právě kongregace Dcer božského Srdce Ježíšova od svrchu zmíněné Marie »od Ježíše« založená, jest to, která vytkla sobě úkolem mezi jiným na předním místě obětovati, modliti se, trpěti pro katolické kněžství. Podobný úkol sleduje též »Sdružení obětavých duší, jež v duchu úmyslu této ctihodné služebnice Boží vzniklo později uprostřed její duchovní rodiny a o němž podáváme některá podrobnější sdělení na jiném místě tohoto časopisu.

Některé příhodné modlitby za kněze a o kněze uveřejněny ve Škole B. S. P. roku 1914, v čísle 6, na něž snažně opět poukazujeme.

A. M. Kadlčáková.

Hřbitov.

Za naší dědinou
hřbitůvek malý,
tam moji matičku
do hrobu daly.

V záhlaví černý kříž
z mramoru stojí,
ten všecky starosti
i žaly hojí.

Tam srdce lkající
útěchu hledá,
zrak slzou zamžený
ku Kristu zvedá.

Na našem hřbitůvku
s milenou máti,
pod křížem z mramoru
chci také spáti.

Sdružení duší obětavých.

Jednou z nejnovejších a též nejkrásnějších květin v zahradě božského Srdce Páně jest bez pochyby Sdružení obětavých duší, založené r. 1904. Tyto tiché, skryté duše, které nenadělají mnoho hluku, avšak v bezzištné lásce všechny svoje síly obětují službě Boží, jsou pravými zachovateli světa: usmířují hněv Boží a jsou nástroji, jichž božský Spasitel používá ku vykonání svých milostivých úmyslů.

Bohudík, jest také v naší době, do pozemskosti tak velice pohřížen, ještě dosti takových miláčků nejsvětějšího Srdce Ježíšova a to právě též v naší vlasti; a to jest velmi významno a velikou útěchou v nynější době, kdy celá naše drahá vlast a její obyvatelé jsou navštíveny hroznou pohromou zuřivé války a bolestně strádají pod jejími žalostnými následky. Důkazem toho jest ta skutečnost, že v nově založeném klášteře »Dcer nejsvětějšího Srdce Ježíšova« v Hallu v Tyrolsku*) za krátkou dobu několika měsíců svého trvání — od září r. 1912 — přihlásilo se přes 500 »obětavých duší« mezi nimi veliká část kněží a řeholních osob.

Pokládáme pro čest nejsvětějšího Srdce Páně a pro blaho naší vlasti za velmi vhodné všechny ctitele božského Srdce, hledající útěchu a pomoc v nynějších těžkých dobách, jak pro sebe tak i pro své drahé na bojišti, v zajetí i doma, raněné, nemocné a zvláště i padlé, u téhož přelaskavého Srdce, upozorniti na ono »Sdružení obětavých duší« a je s jejím zařízením a účelem blíže seznámiti a takto hodláme ovšem i účinně účastenství na spolku tom vřele odporučiti. Klášter »Dcer nejsvět. Srdce Ježíšova« v Hallu, jediný toho druhu v Rakousko-Uhersku, jest posud jediným místem, kam lze v naší říši činiti přihlášky do »Sdružení obětavých duší« a

*) Obnovitelem a velikým příznivcem tohoto nově zřízeného kláštera s kostelem, jest blahé paměti zločinně zavražděný následník trůnu arcivévoda František Ferdinand se svou zároveň usmrceňnou chotí vévodkyní Zofii z Hohenbergu, což dodává předmětu, na nějž chceme tímto upozorniti, tím větší váhy též vzhledem k nastávajícímu výročí jejich blažené smrti dne 28. června.

sice posud jen v jazyku německém. V následujícím podáváme předně potřebná udání o vzniku, účelu spolku toho a podmínkách přijetí do něho, jakož i duchovních milostech a výhodách zvláště též pro členy z duchovenstva.

I.

Roku 1873 založila ctihodná matka Maria od Ježíše, Deluil-Martiny, společnost dcer nejsvět. Srdce Ježíšova. Učinila tak dle své vlastní výpovědi v tom úmyslu, aby Ježíši Kristu přivedla zástup obětavých duší, kteréžto by jakožto pravé a skutečné čestné strážkyně dlely u božského Krále. Tyto duše měly Jemu učiniti náhradu za jeho opuštěnost v našich chrámech, měly čerpat z náplni jeho božského Srdce a přijímatí v sebe jeho bohatství milostí, které od lidí přilís často bývá nevšímáno.

Vroucím přáním zakladatelky této kongregace bylo, umožniti duším ve světě po dokonalosti toužícím, by též ony mohly býti účastny ducha a milostí její duchovní rodiny.

Tento úmysl služebnice Boží (která zemřela jako vzácná »obětavá duše«, smrtelně raněna rukou vražednou bezbožského anarchisty dne 27. února 1884) uskutečnila se r. 1904, kdy bylo založeno »Sdružení obětavých duší«, které bylo brzy na to též církevně schváleno a odporučeno. Ihned se počalo rozšiřovat a to tak rychle, že čítá již nyní asi 40.000 členů, kteří náležejí nejrozličnějším třídám společenským, mezi nimiž jsou též mnozí kněží a údové řeholní. Jeho Svatost blažené paměti papež Pius X. udělil sdružení tomuto nejvyšší vyznamenání tím, že se sám stal členem jeho, dovoliv, aby jeho jméno bylo postaveno v čelo těchto duší obětavých. Svě přihlášení ku spolku tomu doprovodil sv. Otec připísem: Velmi rádi přistupujeme ku zbožnému sdružení a prosíme o modlitby všech věřících. Dne 22. ledna 1909. Pius P. P. X.

1. Účel sdružení obětavých duší.

Obětavé duše odevzdají se bez výhrady klanění nejhodnějšímu

Srdci Ježíšovu, aby ono docela dle své sv. libosti s nimi jednalo. Již předem svolují, že v duchu usmiřování přijmou všechna tělesná i vnitřní a duševní utrpení, jakými je božské Srdce Ježíšovo navštíviti ráčí. Těmito oběti chtějí napomáhati k rozšíření úcty božského Srdce a povýšení svaté katolické církve a vyprositi od Pána Boha přehojné milosti pro katolické kněžství a spásu duší.

Velebná matka Maria od Ježíše, Maria Deluil-Martiny,

zakladatelka a generální představená kongregace »Dcer božského Srdce«. Zemřela jakožto vzácná »obětní duše«, byvši zavražděna zlosynnou rukou bezbožského anarchisty na popoleční středu dne 27. února 1884, odpouštějíc svému vrahu slovy: Já jsem odpouštím... Pro náš ústav... Pro naše dílo! Den před tím večer vykonala s obzvláštní vroucností společnou pobožnost usmiřovací před nejsv. Svatostí oltární.

Bohu se takto obětovati neznamena však prositi jej o mimořádné kříže, nýbrž úkon takového sebeobětování spočívá jedině v tom, že dobrovolně přijmeme na sebe a Pánu Bohu obětujeme všechna

utrpení a zkoušky, které Pán Bůh sesílá na každou duši v míře jí od věčnosti ustanovené.

2. Podmínky přijetí do sdružení.

Od těch, kteří hodlají býti přijati jako »obětavé duše« a chtějí býti účastní duchovních užitků tohoto spolku se vyžaduje:

1. Aby se svolením z povědníka neb duchovního rádce vykonali obětování se a byli pevně odhodláni, že až do smrti v tomto duchu oběti setrvají.

2. Aby byli zapsáni na tabulce obětavých duší, jaká se nachází v každém kostele Dcer nejsv. Srdce Ježíšova. Tyto tabulky jsou všudy umístěny poblízkou oltáře jako znak skrytého života obětního těchto duší ve sjednocení s božským Srdcem Ježíše Krista, které na oltáři se ustavičně obětuje.

3. Odporučuje se, není však nařízeno, modliti se jedenkrát za den sedmero posledních slov Páně na kříži. Timto úkonem pobožnosti připojují se více »Dcerám božského Srdce Ježíšova«, které touž pobožnost každodenně sedmkrát »konají« zároveň s obětováním sedmery prolití nejdražší krve Páně.

Nic nezavazuje pod nějakým hříchem.

3. Duchovní výhody.

Mimo zcela zvláštní ochranu, jakou božské Srdce Ježíšovo poskytuje v životě a ve smrti všem, kdož se Jemu docela odevzdají a obětují, a která bude jim zdrojem zvláštních milostí ku posvěcení, mají obětavé duše podíl na všech modlitbách, dobrých skutcích a úmrtvách, které v kongregaci Dcer nejsv. Srdce Ježíšova se konají.

Ve slyšení ze dne 14. prosince 1907 udělila Jeho Svatost papež Pius X. generální představené »Dcer nejsv. Srdce Ježíšova« mimo apoštolské požehnání následující výhody pro sdružení obětavých duší:

Pro kněze, kteří přináležejí spolku :

1. Privilegium altaris (výsadu oltáře) pro všechny pátky.

2. Plnomoc oblékati do škapuliře Srdce Ježíšova umírajícího a bolestné Panny Marie.

3. Plnomoc (jinak velmi řídkou) opatřovati kříže plnomocnými odpustky pro umírající a odpustky křížové cesty (křížky zastávkové — Stationskrenz — jež nahrazují pobožnost křížové cesty oněm, jimž není možno konati tuto pobožnost v kostele, kde jest zřízena křížová cesta).

Pro všechny obětavé duše:

1. Odpustek jednoho roku při každé návštěvě nejsvětější Svátosti oltářní.

2. Odpustek 300 dní pokaždé, kdykoli obnoví úkon obětování se k účelům spolku.

3. Odpustek 100 dní za každý dobrý skutek, jimž se snaží rozšiřovati uctívání nejsvětějšího Srdce Ježíšova.

4. Úkon obětování se

členů »Sdružení obětavých duší nejsvětějších Srdcí Ježíše a Marie.«

Hle, přicházím, abych činil vůli tvou. Zalm 39, 8 9.

Ó nejsladší Ježíši, obětí Beránku Boží, jenž ustavičně na našich oltářích

1. Pater dimitte illis, non enim sciunt, quid faciunt.
2. Hodie mecum eris in Paradiso.
3. Mulier, ecce filius tuus! Ecce mater tua!
4. Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me?
5. Sitio!
6. Consummatum est!
7. Pater, in manus tuas commendo spiritum meum.

6. Drahocenné obětování nejsvětější Krve Páně.

Nebeský Otče, račiž milostivě přijati za potřeby svaté Církve a na usmíření hříchů, jichž se lidé dopouštějí, nejdražší krev a vodu, která z rány božského Srdce Ježíšova se vyprýštila, a buď nám milostiv.

Přihlášky ku »Sdružení obětavých duší« (»Vereinigung der Opferseelen«) dějí se u nás v klášteře Dcer nejsv. Srdce Ježíšova v Hallu v Tyrolsku a sice v německém jazyku Kloster der Töchter des Herzens Jesu in Hall, Tirol. Jest to jediný klášter toho druhu v naší říši. Blahé paměti zavraždění vznešení manželé následník trůnu arcivévoda František Ferdinand a vévodkyně Žofie

ku spáse světa jsi obětován, já chci s Tebou se spojití, s Tebou trpětí a podobně jako ty se obětovati v sjednocení s Dcerami Tvého nejsvětějšího Srdce.

Na tento úmysl obětují Tobě všechna utrpení a hořkosti, všechna ponížení a každý kříž, který Tvá božská Prozřetelnost na mne seslala. Obětují Tobě všechno to v onom úmyslu, s jakým Ty, ó božské Srdce Sebe samo odevzdáváš a obětuješ.

Kéž moje slabá obět hojně pozhánání svolá na svatou Církev, katolické kněžství, naši vlast a ubohé hříšníky, mé bratry!

Račiž tuto obět dobrotivě přijati skrze ruce Marie Panny a v sjednocení s bolestnými obětmi jejího neposkvrněného Srdce. Amen.

5. Sedmero posledních slov Páně na kříži s drahocenným obětováním, že denně jednou se pomodlíti obětavým duším se doporučuje, nikoli nařizuje.

1. Otče, odpusť jim, neboť nevědí, co činí.
2. Ještě dnes budeš se mnou v ráji.
3. Ženo, hle syn tvůj! Hle matka tvá!
4. Bože můj, Bože můj, proč jsi mne opustil?
5. Žízním!
6. Dokonáno jest!
7. Otče, v ruce tvé poručím ducha svého.

byli velkými příznivci tohoto kláštera a založili tam nábožnou nadaci, dle níž odevzdánjmenovaným řeholnicím starodávný a nyní obnovený klášter s kostelem a se ustanovuje, aby před vystavenou nejsvětější Svátosti oltářní ve dne i v noci konaly klanění a denně se modlily za všechny osobní a politické nepřátely obou vznešených manželů, s tím dodatkem, aby Pán Bůh všem, kteří jim něco zlého chtějí způsobiti aneb způsobili, zlé dobrým odplatil a jim ku věčné blaženosti dospěti dopřál. V témž klášteře za dob dávných trávil svatý život svůj pět arcivévodkyn z našeho milovaného císařského domu: Magdalena, Margareta a Helena, dcery císaře Ferdinanda I. a jejich neteře Eleonora

a Christienna. Těchto patero moudrých panen žilo v 16. století po dlouhou dobu až do blažené smrti jako stkvělý příklad uctívání nejsvětější Svátosti ol-tářní. Při dvou z nich (Magdaleně a Margaretě) jedná se o blahořečení.

Kéž tyto řádky napomohou též u našich českých ctitelů božského Srdce Páně k obeznámení se s tímto novým spolkem případně nazvaným »jedním z nejkrásnějších květin v zahradě božského Srdce Páně«. Doufáme, že tento tak jednoduchý spolek bude vítán obzvláště všem duším, které cítí v sobě upřimnou touhu nejsvětější Srdce Páně potěšiti obětováním se jemu v duchu tohoto sdružení obětavých duší a takto přispěje tím účinněji ku zachránění duší vůbec a zvláště ku vyprošení hojných a v pravdě dob-

rých apoštolských kněží dle téhož nejsv. Srdce Páně v národě našem. Příhodným bude spolek ten i proto, poněvadž nynější těžká doba válečná se svými strastmi sama sebou již vzbuzuje cit a odhodlanost více se obětovati pro spásu trpících drahých, živých i zemřelých a pro pravé blaho celé naší vlasti, a získati jak sobě tak i svým bližním u nejsvětějších Srdci křizené pomoci a útěchy.

V německém jazyku lze tamtéž obdržeti rozličné spisy týkající se kongregace Deer božského Srdce Páně: Život zakladatelky její služebnice Boží Marie od Ježíše, Výtah z její vzácných spisů, její dopisy, obrázky a poučení o škapulíři umírajícího Srdce P. a bolestné Panny Marie, Příručka k pobožnosti a j. Krásné a povzbuzující zprávy o Sdružení obětavých duší podal něm. časopis »Sendbote des hl. Herzens Jesu« r. 1913 a 1914 (Poslanec nejsv. Srdce Páně.)

A. M. Kadlčáková.

Krásy pole.

Ty rudé máky po poli,
zaplály v slunci jasu,
a duše moje jásala,
uvida tuto krásu.

Jak zlata, drahé démanty
se vlní žito pláni
a odlesk krásy úchvatné
se zračí v nebes báni.

Je modrá, čistá, nebes bání,
a slunce na ní hoří,
a všecko tvorstvo na zemi,
se Bohu svému koří.

I duch můj dá se uvésti
tou krásou nevidanou,
a z očí slzy radosti
v zem horkou volně skanou.

Svatý Cyrille a Methoději!

»Orodujte u Boha,
ať se vzdálí mátoha...«

Náš slavný Křížkovský zpíval a my dnes nezpíváme, mlčíme a trapné stesky želáme. Cyrillské jednoty vzaly si za přímluvce sv. Cyrilá, ale kde zpěvy jsou dnes. Ovšem válka zapuzuje musy, ale čistí vše, tedy i zpěv a to chrámový. Bohužel jako vzpomínka, že i zpěv ve chrámech umkl. A do nedávna, ba i dnes uvykli mnozí vůbec nemíti lásky ani chuti ku zpěvu chrámovému. Bez písně, bez knížek a jen z dlouhé chvíle

a pro dlouhé chvíle, ve chrámě nevěděli o kráse zpěvu a zvláště zpěvu velebného, vznešeného, povznášejícího z útrap do vyšších koncín: V nebes říš. Cyrillské jednoty vzaly si za úkol zpěv chrámový pěstovati, obnoviti a mnoho také vykonaly. Avšak tím vroucněji se hlasy ozývají ku svatým věrozvěstům našim, Cyrillu a Methoději, abychom láskou k nim též o zpěv vznešený, chrámový se starali a za přímluvu je

vzývali ve dvou zvláště příčinách. Sv. Cyril přímlyuce za první umění: zpěv chrámový, jak miloval jej vždy národ náš. Ale druhá část ve krásném slohu písemnictví jest neméně druhý otec náš: sv. Metoděj. Ať čistí s písní druhou část — života národního, to jest literárního, veškeré naše písemnictví, do kých zvanou holubicí. Chci uvéstí, jak na zpěv chrámový pohlíželi již v nejstarší cirkve době a jak ku zpěvu zbožnému pohlíželi a mezi nimi zvláště sv. Augustin. A proto abychom i my ze dvou příčin svaté otce své vroucně ctíli, ježto oni právě tím samým duchem vodeni pravé zbožnosti učíli.

„Zpívejte Pánu píseň novou!“

Sv. Augustin ve svém psaní 129, pravi: »Od samého Krista Pána a učedníků jeho máme příklady. Sám Pán Ježíš po poslední večeři se svými učedníky po vykonaném chvalozpěvu teprve odešel do zahrady gethsemanské.« Sami apoštolové v cirkvi mezi modlitbou chvalozpěvy uvedli, jak starobylý obyčej dokazuje a jak sám sv. Pavel křestanům Efezským ve hlavě 5, a Kolosenským ve hlavě 3, píše: »Mluvíce ve spolek v žalmech, chválách a v písniích duchovních, zpívající a plesající v srdcích svých v Pánu . . . Efezským 5, 19. »Slovo Kristovo přehývoej ve vás hojně, ve vši moudrosti, učíte a napomínající sami sebe žalmy, zpěvy a písněmi duchovními s milostí, to jest libezně a srdečnou zbožností; zpívejte v srdcích svých Bohu.« Kolosenským 3. 16. Za času sv. Ambrože zpěv při veřejných službách Božích byl pak již obyčejnější. Sám sv. Ambrož ve chrámu svém způsob zpěvu (kterýž dosud ode svého původce ambrosiánským se jmenuje) zavedl. O velkém prospěchu jeho sv. Augustin ve svých vyznáních ve knize sedmé píše, když již často před svým obrácením do kostela Milánského chodíval a zpěv krásný tam poslouchal. Ve hlavě osmé zmíněné knihy pravi sv. Augustin: »Jak pohnut jsem byl, jak hojný pramen slzí z očí mých kanul, když jsem chvalozpěvy a písně ke cti a chvále Tvé, Bože, prozpěvovati slyšel. Když příjemný a libezný zvuk písní slyšel — i pravda Tvá v srdci mém se

rozléhala. Zpěv písní vzbudil ve mně zbožná hnutí a city vždy a hojně slzy vynutil, ovšem ještě tenkrát ze srdce mého tvrdého. slzy, v nichž nejmilejší útěchu a jiné uspokojení jsem nacházel.« Ano nejen při veřejných službách Božích, nýbrž i domácí soukromý zpěv křestan. rodin v prvních dobách cirkve v obyčejí byl. Svatý Jan Zlatoústý ve své řeči dle žalmu 51, užitek zpěvu domácího takto napominá: »Nic tak v tenatech věci pozemských duší zapletenou nepozdvihuje, lásku ku ctnostem neprolomí, aby marnostmi světskými pohrdala, nic tak duši zármutkem nepoděsí, jako vodotekoucí zpěvy a písně a chvalozpěvy v miru veršů uvedené. Naše přirozenost tak tuze zpěvy a písněmi utěšena bývá, že i malé dítky, když pláčou, ode svých chův zpěvy často dětinskými upokojeny bývají. A proto, aby satanáš marňivými verši snad ku chlipnosti do srdcí lidských lásku a náklonnost nezasíval a neloudil, Bůh prozřetelný chytrost jeho předešel a ve písmu svatém chvalozpěvy od mužův svatých Duchem Božím osvícených složití a předložiti nám popřál. A Církev libezné chvalozpěvy ku povzbuzování slabších a mtlejších ku probuzení pravé zbožnosti do svých veřejných modliteb uvedla. A to proto, aby libeznými písněmi a zpěvy i pravda do srdce mile a tiše vcházela. Z té příčiny i mnozí pocesní zpěvem tesknotu svou na cestách rádi zahánějí. Oráč při pluhu zpívá-li sobě, obtíže práce a lopoty necítí. Vinař, když kmen révy ohýbá, hlas svůj i srdce své v písní pozdvihuje k Bohu a něco ze zpěvu Davidova sobě notí. I ženy tkající a předoucí často si zpívají, dobře přesvědčeny, že když duše zpěv slyší, tíhu svou a tesknotu lehčeji snáší. Vy tedy mužové své ženy, rodičové dítky své učte písním krásným, aby satanáš neměl kdy ani chvíly je ku písním chlipným louditi a světským lahodícím zpěvem rozkoš a svádění ku tělesným žádostem simě troustiti.«

Tak nejstarší spisovatelé a velebitelé zpěvu krásného, duchovního, chrámového, smýšleli, k němu ku jeho pěstování povzbuzovali. Zpívati píseň, chvalozpěv vždy s radostí novou. Zpí-

vati z důvodů třeba i píseň starou, ale zpívati dle nich předně: z dobrého úmyslu. Tento jen zpěv sám, jakož i skutky jiné dobré a bohumilé — užitečným učiniti může. Ne totiž jen pro líbeznot melodie, netoliko pro obveselení mysle, nýbrž z ducha zbožnosti, ke cti a chvále Boží a ku zvelebení Nejvyššího má zpívati Pánu. Líbeznot, tedy melodie není cílem zpěvu a písní, nýbrž toliko prostředkem, by duše se povznela ze života všedního do vyšších krajin říše: mezi anděly a svaté, jež stále zpívají Bohu chválu.

Neméně však při písní jest důležitá část druhá: slovná. By slovem, duchem zbožnosti byla takofka naplněna. Proto nejen slova rytmická, nýbrž slohem, slovy píseň lehkou učinila. Vzorem zajisté byla a jest píseň velehradská: »Kjhlé, oltář Hospodinův září«. Zní vzácně ve velehrámu velehradském,

avšak zní tak vznešeně i ve prostém vesničky kostelíčku. Povznáší, zanáší nás do té doby, kdy svatí otcové Cyril a Metoděj přესvatou obět na Velehradě konali. Dotýká se srdce, že se plní vroucností a vděčných vzpomínek na první otce Moravy sv. Cyrilla a Metoděje. Krásné naše písemnictví zváno do nedávna holubičím. Ale žel, kam zašlo v poslední dny — těžko věru vzpomínati. Musíme se vrátiti, ano, vrátiti s pravou láskou k otcům svým drahým. Byliť nám od Boha dáni, by život nám pojistili mezi národy. Přinesli nám písmo, ano písmo svaté. Kéž by zůstalo nám svaté svatým. Tím vroucněji zpívejme s Křížkovským: »O vy bratři přēsvatí — stůjte při své, ať se naše slabá víra z srdcí našich neztratí. Orodujte u Boha. ať se vzdálí mátoha. Vždy ať v krásě zaskvívá se nad Moravou obloha.«

P. Ševčík.

A. M. Kudlíkovní:

Pěj, skřivánku.

Pěj, skřivánku, pěj,
radost v srdce lej,
zpěvem krásným oblaž nitro,
ať mu vzejde lásky jitro,
pěj, skřivánku, pěj!

Pěj, skřivánku, pěj,
srdce láskou hřej,
co se ve tvé písní tají,
tím ať struny v duši hrají,
pěj, skřivánku, pěj!

Pěj, skřivánku, pěj,
duši rozehřej,
přijdu tebe poslechnouti
a do nebe zalétnouti,
pěj, skřivánku, pěj!

Pěj, skřivánku, pěj,
k písni své se měj,
tvoje písně rájem lkají
v srdci, v duši sladce hrají,
pěj, skřivánku, pěj!

Obrázky z katolických missií.

Podává Maxmilian Weinberger.

Malomoený.

Obrázek z missií indických.

»Když jsem jednou večer«, vypravuje P. Theodor Dieckman, »ze sousední osady z křesťanského cvičení se vracel, vanul mi, když jsem se blížil ku svému domu, noční vzduch tak odporný zápach vstříc, že jsem si bozděky

zadělal nos kapesním šátkem. Domníval jsem se, že byl zase jednou zdechlý nějaký pes za osadu vyhozen a někde v příkopě hnije. To se zde stává dosti často. U vrat našeho dvora zavádila má noha potmě o předmět, od něhož podezřelý zápach vycházel. »Co je to zde?« zvolal jsem a někdo mi odpovídá: »Rahma, rahma, pomoz!« Rahma je jméno jed-

noho z bůžků, kterého zdejší pohané často vzývají. Na otázku: »Kdo jsi? proč zde ležíš?« dostal jsem týmž hlubokým dutým hlasem odpověď: »O Rahma, už nemohu dále — jsem nemocen — umírám hladem!« Rozžal jsem zápalku. Jediný pohled stačil; poznal jsem, že mám před sebou malomocného. Byla to vlastně hmota, na niž nebylo viděti než hnís a vřed. Privil jsem mu, kdyby si přál, že může v naší noclehárně, jenom několik kroků odtud vzdálené, přenocovati. Radostně odpověděl: »O, Rahma, jak dobré, jak krásné to slovo; díky, díky, již ode dvou měsíců neměl jsem žádného přístřeší.« Když jsem se ubožáka chtěl uchopiti, abych ho pozvedl, zvolal: »Nikoliv, nikoliv, všecko na mně je sám hnís, když se mne chopíte, spadne maso s těla. Jíti nemohu, ale mohu ještě lézti. Chcete-li mi pomoci, chopte se konce mé hole a poněkud ji pozvedněte, když se pokusím povstati.« Po té sevřel jeden konec hole bezrukým ramenem a druhým koncem opřel se o zem. Spolehnul se tak na hůl a druhou ruku, šouplul sebou pokaždé o několik pídí ku předu.

Když jsme přišli k noclehárně, řekl jsem mu, aby posečkal, až přinesou světlo a podívám se, zda uvnitř nejsou hadi. Nebyla totiž delší čas otevřena a bylo se obávati, že se tam hadi zahnízdili. Přišed do svého obydlí, nařídil jsem svému sluhovi, aby vzal s sebou večeri pro mne připravenou, rohožku, obvazky a lucernu a mne do noclehárny následoval. Jakmile však světlo padlo na zohavenou postavu a sluha ošklivý zápach ucítil, položil všecko na zem a utekl. A skutečně, pohled na ubožáka byl hrozný. Viděl jsem za svého živobytí mnoho malomocných, viděl jsem mnohé rány ošklivě hnisající, ale takové bídý jsem nikdy a nikde nespatriil. Jedna noha odpadla; až po koleno nahoru nebylo na lýtkové kosti ani masa, ani kůže; vyschlá kost visela pomocí několika žláz na stehně a toto bylo jedinou hñijící hmotou, ze které živí červi padali. Druhá noha byla bez prstů. Kostí byly červené a hemžily se červy. Oteklé stehno bylo plno hnisu. Z prscu a ramenou vyčnívaly kosti. Jedna ruka odpadla docela, na druhé zbyly pouze palec a první dva prsty. Oděvu neměl na těle žádného.

Divil jsem se, jak je možné, aby člověk v takovém stavu mohl žíti a ještě takovou odvahu a sílu na jevo dávatí. Privil mi zcela vesele: »Cítím trochu bolesti pouze v obličejí a na obou prstech. Mou největší bolest je hlad; kdybych měl co jísti, mohl bych ještě dlouho žíti.« Když jsem mu přinesené jídlo předložil, padl na ně jako hladový vlk. A když poslední drobtý svými zkomolenými prsty nemohl z mísy vybrati, sehnul se a všecky zbytky do čista vylízal. Potom jsem rozprostřel rohožku, zaobalil jsem ho do plátna a řekl jsem mu, aby si nyní odpočinul. Ubožák se dal do pláče a privil vzlykaje: »O, jak blaze jest mi nyní — díky, díky!«

Když jsem ho druhého dne z rána navštívil, seděl již na rohožce a na mou otázku, jak se mu daří, odpověděl: »Daří se mi zcela dobře, jenom bych prosil o trochu vody.« Donesl jsem mu tedy vody, mísu plnou rýže a pečené kuřátko. Ubohý muž všecko hltavě spolýkal; vůbec první dva dny nebyl k nasycení. Když se najedl, tázal jsem se ho, odkud přichází, kam jde, jak se jmenuje a jaké kastě náleží. Vypravoval mi na to následující smutnou příhodu:

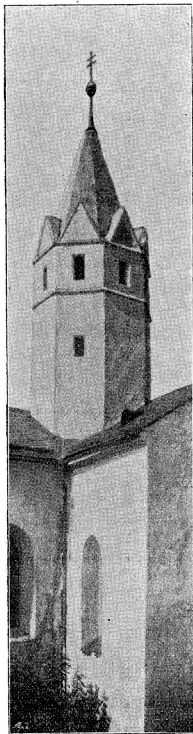
»Mé jméno jest Gottimukula Ramaja. Náležím kastě Bojú a bydlel jsem dříve ve vsi Šavalaguramu. Měl jsem pole a byl jsem u všech svých krajanů ve velké vážnosti. Když se mne však zmocnilo malomocenství, pominula najednou všecka sláva. Konečně vyhodili mne synové a žena z domu, řkouce, že nemohou sněsti strašného zápachu ze mne vycházejícího. Chtěl jsem si tedy postaviti jinou chatrč na své vlastní půdě, ale moje děti a jejich matka nedaly mi ani peněz na stavbu ani obilí na živobytí a konečně vyhnali mne násilně ze vsi. Nikdo se nechtěl nade mnou slitovati. Řeklo se mi, abych šel do P'hirangipuramu, kde bydlí bílý muž, který se mne možná ujme a mne bude léčiti. Dva měsíce jsem chodil, abych ho našel. Z počátku jsem mohl ještě jakž takž choditi a vyžebnané zrní si vařiti. Když však tato ruka upadla, nešlo to více. Od té doby nejedl jsem nic vařeného. Čtrnácte dní živil jsem se syrovým zrním, které mi soucitní lidé z daleka házeli. Dva měsíce spal jsem pod širým nebem. Čtyři dny

skrýval jsem se na blízku této osady v žitném poli, až mne majitel házeje po mně kamením odtud zahnal. Ježto mi maso s těla padalo, netroufal jsem si za dne přijíti do osady; teprv po západu slunce doplížil jsem se tam, kde jste mne našel.»

Se slzami v očích vypravoval nešťastník své příchody se všemi podrobnostmi, kterak na př. všude jej hanili a tupili, jeho poslední majetek — hliněný hrnek — ze zlomyslnosti rozbili a kterak necitelná děcka kamením a pískem po něm házela. A proč to všecko? Tuto nelidskou ukrutnost nám vysvětluje víra domorodců ve stěhování duší, víra, že duše po smrti člověka se stěhuje do jiných tvorů. Jestliže totiž člověk za svého živobytí svých zlých náklonností nepřemáhal a pokání nečinil, jestliže dokonce i zlé skutky páchal, vchází jeho duše po smrti do jiné bytosti nižšího druhu. Narodil-li se na př. někdo v chudobě, je-li stížen nějakou vadou tělesní neb dokonce malomocností raněn, je to znamením, že duše tohoto člověka za svého dřívějšího živobytí těžkých zločinů se dopouštěla. Z toho lze si vysvětliti, proč takoví nešťastníci jsou v opovržení, proč se jim každý vyhýbá. Proto zkomolují se mnozí Indové nelidským způsobem, aby jejich duše, prosta všeho pozemského, konečně do Nirvany t j. v nic zpět upadnouti mohla. Jaké to ubohé, beznadějně, smutné učení!

Když jsem se malomocného, jenž byl také obětí tohoto bludného učení, otázal, zdali kdy něco o křesťanském náboženství slyšel, odpověděl: »Ano, slyšel jsem to jméno, ale více o tom nevím.« Jal jsem se tedy utěšené a milé pravdy naší sv. víry jemu krátce vysvětlovati. Padaly do srdce jeho jako hojivý balsám. Prosil ihned, aby byl přijat do počtu křesťanů. »Ztratil jsem«, pravil, »na světě všecko a chtěl bych tedy aspoň na onom světě býti šťastným. Všecka vaše slova jsou vznešená a dojemná; ano, nebyl bych nikdy myslel, že je Bůh tak dobrotivý a milosrdný.« Ježto se pro nesmírný zápach k němu na 50 kroků nikdo přiblížiti nechtěl, převzal jsem ošetřování sám, přinášel jsem mu denně pokrm a nápoj a vyučoval jsem jej potom pravdám našeho svatého

náboženství. Pátého dne po jeho příchodu hlad popustil, sedmého dne ani nejedl ani nepil. Ačkoliv jsem léčením a obkladky spoustu červů z jeho těla odstranil, šlo to s ubohým mrzákem rychle

Jihlava: Věž Minoritského kostela.

s kopce. Ježto denně prosil za křest sv., dostalo se mu konečně osmého dne toho štěstí, že byl přijat do lůna církve sv. Po sv. křtu pravil: »Je mi zcela dobře, bolesti úplně pominuly, jsem nyní pře-

šťasten.« Na to upadl v klidný spánek, ze kterého se už neprobudil. Zajisté dočkal se na onom světě lepšího osudu než zde na světě. Za pomoci křesťanské vdovy a jednoho z katechetů uložil jsem bídné ostatky do hrobu.*

Tento případ ukazuje nám jeden z nejhroznějších výjevů missijního a národního života v krajinách pohanských, zároveň však předvádí nám před oči jeden z nejkrásnějších příkladů křesťanské lásky a obětavosti, která se neštítí čistiti a obvazovati rány, jichžto pouhý popis tak mnohé srdce naplňuje hrůzou a ošklivostí. »A Ježíš slitoval se nad malomocným a dotekl se ho«, praví sv. evangelium. Jak jsme viděli, nezůstalo toto nádherné slovo bez účinku, nebylo řečeno nadarmo, ale stalo se slovem živým v církvi Kristově.

Dva květy na trnitém keři.

Všichni missionáři, všichni cestovatelé, kteří byli v Číně, shodují se tvrdíce, že sobectví je význačnou vlastností čínského národa. Kdo delší čas mezi Číňany žije, může tento nedostatek lásky k bližnímu pozorovati den co den. Ostatně nalézáme tuto stinnou stránku lidské povahy u všech národů, kteří se ušlechťujícímu vlivu křesťanského náboženství dosud nepodřídili. Je však tím řečeno, že na tomto trnitém poli nikdy ani zelená ratolest nerozpučí, ani milé kvítko nerozkvete? Nikoliv! Byť i na skalnaté půdě mezi ostrým trním ti se často bolestně zraňují, kteří ji chtějí obdělávati, nalézají nicméně tu a tam mnohý krásný květ, jehožto pohled jejich mysl oživuje a osvěžuje a je v jejich strastech a zkouškách potěšuje a sílí.

O takových dvou jednoduchých a prostých kvítkách budeme zde vypravovati. Taková kvítka utvrzují missionáře v naději, že Čína jednou v kvetoucí zahradu škvostných, ušlechtilých lidských květin se promění.

Li byl rolníkem. Bohatství a blahobytu neměl nikdy. Nicméně cítil se

šťastným i při své chudobě. Pracoval u nejbohatšího statkáře ve vsi. Měl hodnou pracovitou ženu, která o domácnost pečlivě se starala a se přičiňovala, aby její manžel a obě děti čistě a teple se šatily. Najednou zemřela. Li, který si vlastně tichého působení své manželky nikdy nedovedl náležitě vážiti, dokud klidně a bez všelikého hluku a křiku povinnosti své konala, poznal nyní, že za svůj dosavadní pokojný a příjemný život jedině její starostlivosti měl co děkovati. Cítil se proto velmi opuštěným a osamotnělým. Svou dcerušku odevzdal své staré matce, hocha, jenž byl velmi čiperný a nadaný, ponechal si u sebe.

Za nějaký čas přišel do kraje protestantský pastor a jal se našeho Li přesvědčovati, aby se stal křesťanem. Pastorovi bylo snadno, přesvědčiti ho o nicotě velkých i malých čínských bůžků. Li vhodil ochotně všecky své pohanské obrázky a sošky do nehlubší studně ve vsi. Přes to neměl však nějaké zvláštní horlivosti ve vykonávání svých náboženských povinností. Cítil ve svém nitru zvláštní jakousi náklonnost ku křesťanskému náboženství, nenalézal však v protestantské víře toho všeho, po čem jeho srdce toužilo a dychtilo.

Po nějakém čase přišel sem i katolický missionář a vnitřný jakýsi cit pravil Li-mu, že tento a nikdo jiný pravdu hlásá. »Otče,« pravil k missionáři, »věřím, že to, co mluvíš, pravda jest. Vezmi mého syna k sobě. Vychovej ho ve své víře. Avšak také já chci ji poznati a jí se přidržeti.« Tak přišel hoch do sirotčince v Kulbu. Li pak stal se naším zahradníkem v Čifu. Byli jsme s ním velmi spokojeni a divili jsme se jeho poctivostí a přímostí, kteréžto vlastností jsou u Číňanů dosti vzácné. Také Li-mu se u nás velmi líbilo, byl vždy vděčným za každé dobrodiní sobě prokázané a říkal, že nás nikdy neopustí.

(Pokrač.)

Úmysly apoštolátu modlitby.

V červenci modleme se za oběti světové války, raněné, zajaté a padlé vojiny.

(Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí papežem.)

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1. Č.	Předrahé Krve Páně. — Úcta nejsv. Svátosti. Díky Bož. Srdci P. za všechny milosti. Duch. cvičení. Ranění a padlí vojínové. Opuštěné rodiny.	
2. P.	Navštívení P. Marie. I. pátek v měsíci. — Úcta nejsv. Panny. Družiny mariánské. Ochrana P. Marie pro novosvěcence. Dary Ducha sv. Výzdoba chrámů.	
3. S.	Sv. Heliodora, bisk. — Velepastyřové naši. Čekatelé stavu kněžského. Příprava k hodnému přijetí svěcení kněžstva. Vítězství našeho vojska.	
4. N.	Neděle VI. po sv. Duchu. Sv. Prokopa, op. (1053). — Úcta sv. patronů. Klášter benedikt. Ukončení pobožnosti. Šťastné ukončení války. Mír.	
5. P.	Sv. Cyrilla a Methoda, ap. slov. (869 a 885). — Novosvěcence. Návrat rozkolníků do cirkve katol. Vděčnost za milost kněžství. Kněží jubilanti.	
6. Ú.	Sv. Bohumila, muč. kn. (1070). — Horlivé kněžstvo. Láska ku sv. Otci u kněží a lidu. Snahy sv. Otce o mir. Spolek šíření víry. Katol. missie.	
7. St.	Sv. Vilibalda, bisk. (786). — Řád benedikt. Povznesení mravnosti. Šťastný výsledek zkoušek. † matka. Vojini v zajetí. Nemocní a ranění.	
8. Č.	Sv. Alžběty, král. portug. (1336). — Císařský rod. Bohu zasvěcené panny. Opuštěné vdovy a sirotci. Ochrana mládeže. Zachránění úrody.	
9. P.	Sv. mučěníků Gorkumských (1572). — Vítězství naší vlasti. Duchovní správcové vojinů. Maria, matka vítězná. Kněží podle Srdce Páně.	
10. S.	Sv. sedmero bratří muč. (150). — Milost kněžského povolání. Statečnost a trpělivost vojinů. Neohrožené vyznávání víry. První mše svatá.	
11. N.	Neděle VII. po sv. Duchu. Sv. Benedikta ochrany. — Povolání k stavu řeholnímu. Kněžské prvotiny. Vojenské služby B. Přemáhání pokušení.	
12. P.	Sv. Jana Qualb., op. (1073). — Odpouštějme nepřátelů. Unie Ukrajinců. Missie nesjednocených. Ochrana našich vojinů. Padlí vojínové.	
13. Ú.	Sv. Markéty, p. m. (260). — Za šťastné žně. Uchránění od nakažlivých nemocí. Hojná zeň. Návrat rozkolníků do katol. cirkve.	
14. St.	Sv. Bonaventury, řeh. uč. cirk. (1274). — Sv. Otec. Láska k bohovědnému studiu. Kandidáti kněžství a klerikové ve vojsku. Věrnost.	
15. Č.	Sv. Jindřicha, cis. (1024). — Císař a král náš. Důvěra v ochranu Boží. Církevní duch. Pokoření nepřátel cirkve sv. Uprchlíci.	
16. P.	Panny Marie Karmel. — Bratrstvo sv. škapulíře. Vojini sv. škapulířem oblečení. Křesťané na východě. Vítězství nad nepřáteli našimi.	
17. S.	Sv. Alexia, žebr. (417). — Trpělivost v chudobě. Pokora. Duch sebezapření. Bohoslovci. Seminář. Nemocní a umírající vojínové.	
18. N.	Neděle VIII. po sv. Duchu. Sv. Kamilla, zakl. ř. (1614). — Šťastná hodina smrti. Pohrdání světskými statky. Včasné zaopatření nemocných.	
19. P.	Sv. Vincence z Paula, zakl. ř. (1660). — Útrpnost k chudině. Účinná láska k bližnímu. Obrození společnosti dle zásad křesť. Duch zbožnosti.	
20. Ú.	Sv. Jarolima Aemil., (1537). — Apoštolát modlitby. Duchovní život. Představení semináře. Jistý kněz. Mariánské družiny.	
21. St.	Sv. Praxedy, p. (164). Statečnost opuštěným rodinám. Duše v očistci. Pravá duch. radost. Mariánské družiny. Zbožnost a mravnost.	
22. Č.	Sv. Maří Magdaleny, kajic. (63) Obrácení hříšníků. Dar kajcnosti. Láska k čistotě srdce. Pohrdání světem. Vážení si slova Božího.	
23. P.	Sv. Apollináře, bisk. m. (81). — Mravnost ve vojsku. Apoštolát m.C.-M. Duchovní správcové na bojišti. Porážka nepřátel. Zajati vojinové.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
24. S.	Sv. Kristiny , p. m. (300). — Missie v zámořských krajích. † otec. Nové působiště v duch. správě. Od moru, hladu a války vysvobod nás, Pane!	
25. N.	Neděle IX. po sv. Duchu. Sv. Jakuba, ap. P. (44). — Apoštolská horlivost. Modlitba za kněze. Pravé poznání duch. života. Brzký mír.	
26. P.	Sv. Anny , matky bl. P. Marie. — Katol. matky. Vychovatelé mládeže. Úcta a láska k rodičům. Šťastné shledání. Příbuzní na bojišti.	
27. Ú.	Sv. Pantaleona , lék. m. (305). — Ochrana Boží před ohněm a krupobitím. Sv. růženec útěchou vojinů. Od nakažlivých nemocí vysvobod nás.	
28. St.	Sv. Nazaria, Celsa a spolumuč. (56). — Ochrana vojinů v poli. Apoštolát modlitby v jistých farnostech. Noví svěřenci a poddaní. † kněží.	
29. Č.	Sv. Marty , p. (84). — Církev sv. a rozkvět její po válce. Pracovitost. Zemřelí spolubratři v úradě kněžském. Soucit s trpícími.	
30. P.	Sv. Abdon a Senen , muč. (250). — Rozšíření častého sv. přijímání. Spolupracovníci v duch. správě. Denní rozjímání. Povolání k řeholi.	
31. S.	Sv. Ignáce z Loyoly , zakl. ř. (1556). — Tovaryšstvo Ježíšovo. Živí a † údové bratrstva B. S. P. a Apoštolátu modlitby. Všechny dobré úmysly.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Již jedenáct měsíců trvá nynější válka světová, jež zasáhla opravdu do všech dílů světa. Nikdy ještě tolik vojsk nebojovalo proti sobě jako v této válce. Ubohé země, ubohé kraje, které tato válka zrušila. Nechceme připomínat všechny ty hrůzy a nářky, jaké taková válka s sebou přináší národům válkou postiženým; to vše odjinud dosti známo. Chceme toliko poukázat na oběti takových bojů. Čím větší boje se vedou, tím větších vyžadují oběti na lidech i na penězích. Považme jen, co to raněných vojinů, chrabrých obránců vlasti a panovnického trůnu, a to při nynějších zkázonosných zbraních! Takové bojiště plní se nářkem raněných a umírajících. Jest sice dobře postaráno o ošetření těchto ubohých, avšak přece nelze zabránit bolestem a nářkům všech. I ti, kteří upadnou v zajetí, jsou politování hodni; odloučení od svých kamarádů, od svých rodičů a příbuzných bídný musí vésti život v cizí, nepřátelské zemi! Ti pak, kteří padli na bojišti, obětovali to nejdražší, život svůj, za císaře a krále, za vlast svou pozemskou. Buďme jich vřele na modlitbách pamětlivi. Modleme se za naše vojiny, kteří dosud bojují, za raněné, za zajaté a za padlé oběti války, aby Bůh byl všem milostiv a dal nám opět pokoj a mír slavný.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za oběti války, za raněné, zajaté a padlé vojiny naše a na všechny úmysly, jež doporučovány jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Modlití se za oběti války.

Úmysl v srpnu: Návrat protestantů ke katolické církvi.

Srdce Ježíšovo nás osvěcuje a utěšuje.

Napsal Ignát Z há v í š l.

V písmě svatém starého zákona se vypravuje, kterak prorok Eliáš odvykl lidu Izraelskému hanebné modlářství. Chtěl ukázati, že jest ctění a vzývání pohanských bůžků skutkem hanebným, bohaprázdným. Svolal lid, svolal služebníky pohanského bůžka Bála, jichž bylo 450 a učinil návrh: chcete-li se přesvědčiti, který Bůh jediný může pomoci, ať přinesou obět svému Bálovi jeho služebníci, ale ať oběti nezapálí, nýbrž vyprosí si oheň od Bála. Já učiním podobně a vzývati budu Pána zástupův. Lid se sešel v ohromném počtu. Sluhové Bálovi připravili obět zápalnou, zabívě vola a pak celé dopoledne volali k Bálovi, aby jim poslal oheň. Když nebylo jejich volání vyslyšeno, posmíval se jim Eliáš, řka: křičte hlasem vyšším; nebo bůh jest snad v rozmlouvání, aneb v hospodě jest, aneb na cestě, aneb spí, aby se probudil (III. král. 18, 27). Křičeli tedy ještě více a když bylo již s poledne nařídil Eliáš, aby byla pro něho připravena obět. Vzdělal z dvanácte kamenů oltář, udělal strouhu vůkol oltáře, zšířil dvou brázdíček, narovnal dříví a kázal, když bylo vše připraveno, aby vše polili vodou. Pak si klekl a modlil se: ukaž, ó Pane, že jsi ty Bůh v Israeli. Oheň ihned s nebe sestoupil a vše trávil.

Jako se kdysi utíkal starozákonní prorok k Pánu, utíkejme se i my ve všech svých potřebách ku nejsladšímu Srdci Ježíšovu. Když pak se tážeme, zač bychom měli prositi, tu věru dařiti se nám bude, jako kterémusi zbožnému muži, který říkával: kdykoliv pokleknu k modlitbě, tu věru nevím se kterou prosbou mám začíti a kterou končiti? Mám toho tolik na srdci a mám tolik potřeb těla i duše, že věru těžko vše předněsti. Oberme si my dnes také aspoň některou potřebu, a sice prosme sladké Srdce Ježíšovo, aby bylo nás osvitilo a těšilo.

I. Srdce Ježíšovo budiž naším osvětitelem.

Mnohým potřebám tak jsme uvykli, že o nich ani nepřemýšlíme, máme je

za něco docela obyčejného, za něco, co se rozumí samu sebou; myslíme si, že přináležejí k našemu životu, že jsou s ním tak úzce spojeny, že jsou nevyhnutelně potřebny. Mám na mysli světlo denní. Považme: byl by možný život na zemi, kdyby milosrdný Bůh nám odepřel světla denního?

Každého dne z rána ukáže se nám sluníčko a nikomu z nás nenapadne, děkovati za to Pánu Bohu. A přece jediné slunce udržuje nás a všecko živočišstvo na životě. Bez slunce nemohl by žiti ani člověk ani rostlinstvo ani živočišstvo. Protože každého dne sluníčko vidíme, nepomyslíme sobě, jaký jest veliký dar, který nám uštědřil Bůh. Teprve kdyby nebylo slunce, poznalo by se, čím nám jest.

Bůh vyslal svého služebníka Mojžíše, aby šel ku králi v zemi egyptské a vyřídil, že Bůh poroučí: propust lid můj! Farao však ve své pýše odpověděl: kdo jest Hospodin, abych poslechl hlasu jeho, neznám Hospodina a Israele nepopustím. I poslal Bůh devatero ran, z nichž devátá byla: přehrozná tma. Řek lpak Hospodin k Mojžíšovi: vztáhni ruku svou k nebi a buďte tmy na zemi egyptské tak husté, aby makány býti mohly. I vztáhl Mojžíš ruku k nebi: a staly se tny hrozná po vší zemi egyptské za tři dny. Moj. 10, 21 nn. Tma byla tak hrozná, že nikdo se nemohl ani pohnouti ze svého místa, na kterém byl, nikdo neviděl ani bratra svého. Tu viděl lid, co jest to býti beze světla denního a všichni hrůzou byli pojatai.

Bylo to v této nynější pohnuté době. Menší oddíl našich dragounů obdržel od velitelství rozkaz, aby ihned vyjeli vpřed a přesvědčili se, jaké jest postavení nepřitele. Poslušni rozkazu ihned vsedli na koně, ač byla tmavá noc a nikdo neznal zevrubněji krajiny, do níž měli jíti. Měli sice sebou podrobné mapy, ale za tmy přetěžko, ba nemožno se jimi řídit. V čele odělení jel rytmystr, starší muž. Jeli krokem a dosti dlouho. Najednou ukáže se před koněm rytmistra jeho matka. Žádný syn nepřejede své

matky, proto rytmistr skočil hbitě s koně, ale v tom matka jeho zase zmlzela. Neměl matky již na živě, ale ctil ji jako vděčný syn a nosil pod kabátem mariánský medajloněk, který mu kdysi byla darovala. Matka se mu zjevila, aby ho uchovala na živě. Když slezl s koně, rozsvítil svou elektrickou lampičku k příruční a protože sestoupiv s koně poručil, aby i jeho vojáci se zastavili, stáli všichni. Při slabém světle plni hrůzy viděli, že stáli na pokraji hluboké rokle, do níž by se byli všichni tři i se svými koňmi za dva tři kroky sřítili, kdyby se nebyla ukázala rytmistrovi jeho nebožka matka. Ano, jíti za tmy v neznámé krajině je velmi nebezpečno.

Jest tedy světlo denní užitečné, potřebné. Ale i duše naše potřebuje takového osvititele a tím jest nám všem nejsladší Srdce Ježíše Krista. Ježíš pravil o sobě: „já jsem světlo světa, kdo mne následuje, nebude choditi ve tmách, nýbrž bude míti světlo života“. Jan 8, 12. Ježíš osvítil všecek svět a zahnal tmy pohanské. Řekl a poučil lidi, odkud jsou, proč jsou tu na světě, jaký jest jejich cíl, účel a co je čeká po smrti.

Před Kristem nebyl nikdo i z nejucenenějších a nejslechetnějších velikánů s to, aby zodpověděl tyto otázky ku spokojenosti svých posluchačů. Někteří z nich něco uhodli po dlouhém přemýšlení, ale nikdo z nich nemohl říci, jestli tomu skutečně tak, jak se domýšlí Jediný Ježíš, jsa synem Božím, řekl o sobě: „já jsem cesta, a pravda a život: nikdo nepřichází k Otci leč skrze mne.“ Jan 14, 6.

Sokrates poznal sice něco, ale přišel ku přesvědčení, že lépe jest umřít, než na živu býti. Vzal číši s jedem a otrávil se, vypiv ji. Veleduch Aristoteles umíraje řekl prý: byl jsem živ v pochobnostech, umírám v úzkostech, nevím kam jdu? Ó bytosti všech bytostí, smiluj se nade mnou!

Ježíš však mluvil určitě jsa pánem nebe i země. K jeho nejsvětějšímu Srdci se utíkejme, prosme, aby nás osvítilo, abychom si pravdu Jeho zamilovali a podle ní svůj život uspořádali. Srdci Ježíšovu budiž čest a sláva, volejme z celého srdce svého, ze všech svých sil!

II. Srdce Ježíšovo budiž naším [utěšitelem.

Všecek svět ve zlém jest postaven. Ze všech stran tlačí se na každého z nás útrapy, trampoty, kříže všeho druhu. Často myslíme si: již nevydržíme. Ale bereme li útočiště své ku sladkému Srdci Ježíšovu, neopustí nás. Vždyť volal: „pojdte ke mně všichni, kteří se lopotíte a jste obtíženi a já vás občerstvím. Vezměte jho své na sebe a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem a naleznete pokoj duším svým: neboť jho mé jest sladké a břímě jest lehké.“ Mat. 11, 28, 30. Jindy pak řekl Ježíš učeníkům svým: chce-li kdo za mnou přijíti, zapři sebe sám a vezmi kříž svůj a následuj mne.“ Mat. 16, 24.

Lehčeji dala by se sečísti tráva na louce, než bolesti, které jest vytrpěti nám lidem. Kolik trpkých křížů způsobuje člověku jeho vlastní tělo! S pláčem, bolestmi vstoupili jsme v tento život, s pláčem a v ukrutných bolestech jej opustíme. Kolik jest nemocí, jimž jest podrobena tělo naše? Kdož by je dovedl všechny vypočísti? Kdo měl příležitost navštívit nějakou větší nemocnici, zhrzojí se, jaké nemoci jsou, kterými může býti napadeno tělo naše. A kdo jest zdrav, plahočí se den ze dne, rok za rokem, až unaven padne na zem jako plný pytel.

Povšimněme si přírody nás obkličující, kterak jest nám nepřátelská! Jaké zlo jest třeskutá zima; kolik lidských životů si již vyžádala tato veliká nepřítelkyně lidí? Kolik osob zahynulo lavinami; kolik jich ve sněhu zimou zmrzlo? Kolik obětí lidských vyžádaly si velehory, Alpy? V létě bývá v některých zemích takové sucho, že zhyne vše a zavládne hlad, jemuž padnou v oběť tisíce, ano statisíce lidí. V Indii ba i v našich krajinách, kde přece není poměrně tak velké parno, dostanou lidé od slunce zápal mozku a třeba se i zblázní. Kolik pohrom způsobí kroupy, hrom, blesk, povodně, oheň, bouře na moři, vichor, zemětřesení, jimž, jak se pamatujeme padnou v oběť tisíce lidí, nesčíslně mnoho osad a obcí. Vzpomeňme si na jedovaté hady, dravá zvířata, na příklad v jediné Indii, kde ročně

mnoho tisíc jimi zhyne. Dobře pravi lidový spisovatel Hattler, jehož myšlenek tuto používáme, že připadá někdy člověku, jako by tu na světě byl jenom proto, aby ho živočišstvo trápilo jako nějaký pochop, který ho chce co nejspíše se světa sprovoditi.

Kdyby jenom lidé sebe vespolek aspoň ušetřili a nedělali sobě vespolek největší kříže a bolesti. Mnohdy se zdá, jako by lidé byli sobě největšími nepřáteli, ještě hroznějšími než mrtvá příroda. Jenom se podívejme do mnohé rodiny! Kterak se pronásledují nejbližší příbuzní; sužují se až dokrve a mnohdy pro mizerných několik grošů, děti sužují rodiče, rodiče děti, muž ženu, žena muže a o křížích se služebními se ani nezmiňujeme. Jak často pronásledují nevinného člověka jako smečka psů: pomluva, lež, na cti utržení, opovržení, podvod, faleš. Výborně řekl již před několika stoletími proslulý vídeňský kazatel Abraham a Sancta Klara: kdyby se musilo vždycky vyzváněti zvony, když pomlouvá jeden člověk druhého, nepřestaly by zvony vůbec zvoniti, lidé by od toho ohluchli.

A konečně kolik zbytečných starostí, bolestí, připravuje si mnohý člověk sám aniž ho někdo k tomu nutí. Náruživosti zmitají jim jako lodičkou na moři, hodí ho do propastí, bíd, nouze, ba i ku zločinu ho doženou. Nejhorší zevnější nepřítel by člověka tak nesužoval, jako sužuje sám sebe. Počíná si jako choromyslný, který v malomocném steku naráží hlavou na skály a usmrtí se.

V této válce bylo jednou poručeno sanitétnímu oddělení při jistém pluku, aby po krutém boji obešlo bojiště, pochovalo padlé hrdiny a raněné zabezpečilo. Velitelem těchto několika mužů byl dobrovolník, rodák z Vidně. Obešel se svou četou celé bojiště a pak rozkázal, kde se mají vykopati hroby a kteří z padlých mají do nich býti uloženi. Vojáci počínali si ku svým padlým soudruhům co nejuctivěji; dávali jim na obličej, aby jim hlína na něj nepadala své šátky anebo jiné části svého oděvu. Onen dobrovolník uviděl najednou stejnokroj pluku, o němž nevěděl, že by byl s nimi nyní bojoval. Byl mu velmi dobře povědom, protože sloužil při něm

jeho jediný bratr, se kterým se rozloučil na počátku mobilisace počátkem srpna 1914 ve Vidni v domě otcovském a kterého od oné doby více neviděl. Pln účasti shýbne se k němu a odhrne čepici, kterou byl jeho obličej přikryt. Ale jak se poděsil! Byl to jeho bratr. Sám vzal do ruky rýč a motyku, sám vykopal hrob a do něho pohřbil svého jediného bratra. Kdo může dodat srdci léčivého balsámu v těchto a podobných bolestech? Nikdo jiný než sladké Srdce našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista.

Ivančice : Kostelní věž.

V mnohých obcích jsou zřídla vod, která již od zdaleka se ohlašují nepřijemným zápachem. Dám-li je do úst, s odporem odplivneme. Ale i tyto vody jsou, ač na oko tolik protivné, velmi užitečné; a užívá se jich dle nařízení lékařů za lék proti různým nemocem. Ovšem musí se jich užívat s rozumem. Podobně používá Srdce Ježíšovo různých trampot, jimiž nás navštěvuje jako léku,

abychom ozdravěli na své duši, abychom si získali zásluhy pro život věčný.

Kdo tě může potěšiti ty ubohá vdovo, když stojíš a díváš se do tmavého hrobu, do něhož uložili tvého a tvých ubohých sirotek živitele? Kdo potěší otce, matku, když pochovávají svého jedináčka, svou jedinou radost a své jediné potěšení? Kdo potěší rodiče, když ztratili svého syna anebo i více synů a příbuzných na bojišti, když ani se nemohou dozvědět, kde je uložil i pod zelený drn? Kdyby nebylo víry ve věčnost, kdyby Ježíš Kristus nebyl útěchou všech trpících, bylo by věru největším trestem žiti. Kdyby nebylo na věčnosti odplaty a trestu, nevyplatilo by se býti živu.

Každý z nás snášejíme trpělivě všechny kříže své a připamatujme si častěji výrok svätce Alfonsa Liguoriho, který napomíná: »buď pevně přesvědčen, že lze svatosti dosáti jediné uprostřed trní a nepřijemností. Bůh nás všechny stvořil, nikoliv, abychom světa užívali, ale trpěli. Proto jeden každý vytrvej a trp!«

Závěr.

Zakladatelka úcty k nejsvětějšímu Srdci Pána Ježíše blahoslavená Markéta Maria Alacoque píše: nevíš, že má náš božský Mistr srdce, překypující laskavostí něžností a milosrdenstvím? Ježíš, který se stal z lásky k nám člověkem, zůstává z téže lásky vězňem v nejsvětější Svätosti oltářní. Jest tvým věrným přítelem, který tě chce a může potěšiti. « Útíkejme se se vši důvěrou, s láskou k Srdci Ježíšovu, odevzdejme se mu cele, pak nic nikdo proti nám nezmůže pak nepřekvapí nás žádná nebezpečí, nic nepředvídaného nás nezalekne, nijak nás nezastraší přicházející smrt.

Svatý Vincenc Fererský napomíná ku sväté trpělivosti těmito slovy: Pán dopouští souzení i nemoce; poskytuje nám tím prostředky, abychom zaplatili četné dluhy božské spravedlnosti. Kdož tedy jest rozumný, přijímá je radostně

a ochotně, neboť výše cení užitek, který odtud vychází, nežli zlo, kteréž pociťuje. Aby pravdu tuto znázornil, pověděl svätec tento svým posluchačům následující podobnosti: jeden král držel dva ze svých poddaných ve vězení, z nichž každý byl králi dlužen mnoho peněz. Když pak seznal král, že nemohou peněz nikdy zaplatiti, protože nic neměli, vešel k nim do vězení a hodil každému z nich na hlavu vak peněz, čímž je notně ovšem udeřil. Oba ucitili bolest v hlavě, avšak každý se jinak zachoval. První se velice rozzlobil, spálil králi, zlobil se, že byl těžce poraněn na hlavě a peněz si ani nevšímal, ano i krále tupil a odháněl. Druhý však, který byl rozumnější, vzal peníze, které mu hodil král na hlavu, zaplatil dluh a ušel tak vězení. Vizte, pravil svätec, také my jsme podobní těmto zajatcům. Všichni jsme zadlužení u spravedlnosti Boží, dílem za dobrodiní a milosti, které nám prokazuje, dílem za hříchy, jimiž Boha hněváme a urážíme. Tu pak posílá nám nebeský Pán, který má s námi útrpnost, zlato trpělivosti ve vaku souzení. Ti, kteří souzení nesou trpělivě, splácejí Bohu dluhy tímto neocnitelným zlatem a bývalí učinění přátely Božími. Naopak ti, kteří jsou nevrli a netrpělivi, místo, aby Pánu Bohu děkovali, rozmnožují ještě dluhy své a jsou ještě většími odpůrci Božími.

Povšimněme si slov ctihodného Tomáše Kempenského, který pobádá ku trpělivosti v trampotách těmito slovy: »nemá pravé trpělivosti, kdo chce trpěti mnoho-li se mu líbí a od koho se mu líbí. Člověk opravdu trpělivý nedbá, jak dlouho trpí, ani toho, jak trpí, ani toho, od koho trpí.«

Nejsvětější Srdce Ježíšovo osvít nás, abychom tebe stále více a více milovali, uděl nám svätou trpělivost, dej nám milost, abychom s tebou smířeni a jako tvoji přátelé jedenkrát před tvůj trůn mohli předstoupiti.

Mučenici zimy.

Přeložil se svolením autora B. F.

Těžká jest starost o výživu. V srpnu a září musejí si missionáři opatřiti zásobu ryb na zimu, osm měsíců dlouhou. Rybami jsou živi Indiáni i běloši. Ryby jsou téměř denní potravou po celou zimní dobu. Denní lístek jídelní jest v missii tento: Na snídani: čaj, zemáky a ryba; na oběd: ryba, zemáky a čaj; na večeři: zemáky, ryba a čaj. V jiných stanicích missijních nepříjdou ani zemáky na stůl! Sušená ryba bez omáčky není vždycky právě chutná a lahodná. Ryby v létě nachytané mají vesměs protivnou příchut po shnilině. Když pak na podzim mrzne a taje, pak toho nachytané ryby rovněž nesnesou, shnijí.

Chleba, toho nejpotřebnějšího, nemají v severních stanicích missijních leda vždycky půl roku; dříve to bylo věci úplně neznámou. Jeden missionář po šestnácti letech chleba ani neviděl, žádného piva nepil, a ne jeden missionář přistihl se sám často při myšlence, co jest to za pochoutku kousek chleba s máslem, jak mu to kdysi matička mazávala. Nesmí se ovšem zamlčeti, že Prozřetelnost Boží poskytně časem svým dítkám též lepší sousto. Lovec zastřelí brzy nějakou divokou husu, brzy soba, nebo medvěda. Také zajíců bývá některý rok mnoho; ale toto zaječí maso není žádnou pochoutkou.

Na hlad a dlouhé strádání musí si missionář zvyknouti. Dopadne-li lov zvěře a ryb špatně, pak se šklebí bída ze všech konců a koutů. Indiáni zahánějí pak hlad kůrou se stromů a kůží zvířat. Missionáři museli na svých cestách i psy zabít, aby nezůstali ležeti hladu, a pak sami táhnouti saně. Biskupovi Grandinovi se přihodilo, že v největší nouzi hodil do hrnce kousek svých kalhot, jež byly shotoveny ze sobí kůže, uvařil to a snědl. — „Měl jsem hlad,“ píše jeden missionář, „i šel jsem k řece a hodil udici. Mlčky pohlížel jsem brzy k nebi, brzy k vodě. Žádná ryba nezakousla. V jasných vlnách obrázela se protáhlá, zkla-

maná, zachmuřená tvář rybářova. Když se neukazoval žádný výsledek, šel jsem dále na jiné místo a vytáhl v krátké chvíli šest krásných bílých kaprů. Co jsem tu měl radosti! Těch šest ryb bylo mi dražší, nežli všechno zlato světa.“

Vysoko na severu nevychází slunce vůbec po několik měsíců. Tu jsou ukrutné ony dlouhé noci ukrutná jest tu hrozná zimní doba. Teploměr klesává na 20, 30, 40, 50 stupňů Celsia. Roku 1899 klesl teploměr v nejsevernější missii na 55 stupňů. „Máš pravdu, když myslíš, že v takové zimě zmrzly by tvé plíce na rampouch,“ psal jeden missionář svoji sestře. Za veliké zimy smí se člověk odvážit ven jenom od hlavy až k patě důkladně zahalen kožesnímami. Jest to však zdravá, suchá zima, když jí člověk uvykne. Pouze bouřlivý, ledový vítr severní protíví se každému; při 25 stupních zimy jest nesnesitelný, jest řezavý jako ostrá čepel, a proniká až do morku a kostí. Pro každá jednotlivá kamna počítá se ročně 60 až 600 sáhů dříví.

Přijde-li nyní v tomto studeném počasí Indián do missijní stanice, a prosí kněze, aby přišel k některému těžce nemocnému, vzdálenému den, dva, pět, deset dní cesty, tu se stává pro kněze putování pro Krista — peregrinari pro Christo — neúprosnou povinností. Velmi často bývá sám nemocen a na smrt zemdlen, musí však jíti. V okamžiku jsou zapraženi do saní čtyři psi, sbaleny příkrývky, nadobí k vaření a potraviny, a v půl hodině letí saně po sněhu jako vystřelený šíp. Rolničky psů zvoní do dálky a praskání biče rozléhá se široko daleko. Denně urazí se 10 až 15 hodin cesty.

Sloužití mši svatou venku na cestách bývá knězi zřídkka kdy dopřáno. Někteří se pokusili o to, ale víno přede mši svatou ohřáté nad ohněm bylo již na led zmrzlé, když je chtěli pít, nebo kalich byl tak ledově studený, že se přilepil na rtech a utrhl

s sebou kusy kůže, když jej oddělávali od úst. Při sloužení mše svaté museli si opět a opět třítí ruce, neboť velmi rychle pocítovali šimravý pocit, známku to zmrznutí. „Před několika roky,“ tak vypravuje biskup Breynat, zvlhly mi na cestě nohy, a poněvadž jsem tak stál několik minut, aniž bych si byl obul jiné punčochy a střevice, zmrzla mně pravá noha. Moji průvodčí třeli ji hned sněhem a tak přivedli opět k životu. Na druhý den táž nehoda, jenom že tentokrát zůstal palec zmrzlý. Když jsem přišel do missie, konali hned kněží a bratři poradu nad palcem. Příkladali náplastí a masti, všechno zkoušeli, ale nic naplat. Když se konečně přidružil k tomu zápal, nozbývalo nic jiného, než uřezání jednoduše pahýl, z něhož kůže a maso již odpadly. „Frátře, doneste svoji starou břitvu, kterou jste si přivezl z Evropy a uřeďte mi celý palec a umrzlou bílou špičku druhého prstu!“ Dokud byla břitva v mrtvém mase, šlo to dobře, jakmile však zajela hlouběji, skřípal jsem přece zuby a byl jsem rád, když se operace skončila. Po šesti týdnech bylo možno obvaz ze starých hadrů opět sundati.

Biskup Grandin vypravuje toto: V lednu připjal jsem si své chůdy do sněhu. Zmrzlá řeka Mackenzie byla

mi cestou. Nebyla to nikterak příjemná cesta, neboť řeka byla dlouhánskou řadou vysoko nakupených a přes sebe ležících balvanů ledových. V noci spal jsem ve sněhu. Jednou mi umrzl nos, po druhé jsem zbloudil a musel lézt po čtyřech mezi a přes kry ledu. Když jsem jednoho dne pro samou únavu hodil sebou na sníh, obletovalo mne hojno ptáků, kteří chtěli svými zobáky mne rozklvati. Na nohou cítil jsem plyskýře, jež mne děsně pálily, a od oslňujícího sněhu byly mé oči tak zapáleny, že mým okem pronikaly bez ustání jakoby ohnivé šípy.“

Bolestnou jest též pro missionáře vysokého severu veliká opuštěnost a osamělost. Ze 37 svých missijních let strávil Pater Laity všeho všudy 18 roků v úplné samotě. Jeho nejbližší spolubratr nebyl v tom dlouhý čas lépe; mezi oběma byla vzdálenost 440 kilometrů. Jednou v roce se navštěvovali, právě tak jako oba poustevníci sv. Pavel a sv. Antonín, což vyžadovalo pokaždé cestu desítidenní. — Poštovní spojení má missionář dvakráte do roka; ještě před 40 lety nedocházely dopisy často rok, dva. Depše, jež byla před několika roky z Evropy poslána počátkem října, došla koncem ledna následujícího roku k jezeru Athabaska.

A. M. Kadlčáková.

Pohřební žalm.

Pane Bože, světa králi,
dobrý Otče náš,
Ty jsi hoden naší chvály,
Ty nás v moci máš.

Smiluj se o Hospodine,
slyš náš vroucí hlas
dej nám v smrti ve hodině,
zřítí sebe zas.

Až pak duše naše vkročí
v ráje tichý stan,
sejmi strach a bázeň s očí,
chraň nás pekla bran.

Veď nás cestou do věčnosti,
před Tvou svatou tvář,
bychom žili ve radosti,
milostí nás dar!

Vše jest marnost na tom světě,
vše jest pouhý klam,
jen tvé jméno v zlatém květu,
na věky Ty, sám!

U stolu Páně.

Biblické úvahy o sv. přijímání. — Dle Aug. Arndta podává Jan Tagliaferro.

26. Svatokrádežné přijímání Jidášovo.

Jak hrozného zločinu se dopustil Jidáš, že se opovážil nehodně přistoupiti k svatému přijímání. Při těchto svatých hodech přidružuje se sice nevěrný zrádce k ostatním, ale srdce jeho není proniknuto lítostí, nezná upřímnosti ani pravdy. Jsa lhostejný k své nehodnosti, svatokrádežně přijímá, a pak jde, by prodal Beránka Božího pochopům satanovým a Pána života vydal na smrt. Jak hrozný zločin páše učeník vyvolený na svému Mistru. Jidáš, nepij krve, která zpečetí tvé věčné zavržení! Vzdej se pekelného úmyslu, dříve nežli požíješ tělo neposkvrněné, jehož přijímání nejsou andělé hodni.

Ale duše má, nemáš podílu na vině tohoto bidného zrádce? Rozsuzuješ tělo Páně? Anebo lpíš tak neblaze na bohatství tohoto světa, že bys se raději stal zrádcem Těla Páně, než bys nepravě nabitě statky vrátil, aneb odpustil urážku daleko menší, než jest ona, kterou jsi Bohu způsobil? Zpytuj své svědomí a varuj se takového smýšlení. Připrav se, bys se stal příbytkem Páně; vymyť všelikou zlou náklonnost, aneb se nepřibližuj k hodům andělským. Může-li svaté Tělo Páně vyhladit tvou zlobu, když se s ní chlubiš? Nikoliv, k tvé nepravosti přidá desateronásobnou vinu, k tvému trestu desateronásobnou muku.

Jidáš přijal Svátost oltářní, ale spáchal zločin svatokrádeže, již ho satan tříbí jako pšenici, a používá ho jako nástroj, by provedl hrozný zločin bohovraždy. Jidáš již neotáli, neboť vztáhl ruku svou proti Bohu, svatokrádežným přijímáním dopustiv se zločinu hrozného. Opouští večeřadlo, aby zradil Syna Božího, nad nímž nemá nikdo moci, nebyla-li mu dána s hůry. Jde, by zradil toho, před jehož pokynem se třesou sloupové nebesí. Synu zatvrzení, jak hluboko jsi klesl, jak pevně tě upoutala osidla satanova.

Duše křesťanská, hrůza tě pojímá, při nevěře zrádce odpadlého; ale zkoumej a zpytuj své srdce: Neuvedlo někdy Pána do srdce hříšného? Nepřijals ho

někdy a pak jsi ho hanebně zradil a z duše vypudil? Svaté přijímání, místo, aby tě v cnosti posilnilo, snad tě v nepravostech utvrdilo, a místo, aby tě v lásce oživilo, jenom smelejším

Jihlava: Věž „paní.“

učinilo, bys dále hřešil? Bylo-li snad tomu tak někdy, lituj toho, pokud máš čas k lítosti. Necht oči tvoje ve dne v noci vylévají slzy pro pohanu, způsobenou Spasiteli ve svátosti jeho lásky.

3. Jak dojemný rozdíl mezi chováním Jidáše a jeho Mistra, posud milosrdného

a shovivavého. Zatvrzelý a nevěrný zrádce vrhá se po nehodném přijímání střemhlav do propasti viny a jde rychlým krokem věčnému zatracení vstříc. V zahradě getsemanské vidí nevinného Beránka obětního za sebe i za všechny hříšníky zápasiti a modliti se. S nestoudností rovné jeho zlobě, pozdravuje Mistra božského políbením a věčná Láska jde tak daleko, že jej opětuje, poslední pokus, aby dojal srdce zatvrzelého! Ještě jednou z božských úst slovo »přítel«. »Příteli, nač jsi přišel? Políbením zrazuješ Syna člověka?« Nestačil tento nepochopitelný příklad božské velikomyslnosti, aby obměkčil srdce ze železa? Ale Jidášem nepohnul ani tento poslední důkaz milosrdenství, které zbloudilého učenika zachrániti chtělo od věčné záhuby. Opováziv se políbiti tvář, které se anděl pokorně klanějí, vydal božského Mistra v ruce nepřátel a přispěl tak svým dílem ku vině vraždy Boha, jež měla býti spáchána. Kéž by všichni lidé touto nevěrností Jidášovou opovrhovali, a žádný křesťan jí nikdy neobnovoval!

Komu by svědomí vyčítalo vinu svatokrádeže, kdo krále nebeského uvěznil v srdci satanovi podobenému, kdo vykupitele přikoval pouty hříchu, anebo jej zradil svými naruživostmi, ten svým hříchem, možno-li překonal i zlé duchy. Ospravedlnil nějak Jidáše nepravostmi, jichž sám odpustil. Nehodně přijímání jest zločinem plným viny těžké, zločinem, před nímž se třesou andělé, plesají zlí duchové, poněvadž jejich vlastní vina zdá se býti překonána.

4. (Po svatém přijímání.) Když Jidáš Tělo Páně nehodně přijal, ani mu nenapadlo, poděkovati za tak vzácný dar. Zločin a nevědek byly u něho rovné. Zrádce toliko na to myslel, by zneužil dobroty Spasitelovy, a zatvrdil srdce své k citům lítosti, jaké by přítomnost Mistra shovivavého byla vyvolala v každé duši, která by méně byla nepravostí oddána, Svými zločiny dalšími dokázal, že hříšná nálada duše jemu chléb života proměnila v zhoubný jed. Zoufal nad milosrdenstvím, profi němuž opovázlivě byl hřešil, již nepamatoval na nekonečnou shovivavost, která se mu nedávno zjevila, a prochal od laskavého

Vykupitele, oddávaje se zoufalství. Předchází božskou spravedlivost a končí svůj bídný život. Tím se uvrhl do ohně nehasnoucího, kde vina svatokrádežného přijímání věčně se trestá. Chce však Pán smrt hříšníka? Nikoliv, Srdce jeho milosrdné by rádo všechny zachránilo, a s Otcem nebeským usmířilo. Trní bolesti a úzkost smrtelná méně jej bolely, jako zločin a zoufalství kdysi milovaného apoštola. Kdož byl tak nešťasten Tělo Páně jísti k svému odsouzení, at se nedomnívá, že hřích byl příliš těžký, než by mohl býti odpuštěn.

Posud naleznou útočiště v božském Srdci, které zradili, lék vydatný, v krvi, kterou nohami šlapali, a jistou zárukou odpuštění v nejsvětější Svátosti, kterou zneuctili. Kéž by svou nepravost měli v ošklivosti a v pravé skroušenosti snažili se jí shladiti.

Pak mohou znova přistoupiti k oltáři Páně a hodně přijati jeho Tělo nejsvětější jako zárukou usmíření a věčné blaženosti; jeho milosti posílení dovedou nově život začítí, a smírným dostičiněním dojíti pokoje, jenž duši kající naplňuje naději nevýslovnou.

27. Nejsvětější Svátost památkou umučení Páně.

Přelaskavý Spasitel předvídal velmi dobře, že jeho hořké umučení, které vytrpěl pro spásu naši, i jeho nekonečná láska k hříšníkům jen málo bude opětována. Bylo třeba, aby božský dobrodinec vydal příkázání, která nám jeho umučení připomínala. Když se chystal nám dáti své Tělo předrahe za pokrm duší našich, chtěl, aby tato záruka drahá požívána byla jako památka hořkého umučení jeho. Aspoň ve vzácných chvílích, kdy nejsvětější Tělo Syna Božího v duši naší přítomno jest, měli bychom s vroucí láskou pamatovati na jeho umučení. Koupeni jsme za velkou mzdu. (I Kor. 6, 20.) Mohli bychom si to zapřítí? Pán Ježíš nás miloval láskou ustavičnou, a my bychom měli být necitelní k takové lásce? Nevděčník zapomíná na svého dobrodince, já však dobrotivý Vykupiteli, chci se tě vždy držeti, stále velkomyslněji milovati tebe, jenž jsi dal za mne sebe. Nikdy nezapomenu na tvého Boha, nikdy se mu

nestanu nevěrný. Ten, jenž bude brzy mým hostem, byl umučen, abych já ne musel snášeti věčné muky. On byl potupován a snižován, abych já byl povýšen a uctěn. Nekonečná láska prošla mořem hořkého umučení, aby ke mně přišla a mně vzala do spásného náručí svého milosrdenství. Ztracen jest den, ve který bych zapomněl tvých dobrodiní, můj Bože a mé všecko na věky!

2. Dvoji příkázání nám Pán Ježíš zanechal, bychom přijímali jeho tělo nejsvětější a zároveň pamatovali na jeho umučení. Tím nám božský Spasitel dokázal, s jakou něžnou pečlivostí po naší spáse touží. To bylo k našemu prospěchu, nepotřebujef zboží našeho. Milujeme-li ho, nebude bohatší, zapomínáme-li na něho, nebude chudší. Když však duše křesťanská zrak svůj obracíš na Pána Ježíše, nepoživáš-li často jeho Tělo nejsvětější, staneš se lhostejnou v jeho lásce i v jeho službě, a pomalu přijdeš do nebezpečí, že bys ztratila věčnou spásu. Jak bez něho a bez jeho milosti půjdeš cestou trnitou, po které tě předešel, a kterou jedině dojdeš života věčného? Tvůj Vykupitel dobře věděl, jak těžký jest náš boj na zemi, chtěl nám v lásce otcovské podati prostředek spasitelný, by nám břímě ulehčil. Jeho příklad měl nás povzbuzovat, jeho Tělo nejsvětější nás posilňovat v boji. »To činite na mou památku!« Jak často již svatě přijímání spojené s vážným rozjímáním. Umučení Páně naplnilo duši novou odvahou a novou radostí! Jak často duše kolisající upevněny a bloudivíci na pravou cestu zpět přivedeny! Jak často přišli křesťané zbožní horlivým svatým přijímáním k pochopení slov Páně: »Vezmi kříž svůj a následuj mne«. (Mat. 16, 24.) Nejmilejší Ježíši, kdo by se zúčastňoval památky tvého umučení a nevyznal by z upřímného srdce, že jho nejtěžší stává se sladké a břímě nejobtížnější lehké, snáš-li se pro tebe?

3. Bylo by znamením veliké necitlivosti aneb malé víry, kdybychom bez spasitelné bázně přiblížili se Svátosti nejsvětější. Největší světci pocítovali ohromující přítomnost Boží, která jako nesmírné vlny mořské zalévala duši jejich. Aby však tato bázeň převládající naši důvěru a lásku se nezměnila, tu třeba

pamatovat předpisu Spasitelova, že jeho Tělo nejsvětější přijímat dlužno na památku jeho umučení. Jestli co dovede vzbuditi lásku dokonalou, která bázeň odstraňuje, jest to jistě úvaha hlubokého ponížení, nekonečné lásky a hořkého umučení Boha našeho, jehož v nejsvětější Svátosti přijímáme. Jestli který obraz duši živou důvěrou pronikne, jest to bezpochyby obraz Vykupitele na kříži umírajícího, jehož klaněním hodné Tělo má býti pokrm duší našich.

I já jsem pozván, bych svoje provinění a chyby ponořil do nejsvětějšího Srdce Páně. Přibližuji se k Bohu, jenž má litoť nad mdlobami našimi, protože zkušem byl ve všem, podobně nám, kromě hříchu. (Žid. 4, 15.) Krev jeho v nejsvětější Svátosti, jest opravdu pramenem očišťujícím hříchy naše. Jest mořem milosrdenství, jehož nevyčerpá nižádný hřích. Proč váháme vejíti do klanění hodného Srdce Spasitele našeho, jenž chce býti naším nevymluvnějším zastáncem u trůnu otce nebeského? Krůpěj krve, jež vytekla z jeho posvátného boku, dovede uhasit všechny plameny pekla, a obrátila by k Bohu srdce zavržených, kdyby tito mohli podíl míti na zásluhách Spasitelových.

Jak veliká má býti moje důvěra! Nezakázal-li mi sám Pán Ježíš bázeň všelikou, když mne vykoupil? Byla by jenom pro mne bez účinku krev Beránka Božího? Zdráhaly by se božské ruce, na nichž zapsán jsem, mne podporovat. Milosrdný Bože, chceš-li at přijmu tvé Tělo, jež za mne bylo vydáno, a tvou krev, která za mne byla vylita na odpuštění hříchův, pak dovol, at zapomenu svoje provinění minulá i tresty za ně zasloužené, abych docela důvěřoval v tvé milosrdenství.

4. (Po svatém přijímání.) Svědkové smrti Ježíšově byli rekovným příkladem napřirozené trpělivosti a divy při smrti Syna Božího tak dojati, že hlasitě vyznávali jeho nevinnot a božství. Litoť vrytá v duších jejich mukami Ukřižovaného, nedala se ničím vyhladiti. Nebylo třeba si památku hořkého umučení představovat, bylaf duchu jejich stále přítomna. Jaká úcta a podivení proniklo jejich srdce, když slyšeli z božských úst modlitbu za lupitele. Jak věrně vy-

hovořili milostí, kterou pro ně zasloužil všemohoucí, božský přimlůvce.

Šťastná, třikrát šťastná duše, která se stala svědkem mystické smrti svého Boha a Pána v oběti nejsvětější, která se snaží proniknouti jeho svaté umučení, a uctivě obcuje tajemství jeho lásky! U stupně oltáře zanechala všechny myšlenky pozemské, a nedovede jinak jednat, jinak mluvit, jinak myslet, leč ve spojení s Pánem Ježíšem, způsobem, jenž Pána jest hoden. Každý další čin jejich života ovládnán jest památkou smrti Páně a život jejich hlásá, že host, jehož přijali, jest opravdu Synem Božím.

Duše křesťanská, patř na Spasitele, jenž se v lásce nekonečné za tebe obětoval, jenž tě dnes přijati chtěl do svatyně svého boku probodeného, oněch

dveří otevřených, jichž žádný nemůže zavřít! (Zjev. 3, 8.) Uvaž hluboké jeho rány a třes se pro nebezpečí, v němž se nalézáš, abys je hřichy nerozšířoval, ale i Syna Božího těžkou vinou zrovna nekřížoval. Měl bych, Ježíši, býti tak nešťastný, že bych tvé umučení obnovoval? Měl bych kdy zneužívat milostí tak hojně mi udělených, tak draze vykoupených? Nikoliv, můj Spasiteli, u kopy, jež tvůj svatý bok probodlo, a otevřelo mi cestu ku prameni tvé lásky, zapřisáhám tě, protkni srdce mé bolestnou skroušeností nad mými hřichy! Pro tvou úzkost smrtelnou a tvou lásku nekonečnou k lidem, odluč mne ode všeho, co ty nejsi, abych od této chvíle jenom tobě žil, aby mi ukřížován byl svět a já světu. (Gal. 6, 14.)

Láska, královna ctností.

Podává Fr. Janovský. (Část další.)

Kdo jen sebe sama hledá svého prospěchu, své rozkoše, svých požitků, podobá se nerozumnému člověku, o němž vypravoval Pán Ježíš: „Člověka jednoho bohatého hojně zarodila niva. I přemýšlel říka: Co učiním, poněvadž nemám, kam bych shromáždil svoje plody? A řekl: Toto učiním: zbořím stodoly své a větších nabuduji a tam shromáždím všechny úrody svoje a řeknu duši své: Duše, máš mnoho dober složených na léta přemnohá, odpočivej, jez a pij, vesel se. Řekl však jemu Bůh: Nesmyslníče, této noci požádají duše tvé od tebe, co pak jsi připravil, či bude? Tak jest, kdo sobě poklady shromáždí a není v Bohu bohat (ve skutečích lásky a v nadpřirozených ctnostech).“ Luk. 12.

Sobectví odlučuje člověka jak od Boha, tak od lidí; sobec hledá jenom sebe a nalezne také jenom sebe, totiž nicotu, prázdnou nicotu.

*

Jakou svatou sebeláskou plálo srdce blaženého *J u n i p e r a*, jež roku 1210 byl sám sv. František přijal do svého svatého řádu! Jak daleka byla svatá ta duše farisejské ctižádostivosti

a domýšlivosti! Po všecek svůj řeholní život snažil se svou pokorou a prostotou odvrátiti od sebe všelikou lidskou chválu, ba přál si pro Krista, takřka za počitelce býti pokládán. Modlitba byla mu nejmilejším zaměstnáním, modlitbou dosáhl vítězství i nad ďábly, kteříž ho musili poslouchati. Skonal svatě roku 1258 v Římě, kdež podnes odpočívá.

Jak šlechetně miloval sebe, jak obětavě věnoval se svým ubohým spolubližním jiný duchovní syn sv. Františka, blažený *J a n S p e*, světský kněz terciář, jenž skoro svůj celý život strávil u divochů na ostrovech Kapverdských, poblíž severozápadní Afriky! S radostí byl se přidal k jiným dělníkům, kteří se vypravili na tamnější zanedbanou vinici Páně, a když nevládná drsné podnebí všechny spoldruhy předčasně sklátilo do hrobu, zůstal sám a pracoval sám; nikdo ho neznal, leč nebeský Bůh a biskup misionářský. Křesťané, jež na ostrovech těch vychoval, milovali ho jako otce, a hořce plakali, když jim jednoho dne oznámil, že se již brzy odebere na věčnost. Skonal dne 22. čer-

vence 1640. Při zádušních službách Božích za něho v den pohřbu, šňal biskup při pohřební promluvě svou mitru s hlavy, držel ji nad hlavou zemřelého misionáře a pravil: „Tento chudý, bohabojný sluha Páně pro svou moudrost a zkušenost byl býval spíše si zasloužil býti biskupem, než já! Ach, jakou to ztrátu utrpěly mé ovečky odchodem tak dobrého pastýře!“

Jakou vzácnou, rozumnou sebeláskou, jakou horlivostí o spásu svou vlastní, však i o spásu svých spolublížních, plálo na př. srdce blahosl. **A n d ě l a z A k r i**. Narodil se v městě Akri v Kalabrii (v Itálii), vstoupil do řádu kapucínského, stal se tam knězem, svatým knězem. Pro sebe, pro své pohodlí nedopřál si ničeho. Stálá modlitba, kratinký spánek; železná pouta na těle, hrozné kajené nástroje, stálý půst — toť byly prostředky, jimiž své tělo úplně podrobil duši, kteráž opět všecka byla podrobena Bohu svatým, ctnostným životem. Takto sám se sebou vypořádán věnoval se na přčetných misiích ubohým hříšníkům a kázal jim pokání s takovou horlivostí, s takovým nadšením, že mu málokdo odolal, že se přechoťně lidé s Bohem smířovali. Všaktě Pán Bůh doprovázel činnost svatého misionáře i skrze zázraky. Skonal v Pánu dne 30 října 1739; sv. Otec Lev XII. prohlásil ho roku 1825 blahoslaveným.

*

Není pravé sebelásky bez pravé sebeúcty. Kdo není hoden úcty, není hoden lásky. Ctíme sebe samy, protože i Bůh nás ctí; vždyť nás stvořil k svému obrazu, stará se o nás, vykoupil nás, posvětil nás, chce nás míti účastníky své věčné blaženosti. Aby se však tato naše sebeúcta nezvrhla v pýchu, jest jí přidána jako nezbytné závaží pokora.

Pokora jest ctnost, kterou vše dobré, cò na sobě máme, Bohu přičítáme, od Boha odvozujeme, svou vlastní slabost a hříšnost uznáváme a proto se rádi ponizujeme. Pokora jest nezbytným základem všech ctností; neboť není vůbec ctností

bez milosti, a milosti se nedostane člověku bez pokory. Odtud slovo sv. apoštola Petra: „Bůh se pyšným protiví, ale pokorným dává milost.“ I. Petr. 5, 5. Odtud slovo svatého nástupce Petrova na s'avném stolci římském, slovo sv. papeže Řehoře

Zábředovce: Průčelí kostela.

Velikého. Kdo ctností bez pokory shromážditi chce, nese prach proti větru.“ Proto též přečesl nás božský Spasitel nejkrásnějším příkladem pokory. Ač byl Syn Boží, vzal na sebe podobu služebníka, dobrovolně žil v největší poníženosti, byl nesmírně blaholonný v obcování s lidmi

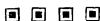
a na konec milerád zemřel nejbolestnější a nejpotupnější smrtí kříže, jak to dojemně vyjádřil sv. Pavel v epistoletě k Filipánům: „Naplníte radost mou tím, abyste jednostejného smyslu byli, jednostejnou lásku majíce, jednotomylní jsouce, jednostejně smýšlejíce. Nic nečinite skrze svár, ani pro marnou chválu; ale v pokoře, jedni druhé za vyšší, nežli sebe sami držíce; nehledíce jedenkaždý toho, co jeho jest, ale toho, co jest od jiných. To zajisté cíte v sobě, c ž i v Kristu Ježíši (t. j. jako máte příklad na Kristu Ježíši), který jsa ve způsobě Boží, nepoložil sobě toho za loupež (t. j. nevynáset se tím nad jiné, jako vítěz nějakou válečnou kořistí), že jest rovný Bohu; ale sebe samého zmařil, přijav způsobu služebníka, k podobství lidí učiněn a ve způsobu nalezen jako člověk. Ponižil sebe samého, učiněn jsa poslušným až k smrti, a to k smrti kříže.“ Filip. 2.

Také ve svých řečech napomínal božský Spasitel své posluchače i nás k pokoře. Pravil: „Kdo by chtěl mezi vámi býti větším, budiž služebník váš.“ Mat. 20, 26. „Když učiníte všecko, co jest vám přikázáno, rcete:

Služebníci neužiteční jsme.“ Luk. 17, 10. „Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem.“ Mat. 11, 29.

Nebyl by vedle Krista Pána tak slavným sv. Jan Křtitel, kdyb nebyl býval tak pokorným. Pro jeho svatý život a svatou působivost domnívali se mnozí z jeho krajanů a posluchačů, že on snad již jest zaslíbeným Mesiášem; avšak on vyznal pokorně a poníženě: „Já nejsem Kristus, za mnou přijde mocnější, než jsem já, kterému nejsem hoden ozvázati řeménky u obuvi jeho.“ Nebyla by nade všechny ženy povýšena, nebyla by ze všech žen nejslavnější Panna Maria, kdyby nebyla bývala nejpokornější, jakž i ona vyznala: „Velebí duše má Hospodina a zplesal duch můj v Bohu Spasiteli mém, že shlédl na ponížení děvky své.“ Luk. 1, 46. 47. Jak pokorným byl v městě Kafarnaum římský setník, jenž prose Pána Ježíše za uzdravení svého milého služebníka, pravil poníženě: „Pane, nejsem hoden, abys vešel pod střechu mou, ale toliko rcí slovem, a uzdraven bude služebník můj.“

(Pokračování.)

Stáří čili životem vzhůru.

Mgr. Baunard. — Z franc. Boh. Kyselý. — (Část další.)

III. Svět. — Pokrok a utrpení.

Dáme-li se kdy do hovoru my, lidé zašlých dob, opakujeme obyčejně dvojhlasně starou známou a sladkou píseň „Zda vzpomínáš?“, píseň, která má bez počtu slok a nezměnitelně končívá „do moll“ tesknými slovy: Jak se všecko změnilo! Ale jsme dnes lepší a šťastnější? — Co myslíš, bratře? Jeden moderní spisovatel napsal: Kdybychom se z choutky nějakého káravého či šprýmovného božstva octli náhle asi sedmdesát roků zpět v době uprchlé, prostředí blátivých, špatně dlážděných ulic bez chodníků a osvětlení, ve městě bez omnibusů a tramvajů, kde viděti jenom sem tam pra-

ubohého fiakra, v kraji, který neprotíná dráha a kde na rozbitých silnicích liknavě vlekou se dostavníky . . . . . Kdyby nebylo novin jenom pořádku a k tomu odvislých od nejistých a odvolatelných privilegií, kdyby dodávání listů bylo nepravdělné, přerušované a drahé . . . kdyby nebylo ještě ani zdání o telegrafním spojení . . . kdyby chloroform nebyl takřka otupil operačního nožíku, kdyby Pasteur nebyl dal vzteklině náhubek . . . kdyby nebylo šroubu, jímž naše pravidla brázdí moře, kdyby zemská úžina Suezská byla pořád ještě přehradou dělící dva díly světa a kdybychom vidali ještě za časných jiter

průvody galejních trestanců, nezvolali bychom právem: „Kdy pak to bývalo? A kdo, prosím vás, mohl býti v těch dobách živ?“

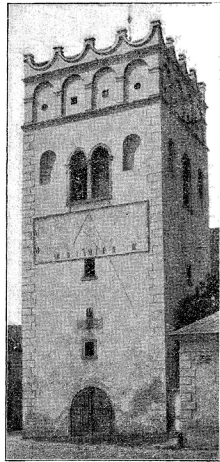
To bývalo ještě takřka včera. A lidé, kteří v těch dobách žili, to jsme my, dnešní dědečkové a prastrýci. A rozmarná víla, jež nás unáší v ty časy, toť naše pamět, která by nám mohla připomenouti věci neméně podivné, než jsou zmíněné... a hlavně věci lepší; neboť ze všeho pokroku je pro nás staré lidi nejcennější ten, jež se může vykázati největším počtem dobra poskytnutého lidstvu, najmě lidem malým.

Doplňuji tedy hořejší citát Maxima du Camp a spěchám doložiti na svůj vlastní vrub i všech starých lidí: „Vmysleme se v dobu, kdy sedlák, dělník nejedl než černého chleba a masa téměř nikdy, kdy nenosil než hazuku nebo hrubotkanou halenu, nespával než na slámě a nebydlíval jinak, než ve venkovském baráku nebo ve sklepním bytě městském. Přečtème si třeba obrázek, jaký načrtl La Bruyère „o jistých polodivných tvorech tvárnosti lidské, obého pohlaví, rozšířených po lidské, obého pohlaví, rozšířených po venkově... uchylujících se na noc do děr, kde se živi černým chlebem, vodou a kořínky...“

Srovnáme to nyní s dneškem a odpovězme si: Je-li teď dům rolníka i dělníka vzdušnější, jasnější a zdravější, jeho potrava výživnější, jeho žena lépe oděna, dítky čistější, denní mzda slušnější, pracovní doba kratší, klid po týdenní práci zajištěný, stáří zabezpečeno, ba i život prodloužen, kterak bychom my křesťané, my jejich bratři, neměli se z toho těšiti, jako ze skutečného pokroku, kterak bychom za to neměli býti dokonce vděčni jako z významného dobrodiní?

Ještě živěji cítíme se ve stáří svém den co den dotčeni pokrokem, pomníme-li dnešního všestranného, světového rozvoje, vzájemných styků veliké rodiny lidské, jaké se otvírají ve všech odvětvích, včera ještě odloučených. Teď již neplatí vzdálenost. Na celé široširé zeměkouli všecko je ve spojení, vše se sblízuje. Přes hory,

doly, mořem i vzduchem valí se lidstvo a směšuje se denně rostoucí rychlostí, která ustavičně spojuje díly světa a národy. Je na 600.000 kilometrů železnic, které jezdí rychlostí mnoha mil za hodinu. Jsou koráby, které jako pohyblivá města brázdí moře rychlostí 24 uzlů čili 44 kilometrů v hodině. A to všecko překonává elektřina, telegraf, telefon, podmořský kabel, to jest myšlenka, slovo i hlas lidský přenešený v bezmeznou dálku rychlostí samého světla. Zkrátka, což je to jiného, ne-li veliký, konečně

Lipník: Věž kostelní.

uskutečněný sen o sjednoceném lidstvu včera rozptýleném, dnes spolčeném a zítra takměř slitém, aby utvořilo — chtěl bych aspoň tak doufati! — jedinou velikou a šťastnou rodinu, jež je sbratřena v objetí souladu a slasti všeobecného míru.

Pravil jsem, svět přetvořený a nyní sjednocený a mohl bych dodat: svět zvětšený, rozšířený. Vždyť jsem nemluvil ještě a nebudu tu mluvit o tom, jak byly prozkoumány, objeveny a

vydobyty nové zemědily, jimiž se — jako příkladně probádaním střední Afriky kol rovníku — teprv úplné poznání zeměkoule ukončilo, tak že člověk poprvé zabral celkový svůj příbytek na této zemi. Nezminil jsem se rovněž o astronomickém prozpytování oblohy nebeské až do nejzazších hlubin upravením fotografie k vědeckému pozorování těles nebeských, použitím spektroskopu k důkladnému studiu jich složení chemického atd. atd. Pohled na takové divadlo ducha ale zároveň drtí. Zdálo by se, že není již nedostižných tajemství jako není již mezi v celém stvoření. Ubohá naše zeměkoule ztrácí se v této nedozírnosti; není už nepatrným bodem a můžeme jen přisvědčiti badateli Bonvalotovi, jenž při návratu svém z Pamíru řekl: „Vesmír je veliký, pánové, ale jak malíčka jest země!“

A teď několik poznámek. Nejprve upozoruješ, bratře milý, že největšími, ale i nejsympatičtějšími obdivovateli tohoto pokroku jsou rozhodně — kdož by uvěřil? — lidé staří. A mohu to dokázat: vždyť jsme celé to hnutí prožili a dovedeme se vzpomínkami vžítí znova v jeho počátky, dnes pak jsme svědky jeho vyvrcholení; nemáme tedy lepší hledisko než lidé mladí, abychom soudili z pozdálí a změřili, jakou dráhu pokrok urazil? Jen se rozpomeň, bratře: My patříme k lidem, jichž počet stále řídne, kteří jsme viděli rozsvěcovati na ulicích i v domech našich první plynové svítily, jezditi první lokomotivy, otáčeti se první parní šroub, my jsme viděli, jak telegraf elektrický tiše podepisuje rozsudek smrti nad starými, otíhodnými značkovými telegrafy, jichž rafije jako bych posud viděl rysovat se v ohromení prostorem vzduchovým.

Jsmo rozhodně ve věku zázraků, pravil Michelet, a s tím nám třeba počítati. My starci činíme to jistě tím raději, kdyžtž život náš nebyl jenom nečinným svědkem všech těchto velkolepých vynálezů a objevů, nýbrž měl na nich také trochu podíl nebo k nim dokonce i skromnou hřivnou svou přispěl. My jsme veteráni v tom výbojném polním tažení. Jest nám, jako by

z výbojů těch patřilo cosi nám, tak že mluví-li se před námi o pokroku století, zdá se nám opravdu, jako by se nám tak trochu blahopřálo, že jsme tak dobře kráčeli!

A ještě dnes, kdy se vychvaluji nejnovější vymoženosti, jako telegrafie bez drátu, aviatika, radium atd., není z nás nikoho, jenž by neděkoval Bohu, že prodloužil jeho dny a dal se mu dočkatí takového objevu či dobrodiní, není nikoho, jemuž by při jméně vynálezců nezabušilo srdce a jenž by nevztyčil hrdě hlavu nad naší dobou i naší vlastí.

Značí to však, jako bychom chtěli patřiti k lidem, kteří pokládají v té příčině svět za nejdokonalejší? Není tento údiv u lidí našeho stáří provázen klidnými úvahami, které jej tlumí sic, ale nestlačují až na bod mrazu? Třeba říci vše? Jsou chvíle, kdy tyto objevy a vynálezy, které nám připadají jako okamžité nápady dne věcerejšího, jeví se zase dosti opožděnými a zdlouhavými ve všeobecném vývoji lidstva. Tak třeba prozkoumání pevniny africké, kterou máme takorča za humny, teprve za tři tisíce let po Hannonovi, plavci karthaginském, jenž znal již její obrysy! A nové objevy ve světě hvězdném učiněné teprv za víc než za dva tisíce let po Hipparchovi a Ptolomeovi, kteří již určovali a předpovídali zatmění atd. A jak zvolna člověk bral se po dráze světa elektrického, kdyžtž již nejstarší Egyptané pozorovali a upozornili na přitažlivost jantaru! Kolik bylo třeba století, aby člověk objevil všechny ty tajemné síly přírodní, jichž zřídla byla přece v neobyčejnějších prvcích, jako je voda, oheň, železo atd., samé věci, které byly před ním, takorča pod jeho rukou! Nemá býti tedy údiv moudře zmírněn nějakou dávkou skromnosti? A co jsou tyto zázraky rozumu a moci lidské u srovnání s divy, jimž dává příroda tak pokojně tryskati se svého lůna ve všech svých říších? A potom, co jest špetka našeho vědění z přírody proti tomu, čeho o ní neznáme? Jak nepatrná je trať dosud získaná vzhledem k nesmírným lánům, jichž třeba ještě dobýti! My, kteří se dnes nazý-

váme tak pokročilými, jak hroznými zpátečníky budeme připadatí příštím dobyvatelům! Ubohý duchu lidský, jen se vypínej!

„Mladý Alkibiade, krásný Athénane, chlub se několika sáhy půdy,

již máš v Attice. Toť nepatrný bod. Ale podívej se na mapu Hellady Evropy, světa — toť nezměrné země, jichž neznáš ani jména!“ Tak zněla odpověď Sokratova.

* * *

Různé zprávy.

Věž na Moravě. Věž kostela v Ivančicích má zajímavý útvar, měří 53 m. výšky. Z pěti zvonů, které v ní jsou, jest nejstarší z roku 1402. Jiný z roku 1763 má nápis:

Otcem mým vtip umělcův se znamená,
Mateří mou byla výheň plamenná.
Tělo moje z kovu zhotoveno jest,
Jméno Ježíš, Maria, Josef dal mi křest.
Věž kostela Minoritů v Jihlavě pochází
z let 1230 1240. Věž nazvaná „věží paní“ je pěkná gotická stavba z roku 1508. — Věž kostela v Lipniku byla vystavena roku 1600. — Kostel v Zábřovicích (Brno) jest skvostná baroční stavba z let 1662—1668.

Z A S L Á N O.

Ten to stvořil! jest nový románek Gab. Ronaje v našem čísle „Archy“. (Vydává v Prostějově K. D. Lutinov. Ročně 6 K.) — ORSAH: čís. 5. Gab. Ronaj: Ten to stvořil! — Světec literárním apoštolem. — Boj o chrámy ve Francii. Podává Josef Hanák. — František Střížovský: Nový den. — Problém dnešního bezvěří. Dr. Jos. Kratochvíl. — František Dohnal: Naděje. — Válečná Mosaika: Básnikovo vidění. Jen ne křesťanství! Tři jezdci. — Okna: Osvěta. „Zlatá Praha“. Leoš Janáček. Pravá vzdělanost. Co je mystika? O Fr. Douchovi. Popel . . . Papež modelem. Ze zákulisí naší literatury. Co pomáhá k vážnosti? Z literatury a umění. Josef Ehrenberger. Profesor Nábělek. Nové vydání Dantových děl. O českém verši. Literární novinky. Náboženské touhy v německé literatuře. Naše národní obrození a osvícenství. Za Alfredem Mulkem. — Ilustrace: J. Köhler: Tanec.

Dobry příklad. V Orleánsu měla býti za příčinou slavnosti Panny Orleánské veliká církevní slavnost, k níž byl pozván orleánským biskupem za slavnostního kazatele biskup z Montaubanu Msgr. Marty. Přislíbil, ale okolnosti jej donutily, že odřekl. Byla totiž v týž den užší volba poslance do sněmu v Montaubanu. Při první volbě prošel kandidát beznáboženské strany toliko čtyřmi hlasy; záleželo tedy nyní na každém hlase. Biskup zůstal doma a omluvil se, že pro volby a aby dal všem svým dobrý příklad, nemůže kázatí a musí jíti sám k volbě.

Katolická víra. Pařížská akademie pro mravní a politické vědy uděluje každý druhý rok cenu Thorelovu za nejlepší spis poučný pro lid. Loni byla touto cenou vyznamenána kniha, již napsal katolický učenec Karel Heyrnad, pod názvem „Zitřejší Francie“. Dokazuje tu, že Francie jenom tehdy správně rozřeší otázku sociální, když se bezpodmínečně navrátí k víře svých otců, ku víře katolické.

Právo na smrt. V Americe povstalo učení, které nazývají Euthanasie, to jest, nemocný, kterému není pomoci, má býti od lékařů usmrčen, aby se ukrátilo jeho trápení. Jakási žena z Atco v Americe, jménem paní Squierová, byla nadšenou přítelkyní tohoto názoru. Onemocněla těžce a lékaři prohlásili, že jí není pomoci. Udělaly se jí velké boule v těle. Tu podala žádost na úřady, aby bylo lékařům dovoleno, protože jest její nemoc nevyhojitelná, aby ji mohli podati jed. Žádala také, aby byl vydán takový zákon, platný pro celou

Ameriku. Ale byla odmrštěna. Nejznamenitější lékař z Nového Yorku četl o tomto případě, který jej velice zajímal. Vyhledal onu paní, prohlédl ji a shledal, že by jí mohl pomoci. Operoval ji a paní se skutečně po několika měsících vzpamatovala a se uzdravila.

Následky nemírného pití alkoholu.

Dne 17. července 1911 stalo se železniční neštěstí v Müllheimu v Bádensku, jež zavinil opilostí svou vůdce lokomotivy. Přišlo tu o život 14 osob

a 12 bylo těžce raněno. Teprve nyní byl ukončen proces tento a stát bádenský zaplatil, byv soudem odsouzen, oněm osobám a jich příbuzným náhradu 1.250.000 marek. Zajisté příliš drahé napití a opití.

Zlost. V Briegu v Prusku koupili domácí lidé osmnáctiletému kamnařovi L. M. nový obojek na krk. Nelíbil se mu a nemohl si ho nijak uvázat na krk, což jej tak rozčililo, že vzal revolver a zastřelil se.

Děkuvzdání božskému Srdci Páně.

Z Příbora. Velikým zármutkem sklíčená jsem byla, když jsem pohřbila svou milovanou dcerku 14tiletou, která mi náhle na tyfus zemřela. Asi za osm dnů na to onemocněly mně ostatní tři dívky také na tyfus. V úzkosti své veliké jsem úpěnlivě prosila božské Srdce Páně, aby se smilovalo nad mými dítkami a je svou láskou mi zachováti ráčilo. Moje prosba byla vyslyšena a v krátkém čase byly moje děti opět zdravé. Protož veřejně díky činím bož. Srdci Páně a vo-

lám : »Chváleno, velebeno, uctěno a milováno buď každého času lásky nejhodnější Srdce našeho nebeského krále!«

Z okolí Brna. Horlivá čtenářka »Školy B. S. P.« vzdává nejsrdcečnejší díky za uzdravení nejsv. Srdci Páně, Panně Marii, sv. Josefu, sv. Antonínu Pad. po několikrát vykonané 9denní poboznosti. Proto vybízím milé čtenáře »Školy B. S. P.«, aby v těžké době každý tak učinil a co slíbil vykonal.
E. A.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vší zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevymáje(je), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za oběti války, za raněné, zajaté a padlé vojíny naše a na všechny úmysly, jež doporučovány jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce, srdce Ježíše a Marie, zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnočné Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.) Sv. Josefe, vzore a patronu ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michæli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Modlití se za oběti války, za naše vojíny.

Úmysl v srpnu: Návrat protestantů k církvi katolické.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník XLIX.

Vychází počátkem každého měsíce.

SRPEN 1915

Která jest to, jež kráčí jako denice vycházející, krásná jako měsíc, výborná jako slunce, hrozná jako vojenský šik spofádaný? Toť Maria matka Pána a Krále našeho! (O slav. nanebevzetí P. Marie.)

A. M. Kadlčáková.

Ježíš, dobrý pastýř.

Ježíš, jako dobrý pastýř
ovečky své pase,
mnohá, která v břichu žila
na pokání dá se.

Ježíš, jako dobrý pastýř
miluje své stádo,
k Němu často srdce mnohé
navrací se rádo.

Ježíš, jako dobrý pastýř
ovečky své chrání,
když nepřítel sahá na ně,
láskou svou je brání.

Ježíš, jako dobrý pastýř
ovečky své pase,
po smrti by je tam v nebe
přived' z lásky k spáse.

A. M. Kadlčáková:

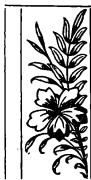
K Matce Boží.

K Matce Boží do kostela
ráda denně pospíchám,
tam se modlím, písně zpívám,
když žal krutý v srdci mám.

Ona jest mi dobrou Matkou
v neštěstí i radosti,
když se od ní navracívám
klid se v srdci uhostí.

A Maria, nebes Máti
ráda slyší vroucí hlas,
neodepře své pomoci
pomůže mi v každý čas.

Proto ráda za ní spěchám
ji co Matku dobrou znám,
a proto jí duši svoji
i své srdce v obět' dám.

Chvála naší nebeské Královně: »Na nebe vzaté!«

David král, podmaniv sobě všechny nepřátele, viděl se v království v pokoji, vzpomněl na archu úmluvy v domě Obededoma. Maje pak ji do svého paláce přivéztí a zase s uctivostí přenéstí, slavný proto svátek nařídil, s rozličnou hudbou a král sám s veškerým lidem přišel. aby jí s velikou radostí do svého přibytku doprovodil. (2 Král. 6.)

Vstaň a pospěš přítelkyně má, krásná holubice má, pojd. Nebo zima pominula, prška přestala a odešla. (Písň Šal. 2.)

Postavila se královna tobě po pravici v oděvu pozlaceném, ozdobena rozličnými barvami. (Žalm 44.) Tak krátce předpovědi »o Nanebevzetí«.

Když Matka Páně patnácte let živa byla a rozmnoženou viru viděla, jednoho dne obcházel na hoře Olivetské místo, ze kteréhož Pán Ježíš do nebes vstupoval a touhou zanicena byla, aby s Ježíšem již bydlela. Pravila: »Můj nejmilejší Synu, čas jest, aby jsi mne ze světa k sobě vzal. Víra tvá jest již utvrzena u mnohých, v krajinách vůkol, tak že mne věřící již nepotřebují. Pročez Synu můj, vezmi mne z tohoto světa k sobě!« Stalo se. Nebe se radovalo. Důstojnou Pannu nejčistější vyvýšil Bůh nade všechna stvoření. že nejvyšší místo má v životě věčném. Ó, jak velikou radost měla Matka Boží, když vcházela do nebeské vlasti a když ji Pán Bůh vy-

výšiv posadil na stolicí slávy, jako velikou cisařovnu. Tu nejdříve přistoupili andělé a poslušností jí slibovali, že všechno učiní, což by přikázala a jejími služebníky býti chtějí. Pak přišli patriarchové a jí zrovna tak se poddávali. Potom přišli proroci, učitelé, králové a vůbec celá říše nebeská jí přijala jako velikou a mocnou cisařovnu svoji, jí chválili a ctíli, že jim Vykupitele porodila. Ó, jakou milostí jí Pán Ježíš obdařil. Nejprve dar veliký jí dal, že sláva její převyšuje slávu a důstojnost všech andělů. Dal jí dar jasnosti tak veliký, že jasnost její ozařuje celou nebeskou vlast a to mnohem více než všech svatých. Nebo jako slunce převyšuje jasností svou všechny hvězdy, tak Matka Ježíšova, po svém milém Synu převyšuje jasnost svatých. Dále poddal jí Bůh všeliké stvoření, aby mohla přikazovati a rozkazovati na nebi a na zemi, všem andělům i lidem, cožkoliv chce a jí se líbí. Proto opravdu jesti jako veliká a mocná cisařovna. Nad to všechno slíbil jí Pán Ježíš, začkoliv Ho prositi bude, že jí dle žádosti její učiní. Proto k ní hříšníci mají a mohou útočiště míti; neboť může jim snadno u Syna svého milost vyprositi. Naposledy chce Bůh odplatiti všem, kteří nejmilejší Matce jeho slouží, jí chválí, velebí a ctí. Tyto jim podobné dary a potěšení přijala vyvolená Matka Ježíšova od svého nejmilejšího Syna, se kterýmiž se na věč-

nosti raduje. Sv. Tomáši Kantuar. zjeviti ráčila sedm radostí, které v nebi požívá. 1. Radost, že nade všechny svaté v nebi oslavena jest. 2. Že její panenský věnec všechny převyšuje. 3. Že její sláva nebeský dvůr velmi obraduje. 4. Že ode všech Matka Boží jest ctěna. 5. Že ode svého Syna všecko žádati může. 6. Že ctitelům svým život věčný dobytí může. 7. Že sláva její na věky trvati bude. Právě to: »Magnificat«, kteréž zpívati máme s radostí a Marii nejčistější oslavovali. Ale slovem skutkem ji následující s důvěrou k ní volati můžeme: »Zdrávas Královno, matko milosrdenství, živote sladkosti i naděje naše, buď zdráva!« Ctnosti její následující: zvláště viru, pokoru, čistotu, trpělivost, zapírání sebe a ostatní ctnosti — zakusiti můžeme radostí nebeské říše již zde. Tak nás k tomu povzbuzují a povznášejí nadšená slova svatých otců a věrných ctitelů nejčistější Panny Marie.

Sv. Jan Zlatoustý praví ku slovům Božím v I. knize Mojžíšově 3, 15.: »Nepřátelství položím mezi tebou a ženou. Mezi semenem tvým a jejím, onaf potře hlavu tvou a ty ouklady činiti budeš patě její.« Ani tím se nespokojím, abys po zemi se plazil, ale učiním tobě ženu nepřítelkyni, ana nepoznala smlouvy s tebou. Avšak netoliko ji, nýbrž i učiním, aby simě její bylo semenu tvému nepřátelské.«

Sv. Proculus, žák a nástupce sv. Jana Zlat., popisuje, kterak se spikli ďáblové proti Marii Panně a praví: »Co tedy máme ustati od léček, poněvadž ona jest učiněna hodnou ochrance tak veliké? Máme ustoupiti od přirozeného nepřátelství, poněvadž nebeská ji střeží moc! Tak tedy nám opět nastává boj proti Evě druhé. Máme uspořádati vojenský šik naproti neposkvrněné ženě?« Theophanes a sv. Josef Hymnografus ještě lépe praví: »Nepřátelství položím, pravil Bůh, mezi tebou a ženou«, nedí zajisté: »kladu«, nýbrž: »položím«, aby se nezdálo, že slova ku Evě směřují. Jest to slovo, jež se do budoucnosti zasílá. »Položím« praví, »nepřátelství mezi tebou a ženou. Onou totiž ženou, ana měla poroditi Spasitele a ne tou, kteráž zrodila bratrovraha. (Epištola o muži dokonalém.) »Neposkvrněnou« nazývána: (αἰμωμος) = to znamená dle řeck.: »na

Matce Boží není viny, všecka nevinná, že na ni není ani nejmenší skvrny a nejmenšího hříchu.« Jako Kristus sluje u sv. Pavla ku Židům 9, 14. neposkvrněný a u sv. Petra 1, 19. »beránek nevinný« »αἰμωμον« a »ἀσπιλου«, tak zrovna sv. Otcové dávají ta samá jména nejčistější Matce Boží. Sv. Gennanus, Chrisiptus nad sv. Gennana starší, jmenuje nejčistější Matku Boží: »větev neposkvrněná«. Svátý Kosmas pak: »Dívka neposkvrněná.« Sv. Bernard di: »žádal sobě Syn Boží za matku nejčistější Pannu, aby z neposkvrněné vyšel, maje očistiti skvrny všech.« Církve na východě: řecká, armenká i syrská pějí krásně: »Matko Emmanuelova, o! čistá! nyní Ho: Krista, pros, jakož sluší na Matku, aby mne přijal jako marnotratného syna, mne, jenžto jsem s cesty pravdy se uchýlil. Svátý Epiphanius pak: »Ověčka neposkvrněná, kteráž porodila Beránka nevinného: Krista.« »Bezvadná, beze skvrny, nepokálená, neporušená: αἰμωμον« — slovo to značí kámen, jenž sice v ohni hoří, ale neshoří, anobřz skvělejším se stává. Ondřej z Kréty doplňuje: »πάνταμωμον«, to znamená: »na dobro, docela, až do kořene bezhříšná.« Svátý Sophronius a sv. jáhen Ephrem syrský praví: »bezvadná, bez nejmenšího hříchu, tedy nejen prosta toliko hříchů nejmenších osobních, nýbrž prosta dočista i dědičné viny.« Euchologie Řeků: »Ty jsi sláva králův, proroků, apoštolů a mučedníků a zástíta světa: o! doprosta neporušená.« Vyprosť mne, jenž jsem zabředl v bahno pokušení. Řiď mne s nebe, ó, jedině naprosto neporušená, kterážto jsi Boha, Ředitele nejvyššího zrodila. On v dobrotě své spojil, co dříve v nepřátelství bylo.« Svátý Sophronius: »Tvorstvo veškeré ustrnutím obdivovalo, ó Paní, tajemství původu tvého — rozum nade všecko převyšující. Rodíš pro nás ó naprosto viny neznalá, Boha člověkem učiněného, jenž panskví křížem zlomil.« »Χαριτωσ«: »milosti plná«, »blahoslavená«, okrašlená, ano — více naplňuji, obdařuji, značí tak, že více milosti nevejde, nýbrž přetéká. Sv. Sophronius dále: »Mnozí byli svatí před tebou, ale nížádný nebyl více naplněn milostí jako ty a nikdo tak blahoslavený, nikdo tak posvěcený, nikdo před tebou tak pře-

odčištěný, nikdo nad tebe více povýšený. Nebo nižádný nepřistoupil blíž k Bohu než ty, nižádný neobdržel více milosti nežli ty. Nade všecko předčíš, což jest na světě nejvýbornějšího. Dary tobě udělené výbornější jsou než všechny dary, jež kdy komu Bohem byly uděleny. Jakými tedy slovy budeme my ubozí tebe chváliti a velebiti, tebe blahoslavenou, Boží Rodičko nade všechny cherubíny, nade všechny anděly, nehybný dům králov, dům, v němž bytoval »Nejvyšší«, spása světa a svatyně Boží! Archo Noemova, co zachrániš od potopy a zkaženosti světa, zoufalství v největší bidě, keři horící v pokušení a peci ohnivých nečistých plamenů — chrániš od spálení, holi Mojžíšova, abys vody čisté dala, prutek z kořene Jesse (Isaiáš 11, 10), země, již sobě židé za nic nevážili (Žalm 105, 24), horo, z níž přišel Ten, jehož království nebude rozptýleno (Žalm 84, 10). Olivě plodná, ana přebýváš v domě... Božím: Žalm 51. Archo svatosti Hospodiny: Žalm 131, 8. Trůn jsi ty, na němž Hospodin Bůh spočíval. Isaiáš 6, 1. Brána, jež měla býti uzavřena, až ji vešel pouze Bůh sám. Ezech. 44, 2. Zahrada uzamčená, jež jako královna sedí po pravici Boží. (Žalm 44, 11.)

Svatý Petr Dam. Marii, nejčistější Matku jmenuje: »thesaurum« či pokladnou milosti, poněvadž v ní byl nejsvětější poklad všech pokladů: sám Syn Boží: Ježíš Kristus — vložený.« A proč? táže se sv. Alfons, proč as Ježíš Kristus složil všecko bohatství smilování, které nám prokázati chce, do rukou Rodičky své Panny Marie? Proto praví: stalo se tak, aby jím obohatiti mohla všechny ctitele své, již ji milují a milovati budou, ji ctíti a důvěrně k ní se utikati budou. Vždyť o ní platí slova přísloví 8: »Se mnou jest bohatství, bych bohatila ty, kteříž mne milují.« »Ano, žádná duše od Boha milosti neobdrží, leč prostřednictvím Marie, Matky Boží.« Slova to ohromující, ale přece pravdivá a zasloužená, chvála nebeské Královny důstojná. A proto, kdykoliv lidstvo zapomnělo a od cesty Prozřetelnosti Boží se odchýlilo, dopustil Bůh tresty, aby u Marie, Královny nebeské útočiště hledalo. Vždyť ač tak nejčistější Matka Páně, tož přece, kdo více trpěl v slzavém údolí jako

Matka Páně. Od jesliček až ku kříži, od Betléma až ku Kalvarii. Sv. Bonaventura líčí loučení Matky Páně se Synáčkem Božím, praví: »Jakživ žádná dvě srdce na světě tolik se nemilovala láskou nejčistější, ale také jakživ žádná dvě srdce tolik nekrvácela, tolik netrpěla, jako Srdce nejčistější Matky Páně a Srdce Ježíše Krista, Syna Božího, když spolu se loučila.« Ale což to všecko bylo — ta utrpení se dále vinula, dále jako proud silný: utrpění. Na cestách od domů Piláta a Herodesa všude jej provázela, na cestě křížové jak padal pod křížem ráda by ho zdvihala a přece nesměla. Když Synáčka nejmilejšího na kříži umíratí viděla, s nim umírala. Když ranami posetého na klíně držela a rány prohlížela, plakala, vzdychala. Ó! vy všichni, kteří jdete, vizte, zdali bolest vaše jako bolest má!« Když ku hrobu doprovázela...

V pravdě zde slova sv. Bernarda: »Tot vůle Boha našeho, jenž stanovil, abychom všecko skrze Marii, Matku nejčistější obdrželi.« O ní platí: »Kdo mne nalezne, nalezne život a dosáhne spásy od Hospodina.« Přisl. 8, 35. V Marii spása, naděje a útěcha naše. Tato společná Matka naše, národův všech, má velikou moc od Boha tím více dnes. Ona může zachrániti někomu život časný, vidí-li toho potřebu ku spase jeho, ale nezachráni život časný, vidí-li, že by mu to bylo záhubou věčnou. I padne-li věrný v boji, věrný Bohu přísahou, věrný vojín, vlasti v obraně, císaři a králi a národu — nebude zkrácen v odměně svoji. Může tím více vyprositi mu nebeská Královna mnoho milosrdenství božího pro chyby hlavy i srdce, jež svíraly a bolí. Jest v pravdě Stolica moudrosti, vidí daleko, mnohem dále než my lidé krátkozrací. Uvažte všichni plačící dnes ztrátou synův svých, zdaž neukazuje sám Syn Boží na Královnu nebes a Matku svou nejčistější Pannu Marii slovy: »Hle! Matka tvá!« Umřel-li syn, vojín hrdinný a kajicně, přece, ač s bolem vysvětlitelným, děkujte Bohu denně za to, vždyť nevíte, zda-li by doma tak čestně a šťastně umříti mohl a umřel. Modlitba všech důvěrná ku Marii, nebeské Královně s boly a zármutky

jest a bude též chválou tou samou, jakou jí sv. Otcové tak nadšeně vzdávají. V Marii, nebeské Královně, jest spása, naděje a útěcha naše v každém domě i v boji a utrpení. V Marii útěcha, naděje a spása všem nám pozemským synům, bojajícím o věčnou slávu a putujícím zatím slzavým údolím. Náš slavný pěvec Sušil ve Smlíšených básních z r. 1870 napsal: »Maria.«

Viš co Maria jest?

»To nebes ratolest,
To věčné bláhy věst,
To lidstva touha po Bohu,
To záře v temnou oblohu,
To touha světa libezná,
To věčná píseň vítězná,
To lidské mdloby rosa,
To dějův světa osa . . .
A vic-li si to rozvineš
tož citem slasti rozplyneš!«

P. Ševčík.

Ježíš uzdravuje nemocné.

Napsal Ignát Zhaněl.

Nikdo nemůže popsati zármutku rodičů, když zpozorují, že jejich vřele milované dítě nemůže mluvit a že neslyší. Rodiče jsou docela nešťastní a jsou zajisté k politování. Obyčejně se stává, že nepřichází toto neštěstí samo. Skoro vždy se přihodí, že, je-li někdo němý, také se k tomu připojí i hluchota. Jest k politování každý takový nešťastník! Ať se kolem něho raduje celý svět, nic o tom neví; kdyby se vyprávěly sebe důležitější a významnější události, neslyší jich; kdyby se hrály v jeho přítomnosti sebe lahodnější hudební skladby, nic nemá z nich, neslyší žádného zvuku. Ať mluví před ním sebe vznešenější věci, ať naopak pomlouvají, proklínají, hřeší, nic o všem neví.

Mnohdy jest výhodno, když někdo neslyší a nemluví. V životě svatého Vincence Ferrerského se vypravuje: Stál na náměstí v městě Valencii ve Španělsku; tu přinesli k němu němou ženu a prosili, aby ji uzdravil. Vincenc se jí přede všemi přítomnými ptal: »Co si přeješ?« Tu otevřela nemá žena ústa a hlasitě zvolala: »Chléb a řeč.« Vincenc však odpověděl: »Chléb budeš mítí po celý svůj život až do smrti, ale svého jazyka nebudeš již nikdy více užívatí. Děkuj za to Bohu, neboť, kdyby nebyl jazyk tvůj svázaný, přineslo by ti jeho zneužívání věčně zahynutí.« Zázrak, o němž žádali lidé, vykonal světec; Bůh se smíloval, nemá promluvila, ale účinek byl ihned zamezen; žena nikdy více nemlu-

vila. A jest jistě v tomto zázraku obsaženo důležité naučení pro nás všechny; mnohým bude jazyk příčinou věčného zatracení.

Co by pomohlo člověku, že rozvázan jest svazek jeho jazyka, když by ho zneužíval, když by jim těžce hřešil? O užívání jazyka, jak se má správně na úždě držeti, jedná skoro celá třetí hlava listu sv. Jakuba. Čteme tam: »Kožům se dává do huby úzda, čímž jsou vozkům povolní, čímž také řídíme celé tělo jejich. I obrovské lodi, kterými ohromný víchř zmítá na všechny strany, jsou řízeny nepatrným veslem; kamkoliv chce tlak toho, který je řídí, loď pluje. Tak i jazyk jest sice úd malý, ale honosí se velikými věcmi. Hle, jak malinký oheň může zapáliti i přehromný les. Tak i jazyk jest ohněm; souhrnem nepravostí stává se mezi údy našimi jazyk, kterýž poskvřňuje celé tělo a zapaluje běh života a jest rozpalován od pekla. Každá přirozenost zvířat a ptáků i plazů a zvířete vodní, zkrucuje se a zkotčila se přirozeností lidskou, jazyka však žádný člověk nemůže zkotčiti; jest on zlem nepokojným, pln jedu smrtivého. Jím velebíme Boha a Otce, jím zlořečime lidem, stvořeným podle obrazu Božího. Z týchž úst vychází dobrořečení i zlořečení. Ale nemá se tak díti. Týž pramen nikdy nevydává týmž otvorem vody sladké a hořké. Také nemůže strom fíkový zároveň nésti hrozny a vinný kmen nemůže nésti fíky, tak také nemůže ani

pramen slaná dávati vodu sladkou. Až potud list sv. Jakuba hlava 3.

Ano správně praví svatý Jakub: »Jazyk jest zlo nepokojné.« 3, 8. Můžeme ho srovnati s mladým nevykvašeným vínem. Mnohý jazyk nemůže v sobě nic zdržeti; jest tak náruživý, vášnivý, že rozhlásí každou myšlenku; nic nemůže zatajiti. Zjeví každý zákmit radosti, závesti, zlosti, nepřátelství. Vždy otevře celé stavidlo, propustí všechnu vodu, která se ve splavu nahromadila, nic v sobě nepodrží, všecko musí jazykem na vněk, zrovna jako ze splavu odeče voda, anebo v sudě, v němž jest mladé víno, které roztrhne i stěny sudu, vše prorazí.

Ale nutno se přemáhati, náruživosti a vášně své držeti na uzdě, jak napomínal již ve Starém Zákoně moudrý Sirach, řka: »Slyšel-li's slovo proti bližnímu svému, nechť s tebou umře; a věř, že tě neroztrhne« (to jest: věř, že se tím nerozpukneš). Sirach 19, 10.

Není však jazyk jenom »zlem nepokojným«, dle slov svatého Jakuba, ale také »stává se souhrnem nepravosti mezi údy našimi.« Jakub 3, 6. Ve všech odvětvích hříchů působí jazyk mnoho zla. Jeho mnohomluvnost může nesmírně mnoho zla natropiti. Co způsobil jazyk svými lžemi, pomluvami, vyhrůžkami? Může lichtotiti, osíditi, svésti; může pronésti falešnou přísahu, proklínati, rouhati se. Nikdo nemůže vypočítati všechno zlo, které pomoci jazyka bylo kdy spácháno. Běda nám, kdyby měla také o nás platiti slova, která pronesl Ježíš Kristus o zákonících a fariseích řka: »Běda vám, zákoníci a fariseové, neboť se podobáte hrobům obilným, kteréž se zevně jeví lidem úhlednými, uvnitř však jsou plny kostí umřelých a všeliké nečistoty.« Mat. 23, 27. Příkladně se sami, abychom měli jazyk svůj na uzdě; prosme Boha, aby nám v této snaze pomáhal svou milostí. A když pomůže Bůh, pracujme spolu, přemáhajme se. »Člověk připravuje duši: ale Bůh Hospodin zpravuje jazyk.« Přisl. 16, 1. To znamená: Bůh připravuje naše myšlení, řídí slovo i skutek, ale my se musíme také přičiniti a spolupůsobiti. Kdo pak slyší hlas Boží, přičiní se, aby byl Bohu poddán a poslušen. »Kdo z Boha jest, slovo Boží slyší.«

V životě velikého poustevníka, svatého Antonína, se vypravuje, že ho jednou navštívil opat nedalekého kláštera se svými dvěma žáky, kteří však byli bohužel příliš mnohomluvní a prostořecí, což se ovšem velkému Antonínovi, který uměl tak dobře držeti na uzdě svůj jazyk, pramálo zamlouvalo. Chtěl je poučiti a proto pravil k opatovi: »Jsem povděčen, že jsi mi přivedl dva přívětivé a hovorné mladíky na návštěvu. Jsou sice dobří, ale škoda, že není vhod do jejich přibytku lépe sřezžen, že nejsou důkladně dvěře před jejich ústy.« Podobně napomíná nás žalmista Páně řka: »Polož Hospodine stráž ústům mým: a dvěře vůkol rtům mým.« Žalm 140, 3. Podobně napomíná svatý Pavel, když píše: »Žádné slovo špatné nevycházej z úst vašich, nýbrž, je-li které dobré ku vzdělání podle potřeby, aby prokazovalo dobrodiní těm, kteří je slyší.« K Efes. 4, 29.

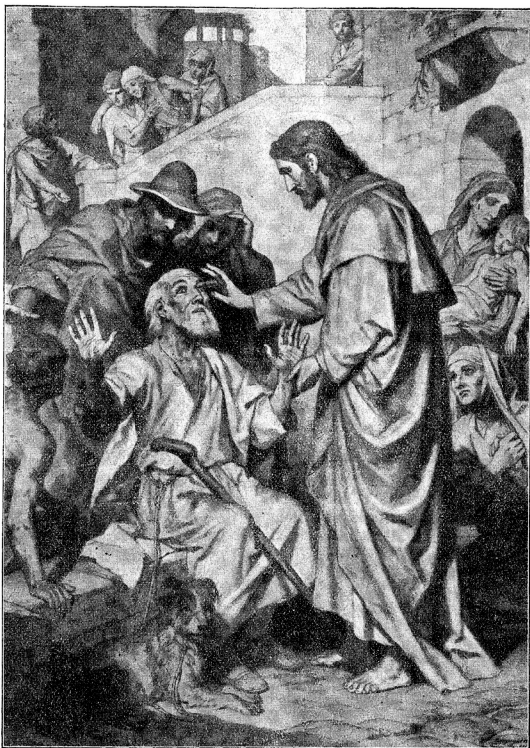
Ucho každého člověka se otupí. Někdo přijde na příklad do horské krajiny, kde mají mnoho vody, a skoro před každým domem jest nádržka s vodou. Vody jest tolik, že ustavičně teče rourou z nádržky, což v noci tolik znepokojuje, že cizinec nemůže usnouti. Jindy přijde někam, kde ve dne v noci klepe mlýn, anebo tluče továrna obřovským kladivem, že se vše otřásá. Zde není možno spáti, myslí si cizinec a také první noc ani oka pro tento hluk nezavře. Ale jinak se daří v druhé noci. Tu již poněkud uvykló si ucho a spí lépe. Třetího anebo čtvrtého dne si již tohoto hluku ani nepovšimne, spí a žije jakoby tam bylo největší ticho. Ba snad by se probudil, kdyby tato vřava na jedinou přestala.

Podobně jest i se svědomím každého člověka. Když se ponejprv dopustil někdo nějaké nepravosti, neví, co by si počal; svědomí mu činí prudké výčitky. V noci bdí, nemá pokoje ani ve dne ani v noci. Ale netrvá dlouho; svědomí se uklidňuje, strach se stává menší, cítí jenom v určité chvíli výčitky, ale jinak jest docela pokojný. Později nikdy nic necítí; Bůh ho opustil, jest duševně hluchý. Není vyloučeno, že stane se účastným zvláštní milosti Boží, že uslyší hlas svého svědomí, ale přehluší-li ho, setrvá v nekajcnosti

až do smrti a bude věčně nešťasten; jeho údělem bude peklo.

Praotec bájky, starý Esop má ve svých spisech následující bajku: V tmavé slují

zda-li se mu nezdá býti tu nepříjemný zápach. Medvěd zvyklý mluvit pravdu, odpověděl: »Ano, jest tu nadměru nepříjemný vzduch, věru nelze tuto ani

Ježíš uzdravuje nemocné.

ležel starý lev, ale vycházel z ní takový ošklivý zápach, že každé zvíře, které šlo kolem, honem utíkalo dále a nezastavilo se. Přišel navštívit starého a nemocného lva medvěd. Lev se otázal svého hosta,

vydržeti!« a chystal se, že odejde. Starý lev měl však ještě tolik síly, že popadl medvěda a zle ho pokousal, takže medvěd ztěží utekl z drápů ošklivého hostitele. Po chvíli přišel vlk a protože

slýšel, co se přihodilo pravdu mluvícimu medvědu, měl se na pozor. Sotva se posadil naproti nemocnému lvovi, ptal se lev: »Příteli vlku, jak se ti dýše u mne; není tu nějaký nemilý zápach?« Vlk, maje na paměti, kterak byl medvěd za pravdu zle odměněn, myslil si, že odpoví chytřeji a pravil lvovi: »Nikoliv, právě naopak, jest tu tak libezný a voňavý vzduch, že jsem čerstvějšího dávno již nedýchal.« Nad touto lživou odpovědí se lev rozzuřil, vlka rozkousal a roztrhal. Konečně přišla na návštěvu liška. Také se dověděla o osudu obou předchůdců a když dostala od lva tutéž otázku, chytře odpověděla: »Nemohu věru říci, jaká zde vůně jest, zda příjemná či nepřijemná? Byla jsem dnes časně ráno na procházce a utřčila jsem si tak silnou rýmu, že pranic necítím; necítím žádné vůně a také žádného zápachu.«

Podobně jako v této poučné bajce jest také mezi námi mnoho lidí, kteří nenesou žádné pravdy, žádné kritiky. Jsou uraženi, řekne-li se jim bez obalu pravda; jsou uraženi, zamlčí-li se jim. Bylo by někdy výhodnější, kdyby se mlčelo, ale nelze, stává-li se tak na účet pravdy. Často se stává v životě, že před mocnými a bohatými světa tohoto se mlčí, ať jsou skutky jejich dobré anebo zlé. Mocní a bohatí neuslyší nikdy pravdy, v jejich domácnosti bývají často pochlebničci a i kdyby jim někdo chtěl říci pravdu, není k nim připuštěn.

Nemá se mlčet, když jsme povinni dáti svědeckví pravdě. Stalo se v sobotu v den sváteční židovský, že vešel Ježíš do synagogy a učil. A byl tam člověk, jehož pravá ruka byla uschlá. I pozorovali Ježíše zákoníci a fariseové, zdali bude v sobotu uzdravovat, aby našli, z čeho by jej obžalovali. On však znal jejich myšlenky, i řekl člověku, jenž měl uschlou ruku: »Vstaň a postav se do prostřed.« I vstal a postavil se. Ježíš pak řekl k nim: »Ptám se vás, sluší-li v sobotu dobře činiti čili zle, život zachovávat čili zahubití?« A pohleděv kolem na ně na všecky, řekl tomu člověku: »Vztáhni ruku svou.« I vztáhl: a ruka jeho byla uzdravena. Oni však naplnili se nesmyslností a umlouvali se vespolek, co by učinili Ježíšovi. Luk. 6,

6—11. Fariseové mlčeli, když se jich ptal Ježíš, smí-li v den sváteční uzdravovati. Nemohli zapřítí, že jest to dovoleno, nechtěli toho svým výrokem potvrditi, proto raději mlčeli. Ale po straně se domlouvali, jak by mohli Ježíše polapiti, aby mohl býti obžalován a smrti potrestán.

Duševně hluchý jest, kdo jest nevděčný, neděkuje Pánu Bohu za obdržená dobrodíní. Nevděčností provinili se již první rodičové naši Adam a Eva. Bůh je stvořil, ozdobil mnohými výsadami a přednostmi, ale neděkovali. Byli usazeni v ráji, kde se jim vedlo předobře, ale neděkovali. Bůh stvořil zvířata zemská podle tvárnosti jejich a pohlédl na vše, a viděl, že to bylo dobré, ale, ač byl jim pánem Adam, neděkoval. Není tedy divu, že když byli první lidé nevděční k Bohu, brzy započali dobroty a laskavosti Boží zneužívatí, dali se svěsti a těžce zhřešili. Podobně nevděčně se zachovali pohané ku Tvůrci svému. Píše o nich svatý Pavel: »Neboť, ač poznali Boha, neoslavili ho jako Boha, ani mu nepoděkovali, nýbrž zmarnili ve svých myšlenkách a zatemnilo se nemoudré srdce jejich.« K Řím. 1, 21.

Prorok Habakuk srovnává lidi s rybami, řka: »Učiníš lidi jako ryby mořské.« 1, 14. Chce říci: mnozí lidé, mají-li někomu za dobrodíní prokázaná děkovati, vysloviti díky, jsou jako ryby, němí.

Každý šlechtný člověk odsuzuje nevděčnost jako něco ošklivého a nelidského. Básník dramatický, Grillparzer, o kterém tvrdí znalci, že od dob genialního anglického spisovatele Shakespeara neviděl svět druhého jemu podobného až Grillparzera, píše ve svém dramatě „Sappho“ takto o nevděčnosti: »Znám zločin, před jehož tmavým stínem všecky ostatní neřesti jsou bělounké jako lilie. Kdežto ostatní jenom jednotlivě páchají zlé, tato zároveň lže, krade, klame, šidí, zraňuje, usmrcuje! Jest to: nevděčnost! Není-liž pravda? Všechny jiné neřesti jsou hyeny, lvové, tygři, vlci, ale nevděčnost jest hadem. Ano, skutečně, hadem! Tak jest sladoučká, tak pestrá, tak hezounká, tak jedovatá!

V jižních Čechách jest krásné město Prachatice, rozkošně ležící uprostřed výběžků Šumavy. Bývala tam kdysi, jak

se dočítáme v dějinách tohoto města, znamenitá škola, do níž rádi posílali své děti na učení i měšťané z okolních měst. Proto není naprosto nemožno, jak se má za to, že chodili do této školy také později proslulí muži Žižka a Hus. Mimochodem ještě podotýkáme, že se vypravuje, že tamější hřbitovní kostel sv. Petra a Pavla posvětil sám svatý Vojtěch. Později dobyl Žižka se svým vojskem útokem tohoto města; skoro všechny obhájce pobil na hradbách a v městě tak hrózně řádl, že rozkázal chytiti 85 měšťanů a zavřel je do po- boční kaple farního kostela. Z jeho rozkazu házeli na ně s hora hořící smolné věnce. Zajati se pokoušeli ze všech sil, aby vylomili mříže v okně, ale jenom ji ohnuli; nemohli se vyprostiti z objeti plamenů a bidně zahynuli. Tak odvěděl se Žižka Prachaticím, kdež naučil se základům vzdělání.

Sv. Ambrož píše: Země dává tobě dobrovolně své plodiny, anebo jinak se ti odmění, když ji obděláváš. Ptáci propěvují a notují chvalozpěvy při východu slunce, chválí a velebí Toho, který je stvořil. A jediný člověk, od Boha stvořený, nezardí se, že ukončuje práci denní, aniž Bohu poděkoval, aniž zapěl chvalozpěv diků? Sotvaže byl hluchoněmý uzdraven od Ježíše Krista, »mluvil správně«, to jest děkoval za dobrodiní, kterého byl účastněn. Buďmež i my vděční za vše, co nám dává Pán, náš Tvůrce a náš vychovávateľ.

Mnozí jsou němí, ač mají dar řeči a mohou mluvit. Nepotřebují totiž daru tohoto, aby Boha velebili a chválili. Mlčí ze strachu před lidmi, z falešné bázně anebo aby nemusili sami na sebe žalovati. Rodiče pomáhají malým dětem, které mají jazyk ještě poněkud neohebný, aby se mohli patřičně vyjádřiti, po případě zavedou je k lékaři, aby provedl potřebnou operaci. A co činí rodiče, neměla by činiti matka duchovní, svatá církev na svých dětech? Také rozvazuje jazyk a otvírá ústa hříšníků ve svátosti pokání. Mnozí mlčí ve zpovědi a podobají se ježkoví, který dle pověsti běží pod strom, tam se válí, napichne ovoce na své ostny a uteče do své díry, kde setřese ze sebe ovoce a živí se jím.

Když ježka chytíme, zaobalí se do klubka a není z něho nic viděti, jenom jeho bodce a ostny. Kde jsou dráčky jeho nohou, jimiž provedl lup? Kde jeho nohy, které lup odnesly, kde ústa, která lup pozřela? Nic z toho neviděti, zdá se, jakoby v klubko svinutý ježek byl beze všeho života. A přece víme, že jest zloděj i když nástroje krádeže jsou ukryty.

Podobně se zachovali naši prarodičové i jejich syn Kain. Když Bůh oslovil Adama a Evu a ptal se, proč zřešili, nepřiznali se, ale sváděli hřích jedne na druhého. Když se ptal Bůh Kaina: »Kde jest bratr tvůj Abel?« Odpověděl: »Nevím, což jsem já strážným bratra mého?« I. Moj. 4, 9. Nechtěl se přiznati ku svému hříchu. Podobně nechtějí se mnohdy přiznati hříšníci ve svaté zpovědi a schválně poklesky své zamlčují. Jednou pravil vtipný Claudius Vieuxmont takovému hříšníkovi, který nechtěl se vyzpovídati a mínil něco zmlčeti, jsa u sv. zpovědi: »Jsi tajným radou jeho veličenstva satana; bojíš se, že padneš u něho v nemilost, protože se nechceš přiznati k tomu, co jsi na jeho radu vyvedl!« Podobně nemůže nikdo z nás doufati v pomoc od Pána našeho, kdo v srdci svém ponechává jeho nejúhlavnějšího nepřítele a svého největšího odpůrce. Nechceš otevřiti úst svých ve zpovědi, abys ho nezradil; nechceš ho vyhnati ze svého srdce, kde se mu tak zalíbilo. Když nebudeš mluvit ve zpovědi, věčně zahyneš. Sv. Augustin napominá: »Čiň, jak chceš! Když zatajíš hřích a nevyzpovídáš se z něho, upadneš v moc věčného ohně, budeš uvržen do pekla.«

Kdyby měl někdo zamazané ruce a chtěl si je očistiti a dala by se mu k tomu na jednu stranu voda a na druhou oheň, co učini? Každý zajisté raději omočí a očistí ruce své od špiny vodou a ne ohněm, ač by také plamenem špinu očistil. Moudrý Sirach pravil: »Předložil tobě (Hospodin) vodu a oheň: k čemu chceš, vztáhni ruku svou.« Sirach 15, 17. Vodou rozumí se vyznání hříchů, které nás očistí, ohněm buď očistec anebo peklo.

Každý miluje sám sebe. Bližní však lépe nás pozoruje a vidí, čeho my si nevšímáme, protože ku svým hříchům

jest každý hříšník slepý. Sv. Augustin napomíná v této příčině: »Díváš se lhostejně na rány svého bratra? Vidíš, jak klesá, padá a ty nevyšimáš si jeho pádu a nevaruješ ho?«

Ve kterési nemocnici vojenské byl náš voják, který byl sice nepatrně poraněn, ale ubohý ztratil řeč a sluch, stal se hluchoněmým. Bylo to v zimě (1914-15) v Karpatech, kde v jeho bezprostřední blízkosti vybuchl nepřátelský granát; následkem otřesení vzduchu a leku voják oněměl a ohluchl. Lékaři dali si s ním všemožnou práci, nevelké poranění, které při tom utrpěl, brzy se vyhojilo, ale ani na řeč, ani na sluch nebylo mu lépe.

Jednou šel k obvazu a stoupl si ku stolku, ku kterému přinesl voják škopíček s vřelou vodou; měl jí použít voják, který měl omrzlé nohy. Voják hluchoněmý, nevěda ani jak se to stalo, strčil ruku do vřelé vody a překrutně vykřikl. Nabyl jak sluchu, tak i řeči, zda leknutím, zda jinak, nikdo nevěděl.

Kéž by podobně lehce a snadno mohli vyléčení býti všichni, kdož jsou duševně hluchí a němí. Kéž by všichni nabyli řeči a sluchu. Budme vždy upřímní, hlavně ve zpovědnici vše řekněme, ze všeho se vyznejme! Kde potřebí mluvmе, kde potřebí mlčme! Užívejme správně jazyka i uší svých!

A. M. Kadlíková.

Žito.

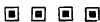
Žito již zběhalo,
na širém lánu,
pohřební zpívají
sekáči hranu.

Zabrousí kosu svou
sekají klasy,
žalostné slyšeti
žita je hlasy:

Proč jste nás utali
a na zem kladli?
Proto, by byliny
v kořenech zvauly!

Až uschnou na slunci
svázem vás v snopy
a v poli v mandelích
spočteme kopy.

A pak vás v stodolu
odvezem rádi,
zrno si semelem,
nezemřem hladý.

U stolu Páně.

Bíblické úvahy o sv. přijímání. — Dle Aug. Arndta podává Jan Tagliaferro.

28. Bolesti Panny Marie.

Žalostí proroctví o umučení a smrti Vykupitele bylo srdce Panny Marie stálou bolestí naplněno od narození božského Syna. Proroctvím Simeonovým byla ještě více osvicena o některých okolnostech jeho umučení. Strádání a chudoba Ježíšova, pronásledování, jichž ani dětství ušetřeno nebylo, zármutek pro jeho nepřítomnost, smutný obraz jeho ukřižování a muky smrtelné stál ustavičně před její duší, a byly toliko úvodem k nevýslovným bolestem, jež měla vytrpěti, stojíc pod křížem Syna svého. Ale přece tyto představy stačily, by duši její naplnily mořem trpkosti,

aby se osvědčila její láska, vyzkoušela její statečnost. I stálé, srdci matefskému tak sladké obcování s božským dítkem za života skrytého, nebylo pro ni radostí neskalenou. Stále měla před očima den, kdy nejkrásnější ze synů lidských nebude mítí podoby ani krásy, kdy tvář, která jest rozkoší andělů, bude lidmi zneuctěna a znesvěcena. Jak se chovala nejsvětější Panna v tomto stálém mučeníctví? Odvolala svou první, velkomyslnou obět? Nikoliv, milovala svého božského Syna tolik, že se těšila, že bude mítí účast v jeho mukách, ale cítila je z druhé strany tak hluboko, že si přála, by byly zmírněny. Jestli tvo-

rové lásku Páně chladností opřetovali, Panna Maria v srdci svém tuto lásku vřele oplácela. Jestli lidé pohrdali jeho božským slovem, Maria zachovávala všecka v srdci svém. Čím více lidé nevěděni na Pána zapomínali, tím věrněji milovala ho jeho svatá Matka, čím více ho svět opouštěl, tím vroucněji k němu lnula Matka jeho.

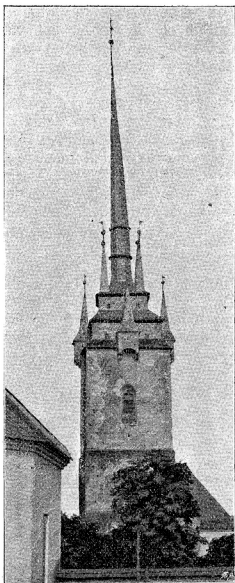
Duše křesťanská, ty se klaníš svému Bohu skrytému ve Svátosti; Viz tu v Marii tvůj vzor. Už se od ní trpěti a poníženého Spasitele v nejsvětější Svátosti cítí a milovati. Tu žije, aby byl naším přimlůvcem u Boha Otce. Jak málo se jich obrací v záležitostech svých na tohoto božského Prostředníka. Tu nám zanechal památku svého umučení a své lásky nekonečné, ale od tak mnohých bývá zapominán a zneuctíván: I vnitřní zkoušky, jaké nám sesílá někdy, by probudil první hnutí naší lásky, aneb zkoušel a posiloval naši lásku, stávají se často příčinou, že lidé se vzdalují tohoto svatého tajemství, které by je k boji posilnutí mělo.

Chceš i ty, duše křesťanská, odejiti? Nikoliv, můj nejsladší Ježíši, dej, bych od tebe neodstoupil, byt by tě všichni opustili! Dej, abych lnul k tobě, byt by mne služba Boží nechala bez útěchy. Dej, bych tě stále blíže následoval, a tvou panenskou Matku napodoboval, kterou lásku pobádala, by v bolestech s tebou se těšila, která v nejtrpčích bolestech tebe jenom mocněji milovala.

2. Když Panna Maria své božské dítě do chrámu jeruzalémského přinesla, aby ho Pánu obětovala, činila to s klaněním nejhlubším a láskou nejvroucnější. Její obět byla svatá, Pánu příjemná, úmysl její nejdokonalejší, jaký kdy srdce lidské oživoval. Jak jí bylo obojí oplaceno? Jak odměněna byla její poslušnost k zákonu, jemuž toliko pokora ji podrobila? Marii dostalo se ubezpečení, že bude mít podíl v kříži Syna svého. Simeon duchem prorockým předpověděl, že vlastní duši její meč pronikne, že kalich Syna svého píti bude do dna. Všecky muky mučedníků, všecky vnitřní i vnější zkoušky svatých, všecka utrpení a strádání kajčnicků, ničím nejsou porovnány s velikou její strastí. Její bolesti měly překonati bolesti po-

zemčanů, jenom kříž Syna jejího měl býti větší než její.

Požehnaná Panno! tobě jedině požádáno, žes nalezla skrytý poklad kříže, proto jsi plesajíc opustila chrám, žes hodnou nalezena trpěti pro svého božského Syna Toužíce po přítomnosti Spasitele ve svatém přijímání, za jakých podmínek doufati můžeme, že se i nám dostane tak vzácného pokladu? Pán,

Chornice: Věž kostelní.

jehož hledáme, sám vejde do duše a nás obohatí hojnou svou milostí. Ale on nepřijde, by přinesl nepravý mír úplného osvobození od kříže. Nikoliv, přichází s dvojsečným mečem lítosti a lásky, až pronikne mečem, jenž dělí duše i ducha. Strpíme jeho přisnost spasitelnou? Můžeme píti kalich Páně a sněsti trpkost jeho?

3. Tři hodiny, kdy Pán na kříži visel, s duší plnou strastí, v zápasu smrtelném, od lidí tupen a od Boha zdánlivě opuštěn, stála Matka jeho pod křížem. Srdce Panny Marie bylo se srdcem Ježíšovým spojené spojením nejužším, v jaké Bůh s tvorem vejítí může. Proto hořelo onou láskou, která Boha pro něho samého a bližního pro Boha miluje. Tato-dvojitá láska byla mečem, jenž pronikl duši Panny Marie. Milovala Boha takovou vroucností a čistotou, jakou jenom Bůh oceniti může. Jak veliká a hluboká byla tedy její bolest, když spatřila Spasitele v takových mukách! Jeho slova na kříži dotkla se ucha jejího, jeho bolestné povzdechy dopadaly na srdce její, krev i slzy jeho tekly v proudch před očima jejíma, jeho rány otevřené rozmnožovaly její muka. Konečně vypustil Pán Ježíš ducha a Maria přezřela i to, že spatřila, jak jeho Srdce nejsvětější kopím probodeno bylo. Panna nejsvětější, jaký podíl měla jsi na nepochopitelném umučení Syna svého, jehož láska byla tvým životem, jehož oblažující přítomnost byla jedinou radostí duše tvé! Ale Maria milovala i lidi, proto cítilo srdce její tím hlouběji všechny urážky, kterými Boha uráželi a krev svého Vykupitele nohama šlapali. Patřila-li královna proroků do budoucnosti, viděla tu miliony lidí, kteří zneužívají milost vykopení, pro které nesmírné zásluhy jejího božského Syna marně byly nabyty; jaké hoře zmocnilo se mateřského srdce jejího. Jak vroucně se prosila za nás a za všechny lidi Spasitele, jenž pro spásu lidskou sebe sama na smrt vydal!

Nyní toužila Maria po jediné útěše, která jí zůstala, po Těle Syna svého, jehož ve svátosti oltářní přijímání toužila, po tomtéž Těle, jež neslo tvrdé dřevo kříže. Každá krůpěj krve, jež proudila z jeho ran otevřených, dodávala bolest a zármutek.

Proč, královno mučeničků, nesdílim dokonalého tvého smýšlení? Proč nemiluji jako ty? Proč necitím tak vroucně jako ty hořké umučení mého Vykupitele, nyní, kdy jeho božské Tělo má být položeno na oltář mého srdce! Jest snad srdce mé tvrdší jako dřevo kříže, na němž můj Bůh za mne vykrvácel? Matko požehnaná, pros svého božského Syna

za duši svého dítěte a připrav mne sama, bych hodně přijal svého Vykupitele!

4. (Po svatém přijímání.) Když Pán Ježíš po tříhodinném smrtelném zápasu ducha vypustil, přijala matka bolestná nejsvětější Tělo do svého náruči. Jak hrozně hřích lidský jej připravil! S desateronásobnou trpkostí cítila Panna Maria znova muky svého Syna, a její duše zalita mořem bolestí. Panna bez hříchu, navštívená takovým utrpením nevýslovným! Maria jediná ze všech dítek Adamových byla nevinna smrti tohoto spravedlivého; onať do kalicha Syna svého nikdy ani nedokonalostí nepřidala hořkosti. Přece však věděla, že velké bolesti stála Syna jejího tato přednost, kterou jí pro předvidané zásluhy své přivlastnil. Co mají hříšníci cítiti, kteří krev Kristovu nohama šlapali, jeho milostí zneužili! Neměli by své bídě hluboko pocítovat a po celý život svoje viny bolestně oplakávat!

Je-li však trpko vzpomínat své nevěčnosti k takovému dobrodinci, jaké útechy a jakého štěstí se dostane těm, kteří přijali do srdce svého Beránka, který zabit jest od počátku světa!

S Tomášem mohou ruku vkládat do jeho ran nejsvětějších, aby pohled na jeho muka je důvěrou bezpečnou naplnil pamatují-li na zásluhy jeho hořkého umučení. Moje lásko ukřižovaná, můj božký hoste, dej, ať se ti klaním společně s tvou matkou bolestnou! S toužebností vřelou žádám, bych jako ona s tebou trpěl, jako ona jenom tebe miloval a všechny lidi miloval z lásky k tobě. Třebas ti nemohu nabídnouti srdce tak plné útrpnosti nad tvými mukami, proniknuté bolestí nad hříchy, obětují ti aspoň srdce, které chce raději umřítí, než obnoviti příčinu tvého umučení. Tvoje rány jsou cenou výkupnou mého pokoje. Kéž moje hříchy, kterými jsem zasloužil tvůj hněv a věčný trest, položeny budou na váhu s tvým umčením hojným a bolestmi tvé svaté matky! Pak budu osvobozen i od tvé přísné spravedlnosti, neboť tvoje muka i její bolest více budou vážit než moje nepravosti. Tys můj Vykupitel, mé nejvyšší a jediné dobro v nebi i na zemi a Maria jest onou mocnou orodovnicí, na niž nikdo marně nespolehal!

Prosba,

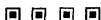
Před oltářem Matky Boží
klečí duše v chrámě,
Matko Boží, Matko svatá,
vylej milost na mne.

Na mou duši unavenou
srdce utýrané,
vylej lásky převeliké
tok svůj, Kriste Pane.

Bože, Otče, slitovníku,
chraň i ty mou duši,
dej, ať srdce v celém žití
dobrem, ctností buší.

A kdys jednou v slední dobu
vcemte mne tam k sobě,
do nebeské slávy vaší
odpočinout sobě.

Odpočinout v podnoží
nebeské té slávy,
kde duše i srdce moje
najde klid svůj pravý.

Obrázky z katolických missií.

Podává Maxmilian Weinberger.

Dva květy na trnitém keři.

(Dokončení.)

Roku 1902 vypukla v Čifu cholera. Nemocnice byla nemocnými přeplněna. Bylo tam třeba věrného a spolehlivého služebníka. Vzpomněla jsem si ihned na Li-ho, nevěděla jsem však, zda nebezpečnou službu převezme, neboť jednalo se zde o život. Vyhledala jsem ho tedy a našla v zahradě, opřeného o motyku. »Li«, pravila jsem váhavě, »my bychom tě v nemocnici nutně potřebovaly, hrozí však tam tvému životu nebezpečí, ježto můžeš také cholera dostat. Proto je ti volno, návrh buďto přijati nebo zamítnouti.« — »Bojí se sestry, že se nakazí?« tázal se. — »Nebojí. Když se ubíraly do Číny, byly pevně odhodlány za Čiňany i život obětovati. Pro cholera nenechají nemocných na holičkách.« Li motyku odhodil. »Jdu ihned do nemocnice,« pravil bez rozmyšlení a tak klidně, jakoby se jednalo o nějakou docházku do města. Byla jsem hluboce dojata tímto velkomyslným rozhodnutím, neboť často shledala jsem s bolestí sobeckost, nevděčnost a línou pohodlnost tam, kde bych jí byla nejméně hledala.

Li prokazoval nemocným velké služby, ošetřoval je pečlivě, ale zůstal nemocí nedotknut, kdežto pět sester nákaze podleho. Když nákaza pominula, zůstal v nemocnici. S příkladnou horlivostí učil se katechismu a byl na bílou sobotu 1912 zároveň se svým synem pokřtěn. »Ó, jak jsem šťasten,« pravil po svatém úkonu, »a byl bych ještě šťastnějším, kdyby i má dceruška byla pokřtěna.« — »Důvěřuj v Boha a modli se,« odpověděla jsem. — »Matko, přijala byste mé dítě do vašeho sirotčince, kdyby se domů vrátilo?« — »Zcela jistě.« — »Jak by to bylo krásné, ale obávám se, že moje matka je dobrovolně nevydá.« Po těch slovech vzdychl bolestně a odmíchl se.

Od té doby uplynuly dva roky. Dcera našeho hodného Františka — tak byl Li pojmenován na křtu sv. -- ještě u nás není. Moudrost Boží ustanovila jinak, nežli jsme se nadály. Její dědoušek a babička připravují se sami na křest sv. Li se modlil o záchranu jedné duše; zatím daroval mu Bůh tři. Dcera jeho a oba rodičové jsou křesťany.

Druhý květ na trnitém keři po hanství rozvinul se také na blízku, v téže nemocnici v Čifu.

Od několika roků přicházel denně asi pětadvacetiletý žebrák do místnosti, kde se nemocným obvazovaly rány. Celé jeho tělo bylo pokryto hnísajícími ranami. Pohled na člověka malomocného nemohl býti hroznější jako na tohoto bledého, bídnými cary oděného muže. Mezitím co jsme rány čistily a obvazovaly, mluvil horlivý čínský kněz s nemocnými o pravdách náboženských. Mladý žebrák, jménem On, poslouchal vždycky velmi pozorně. Viděla jsem, kterak v jeho výrazné tváři obdiv, úžas, a radost střídavě se zračily. »Obvazek dobře přiléhá, můžeš nyní jít,« říkala jsem mu, když docela pohřížen v uvažování toho, co byl právě slyšel, se neměl k tomu, aby jiným nemocným místo udělal. On se obyčejně zdvořile poděkoval a připojil: »Matko, nepůjdu ještě, nevyháněj mne!« To řka sedl si do kouta a zůstal tam, až kněz své vyučování ukončil.

Avšak ačkoliv se zdálo, že se mu křesťanské učení líbí, nikdy neprošel přání, státí se křesťanem. Myslíla jsem tedy, že snad proto s takovým zájmem naslouchá, aby svou vděčnost dal na jevo.

Před několika měsíci jeho rány se velmi zhoršily. Bez delšího pobytu v nemocnici nebylo lze na trvalé zlepšení jeho neudu a tím méně na úplné pozdravení pomyslet. Na druhé straně však věděly jsme, jak velmi si On zakládá na své svobodě. Váhajíc pravila jsem tedy: »Jsi povážlivě nemocen a měl bys mítí úplný klid. Nechtěl by jsi v nemocnici zůstatí?« On se na mne tázavě podíval a neodpověděl. »Budu tě ošetřovati, jak budu moci,« pokračovala jsem, »dáme ti dobrou postel, stravu a čisté šaty.« Zase se na mne podíval, ale neřekl ani slova. »Činím ti tento návrh ve tvém vlastním zájmu,« připojila jsem, »nechceš-li, nemusíš ho přijatí, ale já to míním s tebou dobře!« — »V tomto životě i pro věčnost,« doložil žebrák polohlasitě. Nerozuměla jsem dobře, co těmi slovy míní. »Sestro,« řekl potom hlasitě, »sám Bůh vnukne mi tu myšlenku. Zůstanu rád u vás!«

Zanesly jsme ho na postel. Trpěl velké bolesti. Jeho trpělivost vzbuzovala ve mne úžas a podivení. Anebo, myslila

jsem, necítí snad v poloodumřelých nohách bolesti tak krutých jako dříve? Brzy však přesvědčila jsem se, že tomu naopak. Meškala jsem právě u jeho lůžka, když se tahy jeho obličejce zkrivily. Zavřev oči hryzl se do pysků, zújistě, aby bolestně hlasitě sténání potlačil, a zůstal pak nepohnutě ležeti. Domnírajíc se, že je v bezvědomí, nahnula jsem se k nemocnému, abych se přesvědčila, zda ještě dýchá, a tu jsem slyšela, kterak se modlí:

»Ó můj Bože, jak to bolí! Ale já Ti obětují všechny své bolesti na pokání za všechno zlé, co jsem za svého životí spáchal. Jsem velkým hříšníkem, o Bože, a zasloužím ještě větších bolestí. Učiň se mnou podle své svaté vůle, z Tvých rukou přijmu rád všechno.«

Radost, obdiv, úžas naplnily mé srdce. Tento pohan nemodlí se jen jako křesťan, ale jako někdo, jenž na cestě dokonalosti daleko pokročil. Když pak po chvíli bolestný nával překonal, ptala jsem se: »Jsi křesťanem?« Nemocný se usmíval: »Skoro! Miluji vašeho Boha z celého srdce, ale nejsem dosud pokřtěn.« — »A znáš Pána Boha?« — »Ale sestro,« odpověděl s jemnou předhůzkou, »nevíte se pamatovati, že už od kolika let křesťanskému cvičení bývám přítomen?« — »A proč jsi tedy nikdy nevyslovil přání, státí se křesťanem?« — »Sestro!« pravil vážně. »z poučování misionářova jsem vyrozuměl, že křest jest něco velikého. Chtěl jsem se tedy s pečlivostí co možná největší naň připravovati.«

A Bůh dobré vůli On ově požehnal. Jeho rány hojily se sice poneháhu, ale jistě a zahojily se úplně. Byl to skoro zázrak. Po třech měsících bylo vidětí na dotčených místech pouze jizvy. »Sestro!« pravil, »Bůh mne uzdravil. Chci nyní z vděčnosti jeho službě všecek se věnovatí. Podržte mne zde. Budu vám podle sil svých při ošetřování pomáhati.« — »Dobře, zůstaň tedy u nás,« odpověděla jsem, »ale pracovati zatím nesmíš, neboť jsi všecek vysílen. Pozdějí rády tvé služby přijmeme.«

Radost a vděčnost bývalého žebráka neznala mezí. Brzy podal sám toho důkaz. Přinesli nám do nemocnice Číňana, jenž se nalézal již v takovém stavu hni-

loby, že se ho nikdo bez pocitu hrůzy nemohl dotknouti. On převzal ochotně ošetřování nemocného, stal se jeho přítelem a věrným služebníkem. »Co pak chceš s nemocným začítí?« tázala jsem se O n a, ačkoliv jsem jeho úmysl uhodla. »Chci ho vésti k Bohu.« A také se mu to podařilo. Jeho pečlivé a láskyplné, ošetřování, jeho dobrot a mírnost dojaly Číňana tak, že prosil za přijetí do církve svaté. Byl brzy na to pokřtěn. Když konečně svým ranám podlehl a dokonal, pravila jsem O n o v i, aby si nyní odpočinul. »Já že si mám odpočinouti?« pravil usmívaje se, »nikoliv sestro, to nejde, vždyť je v nemocnici tolik nemocných; nechte mne jenom dále nemocným sloužiti!« — »Ale ty se příliš namáháš a můžeš sám znovu onemocněti.« — »Bůh je mou ochranou, nebojím se.«

A skutečně nepopřál si oddechu ani pokoje, až sám, jak jsem předvíдалa, těžce onemocněl. Po několik neděl kolísal se mezi životem a smrtí. Nyní se mu vede dosti dobře. Až nabude sil, obdrží křest sv.

To jest jednoduchý příběh mých dvou polních kvítků. Jen zřídka nalézáme je na trnitém poli Číny. Avšak tím více citi se missionář šťastným, jestliže Bůh na tvrdé a kamenité missionářské cestě takové vzácné květy vykouzli v život, aby jej za přestálé útrapy odměnil a k novým obětím povzbudil.

„Chci býti missionářem.“

Když jsem jednou po audienci u sv. Otce Pia X. — tak vypravuje jistý francouzský biskup — kráčel Svato-petrským náměstím, potkal jsem hlouček chlapců, kteří byli do Říma přijeli s poutnickým vlakem. Mezi tím co jsem s jejich průvodčím hovořil, pozoroval jsem, jak malý hoch se namáhá, aby se ke mně protlačil. Ale průvodce mu v tom bránil. »Nechte ho jenom ke mně přijíti,« pravil jsem a položiv ruku na kadeřavou hlavu hochovu, tázal jsem se: »Nuže, čeho pak si ode mne přeješ?« V jeho očích četl jsem, že mi chce své tajemství svěřiti jenom do ucha. Sklonil jsem se tedy k němu. »Veledůstojný pane,« pravil, »je to pravda, že můžete svatého Otce navštívit i s ním mluvití?« — »Zajisté.« — »Já bych rád sv. Otci nějakou prosbu

přednesl.« — »A ta jest?« — »Aby Pána Boha prosil, abych se stal missionářem, až jednou budu velkým.« Dohnival jsem se, že mu dobře nerozumím, a dal jsem si jeho prosbu opakovati, poznal jsem však, že jsem slyšel dobře.

Boškovice: Věž radnice.

Následujícího dne vypravoval jsem papeži příběh tento. Papež se zamyslí a potom pravil pln dobroty jemu vlastní: »Musím toto dítě viděti. Přiveďte je zítra po mé mši sv. ke mně. Také se prosím poptejte na jeho rodinu a poměry.« Ježto jsem tuto otázku předvídal, mohl

jsem ihned dáti odpověď: »Je to sirotek, vzdálená příbuzná stará se o něho.« — »Já se ho ujmu. Rcete mému tajemníkovi, aby mne na to upamatoval.«

Druhého dne z rána přišel jsem s chlapcem do Vatikánu. Papež nás přijal hned po své mši sv. ve své oratoři. Vzav hocha za ruku, tázal se ho vlídně: »Míniš to opravdu vážně a upřímně, chceš se později státi missionářem?« — »Ano, Svatý Otče!« — »Avšak, milé dítě, dobře jsi si to rozmyslil, co ti mám od Pána Boha vyprositi? To znamená světu odumřiti.« — »Chci se státi missionářem!« zněla zase pevná a určitá odpověď. — »Avšak pamatoval jsi na to, jak krásný je život? To, oč žádáš, znamená víc než umřiti, znamená

možná smrt mučednickou.« — »Chci se státi missionářem.«

Svatý Otec podíval se na mne zrakem bolestně radostným. »Pojď,« pravil potom a zavedl hocha ku svému klekátku. Oba poklekli, a náměstek Krista Pána poznamenav čelo hochovo znamením sv. kříže, modlil se nad ním: »Tak budiž požehnání Boží s tebou nyní i v budoucnosti, kterou si vyprošuješ, aby v čas nebezpečnosti byl Bůh s tebou a tvé utrpení zkrátil.«

Potom nastalo v kapli ticho. Nebylo slyšeti nic, než šepot vroucí modlitby Sv. Otce, jenž slzel. Také já jsem se nemohl slzi zdržeti. — Toliko mladý missionář neplakal.

A. M. Kadlčáková.

Z rána.

Slunce vstalo,
světu dalo
políbení své;
z lože vstává
květ i tráva,
k žití den vše zve.

Skřivan jásá,
boly strásá
s duše lidí všech,
srdce v hrudi
neprobudí
žádný bolný vzdech.

Anděl Páně
nebes Panně
tklivě pěje zvon,
v duši mojí,
žaly zhojí,
sladký jeho tón.

Bohu svému
předobrému
vzdávám dík a čest,
ať tu z rána
požehnána
práce moje jest.

Pán Bůh milý
v každé chvíli
ochráncem mým jest,
proto stále
k Jeho chvále
zpívám dík a čest.

Úmysly apoštolátu modlitby.

V srpnu modleme se za návrat protestantů k církvi katol.

(Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí papežem.)

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1. N.	<i>Neděle X. po sv. Duchu. Sv. Petra v okovech</i> (439). — Odprošení Srdce Páně. Oddanost k sv. Otci. Splnění mírových snah sv. Otce. Ranění a padlí vojínové.	
2. P.	<i>Sv. Alfonse Lig., bisk. a uč. cirk.</i> (1748). — Řád kazatelský. Horlivost v úřadě kněžském. Spolek kněží adoratorů. Pokora a skromnost v řeči a jednání.	
3. Ú.	<i>Nalezení ostatků sv. Štěpána, prvomuč.</i> (415). — Smíření národů. Ozdoba chrámů. Podpora chudých a nuzných. Šíření katol. tisku. Umírající.	
4. St.	<i>Sv. Dominika, zakl. řádu</i> (1221). — Řád dominikánský. Bratrstvo sv. růžence. Šťastné skončení války. Apoštolát dobrého příkladu. Vděčnost za dobrodiní.	
5. Č.	<i>Panny Marie Sněžné</i> (366). — Pobožnosti marian. Pevná důvěra k P. Marii v nynější těžké době. † otec. † rodiče a jejich rodina. Čistota srdce a mysle.	
6. P.	<i>Proměnění Páně.</i> — I. pátek v měsíci. Zadoučnění nejsv. Srdci P. Sv. Otec. Zachování nedělního klidu. Povznesení mravnosti. Snahy sv. Otce o mír.	
7. S.	<i>Sv. Kajetána, zakl. řádu</i> (1517). Ranění a nemocní vojínové. Pravá pobožnost k P. Marii. Časté sv. přijímání dětí. Obcování mši sv. Dobrá četba.	
8. N.	<i>Neděle XI. po sv. Duchu. Sv. Cyriaka a spolu muč.</i> (303). — Císař a král náš Horlivost v novém úřadě. Podpora opuštěným. Uprchlíci z válč. území.	
9. P.	<i>Sv. Emidla, bisk. m.</i> (3. stol.) — Naši velepyšlivé. Duchovní správce vojínů. Vítězství naší vlasti. Poutní místa mariánská. Nemocní a ranění.	
10. Ú.	<i>Sv. Vavřínce, muč.</i> (258). — Naše bojující armády. † kněz. Společná domácnost. Statečnost a trpělivost vojínů. Neohrož. vyznání víry. Pokora srdce.	
11. St.	<i>Sv. Filumeny, p. a m.</i> (300). — Čistota mravů. Vojenské služby B. Přemáhání pokušení. Modlitba za mír. Víra u vojínů. Apoštolát modlitby.	
12. Č.	<i>Sv. Kláry, zakl. ř.</i> (1257). — Úcta nejsv. Svátosti. Ženské řehole. Navrácení rozkošníků do církve katol. Ošetřovatelé raněných vojínů. Katolíci v Rusku.	
13. P.	<i>Bl. Gertrudy, abat. ř. prem.</i> (1297). — Řád premonstr. Mariánské družiny. Uchránění od nakažlivých nemocí. Návštěva chrámu P. v neděli. Nemocnice.	
14. S.	<i>Sv. Eusebia, kn. m.</i> (3. stol.) — Povolání ke stavu duchov. Horliví zpovědníci. Kandidáti kněžství a klerikové ve vojsku. Návrat rozkolníků do církve kat.	
15. N.	<i>Neděle XII. po sv. Duchu. Nanebevzetí P. Marie.</i> — Hledíme království Božího. Následování P. Marie. Šťastná hodinka smrti. Důvěra v ochranu Boží. † bratři.	
16. P.	<i>Sv. Rocha, poust.</i> (1327). — Odvrácení moru, hladu a války. Věrné zachování IV. přík. božího. Pracovitost. Církev sv. a její rozkvět po válce. Padlí vojíni.	
17. Ú.	<i>Sv. Liberáta a spolu muč.</i> (483). Vítězství nad nepřáteli. Duch sebezapírání. Bohoslovecký seminář. Církevní duch. Věrnost v povolání. † vojíni.	
18. St.	<i>Sv. Agapita, muč.</i> — Bojující, ranění a zajatí vojíni naši. Pohrdání světskými statky. Láska k čistotě srdce i mysle. Dar mlčenlivosti a pokory.	
19. Č.	<i>Sv. Ludvíka, bisk.</i> (1297). — Pokošení nepřatel. Duchovní cvičení. Spolky vincenciánské. Účinná láska k bližnímu. Obrození křesť. společnosti.	
20. P.	<i>Sv. Bernarda, op. a uč. cirk.</i> (1153). — Dosažení slavného míru. Jistý řeholní dům a jeho ústavy. Duchovní život v době prázdnin. Statečnost opuštěným.	
21. S.	<i>Sv. Jany Františky de Chan.</i> (1641). — Pobožnost v rodinách. Apoštolát sv. C. a M. Mravnost ve vojsku. Ošetřování raněných a nemocných vojínů.	
22. N.	<i>Neděle XIII. po sv. Duchu. Sv. Timothea, bisk., m.</i> (4. stol.) Sv. Otec. Nové působení v duch. správě. Odvrácení hladu a nemocí. Duše v očistci. † rodiče.	
23. P.	<i>Sv. Filipa Bonit., řeh.</i> (1285). — Za vítězný mír. Missie v zámořských krajích. Povolání ke stavu duchov. Pravé poznání duchov. života. Dar pokory.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
24. Ú.	Sv. Bartoloměje , ap. P. (71). — Apoštolát modlitby. Úcta a láska k rodičům. Vychovatelé mládeže. Vojini ranění, nemocní a zajatí. Brzký mír světový.	
25. St.	Sv. Ludvíka , krále (1270). — Císař a král náš. Spolubratři. Ochrana Boží příbuzných v poli. Sv. rúženec útěchou vojínů. Vdovy a sirotci po † vojinech.	
26. Č.	Sv. Zephyrina , pap. m. (219). — Snahy sv. Otce o mír. Apoštolská horlivost. Modlitba za kněze. Duch. pobož. a rozjímání. Milování samoty a mlčenlivosti.	
27. P.	Sv. Josefa Kalas. , zakl. ř. (1648). — Katol. školy. Příbuzní na bojišti. Šťastné shledání. Zbožná výchova mládeže. Opuštěné matky a děti.	
28. S.	Sv. Augustína , bisk. a uč. cirk. (430). — Obrácení nevěrců. Právě obrácení. Navrácení protestantů do církve katol. Příbuzní. Kněz a jeho osada.	
29. N.	<i>Neděle XIV. po sv. Duchu.</i> Sťšítí sv. Jana Křt. — Naše vojsko. Příbuzní ve válce a zajetí. Horlivé hlásání slova Božího. Vytřvalost v dobrém. † rodiče.	
30. P.	Sv. Růženy Lim. , p. (1617). — Nevinná mládež. Obrácení odpadlíků. Mír mezi národy. Novokněží v duch. správě. Vytřvalost a plnění předsevzetí.	
31. Ú.	Sv. Rajmunda , kard. (1240). — Sláva sv. církve katol. Živí a † údové bratrstva B. S. P. Apoštolát modlitby. Úmysly dosud neuveřejněné. † kněží.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Mnoho křesťanů odpadlo svým časem od pravé víry Kristovy. Byli svedeni bludným učením pobloudilých vůdců Jana Husa, Luthera, Kalvína, Zwingliho a jiných reformátorů. Opustili pravý ovčinec Kristův. Odštěpili se od stromu života a nyní rozpadávají se mezi sebou. Kolik hlav tolik smyslů a rozličných výkladů písma sv., jen že sobě navzájem odporují. Nejsmutnější však je, že přemnozí protestanti popírají již božství Pána Krista a tím i božský původ jeho učení. Zavrhli sv. svátosti, zavrhli obět mše sv., obmezili se na pouhé hlásání učení, zpívání žalmů a tak zvanou večeři Páně. Ó, jak smutno a suchoparno je v modlitebnách protestantských. Nikde kříže, nikde obrazů, pouhé holé zdi, lavice a stůl. Již samým protestantům se to nelíbí a mnozí bývají uneseni krásnými obřady církve katolické. Hledají pravdu, touží po pravdě a nalézají ji jen v církvi katolické! Sami vyznávají, že životní silou církve katolické jsou dogmata víry, jednota učení katolického. Proto mnoho se vrací do církve katolické jak v Německu, tak v Anglii. Kéž by všichni protestanti a rozkolníci poznali, že jest jen jedna pravá církev Kristova, jen jedno pravé učení Kristovo, že tato církev jest pravým ovčincem dobrého pastýře Ježíše Krista. Modleme se tedy vroucně za návrat protestantů do církve katolické.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vsí zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpušky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za návrat protestantů do církve katolické a na všechny úmysly, jež doporučovány jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpušky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpušky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpušky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Modlití se za obrácení bludářů.

Úmysl v září: Lékařové křesťanství.

Láska, královna ctností.

Podává Fr. Janovský. (Část dalkí.)

Jak pokorným byl sv. Antonín Paduánský! Narodil se roku 1195 v Lisaboně v Portugalsku ze vznešených rodičů. Maje 15 let stal se řeholním kanovníkem; když však přineseny z Afriky do města Koimbry, kde právě přebýval, ostatky prvních mučedníků řádu minoritského, roztoužil se tak vroucí touhou po smrti mučednické, že ihned přestoupil do řádu onoho, do řádu sv. Františka, těše se, že bude rovněž do Afriky poslán a tam bude moci smrti mučednickou oslaviti božského Spasitele a dokázati mu takto svou vroucí lásku.

A věru dovoleno mu pohanům kázati, jen že plavě se do Afriky, jest zahánán bouří mořskou do Itálie, kdež pak po blahodárné činnosti jako professor, představený a missionář dne 13. června 1231 blaze v Pánu skonal v Padově, maje teprv 36 let; hned příštího roku svatořečen od papeže Řehoře IX. Přehluboké byl sv. Antonín pokory, velepřísného zapírání a neúmorný povždy pracovník. Až neobyčejných byl schopností, dovedl ve své pokoře až do 26. roku věku svého zůstati světu neznám, potom však, když se Bohu zalíbilo postavití jej na svícen, svítil světlem přezářivým; za 10 dalších let vykonal více než druzí třeba za půl století. Byltě professorem v Bononi, Toulouse, Montpellieru a Padově, jako missionář působil ve Francii a Itálii; byl obdařen darem jazyků jako svatí apoštolové; tisícové křesťanů chvávalo k jeho kazatelně, mnohdy se jich sešlo až 30.000; sebe větší chrámy světa nestačily; i kázával světec na ulicích, náměstích, na hřbitovech, na polích. Kázání doprovázena zázraky, a kde ho nechtěli zatvrzelí lidé slyšeti, kázal němě tváří, kázal zejména v přístavním městě Rimini rybám mořským. Věci ztracené vráceny přecasto přimluvou sv. Antonína, an v té příčině důvěrně vzýván. Přehojnými divy oslavoval Bůh svého věrného, pokorného sluhu; oslaven i podobným divem, jakým později náš drahý Jan Nepomucký — jazyk jeho zůstal a zůstává podnes neporušen. Dobře říkával duchovní otec sv. Antonína sv. František Serafinský: »Šťastný sluha, kterýž

statky od Pána obdržené ukládá si v nebi a nespěchá ukazovati je lidem, aby došel od nich uznání; Bůh sám zjeví jeho dobré skutky, až uzná za dobré.« Věrně se držel sv. Antonín tohoto naučení; dříve skrýval své výtečné vlastnosti a schopnosti, aby nebyl pro ně ctěn a vážen; když pak Bůh sám ráčil dary ty zjeviti a jej za ně oslaviti, zůstal pokorným jako dítě; věděl, že není pravé lásky k sobě bez pokory.

*

Jak pokorným byl blahosl. Benvenut z Gubbia! Roku 1222 přišel sv. František do města Gubbia, kdež se představil Benvenut jako bohatý šlechtic v nádherném rytířském úboru a prosil ponížně za přijetí do řádu, a to jen za bratra laika (frátra). Sv. patriarchovi líbila se tato pokorná prosba vznešeného muže, přijal ho a poslal obsluhovat malomocné. Benvenut obsluhoval ubožáky ony s takovou ochotou a něžností, jako by v každém viděl trpícího Krista Pána. Také jeho všecko další zaměstnání a působení bylo provázeno hlubokou pokorou. Poslouchal svých představených na slovo, v rozličných nemocích byla trpělivost jeho nepřekonatelná, chudobu miloval až neuvěřitelně. Mluvil, jen co bylo nevyhnutelně nutno říci. Každé prázdné chvíle použil k modlitbě, zvláště k návštěvě velebné Svátosti a Matky Páně. S hříšníky měl takovou soustrast, že by byl za ně i umřel, kdyby je byl mohl smrti svou obrátiti. Takovéto pokorné a láskyplné chování naklonilo Benvenutovi srdce kdejakého člověka, vřáktě i božské Jezulátko často se mu zjevilo, i jinými zázraky za živa i po smrti byl oslaven. Skonal svatě roku 1232 a brzy prohlášen za blahoslaveného od sv. Otce Řehoře IX.

Všecek život Benvenutův jest dotvrzením slov sv. Augustina: »Pokora jest základem všech ctností, jest nejlepším prostředkem na dosažení nebeských milostí.«

*

Přehlubokou pokoru spatřujeme na blaženém Prodrovi, františkánu. Když dokončil svůj noviciát v Římě a mělo se rozhodnouti, má-li býti připuštěn ke

slibům, nevěděl nikdo ze spolubratří, co chvalitebného by v jeho prospěch uvedl; nevidělť na něm nikdy nikdo nějaké zvláštní snahy po dokonalosti. Proto ponecháno rozhodnutí provinciálovi. Tento tedy jal se sám novice Prodra pozorovati. I ukázalo se, jak byl Prodrus před tím po všecek čas dovedl své dobré skutky u veliké pokoře skrývati. Zašel provinciál jednou v noci do světničky Prodrovy; novice tam nebylo, světnička byla prázdná. Hledal tedy, hledal, až novice našel v kostele před oltářem Matky Boží, kdež v zázračném vytržení se vznášej, prosil Marie Panny, aby se zaň přimluvila u božského Synáčka svého za milostivé přijetí do řádu. I ukázalo se, že Prodrus po celý rok noviciátu mival obyčej v noci, zatím co spolubratři spali, choditi do kostela a vroucně se tam modliti. Milerád přijal jej provinciál do řádu sv. Františka, kdež ctnostně a vzorně žil až do své blažené smrti roku 1260.

*

Jak pokorný byl sv. Didakus! Pocházel z chudých rodičů z diecése sevillské ve Španělech a byl pro tuto svou chudobu již také takřka předurčen ke hluboké pokoře; však si jí také hleděl sám ze své vůle. Prosil za přijetí v klášterě františkánském jen za fratra. Bylo mu vyhověno, stal se bratrem, ale Bůh povýšil ho měrou znamenitou. Dopřál mu takové moudrosti, takového ostrovtipu, že se jeho řečem, výrokům, radám kde kdo divil a na výsost si jich považoval. Na Kanarských ostrovech zdárně pracoval jako missionář o obrácení pohanů a byl představeným v tamějším klášterě. V Římě obsluhoval nemocné tak horlivě a laskavě, jak jenom světec dovede. Vrátiv se do Španěl, zářil v několika klášterech vzácným příkladem svého ctnostného života, slaven od Boha i četnými zázraky. Svatě skončil roku 1463.

*

Blažená Eufrosina, narozená v Borgo di San Sepolchro, musila z vůle rodičů provdati se za muže, kterýž by jí byl utrápil. Pán Bůh jí vysvobodil z tohoto soužení, že jejího manžela povolal na věčnost, načež vysvobozená Eufrosina vstoupila do kláštera třetího

řádu sv. Františka. Aby se ukázala hodnou a vděčnou za tuto tak velikou milost, pokořovala se co nejlouběji, vykonávajíc přechootně nejnižší a nejpřísnější práce a obsluhy. Odměnou dopřál jí Bůh hojných milostí, lásky spolusester, daru proctví. Skonala svatě r. 1484.

*

Blahosl. František z Kalderoly vyznamenav se již za svého studia převzácným prospěchem, vstoupil do řádu františkánského, stal se knězem, byl bohonaděným kazatelem a laskavým zpovědníkem. Jeho pokoře bylo nejmilejší pracovati ve skrytosti, proto bylo mu s velikým potěšením, když, ukončiv dráhu kazatelskou, mohl v pokoji a skrytosti sedávati ve zpovědnici a přísluhovati kajícím svátostí pokání. Však bývala zpovědnice jeho stále obležena. Zpovídal s takovým úspěchem, že sám svatý Otec Pius VI. ho nazval »výtečným zpovědníkem«. Také všemohoucí Bůh vydal svědectví tomuto svému pokornému služebníkovi četnými zázraky. Skonala svatě v městě Kolfani v Itálii roku 1507; od sv. Otce Řehoře XVI. jest blažhořečen.

*

Jak pokorná byla blažená Aldonza z Pantoje, abatyše kláštera třetího řádu sv. Františka v údolí Arzago ve Španělech! Životopiscové její nazývají ji ozdobou třetího řádu a divem století XVI. Pokora byla základem její svatosti. Jenom z rozkazu svých představených odhodlala se přijmouti úřad abatyše. Ač pro svou dokonalost právem byla představenou kláštera, pokládala se za poslední mezi všemi sobě podřízenými sestrami, smýšlejíc o sobě a chovajíc se jen jako služka všech. Všakť si také při visitaci nařikala jedna sestra Pátru provinciálovi, že nikdy nemůže vykonati svých prací, jelikož než se k nim dostane, jsou již vykonány od abatyše. Pokorná Aldonza spokojovala se s vodou a chlebem, léhávala na dvou prknech. Rozjímání o hořkém a přepokorném utrpení Páně znova a znova oživovalo a rozněcovalo její pokoru. Skonala v Pánu dne 7. září 1566.

*

V jiném klášterě španělském, ve Veazu, žila v témž století rovněž pře-

pokorná duše, blažená Marie Gonsalva. Říkalo se o ní: »Hledí na sebe tak skromně, jako na podlahu, na které stojí, jako na zemi, po které kráčí.« Tato pokora byla jí důvodem, že neobyčejnou láskou lnula k chudým lidem, k lidem opuštěným a pohrdaným; mileráda skýtala jim pomoc a přispění, jak jen sama při své klášterní chudobě mohla; bylať by jim i srdce své rozdělila. Z přehluboké pokory své hleděla si též co nejpřisnější kajícínosti; léhalaf na zemi, bičovala se, málo co jedla. Skonala blaženě roku 1577.

Jak pokorný byl sv. Vavřinec z Brindisi! Pocházel ze šlechtického rodu de Rossi z Brindisi v Itálii, narodil se 22. července 1559 a strávil mládí své u veliké svatosti, vstoupil roku 1575 ve Veroně do řádu kapucinského. Vykonal sliby, studoval filosofii a bohosloví s takovým prospěchem, že spolužáci jeho upřímně vyznali, že se od něho více naučili, nežli od učitelů. Zvláštní pili věnoval Písmu svatému a dostal prostřednictvím Panny Marie dar jazyků, takže dovedl kázat i v sedmi různých řečích, zejména i hebrejsky tak plynně, jakoby mluvil svým mateřským jazykem. Zastával všechny možné řádové úřady: byl lektorem (professorem), kvardiánem, provinciálem a generálem. Od krále a panovníků svěřována mu se zdarem různá poselství ke druhým dvorům panovníckým. Byl oblíben i u našeho císaře a krále Rudolfa II., do jehož residenčního města, královské Prahy, uvedl první kapucíny roku 1599; na Hradčanech vystavěn jim první klášter.

Přes všecku svou veleobsáhlou činnost, přes všechna nejrozmanitější zaměstnání v různých končinách světa dovedl sv. Vavřinec zachovati hlubokou pokoru a nevjroucnější zbožnost. Bral se městy i vesnicemi, cestoval po Itálii, Německu, Španělsku, Portugalsku, Francii, byl v naší vlasti, v Uhrách — meškal v palácích i chýších chudasů — kázal na nejpřednějších kazatelkách, mluvil křesťanským vojskům za válek tureckých, prodléval v kláštřech svého milého řádu působil všude, činil všude zázraky — a přes to přese všechno zůstal pokorným a zbožným jako nej-

hodnější dítě. Co nevjroucněji sloužil mši svatou, co nejněžněji modlival se před Rodičkou Boží, hořké slzy ronil při rozjímání o umučení Páně. Zkrotil v nitru svém kde jakou možnou náruživost, žil uprostřed světa pln práce pro církve svatou a svůj svatý řád — žil tak skromně a poníženě, jakoby byl nejpřisnějším poustevníkem někde na nejdlehlší poušti. Zemřel, jak byl předpověděl, dne 22. července 1619; roku roku 1881 prohlásil jej sv. Otec Lev XIII. za svatého.

Není tedy pravé lásky k Bohu bez rozumné lásky k sobě, není rozumné lásky k sobě bez přiměřené úcty k sobě, neobstojí však ani tato úcta, ani láska k sobě bez pokory. Hledme si tedy pokory a bude srdce naše pláti pravou láskou, kteráž potrvá na věky.

Končíme povzdechem velikého milovníka Božího, Sušila:

»Srdce moje, srdce chladné,
ó kdy oheň na tě spadne?
Oheň Boží, oheň s nebe
rozehřeje-li kdy tebe?

Odevšad ten oheň hoří,
chrámy Boží z hrudi tvoří;
a ty ještě ve svém kaze
zabředáš vždy hlouběj v mraze.

Zdali's pošlo z tuhých sněhů,
máš-li sidlo v ledném břehu,
jest tvá bytost pouhá zima,
že tě láska nezajímá?

Avšak jímá tebe láska,
leč ta hříšná světa páska;
ve klopotném pořádku letu
nakloňuješ se vždy k světu.

Toť-li onen plamen svatý,
pro zem tuto Kristem vznatý,
jenž má ve tvém stanu pláti,
dokad se v zem nenavráti?

Srdce moje zhoř se ledu,
zemské lásky sprost se sledu,
studeno buď k světa slasti,
však vždy víc hoř k nebes vlasti.

Láska k Bohu — toť tvá bytost,
toť tvé tužby věčná sytost;
ta když vzplane prostřed tebe,
budeš nosit v sobě nebe.

A. M. Kadlákova.

V lese.

Když tak z rána do lesíčku
přijdu sluncem znavena,
ráda klesne na trávniček
hlava moje umdlena.

Dýchám svěží, čistou vůni
z pryskyřice na stromech,
dlouhým douškem ssaji ve hruď
zdravý vzduch tu ve hvozdech.

Zde se vzkřísí duše moje
dýchaje ten čistý vzduch,
a pak zase dále kráčím
na mýtinu, květný luh.

Tu natrhám pestrých květů,
jahod, malin, ostružin
a zas spěchám do lesíku
nesa toho plný klín.

Jahody a ostružiny
pochoutkou jsou výbornou,
a z květiněk krásné věnce
ruce zase upletou.

Ozdobím tam obraz Matky,
jež visí na stromě tu,
a pak domů navracím se
ve štěstí a jásetu! —

Stáří čili životem vzhůru.

Mgr. Baunard. — Z franc. Boh. Kyselý. — (Část další.)

Co jest pokrok? Je to pouhý pohyb, kráčení ku předu, ať si kamkoliv? Či je to spíše chvátání k cíli zdokonalení, ať hmotného či mravního, jež jedině toho jména zaslouží? O to právě jde, neboť získal nám na konec pokrok světský živobytí šťastnější? Rozmach, jenž vyrobil bohatství, rychlost, sílu, zdaž zároveň přispěl k rozhojnění ctnosti, štěstí?

Pohovořme nejprve o štěstí. Rozumíš, bratře, významným tím slovem totéž, to většina lidí, totiž blaho, pohodlí? Nejde-li o víc, buďiž; ano, povšechně řečeno, máme lepší stravu, než naši otcové, lépe si vytápíme, lépe se šatíme, máme pohodlnější osvětlovací prostředky, hbitější zprávy ze světa, lepší a rychlejší dopravnictví, lepší ošetření v nemocích, lepší zbroj k obraně. Nazval jsem to pohodlím, ale štěstím to ještě není, jako hmota a tělo nejsou duši. Štěstí pozůstává v něčem nehmotnějším než jsou všechny ty věci.

Či by tvořila štěstí, jehož původem je pokrok, ona každodenní lehkost, již důmyslné vynálezy podaly lidem, aby si mohli dopisovati, se vidati a poznávati a spolčovati, nebo žítí v ustavičném spojení zájmovém a myšlenkovém po veškerém okrsku zemském?

Augustin Cochin představuje rozmarně útrapy měšťáka ve venkovském městečku, který si nafiká na nedostatečné spojení poštovní: „Považte, jak se se mnou jedná! Nedostávám svou poštu — pouze dvakrát za den. Předě dveřmi zastavuje se mi jenom šest vlaků a ty jezdí dosti pomalu, k telegrafu pak musím běžeti celou hodinu. To se nesmí trpěti, budu si stěžovati. O jiné je lépe postaráno. Toť příliš málo pro moji nutnou korespondenci a vědychtivost. — Ale což! Před některou desítkou let nedocházela pošta víckrát než dvakrát týdně. A k dostavniku byly tři hodiny, nebylo v něm víc dež deset míst a za hodinu urazil sotva míli. — Co mi po tom? Se mnou se nezachází dobře a v tomto století pokroku mělo by to býti lepší!“ Pisatel vtípkuje, ale má až příliš pravdu. Navyklost na pohodlí dusí požitek z něho a ještě dráždí a zvyšuje požadavky, touhy pak ani zdaleka neuklidňuje a nesplňuje. To není štěstí!

Pokročím dále. Ale tu mi nikdo nenamítej, že si odporuji. Nejsem přece první, domnívám-li se, že hmotný pokrok zplodil v řádu mravním více zla než dobra, protože byl od cílů odvrácen. Tato obecná, zrovna jako

bolestná skutečnost je nápadna ve všech hlavních oborech činnosti lidské. Pokusme se to ukázat — ale zdaž mi prominou lidé mladí, oslnění, okouzlení, nadšení pokrokem?

Je jisté pokrokem toto zrychlení komunikace vynalezením železnic a nahromaděním sil, které pára vyvíjí. Ale co učinil tento pokrok z krbu domácího? Rozptýlil bratry, zhasil ducha rodinného a rozbil starý onen vzor útulné domácnosti a jedině šťastné, jejíž zbytky roznesl a rozvál po všech stanicích železnic, vydal je náhodnému setkání, odsoudil je ku steskům a zapomenutím v budoucnu. A co učinil z rodiny, zdaž neučinil totéž i z vlasti a vlastenectví?

Strojnictví bylo pokrokem, neboť ušetřilo lidských sil. A za to vidíme venkov opuštěný pro město, pro továrnu, pro šachty, velkoobchody a skladiště. A když večer začazené ty tlamy vychrlí dlouhé řady mužů i žen, kteří se hrnou ve zmatené směsici k vlaku, unáší potom parostroj lidí šťastné? Právě včera jsem si toho všimnul a pomyslel jsem si: Co tito určení, uštvaní, rozčilení a nachmelení lidé za chvíli přinesou k chudému stolu, který je doma čeká, bude to dobrota, uslechtilost, pokoj, radost, štěstí? Jeden národohospodář se vyslovil: „Octne-li se drsné železo v dílnách, vyjde z nich uhlazené, vyleštěné, vypracované, lidé však, které tam svět hodil rozvázně a citlivé, vycházejí z nich zhrubělí a bezcitní.“

Tisk je pokrokem. Znamená ujasnění názorů, rozšíření vzdělanosti, dozor nad veřejnou správou. Ale není také ozbrojenou lží, drážděním k výstřednostem, zneužíváním mas lidských, zaváděním nebo urážkou svědomí? A přihlédneme-li k úkolu, jemuž slouží, k rukám, které jej řídí, co je konec konců tisk? Je to pochodeň osvěty čili čmoudící smolnice tmářství?

Průmysl je veliký pokrok. Ale z něho vznikl industrialismus, onen ohromný systém bezmezného a bezuzdného výroby, která drtí člověka pod strojem, obrňuje proti sobě práci a kapitál a vyvolává onen nesmírný nával do obrovských měst, kde nouze

s jedné a přepjatá nádhera s druhé strany stojí proti sobě, pozorují se a pasou po sobě. A mezi oběma vzniká závist, vztek v srdci, smyšlené potřeby a snadno dosažitelné rozkoše, za nimi pak trčí zkáza: potřísněný život, seurověle pokolení a zničené zdraví. To již není pokrok a tím méně štěstí!

Pojď, bratře, se mnou až do továrny. Výroba je v proudu a znáti ve všem dílo genia. Watt spoutává páru

Nové Město: Věž radnice.

a hromadí sílu k pohybu. Askwright, Crompton, Hasgrave vynalezají stroje k předání a tkání. Starý kužel, starý člunek jsou vyhnány z chat, veliká továrna je otevřena a strojní stavby tkalcovské se v ní řadí k sobě do nekonečna. Ale nová ta práce vyžaduje hromadu lidí. S Bohem pole, potoky, rodné osady. Přádlna je založena, kolovrat je poražen. Ale v boji tom je nové pokolení s tělem i duší obětováno a kolem vynálezů veleducha

berou se davy žen v cárech a bledých tvářích.

Podobně pokrok ve vojenství! Ten usnadňuje mobilisaci, při níž pomáhá rychlost parostroje. Ale nemá toto sblížení národů cílem, aby se mezi nimi vzbudila zprvu nedůvěra i aby se potom tím snáze znesvářily? Pokrok ve zbrojení! Ale nejde tu o nejstrašlivější plýtvání důmyslem a penězi, jež sloužití má k hromadnému vraždění? Nebo není tu patrný konečný účel všeobecné pohotovosti k válce, v níž pod krásným jménem „ozbrojeného národa“ skrývá se couvnutí civilizace k zuřivosti dob barbarských?

„Tak — zavírá s hrůzou a steskem jeden z pokročilců naší doby — tak je celá společnost dnešní již jen pouhým mechanismem a osud člověka v ní není jiný, leč aby sám postavil se na roveň stroji, aby byl podle okolností strojem při práci, strojem při studiu, strojem ku hraní, strojem k zabíjení, aby zkrátka vydal tělo své ve stravu děl, nebo je strávil požitkářstvím.“

* * *

Ach, přisvědčte mi: dříve bývalo více poctivosti a jistě i více štěstí; v duších bývalo více poesie, v chování více zdvořilosti, ve vzájemném styku víc uhlazenosti, v srdcích více nadšení. Vzpomínáš na to, bratře? Oč byl život utěšenější, nežli byl uchvácen tímto vírem a rozjitřen těmito křečovitými záchvaty či hrůzami. Teď je chorobný ve městech: stoka přetéká a kaliště vydechuje morový zápach; je zhrubělý na venkově až do zvířecosti; je bledý u slabých, je vyzývavý u silných. Ale to rozčarování spojené s omrzlostí a zhnusením! Nechť vyličí to jiné: „Celý svět se rozčiluje, rozechvívá horečně a baví, ale celý svět se i nudí. Moderní člověk přechá před samotou a mlčením. Skutečnost, již po odložení veškeré víry vidí v celé nahotě, tato skutečnost jej děsí. Ať ve svém autu urazí sto kilometrů v hodině, nebo ať je při kdekterém novém představení v divadle, vždycky má jediný cíl, utéci před sebou samým, býti jinde

než ve své duši. Je to jakýsi strach před vlastním „já“, který každého žene, by se zmámil a ohlušil, aby již sebe sama neviděl.“

Takový je moderní člověk. A společnost? Příšerný vzrůst kriminálních zločinů, vymlouvaný osudnými naukami, podněcovaný pokračujícím snižováním trestů, vražedné ničení klíčících životů, tento třídní boj, ty ustavičné stávky, zaviněné úpadky, politické revoluce, řízení zbraní, které čas od času otřásá hranicemi a rozechvívá národy po širém světě, tato hrozivá nestálost a nejistota v lidstvu: lze to vše zvát štěstím? Chcete slyšeti hlas ještě výmluvnější? A nezaznívá s kazatelny, nýbrž se stolice učenosti:

„Člověk (píše Davenel) vynalezl stoletou prací továrny, loděnice, koráby, telegrafy, školy a divadla. Připadl na bohatství a rozkoše, na ústavy lidumilné a pojišťovací, i na politické konstituce a systémy filosofické. Ale lásky a radosti neplodí; zvláště pak nedovede uvéstí v život ideálu a odevzdanosti, míru a naděje.

Všecky naše moderní pŕtky proti žívlům, všechna naše vítězství byla přesně vzato — bezúčelna. Myslíci dav je roztrpčen a pobouřen, smysly se předráždily, mysl se upíná k cíli nedosažitelnému a duše je smutná, zklamána. Aby se docílilo co nejvíce, vyvolali jsme genia síly a odpoutali genia rychlosti; oba dílo takřka hltají a nám nezbyvá než chvátati za nimi; otrocké ty stroje nás rvou sebou. Brzo nezbude volného mistečka na zemi, nebude ani volné chvílky v životě. Ale nahromadíte stokrát více požitků, lidstvo bude přece kořistí strašlivé nudy; oné nudy, jež se nás zmocňuje, patřime-li na města, nad nimiž se nezdvihá žádné věže, žádného chrámu, což je přece první potřebou společnosti. Dělníci i rolníci, kteří se stali měšťáky nebo se, jak říkáme, zpanštili, ti všichni se stali rozumáři a odtud procitují trudy, o nichž nemívají ani potuchy, že jsou na světě, kdyžťe pozbyli jistoty, že při opuštění života tohoto, najdou zaň jiný, lepší. A tehdy počne lid odvracet se s hnusem od náboženství laického či sesvět-

šťelého, které mu bylo pracně vtloukáno, a bude kvíliti o duši, již mu upírali, bude lkáti, aby mu jeho Boha vrátili.“

Boha — duši! Ano, Boha: onoho, jenž byl zneuznáván a urážen při práci lidstva, které zahrnoval svými milostmi a které si z nich ukulo zbraně, aby jej s trůnu svrhlo, válčíc proti němu vlastními jeho dary, jak se případně vyjadřuje sv. Ludvík.

A duši! Onu duši, jež byla zapomenuta, obětována vsemocné té práci, věnované výhradně hmotnému zdokonalení života na úkor zdokonalení mravnímu. Všecek tlak úsilí vědeckého i průmyslového bral se jediným tímto směrem a rovnováha se porušila: nebylo protitlaku. Odtud rozpory a utrpení, odtud praskot a skřípání stroje, jemuž nedostává se ovládnání, uzdy. Ona převládající síla stala se překotnou a uchvátíla, strhla vše sebou. Bleskový vlak proletěl nesmírné dálavy, ale posíl svou dráhu vším, co tvoří nejvyšší statek lidstva, jako je náboženství, mravnost, víra, ideál, soucit, svědomí, naděje, jako by to bylo zboží zvetšelé, překážející; vlak řítí se za jediným dílem, aby vyhledal všední a plýtký realismus hrubých požitků. Tak projel a prozpytoval krajů bez počtu, ale nikde nebylo nalezeno místo k odpočinku ve štěstí. Zaslíbenosti jedněch, pošetilou zaujatostí druhých a zbrklostí, spitou ukvapeností těch i oněch octl se na cestě nesprávné. Kdo je tedy vinen, že se vyšinul a cíle nedospěl? Strojvůdce. Ale kolik nešťastníků rozdcených má na svědomí!

Není-li štěstí, zbývá požitek. A po pravdě řečeno, pokrok, marnotratný ten syn, dal se v potupnou službu právě u tohoto sprostého pána. Co u něho získal a které je hlavní slovo filosofie požitku? Poslyšme o tom básníka a filosofa dánského Jana Joergensena v knize „Nicota a život“. Táže se vzdělaných: „Řcete mi, čím konečně obšťastníte svět?“ A hlas mi odpovídá, je to hlas Jindřicha Heine: „Čhceme šampaňské, růže a tance úsměvných

víl.“ — Ano, ale jakmile dáte v knihách svých nahlédnouti až na dno svých duší, objeví se něco zhola jiného. Tu se vám pozdává, že život ani nezaslouží, aby se žil a shledávám, že jste zatrpklí, roztesknění, zoufalí. — Ale konečně, budiž: sami jste tomu chtěli, týká se to tedy jen vás. Však hle, vy usilujete přivést na cestu své pochybovačnosti i jiné lidi, abyste je, jak dite, učinili sobě podobnými a rovně šťastnými. Ale čím toho docílíte? Jediným prostředkem, jenž prý nahradí všechny zoufalé nápady. Kon-

Tišňov: Věž kostelní.

certní síň bude přístupna všem, dělníku z měst jako rolníku z venkova. Bude to věru pak život rozkošný! Nebude totiž ničím jiným, leč hříčkou vášní, rozvířeným příbojem lidských atomů uhnětených ze sobectví. A což ten, jenž nemůže si zaplatiti víno, růže a vily? Necht jen maličko poodejde — právě jen tolik, aby jiným radosti nekazil — a přiloží si ku spánku hlaveň revolveru. Zaniklý člověk, o jeden atom méně, což na tom! Příroda je věčná a změt různých tělísek křepčí vesele dále; je to jako zvířený prach v paprsku slunečním.“

A. M. Kadlčáková.

Vyzvání zvony.

Vyzvání zvony veselé
večerní klekání zas,
po poli letí, po stráních
ten jejich dumavý hlas.

Vyzvání zvony veselé,
modlí se vesnický lid,
kolkolem zmlká příroda
v dědině zavládl klid.

Vyzvání zvony veselé,
hlas jejich nese se výš,
tři „Zdravas“ z retů zalétnou
v nadhvězdnu, nebeskou říš!

Blahodárné působení Sdružení obětavých duší.

I.

Kterak blahodárně působí »Sdružení obětavých duší« nejlépe patrně z výpovědi obsažených v listech členů samých neb i těch, kteří se za členy přihlašují. Uvádíme zde některé ukázky, jak je uveřejnil německý časopis »Poslanec božského Srdce Ježíšova« (Sendbote des göttl. Herzens Jesu r. 1913 a 1914).

Jistá řeholní sestra píše, když byla smrtí ztratila svého bratra, mladého řeholníka ve stáří 36 let: »Můj Bože, ztratila jsem svého mnohomilovaného, svatě žijícího bratra, avšak staň se vůle Tvá! Já jsem obětní duše, což na tom, když i vlastní srdce krvácí, jen když nejsvětější Srdce Ježíšovo jest potěšeno!«

Generální představená jistě horlivě a četně řeholní rodiny náležela již po několik let k obětavým duším, zdráhala se však vždy, přes opětovné prosby dáti zapsati do spolku toho své duchovní dcery. Brzy na to, když opět jednou její podřízené jí prosbu svou přednesly, upadla do »mrtelné nemoci« a mnozí lékaři prohlásili, že není žádné naděje na opětné uzdravení. Ve svém velkém zármutku utíkaly se sestry k modlitbě; a jak veliká byla jejich radost, když jejich milovaná ctihodná matka po těžké krizi náhle se úplně uzdravila. Přítomní lékařové vyznali, že toto uzdravení jest zárukou všemohoucnosti Boží. Generální představená však k tomu dodala následující výklad: »V mé nemoci cítila jsem, kterak

božské Srdce Ježíšovo ode mne žádá, aby všechny moje duchovní dcery byly vřazeny do spolku obětavých duší. Já jsem nyní učinila slib, že dosáhnu-li opět zdraví, budu věrně následovati tohoto hlasu milosti. V témž okamžiku změnila se má nemoc a nastalo proti všemu očekávání náhlé uzdravení.« — Od té doby bývají tam po každé oblačce všechny nové novicky přihlášeny do krásného spolku obětavých duší.«

Později psáno z téhož kláštera: »Pozorujeme s velikou radostí zdvojnásobněnou horlivost v duchu obětním a v sebezapírání u všech našich milých sester a pokládáme tento zjev jako ovoce toho, že byly přijaty mezi obětavé duše.«

Jiná tetra byla pro bolestnou nemoc po dlouhou dobu poutána na lože; když se tomu podívovali, kterak stále s veselou myslí a radostnou odevzdaností snáší své bolesti, odpověděla: »Ó, já vim, že oběti a utrpením mohu vyplnit své povolání a to mne činí tak šťastnou.«

»Jistá stařenka«, jak napsáno v jednom listě, »prosí snažně o přijetí do spolku obětavých duší pro sebe a pro jistého kněze . . . Doufám, že budu moci získati ještě více obětavých duší.« Brzy na to oznamovala táž zbožná paní: »S velikou radostí jsem obdržela Vaši zprávu o našem přijetí do krásného spolku obětavých duší. Důstojný pan farář mi napsal: „To jest cesta k doko-

nalosti a proto zcela jistě též ku blaženosti.“ Den 21. listopadu (svátek Obětování Panny Marie ve chrámě Jerusalemském) chtěla jsem co možná nejlépe oslavit; nemohla jsem však pro churavost toho dne jíti na mši sv. a ku sv. přijímání. Byla to veliká oběť, avšak takových obětí bude nyní následovati ještě více. Důstojný pán trpí bolesti, ale on má svoje utrpení velice rád. Ještě přihlašuji některé obětavé duše: všechny jsou nemocny, jenom dvě osoby těší se dobrému zdraví.«

Jistá představená kláštera vypravovala, kterak obětavé duše její klášterní obce »se zcela obzvláště významávají přesností v poslušnosti a věrnosti, aby hlasu milosti následovaly.«

Jistá zbožná paní se takto vyjádřila: »Jaké jest to přece štěstí, že smím se nazývatí nejmenší obětní duší!«

Jiná paní napsala: »Ó, jak jsem přece šťastna, že mohu své malé, slabé oběti spojití s tak mnohými nábožnými Bohu milými obětní čistých duší, ano i s obětní Ježíše Krista a Marie Panny!«

Jistá dívka píše: »Ó, jak miluji spolek obětavých duší! Maria „od Ježíše“ Deluil-Martiny jest mou duchovní matkou: v jejím životě vidím všechno, čeho potřebuji, abych obět přinášela velkomyslně. Radost, že moje milá tyrolská otcina stojí nyní pod ochranou Vaší drahé matky Marie „od Ježíše“ a myšlenka, že vzdálené dítko tyrolské přece smí míti podíl na výsadách domova, dodávají mně odvahy, Vám toto napsati.« (Klášter kongregace »Dcer božského Srdce«, založené ctih. matkou Marií »od Ježíše, v němž jest sídlo »Sdružení obětavých duší« pro Rakousko-Uhersko, nalézá se totiž v městě Hallu v Tyrolsku.)

»Mnohé utrpením sklíčené duše učinily konečně velkomyslné předsevzeti, zasvětití se zcela božskému Srdci Ježíšovu, a prosí proto o přijetí do spolku obětavých duší. Mnohé z nich měly hrozný předsudky proti tomuto spolku, my jsme jim však odporučily čtení spisů ctihodné matky Marie „od Ježíše“ a výsledek toho převyšil všechno naše očekávání. Vaše ctihodná matka-zakladatelka všechno to způsobila. Nemohu Vám vyprávěti, v jak veliké míře jsem o tom přesvědčena, avšak na věčnosti mně po-

rozumíte.« — Tak psala jistá horlivá rozšiřovatelka »Sdružení obětavých duší.«

Mladá řeholní sestra, vzor umrtvování a sebezapírání, pravila umírajíc: »Přijď, můj Ježíši, přijď, oběť jest dokonána! Ty víš, u mne musí jíti všechno rychle.« Jistá spolusestra litovala ji v jejích bolestech, pravíc: »Jak ráda bych vzala na sebe Vaše muka!« »Ó nikoli,« odpovíděla na smrt nemocná, »má utrpení jsou mi příliš drahá, já je nikomu nepostoupím. Já trpím ještě příliš málo! Musíme svatě žítí, abychom svatě zemřeli.«

Velké Mezeříčí: Věž kostelní.

Jeden list ze dne 16. prosince 1912 zní: »Četla jsem náhodou životopis Vaší ctihodné matky-zakladatelky. Nový svět zasvěcení se a obětování vzešel v mém životě. Prosila jsem o přijetí do počtu obětavých duší a nyní jsem tak šťastna, že mohu své povinnosti jako milosrdná sestra posvěcovati. To jest mou radostí. A milý Spasitel dopouští, že občas najdu nějakou duši, za kterou Vás smím prositi, abyste jí ráčili přijati mezi obětavé duše. N. N., těžce nemocná paní, která trpí jako nějaká mučnice, prosí o přijetí.«

Cestou k rodné chatě.

Chaloupka tu naše milá
v stínu lip se ukrývá
a má duše v roztoužení
na ni vždy se zadívá.

K ní se z jara vlaštovénka
ve hnízdečko navrácí
a v zahradu přilétají
ještě jiní zpěváci.

A v té chatě matička má
i tatíček prodlévá,
k nim má duše z města kluše
a za ně se modlívá . . .

Spěje duše i mé srdce
pod své rodné přístřeší,
tu okřeje, osvěží se,
tu se s nimi potěší! —

Různé zprávy.

Věže. Kostel sv. Vavřince v Chor-
nici je z let 1460—1470. — Radnice
v Boskovicích byla vystavena v letech
1580—1590. — Věž radnice v Novém
Městě jest z roku 1666. Nyní je po-
někud přestavěna. — Věž kostela
v Tišnově s galerií, vybihající v jehlanec,
jest jediná památka na starou stavbu.
Později pozbyl kostel přestavbami staro-
bylý ráz. Gotický kostel sv. Mikuláše
ve Velkém Meziříčí jest pravděpodobně
ze století patnáctého. Mohutná věž je
73 m vysoká.

Dědictví sv. Jana Nep. v Praze
vydalo letos za podíl členům 3 knihy,
z nichž první místo zaujímá obsáhlá
knih: Soustavná katolická vě-
rouka pro lid. Díl I. Napsal P. Frant.
Žák T. J. Věrouka tato založena na
širokém základě, psaná prostě a pře-
ce učeně pro lid i pro inteligenci, obsahuje
v I. díle učení o pravé víře, pak učení
o církvi, o podání a Písmu a učení
o Bohu trojjediném. Kniha tato bude
velikou náhradou za Jirsikovu popu-
lární dogmatiku. Doporučujeme co nej-
všeleji všem kněžím, bohoslovcům, učitelům
a těm, kdož opravdu touží po
pravdě Boží. Druhá kniha: Paměti
Františka J. Vaváka, souseda a
rychtáře milčického z let 1770—1816
poučuje nás prostým způsobem o udá-
lostech v té době dosti zajímavých.

Třetí knížka má název: Dědův od-
kaz pro dospívající jinochy, napsal
osvědčený spisovatel K. Balík. Poučuje
poutavým způsobem o cnostech, varuje
před chybami a hříchy, upozorňuje na
všeliké nástrahy a udává vhodné pro-
středky ke zbožnému a mravnému ži-
votu. Hodí se jako dárek jinochům na
památku. Doporučujeme našim omladi-
nám co nejlépe. Stojí jen 1.40 K.

Redakce.

Vzorem českého sedláka dle
»Archy« jest Fr. Vavák, jehož »Paměti«
osvětlují dobře Jiráskovo »Temno«.
(»Archa« vychází v Prostějově redakcí
K. Dostála Lutínova. Ročně 6 K.) —
OBSAH: čís. 7. Davidova elegie nad
padlým Saulem a Jonatanem. Přeložil
Dr. Jan Hejčl. — Světec literárním
apoštolem. — (ab. Ronaj: Ten to
stvořil! — Dr. František Přikryl: Nové
objevy ve vlasti sv. Konstantina a
Methoda. — François Coppée: Evan-
gelium. Přeložil Viktor Hánek. — Boj
o chrám ve Francii. Pokračuje Josef
Hanák. — Rozhovor. K. D. L. —
Tisíciletá basilika. A. N. — Zde dobré
vyučování. Přeložil Václav Horák. —
Okna: Vzor českého sedláka. Středisko
katolíků v Praze. Z literatury a umění.
Artuš Dřil. Fr. hr. Tarouca Fr. Sušilovi.
Neuvěřitelné!

Rozsudek smrti o Kristu. V sakristii italského města Kaserta mají kovovou plotnu, na níž jest v hebrejské řeči vytesán rozsudek smrti, který pronesl Pilát o Kristu. Vícekrát byla již vyslovena pochybnost o pravosti této plotny, ale řada znamenitých učenců a odborníků, mezi něž se řadí v nejnovější době též členové francouzské komise umění, se vyjádřili, že jest pravá. Na jedné straně této plotny jest nápis: podobná plotna byla zaslána všem kmenům. Tato plotna byla vykopána roku 1280 poblíže města Neapole v osadě Aquileja. Byla darována klášteru kartusiánů poblíže Neapole, kteří jí dali do skvoznéschránky z ebenového dřeva. Později se dostala do Kaserty, kde jest až po dnešní den. Nápis na desce zní v českém překladě takto: Rozsudek, pronesený od Pontského Piláta, vladaře Dolní Galileje, oznamující, že má býti na kříži usmrčen Ježíš z Nazaretu. Sedmého roku vládnutí císaře Tiberia a dvacátého pátého dne měsíce března ve svatém městě Jerusalemě, když byli nejvyššími kněžími Hospodina Annáš a Kaifáš, a Pontský Pilát seděl na předsednickém stolci pretora, jsa vladařem Dolní Galileje: odsuzuje Ježíše z Nazaretu, ku smrti na kříži mezi dvěma lotry, protože valná většina známých svědků potvrdila: 1. Ježíš jest svůdce. 2. Jest pobuřovatel. 3. Jest nepřítel zákona. 4. Nazývá se falešně synem božím. 5. Nazývá se falešně králem židovským. 6. Vstoupil do chrámu se zástupem jej následujících a držícím v rukou palmy. Rozkazuje se prvnímu centurionovi Quirilinovi Coreliovi, aby jej zavedl na místo popravky. Zakazuje se všem chudým a bohatým osobám překážeti smrti Ježíšově. Svědkové, kteří spolupodepsali tento rozsudek oproti Ježíšovi, jsou: 1. Daniel Robani, fariseus. 2. Jan Zorobabel. 3. Rafael Rabani. 4. Kapet, učitel zákona. Ježíš bude vyveden z města Jerusalema branou Sruenea.

Účelnost v přírodě. Nezdá se býti docela převráceným zařízením v přírodě, že kukačky samy nevysedí svých vajíček, ale kladou je do hnízd jiných ptáků a že tito cizí ptáčci, hlavně

třasořítky, krmí jim podloudně podstrčenou mladou kukačku, ba zanedbávají tím často i svá vlastní mláďata? Není-li to rafinovaná zloba kukačky a výsměch účelnosti, která vládne ve vsí přírodě? Není to žádný výsměch na zákony přírodní, ale právě naopak dokazuje se nám tím největší moudrost a účelnost ve vsí domácnosti, kterou Pán nazval přírodou a o níž se dále otcovsky stará. Byl to hlavně profesor Altum, kdysi profesor v akademii lesnické v Eberswaldě, jinak také zbožný katolík, který věnoval celý svůj život pozorování a výzkumu ptactva, hlavně kukačky. Píše o ní: Kukačka dokazuje odkázána na potravu, která záleží výlučně z chlupatých housenek; mohou býti někdy skutečným postrachem lesů pro svou hroznou žravost a pro veliké množství, v němž se vyskytují. Jediným zachráncem lesů před tímto nepřítelem jest kukačka, jestiž jediný ze všech ptáků, který může žráti tyto chlupaté housenky a protože jest velmi zdravý, spotřebuje jich také veliké množství. Za obyčejných poměrů žije kukačka osaměle a stejně rozdělena přes lesy, ale jestli někde se ukážou tyto chlupaté housenky ve větším množství, sletí se k nim kukačky z daleka a postarají se, aby housenky brzy zmizely. A nyní hlavní věc: tyto škodlivé housenky žijí v měsících květnu, červnu a počátkem července, tedy v době, když ptáčci všichni vysedají vajíčka. Má-li kukačka dostáti svému úkolu, býti policistou v lese, nesmí býti zaneprázdněna stavbou hnízda, vysedáváním a krměním mláďat, ale musí býti docela svobodna a cizí ptáčci musí míti pud; aby se také ujali cizích mláďat, která se vylíhla z vajíček, která kukačka vložila do jejich hnízd, aby je vyseděli a pak vykrmili. Něco podobného děje se u dravců, kteří mají v přírodě podobnou úlohu; jsou to dravci počínaje nejmenším broučkem až k největšímu dravci, ke lvovi a tigrovi. Čím jsou pohodní pro jednotlivé osady, tím jsou dravci pro přírodu. A řekne někdo, že jest zbytečno a proti všemu rozumu, aby byli pohodní? Dravá zvířata odstraňují všechno staré a

nemocné živočišstvo a starají se, aby se přespříliš nerozmnožilo a zůstalo v mezích pro přírodu vhodných. Což jest tak pravdivo a pozorováními potvrzeno, že pronášíme snad poněkud podivnou myšlenku, že, když se vyhubí jeden druh dravců, zároveň zhyne také onen druh zvířete, kterým se živily. Tuto doklad z velehor. Na ochranu kamzíků byli vystříleni všichni orlové, kterým se pokládalo za vinu, že hubí a se živí skoro výhradně lovem kamzíků. Následek vystřílení orlů byl, že vymřeli také kamzíci. Ukázaly se totiž potom mezi kamzíky nemoce, které byly dosud neznámy, neboť orlové zničili všechny nemocné a slabé kamzíky, kteří se jim neubránili, když je napadli. Když pak nebylo orlů, rozmnožovali se všichni kamzíci, slabí a nemocní, čímž povstalo mezi nimi mnoho dosud neznámých nemocí, jimž tato zvěř podlehla.

Pověry. Misionář francouzský cestoval z povolání po své zemi. Jak známo, patří Francie za nejosvícenější zemi, v níž jest pravá osvěta a svoboda. Jsou tam lidé, kteří nikdy nebyli v kostele, nikdy nemluvili s knězem; mají podivné představy o „černých“. Jednou šel onen misionář po Paříži a potkal staršího pána, kterého doprovázela jeho dcera. Sotvaže uzřela kněze, všecka postrašena zvolala: Kněz! — Dotkni se železa! Protože nebylo poblízku tohoto vzácného kovu, obrátil otec svou hůlečku a dcera se dotkla rty špice hůlky. Misionář nerozuměl, co to má znamenati. Ale nedlouho na to šel opět po ulici a potkal dva mladé muže, kteří užřevše kněze zase volali: Dotkni se železa! Utíkali k nejbližšímu domu a políbili kliku u dveří. Pověra tam totiž praví, že, kdo potká kněze, bude mítí toho dne neštěstí, které lze zaomeziti tím, když se dotkne svými rty železa.

Moderní názory o krádeži. Saský ministr železniční učinil velmi pozoruhodný výrok o krádežích na saských státních železnicích. Pravil, že byly zavedeny láhve ohřívací, jež však budou zrušeny, protože skoro všechny zmizely; cestující si je braly sebou domů. Podobně prý zmizí ve vlacích,

hlavně v záchodech, vše, co není hřebíky anebo jinak připevněno. Jenom v jediném Sasku zmizelo tímto způsobem na státních drahách za jediný čtvrtrok 7900 ručníků. A podobné děje se i jinde. V Anglii upotřebí se na poštách o 70 milionů formulářů telegrafních více než bývá zasláno telegramů. Podobně daří se papíru, obálkám na poštách, v hotelích, novinám ve veřejných čítárnách, doutníkům u hostitelů, knihám vypůjčeným u přátel, sirkám, párátkům do zubů na stolech v hostincích a kavárnách. Mnozí lidé se domnívají, že jest snad na těchto věcech natištěno, jako bývá na mnohých ohlášeních, které házejí obchodníci do železničních vozů: „Vezmi mne sebou.“ Či patří za krádež jenom věci, počínaje kolem a stříbrnou lžící? A přece jest nám známo, že nemáme odciziti žádné sebe menší věci, i kdyby to byla jenom malá květinka z veřejného sadu anebo z louky, několik modrých chrp z obilí, které se kromě toho také hrozně pošlape.

Obětavost. V severoamerických Státech velmi stouply příjmy katolických misijních společností. Staly se skutečně potřebou lidu, který jim docela porozuměl. Stůjítež tuto dva příklady skvělé obětavosti amerických katolíků: Šestiletý hoch z Dorchesteru byl tak nadšen pro misie, že odepřel si všechny pamlsky a daroval všechny peníze, které obdržel od svých rodičů a známých, na věly misijní. Za několik let mohl ze svých peněz vykoupiti deset čínských sirotků. Jiný příklad: Dělník, který vydělával týdně patnáct dolarů, četl o výzvě misionáře v Indii, že by potřeboval měsíčně patnáct dolarů, aby mohl jimi vyživiti jednoho studujícího, z něhož by se stal kněz. Dělník, čta tento článek, tak se rozohnil, že ihned šel ku svému pánu, vypůjčil si patnáct dolarů a zaslal je onomu misionáři a slíbil mu, že mu bude, jak dlouho mu Pán Bůh dopřeje zdraví, zasílati každý měsíc týž obnos.

Necitelnost nepřátel naší svatě církve. Dne 15. června 1914 přišli četníci do kláštera Milosrdných sester v Bronsonu ve Francii a přinesli vládní roz-

kaz, že mají sestry okamžitě opustiti klášter. Věnovaly se výhradně ošetřování nemocných. Byly právě shromážděny okolo rakve své zemřelé spolusestry, již se chystaly vyprovoditi na hřbitov. Musily okamžitě odejít, nebylo dovoleno, aby šly na hřbitov; musily ihned se vzdáliti.

Nadace pro tisk. Dle spolehlivých zpráv daří se asi katolickému tisku nejlépe v Argentinii v jižní Americe. Mají tam totiž tamější katolíci vřelý zájem a porozumění pro tuto velmi důležitou záležitost. Nedávno tam zemřel senátor Jose Tocornal, který zanechal 600.000 dolarů a všechen tento obnos poručil na zvelebení katolického tisku ve své otčině.

Zásady co do tisku. Holandská královna jest věřící protestantka. Před rokem darovala kterési přítelkyni svou fotografii a napsala pod ní jako své heslo: Kristus nade všecko! Nedávno napsal největší deník holandský úvodník, v němž bylo několik sprostých rouhání. Královna ihned list vypověděla a poručila, aby všech deset odběratelů, kteří byli z jejího okolí, podobně učinili.

Život a víra. Angličan Stanley dvakrát přelšel napříč Afrikou a považuje se za největšího a nejdůležitějšího cestovatele, který velice obohatil vědu. Ve svém životopisu mezi jiným píše takto o víře: Ve vnitřní Africe to bylo, kde zapustilo náboženství hluboké kořeny v mé srdce a stalo se vodítkem mých mravů, mou posilou, mým duchovním vůdcem. Jenom s náboženským přesvědčením můžeme docílit skutečný a pravý úspěch: dává nám sílu, hodnotu; bez něho jest všechen tak zvaný pokrok prázdný a beze všeho trvání; bez víry v Boha jsme zmítáni na moři nejistoty. Neboť co je naše země, srovnáme-li ji s nesmírným vesmírem světů v nekonečném prostoru? Na všech svých cestách byl jsem duševně i mravně silnějším, než moji soudruzi, kteří se nemodlili. Modlitba dodala mně důvěru, radost, pýchu, pomohla mi vykonati pochod 1500 mil pralesem a snést obtíže i nebezpečí každého dne. Mám důkazy, které mne upokojují, že

byla vyslyšena má modlitba. Modlitbou najde se najednou dlouho hledaná cesta i zmenší se nebezpečí a stalo se tak ne jednou, ne dvakrát ale třikrát, ale ustavičně, až bylo konečně získáno nevěřící srdce. Často jsem to zkusil na sobě.

Ženy ve francouzské státní službě. Roku 1871 bylo ve službách francouzského státu asi 10.000 žen, hlavně v ministerstvu pošt. Nyní, počátkem roku 1913 byl počet žen, zaměstnaných ve službách jednotlivých ministerstev, následující: V ministerstvu vyučování bylo 10.000 ženských úřednic, v ministerstvu veřejných prací 25.000, v ministerstvu financí 15.000, v ministerstvu polního hospodářství 16.000, ano i ministerstvo vojenství má 4000 úřednic; v celku je zaměstnáno ve službách nynější francouzské republiky 150.000 úřednic.

Ideální služka. V Londýně vešla do kanceláře pro služby kterási paní a začala vyjednávat se kterousi přítomnou služkou. Rozmluva vyzněla následovně: „Přijala byste u mne místo na venkově?“ — „S radostí, jsem nadšená pro venkov.“ — „Ale máme mnoho dětí“ — „Tím lépe, nemám nad děti.“ — „Musíte převzít každodenně vaření, v neděli pak péci koláče.“ — „S největší radostí, jestli si přejete, také vám všechno vyperu.“ — „U mne můžete mít jenom jednu za týden vycházku.“ — „Já vůbec nikam nepůjdu, zříkám se všech vycházek.“ — Tu paní všechna dojata zvolala: „Děvče, vy jste můj ideál služby, pojďte, ať vás obejmou.“ A objímaly se vespolek. — V tom však někdo ze zadu chytá paní za ruku a když se ohlédne, vidí policajta, který jí dává jakási, jí nesrozumitelná znamení a konečně jí osloví slovy: „Odpusťte, paničko, tato slečna nám utekla z blázince, jsem zde, abych ji odvedl zpět do ústavu.“ Tu zvolala zklamaná panička: „Ideální služby jsou tedy nyní jenom již k nalezení v blázinci!“

Žid hájí katolickou víru. V kroužku filosofů v Římě měl přednášku profesor Formichi „O buddhismu a křesťanství.“ Rečník vynášel buddhismus nad křesťanství. Když ukončil, při-

hlásil se ku slovu bývalý italský ministerský předseda, žid Luigi Luzzati. Je již od dáвна znám svou přízní ku katolíkům. Luzzati započal svou odpověď ujistěním, že není zajisté potřeba, postaviti obháje osobnosti, jakou jest Ježíš. Dokázal pak, jak vyniká Starý i Nový zákon nad znění budhistických knih. Je pravda, že buddhismus první vyznal svobodu náboženskou, což však byl logický důsledek jeho učení. Budha není Bohem a proto kdo urazí Budhu, neurazí Boha. Jinak je s křesťanstvím, protože Ježíš není apoštolem, ale Bohem. První vlastnost připouští svobodu náboženskou, druhá nikoliv. Luzzati byl pro tuto svou vřelou obranu naší víry vyznamenán živě potleskem. Ale již dříve zahanbil mnohé vlažné katolíky. Jsa ve službě, zahájil veliký boj proti špinavé literatuře všeho druhu a chtěje podati úřadům sobě podřízeným návod, dle něhož by se mohli řídit, posuzující, co je nepřístojným, poukázal na to, co předpisuje evangelium, které jedině podává jistou záruku pro ochranu mládeže.

Obě strany buďte slyšeny! Anglický časopis „Tit-Bit“ (malá sousta) žádal čtenáře, aby mu zodpověděli otázku: „Proč jsem se oženil?“ Mnohé z odpovědí byly, jak je list zasloužil, totiž hrubé a hodně kousavé i opepřené, na příklad, aby se časopis nepletl do věcí, po kterých mu pranic není, anebo aby si raději hleděl svého a nestaral se o cizí věci. Někteří však pojali otázku vážně a odpověděli. Buďtež tu uvedeny některé z odpovědí: 1. Proč jsem se oženil? Kdybych to věděl. 2. Oženil jsem se, abych se pomstil své tehýni, ale nepodařilo se mi to. 3. Oženil jsem se, protože mi přísahala Šára, že se již jiných pět mužů hlásilo o její ruku. 4. Protože se mně již omrzelo své nevěstě stále kupovati skvosty a voditi ji do koncertů a zábav. 5. Protože jsem si myslel, že jest ona jediná z tisíců; ale nyní jsem se přesvědčil o opaku. 6. Protože jsem tehdy neměl tolik zkušeností, jako mám nyní — ale důkladně. 7. Totéž táží se moji přátelé. 8. Houbu přes to, darmo mluvíti. 9. Prosim, račte

mne nechatí na pokoji. 10. To vám poví lépe moje žena. — Na to podal ženský francouzský list podobnou otázku a vyzval své čtenářky, aby odpověděly na otázku: „Proč jsem se provdala?“ Stůjte tu některé ze zajímavějších odpovědí: 1. Mám již vnučky takřka odrostlé. Ale mohu vás ujistiti, že jsem se dosud nikdy nezabývala otázkou, kterou mi kladete, ačkoliv jsem provdaná 41 let. Proč bych tak měla činiti? 2. Přemýšlela jsem mnoho a hluboce o manželství a přece nedošla jsem k jeho základům. Nebyla to snad tragedie osudu? 3. Proč jsem se provdala? Lze stěží zodpověděti. On se rozhodně oženil pro půl milionu mého věna. 4. Inu, jak se vrhá mladá dívka do vdavek? Chodí se do plesů a divadel a uvízne se konečně na udiči, uvřzené vlastní matkou. 5. Chtěla jsem býti zaopatřena a basta! 6. Papá myslel, že on je slušný člověk a dobrý obchodník. Mamá říkala, že není sice hezký, ale že ona se také provdala za papá. On nám zase sliboval, že mne bude nositi na rukou... nu a za těchto okolností... 7. Provadla jsem se ze vzteku. 8. Víte, je to celý román. Milovala jsem vlastně jednoho poručíka, ale měl ještě méně peněz než tatínek. Tož jsem se provdala za poštovního úředníka a žijeme — v míru. 9. Byla bych mohla milovati jenom muže, k němuž bych mohla vzhůru pohlížeti a osud mně byl přízniv. 10. Provadla jsem se, protože všechny mé kamarádky stále tvrdily, že se nenajde žádný hlupák, který by mne pojal za manželku..

Obrázek nynějších mravů. Dávno nebylo již v Mnichově takové vzrušení a tolik řečí, jako když letos v popeleční středu skočili z třicet metrů vysokého mostu do řeky Isary 22letý praporečník Kornhammer a 18letá dcera tovarníka Scydla. Na popeleční středu, kdy všichni katolíci bývají ve velmi vážné náladě skončili tito mladí lidé sebevraždou. Děvče bylo ještě oblečeno jako maškara a po veselé prožilé noci se společně utopili. Hroznou bolest měly obě súčastněné rodiny, ale přemnoho jiných rodin se nesmírně dolekalo. Když vyšly totiž na pope-

leční středu mnichovské ranní noviny, byla v nich tato zpráva uveřejněna; bylo však dosud známo jediné jméno praporečníka, kdo však je dívka, se nevědělo. A tu začal zvonit zvonek telefonu u policie, jako nikdy jindy, úředníci nestačili odpovídati na dotazy starostlivých rodičů, jejichž nedospělé dcery nebyly ještě doma od večera. Katolický mnichovský list k tomu dodal: Lze věřit, že vidíme u nás na ulicích mladistvé dívky, které celé noci se toulají po zábavách a navštěvují všechny plesy? Každému napadá otázka: Ale kde jsou rodiče těchto dívek, což se nestarají o své dcery? A odpověď bohužel zní: Nikdo se o ně nestará, jsou ponechány samy sobě. Kdyby se rodiče staraly o mravní i náboženskou výchovu svých dětí, byly by podobné případy naprostou nemožností, bylo by naprosto vyloučeno, aby mladé dívky jako nějaké cikánky běhaly po celou noc ze zábavy do zábavy. Ano, mnohdy a skoro často dávají sami rodiče špatný příklad. Naříká se na zlé časy, ale paráda ve všech kruzích je nesmírná. Dne 25 ledna 1913 bylo v jediném Mnichově ohlášeno 42 plesů a tanečních redut a obrovský sál „Kindl“ byl tolik přeplněn, že policie musela zakročiti a nikoho více nepustiti. Taková je bída v lidu, tak drahé jsou všechny životní potřeby a přece takové rozhazování a takové zbytečné utrácení těžce vydělaných peněz.

Pohanští ztřeštěnci v Londýně.
V londýnském listě bylo toto ohlášení: Buddhismus. Hledá se mladý muž, akademicky vzdělaný na naší universitě. Půjde na Ceylon, tam se vzdělá na Bhikkua pro další služby v naší vlasti. Všechno se mu zaplatí — Tento inserát dokazuje, že žije v Londýně mnoho budhistů, hlavně jsou členy této velké kolonie herečky a spisovatelky, které chtějí několik budhistických hesel upravit pro anglické lidi a je tak přilákati. V čitárně londýnského musea lze vždy uviděti několik mladých Indů, kteří se živí vy-

učováním. Poslední Bhikku, Ind, jménem Ananda Metteya, odešel po krátkém pobytu z Londýna zpět do své vlasti. Proto hledají nástupce, kterým má býti, kdo se přihlásí na onen inserát. Bhikku je indický misionář, který se musí několik let za nesmírných strádání připravovati v Indii k tomuto povolání. Kdyby se zdařil pokus získati rozeného Angličana, pak chtějí odeslati tam čtyři mladíky ku dalšímu vzdělání, čímž by bylo další trvání budhistické londýnské obce zajištěno. Co vše se podniká, aby jenom jistí lidé nemusili vyznávatí víru v Krista?

Svobodné badání. Při 25 sjezdu evangeliků v Německu mluvil vládní rada profesor Dr. Reinke o svobodném badání a mezi jiným pravil: Svoboda věd je vydobyté dobro, které musíme hájiti proti nepřátelům z pravé i levé strany. A je ohrožena, odkud bychom se nejméně nadáli! Při sjezdu monistů mluvil předseda Ostwald o „vědě“, kdež Boha zrovna z trůnu sesadil a posadil na něj vědu. Chce dokázati, že jediné přírodní vědy zasluhují jména pravé vědy. Já však tvrdím, pravil odborný učenec Reinke, že dle odborných znalců jsou právě vědy přírodní vědou nejméně hotovou. Vše, co je v přírodních vědách nade vši pochybnost dokázáno, je v poměru k tomu, co je neznámo, jako asi vědro vody k nesmírné mořské vodě. Ostwald řekl dále, že se vylučují věda a víra. Tato věta znamená vnitřní zpustošení lidstva. Všichni musíme protestovati proti takovému výroku. Vždyť tu řečník zamlčuje, že většina velkých přírodopytců, počínaje Koperníkem až po naše doby, byli nikoliv nevěrci, ale věřícími křesťany. Je věru až k smíchu slyšeti, kterak řečník odpíral Bohu jeho vlastnosti a přikládal je vědě, jmenoval ji všemohoucí, vševědoucí, všudy přítomnou a věčnou. Tento směr ohrožuje vážně svobodu vědy i všeho badání, proto nutno jej všudy potírati a proti němu bojovati všemi prostředky.

Díkůvzdání božskému Srdci Páně.

Z Křižanova. Nejvřelejší díkůvzdání za všechny milosti, kterých se mně dostalo od božského Srdce Páně a od přečistého Srdce Panny Marie a na přimluvu sv. Josefa. Prosim též všechny čtenáře a milé čtenářky časopisu, by obětovali Otčenášek a Zdravas, by nám to božské Srdce Páně a jeho Matička a sv. Josef, zase pomohli ve velkých a těžkých potřebách, by nám brzy vzpomozeno bylo. Doufáme tedy, že pomoc Boží blízko jest a jistě pomůže.

Z války. »Jen s hrůzou vzpomínám na útok, který jsme dělali dne 18. března

u města Gorlice v Haliči. Ten den byla naše setnina co záloha. O 4. hodině ranní byl naší artilerií započat útok. Pak vyšli zároveň přední naše posice ze zákop, které dorazily až k ruským posicím. Jak mouchy viděl jsem padat své kamarády, ze kterých jak jsem zvěděl po boji — nezůstal žádný. Já se slovy B. S. P. Tobě se poručím v ochranu, vyrazil jsem ze zákopu a jako zázrakem jsem byl zachráněn. Proto Je i dále prosím za ochranu a pomoc.

Ch. 55.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ič), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za návrat protestantů k církvi katolické a na všechny úmysly, jež doporučovány jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce. Srdce Ježíše a Marie, zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plno-mocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, buďž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michæli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Modlití se za obrácení protestantů

Úmysl v září: Lékaři křesťanští.

ŠKOLA BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník XLIX.

Vychází počátkem každého měsíce.

ZÁŘÍ 1915.

S velkou péčí a neunavnou bdělostí stojí při nás po všechny okamžiky života našeho, na všech místech andělé strážní a starají se o všechny naše potřeby. *Solinus.*

Hymna církevní k bolestné Panně Marii.

Putuj po obloze, večerní hvězdo již,
slunce, ohromený náhle den ukrátiž,
vraždy ukrutné, v němž vzpomínám rouhání,
Syna Božího skonání.

Jeho na popravu, Matko, zrak upíráš
s tváří usazenou; nezdolné srdce máš,
Syn když, smrtonosném přibitý na kříži
k tobě, vzdychaje, pohlíží.

Syn tvůj před zrakem tvým šlehy jsa rozedrán,
Syn tvůj ukrutnými ranami všecek sklán,
zbodal toliko hruď ostny ti ostrými,
srdce pronikajícími.

Běda! Políčky, šleh, slína, ran děsný hlod,
hřeby, aloě, žluč, houba a kopí hrot,
žízeň, trny a krev, sevřely citlivé
boly různými srdce tvé.

Tu všech mučedníků Panna dlí vzácnější,
v boly vržena jsouc v bolů všeoh hroznější,
nový děje se div : na niž smrt dotírá,
trpí, přece však nezmírá.

Sláva, chvála, čest bud Nejvyšší Trojici,
k nížto vysílám svou modlitbu úpící :
sílu kéž dá i mně každé snést neštěstí,
s níž Máč nesla své bolesti. Amen.

Přeložil Jar. Pavelka.

Srdce Ježíšovo, stánku Boha Nejvyššího.

P. Rudolf Rozkošný T. J.

Velmi vhodně se přirovnává Srdce Páně ku stánku, jenž byl znamením božské přítomnosti v národě vyvoleném. Vnitřek stánku byl rozdělen oponou na svatyni a velesvatyni. Ve svatyni byl stůl, na který kladli každou sobotu 12 nekvašených chlebů, zlatý svíceň, na němž ustavičně hořela světla, a oltář, na němž každodenně ráno a večer bylo obětováno kadidlo. Ve velesvatyni byl uložen nejdražší poklad národa vyvoleného, totiž archa úmluvy, kde byly dvě kamenné desky zákona. Vedle archy byla ve zlaté nádobě manna, prut Aronův a rukopis knih Mojžíšových. Svatyně i velesvatyně byla obehnaná nádvořím, kde byl oltář pro zápalné oběti.

Všechny tyto předměty byly před obrazem božského Srdce Páně. Tak jako zvláštním způsobem bydlela velebnost Boží nad archou úmluvy, podobně jest i božství se Srdcem Páně daleko tak úzce spojené jako se žádným jiným tvorem. V arše byly dvě kamenné desky zákona, na nichž bylo vryto desatero Božích přikázání, ze Srdce Páně plápolal ustavičně dvojí oheň lásky, k Bohu totiž a k bližnímu; a desatero nebylo nikde lépe vyjádřeno než v Srdci Božského Spasitele, jenž nežádá zákon vyplniti. Zdaž není tělo Syna Božího, které nám dává z nekonečné lásky, daleko lepší než manna, která byla skryta ve velesvatyni? Zdaž nežádá učení a příklad Krista Pána a neosvětluje lidstvo daleko lépe než světlo, které ustavičně hořelo na sedmihraném svícnu. Zda není kouř kadidla vystupující z oltáře obrazem modlitby, která ze Srdce Spasitelova

ustavičně vystupovala? A zda nebyly na oltáři jeho přesvatého Srdce přinášeny oběti sebezapírání, strádání, námahy a poslušnosti, které se daleko lépe líbily nebeskému Otci, než všechny oběti, které byly přinášeny na oltáři v předsíni stánku?

Pro tyto podobnosti můžeme velmi vhodně přirovnávati božské Srdce ku svatostánku. V nynější úvaze zastavíme se u oltáře, na němž byly přinášeny oběti zápalné, a pohlédneme na oběti, které přinášelo božské Srdce Páně ne po celý život, ale jen v domku nazaretském, na oběti únavy, potu a námahy, které přinášelo Srdce Spasitelovo z lásky ku pracujícimu lidu; jinými slovy: budeme rozjímati o práci Kristově v Nazaretě, a o jejím významu pro celé lidstvo. Za tou příčinou uvažme, čím byla práce pro člověka a) před hřichem prvopočátečním, b) čím byla práce pro něho po hřichu a c) čím se stala práce, byvši Kristem Pánem posvěcena.

Když Pán Bůh stvořil prvního člověka, postavil ho v rozkošném ráji, aby jej vzdělával a hleděl si ho. 1 Moj. 2, 15. Tedy dle slov pisma sv. měl již náš praotec Adam ráj vzdělávati t. j. pracovati. Jinak tomu ani býti nemohlo. Vždyť práce není nic jiného, než pravidelná činnost, než účelné užívání schopností a sil, kterými obdařil Pán Bůh člověka. Vždyť každý živý tvor ukazuje nějak na venek, že jest živý, stará se, aby si život zachoval a pečuje o své potomstvo. Pán Bůh jest také ustavičně činný, jak ve svém vnitřním životě, poznáváje se a miluje se, a proto největší

bláženosti požívaje. Na venek jeví činnost tím, že stvořil svět, jej zachovává a o něj otcovsky pečuje. Andělé jsou rovněž ustavičně činní: patří na Pána Boha, chválí jej a velebí. Prarodiči se měli starati o zachování svého života a měli vzdělávati ráj. Ovšem tato práce nebyla pro ně obtížnou, vždyť měli velice bystrý rozum, vůli nakloněnou k dobrému, tělo silné, zdravé, smysly dobře vyvinuté, a příroda sama od sebe plodila vše, čeho potřebovali k živobytí. Jak asi Adam v přírodě pracoval můžeme poněkud poznati, pozorujeme-li v přírodě práci zvířat. Brouček, který na poli z místa na místo probíhá, ptáček, který vesele poletuje se stromu na strom, veverka, která poskakuje po lese, hledají pro sebe a pro své potomstvo; práce jim však nepůsobí obtíže, nýbrž radost. Neunaví se snadno při takové práci, ale mají chuť k životu. Zavře-li se takové zvíře někam, kde nemůže žiti dle svých pudů, chřadne. Podobně i naši prarodiči v ráji pracovali s radostí a bez námahy, ale ovšem mnohem vyšším způsobem, který člověka šlechtil, ne jak to zvíře, který byl důstojným vzácné jeho přirozenosti.

Jak bylo krásně na této zemi, dokud nebyla hříchem poskvrněna! Všude byl život, vše „pracovalo“ s rozkoší. Hospodin, u něhož činnost, život a nekonečná blaženost jest jedno a totéž, objímal jako až doposud svou mocnou rukou celý vesmír, a řídil v něm všecko moudře a líbezně. Andělé oslavovali Trojjediného Boha a poslouchali jej s největší ochotností. Adam vzdělával ráj. Zvířata pracovala dle pudů, které Stvořitel do nich vložil. Každá takováto práce byla spojena v největší míře s radostí, spokojeností a se štěstím. Celá země byla místem rozkoše. Do všeho tvorstva z nekonečného moře vlastní blaženosti vřil nejvyšší moudrý, dobrotivý Bůh malou částku.

Velká změna však nastala v celé přírodě hříchem prvopočátečním. Hospodin rozhněvav se nad neposlušností Adamovou, pravil: Poněvadž jsi poslechl hlasu své ženy a jedl se stromu, s něhož jísti jsem ti byl zakázal — pro tento tvůj čin zlořečena budiž země; s námahou budeš se z ní

živiti po všechny dny svého života. Trní a hloží bude ti ploditi, ačkoliv polní zeliny budou ti potravou. V potu tváře jísti budeš chléb, dokud se nenavrátiš do země, z které jsi vzat. Ano prach jsi a v prach se obrátiš. 1 Moj. 3, 17—19.

Tímto přísným rozsudkem přidal Pán Bůh ku práci lidské, která doposud byla spojena s rozkoší, trojí trest: 1. vysilující únavu: S námahou budeš se z ní živiti; v potu tváře jísti budeš chléb; 2. že země plodí neuzitečné rostliny: Trní a hloží bude ti roditi; 3. kletbu, která práci doprovází: Pro tento čin zlořečena budiž země.

Předně bylo za hřích potrestáno lidské tělo. Před hříchem mělo zvláštní výsadu: nemusilo zemřít. Proto také necítilo bolesti, únavy, a nemoci. Po hříchu však bylo odsouzeno k smrti a ku všemu, co předchází před smrtí: nemoci, bolesti, ubývání sil, stáří; k únavě. Zmizela radost, která doprovázela každou práci před hříchem. Za druhé byl člověk po hříchu potrestán přírodou: vzešel se Pánu Bohu, a proto také příroda se zprotivila člověku; plodila ne to, čeho nutně potřeboval k jídlu, k obydlí a k obleku, ale trní a hloží. Všude po celé zemi bují plevel; roste sám od sebe, a člověk s velkou námahou musí pěstovati rostliny, které potřebuje k živobytí. Třetí trest zněl: Zlořečena budiž země. Kolik lidí pracuje od rána do večera a přece nemají Božího požehnání? Kolik neštěstí se stane při práci, zmrzačení, zabití? S jakou námahou obdělává rolník své pole, a čeká na žně, aby mohl zaplatiti dluhy! Přijde však bouřka, kroupy, povodeň, oheň, válka, rázem zničí výsledek těžké námahy. A vůbec kolik namáhavé práce vidíme ve světě zmařeně!

Na otázku, proč vlastně vložil Pán Bůh tak tvrdé břemeno na lidstvo, odpovídáme: aby je potrestal a léčil. Chtěl je potrestati. Neboť obtíže, které jsou s každou prací spojeny, měly člověku ustavičně připomínati, že je hříšníkem, že má činiti pokání, snažeti bolesti a námahy, žiti v potu tváře a v slzách.

Pán Bůh chtěl člověka také léčit. Hříchem prvopočátečným se vzbouřilo tělo proti duchu, nechce jej poslouchati, je velice nakloněno k smyslnosti, hněvu, závisti. Těžkou prací se tyto náklonnosti nejsnáze přemáhají. Pro práci nemáme ani času si mysliti na hříchy. Zahálka je matkou hříchu a počátkem všeho zlého.

Bohužel nepochopili pohané úmysl, jaké měl Hospodin, odsoudiv člověka ku těžké práci. Obtížným pracem se vyhýbali. Byli-li silnějšími, uvrhli je na slabší. Mužové raději lovili a válčili, ponechavše domácí práce ženám. Když zvířezili ve válce, vzali přemoženým svobodu, učinili z nich otroky, nutili je, aby obtížné práce konali, a opovrhovali jimi. Aristoteles, největší mudřec ve starověku píše o otrocích a dělnících: »Všecky ruční práce jsou bezcenné, a není možno, aby řemeslník neb nádeník vedl ctnostný život. Pro tělesné práce stvořila příroda zvláštní druh lidí, otroky, kteří mají pro občany pracovati. Dělníci nezasluhují, aby byli zvaní občany, nemají vyšších zájmů a mezi nimi a otroky není žádného rozdílu.« (Polit 3, 5, 7, 9.) Tak smýšleli všichni národové pohanští oné doby.

U Židů sice nebyla řemeslnická práce v opovržení, ale ani ve velké cti. Očekávali však, že až přijde Messias, učiní je všecky šťastnými, bude králem slávy, jenž rozvine po celém světě dosud nevídanou nádheru, a bída tohoto světa se ho ani netkne. A hle! rázem změnil Spasitel všecky marné naděje lidské, změnil celý řád lidské společnosti, který platil až do jeho doby. On, »jemuž jest dána veškerá moc na nebi i na zemi« (Mat. 28, 18), král slávy (Žid. 13, 21), odlesk slávy Otcovy (Žid. 1, 3), jehož poslouchají pluky andělů (Mat. 26, 53), přichází na svět v největší chudobě, jako dělník, jako domnělý syn řemeslníka, tesaře. Není-li to syn tesařův? (Mat. 13, 55) divili se Nazaretští, když jej slyšeli mluvit ve sbornici. Tesaře si volí za svého pěstouna, a ve všem jej poslouchá, celé své mládí tráví pod jeho dohledem a pomáhá mu udržovati domácnost. V dílně svého pěstouna pracuje jako hoch, jako mládenec a koná

všecky práce, které souvisí s tesařstvím. Pracuje od časného rána pozdě do noci a nepopřává si odpočinku. Pracuje někdy s velkou námahou, v potu tváře; vždyť musí často konati těžkou práci. Pracuje i za mzdu.

Nepracuje z hladu a nouze. Ovšem jest velice chudobným, ale přece jediným slovem by mohl sebe i své drahé vším možným co nejhojněji zaopatřiti. Vždyť nasýtil na poušti tisíce lidí několika chleby a živí vše, co žije v širém vesmíru. Nikdo ho k práci nenutil: andělé ho poslouchají, slovem »já jsem« porazil své nepřátele k zemi. Pracuje dobrovolně; tak se ještě nikdo na světě nechoopil těžké práce. Pracuje až do třicátého roku jako tesař a poslední tři léta svého života chodí židovskou zemí a rozlašuje své učení. I při tom bývá často unaven. Po denní práci se večer věnuje nemocným, a trávívá celé noci na modlitbách. Konečně umírá na kříži, smrtí, která dle zákona ustanovena jen otrokům a dělníkům.

A nyní si představme, že život, jaký Syn Boží vedl, život plný námahy, plný lopocen, život hodící se pro otroka, jest dán za vzor světu, jenž na nic jiného nemyslí, než na bohatství, nádheru, pohodlí, hry a opovrhuje prací! Evangelium, které apoštolé hlásali, bylo pohoršením Židům, pohanům pak bláznovstvem. I Kor. 1, 23. Celsus, zarytý nepřítel křesťanství, pravil: »Člověk, jehož matka jenom švadlenou, jehož otec tesařem, sám pak jenom řemeslníkem byl, nemůže pravdě učiti.« Orig. c. Celsum 1, 28. 6, 16. Císař Domitian ihned kázal s opovržením propustiti příbuzné Krista Pána, jakmile spatřil mozoly na jejich rukou. »Lidé, kteří pracují,« pravil, »jsou příliš napatrní, než aby nějaké vyšší jemu nebezpečné myšlenky byli schopni.« (Eus. Hist. eccl. 3, 20.)

A proč vlastně si zvolil božský Spasitel tak opovržený stav, v němž největší část života tesal, sekal, řezal, místo aby své nebeské učení rozlašoval a lidi přiváděl k Pánu Bohu? Učinil tak jen z lásky ku pracujícímu lidu, aby práci opět přivedl ku cti, aby ukázal, že život strávený v poctivé práci, jest jedině životem, který Pán Bůh určil všem potomkům Adamovým slovy: V potu

tváře jisti budeš chléb. Proto si tak počínal, aby ukázal, že lidstvo ovšem s jeho milostí jen na této cestě poctivé a svědomité práce může být jak na tomto světě, tak na věčnosti šťastné.

Jeho příklad obrodil svět. Apoštolé, které si vyvolil za své náměstky z řemesnického, dělnického stavu, se také nešťitili namahavé práce při hlásání evangelia, a napomínali věřící, aby se nestyděli za tělesnou práci. A skutečně všude, kam zapustilo učení Kristovo kořeny, se jevil výsledek práce: pralesy byly káceny, pusté krajiny obdělávány, odvodňovány a osídlovány, nádherné chrámy budovány, školy stavěny, v nichž byla mládež vyučována potřebným vědomostem a řemeslům. Všude s křesťanstvím kráčela pravá osvěta. Hlavní však účel, který měl Pán Bůh, odsoudiv člověka k práci, byl, aby se jí posvěcoval: aby sobě byl ustavičně vědom, že zasluhuje za své hříchy trestu a aby se prací vyléčil ze svých hříšných náklonností. A věřící dělník, služebník plní tento úmysl Boží. Ukažme si to na příkladě. Jistá zbožná služka, která sloužila u vznešené, křesťanské rodiny, konala všechny své práce věrně a svědomitě a byla všem domácím na slovo poslušna. Když jednou čistila světnici, dala se do pláče. Domácí lékař, který šel okolo ní, tázal se jí, proč tolik hořekuje. Ona mu od pověděla: »Byla jsem jedenkrát na sv. misií a prosila jsem kněze, aby mi poradil, kterak bych mohla v domácnosti vésti dokonalý život. Kněz mi dal tuto radu: Čiň z lásky k Bohu vše, co se ti poroučí, tak dokonale, jak jen můžeš, a mezi tím, co uloženou práci z lásky k Bohu konáš, pokať se co nejvíce. Vidíte, nyní zametám světnici; činím to, jak nejlépe mohu, abych se Bohu zalíbila; neboť paní, která mi práci uložila, poroučí mi jménem Božím. Mezitím, co zametám, rozjímám u sebe: Jak málo dbám, aby mé srdce aspoň tak bylo vyčištěno, jak bude světnice, až ji vymetu.«

Pán Bůh chtěl, aby lidé při tělesné práci se ponižovali, činili pokání — a hle, tato služka se pokořovala při práci co nejvíce. Pán Bůh chtěl, aby se lidé prací léčili se svých nezřízených náklonností — a hle, služka myslila na nezřízené náklonnosti svého srdce, a hleděla

je přemáhati. Můžeme tvrditi, že ona služka při práci věrně následovala Krista Pána, jenž také svých rodičů dokonale poslouchal, konal vše z lásky ku svému nebeskému Otci a všechny práce co nejlépe a nejsvědomitěji dělal a při nich se co nejvíce pokořoval. Jak velice se tato služka obyčejnou prací posvěcovala a jak rychle v dokonalosti pokračovala!

Zbožný řeholní bratr Tovaryšstva Ježíšova Chimenes ve Španělsku měl na starosti dvorec, který byl dosti daleko od kláštera. Když jedenkrát v létě pilně na poli pracoval a celý unavený se domů vracel, přemýšlel takto na cestě: »Bratře, jsi celý zmořený prací; co bys dělal, kdyby tě představený hned u klášterní brány zastavil, a uložil ti nějakou práci?« V duchu si odpovídal: »Je hodný, má dobré srdce a když mne uvidí, řekne mi, abych si odpočinul. Ale kdyby mi přece něco poručil? Ovšem, musil bych poslouchati; vždyť jsem Pánu Bohu slíbil poslušnost. Ale proč mám poslouchati? Proto, že bych byl potrestán, kdybych neposlechl? To ne! Vždyť jen z lásky k Pánu Bohu jsem se stal poslušným. Jen kdo z lásky poslouchá, rád poslouchá. Opravdu, bude-li mi poručena nová práce, rád ji vykonám.« Blížil se ku klášteru, a opět se sám sebe tázal: »Neměl bych se vlastně radovati, mám-li velkou lásku k Pánu Ježíši, že mu mohu nějakou obět přinést? Ovšem, rád tak učiním. Hle, kdybych přece nějakou práci konal z lásky k Pánu Ježíši, ač jsem unaven, získal bych si novou zásluhu pro celou věčnost, zasadil bych si skvostný drahokam do nebeské koruny, stal bych se pro celou věčnost milejším Srdci Pána Ježíše. Neměl bych si tedy vlastně přát, aby mi byla nějaká práce uložena? Ano! Prosim Tě, Pane Bože, již to tak zaříd, abych musil něco konati!« V této samomluvě vchází do domu. U brány jej potkal představený a pravil mu: »Milý bratře, vidím, že jste unaven. Ale nic nepomůže, musíte ještě dnes ty a ty práce vykonati.« Snadno si představíme, s jakou ochotou rozkaz vyplnil.

A nyní ještě jednou zkrátka si připomeňme, jak se styděli pohané za tělesnou práci a ji svalovali na otroky, kteří jen z nucení a ze strachu jí vykonávali, a kterak si křesťané za pří-

kladem Syna Božího vážili práce, ji rádi konali a jí se posvěcovali. Potom teprve oceníme lásku Božského Srdce Páně k pracujícím lidu.

Srdce Páně se nazývá stánkem Boha nejvyššího. Tak jako stánek Boží doprovázel lid israelský na poušti, tak doprovází Srdce Páně pracující lid, rozumí mu, neboť Pán Ježíš sám těžce pracoval, sílí, žehná, chrání ho. Kéž by dělníci, služebníci a všichni, kteří musí pracovat, slyšeli laskavý hlas božského Spasitele, který volá: »Pojďte ke mně všichni, kteří pracujete a obtíženi jste a já vás občerstvím.« Mat. 11, 28. Kéž by s tako-

vou touhou spěchali k Božskému Srdci Páně, jako David ku stánku Božímu, volaje: Jak milí jsou stanové tvoji, Hospodine mocnosti, touží a omdlévá duše má po síních Hospodinových. Vyplnilo by se o nich také, co praví dále: Lepší jest den v síních tvých nad tisíce dnů jinde snad u hříšníků strávených. Lépe jest dělníku v Srdci Páně než ve všech radostech světa. Žalm 83, 1. 2. 11.

Tak by se poněkud uskutečnil stav, jaký byl ve světě před hříchem prvopočátečním, kdy byla celá země místem radosti.

A. M. Kadlčákova.

Při mši svaté.

Při mši svaté
v kostelíčku
upři zrak svůj
na Matičku.

Nad oltářem
s Kristem stojí,
rány v srdci
mojem hojí.

Hojí rány
mojí duše,
když s důvěrou
k Ní sem kluše.

Útěchy dá
srdci zmdlému,
když se modlím
k Bohu svému.

Neoslyší
Matka Páně,
kdo v modlitbě
hledí na ně.

Žehná ona
i Syn její,
o ochranu
kdo k nim spějí.

Při mši svaté
láska Boží,
v srdci bolném
radost množí.

Anděle Boží, strážce můj!

Napsal Ignát Z h á n ě l.

Svatého Jana, biskupa v Cařihradě, jmenují pro jeho výmluvnost »zlatoústým«, čímž se má říci, že každé slovo, které promluvil anebo napsal, jest tak vzácné, drahocenné, milé, jako zlato, jehož si přeče váží kde kdo. V homilii, kterou měl na Boží Hod vánoční, pronesl tento světec následující pozoruhodnou větu: »Jest mnoho našinců, kteří slaví s církví svatou naše svátky, znají jejich jména, ale nevědí, kdy povstaly, kdo je zavedl, při které příležitosti vznikly, což zasluhuje velkého pokárání a má být napraveno.« Povšimněme si těchto slov blíže a otažme se, kdy byl zaveden svátek svatých Andělů Strážců?

Dne 29. září slavíme od pradávných dob v naší svaté církvi svátek svatého archanděla Michaela, který nás povzbuzuje, vděčně vzpomínati na devatero kůřů andělských. Avšak lid křesťanský nebyl spokojen tímto jediným svátkem, určeným k úctě andělů; zbožnost jeho přála sobě, aby mohl svou vděčnost důstojně ukázati a osvědčiti také andělům strážcům. Povstala záhy, v dávných dobách slavnost andělů strážců a slavila se různě a neurčito, dle ustanovení správců kostela. Teprve roku 1608 potvrdil papež Pavel V. tuto úctu a poručil, že se má slaviti svátek »Svatých Andělů Strážců« vždy první neděli v měsíci říjnu. Stalo se tak hlavně na žádost tehdejšího rakouského arcivévody, pozdějšího císaře Ferdinanda, jemuž papež dovolil, aby v jeho zemích slavil se svátek tento nikoliv první neděli v říjnu, ale v září, což se u nás až posud zachovává. Papež Kliment X. roku 1670 poručil, aby se svátek tento světil v celé církvi křesťanské dne 2. října, což se posud děje dle římského kalendáře. U nás zůstalo při první neděli v září.

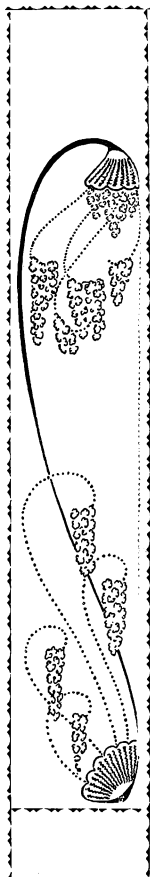
Reči a spisy svatého Bernarda považují se povždy za nevyčerpatelný pramen pravé zbožnosti a myšlenek, povznášejících čtenáře k Bohu. Používalo se jich přecasto při všech vhodných příležitostech. Svatý Bonaventura, který žil a učil asi půl století po tomto světcí, tak si oblíbil jeho spisy, že užívá vý-

roků sv. Bernarda skoro na každé straně svých ascetických spisů. Vážili si jich i jinověrci, jako na příklad překládali je, vplétali do svých řečí protestanté. Máme tedy tím větší příčinu a důvod všimati si jich my katolíci a stále o nich uvažovati.

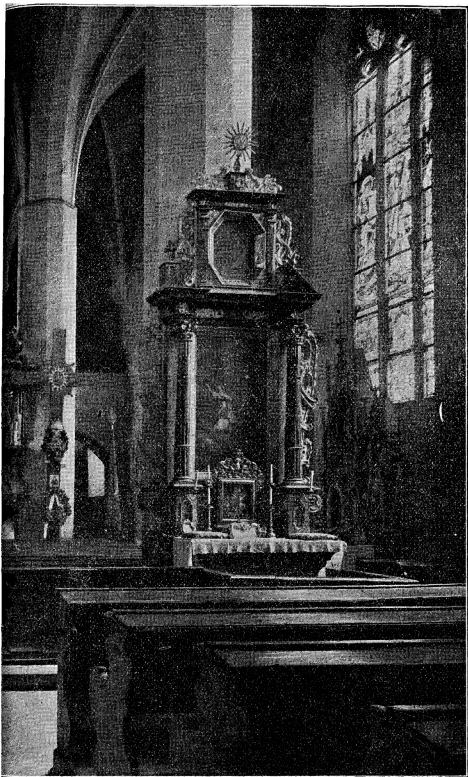
Svatý Bernard měl jednou řeč o svátku svatých Andělů Strážců a započal ji následujícími slovy: »Slavíme dnes památku andělů a vy očekáváte ode mne pro tento den předepsanou řeč. Ale, co můžeme my bídní červi, my prach, mluvit o andělských bytostech? Věříme pevně a máme za jisté, že šťastni a omilostněni přítomností Boží, radují se bez ustání, užívajíce oněch dober, „jež připravil Pán těm, kteří ho milují; čeho oko nevidělo, ani ucho neslyšelo, ani na srdce lidské nevstoupilo.“ I. ku Kor. 2, 9. Co může tedy mluvit člověk ku člověku o věcech, kterých nemůže pochopiti? Ano, mluví-li ústa, vyjadřující, čím oplývá srdce, musí jazyk oněměti z nedostatku myšlenek. Nemůžeme mluvit o slávě a jasnosti, kterou vynikají andělé sami v sobě i v Bohu; chceme však přece pronésti něco aspoň o jejich milosti a lásce, kterou nám prokazují. Neboť vidíme při těchto nebeských tvorech nejenom podivuhodnou vážnost, vznešenost, nýbrž také milostivou blahovolnost, laskavost. Jest naší povinností, abychom, když nemůžeme pochopiti slávy andělů, tím více se obírali jejich milosrdenstvím, na něž, jsouce spolubydleteli s Pánem Bohem v nebi, knížaty ráje nebeského, bohati jsou. Což dosvědčuje sv. Pavel, který byl uznán za hodna, že byl vyvýšen do třetího nebe, dle u božního trůnu a mohl zřítí jeho velebnost, řka: »Nejsou-liž oni všichni služební duchové, posíláni jsouce ke službě pro ty, kteří dědictvím obdrží spásu?« K Židům 1, 14.

Tážeme se plni podivu: jsou andělé našimi služebníky? Nikdo se nad tím nepozastavuj, vždyť přišel sám Syn Boží a král všech andělů na tento svět, nikoliv, aby se jemu sloužilo, ale aby sám jiným sloužil a za mnohé život svůj

Jihlava: Vni

w. Jakuba.

položil. A andělé mohli by odpírat služby, když je přešel ten, kterému na nebesích slouží, jemuž stále slávu a chvalozpěvy prozpěvují? A kdybys o tom pochyboval, podal ti důkaz, kdo sám viděl a napsal: »Tisíce tisíců sloužili jemu a desetisíckrát sto tisíců stálo před ním.« Daniel 7, 10. A jiný prorok, mluvě o Synu k Otci, řekl takto: »Učinil's ho málo menším andělů.« Žalm 8, 6.

Andělé slouží Bohu, přinášejíce před trůn Boží nikoliv svoje, ale naše dobré skutky; nám pak přinášejí za to milost Boží. Proto praví písmo svaté: »I vystoupil dým věcí vonných k modlitbám svatých z rukou andělových před Boha.« Zjevení sv. Jana 8, 4. Naše starosti, obtíže, nikoliv svoje, přinášejí andělé ku trůnu Božímu, skládají tam, nikoliv svoje, ale naše slzy, naše dary. Andělé milují nás, protože nás miluje jejich Pán, Ježíš Kristus. Bývalo přísloví, které pravilo: Kdo mne miluje, miluje také mého psička. Ano, my lidé jsme, obrazně řečeno, psičky Pána, jemuž andělé tak ochotně slouží; ano, jsme psičky, kteří se spokojují s drobtý, které pro nás spadnou ze stolu Pána, který jest králem andělů. Kež se utíkáme k andělům v všech svých potřebách, kež nikdy nezapomínáme na jejich přítomnost! Hleďme si získati jejich přízeň, slibme, že žítí budeme tak, jak toho vyžaduje anděl, který stále při nás stojí. Všechna naše slova, všechno naše jednání, myšlení budiž takové, jak toho vyžaduje úcta a přítomnost duchů tak vznešených, jakými jsou andělé, naši stálí strážcové.

Jest učení naší svaté církve, že jsou andělé strážní ochránci národů i jednotlivců. Čte se ve svaté epištole, která se předčítá o tomto svátku, že dal Pán Bůh národu židovskému, když se za vedení Mojžíše ubíral do zaslíbené země, anděla, který šel před nimi ve způsobě ohnivého sloupu, ostříhal je na cestě a uvedl na místo, které připravil Pán. II. Mojž. 23, 20-23. Ale nejen celí národové, nýbrž i jednotliví lidé mají své anděly strážné, jak dokazuje evangelium, které se čte o svátku tomto, kde se vypravuje, kterak zavolal Ježíš malé pachole, postavil je uprostřed apoštolů a řekl: »Vizte, abyste nepohrdali některým z těchto maličkých; neboť pravím vám, že andělé

jejich v nebesích stále patří na tvář Otce mého, jenž jest v nebesích.« Mat. 18, 10. Všichni katolíci vykládají písmo svatého i učitelé církevní, souhlasí, že má každý z nás svého anděla strážného; člověk dobrý i zlý, šlechetný i nešlechetný, nevěřící i pokřtěný. A úlohou andělů jest: odstraňovati nebezpečí spásy, pomáhati v boji s ďáblem a jeho sluhý, vzbuzovati dobré myšlenky, odvracetí zlé, tresty za hříchy, modliti se za svého chráněnce, naše modlitby přednáseti Bohu. Úlohou touto jsou andělé tolik zaujati, že nemají na starosti zároveň více lidí, ale vždy jenom jediného, kterého opatrují od jeho zrození až do jeho posledního vydechnutí, kdy pak donesou jeho duši před trůn Nejvyššího, aby ji odměnil pobyttem ku stálému přebývání v nebi anebo ku dočasnému pobytu v očistci.

Hrůzou člověku až vlasy vstávají, když uvažuje o nebezpečích, která mu všude hrozí. Svätý Pavel popisuje své útrapy následovně: »Býval jsem v pracích přehojně, v ranách nadmíru, v nebezpečství smrti častokrát. Od židů petkrát jsem dostal čtyřicet ran bez jedné, třikrát jsem byl metlami mrskán, jednou jsem byl kamenován, noc a den byl jsem v hlubokosti mořské (zmitán jsem byl v širém moři na trosce anebo na kládě z rozbité lodi, dokud jsem nebyl zachráněn jinou lodí); často jsem byl na cestách, v nebezpečstvích na řekách, v nebezpečstvích od lupičů, v nebezpečstvích od lidí svého národa, v nebezpečstvích od pohanů, v nebezpečstvích v městě, na poušti, na moři, mezi falešnými bratry, v hladě, žízni, nočních bděních, v zimě, nahotě. II. ku Kor. 11, 23—27. Ano, všude hrozí lidem nebezpečí; jdi pěšky, vez se železnicí, povozeš, jeď na koni, jdi na rovině, do hor, pracuj, zahálej, spi, bdi, všude hrozí nebezpečí, v němž tě ochraňuje anděl strážný. Važ si ho, modli se, aby tě nepouštěl! Sv. Bernard píše: »Jak snadně kráčí, kdo jest nesen na rukou andělů!« Budme pamětlivi slov, která napsal žalmista Páně, řka: »Neboť andělům přikázal o tobě, aby tě ostříhali na všech cestách tvých.« Žalm 90, 11. Vzpomeňme si na anděla, kterak zadržel ruku Abrahamovu, když, jsa poslušen rozkazu

Božího, chtěl obětovati svého jediného syna Isáka. I. Mojž. 22, 11.

Jakým krásným dokladem ochrany andělské jest nám celá kniha starozákonní, v níž se vypravují osudy a události ze života obou Tobiášů, otce i syna. Obsahuje sice jenom čtrnáct, poměrně dosti krátkých hlav, ale lze se z ní v mnohém poučiti, povzbudit i utvrditi k dobremu. Otec Tobiáš pravil ku svému synovi: »Jdiž a hledej sobě nějakého věrného muže, kterýž by šel s Tebou.«

knihy, mezi nimiž bylo ovšem v první řadě Písmo svaté.

Zbožný spisovatel Solinus píše takto o andělich strážných: »S velkou péčí a neúnavnou bdělostí stojí při nás po všechny okamžiky našeho života, na všech místech anděl strážní a starají se o všechny naše potřeby.« Sv. Bernard praví: »Ustavičnou přítomností, neustálým vnukáním napomíná anděl strážný duši naší.« V životě svatých najdeme mnoho dokladů o této pravdě. Svatou

Maloval Jos. Führich.

Anděl strážný.

Tobiáš 5, 4. Kdo popíše jejich zděšení a radost, když průvodčí tento, doprovodiv šťastně mladého Tobiáše a zachrániv mu na cestě také život, promluvil, když mu nabízel peníze a odměnu, řekl o sobě: »Zjevují vám pravdu a neskryjí před vámi tajné věci . . . já zajisté jsem Rafael anděl, jeden ze sedmi, kteří stojíme před Pánem.« Tob. 12, 15. Kéž by byl obnoven zvyk našich zbožných předků, kteří rádi čítávali, hlavně odpoledne v neděle a svátky, nábožné

Brigitu těšil, její modlitby přednášel ke trůnu Božimu, anděl svatou Markétu Kortounskou učil, kterak má slyšeti mši svatou, svatou Juliánu těšil v mučení, svatě Františce Římské skýtal útěchu při smrti. A kdo by byl s to, aby vypočtl všechny případy, o nichž slyšel, kterak pomohl anděl strážný přemnohým vojákům v nynější válce? Kéž, až se přiblíží poslední naše hodinka, možno říci o duši naší, jako napsáno o duši chudého žebráka, který sedával u brány

bohatého, Lazara: »I stalo se, že ten žebrák zemřel a donesen byl od andělů do lůna Abrahamova.« Luk. 16. 22.

Milujme své anděle strážce a činme, k čemu nás pobádá svatý Bernard, který píše: »Bratři, vroucně milujme anděle strážce, jako budoucí spoludědice své, zatím pak ochráne od Boha nám ustanovené. Čeho bychom se báli pod takovými strážci? Nemohou býti ani přemoženi ani svedeni; tím méně mohou svést, jenž nás chrání na všech cestách našich. Jsouť věrní, jsouť mocní, jsouť moudří; proč bychom se tráslí? Ó jenom je následujeme a tulme se k nim! Kdykoliv sebe těžší pokušení na nás dotírá a sebe prudší strasti nám nastávají, vzývejme strážce svého, vůdce svého, pomocníka v každém soužení. Volejmež k němu: Pane, zachovej nás, hyneme! Važme si všichni andělů strážných, jako svých nejlepších přátel, o nichž píše moudrý Sirach takto:

»Přítel věrný jest obrana mocná; a kdož jej nalézá, nalézá poklad. Ku příteli dobrému není žádného přirovnání a není hodné odvážení zlata a stříbra proti dobrotě víry jeho. Přítel věrný jest lékařství života a nesmrtelnosti a kteří se bojí Pána, naleznou ho.« Sirach 6, 14—16.

Svatý Bernard uvažoval o otázce, proč andělé strážní tak rádi a ochotně nám spěchají ku pomoci a odpovídá následovně: Přicházejí k nám k vůli Bohu, k vůli nám lidem a k vůli sobě samým. Přicházejí, pokračuje sv. Bernard, k vůli Bohu, chtějíce napodobiti jeho milosrdenství, k vůli nám, protože mají soustrast s námi pro naši s nimi podobnost, k vůli sobě samým, protože doufají, že rozmnožíme jejich sbory.

Pozastavme se poněkud u těchto krásných slov. Podle učení sv. Bernarda jest tedy první příčinou velké lásky k nám lidem, že chtějí napodobiti milosrdenství Boží, které lidem prokazoval Bůh od počátku světa po všechny doby. Známý německý spisovatel, katolický farář Jindřich Hansjakob častěji píše ve svých spisech, že by se velmi doporučovalo, kdyby každý člověk napsal své životní zkušenosti a vzpomínky. A zajisté i z tohoto hlediska dokázala by

se veliká láska Boží k nám lidem. Není jednoho člověka, který uváživ různé příhody, nehody, strasti, štěstí i neštěstí své, nebyl by nucen říci a pravdě dáti svědectví, že ukázal mu Bůh často, přechasto své milosrdenství. A zmiňovati se o milosrdenství Božím k nám lidem, není zajisté potřeba, vždyť je vidíme, cítíme a prožíváme. Potřebí jenom vysloviti nejsvětější jméno Ježíš a již vzpomínáme na milosrdenství Boží, které nám prokázal, vykoupiv nás smrtí na kříži, všichni, čtoucí tyto řádky, přijímáme zajisté častěji svaté svátosti, a což jest svátost oltářní jiného, než nesmírný důkaz lásky a milosrdenství Božího?

Dle slov svatého Bernarda milují nás andělé dále proto, že mají s námi soustrast pro naši podobu s nimi. Jak to myslí světec? Lásku hledá, pokud možno sobě podobné předměty. Čím větší podobu svou odkryjeme v někom jiném, tím větší láskou lneme k němu, tím více si ho vážíme a jej milujeme. Otcové a matky lnou tím větší láskou ku svým dětem, čím více jsou jim podobnější. Podobně jest též u andělů. Andělé vidí při lidech svou podobu, vždyť čteme v Písmě svatém: »Učinil's ho (člověka) málo menším andělů.« Žalm 8, 6. Andělé jsou nesmrtelní; podobně jest nesmrtelná naše duše; andělé mají rozum, paměť, svobodnou vůli; duše lidská také má tyto mohutnosti. Pro tuto podobnost mají andělé s námi útrpnost a následkem toho také velkou lásku, vždyť za útrpnosti chodívá láska. Jest tedy andělům velkým potěšením býti u lidí, je ochraňovati, jim pomáhati.

Pak ještě milují andělé lidi proto, že doufají, že rozmnoží jejich řady. Pyšný Lucifer opřel se se svými proti Bohu, neposlouchal a byl za trest svržen s nebe do pekla. »Bůh neušetřil prohřešivších se andělů, strhnuv je do pekla, vydal je k mučení vazbám temnosti, aby chování byli k soudu.« II. Petrova 2, 4. Dle vůle Boží mají pyšnými anděli opuštěné přibytky opět obydleny býti lidmi, kteří si zaslouží věčnou slávu. Andělé toužebně čekají, kdy se toto Boží i jejich přání vyplní, chtějí, aby brzy tyto mezery byly vyplněny, aby přibýlo blaho-

slavených duchů, kteří by s nimi stále propěvovali: »Hosanna na výsostech!« Proto rádi a ochotně slouží lidem, aby mohli přijíti do nebe.

»Postaví se anděl Hospodinův kolem těch, kteří se ho bojí«, čteme

v Žalmech 33. 8. — Kéž i nás uvede jednou Anděl Strážný před trůn Boží!

Kéž jsme připočtení k těm, kteří se Boha bojí, zachovávající vše, co poručil!

A. M. Kadlčáková.

Dobry pastyr.

Dobry pastyr ovce pase
pozor na ne dava,
nepritel kdyz k nim se blizi,
pod plast svuj je brava.

Chrani je svym celym telem,
rozevirá dlaně
a oveckam svojim milym
spěchá ku obraně.

Kdo jest to ten dobry pastyr?
Jest to sám Syn Boží,
ten ovečky svoje věrně
vede přes trn, bloží.

Vede je tam v nebe krásné
v ráj svuj nekonečný,
kde po smrti, kdo v něj věří,
žije život věčný!

Obrázky z katolických missií.

Podává Maxmilian Weinberger.

Mezi Eskymáky.

Nejsevernější stanicí katolické missie v Severní Americe — píše missionář P. Josef Bernard — je stanice Panny Marie Lourdské v M a r y I g l o o na alaském půlostrově Sevardu. Leží na řece Kusatrin a od nejbližší missijní stanice v Nome je vzdálena 80 mil. Byla tam založena proto, že v oně krajině je hojnost ryb a zvířet a Eskymáci proto ze všech stran se tam pravidelně scházejí.

Byvši založena r. 1907 je středem rozsáhlého missijního území, které se podél Beringova a Ledového moře v obvodu 10.000 mil rozkládá. Bude-li zdejší missie dostatečně podporována, bude se zajisté příznivě vyvíjeti. Tisíce Eskymáků čekají zde na světlo sv. evan-

gelia. Jsou zde sice také »missie« protestantské, zasluhují však spíše jména stanic obchodních. Tak zvaní kazatelé učinili se sami u Eskymů velmi neoblíbenými. Jaký div, když zde pouze svůj prospěch hledají. Zapovídají na př. domorodcům prodávati ukořistěnou zvěř jiným obchodníkům než jim, neplatí vzácné kožešiny peněží, ale různým zbožím, při čemž zisk 40 % strčí do své kapsy, zavazují »obrácené«, aby své potřeby si zaopatřovali v jejich obchodních skladištích, a prodávají jim léky a oděv, které vláda anebo dobrodinci jim posílají, aby mezi divochy zdarma rozděleny byly. Někteří z těch »missionářů« vydělávají ročně v obchodě kožešinami až 5.000—15.000 dolarů t. j. asi 30.000—70.000 korun.

O smutné nevědomosti protestantských »obránců« ohledně křesťanské nauky přesvědčil jsem se, když jsem jednou v Nome vyučoval některé křtence. Vypravoval jsem jim o prvních lidech, o ráji a jejich pádu a znázorňoval jsem vyučování velkými obrazy, které Adama a Evu představovaly. Starý Eskymák, který byl sem ze severu přišel, budil pro příběh prvních našich rodičů velký zájem. Ano, aby si mohl obraz lépe prohlédnouti, povstal ze svého místa a tlačil se ku předu. Když jsme se ho ptali, proč ho obraz tak zajímá, vyšlo na jevo, že ačkoliv byl již »obrácen« od protestantů, ještě nikdy o Bohu a prvních lidech v ráji ničeho neslyšel.

Missijní práce je zde velmi úrodná. Eskymáci liší se velmi od alaských Indiánů. Je to náručí pokoje milovný, klidný, veselý a učenlivý, mravně nezkažený. Nejsou jako Indiáni pověřiví. Mají jednu toliko ženu a svazek manželský je neroztržitelný. Rozvod manželský je neznámý. Eskymáci nekradou a nelhou slovem, pokud nebyli lovci velryb pokaženi; mají mnohé dobré a vzácné vlastnosti. Obrátivše se na víru křesťanskou stávají se dobrými a horlivými katolíky pevné víry. O jejich náboženské horlivosti svědčí na př. okolnost, že všichni členové máriánské kongregace v Mary Igloo z vlastního popudu měsíčně dvakrát sv. svátosti přijímají.

Z Eskymáků žijících v Mary Igloo jest 54 katolíků, ostatní církvi katolické přejí. A to je pravidlem všude, kde protestanští kazatelé nebyli dosud dobrého jinak lidu svými lžemi a pomluvami proti katolické církvi popudili. V osadě King Island prokázali Eskymové svou horlivost a dobrou vůli tím, že si sami svůj kostelíček postavili, ačkoliv jsem jim nemohl slíbiti, jak si toužebně přáli, že stálého duchovního správce dostanou. Proto přicházejí každé léto na svých člunech ze sobí kůže do Nome, aby tam křesťanskému cvičení obcovali. Po osm měsíců jsou na svém ostrově obklíčeni ledem. V tomto období chodí »ohlavár každou neděli se zvonkem v ruce ležením a svolává věřící do kostelíčka. Byl jsem nemálo překvapen, když jsem slyšel, že se na tyto bezknežské služby Boží vždycky s lačným žaludkem dostávají.

Na mou otázku, proč tak činí, odpověděli: »Ježto Eskymové v Nome a Mary Igloo Spasitele našeho každou neděli přijímají mohou, my však nikoliv, čí-nime aspoň, co můžeme a zůstáváme až do skončených služeb Božích lačni«. Není to zahaubující pro tak mnohé křesťany ve vlasti? Kéž by Bůh urychlil příchod onoho dne, kdy ledem obklíčžený ostrov obdrží svého vlastního kněze a dobrodiní stále jeho přítomnosti bude účastným! Ze 100 Eskymů žijících na ostrově je již 75 katolíků.

Drsné zdejší podnebí činí ovšem misijnářský život bohatým na útrapy všeho druhu, ale horlivost domorodců činí jej bohatým také na radosti duchovní. Eskymáci jsou nadaní a velmi pozornými a učenlivými žáky, a jakmile jedenkrát význam a krásu našeho svatého náboženství pochopili, dávají na jevo takovou horlivost a takovou lásku k Bohu, že se až sami divíme.

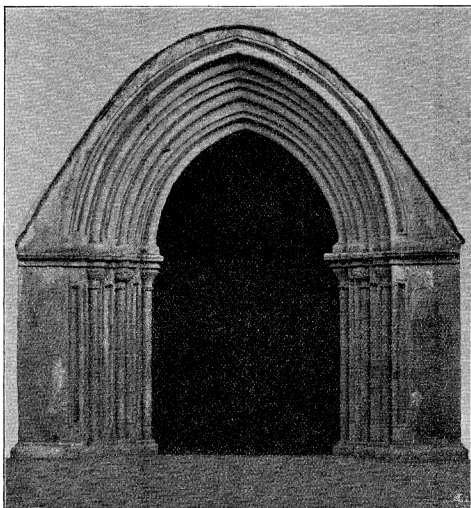
Podmínky, aby byl někdo připuštěn ke křtu sv., nejsou tak snadny. Nikdo nebývá připuštěn, kdo by neznal základních pravd katolické víry, kdo by neznal hlavních modliteb jako: Otčenáše, Věřím v Boha, modlitby litostné a modliteb před a po jídle a kdo by po několik měsíců svým dobrým chováním nebyl dokázal, že má pevnou vůli, býti dobrým křesťanem. Příprava trvá proto nejméně celý rok.

Jsem zde v Mary Igloo sám jediný a sice zároveň představeným, hospodářem (nevědčným to úkol), kuchařem a jediným odběratelem jeho výrobku. Palivo si štípu sám; abych se však k němu dostal, musím kolikrát snít na metr hluboký odhazovati. Moje první pokusy v kuchařském umění byly velmi šprýmovny. Tak zapomněl jsem na př. peka chléb na kvasnice a čekal jsem potom marně, až by těsto naběhlo. Jednou zkusil jsem své umění na paštýce; ale můj ubohý výrobek byl tak tuhý a tvrdý, že jsem osm dní potřeboval, abych milou paštýku snědl, a konečně musil jsem své psy zavolati na pomoc.

První rok neměl jsem ani tolik peněz, abych si koupil kousek slaniny. Jídelní lístek záleží zde pravidelně z ryb, masa tuleniho, slaniny a trošky hrachu nebo rýže. Poněvadž se tato potrava

nikdy nemění, brzy se zprotiví. Tulení maso chutná asi jako teletina zadělávaná v řepkovém oleji. Aby je člověk spolkl, musí každé sousto hodně osoliti a opepřiti a rychle jísti, dokud kuráž neochabne. Zoškliví se brzy každému tak, že jen nouze dohání, že po něm zase sáhne. Můj pokojík je asi 3 metry široký a o něco delší a je zároveň mojí spárnou,

První rok spával jsem, nemaje postelě, na stole. Ale první noc zdálo se mi ve snách, jakoby se mi půda bořila pod nohama a jakobych padal do jámy. Následujícího rána objevil jsem příčinu strašného snu. Stůl byl totiž tak krátký, že mi nohy visely přes okraj dolů. Následující noc jsem stůl o něco prodloužil a strašný sen se více nedostavil. Postelní

Jihlava: Vchod do zrušeného dominikánského kostela.

jídelnou, hovornou, dílnou, kuchyní, zásobárnou a psím špitálem. Mohu tam topiti jak chci, je tam vždycky taková zima, že vyleju-li vodu na zem, ihned zmrzne. Nesmím proto nikdy nohy nechat ležeti na podlaze. Nábytek záleží z několika židlí a beden, stolu a postele, t. j. pryčny, pokryté senem a přikrývkou z kožešiny.

plachty nepotřebuji, ježto odloživ pouze svrchní kožich a krční límec, spím oblečen.

Podnebí je zde nahoře ovšem velmi čerstvé, neboť teploměr klesá až na 56 C pod nulu. Zima je bohatá na bouře a trvá osm měsíců. Led začíná teprv v polovici června tátí a v září se zase dostavuje. Máme zde tedy jenom dva měsíce léto, které nám však ztrpčuje

nesnesitelná téměř útrapa, záležející v nesčetných hejnech moskytů. Po šest neděl znepokojuje nás tento kousavý hmz ve dne v noci. Půldruhého měsíce, po případě celé dva měsíce slunce zde nevidíme. Po tři měsíce máme světlo denní, tři měsíce soumrak, tři měsíce tmu, potom zase tři měsíce soumrak.

Všecky cesty konají se zde na psích saních. Saně jsou 2—3 metry dlouhé, půl metru široké. Můj potah pozůstává z devíti psů. Jsou to silná, chytrá zvířata. Můj vůdčí pes Špat zachránil mi minulé vánoce život. Byl jsem totiž vykonat missijní cestu do eskymáckého ležení 65 mil od Igloo vzdáleného, abych tam sloužil mši sv. Na zpáteční cestě byl jsem překvapen sněhovou bouří. Jeli jsme proti ní. Zatmělo se tak, že jsem ani svých psů před sebou neviděl a musil jsem obličej obrátiti do zadu, abych dýchatí mohl. Již jsem se domníval, že jsem ztracen, ale můj vůdčí pes se statně držel. Pronikaje proti větru v před, jakoby povzbuzoval své druhy, aby činili totéž. Potřebovali jsme dobré dvě hodiny, abychom dvě míle urazili. Avšak díky věrné vytrvalosti a bystrému čichu mých psů dorazili jsme šťastně k chýši. Ovšem zpozoroval jsem ji teprve, když jsme na ni narazili.

Obyčejně běží některý muž za saněmi, aby psí spřežení řídil. Často musil jsem v hlubokém sněhu na 50 mil vedle saní kráčet. Aby bylo lze po sněhu jíti, užíváme anglických sněžních střečiců 5—7 stop dlouhých. Za zimy 50—70 pod nickou studený vzduch by plíce spálil; proto dýcháme držíce před ústy kus kožešiny. Prsty umrzly by bez silných teplých rukavic v krátkém čase. Nos a brada umrzají mi každou zimu několikrát. Jediný prostředek, kterým lze zabrániti nejhoršímu, záleží v tom, že se ohrožené údy rychle trou sněhem. Chléb, sýr a sušené maso, které na takových cestách jsou mojí potravou, zamrzají a chutnají pak jako kus soukeného cáru. Doraziv do eskymáckého ležení spím na zemi na pytli z kožešin sešitém.

Dobrodružství a přihody často hodně trapné nejsou na takových cestách vzácností. Jenom jeden příklad. Na cestě do jedné ze vzdálenějších stanic sjížděl

jsem po stráni dolů. Dole se saně překotily, já jsem byl vyhozen a zlomil jsem si nohu v koleně. Z počátku neměl jsem tušení, jak těžce jsem raněn. Lékař bydlel 80 mil odtud daleko. Ježto byla cesta velmi špatná, musil jsem celou délku urazití pěšky a se svou bolavou nohou za saněmi běžeti. Byla to nejtrapnější a nejbolestnější cesta, kterou jsem kdy vykonal.

Velmi nebezpečná jsou ona místa v ledu, která jsou teplými prameny ze spodu až na tenkou vrstvu na povrchu roztavena. Jednoho dne řídil jsem své devítispřežení s nákladem 700 anglických liber, když najednou led povolil a těžké saně se probořily. Padl jsem až po kolena do vody jak led studené. Vytáhnouti saně do ledu stržené to přesahovalo síly jednoho jediného muže. Musil jsem holýma rukama odhazovati ledové kry, které se kolem saní nakupily, abych uvolnil cestu. Tak jsem stál dobré čtvrt hodiny ve vodě. V okamžiku, když jsem z vody vystoupil, zmrzly mi boty i punčochy v ledovou hroudu. Musil jsem je nahraditi suchými. To se však nemohlo státi tak rychle, aby se umrznutí jednoho prstu na nohu předešlo. Jaktěživ jsem zimy tak bolestně nepocítil jako v onen den. Proto kdykoliv se vydávám na cestu, myslívám si, že se více nevrátím. Každou zimu zmrzá zde na cestách několik lidí.

Ze svého hlavního bydliště v Mary Igloo navštěvují každý měsíc tyto stanice: Agiopok, která je 25 mil vzdálená a 57 katolických Eskymů čítá, Teller (50 mil 10 katolických Eskymů), Zlatý run (65 mil, 8 katolických zlatokopců), Kelton (16 mil, 4 katolické zlatokopce), Kongarok (66 mil, 36 katolických zlatokopců). Dvakrát za zimu chodím do Kap Prince of Wales u Beringova průlivu, jež 125 mil je daleko a má 12 katol. Eskymů, do Kandle (200 mil, 34 katol. zlatokopců) a do Connclu (100 mil, 20 katolických zlatokopců). Na celém tomto území jest jediný kostel a to v Mary Igloo, který i pro tamější obec příliš malý jest. Potřebujeme chrámu Páně, který by nejméně 150 osob pojmonti mohl. Za 8000 korun bylo by lze to všecko poříditi. Dům pro missiionáře, který by byl zároveň školou, stál

Úmysly apoštolátu modlitby.

V září modleme se za křesťanské lékaře.

(Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí papežem.)

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1. St.	Sv. Jilji , opata (700). — Obnova ducha řeholního. Vítězství našeho vojska. Dar statečnosti a trpělivosti. Ranění a umírající vojínové naši. Zajatci.	
2. Č.	Sv. Štěpána , kr. uher. (1838). — Císař a král náš. Slavné vítězství naší armády. Za vítězný a slavný mír. Uprchlíci. Odevzdání do vůle Boží. Nemocní.	
3. P.	Sv. Serafie a Sabíny , p. a m. (121). — I. pátek v měsíci. Odprošení B. S. P. Za pomoc a ochranu Boží. Zbožná mládež. Odvr. zlého. Povznesení mravů.	
4. S.	Sv. Rosalie , p. (1333). — Vázení si ctnosti čistoty. Milost sebepoznání. Povznesení mravnosti. Časté sv. přijímání. Odvrácení hříšné příležitosti.	
5. N.	<i>Neděle XV. po sv. Duchu.</i> Sv. Vavřínce Just. , b. (1155). — Naši velepastýřové. Přemáhání nízkých náklon. Mlčenlivost. Dar pokory. Naši vojínové v zajetí.	
6. P.	Sv. Magna , opata. (655). — Povolání k řeholnímu životu. Dar jednoty a svornosti. Věrné plnění povinnosti. Opuštěné rodiny. Ochrana vdov a sirotků.	
7. Ú.	Sv. Reginy , p. a m. (251). — Pohrdání radostmi světa. Povznesení mravnosti. Dar střídmosti. Šíření katol. tisku. Ranění a nemocní vojínové naši.	
8. St.	<i>Narození P. Marie.</i> — Obrození lidu zkrze Krista. Obnova slibu křesťního. Mariánské družiny. Bratrstvo růžencové. Kajícné pouťi. Útěcha opuštěných.	
9. Č.	Sv. Petra Klavera , ap. mal. (1654). — Kat. missie v Africe. Podpora kat. missií. Obrác. pohanů na víru Kristovu. Apoštolát sv. C. a M. V boji padlí vojínové.	
10. P.	Sv. Mikuláše Tolet. , řeh. (1309). — Za ochranu Boží vojínům. Dar házně Boží naší mládeži. Dar poslušnosti a uctív. dětem k rodičům. Odvr. moru a hladu.	
11. S.	Bl. Karla Spinoýa a spolumuč. (1622). — Katolíci mezi pohany. Kat. vystěhovalci. Denní sv. přijímání. Uklid. sporů mezi národy. Urychlení slavného míru.	
12. N.	<i>Neděle XVI. po sv. Duchu. Jména P. Marie.</i> Vítěz. naší armády. Sv. Otec a jeho snahy o mír. Marian. družiny. Důvěra k P. Marii v této těžké době. Zemř. kněží.	
13. P.	Sv. Notburgy , p. (1312). — Svěcení neděli a svátků. Horlivost v novém úřadě. Spofádané domácnosti. Horlívi zpovědníci. Dar pracovitosti. Křesť. dělnictvo.	
14. Ú.	Povýšení sv. kříže. (629). Podpora sv. míst v Palestýně. Armáda sv. kříže. Navrácení rozkol. do církve kat. Úcta sv. kříže. Slavné vítězství našeho vojska.	
15. St.	Sv. Nikomeda , muč. — Apoštolát modlitby. Jistý řeholní dům. Navrácení protestantů do církve katolické. Spolubratří. Právě obrácení. Příbuzní. † vojíni.	
16. Č.	Sv. Ludmily , patr. čes. (927). Sv. patronové naši chraňte nás! Jednota a svornost v národě našem. Příbuzní ve válce a zajetí. Vytrv. v dobrém. Umírající.	
17. P.	Sv. Hildegardy , abat. (1179). Ženská řehole a jejich ústavy. Věrné zachov. slibu. Obrácení odpad. Zbožné vychov. mládeže. Apoštolát modlitby. † rodiče.	
18. S.	Sv. Josefa z Kupert. , vyzn. (1663). — Usmíření národů. Oddanost ke sv. Otcí. Požehnání katol. podniků. Továřstvo Ježíšovo. Spolupracovníci. Nemocní.	
19. N.	<i>Neděle XVII. po sv. Duchu.</i> Sv. Januaria a spolumuč. (303). Armáda naše na jihu. † spolubratři v duch. spr. Pokora a skrom. v řeči. Stavba potr. kostelů.	
20. P.	Sv. Eustachia a spolumuč. (120). — Vítězství našich vojsk. Apoštolát dobrého příkl. Neohrožené vyzn. víry. Pobožné obcování mši sv. Podpora opuštěným.	
21. Ú.	Sv. Matouše , ap. P. (90). — Apoštolát slova a tisku. Šťastný návrat vojínů. Pokora srdce. Ošetřovatelé raněných a nemocných vojínů. Duch. spr. u vojska.	
22. St.	Sv. Mořice a spolumuč. (330). — Křesťanská statečnost. Konání povinností nábožen. Obětavost v povolání. Vedení katol. spolků. Vojínové v lazaretech.	
23. Č.	Sv. Tekly , p. a m. (I. stol.) — Přemáhání zlého. Čistota srdce u mládeže. Poznání vůle Boží. Šťast. hodina smrti. V boji padlí vojínové. Požehnání v práci.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
24. P.	Sv. Jaromíra , bisk. m. (1046). — Dar skromnosti a mírnosti. Stálost ve snášení utrpení. Láska k chudobě. Sdružení obětavých duší. Povolání ke stavu duch.	
25. S.	Sv. Pacifika , řeh. (1721). — Zjednáni slavného míru. Opuštěné rodiny. Sebranosť mysle. Dar právě zbožnosti. Boj proti opilství. Odvrácení drahoty.	
26. N.	<i>Neděle XVIII. po sv. Duchu.</i> Sv. Cypriana a Justíny , p. a m. (304). Úcta nejsv. Svát. Smír a náhrada nejsv. Srdci P. † rodiče, přízeň a dobrod. Setrv. v dobr.	
27. P.	Sv. Kosmy a Damiana , m. (303). — Dar kajcnosti. Obrácení hříšníků. Bohu zasvěcené panny. Vítězství naši říše. Odvrácení nakažlivých nemocí.	
28. Ú.	Sv. Václava , patr. země české, m. (935). — Úcta sv. patronů. Pokoření našich nepřátel. Důvěra v ochranu Boží. Duch sebezapření. Účinná láska k bližnímu.	
29. St.	Sv. Michaela , archand. — Sv. Otec a jeho snahy o mír. Apošt. modlitby v jistých farnostech. Soucit s trpícími. Sv. růženec útěchou vojáků. Naše vítězství.	
30. Č.	Sv. Jarolima , učit. cirk. (420). — Katoličtí učenci. Bohoslovné ústavy. Živí a zemřelí údové bratrstva B. Srdce P. a Apoštol. modlitby. Vyslyšení proseb.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Žádné povolání nepodobá se povolání kněžskému jako povolání lékaře. Jako duchovnímu jest léčiti duše, tak lékaři jest opět léčiti tělo. Jako duše úzce spojena jest s tělem, tak povolání kněze a lékaře jest úzce spojeno. Lékař mírní bolesti těla a připravuje cestu k pokoji duše. Lékař těší a povzbuzuje nemocného a často vytrhne jej z nebezpečí smrti; podobně kněz vlévá útěchu do srdce nemocného a vysvobozuje duši jeho od záhuby věčné. Z té příčiny i kněz i lékař požívá v lidu veliké vážnosti. Jako lékaři svěřuje nemocný své bolesti tělesné, tak zase otvírá srdce své knězi, duchovnímu otci, aby sňal tíhu nemocí z duše jeho a upokojil svědomí jeho. Takto se úkoly kněze i lékaře doplňují a navzájem podporují. Však plně dostojí tomuto vznešenému povolání jen lékař křesťanského smýšlení, proniknutý duchem živé víry. Křesťanskému lékaři záleží na tom, aby nemocnému nejen poskytnul ulehčení a uzdravení z nemocí, ale také na tom, aby duše nemocného byla uzdravena prostředky sv. náboženství, aby v nebezpečenství upozornil nemocného na započetí sv. svátostmi. Jen křesťanský lékař zná a je přesvědčen o veliké ceně duše nesmrtelné. Nemůže-li zachrániti tělo, hledí aspoň zachrániti duši nemocného. A proto prosme nejsv. Srdce Páně, aby vzbudilo v lékařích tohoto ducha živé víry a obětavosti.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za lékaře křesťanského smýšlení a na všechny úmysly, jež doporučovány jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Dejž, Pane, lékaře křesť. smýšlení!

Úmysl v říjnu: Duše dítek.

by asi 2000 korun, klášterík pro sestry, učovaly, asi 4000 korun. Bohužel nemá které by se děvčat, sirotků a nemocných missií zajištěných příjmů a byla dosud ujímaly a ženy v domácích pracích vydržována hlavně almužnou z Francie.

A. M. Kadlíčková.

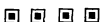
Večerní klekání.

S věže zavzní hlas klekání
když se večer ve kraj sklání,
Matce Boží píseň svou
ve kraj nese jásavou.

Od nemoci, chraň ji Matko,
ať je jí vždy v duši sladko,
ať jí mine žal a bol,
který skýtá země dol.

Sepnu ruce ku modlení
„Anděl Páně“ šeptám v chvění,
duše letí v domov můj,
Bože, matku ochraňuj.

A Maria slyší ráda
oč jí duše moje žádá,
vyslyší mne v každý čas,
prosby k Ní když letí hlas.

Jména Panny: »Marie« Matky Boží.

Dle »Benedicite« Daniel 3.

Dobrořečte : Mariánské.

Dobrořečte všechna díla Páně Pánu — dobrořečte pro Marii Pannu,
Chvalte Ho, vyvyšte Ho — chvalte Ho na věky.
Dobrořečte andělové Páně Pánu — dobrořečte pro Královnu Pannu,
Chvalte Ho, vyvyšte Ho — chvalte Ho na věky.
Dobrořečte vy nebesa Pánu — dobrořečte pro Nebeskou Pannu,
Chvalte Ho, vyvyšte Ho — chvalte Ho na věky.
Dobrořečte vody všechny (nebes) Pánu — Před vámi stvořenou Čistou Pannu,
Chvalte Ho, vyvyšte Ho — chvalte Ho na věky.
Dobrořečte vy mocnosti Pánu — dobrořečte pro Vznešenou Pannu,
Chvalte Ho, vyvyšte Ho — chvalte Ho na věky.
Dobrořečte slunce, měsíc Pánu — Obrazy pro Nejčistější Pannu,
Chvalte Ho, vyvyšte Ho — chvalte Ho na věky.
Dobrořečte nebes hvězdy Pánu — dobrořečte pro Zářící Pannu,
Chvalte Ho, vyvyšte Ho — chvalte Ho na věky.
Dobrořečte přival rosy Pánu — Vyprošené pro Marii Pannu,
Chvalte Ho, vyvyšte Ho — chvalte Ho na věky.
Dobrořečte vy duchové Boží Pánu — Duchem Svatým zastíněnou Pannu,
Chvalte Ho, vyvyšte Ho — chvalte Ho na věky.
Dobrořečte oheň, vedro Pánu — dobrořečte pro Marii Pannu,
Chvalte Ho, vyvyšte Ho — chvalte Ho na věky.
Dobrořečte studena i horka Pánu — dobrořečte pro Marii Pannu,
Chvalte Ho, vyvyšte Ho — chvalte Ho na věky.
Dobrořečte jinovatky Pánu — dobrořečte i s Marií Pannou,
Chvalte Ho, vyvyšte Ho — chvalte Ho na věky.
Dobrořečte mrazy, zima Pánu — dobrořečte pro Marii Pannu,
Chvalte Ho, vyvyšte Ho — chvalte Ho na věky.

Dobrořečte sníh a ledy Pánu — dobrořečte pro Marii Pannu,
 Chvalte Ho, vyvyšte Ho — chvalte Ho na věky.
 Dobrořečte noci, dnové Pánu — Červánkem zračící Marii Pannu,
 Chvalte Ho, vyvyšte Ho — chvalte Ho na věky.
 Dobrořečte světlo i tma Pánu — učiněné pro Marii Pannu,
 Chvalte Ho, vyvyšte Ho — chvalte Ho na věky.
 Dobrořečte blesky s mraky Pánu — dobrořečte pro Marii Pannu,
 Chvalte Ho, vyvyšte Ho — chvalte Ho na věky.
 Dobrořečte země (kráso) Pánu — dobrořečiž pro Marii Pannu,
 Chváliž Ho, vyvyšuj Ho — chváliž Ho na věky.
 Dobrořečte hory, kopce Pánu — Efraim Sion pro Marii Pannu,
 Chvalte Ho, vyvyšte Ho — chvalte Ho na věky.
 Dobrořečte rostlin květy Pánu — Lilií, růže pro Marii Pannu,
 Chvalte Ho, vyvyšte Ho — chvalte Ho na věky.
 Dobrořečte studnic vody Pánu — dané lidem pro Marii Pannu,
 Chvalte Ho, vyvyšte Ho — chvalte Ho na věky.
 Dobrořečte moře řeky Pánu — dobrořečte jméno: »Moře« Pannu,
 Chvalte Ho, vyvyšte Ho — chvalte Ho na věky.
 Dobrořečte všechny ryby Pánu — dobrořečte pro Marii Pannu,
 Chvalte Ho, vyvyšte Ho — chvalte Ho na věky.
 Dobrořečte ptactva zpěvná Pánu — dobrořečte pro Marii Pannu,
 Chvalte Ho, vyvyšte Ho — chvalte Ho na věky.
 Dobrořečte i zvířata Pánu — dobrořečte pro Marii Pannu,
 Chvalte Ho, vyvyšte Ho — chvalte Ho na věky.
 Dobrořečte syni lidští Pánu — dobrořečte pro Marii Pannu,
 Chvalte Ho, vyvyšte Ho — chvalte Ho na věky.
 Dobrořečiž: »Vyvolený« Pánu — dobrořečiž: »Vyvolená« Pánu,
 Chvaltež Ho, vyvyšte Ho — chvalte Ho na věky.
 Dobrořečte kněží Páně Pánu — dobrořečte pro Marii Pannu,
 Chvalte Ho, vyvyšte Ho — chvalte Ho na věky.
 Dobrořečte sluzi Páně Pánu — dobrořečte s Dívkou Páně Pánu,
 Chvalte Ho, vyvyšte Ho — chvaltež Ho na věky.
 Dobrořečte spravedliví Pánu — pro nejspravedlnější Pannu,
 Chvalte Ho, vyvyšte Ho — chvalte Ho na věky.
 Dobrořečte svatí Páně Pánu — dobrořečte pro Marii Pannu,
 Chvalte Ho, vyvyšte Ho — chvalte Ho na věky.
 Dobrořečte vy pokorní Pánu — dobrořečte pro Marii Pannu,
 Chvalte Ho, vyvyšte Ho — chvalte Ho na věky.
 Dobrořečte jména svatých Pánu — pro Marie jméno, svatou Pannu,
 Chvalte Ho, vyvyšte Ho — chvalte Ho na věky.

*

Chválu vzdejme Pánu, neb On dobrotivý jest,
 Chválu vzdejme Pánu, neb On milosrdný jest,
 Chválu vzdejme Pánu pro Marii Pannu,
 Neb pro její Jméno vytahuje z ohně,
 Z prostřed hořícího ohně válek všech dnes.

V pravdě jako po každé mši svaté kněz říká: »Benedicite« = »Dobrořečte«, tak po každém svatém přijímání velká a chvályplná, nejvyšší moudrá hodí se modlitba.

* - *

Nebot: Anděl Páně, jak psáno u Daniela ve hlavě 3, ve chvalo zpěvu tři mládenců v peci ohnivé, sestoupil do peci a s ním Duch Páně k nim. Duch Páně je vedl, poněvadž nejvyšší moudrosti vedeni v pravdě chvalo zpěv zpívali. Jako nejčistější holubice slétá z nejvyšších říší k zemi a vybízí všechna tvorstva ku chvalo zpěvu. Jak moudře a nám lidem neproniknutelně oddily a třídy nebes jme-

nuje. Jde a slétá níže a níže. Napřed zahrnuje jako — všechny světy nahore. Po nich a v nich předně obývající jmenuje anděly. Pak nebesa, po nich vody udržující se nahore. Po nich mocnosti a síly, pak slunce a měsíc. Po nich hvězdy a hvězdnatou celou říši. Po nich přívaly a rosy. Po nich duchy Boží jmenuje. A po nich oheň a vedro, studeno i horko, rosy a jíní, mrazy, zimy, ledy a sněhy. Po nich noci a dny, světlo i tmy. Po nich blesky a oblaky. Ne beze příčiny odděleně, rozděleně jsou jmenovány zajisté oddíly, vrstvy, sféry jednotlivých říší až slétá k zemi. Na zemi pak ve sletu zase pořadem nejvyšší hory, kopce, pahrbky s lesy, stromy jmenuje a níže níž sestupuje až k rostlinám, bylinám, květinám nejnižším. Po nich ku zdravým studnicím a vodám. Načež ku středu vod a řek pramenů: ku moři a v řekách se hýbajícím tvorům: velrybám slétá. Na to od řek a lučin vylétá zase ku zpěvnému ptactvu a s ním ku zpěvu a chvále vybízi všechno ptactvo v ovzduší. A jako rychlá holubice čistá, bílá křídloma svýma prolétá říši vzdušnou nad zemí a dotýká se tvorstva, zvířat a stejně ku chvále pozývá. Na zemi pak jako stupňovitě ku nejvyšším a nejdokonalejším, k synům a dcerám: lidem jde a z nich pak »Israele« vyvolený národ jmenuje. Mezi nimi pak, mezi vyvolenými zvláště »kněze« jmenuje. A z nich služebníky Páně, duchem Páně naplněné, duše spravedlivých, ano ještě dále svaté a pokorné duchem jmenuje. Ku konci Ananiáše, Azariáše, Misaele vybízi jako věrné, vyvolené ku chvalo zpěvu vybízi a jmenuje. Ne bez příčiny zajisté, ba nejvyšší moudrosti tak se dělo, tak se stalo. Končí: »z pekel vytrhl nás a vypustil z ruky smrti a vysvobodil nás z prostřed hořícího plamenu a z prostřed ohně.« Kdo by neviděl Duchu Páně: »Moudrosti«, jaký lidem samým nemožným jest. Končí veršem 89.: »Chválu vzdávejte Pánu; neboť dobrotivý jest. Na věky trvá milosrdenství jeho. Dobrořečte všichni opravdu zbožní Pánu Bohu — bokův! Chvalte a vychvalujte Ho; nebo po všecky věky trvá milosrdenství jeho!«

Jak moudrosti plná, myšlenkami vznešenými oplývající, chvályplná modlitba. Kdo by nevzpoměl však při veškeré chvále, při veškerých světech, krásách, při veškerých andělech, říších duchův, při všech lidech, při vyvolených, spravedlivých, svatých, pokorných duchem, kdo by nevzpomněl zvláště po sv. přijímání na nejpokornější, nejčistější ze všech světů a krás jejich ctnostmi a milosti plnou jejíž Jméno nejzvučnější: »Maria«. Bylo, jest a bude: »M a r i a«. P. Ševčík.

A. M. Kadlčáková.

V zahradě.

V letní době na zahradě
ráda chvíli dlívám,
ulehnu si v hebku trávu,
do nebe se dívám.

Vidím plouti bílé mráčky
po obloze jasně,
vidím včelku, kvítky pestré.
slyším zvuky jasně.

Jemný větřík čechrá travou
slunce jasně hoří
a má duše Bohu svému
tam v nebi se koří.

Klaní se Mu, chválu vzdává
za ty všecky divy,
jimiž na tom širém světě
všecko tvorstvo živí.

U stolu Páně.

Biblické úvahy o sv. přijímání. — Dle Aug. Arndta podává Jan Tagliaferro.

29. Vzkříšení Páně.

O slavnosti, v den, který učinil Pán, aby korunoval umučení Syna svého, měli bychom se slušně radovati a veseliti, protože Kristus vstal z mrtvých a není ho v hrobě, protože ten, který sebe ponížil až k smrti kříže, nyní oslaven jest slávou, kterou měl prve nežli svět byl. (Jan 17, 5.) Kristus Pán nyní jaté vedl vězně, (Ef. 4, 8.) srdce, které smutno bylo až k smrti, oplývá nyní božskou rozkoší. Co jest jasnější nad slunce? a přece jest zastíněno oslaveným člo- věčenstvím Pána Ježíše.

Klaněj se mu, duše má, miluj ho, veleb ho spolu se všemi ditkami Božími, které plesajíce oslavují vítězství svého krále, spolu se všemi dušemi praotců, kteří vítají svého Osvoboditele dlouho kýženého, především pak spolu s Pannou Marií, která dle všeobecného mínění první spatřila Syna svého vzkříšeného a jemu se klaněla. Ona byla tak hluboko ponořena do temnoty a hrůzy hory lebek; za to měla první nárok spatřiti vycházející paprsky slávy Syna svého. Ona měla největší podíl na jeho kalichu utrpení, proto ji útěcha Páně napřed navštívila. Andělé nebeští ještě nesestoupili, by zvěstovali vzkříšení Páně, Maria se již radovala, patříc na Syna svého, jenž znovu přijal život obětovaný.

Věčná krásó! Když andělé ti sloužili, když nejdokonalejší tvorové se ti klaněli, když strážci padali přemoženi hrůzou vyčkávající slávy, již jsi na mne pamatoval, již tehdy ustanovil jsi mi štěstí, bych tvé drahé tělo oslavené, které jsi ze smrti vzkřísil a s duší spojil, dnes přijímá, abys mne k sobě přivtěлил a byl mým životem, mým pokrmem, mou silou, mým pokladem, mé všecko! Příklad, odlesku věčného světla, přijď, živote všeho, co dýše, přijď a obživ mne! Ty, jenž brány měděné drtíš a závory železné lámeš, (Js. 45, 2.) znič v srdci mém všeliký odpor, jenž povstává proti tvému přichodu, Ty jsi nejsvětější, jenž i stín hřlchu nenávidíš, proto očist duši mou milostí tvou předcházející, kterou jsi dnes svět oblažil.

2. První čin, o němž nám v oslaveném životě Páně se vypravuje, přesvědčuje nás, že Pán Ježíš v životě i ve smrti jest Bohem smilování. Nezejvil se učedníkům, kteří ho vroucně a něžně milovali a srdečně toužili po tom, by ho spatřili; nesetřel slzi apoštola, který oplakával svoje provinění, ale vyhledal napřed duši, která nejvíce zhřešila, svou oslavenou přítomnosti oblažil první Magdalenu. Jakmile se obrátila, světice, láskou k Bohu puzená, následovala Pána Ježíše v jeho veřejné činnosti, aspoň touhou srdce mu sloužila, když nemohla skutkem. Láska ji přivedla pod kříž, a nyní neodstupuje od hrobu, v němž odpočívá jeho svaté tělo. Ale když ráno opět přišla do zahrady, nenalezla toho, jehož jediné hledá na zemi, tu pláče a nařiká, že vzali Pána, a že neví kam ho položili. Jako pravá nevěsta Ukřižovaného, chce spatřiti jeho svaté tělo, třeba bezduché, by ho slzami skropila. Jednak milost jí určenou musí zasloužiti vroucnější touhou, bolestnějšími slzami, a opravdovějším i pečlivějším hledáním.

Duše křesťanská, která hledáš Pána Ježíše a jeho tělo nejsvětější přijati chceš, ty nejsi jako Magdalena vydána sklamané naději, zármutku a starosti. Poklad nekonečné ceny nejsvětější Svátost, není daleko od tebe; v každém kostele na oltáři jest a často jej přijímáš a on vchází do srdce tvého. Každé chvíle máš přístup k Všemohoucímu, brány domu jeho jsou tobě otevřeny. Sloupové nebeští třesou se, a trnou k pokynutí jeho, (Job 26, 11.) ale v nejsvětější Svátosti jest síla jeho skrytá. Jeho sláva jest zastřena, aby tě neoslnila. Každý den můžeš přijímati Beránka Božího, nebo od východu slunce až na západ obětována bývá Pánu obět čistá (Mal. 1, 11.) a lidem se připravují hody vzácné. Dare božský, dosti veliký, bys obohatil i nejchudšího! Rozkoši nebeská, sestoupá na zem, připrav srdce mé k štěstí nevýslovnému tvé návštěvy milostné.

3. Magdalena spěchala k Šimonu Petrovi a k učedníkům, kteří Ježíše milovali, aby jim společnou ztrátu oznámila

a je prosila o pomoc, jak by opět našli Pána. Tak by měli všichni, které hřích tíží aneb neštěstí zkouší, utíkat se k služebníkům Páně, jichž rady nám pomohou znovu nabýti milosti a pokoje srdce. Když apoštolové hrob našli prázdný, poznaly pravdu a uvěřili vzkříšení Páně. Nato odešli učedníci zase. (Jan 20, 10.) Ale ne tak Magdalena. Domem

dění andělském Magdaleně, která nehladá anděly, ale Pána a krále nebeského? Kdyby jí v té chvíli bylo nebe otevřeno, ani pohledu, ani slova by jí nevyhláskalo, protože Beránek tam ještě nevesel. Blahoslavení, kteří hledají Pána s prostým a horlivým srdcem, neboť bude, že prve než by volali, vyslyší je a ještě, když oni mluví budou, uslyší (Is. 65, 24).

Jihlava: Kostel u sv. Jakuba.

jejím bylo Srdce Páně, v něm toliko odpočívala; všecka její naděje spočívala v něm. Proto stála venku u hrobu plačíc; a v žal svůj ponořena pozorovala vidění andělské. Kéž by i nám přáno bylo, viděti kůry andělské, kteří ve dne v noci naše oltáře střeží, stojíce kolem místa, kde náš Spasitel jako Bůh i člověk skutečně přítomen jest! Ale co jest po vi-

Konečně zjevil se Pán Ježíš sám a pln útrpnosti tázal se Magdaleny, po příčině slzí, chce z vlastních úst jejích slyšeti vyznání lásky, kterou sám zná nejlépe. Chce, aby mu sama vyložila svoje utrpení, jak to již učinila andělům, služebníkům jeho; onu bolest, že vzali Pána a ona že neví kam ho položili. Sama má vyjeviti příčinu slzí.

Jak omilostněna jest duše, kterou milosrdná Prozřetelnost Boží nechá vsudy marně hledati útěchy duchovní. Nucena k Bohu samému se utikati, vrhá všecko svou péči na Pána a poznává z vlastní zkušenosti, že jeho přisnost jest něžností, jeho prodlévání milosrdenstvím, jeho mlčení láskou toliko.

4. (Po svatém přijímání.) Pán Ježíš oddaluje touhu Magdaleny a tím její radost chce rozmnožiti. Mnohem vroucněji touží po tom se nám ukázat, než my žádati můžeme, jej spatřiti. Přeje si v slabých tvorech korunovati vlastní své dary, a jeho božské Srdce těší se, když jim dobře činit může. Jak ho dojala láska Magdalena! Jak něžně zvolal: »Maria!« Nyní ho poznala, klaněla se mu volajíc: »Raboni«, to jest »Mistře«. (Jan 20, 10.) Krátka, ale výmluvná rozmluva! Božská zábava mezi srdcem Boha a duší Boha milující. Sladká zpráva! Jediné a přece účinné slovo upokojilo Magdalenu, jež se nedala potěšit. Jméno, které Pán Ježíš již tak často vyslovil, nyní s větší něžností vychází z úst jeho! Jenom jedno slovo promluvil, ale to slovo vniklo až do té duše Magdaleny. Jest světlem jejímu rozumu, silou její vůli a rozkoší jejímú srdci! V nevýslovné blaženosti objala by ráda svaté nohy Páně, jejichž rány ještě nedávno slzami obmývala, ale Pán Ježíš jí dí: »Nedotýkej se mne«. (Jan 20, 17.) Věčná moudrosti, jak jsou nezpytatelní soudové tvojí a nevystižitelné cesty tvoje. Magdalene jsi pro velikou lásku mnohé hříchy odpustil, ale nedovoluješ jí, dotknouti se svého Těla oslaveného; a já bídny hříšník netoliko se tebe dotýkám, ale mám tě v srdci svém a klaním se tobě.

Můj Vykupiteli, nehledal jsem tebe s horlivostí Magdaleninou, nemiloval jsem tebe nikdy tak vroucně jak ona. neplakal jsem nikdy tak hořce nad hříchy svými, které jsou větší než její. Ne já jsem tebe vyvolil, ale tys mne vyvolil a s láskou nekonečnou mne jsi hledal, jako bych byl potřebný pro tvé štěstí, jako ty jsi nutný pro mé štěstí. Povolal jsi mne jménem mým, (Is. 43, 1.) jako jsi Magdalene učinil. Memám s ní odpověděti, že opravdu jsi můj Mistr, můj Vykupitel, moje láska nejvyšší, moje všecko? Nalezl jsem tebe a nespustím dřív se tebe,

až mi požehnáš. Dej mi poznati, že tvoje služba jest jhem sladkým, že nic není krásným a žádoucím, leč tebe miti, a že duši nic není tak tvrdým a hořkým, jako hříchem znectit Ježíše.

30. Pán Ježíš zjevuje se učedníkům do Emmaus jdoucím.

Dva učedníci Páně bavili se v den vzkříšení na cestě do Emmaus o těch věcech, které se dály v Jerusalemě. Ukrutnou smrtí Pána Ježíše srdce jejich byla naplněna, třebaž božská síla a hrdinná trpělivost milovaného Mistra v jasné paměti jim byla. Dosud nevěděli o konci jeho života, a třesli se pro nebezpečí, do jakých sami uvrženi byli událostmi. O smilování, dobrodiních a utrpeních Pána Ježíše rozmlouvali. »Kde jsou dva, neb tři ve jménu mém, tu jsem já uprostřed nich.« (Mat. 18, 20.) Jak snadno nabyli milostné přítomnosti Pána Ježíše. Vzpomínati na jeho milosrdenství jest nejsladším pramenem štěstí stálého. Jediná myšlenka na Pána Ježíše nahradí hojně tisícere útrapy, kterými by byla dobytá. To zkusili i učedníci, neboť stalo se, když rozmlouvali, a sebe se dotazovali, že i Ježíš přiblíživ se, šel s nimi. (Luk. 24, 15.)

Maje útrpnost se slabostí a bídou svých dítek na strastné pouti života, přichází Pán Ježíš i k nám, aby byl naším rádcem a pomocníkem. V nejsvětější Svátosti přebývá mezi námi. Tu jest, jako sloup ohnivý, který svítil lidu israelskému, vůdcem na neznámých stezskách tohoto života, vždy svítícím sluncem, by osvětloval noc naší pouti, pokrmem pro posilu duší. Trpěbas oba učedníci měli Spasitele u sebe, oči jejich byly držány, aby ho nepoznali. Tak se nám nestává. My víme, že Spasitel u nás žije, poznáme ho, a velebíme jeho všemohoucnost a dobrotu, která nám tuto velikou Svátost ustanovila. Apoštolové kdysi na hoře olivetské smutně patřili k nebi, protože Pán vešel do své věčné slávy; my však nesmíme se domnívati, že šťastná přítomnost Páně jediné budoucí blaženosti jest vyhrazena. Nikoliv, i tu na zemi jest nám blízko jeho smilování, i tu na zemi lidem dobré vůle dostane se pokoje, jaký jenom přítomnost Spasitele dává. Jsa blažeností nebes

»potom na zemi vidin jest obcoval s lidmi.« (Bar. 3, 38.) Veliký jest uprostřed tebe Svaty israelský. (Is. 12, 6.) Tvou rozkoší jest býti se syny lidskými, nuže přiblíž se ke mně, dovol, abych tě přijal, bych chodil s tebou a byl dokonalý. (I. Moj. 17, 1.)

2. Pán Ježíš tázal se: Které jsou to řeči, jež rozmlouváte vespolek jdouce, a jste smutni? Z hojnosti přetékaajícího srdce vypravoval jeden z učedníků události, které srdce jejich zaujaly, a otevřel cizinci veškerý zármutek duše. Udiveni nad tím, že někomu jsou nepovědomé hrozné události posledních dnů, tázali se učedníci Pána: »Ty sám jsi přichází do Jerusaléma a nepoznal jsi, které věci staly se v něm těchto dnů?« (Luk. 24, 18.)

Tato slova nelze-li použítí na tak mnohé křesťany, kteří v pravdách svaté víry jsou cizinci jako slepi pohané, kteří za svou nevědomost nejsou zodpovědni? Jako cizinci, neznající smilování Boží, jenž zemřel, aby je vykoupil, zdají se někteří křesťané jenom tomu žítí, aby uráželi jeho božskou Velebnost. Jako cizinci neznající nesmírnou cenu jediné milosti, vnuknutí aneb výčitky svědomí, pohrdají dary Božími. Chceme též býti cizinci v novém Jerusalémě v onom věčném městě, jehož obyvatelé dokonale krácejí po stezkách lásky, zobrazují ctnosti ukřižovaného Spasitele, jako zrcadla bez poskvrny, a hlásají světu jeho smilování? Božský cizince! tys opravdu mezi všemi jediný cizinec ve světě, pohříženém v nepravostech, cizinec v hříších, jichž tresty jsi nesl, cizinec v bolestech a strastech, jež jsi vzal na sebe, bys setřel naše slzy a ulehčil naše obtíže.

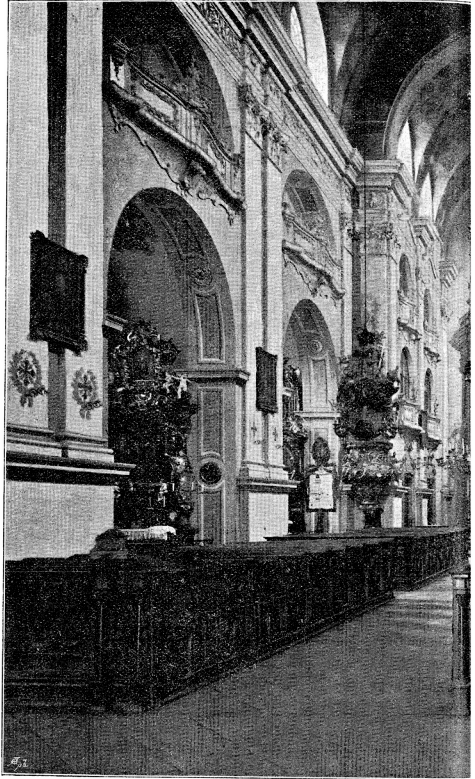
Božský Vykupiteli, proč tebe lidé nechávají jako cizince v této svátosti, kterou jsi sám ustanovil, ti lidé, se kterými se spojili chceš tak něžně, jak se spojivají nejlepší přátelé? Proč náš nevděk odporuje tvým úmyslům a nutí tebe, bys nám odepřel svých vzácných milostí?

3. Po mírné výtce slabé víry ukázal Kristus Pán učedníkům ze spisů Mojžišových a prorockých, že Kristus musel těch věcí trpěti a tak vjiti do slávy své, že Messiáš předpověděný v bolestech musel rozdrčen býti, než neporušený a slavný vzkřísen bude. Tuto

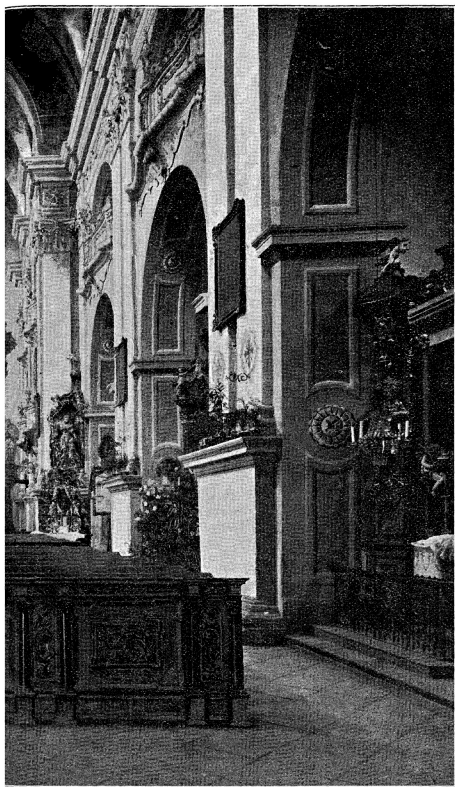
nauku dává Pán Ježíš všem, jež v tomto životě daří milostí posvěcující a častějším svatým přijímáním. Ukazuje jim jenom cestu, kterou sám vyvolil. Žádá, aby každý kdo chce míti podíl ve slávě jeho, i jeho kříž vzal na sebe a jeho následoval, protože i on utrpením a námahami vešel do říše nebeské. My slyšíme, že sobě musí odumřítí, kdo chce Bohu žítí, že kdo se ponízuje, bude povýšen, že třeba všecko opustiti, aby získal všecko, a přece voláme s Židy: »Tvrdá jest tato řeč, i kdož ji může slyšeti?« Byla by tvrdá a nesnesitelná, kdyby Pán Ježíš nebyl sám tak žil, kdyby nám nebyl příklad zanechal, jak i my činit máme. Ale ještě více, on sestupuje na oltáře naše, aby vešel do srdce našeho, a sladkou útěchou, svou přítomností a milostí zmírňoval trpkou nutnost příkrého sebezapření a vřel nám lásku k utrpení.

Kdyby učedníci byli poznali svého božského Mistra, kdyby jejich oči byly osvíceny, tak že by poznali v cizinci, jenž s nimi mluvil, onoho proroka, o němž právě rozmlouvali, s jakou uctivostí a pokorou byli by naslouchali jeho slovům! Kdyby věděli, že Pán nebes i země s nimi obcuje, s jak posvátnou úctou, bázní a láskou byli by ho prosili, by byl jejich hostem, když dělal se, jakoby chtěl dále jíti! Jak často ti, kterým sebe chtěl darovati v nejsvětější Svátosti, přinutili ho, by šel dále a poklad svého Těla nejsvětějšího daroval jiné duši věrné.

4. (Po svatém přijímání.) Namáhali se učedníci, by Pána, jehož považovali za cizince, přinutili, aby zůstal. I všel s nimi. Kolik světla, moudrosti a milosti dostalo se jim nyní! Naděje jejich nejodvážnější překonány, neboť »stalo se, když seděl s nimi za stolem, že vzal chléb, a dobrořečil a lámal a podával jim.« (Luk. 24, 30.) Před jejich očima vykonal zázrak poslední večere, dal jim sebe sama, vešel do srdcí jejich. Nyní otevřely se oči jejich a oni ho poznali. Nevýslovné nadšení zavládlo nyní v srdcích jejich, jakkoliv již rozniceni byli, když Pán Ježíš po cestě s nimi rozmlouval a jim Pisma vykládal. Doufali před chvílí, že Pán je vykoupí; jak pevně nyní věřili, že Israel skutečně vykoupen jest. Divný účinek nejsvětější Svátosti, neobyčejná milost hodného

Jihlava : \

Jesuită.

svatého přijímání! Proč by se mi nedostalo těchto milostí, když moje bída, rány mé duše, vzdechy a tužby mého srdce Pána přinutily, by ke mně přišel a mým hostem byl? Kdyby mne víra nepoučila o skutečné přítomnosti Boha v nejsvětější Svátosti, vlastní zkušenost duše mé by mne o pravdě této poučila. Nepochází-li nevýslovný pokoj a sladký klid od Boha přítomného, jenž duši rozněcuje a osvětluje, od koho pak pochází? Ano, můj Vykupiteli, i já jsem tebe poznal při lámání chleba! Nejednej však Bože, se mnou jako s učedníky tvými;

sotva poznali Boha přítomného, již již zmizel před zraky jejich. Neopouštěj mne tak rychle. Nebe i země se vším, co chovají, nenahradí blaho jediné chvíle spojení s tebou! Zůstaň se mnou, neboť večer života přichází a posud jsem tě dokonale nemiloval. Dej, ať srdce mé láskou vzplane, bych slyšel vniknutí tvé milosti, pronikni mne onou silnou, obětavou láskou, která mne pobádá, bych svůj život dle tvého příkladu zařídil, a tak všem dokázal, že jsem odhodlán podle tvých příkázání jednati, tobě náležeti a tebe následovati.

Stáří čili životem vzhůru.

Msgr. Baunard. — Z franc. Boh. Kyselý. — (Část další.)

IV. Neklid. Kam směřuje život?

Kam směřuje život? Kam směřuje můj život? — Tato otázka, jež klade se každému věku, nadhazuje se neodbytně starobě. Neboť jí nastává již zítra veplutí do přístavu, jenž leží mezi písčinami, znamená to ztroskotání, naprostou, nenapravitelnou záhubu.

Ale kdo odpoví na veledůležitou tu otázku? Můj duch, mé srdce, mé svědomí, celá má bytost je tu na rozpacích; toť neklid člověka. Nejednou jsem se jím zachvěl, ustrnul: znamenáť zároveň naši vznešenost i muku. — Všichni mudrci hledali na ni odpověď a píchli se po jejím ukonejšení. Ptal jsem se jich všech pořadem, jak ni prostředky dovolovaly, jak potřeby mé vyžadovaly. Co ni odpověděly jejich nauky? Co mi řekla filozofie někdejší, co nám praví dnešní?

V mé mladosti dávali jsme otázku tu racionalismu někdejší zduše vréte filozofie, onomu systému výmluvnému, rozehvělému, ježto byl nepokojný, zmučený a trpící; bylo to proto, že jeho upřímné, ale neúplné a neurčité, mraky zastřené zduševnění přece odmítalo pochodeň Zjevení. Jeho mistři nám říkali, že nám závidí naši prostomyslnou, ale šťastnou víru; a

my, tehdejší mlád, trpěli jsme s nimi vidouce je tak trpěti zlem, jež pokládali jsme tak vznešeným a zároveň krutým.

Ale již povstávala nová filozofie, aby útočila na ducha lidského. Obracela se přímo proti roztoženosti po nekonečnu, jakoby to byla dětinská vichřice, chorobná přepjatost, jež nám byla vočkována křesťanstvím; cno prý se slablo naše síly a zavedlo mysl naši do snů o budoucnosti, v níž nám nedalo naléztí ani pravdy ani štěstí.

Tehdy jsme slyšeli, jak Edgar Quinet (1803—1875) metá proti filozofii naděje výmluvné, domýšlivé, — trpké své stesky: „Proč přišlo (ptal se) křesťanství, aby vzbudilo člověka snícího na růžích a rozpoutalo v něm bezmeznou tížádnost? Od té chvíle dával se na zemi s pohrdáním. Překrásné údolí Tempe stalo se údolím slzavým a lidským dohodnutím získal člověk nekonečnost za cenu nekonečné bolesti.“

Slyšeli jsme Tainea (1828—1893) tehdy mlačistvého, jak tasí zbraň proti velikému zmatku, který po pádu antické vzdělanosti zavládl ve stroji lidského bytí, z čehož vzniklo porušení původní rovnováhy zdravých pokolení. Člověk si navázal povinností, které jsou nad jeho síly a unášejí jeho

srdce nad touhy smyslů a pátravost ducha. Teď touží po nadzemském a od osmdesáti let snaží se hudba i poesie rozšířiti tuto chorobu století; horečný pak shon a chvat našeho mozkového života je spíše pro rozjitření než pro vyhojení rány.”

Rozkoš! Byl to tedy paganismus s hýřivou svou smyslností, jenž zpětnou výbojností usiloval zvednouti své modly z masa a krve na ssutiny gotických našich chrámů, na jichžto štítech k nebi ukazující kříž zdál se zbytečný. — Zdaž měla tedy již pokoj melan-

Jihlava: Křtitelnice u sv. Jakuba.

Slýchali jsme Renana (1823--1892), jak se rovněž ohražuje proti „nadpřirozeným ideám, které již nechápou života bez zármutku,” jak želi smyslného pohanstva „oněch malých domů pompejských, kde všecko je sama radost, sama dokonalost — všude obrazy štěstí a rozkoše.”

cholická neukojitelnost vzhledem k záhrobí? I kdež! Po volných myslitelích přišli volní uživatelé života. Ověnceme se růžemi dnes, neboť zítra umřeme! Oh, smavé a veselé domky v Pompeji, oh, rozkošné údolí Tempe! Tu je rozkoš, tu bude tedy i štěstí a mír: tam směje život!

A z toho vyvstala nová filosofie; systémy filosofické vůbec často se rodí z podobných „zásad“. Budoucně nezbude na světě místa, jen pro ni samu a jednou ranou padne víra v duši i křesťanství. Nová tato filosofie, hmotářství, materialismus nebude než — ohromným systémem naprostého popření všeho, nevyjímaje ani rozumu.

Někdo se dívá rád na malebné zříceniny, ale popatřme na tyto trosky ducha lidského: Především nebude více vědy, hodné toho jména, nýbrž zbude pouze věda odvislá od pozorování nebo věda učící pravdám z oboru věcí matematicky dokazatelných; tedy nepátrej, človče, po absolutním, nečekej věci příštích, nepčeuj o věci nadpřirozené a nadsmyslné. Toť pozitivismus Comteův (1798—1857) a Littréův (1801—1861). Důledné nebude pak ani Boha, ani Stvořitele, ani Prozřetelnu, ani Zákonodárce, Odměnitelne nebo Mstitele: toť atheismus. Nebude ani duše nesmrtelné, ni života budoucího, naděje a věčnosti: toť matérialismus. Nebude nadpřirozena, zasahování bytosti vyšší, náboženství zjeveného, smyslům se vymykající příčiny stvořených věcí: toť naturalismus. Nebude ani svobodné vůle, ježto svět mravní řízen jest jako svět fysický výhradně nutností a osudem; nebude tedy ani povinnosti, ani zásluhy nebo hříchu: toť determinismus. Nebude dále ani absolutní pravdy, ani nezvratné jistoty, ani nezměnitelných zásad; ano a ne, bytí i nebytí, klad a protiklad, vše splývá v jedno dle nové logiky: toť skepticismus a hegelianismus. A tak se budou i děje i věci samovolně, neurčitě přetvořovati, jsouce osudově podrobeny zákonu pokroku a kolotajice ve víru věčného vývoje: toť evolucionismus. K tomu lze dodat, že přicházejí ještě jiní, neuprosní logikové, kteří z těchto školských teorií budují praktický pojem nové společnosti a prohlašují, že není ani hierarchie, ani autority, ani nadřízenosti, ni Boha, ni pána: a to je anarchismus vzniklý z atheismu. To znamená zavřítí nebe a srovnatí zemi. Není již společnosti a zbude ještě trocha lidskosti? Všecko bude již jen záviseti

od okamžiku, kdy nebude — ničeho: nihil. Toť nihilismus.

Nemíním přeháněti a hnusí se mi nemístné horlení, ale nemohu se netázati: Co si počítí při podobných naukách s duší lidskou, s jejími mohlutnostmi, touhami, s jejím vzletem a určením? A co s naší důležitou otázkou: Kam cílí život? Neboť nestojí v pravdě za to žítí pro vznešené dychtění, naději a lásku, nestojí věru za to stárnouti v očekávání čehosi velebného, abychom na konec ulehli bez čáky na probuzení, hlavu složenou na tvrdý ten a chladný kámen, abychom zůstali tam ležeti v noci věčné.

Filosofii nicoty odpovídá také poesie nicoty. Jedna prohlásila velikost volné myšlenky, druhá opěvala rozkoše volného života. Pohanstvo našlo si mezi námi zase své básníky. Jest to stará píseň z dob Horácových a Tibullových, je to Evoo bachantky, jež poznáván v rozpustilých slokách Theodora de Banville, kde mísí se výbuch smíchu a rouhavý výkřik se stonem zhýralců:

My, pro něž Boha není tu,
po kterém zbožný marně šílí,
nad veleměstem v blahé chvíli
vesele hledme k blankytu!
Sic umřeme, však ty, o máti,
ty mocná, jará přírodě,
bezduchý přijmeš popel náš
a v svěžích hájích žitím novým
pod klidným nebem červánkovým
mu v lepých kytkách zkvěsti dáš.

Bud nezbadatelnému zdar,
připijme rovněž krásě plavé,
a jako sad své plody smavé
všem nabídněme všecko v dar.
Den přijde, kdy nad starým poutem
se posmějí otroci,
kde kdo skráň růží ovije
svou posléz uvolněnou rukou,
a v klidu, s písní čarozvukou
smířeným bohům připije!

Toť výborný pokoj, onen všeobecný mír, jenž ve šťastný onen den zavládne! „My, pro něž Boha není tu,“ my, kteří se Boha nebojíme, čeho bychom se potom ještě báli? Snad lidí, zákonů, svědomí, hanby? To jsou slova stará, která vyznívají na prázdno, jakmile jsou prázdna

Boha . . . A hle, rázem se nahromadilo tolik nestoudnosti a kriminálních zločinů, rázem přibýlo tolik znepravňlostí a nízké surovosti, že bylo lze nejednou viděti, jak velmi nutno se báti civilisace, která se osvobodila od prvotní oné bázně, od bázně Boží. Ó jak bojím se vás vy, kteří se nebojíte Boha!

Tam je tedy ráj básníků? — „Nevím, jaký to vítr ze hřbitovů zadul dnes naší literaturou,” napsal kdos nedávno.

Vy, kteří se Boha nebojíte, když zpíváte, že je tak vysoko, nebylo by vám potřebí zabezpečiti se nějak skrytě proti němu? Slyším-li vás chvástati se tak po tmě statečností, vzpomínám na onoho hrdinu, který zabloudiv za

Jihlava: Kostel Jesuitský.

„My, pro něž Boha není tu . . .” ale je to také pravda? Díváte se opravdu vždy „vesele k blankytu”, když se zamračí a rozezhřmí? A jste tak jisti, že skončí pro vás vše „v klidu a s písni”? Co mi ukazujete na konci svých rozkvetlých zahrad? „Bzduchý popel.” Váš to popel! „Lépe kytice,” kvetoucí nad hrobem. Vaším hrobem!

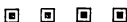
noči v lese, kráčí pln strachu, úděs v očích, ale dává se pojednou do bezstarostného hvízdání, aby si, strašpytel, namluvil, že není hlupákem, který by se lekal větru a strašidel.

Jeden z těchto chlubilů — byl to přelavný spisovatel Gustav Flaubert — napsal v jednom z posledních svých listů: „Zdá se mi, že jdu pustinou

bez konce, abych dospěl ne vím k a'm . . . Nic mne již na tomto světě nedrží, než naděje, že jej co nejdřív opustím, abych neoctnul se v jiném, který by mohl býti horší.“
Tak vyhlíží jejich konečný klid a úkoj.
 Tak si vede bludný ten duch, aby nám

namluvil, že se Boha nebojí. A k tomuhle náboženství se přiznávají, takového štěstí užívají dnes miliony a miliony. Tam tedy život směřuje? To je tedy cíl a konec nepokoje lidského? Toť ono zdravé, šťastné pokolení, jež bylo slibováno?

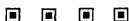
Různé zprávy.

Jihlava. Předkládáme několik církevních památek z Jihlavy. Bývalý jesuitský kostel, jehož se nyní používá jako vojenského, je vzácná barokní stavba z let 1680—89. Gotický farní kostel svatého Jakuba je mohutná třílodní stavba z let 1250—57. Patří k nejlepším svého druhu. Křtitelnice je nádherná práce s vypouklými obrazy slohu renesančního a byla z mědě zhotovena roku 1599. Bývalého dominikánského kostela používá se nyní k vojenským účelům, bohoslužby tam nikdy nejsou. Je uvnitř dřevěným lešením rozdělen na dvě poschodí. Je slohu gotického a pochází z let 1230—47.

Zasláno.

Sdružená venkovská omladina padlým bratřím. V den výročí korunovace dne 15. srpna byl slavnostním způsobem

posvěcen na posv. Hostýně základní kámen ku pomníku, jež postaví omladina svým bratřím, kteří položili na bojišti a v nemocnicích život za vlast. Prosíme všechny skupiny a příznivce naše, aby vykonali mezi sebou sbírku a poslali příspěvek na adresu: Dr. Klemens Žůrek O. S. N. Nová Říše Morava. Začátek učinili naši vojíní sami, kteří zaslali obnos ze svých úspor s podotknutím, že se těší myšlenkou, že když snad nebude znám jich hrob, společný pomník na sv. Hostýně dochová budoucím věkům jich památku. Druhé zastavení křížové cesty bude tímto pomníkem. Jména dárců se seznamem darů a jmény padlých, na jichž památku jednotlivé obnosy byly věnovány, budou po válce ve zvláštní skříňce zazděny do pomníku a za ně budou každoročně konány na sv. Hostýně bohoslužby a pobožnosti.

Díkůvzdání božskému Srdci Páně.

Z Českých Budějovic. Plníce slib svůj vzdávají školské sestry z Českých Budějovic upřímný svůj dík Božskému Srdci Páně, Marii Panně, sv. Josefu a svatému Antonínu za vyslyšení prosby.
 Školské sestry.

Nejmenovaná z okolí Kroměříže vzdává plnic svůj slib vroucí dík B. Srdci P. za uzdravení nemoci tváře a nohou.
 J. H.

Z Otnic. Plnic tak svůj slib srdečně díky vzdávám božskému Srdci P. a P. M. Lurdské za ulehčení v mé dlouhé nemoci. Čtenářka časop. Š. B. S. P.
 N. M.

Z Otnic. Srdečně díky vzdávám P. M. ustavičné pomoci a sv. Antonínu Pad. za uzdravení vnitřní choroby a otekliny nohou.

Š. M.

Lékaři křesťanského smýšlení.

(Hlavní úmysl.)

Dva stavy jsou pro lidstvo velmi důležité, kněžský a lékařský. Oba stavy se doplňují a podporují. Kněžský stav má na zřeteli duši nesmrtelnou a lékařský schránku této duše — tělo lidské. Kněz léčí duše prostředky duchovními — sv. svátostmi, lékař léčí nemoci tělesné léky a prostředky, které dal Bůh dobrotivý skrze přírodu lidem k užtku. Lékař hojí bolesti těla, kněz hojí bolesti duše, každý tím způsobem, jak od Boha ustanoveno jest. Často se setkají kněz i lékař u lože nemocného, oba vlévají balsám útěchy do srdce jeho. Jeden hledí zachránit život tělesný, druhý život duševní. Jeden má na zřeteli zdraví těla, druhý se stará o spásu duše nesmrtelné. Proto kněz i lékař mají svorně, ruku v ruce působiti pro blaho lidstva časné i věčné. Lid to dobře ví a proto si váží obou, i kněze i lékaře, má k oběma důvěru a svěřuje jim své bolesti ať duše ať těla. Tohoto vznešeného povolání dobře vědomi mají oba snažiti se, aby úkoly své věrně plnili a jeden druhého podporovali. Oba, kněz i lékař, se mají pro lid obětovati i k nejtěžší oběti hotovi býti. Kněz jest již ke svému povolání tak vychován. Jinak je s lékaři. Jsou na vysoké škole seznámeni s vědou léčení, znají léčivou moc bylin a rozličných chemikálií, znají dopodrobna tělo lidské, aby operacemi odstraňovali rozličné nemoci a úrazy; v tom věda lékařská učinila ohromné pokroky až ku podivu. Ale je k vědě té jistě něčeho potřeby a sice víry v Boha všemohoucího, který lidem dává schopnosti a moudrosti — slovem je potřeby smýšlení křesťanského.

Či jak by mohl svědomitě plniti povinnosti své, jsa takřka rozhodujícím nad časným životem nemocného, ba mnohdy i nad životem posmrtným? Kolik by zavínil svou nesvědomitostí, zanedbáním nemocných, svou neochotou přispěti rychle nemocnému. Od lékaře a jeho svědomitostí závisí tolik životů lidských. A proto je třeba ducha živé víry a smýšlení křesťanského. — Lékař musí míti útrpnost s nemocným, má s ním cítiti jako matka cítí bolest s dítětem svým. Nemocní jsou velmi citliví, co by si myslili, kdyby lékař neměl s nimi žádnou útrpnosti. Nemocný pozná hned po tváři, po hlase, po otázkách lékaře, má-li s ním soucit čili nemá. Pravá útrpnost jest ovoce víry a lásky k Bohu, pamatuje pravý lékař na slova Spasitelova: »Cožkoli jste učinili jednomu z nejmenších těchto, mně jste učinili.« Právě útrpností získal Spasitel srdce lidu. Kdo se nezahřívá na Srdci jeho, má snad krásná slova, ale lásky a oběti nezná. A jaké a jak mnoho obětí musí lékař nemocným přinést! Každou chvíli, ve dne v noci musí býti hotov na zavolání k nemocnému jíti, za každého počasí, za všech okolností! Hotov musí býti přispěti jak bohatému tak chudákovi, musí spěchati do bytu pěkně zařízeného nebo i do nejbídnější chatrče. V čas nakažlivé nemoci, když anděl smrti rdousí lidi bez rozdílu, když se prázdní města i dědiny, musí býti lékař připraven jako voják na všecko a má jako pomocný anděl od domu k domu útěchu a požehnání přinášeti. Kterak dostojí tomuto těžkému úkolu, nemá-li právě křesťanského smýšlení, nesílí-li jej živá víra?

Blízké stýkání lékaře s nemocnými jest též mnohdy nebezpečné i pro odhodlaného lékaře. Kolikrát přichází do styku s nepravostí. Jak často jej povolání jeho přivádí do okolností, v nichž jedině myšlenka na Boha, upomínka na nebe a peklo, šlechtná mysl, bdělost nad smysly, slovem prostředky sv. náboženství jej mohou od poskvrny zachrániti a čistým zachovati!

Více ještě než osobu lékaře vyžaduje blaho nemocného jeho zbožnost a to hlubokou. Či jak připraví lékař nemocného ku přijetí sv. svátostí umírajících, není-li sám přesvědčen o veliké ceně duše nesmrtelné, neuznává-li vůbec potřeby sv. svátostí? Obvyčejně nemá nemocný ani potuchy o blízkosti smrti, nebo je opuštěn, nemá nikoho, kdo by jej upozornil na rozhodnou chvíli smrti. Tuť úkolem lékaře jest, aby sám nemocného na nebezpečnosti smrti upozornil, neb aspoň příbuzným nemocného dali pokyn, aby zavolali k nemocnému kněze. Opravdu křesťanský lékař nečeká až na poslední chvíli, nýbrž v čas upozorní nemocného a jeho domácí

na útěchu sv. náboženství. Toto často prospívá i lékaři v jeho léčení; neboť jest jisto, že svátost posledního pomazání prospívá netoliko duši, ale častěji i tělu, že se nemoc zlepší a že modlitba církve i lékům předepsaným dodává zvláštní síly. Je-li nemocný v duši své upokojen, prospívá to i nemocnému tělu, nemocný je trpělivější, pokojnější a odevzdán do vůle Boží.

Vypravuje se o jednom věhlasném lékaři, professoru na vysoké fakultě lékařské, že vždy dal na jevo, že je katolíkem a to celým! Chodil každého týdne ke sv. přijímání. Denní své zaměstnání začínal vroucnou modlitbou a čtením písma svatého. Večer se modlival s domácími společně. V kostele měli věřící na něm nejkrásnější příklad zbožnosti a sebranosti mysle. Velice rád se modlival růženec. »Jednou, tak vypravuje o něm svobodomyšlný kolega, spatřili jsme u našeho kolegy růženec. Co? Ty růženec? Opravdu byli jsme všichni překvapeni: Učený professor, nejvyhlášenější lékař Rekamier, lékař králů a knížat modlí se růženec! Když jmenovaný spozoroval, že se tomu všichni divíme, pravil nám docela prostě: Ano, modlívám se růženec. Jsem-li o pacienta u veliké starosti a jsou-li všechny mé prostředky k uzdravení vyčerpány, obracím se k Tomu, který jediný může nemocného uzdravit. Protože sám tolik času nemám, abych Bohu všechny své potřeby přednesl, modlím se k nejblah. Panně jako mé prostřednici jeden dva desátky růžence.« Lékař tento zemřel 1852 se slovy: »O Bože, buď mne milostiv!« Den před svou smrtí byl ještě u sv. přijímání ve chrámu.

Může býti lékař sebe více lidumilný, přece všechna jeho lidumilnost nenahradí křesťanskou lásku a obětavost, pocházející z lásky k Bohu. O prosme tedy nejsv. Srdce Páně, aby nám vzbudilo hodně mnoho zbožných a zároveň učených lékařů pro duševní i časné blaho lidstva.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za lékaře křesťanského smýšlení a na všechny úmysly, jež doporučovány jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce. Srdce Ježíše a Marie, zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učíš, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní, jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Dejž Pane lékaře křesťanského smýšlení!

Úmysl v říjnu: Duše dítek.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník XLIX.

Vychází počátkem každého měsíce.

ŘÍJEN 1915.

Modlice se růžencem, posloucháme napomenutí sv. Pavla, oblékáme plnou zbroj, bereme na sebe štít víry, kterým můžeme hasiti všechny ohnivé kšpy nešlechetníkovy.

A. M. Kadláková:

Otci.

Ty dobrý tatíčku
jak tě mám ráda,
za tebe modlím se
v lůžko se klada,

Prosím, by dobrý Bůh
vždycky tě chránil,
aby tvé srdce víc
bol neporanil.

Aby ti sloužilo
štěstí a zdraví,
neboť tu na světě
poklad to pravý.

Aby tě minulo
co život kruší,
ať tvoje srdce jen
pokojně buší.

Ty dobrý tatíčku
ve světa znoji,
láska tvá bolest mou
v srdéčku zhojí.

A. M. Kadláková.

Náš kostelík.

Kostelík náš v středu vísky
mnoho let již stojí.
k němu řada chaloupeček
nizoučkých se pojí.

Hledí na ně kostelíček,
jak již stářím sešly,
vždyť ví, že již celé věky
nad nimi tu přešly.

Kostelík náš mnohé z chatek
stavěti i vídal,
jako věrný strážce jejich
chránil je a hlídal.

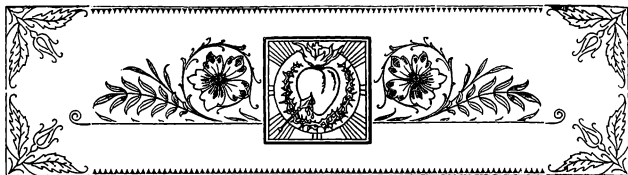
Slyšel, jak tu lidé chválu
Bohu svému pěli,
když je bol i žalost hnětili
k Němu s prosbou spěli.

Ba i slyšel radost zníti
z retů vesničanů,
když je štěstí v duši hrálo,
přišli dík vzdát Pánu.

Mnohým z nich i smutné hrany
odzvony zvony
a tu slyšel kostelík náš
pláč a smutné stony.

Kostelík náš v středu vísky
všecky nás tu chrání,
a Bůh dobrý s nebes výšin
dá nám požehnání.

Srdce Ježíšovo, dome Boží a bráno nebeská.

P. Rudolf Rozkošný T. J.

Když Isák sestarál a oslepnul, zavolał staršího svého syna Esaua, a poručil mu, aby šel na lov a připravil mu jeho zamilované jídlo, že mu za to dá své požehnání. Rebecka zaslechnouc slova Isákova, připravila rychle pokrm, přemluvila mladšího syna svého Jakuba, aby se přestrojil do šatů Esauových a přinesl svému otci pečení. Jakub tak učinil, a obdržel od otce požehnání. Esau však se tak rozhněval na svého bratra, že ho chtěl zabít. Jakub ze strachu utekl z otcovského domu a prochal ku svým příbuzným do Mesopotamie. Chtěje si v noci odpočinouti vzal kámen, podložil jej pod hlavu a usnul. Ve spánku měl sen. Viděl žebřík stojící na zemi a vrch jeho dotýkající se nebe, a anděly Boží vstupující a sestupující po něm a Hospodina an spořelhal na žebřík. Hospodin jej ve snu ujistil, že zem, na které spí, dá jemu a jeho potomkům, a že je bude vždy chrániti. A když procitnul Jakob ze sna, řekl: V pravdě Hospodin jest na místě tomto; a já jsem nevěděł. A lekaje se řekl: Jak hrozné je místo toto! Není tu jiného, jediné dům boží a brána nebeská. I. Moj. 16, 17. Učinil slib, že bude-li jej Pán Bůh chrániti, postaví na tomto místě oltář a bude na něm přináseti oběti.

Nazval-li Jakub ono místo na poušti, kde se mu Hospodin a andělé zjevili, domem Božím a branou nebeskou, tím větším právem může církev sv. užívati těchto slov o božském Srdci Páně. Nebot

v něm přebývá Božství daleko vznešenějším způsobem než oně noci na poušti v Mesopotamii. Ba vůbec není nikde v celé přírodě ani v celém vesmíru vzácnějšího, vznešenějšího přibytku, v němž by mohlo Božství důstojněji přebývati než v Srdci Páně. Vždyť proto Duch sv. je všemi přizozenými a nadpřizozenými milostmi co nejhojněji obohatil. Rozjímali jsme o nich v prosbě: Srdce Ježíšovo v lůně panenské matky od Ducha sv. vytvořené. Tentokráte budeme uvažovati o jiném domě Božím, ne sice tak vznešeném jako jest Srdce Páně, ale přece milém a útulném, totiž o domě nazaretském, který právem bychom mohli nazvati věrným obrazem domu Božího, jímž ve skutečnosti bylo srdce Ježíšovo. A když jsme v minulých dvou rozjímáních pozorovali Pána Ježíše, kterak poslouchá, pracuje, v domku Nazaretském poohlédneme se nyní na jeho první dva největší cititele: blahoslavenou Pannu Marii a sv. Josefa. Jistě, že každý cititel božského Srdce Páně je bude rád pozorovati a vynasnaží se je následovati, a bude je prositi za větší lásku k božskému Srdci Páně. Napřed se zkrátka zmíníme o domku, v němž bydlela sv. rodina. Byl jako jiné ve východních krajích: chudobný, postavený buď z kamene neb hlíny a obložený proutím. Zřídka mívají domky ve Sv. zemi více, než dva pokojíky. Střechu mají plochou, někdy s malou věžkou, v níž se domácí obyvatelé modlivají, neb v létě spávají. Na střechu se vystupuje buď z domu po schodech, neb z dvorku po žebříku. Dvorek je

obehnan plotem neb zídou. V rohu bývá malá pec, u níž roste buď vinný keř neb fik. Nářadí jest jako u chudobných lidí velmi jednoduché. Dílna sv. Josefa byla opodál domku. Tak jest tomu až posud v Nazaretě. Krajina jest sice hornatá, ale nemá strmých skal, ani srázných propastí, ani hlubokých lesů. Vše je obyčejné.

V takovém obyčejném domku žila sv. rodina; nikdo nepozoroval u ní ničeho zvláštního; ale přece její vnitřní život je vzorem pro všechny rodiny všech časů. V čem tedy záležel její vnitřní život? V lásce. Pokusme se aspoň poněkud vystihnouti lásku Panny Marie a sv. Josefa k božskému Srdci Páně.

Zahleďme se především na lásku bl. Panny. Bohoslovci u ní rozeznávají dvoji lásku k Pánu Ježíši: přirozenou t. j. lásku, jakou miluje každá matka své dítě, a nadpřirozenou t. j. lásku, jakou milují křesťané a zvláště světci božského Spasitele.

Matěřská láska Panny Marie byla větší než všech ostatních matek. Vždyť matky milují své děti i když mají nějakou tělesnou vadu neb duševní chybu; a milují je, i když děti je zarmouchují, milují je, i když mají mnoho dětí. Jak vroucně tedy blahoslavená Panna milovala své dítě, které nemělo ani nejmenší tělesné ani duševní vady, které bylo nejkrásnější, nejposlušnější, nejhodnější ze všech dětí! Které jí nikdy ani v nejmenším nezarmoutilo, ale vždy dělalo největší radost! Když to bylo její jediné dítě! Když mu nahrazovala otcovskou lásku, neboť Kristus Pán jako člověk neměl otce. Žádná matka tedy nemilovala tak své dítě jako Panna Maria Ježíška.

Nadpřirozená láska Panny Marie byla však také daleko větší, než největších světců. Víme ku př. o svatém Františku serafinském, že celé noci volával: »Pán můj a Bůh můj,« a svatý František Xaverský: »Můj dobrý Ježíši.« Matka Boží však více svého Syna milovala. Předně proto, že neměla žádných náklonností, které by jí táhly nezfízeně ku tvorům; nebyla nikdy při nezlitbě roztržita, aniž se kdy dobrovolně odchylovala ve svých myšlenkách od Boha, žádná tělesná slabost jí nerušila.

Za druhé jej milovala víc než ostatní svatí, protože Jej měla ustavičně u sebe. Den co den, každou hodinu snad i minutu na něho hleděla, jej pozorovala, sledovala, kterak víc a víc roste, jak prospívá moudrostí a milostí. Měla velice vnímavé srdce. Tímto srdcem pronikala do jeho nejsvětějšího Srdce a často s láskou vzpomínala na všechny události, které s božským dítětem prožila. Písmo svaté praví o této její činnosti: »Maria však zachovávala ta slova, uvažující je v srdci svém.« Dva-krát uvádí sv. Lukáš tuto větu v druhé hlavě svého evangelia. Ponejprv po odchodu pastýřů při narození Páně, a po druhé, když nalezla dvanáctiletého Ježíše v chrámě, vracějíc se s ním do Nazareta. Nechybíme však, tvrdíme-li, že i v Nazaretě zachovávala ta slova, uvažující je v srdci svém.« Slova tato znamenají: Panna Maria dávala bedlivě pozor na každou událost, na každé slovo, které se týkalo Pána Ježíše, srovnávala je s jinými, podobnými a dobře si je zapamatovala. Ku příkladu: Když přišli pastýři do Betléma poklonit se narozenému Ježíšovi a vypravovali, kterak se jim ukázal anděl a zvěstoval jim radost, která bude všemu lidu a kterak množství nebeského vojska volalo: »Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle!« — uvažovala Matka Boží o těchto slovech. Vzpomínala si, že před devíti měsíci také se jí v Nazaretě ukázal anděl a zvěstoval, že porodí Syna, jenž bude kralovati v domě Jakubově na věky a království jeho nebude konce. (Luk. 1, 32, 33.) Vzpomínala si také na návštěvu u Alžběty a na její slova: »Požehnaná ty mezi ženami a požehnaný plod života tvého.« »Blahoslavená jsi, že jsi uvěřila, neboť vykonány budou ty věci, které ti byly pověděny od Pána.« Luk. 1, 42, 45. Při narození Pána poznávala, kterak se všechny ty věci plní, že její dítě přinese radost všemu lidu, že bude kralovati v domě Jakubově na věky.

Podobně uvažovala o slovech Syna svého: »Zdali jste nevěděli, že já musím býti v tom, co je Otce mého?« Luk. 2, 49. Vzpomínala na

slova archanděla Gabriela: »Ten bude veliký a Syn Nejvyššího slouiti bude,« (Luk. 1, 32) a jim zase na slova Alžběty: »A odkud mi to, že matka Pána mého přišla ke mně?« (Luk. 1, 43.) Vzbuzovala víru v jeho Božství a s největší uctivostí se mu klaněla. A podobně si počínala při ostatních událostech ze života Páně: bedlivě vše pozorovala, dobře si pamatovala, ráda o tom rozjímala, a s láskou, vnitřní radostí a útěchou božského Srdce uctívala.

Obsah věty: »Maria zachovávala slova ta uvažujíc je v srdci svém,« můžeme poněkud rozšířiti. Jak již podotknuto, poznamenává sv. Lukáš ta slova o Panně po narození Páně a nalezení v chrámě. Nechybíme, když řekneme, že božský Spasitel v domku nazaretském svou milou matku a svého pěstouna často poučoval a uváděl do úmyslů Božích, zvláště, když sv. Josef neměl býti svědkem jeho veřejného působení. Vždyť tak důvěrně obcovával za svého veřejného života s učeníky, se sestrami Lazarovými, poučoval Nikodéma, Samaritánku! Čím více tedy se staral o zdokonalení svých rodičů! Když chodívali v sobotu do synagogy, která stála na hoře u Nazareta — odkudž lze viděti horu Tábor a galilejské moře, kde později Kristus Pán konal mnoho zázraků — proč by jim nebyl vysvětlaval leccos o svém budoucím působení, o království Božím, i o své smrti? S jakou asi pozorností naslouchávali jeho libým slovům! Daleko pozorněji, než Maria, sestra Lazarova, když seděla u nohou Mistra. Panna Maria sice necítila vždy ve svém srdci radost a útěchu při tomto poučování, ale často pronikala jeho slova jako meč její mateřské srdce, zvláště mluvil-li o svém hrozném umučení. Často asi opakovávala ona slova, která kdysi řekla při návštěvě archanděla Gabriela: »Ejhle dívka Páně, staniž mise podle slova tvého« (Luk. 1, 38) a vzpomínávala na prorocká slova starce Simeona: »A tvou vlastní duši pronikne meč.« (Luk. 2, 35.)

Připomeňme si ještě jednu důležitou okolnost v životě Panny Marie: že totiž žila se svým synem 30 roků a můžeme ovšem jen z daleka tušiti, jak velice po-

kračovala v lásce Boží! Když božský Spasitel při svém umučení pohlédl na Petra, který jej zapřel, a tolik milostí mu sdělil, že se Petr obrátil, jak velké proudy milostí vycházely z jeho nejlaskavějšího Srdce do srdce nejmilejší matky, kdykoliv na sebe pohlédli, kdykoliv mu nějakou službu prokazovala, neb o něm uvažovala, neb lásku k němu vzbuzovala. Mnozí bohoslovci se domnívají, že tak dlouho žil božský Spasitel v Nazaretě se svou Matkou, aby ji co nejvíce posvětil. Pro svatost, kterou získala za tak dlouhého pobytu s božským svým dítětem, doufáme, že božské Srdce Páně všecko splní, oč ji bude Panna Maria prositi. Proto byla nazvána blahoslavená »Naše milá Paní nejsvětějšího Srdce Ježíšova« a pod tímto názvem bylo r. 1864 ve Francii zřízeno bratrstvo za tím účelem, »aby v těžkých záležitostech, v největší bídě, v beznadějném postavení ať duševním neb tělesném bylo dosaženo šťastného výsledku všemocnou přímlovou naší milé Paní nejsvětějšího Srdce.«*)

Také k sv. Josefu jest od církve sv. schválena podobná modlitba: »Svatý Josefe, vzore a ochránce ctitelů nejsvětějšího Srdce Ježíšova, oroduj za nás.« (100 dní odpustků denně. Lev XIII. 19. prosince 1891.) Sv. Josef se v ní nazývá vzorem ctitelů božského Srdce Páně. A zajisté právem. Dlouho bydlel s Pánem Ježíšem, ač mu jako pěstoun poroučel, přece v něm uctíval Syna Božího, o něho otcovsky pečoval, pro něho pracoval, o jeho životě a ctnostech s láskou rozjímal a ustavičným obcováním s božským Spasitelem se více a více posvěcoval; takže, jak někteří bohoslovci se domnívají, zemřel spíše láskou než nemocí. Sv. Josef jest však také ochráncem ctitelů božského Srdce Páně. Neboť nemá jiného přání, než aby Pán Ježíš byl vždy více poznáván, uctíván a milován. Totéž chtějí ctitelé božského Srdce Páně a proto o ně pečují, chrání je zlého a v dobrém je utvrzuje.

*) Kdo se chce státi členem spolku, musí své jméno zapsati u řiditele spolku, a každý den se pomodliti modlitbičku: »Naše milá Paní nejsvětějšího Srdce, oroduj za nás!« 100 dní odpustků i pro nečleny. Lev XIII. 21. srpna 1886. Členové dosahují hojně plnomocných i neplnomocných odpustků.

Panna Maria a sv. Josef byli tedy prvními a největšími ctiteli Srdce Páně, jsou vzory pro všechny jeho ctitele a dům v Nazaretě byl opravdu domem Božím. Snad ve mnohém čtenáři vznikne také tajné přání: Kéž by i náš dům se stal domem Božím. Ovšem že již nebude žádný smrtelník tak šťasten jako blah. Panna a sv. Josef, nikdo nebude tak dlouho v tomto životě s božským Spasitelem obcovati jako oni. Ale častá vzpomínka na božské Srdce nahradí jeho viditelnou nepřítomnost. Často na ně vzpomínej!

Bys tak snáze mohl činiti, můžeš si obraz Srdce Páně pověsiti na význačné místo v pokoji a často na něj vzhlížeti a připomínati si ku př. co jsme až doposud o něm rozjímali: že jest Srdce Syna věčného Otce, že jest od Ducha sv. utvořené, se Slovem Božím podstatně spojené, že jest neskonale velebností — a přece chudobu milující, že bylo poslušné, pracovitě, neb můžeš vzpomínati na některou událost z evangelia. Tak budou i o tobě platiti slova, která sv. Lukáš uvádí o Panně Marii: Maria zachovávala ta slova, uvažující je v srdci svém — budeš mítí podobné zaměnění jako Panna Maria a sv. Josef v Nazaretě. A kdyby si tak počínali všichni domácí, kdyby mládež pohlížejíc na obraz Srdce Páně vzpomínala na jeho poslušnost, chudobní lidé na jeho chudobu, pracující na jeho práci, zda by takové domy nebyly domy Božími, jako dům v Nazaretě?

A takový dům by se stal také

branou nebeskou: t. j. lidé v takovém domě umírající, nemusí se obávat, že budou na věky zavrženi, nýbrž mohou doufati, že božské Srdce Páně se nad nimi smiluje a je věčně spasi. Neví sice člověk, zda-li lásky, čili nenávisti hoden jest (Kazat. 9, 1.), ale přece může doufati ctitel božského Srdce Páně šťastnou hodinu smrti: »Budu jim bezpečným útočištěm v životě i ve smrti. Jejich jméno bude vepsáno do mého srdce, a nebude z něho vymazáno,« tak přislíbil božský Spasitel blah. Markétě. A o těch, kteří po devět prvních pátků v měsíci přijmou sv. svátosti, pravil Pán Ježíš: »Obdrží vzácnou milost, že nezemrou v mé nemilosti, ale přijmou sv. svátosti, a budu jim v poslední hodině bezpečným útočištěm.« Jako tedy Kristus Pán stál u lože umírajícího sv. Josefa, tak slibuje těm, kteří budou jeho svatě Srdce uctívati, a zvláště budou-li prvních devět pátků světiti, svou pomoc a útěchu v hodině smrti. Proto se nazývá Srdce Páně branou nebeskou t. j. zda se tedy, milý čtenáři, modlívaš v litanii k božskému Srdci Páně: Srdce Ježíšovo, dome Boží a bráno nebeská, vzpomeň si na dům Boží v Nazaretě, a v duchu se otaž sama sebe, zda i tvůj příbytek je domem Božím? Zda totiž také ve vašem domě je Srdce Páně uctíváno, a zda je branou nebeskou t. j. zda je naděje, že obyvatelé vašeho domu se budou ubíratí po smrti do nebe, a přičiň se, aby opravdu váš dům byl domem Božím a branou nebeskou.

A. M. Kadlčáková.

Kaplička v lese.

V lese tam pod dubem
kaplička bílá,
do té se Maria
s Kristem svým skryla.

Tam denně pospíchám
po vzešlém ránu,
tam v zbožném vznícení
chvíli vždy stanu.

Modlím se k Marii
o požehnání
a s nebes v duši mou
pokoj se sklání.

Růženec, výzbroj křesťana.

Napsal Ignát Z h á n ě l.

Již dávno před Kristem řekl moudrý král Šalomoun v knize Kazatel: »Nic nového pod sluncem.« 1, 10. Již dávno minuly rytířské doby, časy, v nichž vládli, panovali, žili rytíři, oděni v železný šat, nosíce na svém těle ze železa přepevně zhotovenou výzbroj. Jenom ve sbírkách soukromých a veřejných, v museích uchovávají se jednotlivé části této pro nás již nezvyklé výzbroje válečné. Hlavně na starých zámcích vidáme tuto výzbroj rytířskou, jejíž hlavní části byly: helma, pancíř, štít, což vše bylo z pevné ocele anebo ze železa.

V nynější době však přišla tato starodávná, před mnohými staletími užívaná výzbroj opět ku cti. V mnohých našich městech zřídili »zbrojnoše«, čili »rytíře«, který má sloužiti dobročinným účelům. Svátý Pavel praví o pravé lásce, že »nikdy nepřestává«, že najde vždy něco nového, že jest vynalézavá. Protože nynější válka přinesla mnoho bídy všeho druhu, potřebí povzbuzovati lidi k dobročinnosti a tu připadlo se na středověkého rytíře, kterého staví v městech na náměstí; do jeho brnění lze zatlouci hřebík a dává se za to nějaký příspěvek ku zmírnění nouze a bídy, do níž válkou mnozí upadli.

Německý spisovatel dr. Filip Hammer umínil si, že vydá lidovou knihu o růženci, aby všechny povzbudil a nadchnul pro tuto modlitbu. Úmysl svůj jenom částečně provedl. Vydal čtyři objemné svazky, v nichž snesl obrovskou spoustu látky, ale podal tu jenom obšírný úvod k růženci, o němž mínil pojednati v dalších svazcích, v čemž mu však neúprosná smrt zabránila. V oněch čtyřech svazcích vykládá o růženci vůbec a vysvětluje jeho počáteční modlitby, Věřím, Otčenáš a Ztrávas způsobem místy velmi duchauplným. Jedna stat této doporučení hodné knihy jedná o růženci, jako o výzbroji křesťana. Podáváme z ní tuto některé části.

V Německu jest všem známá pověst, dle níž pryč od vánoc až do svátku svatých Tří Králů každou noc litá po všem světě houf divých jezdců, kteří

vše ničí. Ale před nimi kráčí ctihodný stařec »věrný Ekard«, varuje všechny lidi, zvláště však děti, aby zavčas uhnuli tomuto voji divokého vůdce Wodana. Tyto divoké voje tropí hrůzu dle pověsti po celou noc a teprve ranní klekání je zažene. Co tuto vybásnila a vybájila pověst, jest skutečností v duchovním životě. Sv. Petr napomíná ve svém listě takto: »Střízliví buďte a bděte, neboť protivník váš ďábel obchází jako lev řvoucí, hledaje, koho by pohltil.« 1. Petr. 5, 8. Totéž praví David v desátém žalmu, kdež čteme: »Neboť aj, hříšníci natáhli lučištlé, připravili střely své v toulu, aby střileli na upřímné srdcem.« Žalm 10, 8. Hříšníci dle těchto slov mají připraveny své střely a za tmy, když se toho nejméně člověk nadá, střílí po tobě, vyhodí šípy a raní tě.

Anglický básník Milton popisuje tuto divokou honbu ve své básni »Ztracený ráj«, následovně: »Před bránou pekla sedí dvě hrozné nestvůry, drží v tlamě závory pekla, vpuští do něho duše, ale žádně nevpustí ven. Jsou to: hřích a smrt, dcera hřichu. Těmto dvěma neustále dodává bohatou kořist do pekla třetí obluda: jest tříhlavá a sedmiocasá, s jedovatým hrotem na každém ocasu, s černými šupinami na těle, hadu podobným; za touto nestvůrou hučí a štěká neustále čbrowské stádo ošklivých psků, kteří se mohou skrýti za šupiny oně nestvůry, kde jich nikdo nevidí, odkud však mohou dále napadati.« Nestvůrou, která koná peklu služby dodáváče, dohazovače, sprostředkovatele a svůdce, jest žádostivost, opravdivá dcera hřichu; třemi hlavami se vyzumívá žádost těla, žádost očí a pýcha života. Sedmi ohony s jedovatým hrotem vyzumívá se sedmero hlavních hříchů a neustále štěkající psi, kteří se schovávají za šupiny obludy, jsou všeho druhu náruživosti, zlé myšlenky, ošklivé žádosti, divoké náklonnosti.

V této hrozné štvanci honí nepřítel duši lidskou, pronásleduje srdce, které hledí přivésti ku pádu. Proto potřebuje každý člověk pro svůj život nejen »věr-

ného Ekarda, ale také dobře zpracovanou výzbroj, aby vydržel nával nepřítelů, aby se uchránil před tolikerymi útoky a nástrahami.

O této výzbroji mluví jasně svatý Pavel v listě k Efeským, kdež čteme: »Oblečte se v plnou zbroj Boží, abyste mohli čelití úkladům ďablovým, neboť bojování není proti tělu a krvi, nýbrž proti knížectvím a mocnostem, proti světovládcům této temnosti, proti duchům zljm v povětří. Proto vezměte plnou zbroj Boží, abyste mohli odolati v den zlý a vykonávajíce všecko, státi (vítězně). Stjžte tedy (pohotově), jsouce opásáni na bedrách pravdou, oblečeni v pancíř spravedlivosti a obuti na nohou hotovosti evangelia pokoje, vezmouce k tomu štít víry, kterým byste mohli uhasiti všechny ohnivé šípy nešlechtníkovy a vezměte přilbici spásy a meč Ducha, to jest slovo Boží.« K Efes. 6, 11—17. Všechny tuto vyjmenované části zbroje má obléci křestan, který chce bojovati jako vojin Kristův. Všechny jsou obsaženy v růženci.

Růženec jest »štít em víry«, který žádá od každého z nás k plné zbroji Boží svatý apoštol Pavel. Ale předem jest vysvětliti, co se vrozumívá štítem?

Za dřívějších časů, dokud bojovali v poli válečném rytíři, hrál štít velikou úlohu. Vrozumívala se jim malá stříška, čili z nejlepší ocele zhotovený velký talíř, na venek vypouklý, který se nosil zavěšený na ruce a byl pokud možno velký; neboť zachycoval jim rytíř rány šavli, mečů, bodnutí pik, vypuštěné šípy. Ve sbírkách můžeme dosud viděti štíty, které byly z obou stran bohatě vyzdobeny, některé jsou i pozlaceny. Vévoda bavorský Albrecht V. měl štít, který byl na jedné straně vyzdoben překrásně vypracovaným obrazem Matky Boží s božským Děťátkem, na druhé straně byli svatí apoštolové Petr a Pavel, což znamenalo, že rytíř mini bojovati pod ochranou těchto svatých.

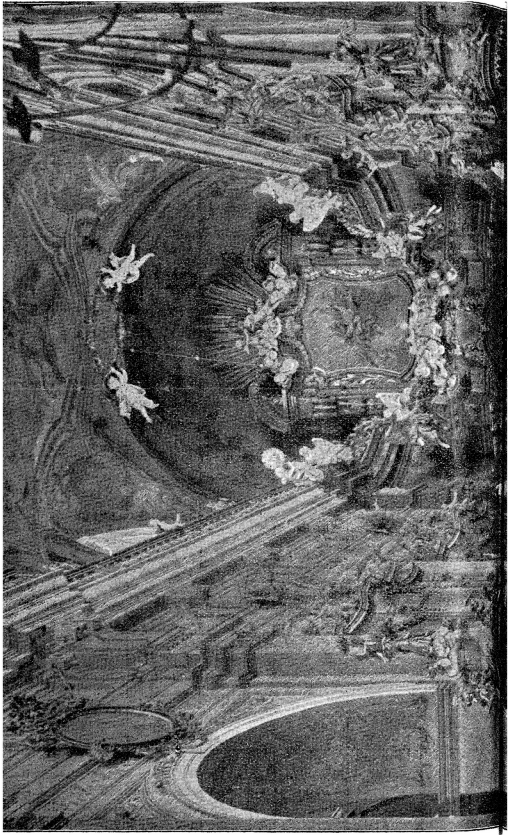
Štítem, na němž jest jasně, zřetelně vyobrazeno nebe, země, vesmír, vítězná, trpící, bojující církev, počátek i konec světa, jest víra. Nepřítel vystřeluje na naši duši ohnivé šípy, běda tomu, koho poraní. Jsou to: pochybování o Bohu, o nesmrtnosti, o posledním soudu, o

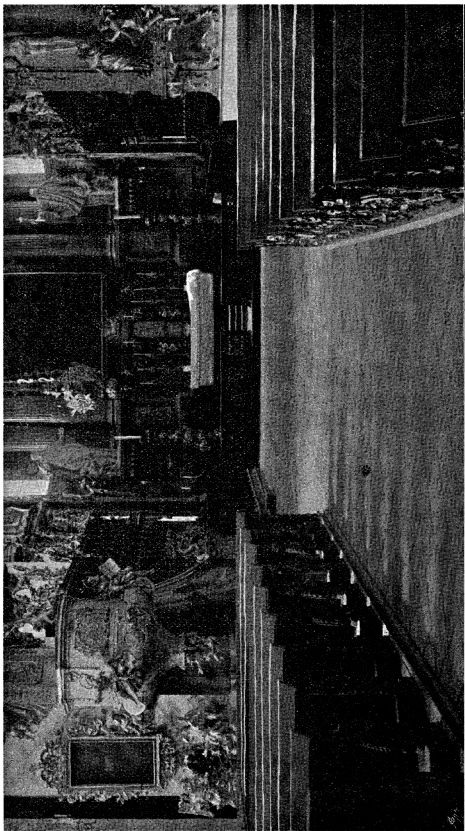
životě po smrti. Myšlenky tyto pronásledují pochybovače ve dne v noci, nikdy a nikdy mu nedají pokoje. Mnozí světci také byli jimi pokoušeni, jako na příklad svatý František Saleský ve svém mládí mnoho jimi vytrpěl. Toto jsou »ohnivé šípy nešlechtníkovy«, o nichž jsme nahoře slyšeli v listu sv. Pavla. Nic však nezmohou v duši věřící, u toho, kdo má pevnou, živou, vytrvalou víru; neboť jediná naše svatá katolická víra podává nám uspokojivé odpovědi na všechny pochybnosti, které mohou povstati v naší duši. Jediný náš katechismus dává nám uspokojivé odpovědi na otázky, jimiž tak rádi se obíráme a na něž pouhý rozum odpověděti nemůže. K čemu jsem, nač jsem, co bude se mnou po smrti?

Ve víře má křestan pevný štít, který odžene všechny pochybnosti, nástrahy, bludy. Růženec není však nic jiného, jako víra, pronášená v nejvelkolepější způsobě, v modlitbě; neboť bez víry nebylo by žádného růžence. Růženec jest duchovní katechismus, který předvádí před oči modlícího se jeden článek víry po druhém. Řeší tajemství víry, vyjasňuje pochybnosti, upokojuje o budoucnosti. Vždyť počínáme růženec modlitbou »Věřím v Boha«, v níž jest stručně všechno obsaženo, co má katolický křestan věřiti, aby byl spasen. Když sestupují haviři do vnitř země, aby tam pracovali a dobývali buď uhlí anebo kovy anebo něco jiného, berou s sebou lampičku, aby dole ve tmě pod zemí viděli, nezbloudili; beze světla by všichni bídně zhylni. Čím jest havířům pod zemí lampička, tím jest nám všem, bydlícím na zemi víra. Někteří tápou ve tmách. Kdo chce dobře žiti, dobře zemřiti, potřebuje světlo víry a najdeme je v růženci.

Modlice se růženec, posloucháme napomenutí sv. apoštola Pavla, oblékáme plnou zbroj, bereme na sebe štít víry, kterým můžeme hasiti všechny ohnivé šípy nešlechtníkovy.

Za starých dob počítali národ, obývající v Řecku Spartu, za nejbojovnější a nejsrdnatější ze všech tehdy žijících. Matky spartánské říkávaly svým synům, táhnoucím proti nepříteli: »Buď s ním anebo na něm! To jest, vrať se synu buď jako vítěz se štítem, anebo, musí-li

Vnitřek kostela Jesuitů v Brně.

býti, obětuj svůj život a pak tě donesou mrtvého na štítu.« Podobný štít máme v růženci; kéž bychom i my užívali slov matek spartánských, kéž by nám všem byl růženec štítem, se kterým zemřeme, kéž každý z nás drží až jej Bůh povolá, růženec v ruce. Může jej pak ukázati Matce Boží a na něj se odvolati, že se ho vždy rád modlíval. Učinme i my svým heslem slovo: Buď s ním, anebo na něm, ať žijeme, vždy s růžencem!

Dále žádá apoštol Pavel od každého vyznavače víry Kristovy: »přilbici s pásy! Přilbice jest pokrývkou hlavy. Chránila středověkého rytíře, aby nebyl zraněn na hlavě. Nepřítel hlavně se snaží svého soka poraniti na hlavě, jako na nejchoulostivější části těla; proto mívá rytíř přilbu zhotovenou z nejtvrďšího kovu, aby se od ní odrazilo každé seknutí mečem, každé bodnutí pikou. Co se vyrozumívá v duchovním životě přilbou? Jest to naděje, která prýští z pravé víry a spočívá na věčně pravdivém výroku našeho Spasitele: »Já jsem vzkříšení a život: kdo věří ve mne, byt i umřel, živ bude a každý, kdo žije a ve mně věří, neumře na věky.« Jan 11, 25. Tato naděje posilovala mučedníky při všech překrutných bolestech, jimiž je ďábelská zloba pohanská uměla trápit. Také nás má tato naděje slíti, abychom trpělivě nesli všechny kříže, útrapy, které nám zesílá Pán Bůh.

Kdo se modlí růženec podle úmyslu svatě církve, bere na sebe »přilbu spásy«. odívá se v naději, jest přesvědčen, že Bůh jej neopustí. Neboť v růženci jest obsaženo nejen vše, co máme věřiti, nýbrž také vše, co můžeme doufati. Kdo se modlí růženec, plete růže kolem dvou nejsvětějších osob, které máme v naší svatě víře, kolem Ježíše a Marie. Svatý Bernard říkával: »Jediná má naděje Ježíš a po Ježíši Maria.« Ve všech životních potřebách utíkáme se k Ježíšovi, k svému Spasiteli. Nemůžeme věřiti, že by ten, který řekl: »pojďte ke mně všichni, kteří se lopotíte a jste obtíženi a já vás občeřstvim.« Mat. 11, 28, mohl nás, doufající v jeho pomoc, opustiti, že by neměl s námi smilování, odpustění, že bychom neměli přístupu k jeho, nás mi-

lujícímu srdci. Ano, jediná naše naděje jest Ježíš.

A kdyby se snad stal neočekávaný případ, že by řekl Ježíš: »odejdi ode mne, neznám tě«, nezoufej, vezmi svůj růženec a obrať se na Matku Spasitelovu a volej: po Ježíšovi jediná má naděje jest Maria!

Růženec předvádí nám před oči obě naše nejsvětější a nám nejdražší osoby Ježíše a Marii; Marii, všemocnou v prošení a Ježíše všemocného ve vyslyšení; stopadesátkrát máme je v růženci před očima. Jest tedy růženec skutečně »přilbou naší spásy«.

Svatá Magdalena Pazzisi slyšela, kerak se předčítal životopis sv. Františka Xaverského a tu všecka rozohněna zvolala: »Kéž bych byla ptáčkem, abych mohla letěti do celého světa a obracet duše ku spáse!« Kterýsi horlivý missionář říkával: »Modlím se a doufám!« Každý z nás má mnoho proseb, tužeb, které by rád přednesl Spasiteli. Nuže vezmi do ruky růženec, modli se a říkej: doufám, že mne Ježíš na přiluvu své matky Marie neopustí a vyslyší.

Růženec má nám dále býti »pancířem spravedlnosti«. Pancířem se rozumně šat z ocele, který docela přikryl rytířova prsa a záda; byl co možná nejdelší, aby chránil největší část těla. Čím jest pancíř tělu, tím má býti spravedlnost duši. Kdo jest spravedlivý, má čistou duši a jest Bohu milý.

V nádherném dómě v Bambergu jest pochován sv. Jindřich, toho jména II., císař německý. Na náhrobku jest mezi jinými ozdobami také umístěna socha spravedlnosti, která drží v ruce váhu, ale její jazýček není právě v prostředku, jak by měl býti, ale jest poněkud nakloněn na levo. Jest tam pověst, že, až se nakloní jazýček úplně doprostřed, bude konec světa. Zdali není podobně na světě? Není všude taková spravedlnost, jakou předpisují naše zákony. V přemnohých případech jest jazýček spravedlnosti nakloněn na levou stranu.

U starých národů byla báje, že spočívá všechen svět na čtyřech obrovských sloupech; kdyby se jeden prouchal, pak by se zřítíl celý svět; celá budova světová dostala by trhliny a klonila by se k pádu. Jak každý víme, není takto

svět uspořádan, ale o světě duchovním mohli bychom dobře tohoto srovnání užiti; spočívá v pravdě na čtyřech sloupech, kterými jsou čtyři hlavní ctnosti, totiž opatrnost, spravedlnost, statečnost a mírnost; jsou proto hlavními, protože všechny ostatní ctnosti mravné v sobě obsahují a je pořádají. Hroutí-li se jediný z těchto čtyř sloupů ctnosti, jest porušena celá budova, jest nebezpečí, že mravnost klesá. Ale z těchto čtyř hlavních ctností jest v největším nebezpečí spravedlnost; do ní dává se nejraději červotočina.

Jeden starý učenec-právník nazývá spravedlnosti, každému dání jeho. A kdo má právo od nás něco žádati? Jsou to: Bůh, bližní a naše duše. Jsme tedy spravedliví, dáváme-li Bohu, což Božího, bližnímu, což jeho jest a duši, což jí přísluší. Ale bohužel mají tito tři dosti příčiny stěžovat si, že nedostávají, co jim patří, nač mají právo. Tolik žalob na nespravedlnost nebylo snad nikdy ve světě, jako právě za našich dnů. Proto správná jest snad pověst o váze na náhrobku císaře Jindřicha svatého, že bude konec světa, až bude všude spravedlnost, až bude ručička na váze státi právě v prostředku.

Kdo se modlí růženec a koná, co vyslovují jeho ústa, dává zajisté Bohu, což jeho jest, dává bližnímu a duši, co jim patří. Pohlédněme na růženec, který nazývá hrabě Galen »modlitbou rodiny křesťanské« a přesvědčíme se, že má v sobě »pancíř spravedlnosti«. Modlíme se v růženci Otčenáš, který jest nejen modlitbou, nýbrž také napomenutím, kázáním, které k sobě proslovuje dle rozkazu Božího každý křesťan častokrát za den. Kázání toto však stále připomíná, abys dával Bohu, což Božího, aby se posvětilo jméno Boží, přišlo k nám království Boží, aby byla vůle Boží vykonávána na nebi i na zemi, aby se dávalo duši, což její jest: aby nám dal Bůh každodenní chléb, odpouštěl nám naše viny, neuváděl nás v pokušení; konečně abychom dávali bližnímu, což jeho jest, totiž abychom v něm ctili spoludědice království nebeského, abychom mu odpouštěli, jako si přejeme, aby nám bylo odpuštěno a aby Bůh jej i nás chránil ode všeho zlého. V růženci tedy sku-

tečně oblékáme na sebe »pancíř spravedlnosti«.

V Innomosti, v hlavním městě země tyrolské, mají na kasárně následující nápis latinský: »Militi recta tueri, to jest, vojínovi přísluší hájiti právo. Život každého z nás jest dle slov Pisma »bojování«, jak čtete u zbožného Joba: »Bojování jest život člověka na zemi.« Job 7, 1. Svatý Pavel napomíná: »Spolu snášej utrpení jako dobrý bojovník Krista Ježíše.« II. k Timot. 2, 3. Můžeme slova tato rozšířiti a říci: modlí se pilně růženec, abys dostal chuf a lásku býti pravým vojínem našeho Ježíše Krista a dával Bohu, bližnímu a duši, což jejich jest, abys hájil práva jejich.

Růženec má dále býti také »pásem pravdy«. Rytíři nosili okolo těla opasek, aby šat lépe slušel a také bývaly na páse háčky, na něž se zavěsil meč. Co chce říci svatý Pavel, když napomíná: »Stůjte pohotově, jsouce opášení na bedrách pravdou?« Jakou má podobnost pravda s opaskem?

Poblíže čarokrásného jezera čtyřkantonského u města Luzernu jest hora, které se říká hora Pilátova. Lid tamější vypravuje, že velmi často slyšeti ze vnitřa jejího bruceň, hučení, o němž jest pověst, že jest to neustálé volání: Co je pravda? Byl prý Pilát za trest, že nechtěl poznati pravdy, zaklet do této hory, proto tam stále opakuje otázku: Co jest pravda?

My všichni dobře víme, kde máme hledati pravdu. Ježíš řekl: »Kdo vás slyší, mne slyší, kdo vámi pohrdá, mnou pohrdá, pohrdá tím, který mne poslal.« Luk. 10, 16. Ježíš pohrozil těm, kteří nechtějí věřiti jeho pravdě, věčným zatracením, řka: »Jdouce do veškerého světa, kažte evangelium všemu stvoření. Kdo uvěří a pokřtěn bude, spasen bude: kdo však neuvěří, bude zavržen.« Mar. 16, 15. Bůh jest nejvyš pravdomluvný, nejvyš svatý, proto všechno, co nám předkládá k věření, jest pravda. Pravdu svou ponechal svatě církvi a aby se nemýlila, udělil jí dar Duchu sv., slibiv jí: »Aj já s vámi jsem po všechny dny až do skonání světa.« Mat. 28, 20. Nemá proto nikdo z nás příčiny tázati se, jako kdysi Pilát: Co jest pravda?

Jest velkým neštěstím naší doby, že s výsměchem a úštěpkem se ptají mnozí

po pravdě, ač ji mají před sebou v Kristu a v jeho církvi. Mnozí nechtějí totiž nic slyšet, nic vědět o pravdě, proto pozorujeme tolik lží ve světě, lží velkých i malých, u chudých i bohatých, při počítání, při váze i při měření! Dobře řekl kdosi prostonárodně: »Kdyby byla tvá ústa mostem, přemnoho lidí by se propadlo.« Ze lze neměl ještě nikdo prospěchu, ale vždy nesmírnou škodu; lež nikoho neučinila šťastným a spokojeným. Bojujme proti každé lži, ať se ukazuje jakýmkoliv způsobem. Všechno naše jednání, řeč, myšlení, skutky, přání, zkrátka všechn náš život buď rovný, správný, jako bychom byli opásáni »pásem pravdy«!

Růženec jest způsobilý utvrditi nás v pravdě, abychom pravdu poznávali i podle ní živi byli. Modlice se růženec, provázíme Ježíše Krista v růženci radostném, bolestném a slavném po celém jeho pozemském životě; jakoby celá mapa se všemi význačnými událostmi z jeho života se před námi rozvíjela, jako bychom byli svědky stvoření, vykopení a posvěcení. Nic zajisté není více způsobilo, vstřípiti nám ošklivost ku hříchu, více nás povzbuditi ku životu, řídícím se vždy a ve všem jedinou vůlí Boží, jako pohled na trojí důkaz Božího smilování, které nám před oči staví růženec, totiž na jesle, kříž a soudnou stolicí, trestajícího soudce. Jest tedy růženec skutečným »pásem pravdy«.

Na tomto pásu má viseti »meč Ducha, to jest slovo Boží«. Kdo chce dobře bojovati, potřebuje především dobrého, ostrého, vybroušeného meče. V pověstech vypravují se podivuhodné věci o mečích, které nosívali kdysi rytíři. Kterýsi z nich měl meč, kterému říkali »bratr blesku«; když jej vytáhl z pochvy, zasvítíl prý jako blesk anebo jako severní záře, do čeho jím tal, přetal.

Podobný meč potřebujeme všichni, neboť jsme vojínové Kristovi a mečem tím jest nám slovo Boží. Sv. Pavel praví o tomto slovu Božím: »Živě jest slovo Boží a účinné a říznější nad každý meč dvojbřítý; proniká až do rozdělení duše a ducha a rozeznává myšlenky a úmysly srdce.« K Žid. 4, 12. Dobře tomu, kdo v boji proti nepřátelům drží ve své ruce

meč Ducha, to jest slovo Boží, které máme ve víře; jistě zvítězí, přemůže všechny nepřátele své spásy.

Růženec jest slovo Boží; vše, co se v něm modlíme, pochází od samého Boha, anebo obsahuje, co Ježíš hlásal, kázal, učil. Staří rytíři odkazovali své meče svým dětem a potomkům, jako drahocenné dědictví. I my zdědili jsme růženec po svých předcích, kteří se ho rádi modlívali, s růžencem v ruce umírali. Kéž i my podobně učiníme.

Konečně volá svatý apoštol Pavel křesťanskému vojínu: »Stůjte obuti na nohou, hotovosti evangelia pokoje.« Vypravuje se v dějinách válek napoleonských, že špatný obuv byl spolu příčinou neúspěchu v Rusku; vojáci dostali od dodavatelů tak bídné boty, že brzy měli místo nich na nohou hadry, běhali v kruté zimě bosí a tak bídně zahynuli.

Čím jest obuv pro vojáka, tím jest pro křesťana horlivost pro čest Boží. Sv. Pavel horlil tolik pro čest a slávu Boží, že napomínal své, řka: »Buď že jíte neb pijete, neb cokoliv jiného činíte, všechno ke slávě Boží činite.« I. ku Kor. 10, 31. Bez horlivosti nic se nedokáže. Hlavně missionáři jsou v této příčině až po dnešní den neúmorně činni, hlásající evangelium míru. I každý z nás můžeme působiti ve svém oboru, ve svém povolání; vždy a ve všem pracujeme pro slávu a čest jména Božího.

V této horlivosti nás upevní růženec, vždyť musil by míti místo srdce kámen, kdo by při modlitbě růžence zůstal lhostejným a nerozhnil se pro čest a slávu Boží.

Známý vojevůdce princ Evžen byl malé postavy a když chodil večer po ležení a drže v ruce růženec se modlil, říkali vojáci: »Náš „malý kapucínek“ se modlí růženec, zítra bude pro nás mnoho práce; vždy se to vyplnilo. Růženec má býti každému pobídkou ku větší horlivosti, čili, jak praví svatý Pavel, jest obuví k horlivosti evangelia míru.

Maršálek Radecký jezdil za pochodů ve voze. Jednou ho hledali; vše bylo připraveno k dalšímu pochodu, jediný maršálek tu nebyl. Našli ho seděti v ko-

čáře, kde usnul. Vedle něho ležel jeho rúženec.

Budeme-li se modliti nábožně rúženec, bude nám výbrojem, který nám

dopomůže, abychom se jednou dostali do slávy nebeské, kde bude možno zřítí na Pána tváří v tvář a velebiti Jej na věky věkův. Amen.

A. M. Kadláková:

V lese.

Jak to jásá, jak to šumí
v tichém lesa zátíší,
zde se bolné vzdechy stlumí,
zde se srdce utíší.

Žmlkne v duši bolné lkání
když kos tklivě počne pět,
o lásce a milování
jak je krásný boží svět.

Jak to zpívá, jak to voní
v tiché lesa houštině,
zmlkne bol, jenž slzy roní,
zkolébá se v sladkém sně.

Písní tklivou srdce žalné
zapomíná všakých béd,
vyjasní se v mysli kalné,
vyjasní se smutný hled.

Jak to jásá, jak to šumí
v tichém lesa úkrytu,
tomu jen ten porozumí,
kdo zapomněl žaly tu!

Obrázky z katolických missií.

Podává Maxmilian Weinberger.

Snídaně na Gabunu.*)

(Z listu missionáte P. Pringaulta na jistého dobrodince missií.)

»Přijdete-li jednoho dne do našeho kraje a budete-li pozván k jídlu, nedejte vlídným hostitelům košem. Možná, že budete jenom málo jísti, ale tím lépe; vaši hostitelé nebudou se proto horšiti a vy sám uspoříte si možná nepřijemnou nevolnost. Aniž jste se proti pravidlům zdvořilosti prohřešil, můžete přijít o desáté hodině dopoledne; to je obvyklá doba první hostiny. Před hostinou není sice třeba přijíti o něco dříve, jak říkáme »na kousek řeči«, ale učiníte nicméně dobře, jestliže již zrána do vsi svého hostitele se odeberete. Mimo výhodu, že vám nebude při 45—50° slunečního vedra cestovati, budete moci na přípravu k hostině se dívati, což ponejprv pro oko Evropana není bez zajímavosti.

*) Gabun jest řeka v Západní Africe.

Z rána před východem slunce odcházejí mužové z vesnice, jedni na lov, jiní rybolov, neboť jejich kurníky zejí nezřídka prázdnotou; hadi, tygři, divoké kočky a podobná havěť loupežná přiznávají se k zásadám komunismu a horlice pro společnost majetku hubí a pustoší všecko. V této příčině smýšlí však i černoch jako divocí obyvatelé lesní a krade bez ostychu; není to tak obtížno a nevyplácí se to jenom tehdy, když se zloděj dá chytit. Pak mu sousedé natlukou, co se do něho vleze, což se tak mimochodem řečeno dosti zhusta stává. Když jsem na jedné ze svých posledních vycházek šel okolo jedné chatrče, slyšel jsem, jak dva mužové uvnitř se hádali. Jeden z nich přistihl totiž svého souseda při krádeži a spílal mu nyní slovy i posuňky, až se jak říkáme hory zelenaly.

Zeptal jsem se na příčinu hádky a chtěl jsem oba soupeře smřítí. Ale jeden z nich pravil: »Otče, dejme tomu, že nejsi jednoho dne doma a tvůj soused se ti vloupá do příbytku a vezme a odvléče všechno, co nalezne, bude ti to milé?« Co jsem mu měl na to říci? Bohužel dosud jsme nedospěli tak daleko, abychom byli ubohé černochoy přesvědčili, že krásti a lhátí je hřchem.

Ženy černochoů stráví mnoho času úpravou své toalety. Usmíváte se zajisté slyše toto slovo a tážete se, v čem by mohla záležeti toalety těchto dam, které na těle jenom několik cárů mají? A přece je tomu tak. Každá ráno totiž kadeří své vlasy pletouce z nich roztodivné kadrlinky, čistí si zuby až s úzkostlivou pečlivostí a natírají si olejem celé tělo od hlavy až k patě. Po skončené toaletě vycházejí na pole a dobývají zemáky, trhají banány, vytrhují maniokové, ignámové jiné jedlé kořinky, což všechno je denní potravou černochoů.

K deváté hodině vrací se všechno do vsi a nyní začínají přípravy k hostině. Mužové rozdělávají oheň, foukajíce do uhlí z předešlého večera, neboť ve všech chatrích, ano i člunech, chová se vždycky malá zasnoba žhavého uhlí, na němž si páni a dámy své dýmky zapalují. Zatím co muži uprostřed chaty u ohně sedí a na hrnec na ohništi pozor dávají, pokrývají ženy stůl. Ale proč pak zaváží domácí pán tak bedlivý pozor na hrnec? Bojí se, že snad uletí? To ne, hrnec neuletí, ale ty nejlepší kousky z toho, co tam leží, mohly by zmizeti, to ano!

Stolem je vlastně stará bedna, anebo kufř, jaký před 100 lety byl v módě, aneb něco podobného. Znenáhla zjednávali si mezi stolním náčiním čestné místo i talíře, ale pravidelně schází ještě a místo nich užívá se podnes bananových lupenů, anebo skořápek velkých ořechů. Obvyčejným nápojem je voda, a džbán nebo dyňová láhev naplněna vodou stojí pořád pohotově.

Sklenice, vidličky a lžice pokládají se ještě za věci přepychu a kteří je mají, neumí s nimi zacházeti; sáhnou jednou rukou na talíř, šoupnou malou porci rýže nebo bobů na lžici a ze lžice do úst a to s tváří sebevědomou, jakoby chtěli svému sousedu říci: »Ty jíš ještě

prsty! . . . z tebe nikdy nebude vzdělanec!« Za to má každý černocho svůj nůž, od kterého se nikdy neodloučí, ale je to také pořádný nůž, 30—40 cm dlouhý — pravý to bodák.

Konečně očistí ženy bednu, která stůl představuje, vypláchnou dyňové láhve, které sklenice zastupují, přinesou jeden nebo dva banánové lupeny, 3 metry dlouhé a půl metru široké, nařežou z nich tolik taliřů, kolik je hostů a potom, když byl domácí pán oheň hodně vysoko rozfoukal, může hostina začít. Váš hostitel pozve vás, abyste si sedli, rozumí se ovšem na zem, neboť židli není žádných a kdyby i nějaké byly, nemohli byste jich použítí, ježto stůl je příliš nízký a musili byste se příliš ohýbati, což by jistě nemilé bolesti v kyčlích mělo v zápětí.

Nyní sedíte již tedy na zemi, před vámi leží kus banánového listu a opodál nesmírný koufící hrnec, z něhož vybraná jakási vůně vystupuje . . . ovšem pro nos Afričana. Nuže, co ještě čekáte, proč nezačínáte? Či čekáte, až domácí pán začne se modlití stolní modlitbu? To byste se načekali! Naši ubozí černoši jsou většinou ještě pohané a aniž jste to pozoroval, byli již svou stolní modlitbu vykonali svým způsobem. V každé chatě mají totiž na nejdlehljším místě dva malé dřevěné bůžky. Říkají jim »dvojčata« a dávají jim z oběda nejlepší sousto. Od nepaměti nemůže nikdo říci, že by byli bůžci dary svých ctitelů přijali, a přece bojí se domácí pán na ně zapomenouti . . .

A nyní již nerozpakujte se, ale chopte se lžice, nechcete-li býti pokládán za neohrabance a vydati se všeobecnému posměchu. Bojíte se, že vás otráví? Není přičiny; váš hostitel je poctivec, jenž žádného Evropana ještě neotrávil. Či nechutná vám nabízený pokrm? Je to přece nejučnejší opice lesní. Lesní duch, jemuž lovec, než vyšel na lov, na počest obětní dárek přinesl, nadehnal mu tučnou kořist sám takřka do rukou, a lovec připravil vám z ní libovonnou pečení. Možná, že byste si raději přál okusiti masa některé z nádherných antilop, které se na blízké rovině prohání, ale »Orunda« vašeho hostitele zapovídá mu antilopy se dotknouti. Je totiž přesvědčen, že by v tomto

Brno: Obraz sv. Ignáta z Loyoly v kostele Jesuitském.

případě byl synem smrti. Takový »Orunda« je v každé rodině. Je to zákaz pod trestem smrti, jistého ovoce, nebo masa jistého zvířete požívati.

Konečně byste snad přece rád opičího masa okusil, ale nevíte, jak do toho. To je zcela jednoduché; vezměte hrnec, vylíte kousek masa i s omáčkou na svůj banánový talíř a pak pomocí pouze tří prvních prstů pravé ruky vzácnou pečení pojídejte. Chutná-li vám, vezměte hrnec ještě jednou a tak pořád, až jste syt — jiného pokrmu nedostanete, to zde není zvykem.

Možná, že máte ve zvyku pít mezi jídlem, a tentokráte budete mítí žízeň nemalou, neboť jídlo je hodně pepřené a kořeněné, ale přes to nežádejte vody; poslední černocho nejnížšího druhu, největší neohrabanec na celém Gabunském území by si toho nedovolil. Pítí mezi jídlem je nepřístojností nejhoršího druhu. Po jídle přinese otrok kotel s vodou, postaví před vás a vy si umyjete ruce. Jiný nabídne vám sklenici vody, ale ne, abyste se napil, nýbrž si vypláchl ústa. Nyní teprv můžete pítí podle žízně a chuti; voda by byla výborná, kdyby jenom neměla jakési nepřijemné příchuti po plesnivině. Avšak pijte co nejvíc můžete, svého hostitele nikdy nepřekonaáte v této příčině. Uvidíte, jak litrovou láhev přiloží k ústům a vodu vypije na poslední doušek, aniž se zastavil. Jeho útroby zdají se býti beze dna.

Onehdý chtěl jeden z mých spolubratří černocho, jenž ho byl na svých ramenou přes řeku přenesl, popřáti malého obcerstvení a podal mu litrovou láhev pálenky, aby se napil. Na cestách nosí Evropané v Africe vždy s sebou nějakou zásobu pálenky jako lék proti

tropické zimnici anebo napivše se za nesmírného vedra nezdravé vody, hltm pálenky zhoubné její účinky hledí zmírniti. Bohužel černoši poznávají pálenku, stali se náruživými milovníky tohoto nápoje a nazývají jej »alugou«; čím více aluga škrabe v krku, tím lepší je podle jejich mínění. Také náš černocho vzav láhev do rukou, vylil asi polovici sklenice do vody na počest říčního ducha Ombuaři a zbytek jedním douškem vyprázdnil. Pozoruje pak úžas misionářův nad takovým hrdinstvím a spolu jeho nelibost, omlouval se, řka: »Já velmi rád alugu, neboť aluga činí mne hovorným« Jeho dobrá nálada byla skutečně ihned živější, ale na jeho chodu nebylo pozorovati ani toho nejmenšího. Tito černoši jakoby měli vnitřností potaženy plechem!

Jak vidíte, není naše země dosud civilisována úplně; jako ve všech zemích, kde křesťanství nezapustilo pevných kořenů, tak i zde považují se ženy za otrokyně a nakládá se s nimi často jako se zvířaty. Nikdy neobědvají s muži zároveň, ale jedí po nich s dětmi. Bohatství mužovo odhaduje se počtem jeho žen. Také není snadno, černocho pohnouti, aby některou ze svých žen propustil, a přece je to hlavní podmínka, aby mohla býti připuštěna ke křtu sv.

Modlete se — dokládá misionář ke konci svého listu — za tyto ubohé černocho a neméně i za nás. Jedině Bůh může svou milostí srdce jejich obměkčiti a je obrátiti; to vidíme zde víc než kde jinde. Snažte se vroucí modlitbou vy-moci na Pánu Bohu, aby se konečně nad těmito nešťastnými dítkami Chamovými smiloval a k poznání pravé víry je přivedl!

Anděl Strážný a válka.

Anděl Páně řekl (Marek 16,) Marii Magdaléně a Marii Jakobové a Salome, když pominula sobota po ukřižování Pána Ježíše a nakoupily vonných masť, aby pomazaly Jeho — řekl slova jim i nám důležitá. »Nebojte se«, pravil i

»Ježíše hledáte Nazaretského, ukřižovaného: Vstal jest, není Ho tuto! Aj místo, kdež Jej byli položili. Ale jděte, povězte učedníkům Jeho i Petrovi, že vás předejde do Gallilee. Tam jej uzříte, jakž pověděl vám.« A ještě více bylo před

Úmysly apoštolátu modlitby.

V říjnu modleme se za dětské duše.

(Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí papežem.)

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1. P.	Sv. Remigia , bisk. (533). I. pátek v měs.: Pobož. k bož. Srđci P. Apošt. modl. v jisté farnosti. Obrazy bož. Srđce P. v přibyt. křest. Pom. Boží ve vel. nesnázi.	
2. S.	Sv. andělů strážných . — Pobožnost k P. Marii v I. sob. v měsíci. Rozšíření úcty sv. andělů strážných. Duchovní cvičení. Seminář. Bohoslovná studia. † kněží.	
3. N.	Neděle XIX. po sv. Duchu. Sv. Diviše , bisk. m. (273). Naši velepast. Vítězství naší armády a slavný mír. Náležitě svěcení neděle a svátků. Za ochranu Boží.	
4. P.	Sv. Františka Seraf. (1226). — Císař a král náš František Josef. Slav. vítězství nad nepřátely naší říše. Ranění, nemocní a padlí vojínové. Pobož. růžencová.	
5. Ú.	Sv. Placida a spolumuč. ř. sv. Bened. (541). — Povolání ke stavu řehol. Duchov. rodina. Řehole sv. Františka a její 3. řád. Domác. dle vzoru sv. rodiny.	
6. St.	Sv. Brunona , bisk. (1102). — Častá vzpomín. na smrt. Kněz. † P. Pl. M. Školní mládež. Napravení poměrů. Opuštěné vdovy a sirotci. Dobrodinci Červ. kříže.	
7. Č.	Sv. Růžence bl. P. Marie . Rozšíření pobožnosti sv. růžence v křest. rodinách. Chlapecké semináře. Katolické missie. Naši zajatci ve válce. Umírající.	
8. P.	Sv. Brigity , vdovy. (1373). — Řeholní sestry. Zpovědník a jeho svěřenci. Časté sv. přijímání. Za útěchu opuštěným rodinám. Statečnost a trpělivost vojínům.	
9. S.	Bl. Gunthera , poust. (1045). Řeholný dům. Odvrácení následků války. Dar pravé kajcnosti. Ochrana naší mládeže. Bohoslovné ústavy. † rodiče.	
10. N.	Neděle XX. po sv. Duchu. Sv. Františka Borg. , řeh. (1572). — Vroucná láska k P. Ježíši. Zbož. vychov. dítek. Bázeň Boží v rodinách. Poznání sebe. † vojíni.	
11. P.	Sv. Germana , bisk. m. (407). — Duchovní na bojišti. Obrození křest. smýšlení. Spolek sv. dětství Ježíšova. Přemáhání pokušení. Vážení si ctnosti čistoty.	
12. Ú.	Sv. Maxmilliana , bisk. m. (283). — Úcta sv. patronů našich. Přemáhání náruživosti. Dar tichosti a mírnosti. Upozi uprchlíci. Dar pokory a strídmosti.	
13. St.	Sv. Eduarda , kr. (1066). — Vítězství našeho mocnářství. Za jednotu a svornost národů. Láska k chudině. Dobrodinci raněných vojínů. Naše statečná armáda.	
14. Č.	Sv. Kalixa , pap. m. (222). — Sv. Otec Benedikt XV. a jeho snahy o mír. Navrac. rozkol. ke sv. církvi. Biskup v zajetí a jeho péče o opušt. diecesi. † kněží.	
15. P.	Sv. Teresie , p. a řeh. (1585). — Řád Karmelitův. Bratrstvo sv. škapulíře Karm. Záliba v duchovním životě. Trpělivost v soužení. Ženské kláštery a ústavy.	
16. S.	Sv. Havla , opata. (624). — Dar statečnosti našim vojínům. Důstojné konání služeb Božích. Rusínští katol. bohoslovci. Představení řeholí a jich svěřenci.	
17. N.	Neděle XXI. po sv. Duchu. Sv. Hedviky , věv. (1243). Opuštěné rodiny. Ošetřování nemoc. vojínů. Odvrác. neštěstí. Svornost a věrnost manželská. † bratři.	
18. P.	Sv. Lukáše , evang. P. — Hlasatelé slova Božího. Křest. lékaři. Kněží na poli válečném. Časté přijímání sv. svátostí. Zbožnost ve vojsku našem. Umírající.	
19. Ú.	Sv. Petra z Alkant. řeh. (1562). — Povolání k řehol. životu. Střed. školy. Smír. národů. Apošt. sv. C. a M. Časté sv. přijímání. Svornost v rodinách. Nemocní.	
20. St.	Sv. Jana z Kontu , vyzn. (1172). — Ostražitost nad smysly. Odvrácení lenosti v konání dobrého. Obcov. službám Božím. Apoštolát modlit. Katol. učitelstvo.	
21. Č.	Sv. Uršuly a spoludr. (238). — Řeholnice sv. Uršuly. Vychování dívek v řehol. ústavech. Ochránovna a její dobrodinci. Vítězství naší armády. Nemocní.	
22. P.	Sv. Korduly , p. a muč (238). Katolický tisk. Odstranění hříšné příležitosti. Dobrodinci chudiný. Obcování mši sv. Dar skromnosti. Šíření dobré četby.	
23. S.	Sv. Jana Kapistr. , řeh. (1456). Horliví kazatelé. Odvrácení hladu, moru a války. Katol. missie v zemích našich. Mariánské družiny. Vyznání vláry.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
24. N.	<i>Neděle, XXII. po sv. Duchu. Sv. Rafaela</i> , archanděla. — Úcta sv. andělů strážných. Ranění, nemoc. vojini. Podpora opuštěným. Pokoru srdce. Omladiny.	
25. P.	<i>Sv. Křišpina</i> , m. (III. stol.). — Vytvrání v povolání. Trpělivost v těžkostech. Katol. missie v dalekých zemích. Odevzdanost do vůle Boží. Dary Duchu sv.	
26. Ú.	<i>Sv. Evarista</i> , pap. m. (112). — Sv. Otec Benedikt XV. a jeho snahy o mír. Požehnaní katol. podniku. Povolání k duch. stavu. Poznání vůle Boží. Obětavost.	
27. St.	<i>Sv. Frumencia</i> , bisk. (IV. stol.). Ranění, nemocní a umírající vojínové. Věrnost v povolání. Vděčnost za dobrodini. Sebranost myslí při modlitbě. Dítky.	
28. Č.	<i>Sv. Šimona a Judy</i> , apošt. P. (I. stol.). Apoštolát modlitby. Úcta těchto apoštolů. Právě obrácení. Přátelé ve válce a zajetí. Denní rozjímání. † vojini.	
29. P.	<i>Sv. Narcissa</i> , bisk. jerus. (213). — Naši velepastýři. Duchovní u vojska. Věrné zachování slibu. Obrácení odpadlíků. Novokněží v duchovní správě.	
30. S.	<i>Sv. Alfonse Rodrig.</i> t. J. (1617). Duchovní čtení. Včasné zaopatření nemocných. Dar poslušnosti. Mír mezi národy. Vyrvalost v dobrém. Umírající.	
31. N.	<i>Neděle XXIII. po sv. Duchu. Sv. Volfanga</i> , bisk. (994). — Živí a † údové bratrstva božského Srdce P. a Apoštolátu modlitby. Příbuzní. † rodiče. Mír.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Jak Jeho Veličenstvo císař pán vydal heslo: »Vše pro dítě! Tak podobně upomíná tento hlavní úmysl, abychom též vše obětovali a vše podnikali ku časnému i věčnému blahu dítě a na záchranu jejich. O tělesné blaho jest sice postaráno o děti, to činí jejich rodiče, ale o duševní blaho je málo postaráno. Mnozí rodiče právě v tomto ohledu chybují a nevěnují dítčím svým tolik péče, jak by věnovati měli. Svatou povinností rodičů je, dítky své dobře t. j. zbožně a mravně vychovávat i to slovem i příkladem. Na této domácí výchově záleží celá budoucnost dítě. Proto rodiče opatrujte dítky své před úrazem těla i duše. Hleďte, aby duše našich dětí zůstaly co nejdéle nevinné. Zbožnost a lásku k nevinnosti vštěpujte dětem svým po celé mládí, aby opravdu prospívaly moudrostí a milostí u Boha i u lidí. Běda těm, kteří nevinné dítky pohoršují! Ať si vzpomenou na hrozná slova Pána Krista! Avšak nejen dítky opatrujte otcové a matky, ale i dospívající syny a dcery vaše. Tito právě potřebují větší ostražitosti a péče, protože je svádí tělo, svět a ďábel. Nedávejte synů a dcer svých na pospas těmto největším škůdcům duší jejich. A proto se všichni obraťme s prosbou k nejsvětějšímu Srdci Páně o záchranu nevinných dětí a dospívající naší mládeže.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ic), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpušky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za ochranu duší nevinných dětí a na všechny úmysly, jež doporučovány jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastříž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učni, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpušky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpušky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.) Sv. Josefe, vzore a patrono cititelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpušky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Healo apoštolské: Chránití nevinnost dětí.

Úmysl v listopadu: Povolání.

tím a k tomu, co přede slovy předcházel. Když vešly do hrobu totiž uzfely mladence, an sedí na pravici, oděného rouchem bílým. I ulekly se. — »Nebojte se!« jim pravil anděl bílým rouchem oděný. Podobně dnes anděl víry Ježíše Krista ruku vzhůru zvedá nad mrtvými, nad zvěčněnými, již život ve válkách v obět přinesli, volá živým ve hrůzách válečných všem, kdo hledají v životě tomtó Ježíše Krista ukřižovaného, vzkříšeného, na nebesích oslaveného . . . : »Nebojte se! Ježíše hledáte Nazaretského, ukřižovaného? Vstal jest, není ho tuto!« Vstanou, jako Ježíš Nazaretský z mrtvých vstal. I vy s nimi z mrtvých vstanete!

Militia est vita hominis to jest boj a válka jest život člověka, praví kniha Jobova 6. V tomto boji anděl Páně druhý, nám blízký, nás každého: Anděl strážný zvedá ruku dnes a upomíná, co kdy dělal, konal pro nás. Každý člověk by mohl a vlastně by napsati měl, co anděl strážný pro něho kdy a kde a v jakých nebezpečnostech pro něho byl vykonal. Byla by to krásná sbírka dokladů, co anděl strážný na zemi konal a vykonal. A zvláště co koná u mnohých ve stálém nebezpečství dnes. Celými dějinami pokolení lidského vine se jako zlatá nit pravda svatá: »Andělé skutečně jsou, andělé ku naší ochraně k a ž d é — nám lidem Prozřetelností Boží dáni jsou.« Služba jejich dokázána. Již první dějiny nejstarší knihy všech knih: písma sv. praví: »mimo světa viditelného stvořil Bůh anděly, duchy nebeské. Ale mezi anděly dobrými pýchou, neposlušností, vzpourou učinili se ďábli a byli svrženi do pekla. První boj a válka byla mezi anděly dobrými a zlými duchy na nebi. Archanděl Michael vůdce andělů dobrých bojoval se zlými, jichž vůdcem byl satan čili ďábel. První práce andělů dobrých jako poslušných poslů Božích byla jak psáno ve (I. Mojž. 3, 23.): »I vypustil jej (Adama) Hospodin Bůh z ráje rozkoše, aby vzdělával zemi, z níž vzat jest. I vyhnal Adama a postavil před rájem rozkoše Cherubíny a meč plamenný a obratný, ku ostřihání cesty ku stromu života.« První práce však andělů zlých, hada, jež použil ďábel, bylo svedení ku hřichu. I. Mojž. 3, 4.: »Nikoli, smrtí nezemřete, pravil.« (2 Kor. 11, 3) »A tím

byl a jest ďábel vražedníkem lidí od počátku.« Že ďábel jest, o tom spíše často lidé věří a uvěří, než že anděl strážný jest, na nějž tak často zapomínají a jej neposlouchají. Každé dítě již má svého anděla strážného, jehož služba tak často se a tak zřejmě lidem ukázala od počátku dějin pokolení lidského. I. Mojž. 16, 6-11. Hagar utekla. A když ji našel anděl Hospodinův podle studnice vody na poušti, kteráž jest na cestě k Sur na poušti, řekl k ní: »Agar děvko Sáráj, odkud přicházíš? a kam se běžeš?« Kteráž odpověděla: »Ode tváři Sáráj, paní své já utíkám.« I řekl k ní anděl Hospodinův: »Navrať se ku paní své a pokoj se pod ruku její . . . uslyšel Hospodin trápení tvé.« Tím více u starších ukázala se služba andělův. I. Mojž. 22, 10-12. Vztáhl ruku a uchopil meč, aby obětoval Abraham syna svého. A hle anděl Hospodinův s nebe volal: »Abrahame, Abrahame.« Kterýžto odpověděl: »Tu jsem.« I řekl jemu: Nevztahuj ruky své na pachole, aniž mu co číš: nyní jsem poznal, že se bojíš Boha a neodpustil jsi jednorozenému synu svému pro mne.« A povolal pak anděl Hospodinův (v. 15.) Abrahama podruhé s nebe, řka: »Skrze sebe samého přísahel jsem, praví Hospodin: že jsi učinil tu věc a neodpustil jsi synu svému jednorozenému pro mne: (Lukáš 1, 73. Židům 6, 13.) požeňmá tobě a rozmnožím simě tvé jako hvězdy nebeské a jako písek, kterýž jest na břehu mořském: vládnouti bude simě tvé branami nepřátel tvých. A požeňmáni budou ve semeni tvém všichni národové země, že jsi uposlechl hlasu mého.« A což Lot, když prodléval (I. Mojž. 19, 16.). Chopili ruku jeho dva andělé a ruku ženy i dvou dcer jeho, protože odpouštěl Hospodin jemu. I vyvedli jej a postavili vně za městem a tam mluvili k němu řkouce: Zachovej duši svou: neohléděj se zpět, aniž stůj na vsí této krajíně vůkol: ale na hoře se zachovej, abys i ty spolu nezahynul.« Takto dva oni andělé, když přišli do Sodomy u večer a Lot seděl ve bráně města, učinili. A tak dále a dále vidíme, a čteme o andělech od počátku dějin lidského pokolení, že dáni byli ku útěše, záchraně lidem i ve válkách pomáhali ku vítězství. II. Mojž. 14, 19: »A pozdvih

se anděl Boží, kterýž předcházal vojska israelská,« zašel za ně a s ním sloup oblakový, odstoupiv z místa předního, ze zadu stál mezi vojsky Egyptských a vojsky Israelských. Řekli Egypťští: »Utecme před Israelem: neboť Hospodin bojuje za ně proti nám.« IV. Král. 6, pravi: Eliseus a služebník jeho při vpádu Syrských na Israelské, když oblehli město Dothain, spolu rozmlouvali. Vstal na úsvitě služebník muže Božího Elisea a vyšel uzřel vojsko okolo města a koně i vozy; oznámil to Eliseovi řka: »Ach, ach, ach, pane můj, co budeme dělati?« A Eliseus odpověděl: »Neboj se: nebo více jich s námi jest, než s nimi.« A modlil se Eliseus: »Hospodine, otevři oči tohoto, ať vidí.« I otevřel Hospodin oči služebníka Eliseova a viděl: a aj hora ta plna koňů a vozů ohnivých okolo Elisea. Zástupy to andělův, které obklíčily muže Božího, aby ho chránili. Služebník Eliseův je nemohl napřed viděti, avšak pán jeho věděl, že zde byly. Tolik příkladův, že jedním slovem říci můžeme, že dějiny a události, ba celými dějinami starého Zákona všechny zápletky mezi národy proplétány jsou působením a pomocí dobrých andělův. A v novém Zákoně od zvěstování narození předchůdce Pána Ježíše vidíme, čím blíže Narození Páně — tím více andělé služby své konají, na zemi když zvěstují radost Narození Spasitele Ježíše Krista. Úloha andělů dobrých však nejlépe vyznačil Pán Ježíš sám. A to nescíslněkráté. Matouš 18, : »Viztež, abyste nižádného z maličkých těchto nepotupovali: neboť pravím vám, že andělé jejich v nebesích vždycky hledí na tvář Otce mého, kterýž v nebesích jest.« A ve hlavě 26, 52. pravil Pán Ježíš zase: »Obrat meč svůj v místo jeho; neboť všichni, kteříž berou meč, od meče zahynou.« To jen chtěl říci Pán Ježíš a řekl: Kdož se proti řádné vrchnosti zdvihají a zbraně chápají, podobným trestem zahynou. »Zdaliž mníš, pravil Pán Ježíš dále, že bych nemohl prositi Otce svého a dal by mi nyní více než dvanácte pluků andělů.« A římský pluk vojska počítal jen sám asi 6000 mužů. Kolik to tedy mohl mítí při sobě andělů? U Luk. 16, 22. pak psáno: Stalo se pak, že umřel žebrák (Lazar) a nesen jest od andělů do lůna

Abrahamova. Umřel pak i bohatec a polihřen jest v pekle. Pravi tedy sám Syn Boží Ježíš Kristus, že andělé do nebe odnášejí. Konečně pak úloha andělův vyznačena slovy Krista Pána u sv. Mat. 25, 31. »Když pak přijde Syn člověka u velebnosti své a všichni andělové s ním, tehdy se posadí na trůnu velebnosti své. A shromáždění budou před Něj všichni národové. I rozdělí je od sebe, jako pastýř odděluje ovce od kozlů. A postaví ovce zajisté na pravici své, kozly pak na levici . . . . Pro tuto úlohu, ku vlastní naší záchraně jsou dáni nám andělé proti ďáblu, andělé strážní. Ku záchraně nejvyšší totiž při posledním soudu. Zajisté však, když my je nepotupujeme nyní zde, kdy plní na nás úlohy své. My je nevidíme, ale oni nás sledují i v myšlení, řeči a tím více v jednání. Kazatel 5, 5. uvádí slova Šalomounova: »Nedopouštěj ústům svým, aby ku hříchu přivodila tělo tvé, aniž říkej před andělem svým: „Není prozřetelnosti!“« Tot ukazuje, že jest stále přítomen anděl, aby slyšel i co mluvíme. A apoštol Pavel: I. Kor. 4, 9. ve shodě se slovy těmi pravi: »Učinění jsme divadlem světu tomuto i andělům i lidem.« Ježto nemůžeme anděly viděti svým přirozeným zrakem, příliš brzy a snadno zapomináme, že nás ustavičně obklopují, na nás hledí a pozorují naše slova a tím více naše jednání. Snadno jim bude tedy při posledním soudu úlohu posledních konati. Sv. Jan miláček Páně k tomu ve Zjev. 20, 12. uvádí soud mrtvým dle knih otevřených. »Otevřeny jsou knihy. A jiná kniha otevřena jest, kteráž jest (kniha) života. I souzeni jsou mrtví z těch věc, kteréž byly psány ve knihách, podle skutků jejich.« Poslední to soud. Kde tedy knihy, tam i písaři knih (andělé) a skutky dobré, ale zajisté také zlé v nich. Na nás jest, abychom poslouchali hlasu jejich. »Aj já pošlu anděla svého, kterýž by šel před tebou a ostříhal na cestě a uvedl tě na místo, kteréž jsem připravil tobě. Šetři ho a poslouvej hlasu jeho, aniž se domnívej, že by směl potupen býti a jest jméno mé v něm. Uposlechněš-li hlasu jeho a učiníš všechno, což mluvím, nepřitelem budu nepřátele tvých a sužovatelem budu sužující tebe. I půjde před tebou anděl můj! Ale ve

verši 21., slova dvojnásobně opakování hodná: »Neodpustí, když prohřešíš!« Může býti větší napomenutí, výstraha, jak dbáti máme na svého anděla a připomínati si slova úlohy jeho. — Krátká modlitba: »Anděle boží — strážcemůj, račvždycky byt' ochrance můj! Ke všemu dobrému mne vzbuzuj....« Ale kratinká ta modlitba slova útěchy, posily, napomenutí sebe sama, výstrahu nám též silnou podává. K němu tedy dnes vojína, nevojína povzbuzuje a co v nás probouzí, jak ty vojiny na bojišti, tak i nás zde doma? Ku víře ve Prozřetelnost trojjediného Boha. Ku víře dle učení Pána Ježíše ukřižovaného, jenž i nám všem volá: »Já jsem přemohl svět!« Kdo věří ve mne, byť i umřel, živ bude na věky. Jan 11, 24. A opět u Jana 3, 14. »Jako Mojžíš povýšil hada na poušti, takt musí povýšen býti Syn člověka, aby žádny, kdo v něho věří nezahynul, nýbrž měl život večný.« Zde, ano zde vidíme úlohu andělů strážných plnicí takřka slova Ježíše Krista ukřižovaného, ale na věky vzkříšeného, z mrtvých slavně povstalého.

„Anděl strážný a válka!“

☒ Dnes vystupuje obraz živě: »Anděl strážce a válka!« Kdy více třeba bylo vzývati anděla strážce jako dnes. Kdo vypočte také případy všechny, v nichž úloha anděla strážce tak na světlo vystupuje, do očí bije jeho ochrana, jako tisíce případů v době válečné dnes se ozývá jako jeden chvály hlas: »Jedině anděl strážný zachránil nás!« Ruku vrahům zvedá a stejně volá mrtvým i živým slova víry života věčného: »Nebojte se! Ježíše-li hledáte Nazaretského, ukřižovaného! Vstalt jest, není ho tuto! Aj! místo, kdež jej položili. Ale jděte, povězte učenníkům jeho i Petrovi, že vás předejde do Galílee. Tam jej uzříte, jak pověděl vám.« Nebojte se, kdo hledáte tímto životem — Pána Ježíše Nazar. Vstalt jest! I vy z mrtvých vstanete. Nebojte se ani vy ve hrůzách válečných na bojišti postavení. Vstalt jest Pán Ježíš i vy z mrtvých vstanete. Nebojte se, neplačte ani vy pozůstali po zvěčnělých vojínech zemřelých, neplačte jako bez víry nad nimi, jako Pán Ježíš ukřižovaný z mrtvých vstal i vaši drazí z

mrtvých s ním povstanou. Můžeť jim a dá život lepší, jestli-že v něho věřili, doufali a s ním zemřeli. Dbejte však, abyste sami nepadli do rukou nevěry, ďábla, vy pozůstali. Dbejte, šťastně byste se shledali po boji tohoto života a pravé vítězství dosáhli, cíle, jenž vytknut jest ve kratinké modlitbě: »Anděle boží strážce můj« na konci jejím... »A v tom svatém obcování, ať setrvám do skonání, po smrti pak v nebi věčně, chválím Boha ustavičně!« Co nejkrásnějšího pak při obrazu anděla strážného — vystupuje, dotýká srdce našeho záhyby, jak ruku vzhůru zvedá nade každým z nás, ano nad každým již dítětem, tím více synem dospělým i sebe dále vzdáleným: na bojišti ve válečných hrůzách i v cizině na poli. Tobiáš starý se modlil, aby mladého Tobiáše někdo jemu doprovodil do Rages (Tob. 3, 24.), poslán pak anděl Páně svatý Rafael: Moc Boží uzdravující, aby uzdravil dva, jichžto jedním časem modlitby před obličejem Páně daly se, praví písmo sv. A jak provázal Tobiáše anděl po celé cestě. Tob. 5, 15. praví: »Jáť ho povedu, pravil anděl staříčkému Tobiáši, i zase přivedu ho k tobě.« Přivedl. Tobiáš vypravovav na cestu dalekou sám pravil: »Jděte šťastně a Bůh budiž na cestě vaší a anděl jeho jdiž s vámi.« Zdaž není celá kniha Tobiášova důkazem opatrování, záchrany člověka každého od anděla strážného. Jest pro toho, kdo ho vzývá. Ano jest tím více na cestě ku cíli posledního, věčnému, pro nějž nám dán vlastně byl a jest. Kdo tedy může lépe opatrovati i tam na bojišti vojiny drahé, kdo lépe provázeti je může, aby se vrátili anebo přešli tímto životem, bojem, vítězstvím ku Ježíši Kristu vzkříšenému — ku slavnému vzkříšení za oběti životem zde položené. Tak i tak čili jinak; anděl strážný volá, ruku zvedá, rouchem bílým oděn..... »Nebojte se! Ježíše-li hledáte Nazar. Vstalt jest, není ho tuto... Všichni z mrtvých vstaneme! Doporučejí sebe i své drahé mocně ochraně u vroucí za sebe i za ně modlitbě: »Anděle Boží strážce můj! Anděle Boží strážce jich i můj!« Než jedno jistě také nám obraz anděla strážce připomíná. Mimo bojiště ku všemu dobrému vzbuzuje i doma.

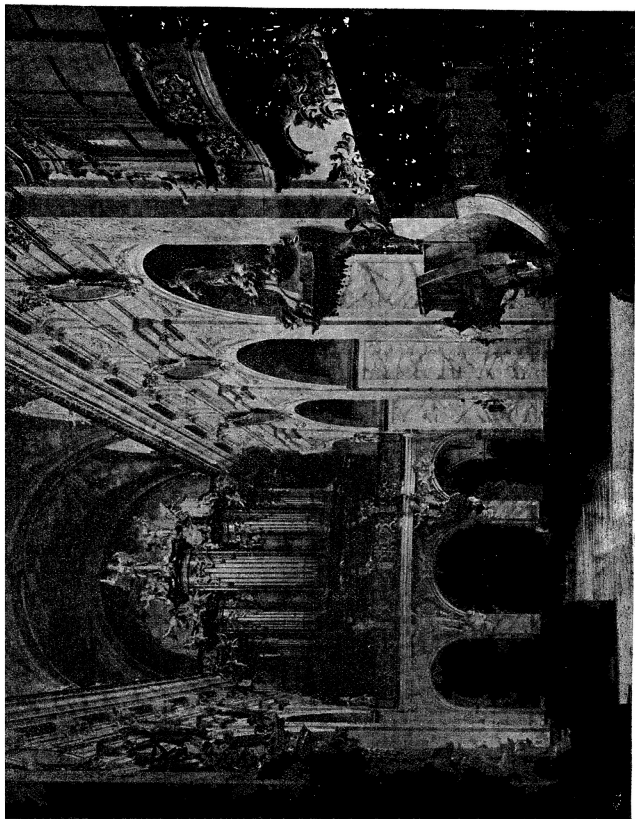

Dále vidí než my, vidí všechny i ty, co jdou za námi. Nejenom tam těm ve válce krvavě pomáhati probouzí. V boji stálém jsme všichni na zemi »Pomněte, že bojování naše není proti lidem toliko, nýbrž proti duchům zlým! Proti ďáblu.« I těm domácím ku víře Ježíše Krista ukřižovaného, vzkříšeného pomáháte káže tím více, čím více doléhá o život boj. Ano život pozemský, krátký boj ukazuje právě na život druhý, lepší, věčný. Pomáhati velí takřka anděl strážný pro život druhý, věčný. Kdož by neviděl zde úlohu rodičů, kněží, vychovatelů, učitelů, představených vzhledem ku jich dítkám a všem svěřencům. Výchova — pro Boha na všechny strany zde uložena.

A tu zvláště na jedno ruka strážného anděla vzhůru zdvižená přísně ukazuje a slova Ježíše Krista dotvrzuje a téměř hrůzou dokládá. »Vizte, abyste nižádného z maličkých těchto nepotupovali: neboť pravím vám, že andělé jejich v nebesích vždycky hledí na tvář Otce mého, který v nebesích jest. (Matouš 18, 10.) . . . Přišel zajisté Syn člověka, aby spasil co bylo zahynulo. Co se vám zdá, kdyby někdo měl sto ovec a jedna zabloudila? A nahodí-li se mu naléztí ji: amen, pravím vám, že se raduje nad ní více, než nad devadesáti devíti, kteréž nezabloudily. Takť není vůle Otce vašeho, kterýž jest v nebesích, aby zahynulo jedno z maličkých pacholat těchto.« Aj! slova zřetelná ku práci ve spolku o sirotky po zvěčnělých, padlých otcích ve válkách, ano ku veškeré dobročinnosti pro vdovy a sirotky vůbec. Pro Ježíše Nazaretského hledati, chrániti, zachrániti jedno nejmenší z dítek dobrou výchovou. — Než jestli ukazuje na Ježíše Nazaretského, ukřižovaného, vzkříšeného, na odměnu od něho, ruka anděla strážného, pak naopak zase přísně, důtklivě hroziť též ruka anděla strážného, hroziť všem, kdož potupují, zanedbávají svatou povinnost dobré výchovy i těch posledních, nejmenších pacholat, ba hroziť nejvíe těm, kteří přímo kazí dítky nevinné. Ozývají se slova hrozby hrozný Pána Ježíše. (Mat. 18.) Práví: »Kdo by pak pohoršil jedno z maličkých těchto, jež ve mně věří, lépe by jemu bylo, aby zavěšen byl žernov oslíci, to jest svrchní kámen takového mlýna, kterýž místo vody do-

bytkem se táhne — na hrdlo jeho a on pohřížen byl do hlubokosti mořské. Běda světu pro pohoršení. Ačkoliv to musí býti (pro lidskou zkaženost), aby přicházela pohoršení: ale však běda člověku tomu, skrze něhož pohoršení přichází. Protož jestliže tě ruka tvá, aneb noha tvá pohoršuje, utni ji a vrz od sebe. Lépe jest tobě vejíti do života mdlému anebo kulhavému — nežli dvě ruce aneb dvě nohy majícímu, uvrženu býti do věčného ohně. (Matouš 18, 8.) Jak tedy zodpovíš matko — otče — aneb kdokoliv kaziš, zanedbáváš výchovu pro Boha. Kdo přímo navádíš dítě, chlapce, snad školou povinné dítě ku neuctě, neposlušnosti, anebo vyhlašovati dávaš na příklad pohoršení a podrýváš vážnost i úctu vychovatelů. Jak starče zodpovíš, kterýž mladší kaziš a mlčíš, když vážnost podrýváti u nich vidíš. Anděl ruku vzhůru vztahuje a hroziť trestem, jež dobře zapisuje. Meč ohnivý věru vztáhne, aby též trestal, jak kdy a kde mu úlohou též uloženo splňuje. (I. Mojš. 19, 13.) Protože rozmohl se křik jejich (Sodomských) před Hospodinem, kterýž poslal nás, abychom je zahubili,« pravili andělé, když je Bůh poslal, aby tresty Boží na bezbožných vykonal. (II. Paralip. 32, 21.) Když Asyřané se jménu Božímu rouhali, praví kniha tato. »I poslal Hospodin anděla, kterýž porazil všecky muže silné a bojovníky i knížata vojska krále asyrského: i navrátil je s hanbou do domu svého, do země své.« Pán Ježíš pak nade všechny nejlépe praví zřetelně u Mat. 13, 39—42: »Žeň pak jest skonání světa a ženci jsou andělé. Pošle Syn člověka anděly své i vyberou z království jeho všecka pohoršení a ty, kteříž činí nepravost a uvrhnou je do peci ohněv. Tamť bude pláč a skřipění zubů.«

A sv. Jan, miláček Páně ve knize Zjev. 15, 1. a 16, 1—17 praví, že andělé vylejí na bezbožné hněv Boží. Může býti větší hrozby, výstrahy všem kazičům dobré výchovy. Není a zajisté ani býti nemůže! Sv. Jan Zlatoústý ku slovům sv. Evang. Matouše 18, praví: »Omni certe picture, omni certe statuario, ceterisque hujusmodi omnibus excellentiorum hunc duco . . . to jest nade všechny maliče výtečné, nade všechny sochaře velikány a všechny umělce mám za nej-

Brno: Varhany v Jezuitském kostele.

výtečnější a velikány — všechny, kdo dovedou a znají mládeže duše vychovávat i vzdělávat, zušlechťovat. Proto tak rádi vzpomínáme pravé výchovy dané svatou Ludmilou malému již králevici sv. Václavovi. Kdo více se učil, kdo více znal a kdo více ctil a miloval anděla svého strážného jako sv. Václav král, kníže české země. Anděl strážný tak často se ukázal s ním i v boji. Když proti knížeti Kuřimskému bojoval, nad hlavou Václava andělé mečem mávali a knížeti z Kuřimi hrozili, aby se k Václavovi nepřibližoval. Když do domu císaře německého vkročil, sám císař vyznal, že s ním muž jiný v rouchu skvoccím vkročil. Sv. Raymund Nonnatus zvaný, když onemocněl a umřítí měl, andělův přísluhou spasitelným pokrmem nejsvětějším čiti Viatikem zaopatřen byl. Sv. Růžena Maria z Limany, první květ panenský v Americe často těšila se přítomností svého strážného anděla. —

Tot příklady a doklady, jež při ruce anděla strážného vztažené k naší zá-

chraně, přímo volají: »Nebojte se! Ježíše hledáte Nazaretského, ukřižovaného? Vstal jest není ho tuto. (Marek 16.) Aj místo, kdež jej byli položili. Ale jděte, povězte učenníkům jeho i Petrovi, že vás předejde do Galilee . . . Nebeské! Tam jej uříte . . . (Všichni!) . . . Tam pro všechny život, pravá odměna, jakž pověděl vám.«

Obraz celý vskutku volá: »Tam o d m ě n í k a ž d o u o b ě t l á s k y, zapisují každý dobrý skutek, každé hrdinství . . . ba každou lžíci vody danou a podanou odmění Pán Ježíš vzkříšený. Neboť láska jeho neustává, působí, pomáhá . . . volá i dnes ku všem nám i hlasem anděla strážného, jehož úlohou nás vésti tam do Galilee . . . nebeské . . .

Volá: »Nebojte se! Miloval jsem vás. Lásku svou podávám i skrze strážného anděla: vám!«

P. Ševčík.

U stolu Páně.

Biblické úvahy o sv. přijímání. — Dle Aug. Arndta podává Jan Tagliaferro.

31. Nevěra Tomášova.

Spasitel slavně vstal z hrobu, zvíťaziv nad smrtí a peklem; pak dle zprávy evangelia svým učedníkům se zjevil. Nevěra, nestálost i nevděk v čas umučení Páně jako závoj zastřely duše jejich. Nicméně dobrý Otec, pamětliv svého božského slibu, že je nenechá sirotkami, jde osobně, aby je povzbudil a potěšil, odvahu jim dodal, zjeviv se v těle oslaveném a přehojné milosti jim udělil.

Pán Ježíš stanul v prostředí a řekl jim: »Pokoj vám!« Ale Tomáš, jeden ze dvanácti, který slove bližence, nebyl s nimi, když přišel Ježíš.

Tyto milostné návštěvy Páně neobmezovaly se jednak dobou mezi vzkří-

šením a nanebevstoupením dobrotivého Spasitele. Tělo k našemu vykoupení jednou vydané, jest přítomno na našich oltářích, Bůh, jenž nás miloval až k smrti, sídlí mezi námi. Přichází ke všem, i k těm, kteří prchají z náručí jeho, k těm, kteří z trestuhodného vzdalování se od svatyně lásky jeho skutečné přítomnosti lhostejně nedbají aneb na ni úplně zapominají.

Nešťastní jsou, kdož jako Tomáš se vzdalují těch, kterým se Pán Ježíš zjevuje a jim dává záruku věčné blaženosti. Nečerpají-li z tohoto pramene nepřehraného vody milosti, věčně budou žízni a nebudou-li jísti těla Syna člověka, a pítí jeho krve, nebudou mítí v sobě života.

2. V pozdějším chování Tomášově máme příklad nezbytných a zhoubných následků vzdalování se, třebas jen časného, od tajemství nejvyšší lásky Páně. Jeho spolubratři cítili se ještě šťastnými nad sladkou návštěvou Páně, a on se zdráhá věřiti v zázrak vzkříšení, řekl: »Neuzřím-li v rukou jeho rány hřebů a nevpustím-li prstu svého na místo hřebů, a nevloží-li ruky své v jeho bok, neuvěřím.« (Jan 20, 25.) Trestuhodná pochybnost, nevděčná nevěra! Co jest nyní z jeho dětinné prostoty, z oné živé víry, která kdysi apoštola oživovala a jej pobádala, by se božskému svému Mistru docela odevdal, třebas ještě nechápal jeho nauky a příkázání? Kde jest ona šlechtná obětavost, kterou chtěl podíl míti v umučení Páně, tak že upřímně toužil s Pánem a Mistrem svým jíti na smrt? Tomáš byl vzdálen svým bratři, když Pán Ježíš svou přítomností jejich víru oživil, a naději upevnil, lásku roznil. Tato příčina vysvětluje chování Tomášovo. Ještě záhubnější následky má podobné chování v srdcích mnohých křesťanů, kteří ve skutečnou přítomnost Pána Ježíše v nejsvětější Svátosti věří, ale přece svévolně se vylučují z počtu těch, kteří často přijímají Spasitele skrytého pod způsobou chleba. Zanedbávání svatého přijímání oslabuje víru, usmrcuje naději a ochlazuje v srdci lásku k Bohu.

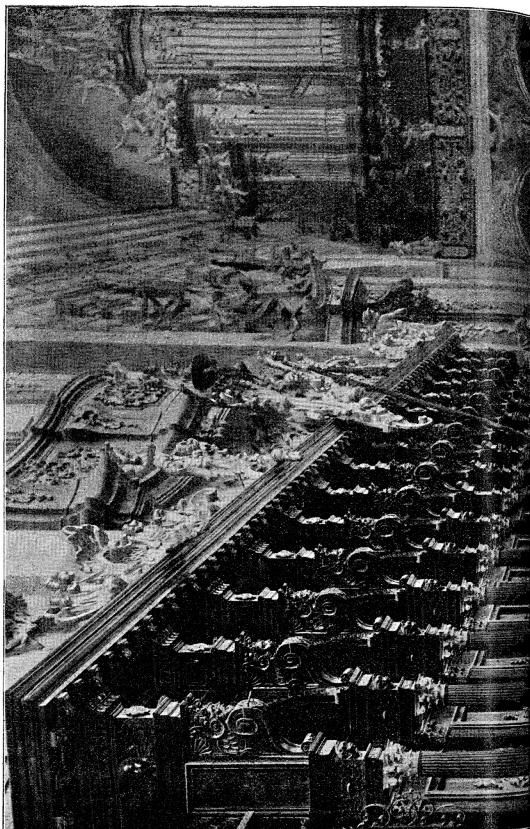
Povstaň tedy duše má a vyhledej Pána, jenž na příchod tvůj čeká s něžností milujícího Otce. Vzávej ho, pokud blízko jest. (Is. 55, 6.) Jdi k hodům eucharistickým, abys byl proniknut oním poznáním a láskou, která všemu věří, všeho se naděje, (I. Kor. 73, 7.) jež něžnou moci duši táhne k srdci Spasitele.

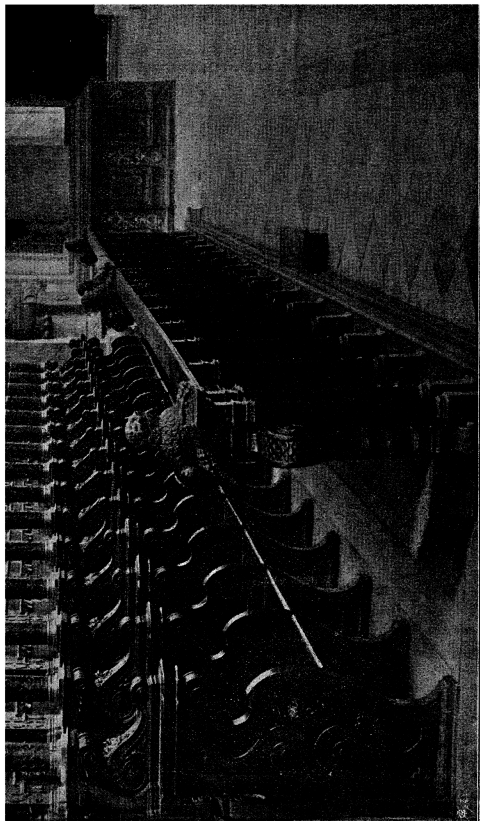
3. Po osmi dnech byli učedníci opět na tomtéž místě shromážděni a Tomáš s nimi. Tu přišel Ježíš zavřenými dveřmi, postavil se doprostřed a řekl: »Pokoj vám« (Jan 20, 26.) Božský Spasitel znal nevěru svého apoštola i jeho váhání ve víře trpce pocítoval, ale přece ráčil opětovat svou návštěvu milostnou. Toto druhé zjevení patrně platí Tomášovi. Když všem přál pokoj, obrací se božský Spasitel k Tomášovi a dí: »Vlož prst svůj sem a viz ruce mé a vztáhni ruku svou a vpust v bok můj; a nebudíž

nevěřící, nýbrž věřící! (Jan 20, 27.) Kdo by neobdivoval této lásky Spasitele? Kdo by se neklaněl milosrdenství všemohoucího Boha, jenž ráčí zázrak vzkříšení svého dokazovati způsobem žádaným, jakkoliv bezpodmínečné podání rozumu i srdce žádati může od svých tvorů? Nejedná podobně milosrdně s námi? Zdá se i dnes zapominati na chladnou lhostejnost oproti jeho lásce, aneb na trestuhodnou nedůvěru k jeho milosrdenství, a pln božské laskavosti vstupuje uprostřed svých dětí, mezi nimiž mne obzvláště omilostnil. Nabízí mi odpuštění nezasloužené, slibuje, že mi dá svůj pokoj, onen pokoj božský, jehož svět dáti nemůže. Vyzývá mne, netoliko bych vložil ruku svou do rukou jeho, ale abych vešel do srdce jeho láskou zraněného, duši svou obmyl spasnými proudy jeho krve nejsvětější a ponořil tam všechny svoje nepravosti. Které srdce by zůstalo zatvrzelé a necitelné při tak bezpříkladné něžnosti? Duše má, spěš do náručí svého dobrotitivého Vykupitele, otevř srdce své dokořán, abys požíval blaženosti jeho návštěvy a nebuď nevěřící, ale věřící.

4. (Po svatém přijímání.) Když Tomáš Pána spatřil, nepochyboval déle o jeho vzkříšení. Pokořen nesmírnou dobrotou svého Tvůrce, obrácen jeho návštěvou, osvícen jeho milostí volá roznicen láskou: »Pán můj a Bůh můj!« Jak krátké a přece tak silné vyznání víry! Dokonalé vzbuzení naděje! Vroucí výron vděčné lásky!

Duše má, Tomáš spatřil svého Vykupitele a již se klaní mu a velebí ho, a ty bys zůstala chladna a bez citu, majíc skutečně svého Boha? Ano, Pán jest Bůh skrytý, ale oko tvé víry poznává ho jako Boha Vykupitele, jako Boha věčné slávy, krásy spanilé a moci neodolatelné! Nejvyšší veliteli srdce mého, tys Pán můj a Bůh můj, neboť toliko božská moc tak veliký zázrak dokáže. Tys Bůh můj, a já dilo rukou tvých, jež jsi obdařil nesčetnými dobrodiními! Zákony přirozené jsi přerušil o Božský dobrodinče, bys vešel do srdce mého, a proměnil celou bytost mou a vládl jí docela. Jak radostně vyznávám: Tys můj Pán a Vykupitel, můj Bůh a mé všechno! Byť bys mi nedal nikdy

Lavice u hlavního oltáře u Jesuitů v Brně.

citlivého důkazu svého božství, ani pocitu makavého tvé přítomnosti klanění hodné, přece chceš v tebe věřit, chceš se chlubit blažeností, kterou jsi slíbil těm, kteří neviděli a uvěřili, kteří důvěřují tvému slovu neomylnému.

32. Nanebevzetí Panny Marie.

Nejblahoslavenější Panna Maria stále působila s milostí a tak dospěla k velikým zásluhám, jakých nedosáhl ani nedosáhne nížádný jiný tvor. Předcházejícím milosrdenstvím Božím byla ovšem uchráněna poskvrny hříchu dědičného, ale se všemi rozumnými tvory měla společný ušlechtilý dar svobodné vůle a tím měla možnost, této milosti používatí aneb zneužívatí, voliti dobré nebo zlé, život aneb smrt, bylot jí oboje předloženo. Ona bezpříkladná. přednost byla vskutku vzácnou milostí, a přinesla v srdci Panny Marie ovoce přehojné. Její první poznání o velikosti a moci svého Tvůrce povzbudil duši její, že se mu vroucně klaněla a jej chválila, první dojem jeho krásy a dobroty pohnulo jí, že mu srdce své oddala tak dokonale, jak jenom tvor schopen jest! S apoštolem mohla říci, že milost Boží nebyla marna v ní. (I. Kor. 15, 10.) Postupujíc od ctnosti k ctnosti, vystupujíc od stupně k stupni lásky vyššímu byla stezka její od chvíle neposkvrněného Početí až k nanebevzetí jako stkvoucí světlo, jež vychází a roste do dne dokonalého.

Vzácná milosti Boží, neocenitelné ovoce krve našeho Spasitele, kolik lidí přivedla jsi k slávě nehynoucí! Ale kolik lidí do pekla uvrženo bylo, protože milosti si nevážili! Bez obavy vážné nelze mi uvažovati, že každé vnitřní povzbuzení k dobrému, každá myšlenka na Boha, každé vnuknutí aneb pocit lásky tvé, každá i nepatrná příležitost, bych v dobrém pokračoval jest milostí, kterou jsem přijal, ale bez užítku nechal. Jedno jedině svaté přijímání rovná se ráji požehnání. Spojení, ve kterém chceš dnes s Pánem Ježíšem vejíti, jest mi prostředkem bych v ctnostech všech prospíval, jest pokladem, kterým duše všechny dluhy své může vyrovnati.

Kdybych každého svatého přijímání v životě horlivě byl použil, jak jinak bych nyní byl připraven! Snad moje

spása aneb moje zavržení závisí od toho, použiji-li dobře milosti dnešního svatého přijímání.

Matko božské milosti chraň mne, bych nepřináležel k těm, kteří častou nevěrností nehodnými se stali dalších milostí, jichž nevděčnost Boha přiměla, že jim odepřel pomoci mimořádné. Dej, bych nebyl zbaven milosti a tak neklesal a neminul se s cílem svým!

2. Od chvíle, kdy božský Syn její na nebe vstoupil, planulo srdce Panny Marie touhou, by mohla patřiti na něho v říši slávy. Tato touha a láska byla tak mocna, že přirozený život Panny Marie byl by podlehl této vroucné žádosti, kdyby božská prozřetelnost nebyla jí ještě dvanáct let vyhnanství v tomto slzavém údolí určila, by rozmnožila její zásluhy. Maria toužila po smrti, žádost majíc, rozdělenou býti a býti s Kristem. Duši její mohlo uspokojiti toliko patření na oslavené človenství Pána Ježíše, na vtělené Slovo ve slávě jeho. Pokud Pán Ježíš žil na zemi, byla s ním spojena tak, že majíc jeho, měla své nebe i svou blaženost. Po vzkříšení bylo toto spojení tak vroucí a pevné, že ani nebeští duchové se takovým chlubiti nemohli. Když však Pán Ježíš vstoupil na nebesa, seslal s výstostí do kostí její oheň, (Pláč. Jer. 1, 13.) jež trávil její síly tělesné a tak přiblížil spásu její touhy. Působením Božím bylo srdce její připraveno, státi se obětí jeho lásky.

Svatá Panno, přestaň toužiti a narákati, protože žal tvůj brzy skončí. Pán Ježíš se na věky s tebou spojí. Vroucí city lásky Panny Marie neměly by mi býti pobídkou k větší horlivosti a hlubší pokoře. Ona ani na zemi, ani na nebi nepožívala vroucnějšího spojení se Spasitelem, jako mi se dostává, když Pána přijímám v nejsvětější Svátosti. Jak často však Pán mne navštívil, aniž bych se byl přičinil, hodným se státi jeho darů a milostí. Chlebe života, očistný ohni božské lásky, nemohu-li tě milovati tak jak zasluhuješ, dej, bych každou žilou srdce mého toužil po tobě, prameni vši dobroty. Vrhni mé chladné srdce do žaru tvé čisté lásky, by ztaveny tam byly mé nedokonalosti a skvrny zničeny byly!

3. Jak Panna Maria umírala, jest právě tak neznámo, jako většina činů jejího života, a skryto s Kristem v Bohu, ale víme spolehlivě, že moc lásky k Pánu Ježíši smrt její přivedila. Známkou skonu jejího byla přetékající láska, jež rozdělila duši od těla. Když ji pozval božský Syn, by svlékla šat zármutku a strasti a oděla roucho slávy věčné, tu pásky přetrženy a duše její nesena kůry nebeskými k trůnu Božímu. V zástupech slétli svatí andělé, by spatřili její slavný odchod a přijali poslední její vzdechy. Nejsou i v této chvíli zástupy svatých andělů kolem oltáře? Nejsou sám v jejich společnosti neviditelné? Jak vzácný pohled se jim tu naskytuje! Tam zesnul tvor nejčistší nesmírnou láskou k Bohu, a ve vroucí touze po spojení s ním. Tu umírá smrtí tajemnou v oběti nejsvětější Pán života z lásky k bídnému hříšníkovi a z vroucí touhy po spojení s ním. Při smrti Panny Marie přinášeli serafíni srdci svého miláčka své žárné vzdechy a vroucí city lásky, tu však před tímto oltářem, na němž Pán Ježíš umírá tajemnou smrtí za lidi, zahalují svou tvář plni zármutku nad chladností a nevděkem lidským.

Rozhodnu se velkomyslně, sloužiti Pánu Bohu úplně? Zavru ucho hlasu jeho milosti a budu žiti toliko světu, jež odsuzuje, a svým náruživostem, jež zavrhuje, jenom sobě samému, jenž jsem svým nejhorším a největším nepřitelem? Kdybych pochopil, jak veliký jest hřích, tak jak Pán Bůh ho vidí a poznává, stačilo by to, bych umřel nesmírnou bolestí; a kdybych poznal nesmírnou lásku a božskou krásu Pána Ježíše v nejsvětější Svátosti oltářní pouť má pozemská byla by mi stálou trýzní.

O Ježíši, roztrhni pouta má a zvěstovati budu chválu tvou. O lásko, jež přebýváš v srdci tak, že její chyby ztravuješ, ovládni srdce mé a způsob, bych odumřel všemu, co ty nejsi.

4. (Po svatém přijímání.) Kdo pochopí rozkoš a blaženost duše Panny Marie, když vcházela do příbytků věčných? Otec nebeský přijal ji jako dceru milovanou, Syn Boží utčil v ni nejčistší stánek svého člověčenství nejsvětějšího, Duch lásky vylil na ni hojnost svých darů, a otevřel jí tajemství Boží, jichž ani bystrý rozum nepronikne. Křové andělští chválili a velebili Boha a v domě Božím zazněl liblezný zpěv, hudba sladká. Vítězné nanebevzetí Panny Marie dalo hříšníkům mocnou orodovnici, svatým vzor dokonalý a poutníkům pozemským nejsladší útěchu v strastech a utrpeních. Jak veliká má býti naše radost nad povýšením naší orodovnice, našeho útočiště, naší matky! Jak vděční máme býti našemu laskavému Spasiteli, jenž nám dal svou matku za zřídlo milosti a nás v závěti na ni poukázal, abychom její pomocí spaseni byli!

Není-li srdce mé v této chvíli též sídlem jeho milosti a zářící blahem nebeským? Není li tato slast nevýslovná, toto světlo čisté, tento mír božský důkazem a zárukou přítomného Boha mého? Dbaje tohoto božského hlasu, pozoruji, že tato sláva Matky Páně jest vítězstvím nevinnosti a pokory. Srdce Panny Marie jest tak plné milosti, radosti a blaženosti nevýslovné, protože život její byl tak čistý, neposkvrněný, svatý! Ani chvíli nebyla nepřítelkyní Boží. Nuže odstráňme ze srdci svých všeliký stín nedokonalosti, obraťme se od hříchů každého, a nalezneme v nejsvětější Svátosti ráj a každé svaté přijímání bude nám zvěstí a zárukou blaženého spojení s Ježíšem v nebesích!

Nejlaskavější Spasiteli, věčný pramene, z něhož prýští nevinnost, svatost a hojnost milosti Panny Marie, dej mi účast na jejích zásluhách a přimluvách! A ty, o dobrotivá, sladká Panno Maria, buď mi ochranou v životě i v smrti!

A. M. Kadlčáková.

V ranní záři.

Probouzí se den zas nový
z černé noci spánku,
slunce krásné již si hová
v rudém ve červánku.

Všude ruch a život nový,
kam jen oko vyhlédne,
ret můj toho nevyppoví
a jen tíše šeptne:

Skřivan letí s písní něžnou
nad bělostná pole,
květy hlavy také zvednou
na stránkách i v dole.

Mocný Bože, jaká krása
hledět v ranní záři,
když tu kolem všechno jásá
a úsměv má v tváři.

Radost, zpěv a nové žití
po noci zas vstává,
slunce jasné s nebe svítí
Bůh všem sílu dává!

Stáří čili životem vzhůru.

Mgr. Baunard. — Z franc. Boh. Kyselý. — (Část dalki.)

Ale nechme básníků s okřídleným jejich Pegasem. Obráťme se k mudrcům, nebo těm, kteří si alespoň od moudrosti vypůjčili krásné jméno, k filosofům. Nejsme tu již ve společnosti Epikurejců, nýbrž vážných Stoiků, kteří jako kdysi ve starém Římě touží po cti pěstitelů etnosti a vysvětlovatelů světa, ale troufají se obejít bez Boha. Zeptám se tedy několika z nich na cíl a smysl života. Obrátím se na přední mistry současné volné myšlenky, ale nemíním přihlédnouti tak k jejich spisům a naukám jako spíše k jejich soukromým názorům a ke korespondenci; všimnu si nikoliv jejich dnů slávy a hrdosti, nýbrž raději jejich dnů klidu a vrcholné sebranosti, neboť, jak dí Lukrecius, „slova pravdy vytrysknou posléze — z hlubin srdce, které má brzy dotlouci.“

Kde jest cíl života? Kdybyste byli položili tu otázku Hipolytu Taineovi před jeho rokem čtyřicátým, byl by vám ukázal, jako příteli svému Guizotovi, krásné zelené a červené kapradiny na svém statku Barbizonu, které minil za pobytu svého pěstiti a nádherněji zbarviti svým vodíkem, kyslíkem a dusíkem. V tom byla tehdy celá jeho naděje a celá nesmrtelnost. (List z 19. října 1855.) — Kdybyste

mu byli mluvili o mravouce a odpovědnosti, byl by vám vymezil „ctnost i nepravost jako výron chemických složenin, právě jak cukr nebo vitriol.“ Kdybyste byli před ním vyslovili jméno vlasti, Francie, byl by vám tentěnuž čiré myšlenky řekl: „Což mám vlast, když bádám? Jsem-li Francouzem, když píšu? A jsou jací Francouzi? Nevím o tom ničeho!“ A co je myšlenka? — Výron mozku. A život? — Chvění atomu strženého do věčného víření bytostí... Jak určitě tu odpovídá!

Ale počkejte, až pohroma národa r. 1870 probudí v něm cit vlastenecký, až „dotek s křesťanskými ctnostmi jeho choti probudí v něm smysl mravní, aby pochopil, — jak dí Paul Bourget, — že kdo spravedlivě žije, najde konečně svou víru za svými zásluhami.“ Jen strpení, a „pohled na současnou Francii otevře mu oči, aby pochopil mravní a společenské ctnosti, jichžto zřídlem je křesťanství; již hrozí se sám základního nihilismu své filosofie a zhoubných důsledků, jež by se z ní mohly odvoditi.“ V předposledním svém listu datovaném 25. srpna 1892 mluví o duševním stavu nejmenovaného věřícího křesťana, odpovídaje

p. Em. Boutmy: „Jsem zcela vašeho náhledu o p. N., jeho víře, jeho ctno-
stech a jeho štěstí. Je možno, že vě-
decká pravda je vlastně nezdravá
tvoru lidskému, jaký on jest.“ Ale což
nelze souditi z tohoto ovoce nezdra-
vého na strom, jenž je vydal?

Taine se arci nezřekl svých bludů,
vím to; ale přece dovolával se křestan-
ství jako jediného záchranného pro-
středku v rozkladu, jímž zmírá spo-
lečnost; vidí v něm najmě jedinou
uzdu proti výstřednostem naší demo-
kracie. Taine končí malomyslně: „Toto
vědecké bádání zachmuřuje moje stáří.
Co do praktičnosti není k ničemu.
Obrovský, dravý proud nás strhuje:
nač pojednávat o jeho hloubce a
dravosti?“ (23. čce 1892.) A konečně
řozhodné slovo k d'Hulstovi, když mu
přinášel zpět listiny týkající se stavu
církve ve Francii: „Nepodaří-li se
církvi záračnou horlivostí získati tyto
pohanské davy a učiniti z nich opět
lid věřící, jest veta po civilisaci fran-
couzské.“ Tak zní poslední slovo před-
ního průkopníka determinismu. Tot
Lukrecova: *verae voces* — slova
pravdivá. Nejsou znamením neklidu?

Kněz Barnave, druh Taineův ze
škol, byl jej navštíviti v zelené jeho
samotě v Menthonu a odnesl si tuto
naději: „Taine je na cestě ku světlu.
Modleme se zaň.“ — Zda jsi se, bratře,
pomodlil za Tainea zvědév o jeho
smrti? Já jsem to učinil; byli jsme
právě stejného věku... V jednom
listu praví o sobě: „Vím, že nepřináším
leč jediný kámen do vyjeté koleje.
Ale několik tisíc vozíků štěrku, dobře
složených a upěchovaných a je silnice.“
Také my, bratře, máme vyplniti svou
trochou štěrku výmoly na cestě: *Pa-
rate vias Domini!* — Připra-
vte cesty Páně! — Díky Bohu, že
není to óna cesta, po níž šel Taine.

Kam směřuje život? — Kdy-
bychom se byli tázali Littréa, když
r. 1861 sepisoval život Augusta Com-
tea, nebo překládal Bedřicha Strausse,
nebo r. 1873 filosofoval ve své knize
„Revoluce a pozitivismus“, byl by
nám odpověděl svou neuposnou for-
mulí Nepoznatelna: „Co je nad vědu
positivní, jest naprosto nepřístupno
duchu lidskému, ať je to v oboru hmot-

ném hlubina nekonečného prostoru,
či ve světě rozumovém řetěz příčin
bez konce.“

Ale počkejte! Již formule nezba-
datelnosti zavírá výslovnou výhradu:
„Nedostupnost (tak vykládá sám) ne-
znamená nicotu, nejsoucnost. Je to
oceán, jenž doráží na náš břeh; my
sic nemáme ani plavidla, ani plachty
proň, ale zřetelný pohled naň je rovně
spasitelný jako strašlivý.“

Strašlivý — to jej znepokojuje;
spasitelný — tím se mu stane! A jeho
návrát k víře má předejru v účtě,
již přiznává sám víře jiných a již
požaduje: „Nahlédli jsem až příliš do
utrpení a mravních nesnází života
lidského, abych chtěl komu, ať je to
kdokoli, vzíti jeho přesvědčení, které
ho v bédách vzpružuje. A táži se ve
jménu tohoto objevu, ať filosofického
či vědeckého, zda lze z duše lidské
vyrvatí vznešené ty starosti? Zdájí
se mi rázu vědného, ježto i tajemství
halící vesmír je svou podstatou věčné.“
— Jest to onen předák popíračů nad-
přirozena, jehož tak zneklidňuje po-
vznešená péče o věci věčné!

Právě před tyto věci postavila
jej odr. 1872 krutá, neuposná choroba,
jež ho poutala bezmála deset let na
lože a touž dobou ukázala mu lásku a
soucit choti a dcery, jichž byl denně
svědkem, vysoké stezky ku světlu
a lásce. Dal se jimi a nepřestal již
stoupati výš a výše. Budíž zřetelné
pověděno, že obrácení Littréovo ne-
bylo, jak by někteří rádi světu do-
kázali, důsledkem téměř v bezvědomí
přijatého křtu na loži smrtelném. On
kráček cestou lítosti: „Byl bych raději,
kdybych mohl říci, že nejsem před
světem nic a že jsem nikdy nehřešil.“
— „Vy pláčete?“ ptal se ho důvěrník
jeho duše. — „Ano, pláči, protože jsem
hřešil a nevím, koho prositi za odpu-
štění.“

Jde však i cestou světla. Čte a
rozvažuje katechismus diecese Paříž-
ské. Čte kázání Lacordaireova, baví
se životopisem kněze Olivainta: „Ta-
koví lidé stojí rozhodně za víc než my.“
Jde cestou dobročinnosti, cestou po-
kory: „Kdybych byl umřel před čtyřmi
roky, byl bych umíral spokojen sebou,
nyní však umírám sebou nespokojen.“

Jde cestou modlitby: Když dospěla sestra opatrovnice ke slovům Zdrávasu: pros za nás hříšné . . . „Oh ano, hříšné!“ opakoval nemocný bije se v prsa. „Svatá Panna je mi vzorem dvou ctností, jichž si v tomto životě vážím nejvíce: něžnosti a cudnosti. Blahoslavení čistého srdce!“ A jednoho dne rozjímaje o Synu Božím na cestě křížové, kam provázelo jej srdce učenovo, pravil: „Tam, právě tam zanechal nám tajemství svého života.“

Toť slova na konci života — slova víry — *verae voces* — slova pravdy. Tak zemřel 11. června 1881 velekněz positivismu.

* * *

Vacherot (1809—1897) je jiný typ nepokoje lidského. Je to idealista, jenž podržel ideu Boha, ale pouze ideu. Jeho Bůh je pouze představa ducha, bytost smyšlená rozumem, bez jakékoliv jsočnosti, ani skutečné, ani možné; nemá a nemůže mít objektivní existenci mimo představu, která se jím obírá.

Tážete-li se tedy tohoto rozumáče, kam směřuje život, odpoví vám: K ideálu! A zpívá mu svůj hymnus: „Vznesený ideále, ty nejsi pouze božský, ale tys Bůh, neboť před tváří tvou bledne všeliká krása, sklání se veškerá ctnost, ponižuje všechna moc. Vesmír je veliký, ale ty sám jsi Bůh!“

Ubohý, pantheistický Bůh Hegelův, ubohý božský a neexistující ideál Renanův! Vacherotovi napsal duchaplně přítel jeho Havet v r. 1850: „Co v učeném svém díle nazýváte Bohem — ideou, to já prostě jmenuji ideou, co zvete Bohem-přírodou, to je mi prostě přírodou. Víte o onom tyranovi, který chtěl, aby místo něho lidé ukláněli se i jeho klobouku nastročenému na kopí? Jsem za jedno, s jinými, kteří míní, že ve vaší filosofii není vůbec již Boha, že zbyl pouze jakýs klobouk, jemuž chcete, abychom se klaněli.“

Tuto vidinu Boha uvádí Vacherot ještě roku 1885 na jeviště v díle svém posledním, jehož nadpis sliboval víc: *Nový spiritualismus*, ale tehdy měl za sebou již dlouhý život

a také on dýchal ve vlastní své do-
mácnosti vzduch prosycený vůní ži-
vota křesťanského a již děsil se divo-
kých výbuchů bezbožectví a nemravnosti ve vlasti. Zavádí-li ještě prelud Boha ideového jeho snivou mysl, přece nestačí již ateismus zbožně zladěné jeho duši. S jedné strany stojí duch, s druhé srdce a svědomí. Jako ateista chce uchovati kult božského jsa ještě pořád v zajetí nauky, která mu zahaluje tvář Boží. A kniha jeho vyznívá v tento stesk rozhorlený proti bláhovému a mēlkému rázu současné bezbožnosti: „Smátí se z věci vznesených (píše), to bývalo, vysmívati se věcem svatým, to jest v módě víc než kdy. Aby se však někdo smál, a takovým způsobem smál z Boha, k tomu je třeba ducha, který sluje na hanbu duchem. Není to v pravdě smutno pro starého volného myslitele, který žil myšlence na Nekonečno a který nechce umřítí aniž jeho jména vyslovil?“ — Ano, ale jméno to je prázdným slovem bez smyslu!

Nicméně zvláštní tento ateista je nevěda a nechtě nadšencem pro křesťanství. Víc než kdo oslavoval jeho mravouku a dobrodiní v řádcích, z nichž chvěje se jeho obdiv přes šlechtetní stesky a náboženské žaly.

Evangelium ho podmanilo. V roku 1892 vzpomíná slov Kristových: „Nebe a země pomínou, ale slova má nepomínou“ a odpovídá: „Ano, božský Mistré, pokud budou synové Adamovi, aby je přijímali.“ Každoročně ve Svatý týden čítával o umučení a rozjímal o něm, „aby jím byl cele proniknut“. Práví a píše, že poslední pohled jeho platiti bude Kristu, jehož obraz má doma před sebou.

Již r. 1858 filosof napsal: „Člověk je veliký, silný, moudrý, svatý pouze tehdy, čerpá-li velikost, sílu, moudrost, svatost u zřídla všeho života, všeho světla, vši ctnosti.“ A k tomuto zřídlu vznesenému utíkala se tehdy zbožná jeho choť, již ztratil r. 1869 a jejíž ctnosti, utrpení a smrt pověděly mu víc o Bohu pravém, Bohu živém a dobrém, než všechna filosofie. Učenec připomíná to sám, když věnuje kněžské svaté paměti Vasseurovi, jenž ji byl zaopatřoval, básničku dojemných,

zešla křesťansky znějících veršů, která končí takto:

... I ona, ubohá, svou Kalvarii měla,
na niž se po kolenách vlekla, nesouc kříž.
O nebi jste jí mluvil: na zem zapo-
mněla
a hlasem vašim nebe zdálo se jí blíž!

Nebe! Snad i on sám měl konečně pečování o nebe? Verba e voces — hlasy pravdy!

Štěpán Vacherot, Taine, Littré, toť duše poctivé, přímé, upřímné a všemi těmito branami otevřené světlu. Toto bývá nedostupno jen duším pyšným a lživým. Tak odmítá Renan tajemné to volání a proto není mu popřáno vrátiti se. Muž ten jest příliš blízek sobě, než aby se přiblížil Bohu.

Mám se zmíniti o jeho druhu a téměř bliženci Marcelínu Berthelotovi? (1827—1907.) I on byl hrdý a rád o své učenosti oplývající osobě říkával: „Aby se věda nerozdrobila příliš na odbory, je třeba alespoň jednoho mozku, který by ji dovedl obsáhnouti v jejím celku. A takový mozek jsem měl tuším já; bojím se jen, že jsem posledním toho druhu člověkem!“ Později dotknou se ještě úžasného jeho sebevědomí: „Dnes není již ve světě tajemství...“ Není tedy záhodno otázati se takového domýšlivce: Kam směřuje život? Vždyť jej má spoutaný ve svých zkumavkách a retorkách. Veliký tento chemik a pramalý myslitel neznepokojoval se nikdy věčností. Ale jako Taine na sklonku, ptá se posléze i on starostlivě, jaké bude ovoce stromu, který byl zasadil. Táže se, kterak ob stojí dále tento svět, který vědecky zlepšiti sliboval a o to se i pokoušel. Zkrátka, chce věděti, co učinil vládnoucí materialismus pro mravní pokrok a štěstí jednotlivce? A odpověď na tu otázku nevyznívá pouze znepokojivě, nýbrž přímo zoufale.

Ve francouzské Akademii byli roku 1909 pověřeni pochvalným vylíčením jeho činnosti Fr. Charmes a Henry Houssaye. Oba vypravují nám o zamračeném, mrzutém a skleslém starci, jenž si ulevuje dlouhým naříkáním, že celé jeho dílo jeví se na konec bezúspěšným, ne-li škodlivým. Tu lze

slyšeti, jak má sám v trpkém podezření: vychvalované služby oné „vědy laické“, jejímž králem sám se přímo korunoval. Slyšme ho samého: „Až dospěje člověk k nejzazším hranicím pokroku hmotného, zaznamená duše jeho také pokrok. Bude potom idea mravní, svědomí, sebezápor a obět, láska k dobru a krásnu v rovném postupu s vědeckými objevy a vymoženostmi?“ V těchto otázkách životních byl Berthelot zmitán pochybnostmi, které kalily povznesenou jeho sebestačnost do té míry, že napsal: „Triumfu spravedlnosti a rozumu se nikdo nedočká.“

Té doby byl Berthelot právě stihán krutými ranami v životě rodinném a zpětný ten náraz otrásl jeho důvěrou v to, co nazývá ustavičným předludem života. Potom již dospěl věku, o němž dí: „Pro stáří je konec snům; zří umíratí vše, co miluje; je obklopeno troskami všeho, co je vábilo; nenalezá útěchy leč ve šlechtném vědomí, že vykonalo svou povinnost vůči jiným lidem, když mělo laskavý úsměv pro nevinnost dětskou a pomáhalo vlídně mládeži u věčném úsilí lidstva toužícího po cestě k pravdě, k dobru, k ideálu.“

Ale že tato útěcha, založená na mámvě a vábivé teorii ustavičného pokroku lidstva, zhroutila se v základech, dokazuje výklad Houssayeův: „Jakmile učenec opustil svou laborator a octl se před jevištěm světa a viděl tolik mravní bíd, tolik poblouzení rozumového, tak velikou moc zlata, tolik nehorázných nebo pošetilých teorií, tolik zborcených charakterů a pošramocného sebevědomí, zajisté byl převeděn spíše o rostoucím pokroku lidské slabosti.“

Souhrn toho všeho dokazuje, že duševní stav jeho byl stav zoufalce. Ani nárek Jobův nezní trpčěji: „Život můj, plný pochybností a nenapravitelných náhod působí na mě dojem smutku a neklidu, který mne za všech okolností provázel... Čím více vyvíjelo se osobní mé přesvědčení, tím více rostla má nejistota. Toť příčina, proč jsem vždycky se utíkal k práci, abych zápasiti mohl se zoufalstvím.“ Toť slovo jeho poslední, slovo pravdy.

Koho ještě uvéstí? Pouze Herberta Spencera (1820—1903), jenž končí svůj tlustý a těžkopádný, dvousvazkový „Svéživotopis“ doznáním, že „v ohledu náboženském není již téhož smýšlení, jaké se jeví v jeho knihách.“ I on dotazoval se duše své a píše: „Pozoroval jsem, že nauky náboženské mají a uchovávají si ještě mocnou působivost mravní a že mají nad to úkol vyplniti v duších mezeru, která se rozhodně nedá odbýti, aby zůstala nevyplněna.“ A uzavírá: „Dcspěl jsem konečně k tomu, že všímám si s rostoucí láskou náboženských věr, které vyplňují tuto mezeru, již rozumářské výklady marně se snaží naplniti doznávající tím většího nezdaru, čím více o to usilují.“

Dvě leta před smrtí učil kmet toto doznání, jakoby to byla jeho

závět, jíž uzavřel život svůj i knihu svou. Tak skončil otec evolucionismu: *Verac voces — slova pravdy!*

Na tom či onom stupni volného bádání lze tedy čísti doslovný výkřik *Pisma: Ergo erravi mus* — tedy jsme pobloudili od cesty pravdy! Takoví jsou mistři, a to největší mistři volné myšlenky, neboť v otázkách takové důležitosti dlužno se o radu tázati jenom králů mezi vědci. Jak vratký je však jejich trůn, jak pod závanem let kymácí se jejich koruna! — „Co jste vyšli na poušť viděti? Třtinu-li větrem se klátící?“ ptal se Pán svých učedníků.

Naše obrázky. Kostel jesuitský v Brně, nyní vojenský, je velkolepá baroční stavba z let 1598-1602. Vnitřní výzdoba, jako krásně vyřezávané lavice, kazatelna, varhany, oltáře jest pozoruhodná.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za ochranu duší nevinných dítek a na všechny úmysly, jež doporučovány jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce. Srdce Ježíše a Marie, zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní, jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michæli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Chránti nevinnost dítek.

Úmysl v listopadu: Povolání.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník XLIX.

Vychází počátkem každého měsíce.

LISTOPAD 1915.

Popatřuj na živé příklady svatých Otců, v nichž se odleskuje pravá dokonalost a nábožnost a uvidíš, jak nepatrně jest, ba skoro ničím, co činíme my. (Bl. Tom. Kemp.)

A. M. Kadlčáková.

Klekání.

Z visky tiché ve kraj širý
letí klekání,
Matce Boží „Zdravas“ krásné
zvony vyzvání.

Na lučinách květy pestré
hlavy uklání
a ret lidský „Zdravas“ šepce,
když zní klekání.

A na nebi hasne červeň
bledých červánků,
z duše prchá bol i smutek
v tichém altánku.

Šťastna jest tak moje duše
v radost mění žal,
neboť hlas těch milých zvonů
smutek pochoval.

Z visky tiché ve kraj širý
letí klekání
a má duše v ráj tam letí
a pak tiše sní . . .

A. M. Kadlčáková.

Suché květy.

Na zahradě suché květy,
od nich ptáče poodletí.

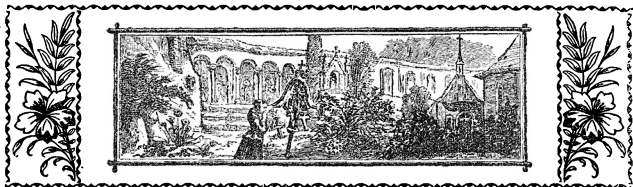
Letí dále ptáče malé,
květ již světu dalo vale.

Suché padly na zem černou,
hlavu více nepozvednou.

Nepozvednou hlavu květy,
umřely jak v srdci vzněty.

Zvadly květy, zvadla láska,
zbyla po všem pouhá zkazka.

Bojem k vítězství.

Píše Ignát Zháněl.

Prvního dne v měsíci listopadu staví nám svatá církev před oči velmi dojemný obraz. Svatý evandělsta Jan vypravuje ve svém „Zjevení“: „I spatřil jsem nebe otevřené a potom viděl jsem zástup veliký, jehož spočítati nikdo nemohl, ze všech národů a pokolení a kmenů i jazyků, ani stojí před trůnem a před Beránkem, oděni v roucha bílá a mají palmy v rukou svých a volali hlasem velikým řkouce: Spása Bohu našemu, jenž sedí na trůně a Beránkovi.“ Zjev. 7., 9., 10. Tito přestastní jsou v nebi; tam i my s pomocí Boží dojíti máme. I pro nás jest nebe určeno jako bydliště.

Zde na světě musíme však bojovati, musíme ze všech sil se přičiniti, a pak, když Bůh pomůže, můžeme doufati, že dobudeme vítězství, že se dostaneme do této vznešené společnosti na nebesích. Již moudrý Sirach naváděl: „Chvalmež muže slavné a otce naše,“ Sir. 44, 1, a počínaje od zbožného Henocha až do Oniáše velebí vzácné cnosti velikých mužů, „jejichž památka zněla jako hudba, kteří byli jako duha skvoucí, jako květ růžový ve dnech jarních, jako lilie, která jest při tekuté vodě a jako kadidlo vonné ve dnech letních.“ Sir. 50, 8. Chvály mužů, otců, osob slavných zvěstují nám životopisy a legendy svatých.

Svatý Jeronym podotkl, že životy svatých jsou výkladem písma; čímž chtěl říci: mnohému se od nich můžeme naučiti a porozuměti, co snad nám bylo nejasné při čtení svatých knihy,

Písma svatého. Kdo nám podá na příklad lepší vysvětlení slov, která pro nesl jednou Ježíš Kristus, řka: „Bude-li mi kdo sloužiti, poctí jej otce můj.“ Jan 12, 26. Není zajisté větší pocty nad onu, kterou poctil Bůh svatý; vždyť jsou v nebi v nejvznešenější společnosti. Bůh učinil je svými syny a dcerami; jsou jako zradlo, ve kterém jim dává Bůh nejjasněji patřiti svou vládnost, přívětivost, svatost, mohutnost.

Ctihodný Kempenský dí: „Popatřuj na živé příklady svatých Otců, v nichž se odleskuje pravá dokonalost a nábožnost a uvidíš, jak nepatrné jest, ba skoro ničím, co činíme my.“ 1, 18.

Na svatých se vyplnilo slovo Spasitelovo: „Kdo mne miluje, bude milován od Otce mého a já budu jej milovati a zjevím se jemu.“ Jan 14, 21. Cnost svatých není žádným pozlátkem, nahodile přilepeným, ani okrasou na ucho zavěšenou; láska k Bohu a láska k bližnímu prochvívala jejich srdce a řídila jejich skutky. Kempenský popisuje život jejich následovně: „Všechen čas svůj vynakládali na Boha, každá hodina služby Boží zdála se jim krátká a pro velikou sladkost, jakou pocítovali při rozjímáním, zapomínali, že také potřebují tělesného zotavení. Všech statků, důstojností, poct, přátel pokrevných se vzdávali; nic si nepřáli míti se světa; sotva tolik si ponechávali, kolik potřebí k živobytí; líto jim bylo sloužiti tělu i když toho žádala nezbyt- nost. Byli chudí statky pozemskými,

ale velmi bohatí milostí a ctnostmi. Na venek trpěli nouzi, ale uvnitř byli osvěžováni milostí a útěchou božskou. Světu byli cizími, Bohu však nejbližšími a důvěrnými přátely.“

☩ Jakým zářícím příkladem jsou nám všem žijícím na světě svatí, kteří setrvali v pravé pokoře, žili v prosté poslušnosti a kráčeli v lásce a trpělivosti. Sušil praví, že jsou v pravdě svatí „výkvět člověčenstva jeho, nejspanilejší kvítka, která nebyla vypěstována v zahradě rukama než-nyma, ale která vyrostla mezi trnám tohoto světa a byla přivedena v ráj Boží, odkud zotavují nás svou rajskou vůní a poskytují duši útěchu nebeskou.“

Příklad svatých měl by na nás lidi mocně působiti; máme rozjímati o jejich životě, máme je následovati, konajíce, co a jak oni konali. Bývali kdysi časové, že život všech lidí byl tak úzce spojen se životy svatých, že neoznačovalo se datum dle dnů a měsíců, to jest, neřeklo se na příklad dne 4. listopadu, ale vždy se řeklo i do listin a dopisů se psalo — v den svatého Karla Boromejského, což se činilo podobně ve všech dnech celého roku.

Ve svých „Vyznáních“ vypravuje svatý Augustin o dvořanech, kteří četli životopisy svatých poustevníků a byli tak dojatí, že život svůj napravili svět opustili a uchýlili se do samoty klášterní. Ještě v nedávné době byl proslulý kazatel anglický Woodhead navrácen víře svých otců čtením životů svatých. Svatý Bonifác, apoštol Německa, byl rozčinen a posílněn k mučednické smrti četbou životů svatých, které nosíval sebou i na svých obtížných apoštolských cestách. Totéž čteme v životopisu apoštola Norska, svatého Severina, že nosíval stále při sobě knihu, v níž byly životy svatých mučedníků, aby se upevňoval k trpělivějšímu snášení všech křížů a obtíží, spojených s jeho přetěžkým úřadem. Svatí jsou výkvětem všeho lidstva, jsou praví velikáni. Duchaplně napsal světoznámý Šekspír: „Jaký výkvět jest člověk! Jak výtečný jest v mohutnostech! Jak velice se podobá svými skutky andělům!“ Slovo těchto můžeme

dobře užiti o světcích a světicích Božích.

Máme světce všech věků! Jsou světci, kteří položili život svůj za Boha ve věku, kde se obyčejně počíná teprve žiti. Mnoho let nedosáhli svatí Alois, Stanislav Kostka, Eulalie. Byli za živa pamětlivi slov, kterými napomínal již starozákonní „Kazatel“, řka: „Pamatuj na Stvořitele svého ve dnech mladosti své, prve než přijde čas trápení a přiblíží se léta, o nichž dříve: nelíbí se mi.“ Kaz. 12, 1. Kdo jest podán vrchnostem, kdo slouží u pánů, má následovati svatě služby Notburgu a Zitu, které věrně plnily rozkaz Páně, jak nám ho zaznamenal svatý Pavel: „Služebníci, poslouvejte pánů tělesných s bázní a třesením v prostnosti srdce svého jako Krista, sloužíce ne na oko, jako ti, kteří chtějí se zalibiti lidem, nýbrž jako služebníci Kristovi, konajíce vůli Boží ze srdce, sloužíce s dobrou myslí, jako Pánu a ne lidem u vědomí, že každý obdrží od Pána to, co dobrého učiní.“ K Efes. 6, 5, 6. Manželé i manželky mají skvělé vzory, jako svatého Jindřicha a jeho choť Kunigundu, anebo přeblaženou Pannu Marii a jejího snoubence svatého Josefa. Vdovy mají vzor překrásný ve svaté Alžbětě, která tak trpělivě nesla všechny kříže, které jí Bůh udělil. Žila podle slov svatého Pavla, který líčí život vdovy křesťanské taktó: „Která skutečně vdovou jest a osamělou, složila svou naději v Boha a trvá na prosbách a modlitbách dnem a nocí.“ I. K Tim. 5, 5. Najdou mezi svatými své vzory bohatí i chudí, vzácní i nepatrní, učení i neučení.

Proslulý portugalský kazatel — Vieira vypočítal vzory jednotlivých stavů taktó: svatý Jakub z Čech byl truhlářem, svatý Symfonián sochařem, svatý Florus zlatníkem, svatý Pavel Helatikus soustružníkem, svatý Dunstán kovářem, svatý Marciánus puškařem, svatý Gildas kovolitec, sv. Prokulus kameníkem, svatý Krišpín obuvníkem, svatý Jan z Boha knihkupcem, svatý Homobon krejčím, sv. Onufrius tkalcem, sv. Gvalfundus byl sklepníkem, sv. Isidor rolníkem, sv. Mořic pastýřem krav, sv. Leonhard

pastýřem, sv. Arnold lodníkem, sv. Parthenius rybářem, sv. Venchirus pacholkem u mezků, sv. Richard vozkou, sv. Hadrián koželuhem, sv. Vilém mlynářem, sv. Gemianus hostinským, sv. Quiriakus kuchařem, sv. Alexander uhlířem, sv. Jindřich řezníkem. Kupci byli svatý František, svatý Kvido, Fulgentius. Za císaře Trajana byla umučena zajednou celá legie vojáků křesťanských, známá pode jménem legie thebánské a měla asi šest tisíc mužů. Za pronásledování císařů římských Diokleciána a Maxencia bylo za jeden den vypovězeno do Arménie a pak ukřižováno deset tisíc vojáků-mučedníků. Není stavu, není živnosti, není řemesla, kde by neměli svého svatého příslušníka a patrona.

Svatý Bernard měl jednou kázání o svátku všech svatých a započal je následovně: „Jest záhodno a spravedливо, abychom dnešní den slavili co nejokázaleji; máme za velký svátek, když vzpomínáme na svatého Petra anebo svatého Štěpána, anebo vůbec na některého světce; radujeme se v tento den, oslavujeme ony světce, ať jest to kterýkoliv. Jak velká má býti teprve naše radost dnes v tento den, kdy vzpomínáme na ony nesčetné zástupy všech světců a světic Božích!“

Jaké vzácné příklady nacházíme při četbě životů svatých a ctihodných sluhů božích! Ctihodný P. Petr Kanisius byl důvěrníkem tehdejšího císaře i papeže; ctili jej jako apoštola Německa, byl legátem svatě Stolice, měl se státi kardinálem, což odmítl; když přišel na návštěvu svého rodného města Nymwe v Holandsku, městská rada, ač byla většinou luteránská, pozvala ho, aby byl jejím hostem; universita poslala k němu jednoho z profesorů, aby se pozeptal po jeho přání a požádal, aby měl u přítomnosti všech profesorů a pozvaných hostů latinskou řeč. Když mluvil, byl pro ně pokorný sluha Páně pravým závrakem. Jeho příbuzní, jichž bylo na dvě stě, přáli si, aby u nich bydlil; patřili k prvním rodinám města. Kanisius se však ubytoval v chudobinci. Když ho pozvali přátelé k sobě na oběd, přijal pozvání jenom pod tou podmínkou, když mu vystrojí

oběd v chudobinci a zasednou s ním k tamějšímu chudým. Jeho nejstarší bratr Gerhard byl právě starostou města; také přišel na tuto hostinu. Než odešel Kanisius, pozval všechny své příbuzné do kostela, kde přistoupili ke svatým svátostem. Měl k nim řeč a hlavně je vybízel, aby zůstali věrni víře svých otců; všichni přísahali, že tak učiní. A podivno, ač tehdy vládly luteráni, kalvináni a jiní kacíři, přece ani jeden z této rodiny nestal se nevěrným své katolické víře, ano, někteří z jeho nejbližších příbuzných jej následovali a vstoupili do řehole, kde byli svatě živi.

Nikdo se neklam! Snad se někdy podobá, jakoby se dařilo dobře zlým, ale jenom se to zdá, pravdou to není! Kdyby někdo učinil svým hlavním zaměstnáním lhář, kdyby se tak říkajíc zaprodal ďáblu a jemu jedinému sloužil nikdy není šťasten a spokojen. Svědomí, ať se přičiňuje, jak chce, nedá se potlačit, stále se ozývá a činí výčitky. „Běda, kteříž říkáte zlému dobré a dobrému zlé; kladouce tmu za světlo a světlo za tmu, pokládajíc hořké za sladké a sladké za hořké.“ Is. 5, 20. Kdo věrně slouží Pánu Bohu, snad se zdá býti navenek smutným, ale duše jeho plesá, jak praví svatý Pavel: „Jako smutní, ale vždy se radující.“ II. ke Korint. 6, 10. Člověka, který má dobré svědomí a žije smířen s Bohem, nic nepřivede z klidu, z rovnováhy. Jeho radost není z tohoto světa, ale raduje se v Pánu, neboť ví, že se Bohu líbí, že jest Bůh jeho přítelem. Velebme Boha, děkujme mu za vše, co nám dávají jeho štědré ruce, říkájíce se svatým Pavlem: „Veleben budíž Bůh a Otec Pána našeho Ježíše Krista, Otec milosrdenství a Bůh všeskeré útěchy, který nás potěšuje ve velikém soužení našem, abychom mohli těšiti ty, kteří jsou ve velikém soužení a to útěchou, kterou sami býváme potěšeni od Boha.“ II. ke Korint. 1, 3, 4. — Trpělivě snášejme všechny kříže, které nám Bůh posílá, jak nás utěšuje svatý Jan Zlatoústý: „Pro Krista trpět jest větší milost, nežli divy činiti.“

V každé domácnosti měli by míti knihu, v níž jsou na každý den celého

roku života svatých. Jaké skvostné legendy v nich najdeme! Ze života blahoslavené klášternice, panny, Mariny z Eskobaru, žijící kdysi ve Španělsku (zemřela 9. července 1633 ve Valladolidu) se vypravuje následující překrásná legenda: „Měla vidění, v němž jí zjevil Bůh, že jest svátek Ducha svatého nadmíru krásný a vzácný. Byla znavena; žalovala velebností Boží svoji bídu a slabost. Tu spatřila našeho Pána Ježíše, který jí pravil: Duše, jsi znavena; pojď se mnou a odpočiň sobě! A ihned se ocitla na břehu široké řeky, jejíž vody tekly velmi rychle. Tu ji vyzval Pán, aby jí přešla. Měla dle rozkazu Božího stoupati na světla, která uzří. Tak se dostane, bylo jí sděleno, bezpečně na druhý břeh. Chystala se řeku přejíti. Jakmile zvedla nohu, aby stoupla na vodu, spatřila světlo, podobné hvězdě. Když zdvihla druhou nohu, spatřila druhé světlo, podobné předešlému a tak kráčela po celé hladině řeky po světlech, jako přecházíme potok po kamenech. Doprovázena andělem strážným, přešla šťastně na druhý břeh. Jaká hluboká pravda jest tuto skryta v rouše legendy!

Život lidský, toť dravá, široká řeka. Každému hrozí utopením. Ale kdo jej založil na darech Ducha sv., na daru moudrosti, rady, síly, zbožnosti, projde bezpečně a šťastně jeho dravými proudy ke břehům věčnosti.

Dobře praví profesor Emanuel Žák: „Legendy nejsou jenom pro děti, jejich duše jest plná víry a mysl plná obrazovtornosti. Jsou vzácné vonné květy, jejich šťávy chovají v sobě tajemné síly pro duše moderní kulturou znavené; jsou uzdravujícími léky pro duše nemocné. Zapomenutý, chudý sirotek mezi královskými, nádherně vystrojenými dětmi básnictví, toť zbožná legenda.“

Svatý Augustin pozoroval bystrým okem svět a uviděl mnohé, kteří jsouc slabší, neučení, prostí, přece svým životem nad něj vynikali! Pravil k sobě: tito dojdou do nebe, dobudou ho v boji sice namahavém, ale čestném a já odpočívám v lenosti a nečinnosti! Mám se vzdáti bez námahy? Dávám z ruky kerunu, aniž se přičiním získati si ji?

Tyto a podobné myšlenky přiměly Augustina, že dal se do práce a stal se z pohana křesťan, biskup a světec. Podobně se zachovejme i my. Augustin se vždy potěšoval slovem: mohli-li ti a oni, proč ne ty, Augustine? Říkejme podobně k sobě i my. Následujme příklady svatých. Učiňme četbu životů svatých svou každodenní. Nebudme toliko podivovateli svatých, ale také jejich následovníky.

Dosud není síla Boží zmenšena, dosud není ruka Páně ukrácena, dosud může zasáhnouti v příběhy tohoto světa. Bůh se nezřekl svých tvorů, neodevzdal je náhodě, ale dále se o ně stará. Bůh není jako řemeslník, který vytvoří výrobek, oděv, náradí anebo cokoli jiného; řemeslník odevzdá dílo tomu, kdo si je objednal a dále se o ně nestará. Bůh však i dále se stará o všechny své tvory, až dosud jest v platnosti jeho přípověď: „Aj, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání světa.“ Mat. 28, 20.

Důvěřujme v Boha, jediný Bůh budiž naším vůdcem Nechtějme mu předpisovati, co a jak nám má učiniti, ponechejme vše jeho svatě vůli. — Zbožný a učený Drexelius praví: „Kdyby někdo konal cestu nějakou krajinou v průvodu zkušeného a obezřetného vůdce a kdyby ho vůdce vedl po cestách neschůdných, příkrých a klikatých, začal by naříkati a vytýkati svému vůdci, proč ho vede takovými oklikami a nad to tvrditi, že se daleko odchýlili od pravé cesty, tuť by mu odpověděl vůdce: „Buď bez starosti a spoléhej na mne, znám cestu! Ovšem jsem tě vedl oklikami, ale kdybychom se byli pustili přímou cestou, byli bychom se dostali do močálů, v nichž bychom byli zahynuli. Proto nereptej nad tím, že jsme si kus cesty zašli, vyhnuji jsme se jistě záhubě.“

Podobně vede i nás často Prozřetelnost Boží oklikami k cíli. A my naříkáme na nejlepšího vůdce, jehož moudrost se nemůže mýliti! Jak často pomohl Bůh těm, kteří se cele odevzdali do jeho svatě vůle! Nespoléhejme se na lidi, ale na Ježíše Krista!

Svatá Terezie kdysi pravila: „Nyní velmi dobře poznávám, že se nikdy ne-

máme spoléhati na lidské sliby. Jediný náš věrný a upřímný přítel, v nějž vždy máme doufati, jest Ježíš Kristus. Spoléhám-li na svého Ježíše Krista, cítím se tak silnou, že se mi zdá, že bych sama odolala celému světu, ano i všem lidem, kteří ve světě žijí, i kdyby se vesměs proti mně postavili.“

Čtouce životopisy svatých, přesvědčíme se očitě o pravdě slov: „Jest tentýž Duch, ale dary jsou rozličné; jest tentýž Bůh, ale rozličné jsou působnosti; jest tentýž Bůh, který působí to všecko ve všech.“ I. Ke Kor. 12, 4, 5. „Jiný jest lesk slunce, jiný lesk měsíce a jiný jest lesk hvězd, ano, hvězda od hvězdy liší se leskem.“ I. Ke Kor. 15, 41. „Veliká jest rozmanitost v životech světců a světic Božích, ale ze všech září „jako zář slunce království

Otce nebeského.“ Mat. 13, 43. Ano, dobře řekl svatý Augustin: „Mezi svatými jest jeden světější, mocnější, spravedlivější, moudřejší než druhý, ale v domě Otce jsou mnozí příbytkové.“

Čtení životů svatých má nás povzbudit, abychom se jim hleděli podobati, je následovati, abychom se dostali tam, kde oni jsou. Kéž platí o nás všech, že „vírou přemohli jsme království, že učinili jsme spravedlnost a dosáhli věci zaslíbených.“ K Žid. 11, 33. Vezměme každý do rukou legendy svatých, pilně v nich čtème a buďme pamětliví napomenutí svatého Pavla: „To jest vůle Boží, vaše posvěcení!“ I. K Then. 4, 3. Často si opakujme slova svatého Augustina: „Mohli-li ti a oni, proč ne ty, Augustine?“

A. M. Kadlčáková.

Modlitba.

Pane Bože všemohoucí,
uslyš vroucí prosby hlas,
vlny když se ženou dravé
ve víře vždy utvrď nás.

Pane Bože, světa králi,
umdlenou nám duši zhoj,
nevěry mráz když nás zebe,
milostí svých obnov zdroj.

Pane Bože, Otče dobrý,
prosebný náš uslyš kvil,
když nás stíhá osud krutý,
uděl duši nových sil.

Pane Bože, lásko věčná,
s jménem tvým chcem na rtu mřít,
po smrti tam v slávu tvoji
chtěj nás všechny k sobě vzít!

Obrázky z katolických missií.

Podává Maxmilian Weinberger.

Jak umírá missionář.

Missie v Sangamneni v Indii — píše missionář P. Otto Weishaupt — utrpěla neočekávanou smrtí P. Gerharda Kippe, asi 41 let starého, přetěžkou ztrátou. Není to žádné nadsazování, pravíme-li, že tato ztráta je prozatím nenahraditelná. Jedinou útěchou v tomto těžkém navštívení, které nás potkalo, je myšlenka, že horlivý missionář konaje

své povinnosti padl jako mučedník lásky k bližnímu.

Od delšího času jsou totiž rozsáhlé missijní území Kendal, Vallan a Sangamner těžce postižena morem. V jednotlivých dědinách snížil se počet úmrtí tím, že mnozí obyvatelé prchli, v jiných však stoupl počet úmrtí na 100—150 v několika dnech nebo týdnech. Počet ten je příliš vysoký, považíme-li, že jed-

notlivé vesnice nemívají víc než 400 až 800 obyvatelů. V osadě Velkém Kendalu podlehla třetina této metle Boží. Město Sanganner, jež má víc než 13.000 obyvatelů, vypadá, jakoby bylo spustošeno; sotva 3000 obyvatelů tam zůstalo. Některé vesnice jsou docela opuštěny, ježto ani jediný člověk si netroufá tam vkročit.

Rozumí se, že missonáři mají tu těžkou práci. Spěchají ode vsi ke vsi, aby umírající křesťany sv. svátostmi zapoatřovali a umírající pohany ještě v posledním okamžiku pro nebe získali. Mezi nimi vyznamenával se zvláště P. Gerhard Kipp svou horlivostí a neohrožeností. Až do půl noci pobíhal po polích, kde nemocní morem v bidných chatrčích roztroušeně leželi, aby jim útěbu a spásu duše přinášel.

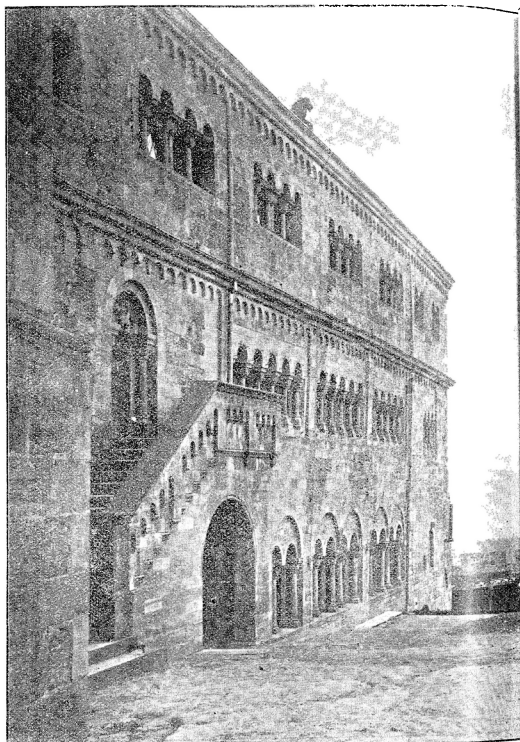
Při těchto návštěvách nemocných ulovil si horlivý missonář nákazu sám. Dne 23. října m. r. nastoupil zase na třídení cestu nakaženými vesnicemi. Když byl v sedmi osadách vykonal práce obyčejné duchovní správy, zůstal přes noc v Korhale, kde následujícího rána sloužil mši sv. a kázal. Potom šel pěšky k pohanu morem postiženému, jenž 1½ míle odtud ležel na poli, aby ho na smrt připravil. Téhož dne pokračoval ve své cestě několika vesnicemi do Songavu, jež bylo jeho oblíbenou stanicí. V poledne přišel do Gogalvanu, dostal prudkou zimnici a neobyčejné bolení hlavy, domníval se však, že je to maličkost, kterou jako často před tím i tentokráte svou houževnatostí překoná. Když přišel večer do Songavu, zhoršila se nemoc tak, že musil ihned ulehnouti, ovšem proti svému zvyku, ježto pohodlí a potřeby tělesné byly mu vždy věcmi vedlejšími. Jmenovitě zkracoval na svých cestách vesnicemi spánek jak mohl a jedl velmi málo, toliko ráno a večer. Opojných nápojů, na př. vína se zřekl téměř docela. Průměrně dopřál si toliko jedenkrát za měsíc skleničky vína a to více, aby naléhání jiných vyhověl, nežli aby sebe a své přepracované tělo posilnil.

Následujícího rána mohl těžce nemocný stěží sloužit svou poslední mši svatou. Dobří lidé, kteří s ním velkou soustrast měli, naléhali naň, aby se co nejrychleji odebral do Sanganneru. Ale

missionář zastavil se ještě v osadě Dhad, kde pokřtil dítě. To byl jeho poslední křest; dítěti dal jméno velkého dobrodince morem nemocných, sv. Karla Boromejského, dosud ještě netuše, že sám je morem postižen. Konečně odpoledne o 1 hodině přišel na smrt unaven do Sanganneru, ale tvrdil pořád ještě: »Mám jen trochu zimnici, nemohu jísti, hned si lehnu a za hodinu bude zase dobře.«

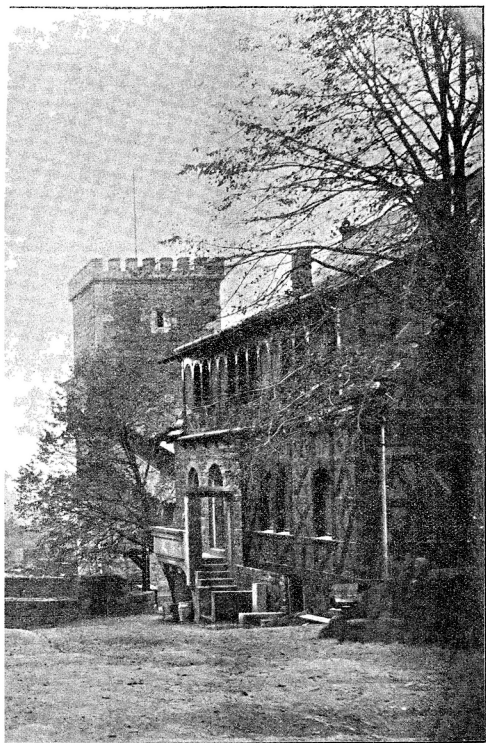
Spal dobře a dlouho, ale zimnice do večera neochabla. Teprv následujícího rána přiznal se, že již v Songanu se dostavil jiný příznak vážnější nemoci, silný totiž průjem, který byl čím dál tím horší. Lékař, jenž byl ihned povolán, vyslovil hned při první prohlídce nemocného obavu, že má mor. Večer přišel lékař zase a tentokráte byl úplně jist, že je tu nebezpečný případ morový, který bezpochyby za krátko smrti skončí. Poněvadž se obvyklé morové boule neobjevily, nemyslili jsme ani my, ani nemocný na tuto strašnou nemoc. Za to se vrhla celá nemoc dohnit; byl to tak zvaný mor plicní, ze kterého se sotva jeden ze sta vyléčí.

Ještě téhož večera připravil se zbožný missonář životně zpodobí na smrt. Následujícího dne přijal ostatní sv. svátosti. Kdežto z počátku měl velké bolení hlavy, trpěl poslední dva dny strašnou žízni. I když jsme mu dali sebe více mléka nebo vody s kofínem smíšené, byly jazyk a rty jako spáleny. Několikrát stěžoval si fka: »Jazyk se mi lepí na dásně.« Jednou pravil v horečce: »Všecky děti se mi lepí na dásně.« Vůbec mluvil v horečce skoro vždycky o missijních záležitostech a jmenovitě o našich četných křesťanských dětech, které tak velice miloval a které zase navzájem na něm visely. Jindy zase slyšeli jsme krátké jeho vzdechy. Jednou v horečce opakoval aspoň 30krát slova: »Ježiši, miluji Tě, Ježiši, miluji Tě!« Projevy odevzdanosti do vůle Boží a touha po nebi střídaly se s krátkými modlitbami o prodloužení života, aby ještě více pracovatí mohl, jak při vědomí tak i v horečce. Opětně pravil: »Nyni už mám do nebe přijít? To by bylo nebe pro mne příliš laciné, ježto jsem teprv šest let pracoval.« Když jsem den před smrtí mu pravil: »Milý bratře, obětoval jsem dnes za Vás mši

Hrad

sv. a prosil jsem Pána Boha, aby můj život přijal za vás, ježto jste mladší a silnější a tedy více můžete pracovat,« odporoval řka: »Nikoliv, nesouhlasím s touto záměnou, to bych byl zkrácen.« Ve čtvrtek 29. října pravil nám lékař, že rozklad je blízký, a skutečně množily se k večeru známky blížící se smrti. O 6 hodinách byla v kostele říjnová pobožnost; rozloučil jsem se tedy s umírajícím ještě jednou a podal jsem mu naposledy kříž k políbení. Bylo slyšeti, že šeptá slova: »O můj Ježíši, o můj Ježíši!« P. Hegglin, jenž zde byl právě na návštěvě, zůstal u umírajícího a začal říkati modlitby za umírající.

Až dosud se nám podařilo nemoc missionářovu před našimi školními dětmi zatajití; řekli jsme jen, že má silnou zimnici a vybidli je, aby se za něho modlili. Avšak nyní nedala se věc více tajiti. Před odpoledním sv. požehnáním oznámil jsem lidu, že stav nemocného je velmi vážný. Avšak hned po prvních slovech dal jsem se do takového pláče, že jsem dlouho nemohl dále mluvit. Když jsem konečně přítomné požádal, aby se za nemocného, jenž smrti blízko jest, modlili, dalo se všechno do usedavého pláče a vzlykání. Po sv. požehnání zůstali všichni v kostele, rozsvítili svíce před sochou Srdce Ježíšova a modlili se za umírajícího tlumeným hlasem růženec. Mezitím vrátil jsem se do našeho obydlí, ale nenalezl jsem svého věrného druhá více mezi živými. Jak se mnou P. Hegglin sdělil, zemřel docela klidně právě když se při sv. požehnání zpívala píseň k Božskému Srdci, kterou si byl ze všech písní nejvíce oblíbil. Když jsem se byl u smrtelného lůžka vyplakal, vrátil jsem se do kostela, abych věřícím truchlivou zprávu zvěstoval. Ale sotva byli tito jedině slovo: »Je mrtev« uslyšeli, strhl se pláč a nářek tak veliký, že jsem dále mluvit nemohl. P. Kipp byl totiž všem přirostl k srdci, všichni ho milovali a ctili jako starostlivého otce a dobrého přítele. Když se konečně po dlouhé době utišili, mohli jsme se růženec a ostatní modlitby domodlití. Avšak ještě jednou opakoval se tento dojemný výjev před naším domem a kostelem. Tento večer žádné dítě pro zármutek nejedlo.

Ježto v Indii pro velké vedro nemohou mrtvoly zvláště morem zemřelých zůstatí dlouho nepohřbeny, dali jsme ještě v noci vykopatí hrob. Já a P. Hegglin pečovali jsme zatím o našeho zvěčnělého spolubratra a oděli ho mešním rouchem. Následujícího rána o 6 hodinách byla zádušní mše sv. a po ní nesli jsme drahé pozůstatky na hřbitov. Ježto zde uvnitř Indie nelze žádně rakve dostati, pochovali jsme zemřelého po zdejších obyčeji bez ní. Položili jsme mrtvolu na rohožku s polštářem a spustili do hrobu. Obličej jeho byl tak klidný a jasný, že P. Hegglin vyznal: »Zřídka jsem viděl nebožtíka s tváří tak nezměněnou.« Nebylo na ni pozorovati ani nejmenšího znetvoření ani sebe menšího bolestného výrazu. Cestou na hřbitov a zpět modlili jsme se růženec a zpívali loretánskou litanii. Avšak ani mně ani P. Hegglinovi nebylo možná promluvití řeč smuteční. Opět a opět dali jsme se do pláče, kdykoliv jsme se pokusili ústa otevřiti.

Na Vše Svaté shromáždili se všichni naši učitelé a katechisté počtem 40, u našeho domu se školními dětmi a dospělejší mládeží. Večer po sv. požehnání ubírali jsme se ve slavněm průvodu zase na hřbitov, zazpívali jsme tam smuteční píseň a pomodlili se růženec. Po modlitbě pronesl jsem krátkou promluvu o cnostech zemřelého missionáře. Následujícího dne z rána, na Dušičky, navštívili jsme po službách Božích svatě pole ještě jednou, abychom za všechny zemřelé se pomodlili. P. Hegglin měl dojemné kázání. Avšak ani potom jsme na našeho drahého zesnulého nezapomněli. Po devět dní modlili jsme se na jeho hrobě růženec. A podnes ještě zdobí ho naše dítky každodenně čerstvým kvítím a pletou často z květin křestní jméno missionářovo a na jeho náhrobní kříž zavěšují. Hrob leží na horním svahu hřbitova, bezpr. středně před velkým kameným křížem hřbitovním, který byl zvěčnělý missionář před dvěma roky dal postavití. Tak pozírá kříž a tento náhrobek z vyvýšeného místa na ostatní hroby našich křesťanů, které ve dvou dlouhých řadách po svahu se táhnou; v pravdě důstojné to místo odpočinku dobrého pastýře, jenž jako jeho vzor, Božský Spasitel, dal svůj život za ovečky své!

A. M. Kadlářová.

Smutek.

Má hlava bolem znavena
tak často na hrud padá
a v oči vřelá slzička
se potichu jen vkrádá.

A v srdci chvěje každý cit
a smutek táhne duší,
tam k Bohu mysl zalétá
vždyť tam jen těchu tuší.

A vznáší se k těm výšinám
když bolest srdce svírá,
když pomodím se Otčenáš
hned žal můj rázem zmírám.

Odvane z duše bol i žal
jen modlitbičkou vroucí
a štěstí svého dopřává
mi sám Bůh všemohoucí.

Vám dušičky, vám věnuji, za vás všechno obětují . . . !

Dle zpěvu, „Odpočíňte v pokoji“.

Jestli kdy — tedy zajisté letos ozývá se a ozývati se bude vsudy dojemný zpěv, jež každý rok zpívají přátelé, příbuzní, bratři, sestry, synové, dcery na hřbitovech: „Odpočíňte v pokoji, po boji — věrné dušičky!“ A což dítí se bude v srdcích těch, kteří malý, velký památník, pomník postavili svým drahým, již daleko od nich pochováni jsou na prostém pahorku někde u lesa a doma příbuzní na hřbitově vlastním dali postaviti pomník, desku, aby je před sebou a uprostřed sebe měli, s nimi se těšili a za ně od počátku listopadu až do konce, ba přes celý rok, se modlili a za ně obětovali vzpomínky, stesky, práce, nedostatky.

Vpravdě obcování! Co nám zaručuje, že i s miláčky zemřelými svými — s jich dušemi v očistci — obcování máme? Právě, že jim ku pomoci přispíváme modlitbou, almužnami a jinými dobrými skutky, obzvláště však nejdražší a nejsvětější obětí mše sv. „Svatá a spasitelná myšlenka jest za mrtvé se modliti, aby ode hříchů osvobozeni byli,“ praví již druhá kniha Mach. 12, 46. Jako jeden úd rychle pomáhá druhému, na př. ruka noze, když na trn vstoupila a se upíchl, tak my katoličtí křesťané pomáháme ubohým duším v očistci. To jest dáváme si práci všemožnou, aby chom pomohli. Kdysi zajata byla loď se

mnoha sty loupežníků. Byli zajati a do otroctví uvedeni, stali se otroky. Z otroctví volávali na lodníky, kteří vedle jezdívali, aby tam na břehu protějším — čekajícím jejich příbuzným řekli, že jenom výkupné, které nasbíratí mají, může jim z otroctví pomoci. Ve dne v noci otroci hleděli, brzy-li přijede loď se slušným výkupným. A když dočkati dlouho nemohli, již pak otroci v noci hlasitě volávali: „Moje děti, moji bratři tak se dobře ode mne měli, když kořist ode mne dovezenou domů si odváželi, ale nyní, když pro ně trpím zdc, na mne načisto zapomněli.“ Bol veliký zajisté! Ale větší bol a zármutek těch, kteří opuštěni se vidí v očistci ode svých drahých nejbližších: rodičové ode svých vlastních dětí. Bohatý muž nic lepšího nevykoná a vykonati nemůže jako když ze svých hromad zlata zaplatí za chudáka dluh jeho starý. Ubohé duše v očistci mají také dluhy u Boha. Jsou mu dlužny pokání za hříchy. Proto musejí trpěti až vytrpí všechno a zaplatí do haléře. My můžeme pomoci, když dluhy pomáháme zaplatiti. A čím pak? Modlitbami. Když Pána Boha prosíme, aby je z očistce vysvobodil. Almužnou, když dáváme ji, třeba s i nehodnému, ale s úmyslem dobrým ji dáváme, aby vševedoucí Bůh za almužnu tu byl milostiv té aneb oné duši a jí z očistce

vyvobodil. Dobrymi skutky, na př. když se postíme, méně jíme, méně pijeme, když obyčejný pořádek jídla, pití zmíníme, že pokrmu, jež nejradš máme, ani nejmenší snad nevezmeme, když bolesti jakékoliv, urážky právě okamžité, zlomyslné, trpělivě snášíme a úmysl často a často obnovujeme: „Tuto maličkou obět buď všem ubohým duším v očistci anebo právě ubohé duši v očistci — mně drahé — neclávnou ze světa se odloučivší, obětují.“ Velmi mnoho můžeme pomáhati duším v očistci, když získáváme odpustky a jako bývají vždy připomenuty výhody v podmínkách — také skutečně obětujeme: „Ubohým duším v očistci.“ Nejvíce však můžeme ubohým duším v očistci pomáhati nejdražší obětí mše sv. A to buď že za ubohé duše v očistci na mši svatou dáváme, anebo že při mši svaté za ubohé zemřelé se modlíme a Pána Boha prosíme, aby nejvyšší milosrdný Pán Bůh pro nejdražší obět mše svaté jim tresty prominul.

Než — jest to úplně jisté, že modlitby naše, nejsvětější obět mše svaté, pomáhají na vysvobození ubohých duší z očistce? Neomylná církev svatá v učení pravé víry vždy rozhodně proti všem pochybnostem učovala a učí podnes. Církev sv. vyslovila vždy a všude přesvědčení své, že jest očistec netoliko nařízením a obřady pohřebními a památkami za zemřelé konanými. Nejstarší pak původní soustavou mše sv. to samé vždy dotvrdila. Slavně na sněmích za článek víry na 3. a 6. Karthagenském, na 4. všeobecném Lateránském a na posledním všeobecném sněmu Tridentuském. Sněm Tridentuský pronáší výslovně: „Duše v očistci zdržované přispíváním věřících, obzvláště ale přítomnou obětí oltářní úlevy docházejí.“ 25. sezení. Naproti tomu zavrhuje každého, kdo by jinak mluvil: „Kdo by řekl, že po obdržení ospravedlnující milosti každému kajícímu hříšníku vina hříchu a zavinění věčného trestu tak se odpouští, že by nezbylo zavinění trestu časného, jenž buď zde na světě anebo v budoucím očistci přetrpěn býti musí, dříve než

brána do království nebeského otevřena by býti mohla, zavržen bud!“ Tolik důkazů o očistci, tolik učení již ze Starého zákona, tolik důkazů o očistci z Nového zákona, z podání apoštolského, z usnesení církevních, že jediné zúmyslné a zlomyslné odvracejí se ode pravdy a zavírající pravdě nade slunce jasnější, by pochybovati málo anebo docela pravdě svaté věřiti by nechtěl. Již ve Starém zákoně věřilo se v očistec. K tomu ukazuje druhá kniha Machabejská kdež stojí psáno 12, 39—45. že Judas Machabejský učinil sbírku za ty, kteříž poraženi byli, u nichž nalezli z darů model, kteréž zákon židům zapovídal a že poslal 12.000 drachem do Jerusalema, aby obětována byla obět za hříchy mrtvých dožít, a nábožně mysli o vzkříšení. „Nebo,“ praví Písmo sv., „kdyby nebyl měl naděje, že vstanou z mrtvých ti, kteří padli, zbytečně a daremně by se zdálo modliti se za mrtvé. A že prohlédl, že ti, kteří s pobožností zesnuli, mají výbornou milost složenou. Proto svaté a spasitelné jest myšlení za mrtvé se modliti, aby ode hříchů spustěni byli.“ Zde tak důkladně pro všechny věky dokazuje samo Písmo sv. z jednání Judy Makab., že očistec jest a že můžeme duším zemřelých modlitbou a obětmi přispěti, aby osvobozeny byly ode hříchů svých. Přes to přese všechno nebylo by bývalo možná přece učiniti mezi lidem takovou sbírku za časů válečných, aniž zavěsti jedním rázem takovou novotu ve víře, kdyby víra ta v očistec nebyla hluboko zakořeněna. Důkazy o očistci z Nového zákona jsou tak četné, že bychom dlouho museli vypisovati, abychom vypsalí aspoň hlavní. Spasitel náš Ježíš Kristus praví u Mat. 5, 25—26: „Vejdí v dobrou vůli s protivníkem svým rychle, dokud jsi s ním na cestě, aby snad nedal tebe protivník tvůj soudci a soudce dal by tě služebníku, a byl bys vržen do žaláře. Amen, pravím tobě, nevyjdeš odtud, dokud posledního penízku nenavrátíš. Svátí Otcové a učitelové církevní: Hilar, Ambrož, Jarolím a Origenes vykládají žalář zmíněný nic jiného a nikde

jinde není jako očištec. A na jiném místě praví božský Spasitel: „A kdo by řekl slovo proti Synu člověka, bude jemu odpuštěno, ale kdož by mluvil proti Duchu svatému, nebude mu odpuštěno ani v tomto věku ani v budoucím.“ Sv. Augustin uzavírá z toho, že některé poklesky také na onom světě: „v očištění“ mohou být odpuštěny. A sv. Pavel píše v I. Kor. 3, 12—15: „Staví-li pak kdo na ten základ (jenž jest Ježíš Kristus) zlato, stříbro, drahé kamení, dříví, seno,

očištil a proměnil v tomto životě, bych neměl potřebi ohně očišťovacího, pro ty, kteří spasení budou, avšak tak jako skrze oheň. A proč to? Proto že stavěli na tomto základě dříví, seno, strniště. Kdyby byli stavěli zlato, stříbro, drahé kamení, byli by zachováni od obojího ohně. A to netoliko od onoho věčného, kterýž povždy bezbožné mučiti bude, nýbrž i od toho, kterýž čistí ty, kteří skrze oheň spasení budou. Jak vítána tu každá pomoc pro ubohé duše v očištění.

Pohřeb českého vojína z pevnostní nemocnice z Trebinje.

strniště, zjeveno bude na díle jednoho každého. Den Páně zajisté ukáže; nebo v ohni se zjeví a jednoho každého dílo, jaké by bylo, zkusí. Zůstane-li koho dílo, kteréž na něm vystavěl, vezme odplatu. Jestli pak, či dílo shoří, vezme škodu, ale sám bude spasen, avšak tak jako skrze oheň.“ Zlatem, stříbrem, drahým kamením rozumějí sv. Otcové dobré skutky. Dřívím, senem, strništěm všední hříchy. Proto též sv. Augustin, když vykládá žalm 37., praví: „A netresci mne v prchlivosti své.“ Abyš mne

A to dle učení sv. Otců každou práci pozlatiti můžeme dobrým úmyslem, z rána, přes den, v poledne, večer, v noci. A to nejen přes měsíc listopad, nýbrž přes celý rok. Píseň na dušičky praví: „Odpočiňte v pokoji, po boji — věrné dušičky. Věčné slávy vyvolené dědičky — dědičky. Na prosby své božské matky, promiň jejich nedoplatky. Kriste, pro svou drahou krev, odlož již svůj přísný hněv — přísný hněv. Na dušičky vzpomínejme, z očištec jim pomáhejme, budou na nás vzpomínat, až

my budem umírat — umírat.“ A teď všechno obětuji, co dnes budu mysliti, připojiti velmi snadno úmysl denní: co dnes budu mluviti, činiti — trpěti.“
„Vám, dušičky, vám věnuji, za vás P. Ševčík.

A M. Kadlčáková.

Zas v myšlenkách se...

Zas v myšlenkách se vynáším svých, A duše bolem spjata dřív
kde něžné zvony zvoní se k Bohu vroucně nese,
a celý kraj je pust a tich že duch můj zase zdrav a živ,
jen květy hlavy kloní. mu děkuji tu v plese.

Zas v myšlenkách se vynáším svých
a šťastna zdám se býti
a celý kraj je pust a tich
a těchu srdce cítí.

U stolu Páně.

Biblické úvahy o sv. přijímání. — Dle Aug. Arndta podává Jan Tagliaferro.

33. Láska a klanění Seraffinů.

Na chvíli se přenes v duchu do onoho města nebeského, které jasnost Boží osvítila a svíce jeho jest Beránek. (Zjev. 21, 23.) Nesčetný zástup slavných duchů stojí kolem trůnu nejvyššího, srdce jejich hoří ohněm nejčistší lásky k Bohu, duch jejich ponořen jest úvahou božské velebnosti, jejich »Svatý, svatý, svatý« zní nebem a ohlašuje slávu nekonečně Svatého. Jest mezi zástupy nebeskými aspoň jeden, jenž by neplesal konaje nejsvětější vůli Boží? Jest v řadách jejich aspoň jeden, jenž z lásky k Bohu nestal se dokonalou obětí zápalnou? Nikoliv, všichni jednomyslně a ustavičně přinášejí Beránku Božimu hold lásky a díky a vidí v Pánu svém, jemuž se klanějí, neobmezené právo na svou službu horlivou. Proč, duchové nebeští, nelze mi Pána a Boha mého tak milovati, jak vy ho milujete? Proč nemohu pěti s vámi nadšené chvalozpěvy? Protože rty moje jsou poskvrněné, bych důstojně chválil Boží velikost a milosrdenství, protože srdce mé jest chladné a bez citu, bych miloval vřele Pána, jenž jedině může uspokojiti srdce moje.

2. Vznešení a blažení Seraffinové jsou Pánu Bohu tak blízcí, že stojí před trůnem jeho, nicméně by rádi, kdyby bylo možno, ještě více se přiblížit k svému Pánu, aby více čerpali z proudů blaženosti, které prýští se, patří-li na nekonečné dokonalou krásu a dobrotu jeho, by jej ještě dokonaleji milovali jemu ještě oddaněji sloužili.

My se neblížíme toliko Pánu, my božskou jeho velebnost samu přijímáme do svého ubohého srdce. Jest naše víra tak pevná a neochvějná, že vzbudí v nás onu horoucí touhu víry a lásky, jež má předcházeti návštěvu Pána, jenž jest rozkoší andělů, radostí Seraffinů a nekonečným blahem nebes? Jak bychom předstoupili před Boha, jehož zástout děsná jest? Jak bychom se přiblížili s naším srdcem chladným k Pánu, jenž jest ohněm zžirajícím? Milovaný Spasiteli duše mé, jenž činíš veliké věci a zázraky bez počtu, mluv k srdci mému a rozkaž mu, by tě milovalo! Dej, ať všechny síly duše své spojím, rozjímám-li o tvých dokonalostech. Oheň lásky ať tě předchází a zapálí vůkol nepřátely tvoje (Ž. 96, 3), aby vypudil všeliké hříšné a

nedokonalé náklonnosti, jež do dnes v mém srdci ještě se udržují na místě, které tobě náleží!

3. Kdyby nám při svatém přijímání přikázáno bylo, bychom prostřed kůrů nebeských prošli, a tak patřili, jak hluboko se klanějí Cherubíni, jak jsou rozniceni Serafini, jaká posvátná hrůza, jak veliká úcta by nás pronikla, jak hluboko bychom se ponořili do hlubiny své nicoty, jak upřímně bychom se uznali nehodnými toliko z daleka se přiblížiti k Svatému Svatých! Kéž nás víra osvítlí a přesvědčí, že tentýž Bůh, jemuž se v nebi klanějí, se nám na oltáři tomto chce darovati.

Láskou k Bohu roznicení duchové, kteří neviditelní obcujete mému svatému přijímání, jak snesete pohled na ponížení svého Pána? Milujte jej, klanějte se mu, chvalte a velejte jej za mne, přikryjte mne svými křídly, abyste zakryli ohydznost duše mé. Především však rozněťte zářem své lásky moje srdce, aby Bůh nebeský rád do něho vešel a mi udělil aspoň jiskru lásky svého Srdce nejsvětějšího, abych se zdokonalil podle vzoru jeho!

4. (Po svatém přijímání.) Nejvroucněji ze všech kůrů andělských miluji Serafini svého božského Pána a Mistra, neboť jej milují klanice se mu, a hoří rozjímajíce božské jeho dokonalosti. Jednak tyto mistrové v umění božské lásky zakrývají tváře své křídly svými, jsouce zarmoucení nad obmezenou schopností svou, že nedovedou dobro nekonečné náležitě milovati.

V této chvíli přesvaté, duše má, jest blaženost Serafinů menší, než tvoje, neboť ty máš ono dobro nejvyšší, před nímž se oni tak hluboko klaní. Ale nestojíš hluboko pod nimi vděčností a láskou horlivou? Hlubino lásky, kterou ani nejvyšší Cherubíni nevystihnou, úchvatná krásu, kterou ani andělé nevyličí, rozkoši nekonečná, pro kterou Serafini planou po celou věčnost, proč ti nemohu obětovat tisícere životy a tolikere srdce věnovat, jež by ztrávila upřímným vzbuzováním lásky nejvroucnější!

O nejlaskavější Spasiteli, rozněť srdce mé, a nauč mne lásce tvoji, neboť kdo tě přijímá a nepokračuje v posvátných vědách lásky k Bohu, není hoden tvé lásky a tvého smilování.

A. M. Kadlčáková.

Zvonili klekání.

Zvonili klekání
na věži bílé,
Marii šeptaly
to „Zdrávas“ milé.

Šeptaly zvony tu
nebeské Matce,
s pozdravem letěly
ku každé chatce.

Letěly do polí,
do lesů, strání,
volaly každého
by vzpomněl na Ni.

Na nebes Matičku
v tom krásném Zdrávas,
by se přimlouvala
u Boha za nás.

Proto když klekání
krajem se nese,
Marii „Zdrávas“ své
zašeptám v plese.

Hlahol trub.

K poslední neděli po sv. Duchu. — Jarolím St. Pavlík.

V dějinách zjevení Božího hraje trouba neb posauna důležitou úlohu. Židovský nový rok zvěstoval hlahol stříbrných trub, obzvláště rok

jubilejní. I v jiné svátky židovské mělo býti troubeno. Rovněž, když měl lid u svatostánku shromážditi a když měl dále cestovati. Ve válce

se všeobecně trub používalo. Když chtěl Hospodin na Sinaji zvěstovati desatero přikázání, troubili andělé na posauny. Když po sedmé obchodili Israelité město Jericho, museli kněží zatroubiti, a hle, zdi městské sřítily se dolů. Když Madianité spali, přišel Geleon s třemi sty zbrojnošů, zatroubil na posaunu a pomátl nepřátelské ležení. Nepřátelé byli z části pobiti, z části dali se na útěk. Když přenášeli archu úmluvy ve slavném průvodu, troubili kněží a levité na posauny, a tak se dělo při každé slavnosti. Král Nabuchodonozor poručil svým poddaným, jakmile by uslyšeli hlahol trub a jiných hudebních nástrojů, aby hned padli na kolena a klaněli se soše, kterou dal postavit na rovině Dura. Všichni tak učinili, jenom ne tři mládenci, Ananiáš, Azariáš a Misael, kteříž byli potom uvrženi do peci ohnivé.

Naposledy na tomto světě zaslechne lidstvo hlahol posauny v den soudný. Čteme v evangeliu poslední neděle před adventem: Syn člověka vyšle své anděly s troubou, s hlaholem velikým, i shromáždí vyvolené jeho ode čtyř větrů, od jednoho konce nebe až po druhý. Sv. Pavel píše Korintanům: Všečci sice vstaneme, ale nebudeme všečci proměnění. Náhle, v okamžiku, na hlahol poslední trouby se tak stane; neboť zníti bude trouba, a mrtví vstanou neporušitelní. A křesťanům soluňským píše tentýž apoštol: Pán sám přijde s nebe za zvuku archanděla, za hlaholu Boží trouby, a mrtví vstanou. V requiem modlí se kněz po epištole sekvenci „Dies irae“, duchovní to píseň, v níž se líčí den soudný. V písni té čteme:

Tuba mirum spargens sonum
per sepulcra regionum
coget omnes ante thronum.

To jest:

Trouba Boží po vůkolí
divným hlasem na mrtvoly
„vstaňte k soudu“ zahlaholí.
Smrt a vesmír žasem zblednou,
když vše tvory vstávat shlédnou,
jak se k soudu Páně zvednou.

Ó jak postraší hlahol poslední trouby lidi bezbožné! Tak jako se

lekneme, když v tmavé noci naráz zatroubí na oheň, tak v oné noci, v níž ani slunce, ani měsíc, ani hvězdy nebudou svítiti — ony se totiž zatmi a padati budou s nebe — tak tedy leknou se bezbožní, když naráz trouba zahlaholí hlasem táhlým a hrozným, zvěstující všeobecný požár světa. Ach, jak hrozné divadlo ukáže se jim před očima! Ty skvostné paláce, jež sobě na zemi zbudovali, vzplanou ohněm a sřítí se. Všechny umělecké poklady, jichž nasbírali, všechny řemeslné výrobky, na nichž miliony vydělali, villy, zahrady a parky, všechno, všechno shoří, všechna města, všechny vesnice, celá země. Ještě pamatujeme, jakých spoust nadělaly sopky Vesuv a Mont Pelé na ostrově Martinique, ještě si vzpomínáme na hrozný požár v San Francisko a na zemětřesení na Sicilii. Co se tu jenom v malém odehrálo, odehraje se potom ve velkém. Oheň půjde před ním! praví žalmista. A prorok Sofoniáš: Oheň jeho horlivosti stráví celou zem. O tom ohni píše i sv. Petr: Nebe a země, které teď jsou, jsou uchovány pro oheň v den soudu. Co se událo v Sodomé a Gomoře, bude se potom dít na celém světě. Bezbožní nekrotili ohně svých naružlivostí, nepotlačovali ho, nedusili, hořeli nečistou láskou k smyslým tvorům, nechtěli se upomenouti na oheň pekelný, smáli se jenom z něho: ó jak se zhroutil, když je vzbudí ze spánku smrti požárové trouby andělů!

Dřív než Bůh na hoře Sinai zvěstoval desatero přikázání, nechal též napřed troubiti na posauny. Když tedy přišel třetí den, čteme v druhé knize Mojžíšově, a ráno se rozednilo, hle, tu slyšeli, jak počalo hřímati a se blýskati, a oblak velmi hustý zakrýval horu, a zvuk trouby zněl více a více, a lid, jenž byl v ležení, bál se. Dým z hory vystupoval jako z peci, a celá hora byla strašná, a zvuk trouby víc a více se rozmáhal a se rozšiřoval. Israelité báli se velmi a pravili k Mojžíšovi: Mluv ty s námi, a budeme tě poslouchati; Hospodin však nechť nemluví s námi, abychom snad nezemřeli. A Mojžíš odpověděl lidem: Nebojte se; neboť aby vás zkušel, přišel Bůh, a

Úmysly apoštolátu modlitby.

V listopadu modleme se o povolání k duchovnímu stavu.

(Ustanoven a žebnán Jeho Svatostí papežem.)

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1. P.	Všech svatých. Horlivé čtení životů svatých v domácnostech. Přímůva svatých v této těžké době. Slavný a vítězný mír. Na poli slávy zemřeli vojínové.	
2. Ů.	Všech věrných zemřelých. (Dušiček) — Horlivé obětování mši sv. a přijímání za duše v očistci. Padlí vojínové naši. Pamatujme na rodiče, dobrodin., kněze.	
3. St.	Sv. Valentina, kn. (304.) Povolání ku kněžství. † rodiče. † matka a pozůstalé děti. Duše v očistci nejvíc opuštěné. Jistý řeholní dům. Omladina.	
4. Č.	Sv. Karla Borom., kard. (1584.) — Kněží zemřeli a klerikové. † dobrodinci. Od moru, hladu a války ochraň nás Pane! Osada. Dobrodinci zapomenutí.	
5. P.	Sv. Juty, hrab. a poust. — Pobožnost k B. S. P. I. pátek v měsíci. Pomoc B. S. P. ve velikých nesnázích. Příbuzní. Duše v očistci vysvobození nejbližší. Kněz.	
6. S.	Sv. Leonarda, opata. (559.) — Pobožnost k P. Marii I. sobotu. Těžce nemocný. Důvěra v pomoc P. M. lurské. Služebná. Jistá nemocná. Sestry. Umírající.	
7. N.	Neděle XXI V. po sv. Duchu. Sv. Engelberta, bisk. m. (1225). Vítězství našeho vojska. Duch. správa u vojska. Dobrý duch ve vojsku našem. Nemoc. † vojini.	
8. P.	Sv. Bohumíra, řeh. (1118). Slavný mír vítězný. Duše v očistci nejvíce trpící. † kněz B. H. Mír mezi národy. Vyrvalost v dobrém. Trpělivost v povolání.	
9. Ů.	Sv. Theodora, voj. (306). — Statečnost vojsku našemu. Ranění, nemocní a umírající vojínové naši. Zbožný duch ve vojsku našem. Ochrana v nebezp. smrti.	
10. St.	Sv. Ondřeje Avel, řeh. (1608). V boji padlí hrdinové. Duše v očistci nejvíc opuštěné. Ctěmež památku zemřelých. Bohoslovné ústavy. Kandidáti kněžství.	
11. Č.	Sv. Martina, bisk. (400). — Naši velepastýřové. Nemocný pan kardinál. Stědlost k chudým. Dar vroucné modlitby. Duše toužící po přímůvě naší.	
12. P.	Sv. Kristína a spolumuč. (1005). — Úcta a přímůva sv. patronů našich. Mravní zachovalost naši mládeže. Dar trpělivosti v soužení. Bázeň Boží v rodinách.	
13. S.	Všech svatých řádu bened. a premonstr. — Následování příkladu sv. Řád bened. a premonstr. † spolubratři kněží. Povolání k duchovnímu stavu.	
14. N.	Neděle XXV. po sv. Duchu. Sv. Josafata, bisk. m. (1623). — Cirkev katol. na Balkáně. Návrat rozkol. do kat. církve. Cirkev. hodnostář v zajetí ruském.	
15. P.	Sv. Leopolda, markr. (1197). — Císař a král náš. Řeholnice mimo klášter zaměstnané. Slavný a vítězný mír. Ošetřování nemocných vojinů. † příbuz.	
16. Ů.	Sv. Otmara, opata. (829). — Řeholní dům. Duch zbožnosti v rodinách. Dobré a zbožné vychování dítek. Osada. Kat. missie mezi pohany a podpora jejich.	
17. St.	Sv. Getрудy, abat. p. (1292) — Pobožnost k B. S. P. Apoštolát modlitby. Noví čekatelé stavu duchovního. Milosrdní bratři a sestry na bojišti. † kněží.	
18. Č.	Sv. Odon, bisk. — Sv. Otec Benedikt XV. a jeho snahy o mír. Obnova lidstva skrze Krista Pána. Modleme se za naše vojiny. Opuštěné vdovy a sirotci.	
19. P.	Sv. Alžběty, vdovy (1234). — Dobročinnost k chudým a opuštěným. † císařovna Eliška. Vlastenecký spolek Červ. kříže. Duše v očistci nejvíc opuštěné.	
20. S.	Sv. Felixe z Valois, (1212). Pěstování duchov. života. Odvrác. zlého. Spolek sv. Děťství. Podpora katol. missií. Obrác. hříšníků. Nemocní a umírající.	
21. N.	Neděle XXVI., posled. po sv. Duchu. Sv. Voršily, řeholnice. Obětujeme se denně Bohu. Požehnaní katol. podniku. Mariánské Družiny. Katolické omladiny.	
22. P.	Sv. Cecílie, p. a m. (230). — Časté sv. přijímání. Úcta sv. anděla strážce. Zvelebení posv. zpěvu. Křesťanské dělnictvo. Dobročinnost k chudým. Umírající.	
23. Ů.	Sv. Klementa, pap. m. (100). — Sv. Otec Benedikt XV. Úcta sv. patronů. Dar tichosti a mírnosti. Touha po obrác. hříšníků. Dar posluš. k nařiz. sv. Otce.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
24. St.	Sv. Jan z Kříže , vyznavače (1591). — Duch kajcnosti. Odevzdanost do vůle Boží. Bratrstvo karmelské. Trpělivost v pronásledování. Duše v očistci.	
25. Č.	Sv. Kateřiny , p. a muž. (307.) Horlivá péče o zachování čistoty. Křesťanské panny. Bohoslovné ústavy. Obhájení sv. víry. Obrácení nevěrců. Nemocní.	
26. P.	Sv. Silvestra , opata. (1261). — Rozkvět řehole. Šíření kat. tisku mezi vojiny. Laskavé zacház. s bližním. Dar mlčenlivosti. Upřímná snaha po dokonalosti.	
27. S.	Sv. Virgilla , bisk. (784). — Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda. Dar střídmosti. Přemáhání pokušení. Klid a pokoj duše. Odvrácení pohoršení. Obětavost.	
28. N.	<i>Neděle I. adventní.</i> Sv. Štěpána , opata (768). — Dar sebezapírání. Školy křesťanské. Svěcení dnů Páně. Spolek šíření víry. Trpělivost nemoc. a raněným.	
29. P.	Sv. Saturnina , bisk. m. (65). Horlivost pro spásu duší. Úcta nejsv. Svátosti. Včasná zaopatření nemocných. Útrpnost k duším v očistci. Apošt. horlivost.	
30. Ú.	Sv. Ondřeje , apošt. P. (62). Živí a † údové Apoštolátu modlitby a bratrstva Bož. Srdce P. Všechny úmysly apoštolátu modlitby ještě neuveřejněné.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Žeň jest sice mnohá, ale dělníků málo. Nařikají všude, že se nedostává dělníků pro práci v řemeslech a v zemědělství; ale též se nedostává dělníků na vinici Páně. Duch času odvrací studující od duchovního života a kloní je více za hmotným povoláním. Výchova v rodinách běže se tímž směrem a ve školách buď se nechut ke stavu duchovnímu. Netřeba se diviti, že jen málokerý studující vyvolí si stav duchovní, stav přece tak vznešený, tak krásný. Mnoho dělníků na vinici Páně práci v povolání brzo sestará, mnoho též umírá. Není však těch, kteří by zaujaly místa jejich, ač nynější práce duchovní vyžaduje mladistvých sil. Proto prosme Pána, aby poslal dělníky na vinici svou. Jedině Bůh může milostí svou působit na mysl i srdce jinochů, aby po studii zalibili si duchovní povolání, aby věnovali se stavu kněžskému. Prosme Pána, aby vzbudil horlivé jinochy pro stav kněžský, kteří by apoštol-sky působili na dítky na školách, na mládež, na dospělé a vedli stádece slovem i příkladem po cestě spasení věčného. Nejsv. Srdce Ježíšovo dej nám hodné a horlivé kněze podle Srdce tvého!

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. §. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za povolání křesťanských jinochů ke stavu duchovnímu a na všechny úmysly, jež doporučovány jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učni, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methoda, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Modlití se za povolání kněžské.

Úmysl v prosinci: Mše svatá.

aby bázeň jeho ve vás byla, tak abyste nehřešili.

Ale jací jsou mnozí lidé? Nemají žádného strachu před Bohem, nebojí se hřešiti. Aniž by se štítili, přestupují svatá Boží přikázání, žijí bez Boha, bez víry, klnou a rouhají se, znesvěcují svátky, nemají žádné úcty před rodiči, berou si život, smilní, kradou, šidí a lhou. Před světem mají strach, aby snad nebyli za klerikály rozkřičeni, světu k vůli opomíjejí, co dobrého je nařizeno, modlitbu, návštěvu chrámu

Nespravedliví budou trnouti při hlaholu soudné trouby. Jak často napomínal je Bůh k pokání, posílal k nim kazatele, aby jim kázali pokání, ve Starém zákoně proroky, v Novém zákoně kněze. Volej bez ustání, pravil Bůh k proroku Isaiášovi, jako trouba pozvedni hlas svůj a zvěstuj lidu mému jeho neřesti a domu Jakubovu jeho hříchy. Pravda přišla v zapomenutí a spravedlnost stojí daleko. Nohy jejich běží k zlému, myšlenky jejich jsou myšlenky neužitečné. A prorok Joel volá

Brno: Kostel sv. Tomáše.

Páně, přijímání svátostí. Ale před Pánem Bohem nemají žádného strachu. Proto je ohromí hlahol trouby, když Pán sestoupí na oblacích nebeských, ne více, aby zvěstoval svá přikázání, ale aby držel soud nad zachováváním jejich.

Jaká hrůza po oboru nastane, kdy s nebe dvoru přijde Pán svých soudit tvorů. A když sudí k soudu vstane, zjeví věci ukryvané, bez pomsty nic nezůstane.

na nás na popeleční středu: Trubte na Sionu, plačte na hoře mojí svaté, trásti se mají všichni obyvatelé země; neboť přichází den Páně, a je blízko, den tmy a mrákoty. Před ním je sžíravý oheň a za ním plamen spalující; jako ráj je před ním země a za ním holá poušť, a nic mu neunikne. Proto praví teď Hospodin: Obratťe se ke mně z celého srdce svého s postem, pláčem a kvilením. Roztrhněte srdce svá, a ne roucha svá, a obratťe se k Hospodinu Bohu svému. Trubte na

posauny, shromážděte lid, posvěťte obec!

Bohužel je člověk bez Boha hluchým ke všem napomenutím a radám; neslyší posauny, jež ho volá k pokání. Žije v nestrídmosti a radovánkách, jsa následovníkem bohatce, jenž teď v pekle trpí velkou žízň; posauny musí mu k tanci vyhrávat, „víno, žena a zpěv“ jest jeho heslem; neslyší hlasu zvonů, jež ho volají do chrámu Páně, cinkot pohárů jest mu milejší. Když tetřev z rána zpívá, zapomene na všechno kolem sebe, je takřka slepým a hluchým pro všechno, co se kolem něho děje; ale právě ta okolnost jest jeho záhubou, neboť myslivec číhá na ten okamžik, aby ho zastřelil. Tak zapomíná světák na Boha a na církve, ve svém opojení neslyší výstrah Božích; náhle však přijde naň trest; musí zemřít a zodpovědět se ze svého myšlení a jednání dřív než se nadál, a bilance vypadne pro něho nepřiznivě. Na hlas posauny popeleční nedával pozor; posauna soudní bude mu chtěj nechtěj zaléhati do uší, strach a úzkost se ho zmocní. Třebas za živobytí něco dobrého též vykonal; nechal však, když dával almužnu, před sebou vytrubovati, jak to dělali fariseové, to jest, on konal dobré ne k vůli Bohu, ale k vůli sobě, k vůli cti a slávě.

A když šel do kostela, nečinil tak ze zbožnosti, ale aby mohl poslechnouti posauny na kůře, mše mu nebyla ničím jiným jak koncertem. Co věděl špatného o svých spolubližních, musel všude vytrubovati, o sobě dobré, o jiných to špatné. Než za hlasu posauny soudní bude viděti vše v pravém světle, a nebude mu volno u srdce.

Blaze však spravedlivému v soudný den. Pokud žil, pamatoval stále na poslední věci, aby nezhrěšil. Už zpředu slyšel posaunu soudného dne, jako sv. Jarolím, jenž svědčí o sobě: Zdá se mi, že stále slyším tu strašnou troubu: Vstaňte, mrtví, a pojdte k soudu! Proto se i s troubou u uší zobrazuje. Spravedlivý pamatuje tedy na soud a chrání se hříchu. A stalo-li se přece, že zhrěšil více z křehkosti než ze zloby, hned slyší posaunu svědomí ve svém srdci a ká se okamžitě. Nepotřebuje se báti poslední posauny. Jakmile zaslechne její hlahol, zvedne se pln důvěry a naděje a popílí k soudu. Božský soudce vykáže mu místo na pravé straně, mezi spravedlivými. Tito vejdou s Kristem do nebeského chrámu nádherně vyzdobeného a v moři světél planoucího, a za zvuku trub bude tam ode všech nebeských obyvatelů zpíváno slavně Te Deum.

A. M. Kadlíková.

Matce.

Matičko má milovaná
jak mám ráda tebe,
v modlitbě své denně volám
Bůh tě chraníž s nebe.

Chraň tě Pán Bůh matko drahá
ode všeho zlého,
dej ti v zdraví dlouho žítí
pro blaha květ mého.

Dej ti, po čem duše touží
i srdce tvé milé,
aby štěstí neodstouplo
od tebe ni chvíle.

Matičko má milovaná
miluji tě všele,
pro tebe tu v světě ráda
složím srdce celé.

Stáří čili životem vzhůru.

Msgr. Baunard. — Z franc. Boh. Kyselý. — (Část další.)

Končím, bratře milý. Ale nemohu odolati, abych po našich filosofech neukázal osobu básníka, jenž pokládal se také filosofem a za filosofii naivně považoval jalové mátohy, které mu z duše vyěiskly ohnivou viru mládí. Míním Armanda Sully-Prudhomme. — Poslyš tedy: „Před čtyřmi lety (vypravoval nedávno Bedřich Maçon v Académii) vyšli jsme s Coppéem a několika přáteli od Theurieta a umínili jsme si pozdraviti srdčně Prudhomme, jenž nemohl se tehdy již téměř ani hnouti z domu. Jak děsné byly jeho bolesti tělesné! Bylo to patrně znáti z úzkosti, která časem přeletěla ušlechtilý jeho obličej. Z ustavičného cukání churavého těla, z žalostných křečí v nohách, z trhavého, záchvaty přerývaného hovoru. Ale bědnější než tělo zdála se duše. Učinili jsme několikrát pokus obrátiti řeč na věci, které ho dříve zajímaly, on však vracel se vytrvale ke smrti a k životu záhrobnímu. Privil, jak nalezl klid ve víře křesťanské, jak v ní shledal přípověď štěstí. Potom jak se od ní uchýlil a jak od té doby bloudil po cestách pochybností, aniž se mu při lásce k věcem božským zdařilo setkati se kde s jistotou, jež by rovně stačila jeho obraznosti i rozumu. Dotazoval se nalahavě chtěje věděti, máme-li v srdci touž ránu. A když Coppée, jenž až posud nutil se do veselosti, aby básníka vzpružil, najednou velmi zvažněl a s přesvědčivým potvrzením řekl: Zajisté! — tu se k němu obrátil, a patře naň krásnýma svýma očima, v nichž kmitl se závistivý obdiv, a zdvihaje zhublé své ruce, řekl jen toto: „Ach, Coppée, vy nevíte, jak jste šťasten!“

Vyšli jsme z domu a ze zahrady beze slova, tak jsme byli rozechvěni dvojí tou trýzní. Když jsme se pak oetli venku, zapálil si Coppée cigaretu a objímaje jediným pohledem stromy, květy, blankyt nebeský a živoucí blaženost jarní přírody, prohodil, jakoby pokračoval v rozhovoru:

„Vždyť je to tak samozřejmé!“

A samozřejmým zdálo se to možná i Sully Prudhommeovi, když nadešla proň hodina odchodu z tohoto světa...

Ano, je to samozřejmá věc a nad pomyšlení moudřejší a pravdivější a šťastnější a jistější. Kde jeví se této jistoty víc, zda u Coppéa, jenž dí pokojně: „Snažím se jako křesťan ukončit svou pout,“ nebo u Sullyho, jenž volá zmoučen a rozerván: „V plen padám všehomíra zákonům?“

Tedy všude, i pod vavřímem, jenž věnčí hlavy básníků, nejistota, pochybnost! Tak patřím ku konci života na duševní bídu a utrpení, jež se vsudy naskytá. Ale dnešní nevěra jest prý sebevědomější, negace spíše sverepější a neurvalejší než plna stesků a rmutu. Možná, ale je v podstatě méně neklidna a nešťastna? A nemohlo by péro soucitné napsati znova věčný žalozpěv o „Obětech pochybností“, třeba pod jinými jmény a vzhledem k jiným poblouzením a mukám duševním?

Kam spěje život a můj život? Když i já jsem se tázal, ale nikoliv lidí, nýbrž Boha, zavzněl hlas s výšin, jenž pravil: „Já jsem cesta, pravda a život!“ Život ducha i srdce, život světla, milosti, svatosti a lásky, život země a život nebe. A tak promluvil jsi ty, o Ježíši, jenž jsi přišel od Otce, zřídla a plnosti života, ty, jenž jsi s nebe sestoupil, abys dal život světu, ty, jenž jej vléváš do duší, jediných duší, které opravdu žijí a jenž život ten pro ně znova roznítíš, aby tryskal v proudech slávy a blaženosti až na věčnost!

Budiž, o Pane, veleben! Vím nyní, kam život můj směřuje. Znáám smysl života i cenu jeho. Byl jsem tedy na cestě pravé. Tys mi ji otevřel ode dnů dětství mého, tys mi po ní dal kráčet v pružnosti mládí, po ní dej mi bezpečně kráčet vetchým krokem staroby! Stáří jest konečná stanice cesty té. Co mi zbývá ještě ujíti, toť kvapně mizící, kratičká doba večera. Budiž mi, o Bože, až do konce cesty té pokrmem, světlem, silou, podporou! Již teď jsi mou nadějí, neboť vím, že

na konci svého putování shledám se s otevřenou tvou náručí. „O Pane, (dí prorok tvůj), tys mi ukázal cesty života a ty zahrneš mne jasností tváře své!“

V. Věda a víra. Příklady velikánů.

Naše staré pokolení, které dávno má za sebou šedesátku, mohlo znáti všechny, nebo skoro všechny veliké mistry a průkopníky vědeckého pokroku v XIX. století. Je to celá dynastie, z níž nepřetržitě vědec za vědcem vstupuje na trůn, v pravdě dynastie královská, neboť mistři ti byli jako knížata a králové v této říši vědy a přírody, již založili nebo přivedli k velikosti, dynastie rovně posvátná, ježto z božně skláněli žezlo své před Bohem.

Chtěl bys, bratře, se mnou osvěžit v paměti rysy velikých těch osobností a vzpomenouti na jejich králování až po naše dny? Ti, kteří byli bez odporu předáky ve vědě, poví nám zajisté líp než kdo jiný, kam život směřuje.

Jako byli za stara Otcové církve, tak měli jsme za našich dob otce vědy a Volta (1745—1827) kráčí v jich čele.

Když my, osmdesátníci, přišli jsme na svět, tu právě Volta umřel. Byl rodem Vlach, ale stal se pod císařstvím poddaným francouzským, členem Institutu francouzského, senátorem atd. Jeho vynález (látnec, sloup Voltův) otevřel bádání vědeckému nedozírné obzory a tím i osudům lidstva. Když rodné jeho město Como slavilo roku 1894 stoletou pamět geniálního toho objevu, rozlévala elektrina, již dovedl zkratiti a spoutati, po všech městech světa zářivé své světlo a spojovala všechna místa zeměkoule. Frant. Arago vypodobnil nám znamenitého objevitele, jak jej vídal v Paříži, kmeta s vlasem bílým, držení rovného, čela širokého, přemýšlením zbrzděného, pohledu, v němž značila se pronikavá bádavost a jasná přímota duše.

Já představuji si jej v pravém okolí jeho tak, jak nám ho obrazy zachycují, obklopena přáteli mladé Itálie mezi přístroji elektrickými s jedné a biblí s druhé strany, v níž čte na první

stránce slova: *Fiat lux* — Buď světlo! A před ním stojí přítel jeho Silvio Pellico, jehož nazýval svým synem, jehož obrátil pobavuje se s ním hovorem, který básník potom věčně písní oslavil: „Ve stáří tvém, o Volto, ruka Prozřetelnosti v cestu ti postavila mladého, pobloudivého muže. O ty, řekl jsem kmetu, jenž jsi se nad jiné hlouběji pohřížil v taje Stvořitele, ukaž mi stezky vedoucí k světlu! A stařec mi odpověděl: I já jsem pochyboval, i já jsem hledal. Težce mne v mládí pohoršovalo, že jsem vídal tehdejší vědce, kteří hledali ve vědách zbraň na potírání náboženství. Dnes však nevidím jiného leč Boha ve všem.“

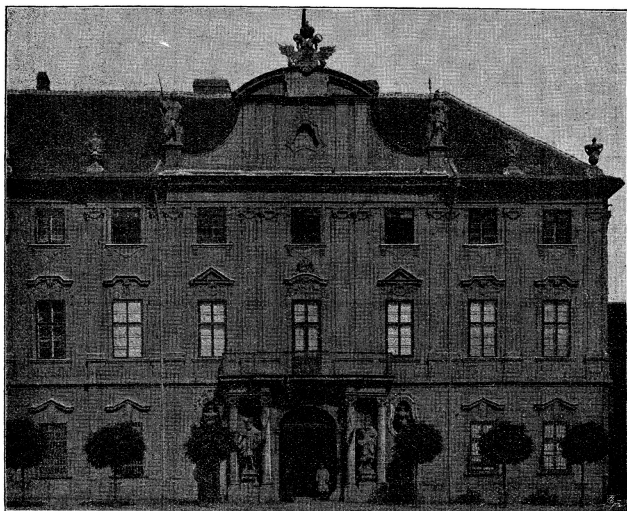
A ještě zřejmější vyznání víry učinil. Bylo to vyznání slavné a chtěl, aby stalo se veřejným: „Vždy jsem pokládal a pokládám za jedině pravé a neomylné svaté naše náboženství katolické. Děkuji Bohu nesmírně, že mi vlil tuto víru nadpřirozenou. Ale proto nezanedbával jsem prostředků, jimiž bych se u víře své utvrdil a rozptýlil všeliké pochybnosti četbou četných knih jak nepřátelských tak víře příznivých. A právě tím, že poznal jsem důvody pro a proti, vyvodil jsem důkazy, které svědčí, že s rozumem lidským se shoduje a že dobrý duch nemůže jinak, leč přidati se k ní a milovati ji. Kéž toto vyznání přinese všudy své ovoce; já toužím, aby bylo známo po všem světě, neboť nestydím se za evangelium.“ A v takovém smýšlení umřel veliký ten muž 5. března 1827 u věku 82 let.

A teď Ondřej Ampère (1775 až 1836), který přežil Voltu o 9 let a předčil ho ještě vznešeností genia a víry. Tento fysik, přírodopisec, chemik, hvězdář, matematik, spisovatel, ba i básník, tento vševěd zcela pohřížený ve vnitřní rozjímání, neměl sobě rovna od doby Pascalovy, s nímž má nejeden rys společný. Ale zakusil-li na chvíli jeho mučivého neklidu, nalezl s ním brzy klidnou, ohnivou, cituplnou víru. Mystikem je tento pokorný a bezelstný učedník Onoho, jenž nazval se „světlem světa“. V něm utkvívá jeho duch jako paprskem připoután, a srdce jako

magnetem, jenž neodolatelně je přitahuje.

Obdivuji ho zajisté, pokud mi dáno chápati ve hlubinách vědy, kde elektrody namikaa elektromagnetismus zjevují mu taje svých zákonů a tušiti mu dávají divy, k nimž budoucnost jich využije; ale zároveň rád naslouchám v tichu samomluvě tohoto vznešeného mystika, klečícího před

věčné. Poslouchej učence, ale pouze jedním uchem; druhé budiž vždy hotovo vyslechnouti hlas tvého přítele nebeského. Piš pouze jednou rukou; druhou pak drž se pevně šatu svého Boha, jako dítě přidržuje se šatu otceva... Kéž duše má ode dneška zůstává vždy spojena s Bohem a Ježíšem Kristem! Žehnej mi, Bože můj!" —
— Pěstitelé vědy matematické a geo-

Brno: C. k. místodržitelství, dříve klášter augustiánský.

vroucně milovaným Mistrem, kterého zve svým nebeským přítelem. „Co jsou všechny ty vědy, — tak píše, — všechny ty vývody, všechny objevy a ohromující výzkumy, jimž se celý svět diví? Jediná pravda Boží trvá na věky. Živíš-li se jí, budeš nesmrtelný jako ona. Pracuj tedy a studuj, ale v duchu modlitby. Studuj vědy tohoto světa, ale patř na ně pouze jedním okem, druhé tvé oko však buď ustavičně a neodvratně upřeno na Světlo

metrické mluví právě tak jako přírodopytci a hvězdáři. Augustin Cauchy (1789—1857) a Jan Biot (1774—1862) jsou dalšími zástupci dynastie křesťanských králů vědy a drží svou korunu až do smrti.

Cauchy je jistě králem vědy; sám Renan napsal o něm ve svých „Vzpomínkách z mládí“: „Akademie mái v naší době mezi svými příslušníky veliký počet lidí věřících. Důkazem toho je Aug. Cauchy, jehož úžasná

objevy, stále víc od půlstoletí po jeho smrti potvrzované, jsou základem nových a nových výzkumů."

Člověkem věřícím jest jistě muž, který r. 1844 napsal všem „Prátelům věd" toto rozhodné a přímé vyznání víry: „Jsem křesťan, to jest věřím v božství Ježíše Krista s Tychem de Brahe, Kopernikem, Descartesem, Newtonem, Fermatem, Leibnitzem, Pascalem Grimaldim, Eulerem, Guldinem, Boscovichem, Gerdilem, se všemi velikými hvězdáři, se všemi velikými fysiky, se všemi velikými matematiky minulých století. Jsem nad to katolík s většinou z nich a kdyby se mně kdo tázal po důvodech toho, viděl by, že mé přesvědčení není výsledkem zděděných předsudků, nýbrž hlubokého bádání, viděl by, že vryly se mi na vždy do duše a do srdce pravdy, které jsou v mých očích nepopíratelnější než obrazce geometrické nebo poučky matematické."

Jednoho dne v květnu 1857 jsme zvěděli, že Cauchy umřel k žalosti vědy, víry a lidumilnosti. Poslední jeho slovo k zaopatřujícímu knězi bylo: „Pane faráři, lidé odcházejí, skutky zůstávají." Rok před smrtí dožil se tento horlитель pro víru křesťanskou radosti, že přivedl k víře největšího svého žáka. Byl to výtečný matematik L'Hermite.

Jean-Baptiste B i o t (1774—1862), jiný vládce v říši vědy, přidržel se v mládí skeptické školy Lagrangeovy, ale neobtrval v ní. Byl to netoliko matematik, fysik, chemik, ale i literát a moralista, člen Akademie francouzské a vědecké a ušlechtilý jeho duch vzpíral se bezděky hrubému materialismu, o němž Walpole pravil: „Ze všech bohů, jací kdy byli vynalezeni, nejsměšnější je staré toto božstvo řeckých sofistů, tučné a těžkopádné, které moderní literáti chtějí při ésti opět ke cti: bůh-hmota". Biot setkal se s pravdou na výšinách studia, o němž mluvil jako předseda Akademie r. 1860: „Vědy jsou krásné, může-li člověk vniknouti v jejich ducha, ale velmi škodlivy, nedospěje-li tak hluboko, neboť ne-

povznesou-li jej až k nebi, strhnou ho k zemi. Třeba mnoho studovati, aby kdo pochopil hmotu a obdivoval, ale daleko většího studia je pctřebí, aby kdo pochopil, že hmota nic není." Jednoho dne — jak sám vykládal — nebe mu popřálo setkati se s proslulým kazatelem Ravignanem. A Biot měl 88 let, když umřel za posledního jeho rozhřešení a požehnání. Zahlédl ještě první skvělý záblesk genia Pasteurova, kterého při prvních pokusech povztluzoval a jehož veliké určení tušil.

Jak rád opět a opět vracím se k velikým těm jménům! Mužové ti byli mistry našich mistrů. Nauky, kterých jsme neslyšeli přímo z jejich úst, čerpali jsme z jejich knih a bylo to naší radostí i posilou, když jsme si směli přisvědčiti, že věda a víra druží se tak harmonicky k sobě u takových veleduchů!

Jdeme dále. V r. 1868 je Jean D u m a s (1800—1884) doživotním sekretářem Akademie věd a brzy čeká jej křeslo ministerské. Takové bylo jeho vyznání víry: „Odkud je život? Věda toho neví. Kam směřuje život? Ani to jí není povědomo. Vylóží vám vznik života a probuzení k vědomí prostou proměnnou sil. Tvrdí, že vědomí a život rozprehne se po smrti v ohromném vzruchu kolovateho pohybů, jenž víří vesmírem. Zroditi se bez důvodu, žiti bez cíle, umřiti bez budoucnosti, takový byl by osud náš? — Nikoliv!"

A hovoře o učení spiritualistickém a křesťanském, doložil: „Přechodná horečka vědeckého bádání v počínajícím vzrodu, jež ohrožuje mocné základní vědy, ale nijak jich nedovede nahraditi, uklidní se jako i jindy se uklidnila.

Tři dni po tomto prohlášení přidel se ve valném shromáždění Akademie Leverrier k názoru svého kolegy a vyznal rovněž i on, že pravdy filosofie křesťanské nepomijí. Dumas byl u více své určitější a formuloval ji krátce takto: „Věřím v Boha zjevení právě tak jako v Boha přírody a rozumu. neboť je to týž Bůh."

A. M. Kadlčková.

Hřbitůvek.

Za tím našim kostelem
hřbitůvek je malý,
tam již mnoho občanů
ve hrob pochovali.

Tam též leží dědoušek
i babička naše
a vedle nich rodiče
pochovali zase.

Za nedlouho na hřbitov
složí i mé kosti,
tam duch bude sladce spát,
tam se všeho zhostí.

Za tím našim kostelem
hřbitůvek je malý,
tam boháč i chudák se
vedle sebe svalí.

O pojmu a přednosti pobožnosti k nejsv. Srdci Páně.

Podle P. Fr. Schauenburga T. J.

P ř e d m ě t.

Zajisté tanulo mnohému z čitateľů „Školy“ občas na mysl, co to vlastně znamená: „pobožnost k Božskému Srdci,“ t. j. co je vlastně předmětem pobožnosti této? Na tuto otázku chci nyní, pokud možná, odpověděti.

Pobožnost k božskému Srdci je úcta vnější a niterná, kterou Srdci Ježíše Krista skutky prokazujeme. božské Srdce tedy, ku kterému se úcta odnáší, je předmětem pobožnosti. Avšak jako vůbec svátky a pobožnosti, které jsou svatému člověčenstvu Kristovu zasvěceny a tajemstvím z jeho života v úctě věnovány, dva různé předměty mají, tak také tato pobožnost. Předmět jeden je totiž duchovní a smyslům našim nepřístupný; druhý je hmotný, smysly zračitelný. Od

hmotného nebo-li viditelného bývá pobožnost pojmenována, na př. duchovním předmětem pobožnosti ku sv. kříži je nejsv. tajemství vykoupění, viditelným předmětem je kříž, nástroj vykoupění, a od toho dostalo se pobožnosti jména „pobožnosti ku sv. kříži“. Pobožnost ku pěti ranám Kristovým obrala si za duchovní předmět bolesti a lásku Spasitelovu, kterou se nám rány ty uvádí na paměť; avšak předmětem viditelným je pět ran a odtud jméno: „pobožnost ku pěti ranám Krista Pána“. Pobožnost k Božímu Tělu má za předmět duchovní velikou lásku Kristovu k nám lidem a úmysly jeho při ustanovení nejsv. Svátosti oltářní. Zračitelným jejím předmětem je nejsv. Tělo Páně; odkud jméno pobožnosti. A totéž spatřujeme při pobožnostech k narození, z mrtvýchvstání, nanebevstoupení Páně, zkrátka

při všech pobožnostech ku člověčenství Vykupitelovu.

Z toho, co teď praveno, možno souditi, co při pobožnosti božského Srdce tvoří předmět duchovní a co viditelný. Jestliže totiž pozorujeme božské Srdce vyobrazené tak, jak se Markétě ukázalo, zda nevidíme ihned ono dobrotivé Srdce svatého Spasitele, které nás nepřestalo milovati a neustalo se za nás obětovati, ačkoli jsme je tolikráte svými hříchy zarmucovali a ranili svým nevděkem? Proto, co by bylo vhodnějším duchovním předmětem, nežli milovnost Ježíšova a čím pobožnost k jeho Srdci, než pobožností lásky? Právem tedy vyvolila sobě pobožnost tato za předmět viditelný sladké Srdce Ježíšovo a vším právem honosí se také jménem Srdce tohoto. Právem, pravím, a ne bez důvodu. Či snad může něco na světě lépe znázorniti lásku nežli srdce? Oko má člověk od přírody, aby viděl; ucho, aby slyšel; srdce pak zdá se, že bije v našich nádrech toliko pro lásku, a co s láskou úzce souvisí. Do srdce totiž vnikají zvláště city, které povstaly v nás předmětem nám milým a drahým. Na doklad toho nechci uváděti lidi hříšné a smyslné lásce oddané; mámeť v životech svatých příkladů více než s dostatek. Tak čítáme o sv. Filipu Neriovi, že jeho srdce mocí lásky ze svého místa se vyšinulo a dvě žebra dále posunulo; o sv. Stanislavu Kostkovi, že sobě často musel hrud svlažovati studenou vodou, aby oheň lásky v útrobě planoucí se poněkud utišil; o sv. Teresii, jejíž srdce se nalézá jako drahé pozůstatky v Abule, že byla láskou v srdci raněna, a sice že to byla skutečná rána, ne toliko výtvar obrazotvornosti. Věru, „divuplný je Hospodin ve svatých svých!“

Ostatně všichni národové naznačují lásku jednomyslně srdcem a nezdítkou se stává, že mnozí po dlouhý čas a s velikou péčí přechovávají srdce v Pánu zesnulých.

Než nejenom lásku samu, ale i co se nějakým způsobem k lásce vztahuje, zoveme často srdcem. Tohoto způsobu mluvy užívá také katolická církev

v hodinkách, ano my shledáváme se s ním též na mnohých místech Pisma svatého: „Synu, dej mi své srdce,“ čteme v Písmě sv.; mimo to jsme tu vyzváni, abychom „odloučili srdce své od tvorů, aby srdce naše byla v nebesích;“ dále, abychom „v nebi Srdce Boží zranili“ atd.

Co nyní praveno o předmětu pobožnosti k božskému Srdci, platí také o svátku Srdce tohoto. I svátek má týž duchovní a věčný nebo viditelný předmět, jako pobožnost. Proto netřeba o tomto se rozepisovati.

Přednost a výbornost této pobožnosti.

Přednost pobožnosti možno poznati hlavně ze vznešenosti předmětu, ku kterému pobožnost se odnáší. Avšak co je vznešenějšího u člověka, co ušlechtilějšího nad srdce? Právem tedy žádaje Bůh od člověka, aby mu dal, co má nejlepšího, poukazuje na srdce a dí: „Synu, dej mi své srdce“ (Přisl. 23, 26.) Než je-li už srdce lidské tak vznešeno, co je nám teprve říci o srdci Boha-člověka?

Abychom však seznali Srdce toto lépe, dlužno znamenati, že je možno pozorovati způsobem dvojím: Předně s a m o v s o b ě, jak totiž vznešené, znamenité stránky samo v sobě chová, za druhé pak v z h l e d e m k n á m l i d e m, kterým Srdce je dáno k účt. Tyto dva body uvážíme teď poněkud blíže. Uvedeme pak docela stručně jenom, co P. Gallifet obsírně s velikou učeností a důmyslem byl pojednával.

Vznešených stránek neb-li řekněme krátce předností božského Srdce možno napočítati sedmero:

Prvá spočívá na vlastnostech, jež každé srdce pro svou chová přirozenost. Podle náhledu učenců je srdce nejušlechtlejší částí těla. Ježto však v celé přírodě není nic ušlechtlejšího a tudíž vznešenějšího nad tělo Kristovo, je na bíledni, co jest o vznešenosti božského Srdce souditi. Mimo to je srdce střediskem oběhu krve; z něho proudí se krev do všech údů těla lidského a poněvadž tělo vlastně krví zachovává se na živu, závisí na srdci zachování a vzrůst těla. Než, jak

známo, stala se krev Kristova cenou našeho vykoupení a tělo jeho bylo za nás vydáno: a proto vysvítá samo sebou, jakou úctu je nám prokazovati božskému Srdci samému, z něhož krev se byla proudila a kterým se tělo zachovávalo.

Druhá přednost božského Srdce vyplývá z úzkého spojení s ušlechtilou duší. Božské Srdce má totiž podíl na všech dojmech a pocitech duševních. Tudíž kdo může vysloviti, jaké tím Srdce nabývá vyvýšenosti? Nikomu není, tuším, neznámo, že s úctou se blížíme po smrti znamenitých mužů a reků k jejich srdcům, když, ze hrudi jsouce vyňata, někde se vystavují na odív. Příčinou je, že srdce tato byla takorča bydlíštěm velikých jejich duší a nejušlechtlejších citů. Nuže, jsou-li již srdce zesnulých reků u takové vážnosti a nabývají-li takové znamenitosti pouze proto, že s chrabrym jich tělem byla kdysi spojena, co mi říci o Srdci Boha-člověka, vítěze nejslavnějšího, vítěze nad smrtí a ďáblem?

Třetí přednost vzniká z podstatného spojení Srdce Ježíšova s osobou Slova. Neboť jestliže už duše Kristova Srdci jeho takové důstojnosti dodává, čím více jeho božství, jsouc s ním nerozlučně spojeno? Právě toto činí Srdce Ježíšovo srdcem opravdu božským a uděluje každému i nejnepatrnějšímu jeho hnutí nesmírnou cenu. Proto jestliže již uctíváme kříž, hřeby, kopy atd., protože přišly do styku se svatým tělem, čím více sluší vzdávati úctu jeho Srdci, které tak úzce je s druhou božskou osobou spojeno.

Čtvrtá přednost vysvítá z účelu, ku kterému božské Srdce bylo od věku ustanoveno a v určitém čase stvořeno. Jest to plamenná láska, již Boha od svého vzniku bez ustání milovalo. A věru, kdo může pochopiti, jak povznešeným, velikým se jeví božské a po božsku milující Srdce v očích božského Otce? Toliko tímto Srdcem vzdává se povinná a důstojná láska Bohu. Proto se nikdo nesmí diviti, že Bůh svatým duším Srdce božské a jak velice je od něho navzajem milováno.

Pátá přednost bere svůj vřod ve zvláštní svatosti božského Srdce. Srdce toto pojímá v sobě nejenom svatost nejušlechtlejší duše, ale i podle učení sv. víry, svatost nekonečnou: svatost božského Slova. Avšak, poněvadž na svatosti této mají podíl všechny údy Ježíše Krista, dlužno o zvláštní svatosti, jež je duši toliko vlastní mluvíti. Předně tedy třeba uvážiti, že tělo nabývá svatosti od duše a že prospívá-li duše ve svatosti, také tělo stává se světějším. Tak uctíváme na př. ostatky oněch svatých, kteří, jako se zdá, ve ctnosti více vynikli, u větší míře, nežli ostatky jiných. Dále slušno podotknouti, že na svatosti duše ponejvíce se účastňuje mezi všemi částmi těla srdce. Veškeré dojmy, veškeré pocity ovládají především srdce. A byt i duše také jiných údů těla používala k vykonávání a provádění jistých zámyslů, hraje při tom srdce velikou úlohu. Z toho jde na jevo, že srdce za svou všeobecnou činnost a své ustavičné spolupůsobení se sv. duší dosahuje daleko větší svatosti nežli ostatní údové lidského těla. — Za třetí možno poznamenati, že vznešené dary Ducha sv., duši zvláštním způsobem posvěcujícího, se projevují měrou nadobyčejnou v srdci. Srdce cítí nevýslovné útěchy duši od Boha poslané. Srdce pocituje niternou rozervanost a prázdnotu, je sídlem zármutku nad hříchy, je střediskem vlité od Boha lásky, je ohniskem, odkud plameny lásky někdy tak mocně vyraží, že i tělo ponenáhlu zničí. Tyto účinky tedy vzbuzuje svatá duše v srdci, uděluje mu tak zvláštní svatosti. Co z toho následuje pro Srdce božské, nepotřebuje dlouhého výkladu. Jisto je, že působení milosti, které se jevílo v srdcích všech svatých, se ani nedá přirovnati k účinkům, které se daly v Srdci božském, kde Duch sv. své milosti nejenom v hojně míře udílel, ale takorča dokona vyčerpál. Jedním slovem v Srdci Páně je skryta netoliko svatost duší přesvatých, nýbrž svatost Boží sama.

Šestá přednost božského Srdce spočívá v jeho ctnostech. Obyčejně přikládáme ctnosti i nectnosti srdci.

Jestli však tomu tak, těší se zajisté Srdce Spasitelovo svatosti neobyčejné. Odtud ovšem nová přednost jeho.

Za sedmé shledáme novou přednost, povážíme-li, že nikdo na světě božskou slávu nerozmnožil tak, jako božské Srdce. Čím více však někdo ku zvelebení chvály a slávy Boží přispívá, tím je milejší Bohu a tím větší vážnosti zasluhuje u lidí. Z toho vysvítá, že božskému Srdci má býti zvláštní, ano mezi všemi tvory největší úcta prokazována, poněvadž božským Srdcem jediné se nekonečně milovnímu Bohu vzdala patřičná láska, nejvyššímu Pánu náležitá úcta a chvála, štědrému dobroději příslušné díkyčinění, hříchů uraženému Hospodinu dostatečné zadosti učinění a proto také nejvyšší čest.

Nuže, uvážíce takto, jak je božské Srdce samo o sobě vznešeno, přejdeme-li k části druhé, kde budeme pozorovati, jak je vznešeno u poměru k nám lidem. Předem možno však říci, že božské Srdce právě tak všechny převyšuje ve své lásce k lidem, jako ve své lásce k Otci nade všechny vyniká. Než pohledme nicméně blíže na vroucnost a opravdovost této lásky a posuzujme, jak velice nás božské Srdce milovalo.

Za jedno milovalo nás toto Srdce, když jsme toho nezasluhovali a když se nám za naše hříchů hněv jeho měl státí údělem.

Za druhé milovalo nás láskou netoliko lidskou, ale božskou, poněvadž ten, jemuž Srdce toto náleží, je Bůh sám.

Za třetí milovalo nás, jako Kristus Pán ve více podobenstvích naznačil, láskou nejrůznější; to vidíme na př. v podobenství o dobrém pastýři, o milosrdném samaritánu, o marnotratném synu, kde nás obzvláště dojmá láska otcova k nehodnému synu, Ba Ježíš Kristus přirovnává se ke kvočně, která ukrývá se starostí mateřskou uděšená kuřata pod svými ochrannými křídly.

Za čtvrté milovalo nás láskou stálou. Neboť ačkoli svým trapným umučením bylo ponořeno v moře bo-

lestí, plameny jeho lásky přece nikdy neuhasly.

Za páté milovalo nás láskou nade vše štědrá. Pozorujme jenom, co Kristus Pán po celý čas svého života byl za nás vystál a vykonal. Za nás se narodil, za nás dal se obřezati a v chrámu obětovati, za nás utíkal do Egypta, za nás žil skrytě a v poslušnosti v Nazaretě, za nás vykonával svoje modlitby, za nás se postil na poušti, za nás přestál mnoho svízělů a námah, nám byly vůbec věnovány veškeré okamžiky jeho života. Dále naše jsou jeho nebeské nauky, naše jeho zázraky, kterými tolik chorých na duchu a na těle uzdravil, a nám náleží svatosti od něho ustanovené.

Za nás kanuly na hoře Olivetské krvavé krůpěje se svatého obličje; za nás snášel Kristus urážky, muka a potupu; za nás vycedil poslední krůpěj své předražené krve. Nám doporučil všechny zásluhy svého života a skonu. U nás zůstal i po své smrti, jsa přítomen v nejsvětější Svátosti oltářní, kdež se nám za pokrm podává. A našim chce býti také na věčnosti.

Za šesté miluje nás božské Srdce láskou ustavičnou, láskou věčnou.

Hned, jak jsme se narodili, milovalo nás a orodovalo za nás u Otce. A ani nyní nás milovati nepřestává. Neboť jak bychom, my nevděční tvorové, mohli od nebeského Otce dosáhnouti tolika povzbuzení, milostí a osvětlení, kdyby nebylo tohoto nás milujícího Srdce? A milovati nás bude až na věky. To dosvědčuje Písmo svaté, které je plno takovýchto potěšitelných slov; toho je nám zárukou nejsv. Svátost oltářní, kde, jak byl příslibil, bude přítomen až do konce světa. Ano, tuto zůstane vždy, ačkoli by nás měl pro naši ledivou chladnost a nevděčnost, pro naše nesčetná a veliká nepravosti, kterými jej urážíme, už dávno opustiti a co nejpřísněji potrestati.

Za sedmé milovalo nás láskou dokona se stravující. Když mu již nic nezbylo, co by ještě nám daroval, vyjma několik kapek krve, které mu byla smrt v jeho svatém těle zanechala, dal si prokláti svoje Srdce kopím, aby i tento tam pozůstalý

poklad se vyronil a my měli bránu otevřenou, abychom se ve svých potřebách utekli na ono místo ochrany. Tím se stalo božské Srdce docela naším majetkem; nám přináležel tento necennitelný poklad. Nám se dostalo Srdce, kterýmž můžeme jak Spa iteli, tak i nebeskému Otci důstojně účtu proka ovati, mu děkovati, ho ctíti, milovati, větších a větších zásluh neustále se domáhati a posléze státi se účastnými věčné blaženosti. O božské a nevyzpytatelné Srdce Páně! Jak podivuhodná je tvoje láska k nám lidem. Ty samo jediné nás miluješ více, nežli všechna ostatní srdce jsou s to, nás milovati!

Nyní se táží, zda se kdo odváží za těchto okolností popírati oné opravdu veliké přednosti, kterou se pobožnost k božskému Srdci honosí? Zajisté nikdo. A žádná ta é jiná pobožnost nemá tak velebného, znamenitého a výborného předmětu jako tato, t. j. pobožnost božského Srdce Spasiteleva.

Výborné stránky této pobožnosti, vyplývající ze předmětu tak důstojného a z ducha který jí ovládá, sestavil ctihodný Šimon Pourdan, kanovník u sv. Viktora v Paříži ve svém dopisu na kardinála a arcibiskupa pařížského stručně a hezky takto:

1. Pobožnost tato je velice svatá; tuto uctívají křesťané nejmětější pocity Srdce Boha-člověka, jimiž Kristus církev svou posvětil, Otci svému vzdal nekonečnou účtu a sebe sama učinil obrazem největší svatosti. Tyto pocity Srdce Spasiteleva jsou: planoucí horlivost pro slávu Boží, nekonečná láska k Bohu a lidem, přehluboká pokora, nepřekonatelná trpělivost, dokonalá oddanost a odevzdanost do vůle Boží,¹⁾ věčné klanění, díkučinnost a oslava nejsv. velebnosti božské.²⁾ Toto všechno už od prvního okamžiku života božské Srdce vykonávalo a doposud koná v nejsv. Svátosti oltářní.

2. Pobožnost tato je nejstarší ze všech pobožností katolické církve. Církev katolická, byvši poučena sv. apoštolem Pavlem, poznala, že má právě

božskému Srdci býti povděčnou za svůj vznik a naše vykoupení, které Kristus Pán započal ihned při svém sestoupení na tento svět. Neboť už tenkrát za obět pravou a věčnou se Bohu přinesl.

3. Pobožnost tato je mezi všemi ostatními nejvíce osvědčena. Písmo sv. napomíná nás na více místech, že máme svoje srdce docela proměnit, je ohněm lásky nebeské roznititi, zachovááním příkazů Božích posvětit, stálým rozjímáním zákona božského žítí, udušením pozemských žádostivostí povznéstí, okrášlití ctnostmi a horlivostí v dobrém. Ale abychom to snáze vykonali, slibuje se nám srdce nové, srdce, podle něhož to vše učiniti možno. Srdce pak to, které nám Bůh za vzor dáti přislíbil, je sladké Srdce Ježíšovo, jež, chceme-li spásy dojíti, máme ve všem následovati a napodobovati.

4. Tato pobožnost je ze všech nejdokonalejší, ježto bezpečně a lehko vede k největší dokonalosti a spojení se Spasitelem a původem je ostatních všech pobožností. Srdce Ježíšovo je nevyčerpatelným pokladem, z něhožto Maria Panna a svatí svoje ctnosti čerpali a lidem doporučovali.

5. Pobožnost tato je velmi užitečná, protože takto můžeme stále a bez závary, nacházejíce se u zdroje života, milosti božské čerpati. To se děje hlavně svátostmi pokání a nejsv. Svátosti oltářní. Jsa tuto Kristus podstatně přítomen vábí k sobě velikou mocí srdce, která jej milují. A není pochyby, že za kratičký čas budeme mítí srdce čisté, přívětivé, pokorné, soucitné, Boha milující, zkrátka srdce podle Srdce Páně, jestli vždy Srdce toto zachováme před očima, o něm budeme rozjímati, je uctívati, milovati a při sv. přijímání ve svém srdci vřele vítati. Božské Srdce vtiskne pak veškeré své vlastnosti do srdcí našich a obdarí je nebeskými poklady.

6. Pobožnost tato je Kristu Pánu velice milá; jestli to pobožnost jeho sv. Srdce. A věru, co by mohlo také jeho Srdce více dojíti, co mu býti příjemnějším nežli láska k němu, ana je skoro jedinou cestou, kterou ve

¹⁾ Mat. 26, 42; — ²⁾ Jan 11, 41.

spojení se Spasitelem můžeme Bohu v duchu a pravdě sloužiti.

7. Pobožnost tato je nejpotřebnější pobožnost, jelikož neustále a bezprostředně k tomu čelí, aby údové s Kristem Pánem, svou hlavou a tímto Srdcem v úzké spojení vešli a z jeho ducha a hojnosti žijíce s Ježíšem se konečně v jedno tělo sloučili.

8. Posléze je to pobožnost nade vše něžná a požehnaná, neboť je to pobožnost k Srdci Páně, středisku to jeho života a lásky. A zdali může býti něžnějšího a vábivějšího předmětu nad Srdce Vykupitelovo? Zda nás může něco jiného snadněji k následování všech ctností přivést? Jistě ne. Pouze ze Srdce tohoto vychází všechna moc a síla, všechno požehnaní; bez něho není nám nic, s ním však je nám vše možno.

J a k ý m z p ů s o b e m p o b o ž - n o s t t u t o m ů ž e m e k o n a t i ?

Uvážili jsme přednost této pobožnosti. Nyní chceme několik slov promluvit o jejím skutečném vykonávání. Jak pobožnost tuto možno vykonávat, dá se snadno z předmětu posouditi. Jakož praveno, je Srdce toto předně Srdce božského Vykupitele a proto nejhodnější lásky. Za tou příčinou máme je, chceme-li býti jeho ctiteli, nade vše ceniti a si ho vážiti.

Za druhé. Pro svou lásku, kterou nás lidi Srdce toto už od prvého okamžiku života provázelo, doposud provází a provázeti bude, zasluhuje zajisté naší vděčnosti neboli vděčné naší lásky.

Za třetí. Srdce toto, ačkoli nejmilovnější a nejlaskavější, bývá, bohužel, jak od nás tak i od jiných těžko uráženo. Proto přistupujme k němu s láskou zkroutěnou, zkourmoucení jsouce pro urážky a hříchy, kterými toto dobrotivé a z neskonale lásky k nám v nejsvětější Svátosti oltářní dlejší Srdce každodenně, ano každou hodinu bývá zraněno.

Z této pak trojí lásky: uctivé, vděčné a zkroutěné vznikají docela přirozeně rozmanité projevy pobož-

nosti jak niterné tak i vnější. Nejobyčejnější jsou tyto:

1. Především zaopatři sobě obrázek božského Srdce, který Krista Pána znázorňuje, jak se byl bl. Markétě ukázal, a měj ho, pokud možná vždy před očima. Pohledni naň často a klekna před ním, libej jej tak horoucně, jako by to bylo božské Srdce samo. Vzbud zároveň touhu, abys srdce své a svou duši směl do Srdce Páně pohroužiti. Přemýšlej, jakým asi způsobem bys ctnosti, ducha, milosti a vůbec vše, co se v Srdci Spasitelově nalézá, do svého srdce převedl.

2. Neopomeň nikdy, zvláště v pátek, nějakou modlitbičku k božskému Srdci vykonati a vysílej často zbožné vzdechy k němu.

3. Poněvadž Srdce Kristovo je vpravdě přítomno v nejsv. Svátosti oltářní, dej pozor, abys nikdy, kdykoli to tvoje zaměstnání dovolují, nezanedbal oběti mše sv. Tuto se obnovuje ona Boha důstojná oběť, která jedenkrát za nás na Golgotě byla přinesena a se rovná cenou svou a svými účinky docela oběti mše sv. Jedinou mší sv. vzdá se Bohu a božskému Srdci daleko větší úcta, nežli mu bl. Maria Panna a všichni svatí dohromady mohou prokázati. Nedej se nikterak pohnouti, abys této oběti zameškal; nýbrž jedne zde, kdyby tě snad něco od slyšení mše sv. odvracelo, jako Ludvík, král francouzský. Vladař tento slyšel denně, ačkoli různými pracemi zaměstnán, dvě nebo tři mše. Někteří dvořané reptali z té příčiny hlasitě proti králi. Než pokojně a královsky odvětil tento: „Zapamatujte si, co vám řeknu a rcete, můžete-li, že nemám pravdu. Kdybych s vámi dvakrát, třikrát tolik, ano ještě více času promarnil ve hře, na lovu a na jiných zábavách, nebyl by vám zajisté čas dlouhý. A nyní by vám měla býti dlouhá chvíle, jestliže při jedné nebo dvou mších se nacházím a Bohu, Pánu svému, posluhuji?“

4. Lepší pout nemůžeme vykonati, nežli jdeme-li do kostela. Tam shledáváme ne snad záračný obraz anebo tělesné pozůstatky nějakého svatého,

ale my tam nalézáme Nejsvětějšího ze všech svatých, osobně a skutečně, to jest: živé tělo a živé Srdce božského Spasitele.

Avšak bohužel, Kristus Pán má pravdu, an si stěžoval jednou P. Alvarezovi T. J., že jeho Srdce, které mezi námi z pouhé toliko dlí lásky, tolik hodin je v kostele pro naši nedbalost a chladnost osamoceno a opuštěno. A přece je nám známo z Písma svatého, že jedinou radostí tohoto Srdce je, býti mezi syny lidskými.

Jestli tedy božské Srdce miluješ, umíš si pevně, že je každodenně alespoň na několik minut v kostele navštívíš a s ním jako drahým přítelem trochu si porozprávíš. Jakže? K tomu bys měl mít dosti času, lidem návštěvy dělati a s nimi mnoho hodin ztráviti, a pro Krista bys nenašel ani tolik, abys na chvilenu k němu poodskočil? Sv. Magdalena de Pazzis modlila se každého dne až dvaatřicetkrát před nejsvětější Svátostí. Jiní svatí, na př. sv. František Xaverský, trávili celé dni, hodiny, ba i noci před tímto tajemstvím a ty bys váhal několik minut pouze před tímto přemilostným Srdcem prodletí? Avšak dejme tomu, že bys mu nechtěl ani toto učiniti; nuže, pak se zastav v chrámu, jda náhodou okolo, alespoň na několik okamžiků, několik vteřin. Kostely bývají často otevřeny; není-li tomu tak, vykonej svou pobožnost přede dveřmi na prahu. Buď ubezpečen, že tyto nepatrné službičky bez odměny nezůstanou. Už člověk je vděčen za prokázané služby; a božské Srdce, Srdce tak dobrotivé, laskavé a štědré, zůstalo by neuznalé? Nikdy. A věru, máme s dostatek příkladů, kde kratičká návštěva nejsvětější Svátosti, byla začátkem veliké svatosti.

5. Navykiñi sobě, kde a jak můžeš, povzdechý neboli krátké tak zvané střelné modlitby vysílati k Srdci Páně. Toto pozdvížení mysli k Bohu mají býti takofka šípy, které zalétají do božského Srdce, střediska to tvojich tužeb. Ano, střelci máme se státi a to takovými, jako byl sv. Alois, o kterém se v duchovním smyslu usku-

tečnilo, co praví Písmo svaté o Ismaelu: Stal se lukostřelcem! Vidouc jej jedenkrát sv. Magdalena de Pazzis v podobě zmíněného střelce, u vytržení zvolala: „Zda je možno, aby Bůh udělil pozemšťanům takové blaženosti, jaké jsem viděla u Aloise, syna Ignácova? Mně se zdá, že ani nemůže býti na nebi větší oslavy. Tento světec miloval Boha za svého pozemského života nade vše a proto požívá nyní takové slávy. Pokaváde dlel mezi námi, vysílal neustále šípy vroucí lásky do božského Srdce. Teď na nebi spočívají šípy ony v jeho vlastním srdci, jak si toho, dosáhnuv spojení s Bohem, byl zasloužil!“ Bezpochyby dostalo se mu také za tu pobožnost, jak P. Kroiset ve své knize o božském Srdci podotýká, té cti a odměny, že v pátek po oktávě Božího Těla, tedy kdy se slavnost božského Srdce od-bývá, byl do vlasti nebeské ipovolán. Nechci také opomenouti, co tentýž P. Kroiset vypravuje, že mnozí na přímlyvu tohoto světce a ctitele božského Srdce zplanuli láskou neobyčejnou k Srdci Spasitelovu.

7. Začkoli žádáš a cokoli od Boha dostati usiluješ, hled' toho vymoci prostřednictvím tohoto Srdce. Nebeský Otec, zaslechna jenom jméno tohoto Srdce, odměkčí rázem Srdce svoje a udělí tobě, čeho si přeješ; ovšem musí modlitba tvá vycházeti ze srdce a směřovati ku slávě Boží a spáse tvojí duše. Takto se modlily dvě svaté sestry Gertruda a Mathilda, jsouce k tomu od samého Krista Pána vybídnuty; a po nich mnoho jiných svatých. Známo je také, že Marie Markéta, tato veliká služebnice Boží, se nemohla dlouho doprositi jisté milosti. Konečně dostala z nebe pokyn, aby se toho božským Srdcem domáhala. Učinila tak a — byla vyslyšena. „Pros mne pro Srdce Kristovo, mého milovaného syna,“ zněla odpověď Boha Otce, „a dosáhneš, zač prosíš.“

7. Podobně jedne, chceš-li něco na Bohu božským Srdcem dosíci. Přednes prosbu svou především to-muto Srdci. Radu tuto dal sv. Alois, který, jak P. Ceparì vypravuje, takto

mluví: „Tvoje žádosti a přání slušno Bohu přednáseti, jak se v božském, ne ve tvém srdci nacházejí. Neboť, jsou-li dobrá a chvalitebná, byla bez odporu v božském Srdci dříve než ve tvém, od něhož mnohem horlivěji a úsilovněji se nebeskému Oci předloží nežli od tvého.“ Totéž odporučil sám božský Vykupitel sv. Gertrudě. A

Blozius, veliký učenec z řádu sv. Benedikta, uvádí ve svém spisu „Božské zrcadlo“ tato slova: „Všechny své skutky a pobožnosti odporuč nejsvětějšímu a přesladkému Srdci Páně, prose o jejich zdokonalení a polepšení. Srdce toto je vždy ochotno vše nedostatečné a nedokonalé zdokonaliti a uspořádati!“

Různé zprávy.

Naše obrázky. Kostel sv. Tomáše v Brně byl v nynější podobě vystaven v letech 1661—1675. Je ve slohu baročním. Přílehlá budova, nyní c. k. místodržitelství, dříve klášter augustiniánský, byla vystavena v roce 1732 v následujících letech. — Hrad Wartburg, nádherná románská stavba, je nad městem Eisenachem a je památným, protože tam sídlila po léta sv. Alžběta Durýnská, která žila 1207—1231. Hrad opraven byl nedávno obrovským nákladem.

Zasláno.

Hřbitovní nápisy velmi vhodné jsou sneseny v novém čísle »Archy«. (Vydává v Prostějově K. Dostál Lutinov. Ročně 6 K.) Obsah: Čís. 9. a 10. Hřbitovní nápisy. Sbírá K. D. Lutinov. — Modernismus. Podává E. — Sv. Konstantin

na Bregalnici. Dr. Frant. Příkryl. — Z básni Johanna Jürgensena. Z dánštiny přeložil Frant. Dohnal. — Z básni Střížovského. — Gab. Ronaj: Ten to stvořil! — Bože, před Tvou velebností. — Šebestián Brunner. Přel. Alois Jašek Studýnský. — Hrabě z Habsburku. Romance Fridr. Schillera. Přeložil Karel Dostál Lutinov. — Okna: † Fr. Ad. Šubert. K jubileu řed. Fr. Slaměníka. Jan Rokyta (Adolf Černý) k jubileu Husovu. Hřbitovní nápisy v Rixdorfu. Zvikovský rarášek. V Družině literární a umělecké. Zdarma kostel vymaluje. Fr. Leubner nachází sebe. Zabavené knihy. Jan Voborský. Církevní umělecká a památková rada arcidiecése olomoucké. Studie a texty. Velké znamení. Umění ve farních tiskopisech.

Díkůvzdání božskému Srdci Páně.

Nový Bydžov. Plnic slib svůj vzdávám díky Božskému Srdci Páně a přimluvě mocného divotvůrce sv. Antonína za vyslyšení v jisté záležitosti. H. B.

Z okolí Příbramí. V nejhlubší pokoře vzdávám vroucí díky božskému Srdci

Páně, Panně Marii ustavičné pomoci, sv. Josefu, sv. Antonínu Paduánskému, sv. Šimonu Tadeáši za uzdravení mých dvou přítelkyň, které obě byly náhle nebezpečně onemocněly.

Čtenářka „Školy B. S. P.“

P o v o l á n í .

(Hlavní úmysl.)

Jako povolal Bůh Mojžíše a Arona, aby skrze ně vysvobodil lid židovský z Egypta a dovedl jej do země zaslíbené; jako povolal Ježíš Kristus apoštoly, aby skrze ně pokračoval v díle svém vykupitelském: tak až dosud povolává Bůh jednotlivé lidi do toho nebo onoho stavu, aby plnili vůli Boží a spasili duši svou. Rozličné jsou stavy, z nichž se skládá společnost lidská a všech těchto stavů je potřeba, jinak by je Bůh nejvyšší moudrý nebyl ustanovil. Jedni starají se o potřeby časné, jiní opět o potřeby duševní. Jako tělo a duše podporují se navzájem, tak i jednotlivé stavy jeden druhému ku zachování celku. Máme stav rolnický, živnostenský, úřednický, učitelský, kněžský a vojenský. Každý z těchto stavů má své vyhrazené povolání, má své zvláštní povinnosti, vyžaduje zvláštní ke stavu náklonnost a schopnosti. Ne každý hodí se pro každý stav dle své povahy a svých schopností tělesných a duševních. Proto třeba, aby jeden každý sebe sama zkoumal a dal se vésti vnuknutím a vůli Boží. Obzvláště důležitým je stav duchovní, ku kterému je třeba též zvláštního povolání, protože ukládá veliké povinnosti a vyžaduje velikých obětí. Z té příčiny dají se mnozí zastrašit a volí jiný stav a povolání, kde není takových obtíží a obětí, v němž kyne lepší hmotné postavení a lehčí povinnosti. Proto lze pozorovati, že nastávají mezery v řadách duchovních. Mnozí umírají a málo se nových hlásí ke stavu duchovnímu. Trpí již na mnohých místech duchovní správa nedostatkem kněží. Jestli kněží, tedy nyní platí slova Páně, který posílaje učeníky své po dvou před sebou do každého města i místa, kam hodlal přijíti, pravil: »Žeň zajisté mnohá jest, ale dělníků málo. Proste tedy Pána žni, aby poslal dělníky své na žeň svou.« Žeň zajisté mnohá jest u nás v zemích křesťanských a ještě větší v zemích pohanských a práce se nedostává dělníků na vinici Páně. Jak nařiká rolník na nedostatek pracovních sil, tak že práce vázne, tak může i církev sv. nařikati na nedostatek kněží a proto království Boží trpí a nemůže se rozšiřovati na zemi. Oveček mnoho, pastýřů málo a kde nehlídají pastýři stáde své, tam mají draví vlci volnost, aby trhali a rozháněli stáda ovcí. Mnozí z kněží musili na bojiště, aby tam konali duchovní správu a skutky milosrdenství a tím ubylo kněžstva v městech a osadách. Též mnoho mladíků musilo do zbraně, hájit vlast a říši naší proti nepřítelům a tím ubylo též mnoho kandidátů stavu kněžského, což se jeví v malém počtu posluchačů v bohoslovných ústavech. Rodinná výchova též nevypadá v ten smysl, aby měli hodící se synové chuť a povolání ke stavu kněžskému, protože nejsou od mládeji vedeni ke zbožnosti a neznají kázně a bázně Boží. Zlý nepřítel vše zkazil. Co tedy máme činiti? Co nám radí Pán Ježíš řka: Proste tedy Pána žni, aby poslal dělníky své. Bůh jest to a jeho moudrá prozřetelnost, jenž ustanovuje každému člověku jeho povolání. Jakoby v pravou chvíli mluvil Bůh k duši: tebe jsem ustanovil otcem, matkou rodiny; tebe jsem vyvolil k životu panického; ty máš v samotě klášterní se modliti a pokání činiti; tebe jsem ustanovil ke skutkům milosrdenství; tebe povolal jsem ku kněžství, bys vedl lidi vzhůru cestou k nebesům; jděte tedy na vinici mou a já vám dám co bude spravedливо. Tak volá hlas Boží ke všem lidem vždy dle stavu a povolání, což pozná každý jsa osvícen milostí Boží.

Je-li ale povolání k jakémukoli stavu milostí Boží, pak jest povolání ke stavu kněžskému a řeholnímu obzvláštní milostí Boží. Za tuto milost máme se modliti, nejen ti, jenž duchovnímu stavu chtějí se věnovati, ale i všichni věřící mají Pána žni prositi, aby poslal dělníky své. Všichni máme se spojití u vroucí modlitbě — v Apoštolátu modlitby — a prositi Boha o dobré kněze. Dítky se mají modliti, aby jim Pán Bůh vzbudil horlivé a apoštolské katechety, kteří by jim vštěpovali do srdce pravdy sv. náboženství a vyzbrojili se bázní Boží pro dospí-

vající věk. Dospívající omladina má se modliti za svaté kněze, kteří by jí byli dobrými rádci a ochránci v nebezpečích a pokušeních tohoto světa, by šťastně vyvázli ze všech zlých nástrah světa. Dospělí všichni mají se modlit, aby dobrotivý Bůh milostí svou osvětlil hojný počet zachovalých mladíků a pohnul mysl jejich, by našli zálibu pro stav duchovní ať ve světě nebo v klášteře. Modlíme se čtyřikrát v roce, o dnech suchých, za horlivé kněze, ale nemá nám to býti dost, nýbrž máme se modliti ustavičně, každého dne za povolání zbožných mladíků ke stavu duchovnímu, obzvláště tento celý měsíc ať se spojí všichni členové Apoštolátu modlitby a s ním i všichni ostatní věřící a ať prosí nejsv. Srdce Ježíšovo o hodné dělníky na vinici Páně, ať na ten úmysl obětují všichni své práce, své dobré skutky, prosby a almužny, ať útočí všichni na láskyplné Srdce Ježíšovo, by vzbudilo dobré pastýře ovečkám svým.

Všemohoucí věčný Bože, jehož duchem celé tělo Církve jest posvěcováno a řízeno, vyslyš nás za všechny duchovní řády se modlící, aby pomocí milosti tvé všechny Tobě věrně sloužily. Povolěj z lidu svého mladíky, bázní Boží a moudrosti naplněné do duchovního stavu a učíň, aby ovečky Tvé nezůstaly bez dobrých pastýřů, kteří by je bezpečně vedli ke spáse a blažené věčnosti.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vsi zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za povolání, křesťanských jinochů ke stavu duchovnímu a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce. Srdce Ježíše a Marie, zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učíň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní, jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone titelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michæli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolaké: Modliti se za povolání kněžské.

Úmysl v listopadu: **Mše svatá.**

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník XLIX.

Vychází počátkem každého měsíce.

PROSINEC 1915.

Buď milostiv sluhům svým, požehnej dědictví svému, Fiď nás světlem nebeským, a porýs až k trůnu svému, ať Tě plni vděčnosti chválíme na věčnosti.

Hymnus: Tě Boha chválíme.

Jakub Pavelka:

K Panně Marii, ochranitelce.

O, duše má, do zvučných zasáhni strun,
ať vzlétne zpěv nadšený před nebes trůn
v čest Marii, královně nejsvětější,
jež zdrojem jest útěchy nejhojnější.

K nám milosti plamenem srdce v ní plá,
kdo vzývá ji, vezdy v ní záštitu má,
i ve hřích kdo poklesl, zvedne jej zas
a se Synem milým svým usmíří nás.

Voj nepřátel zastaví přímluvou svou
a odvrátí nevěry náказu zlou,
běd ode všech věrné své osvobodí,
je do sídel blažených doprovodí.

Buď zdráva, ó, Maria, jasnější hvězd,
všech lilí bělejší, tobě buď čest,
k Tvé oslavě zpěvem zvuč širý náš kraj,
jenž, tebou jea chráněn, změní se v ráj!

A. M. Kadláčková.

Ranní píseň.

Setva vzejde slunce jasné
na nebeské pláni,
dá se všechno ptactvo v lese
ihned do zpívání.

Vzdává chválu Tvůrci světa
i skřivánek v poli,
při té jeho něžné písni
srdce nezabolí.

Ba i broučci, motýlkové
svoje písně lkají,
ve trávě i na stromečku
modlitby své hrají.

Jak by neměl člověk díky
svoje tvůrci vzdátí?
Neb on má jej z celé duše
nad vše milovati!

Proto jáás jak to ptactvo
všechno lidské plémě
z rána písni vděkem zvučí
celá naše země,

Srdce Ježíšovo, ohnisko láskou planoucí!

P. Rudolf Rozkošný T. J.

Jak milo jest seděti v zimě u krbu a pozorovati plápolající oheň! Plameny se ustavičně mění, brzy vyšlehnou, brzy klesají a tvoří na stěně rozmanité obrazy, které mžikem mizí a za chvíli znova se objevují. Mnohem raději však zbožná duše dlívá v myšlenkách u Krista Pána a pozoruje jeho nejsvětější Srdce, z něhož také šlehají plameny lásky, a ohřívá se na něm a prosívá, aby také malý plamének z jeho Srdce vyšlehl a rozntil její chladné srdce. Taková duše ráda uvažuje jednotlivé události ze života božského Spasitele, skutky i slova, vědouce, že vše, co konal a mluvil, vycházelo z jeho lásky plného Srdce. I my, rozjímající o Srdci, láskou planoucím, mohli bychom probírat celý život Spasitele. Tentokrát omezíme se jen na dvě události z jeho života, při nichž se zvláště na venek jeví jeho láska k lidem, události, při nichž božský Spasitel plakal. Vidíme-li totiž, že někdo při pohledu na bolest neb neštěstí bližního prolévá slzy, nepochybujeme, že má dobré, šlechetné, citlivé srdce a že svého bližního něžně miluje. A což teprv, vidíme-li, že vážný, dospělý muž pláče! A sv. evangelium nám vypravuje, že Pán Ježíš dvakrát plakal: při vzkříšení Lazara a při slavném vjezdu do Jerusalema.

Zastavme se napřed u vzkříšení Lazara. Rodina Lazarova bydlela v Betanii, v městečku asi tři čtvrti hodiny vzdáleném od Jerusalema, a jak se

zdá, byla velice zámožná a ctěná. Pán Ježíš na cestě do Jerusalema se u ní zastavoval: Lazarovy sestry jej obsluhovaly, a jedenkrát, jak jest známo ze sv. evangelia, si stěžovala Marta, že jí Maria nepomáhá. Kristus Pán však odpověděl: *Marto, Marto, pečlivá jsi a rmoutíš se při mnohých věcech. Ale jednoho jest zapotřebí. Maria nejlepšší stránku vyvolila, kterážto nebude odňata od ní.* Luk. 10, 41. 42. Pán Ježíš tedy opravdu miloval Lazarovu rodinu. Koho však Pán Bůh miluje, toho křížem navštěvuje. Hlava celé rodiny, Lazar, smrtelně onemocněl. Obě sestry si ihned vzpomněly na Pána, který byl té doby za Jordánem, a vzkázaly mu pokorně: *Pane, ten, kterého miluješ, jest nemocen. Jan 11, 3.* a ponechaly mu úplně na vůli, co a jak zařídí. Ač Spasitel celou rodinu upřímně miloval, přece nepospíchal ihned k nemocnému, ale poslal tajemnou odpověď, že nemoc ta není k smrti, ale k slávě Boží, aby Syn člověka byl oslaven skrze ni. v. 4. Zatím však Lazar zemřel a sestry jej pochovaly s velkou bolestí, ale i trpělivostí, pokorou a odevzdaností do vůle Boží. Teprve po pohřbu se rozhodl Pán Ježíš odebrati se do Judska a do Betanie. Učedníci se ulekli a namítali: *Nyní Židé hledali tě ukamenovati, a zase tam jdeš,* v. 8. Spasitel dobře věděl, že

vzkřísí-li Lazara, bude od Židů ze zášti usmrčen, ale přece láska k Lazarovi zvítězila. Do Betanie se vrátil, když již Lazar ležel čtvrtý den v hrobě. Právě tam bylo mnoho Židů, kteří obě sestry těšili, v. 19. Když se blížil k městečku, sešel se s Martou, zatím co Maria byla doma. Marta zavolala potají svou sestru, řkouc: Mistr je zde a volá tebe. Ona jakž to uslyšela, vstala rychle a šla k němu. Židé, kteří s ní byli v domě a jítěšili, když uzzřeli Marii, žerýchlevstala a vyšla, šli za ní. Maria pak, když přišla, kdež byl Ježíš, uzřevši jej, padla k nohám jeho a řekla jemu: Pane, kdybys byl tady debyl, bratr můj nebyl by umřel. Tedy Ježíš, když uzřel, a napláče, i Židy, kteří bylis ní přišli, ani pláčí, pohnul se v duchu a zkormoutil sebe samého a řekl: Kde jste jej položili? Řkoujeme: Pane, pojď a pohleď. I zaplakal Ježíš. Jan 11, 28—35. Tak prostinkými a přece dojemnými slovy odhaluje sv. Jan lásky plné Srdce Páně. Praví o Pánu Ježíši: Pohnul se v duchu a zkormoutil sebe samého. Slova ta znamenají prudké hnutí duševní, jako by se najednou něčeho ulekl, neb jako by jej něco u srdce bodlo. A cože bylo příčinou tak mohutného vzrušení? Pozoruje, jak na něho všichni s pláčem a s důvěrou pohlížejí; jeho Srdce jej také nutká, aby učinil zázrak. V té chvíli však přehlédá jeho duch celý dosah zázraku: kolem plno Židů; vzkřísí-li teď Lazara, bude obžalován u veleřady, která ustavičně po něm slídí, a po tomto zázraku se rozhodne jej utratiti. Vzpomíná Lazara ležícího v hrobě a vidí v duchu sebe sama také v hrobě odpočívati. Patře na pláčící sestry Lazarovy a okolo stojící Židy vidí svou pláčící matku a zástup zbožných žen a přátel, kteří budou oplakávat zanedlouho jeho smrti. Všechno pletivo nástrah a piklů, které proti němu osnovali jeho největší odpůrci, vynořuje se najednou před jeho božským zrakem. Již nyní tuší, ba

cítí předem smrtelnou úzkost na hoře Olivetské a krvavý pot a proto se pohnul v duchu a zkormoutil sebe samého.

Sv. Jan praví dále: I zaplakal Ježíš. Proč vlastně zaplakal? Ne z toho důvodu, jako Lazarovy sestry. Tyto lkaly, že ztratily svého vlastního bratra, hlavu rodiny a osiřely. Pán Ježíš jej také miloval, ale věděl, že jej brzy vzkřísí. Neplakal také proto, že by Lazar se měl zle na věčnosti; neboť umíraje pamatoval na Pána Ježíše. Proč tedy vlastně plakal? Jedině z toho důvodu, že měl soustrast se sestrami a přáteli Lazarovými. Vidí-li člověk dobrého srdce milovanou duši v hluboké bolesti, bývá také k slzám pohnut. Chvějící se struna snadno rozezvučí jinou stejného tónu. Kristus, praví sv. Ambrož, ke všemu se přizpůsobil: se žebrákem se učinil žebrákem, s pláčícím plakal, s lačným lačněl, se Samaritánkou žíznil.

Slzí Spasitelových si budeme ještě více vážíti, připomeneme-li si, jak pláče. Podobná hnutí soustrasti, zármutku i slzí u nás nezávisí na naší vůli: objeví se a zmizí, ať chceme či nechceme. Proto také nemfvají u nás velké ceny. U Pána Ježíše však úplně závisela na jeho vůli; dostavila se, kdy chtěl, a tak silně, jak chtěl. Poznával, kterak u hrobu Lazarova byla bolest sester a přátel jeho docela na místě, a proto ji také nechal dobrovolně na své srdce působiti tak mocně, že se na venek projevil slzami. A Spasitel se nestyděl za slzy. Nepočínal si jako mnozí mužové, kteří mají sice dobré srdce, ale za slzy se stydí; skrývají je před lidmi. Ne tak Kristus Pán. Stojí mezi pláčícími a pláče; slzy mu stékají po krásných, mužných lících, takže je mohli všichni viděti. Ó, krásné slzy, vzácné slzy, vzácné nejen pro Lazara, ale pro nás všechny! Prolévá je nejen nad našimi hříchy, ale i nad naší časnou bídou. Pláče, aby posvětil naše slzy, pláče, aby je osušil, pláče, aby ucpal jejich pramen, pláče, aby za marné naše radosti odčínil, pláče, aby nám zasloužil slzy pokání.

Tato událost je tak krásná, tak milá, tak něžná a ukazuje se v ní tak velká láska a vlídnost Pána Ježíše, že

každý, kdo ji slyší, cítí se nejen dojat, ale také pohnut úctou k božskému Srdci Páně, jenž se stal všem vším, s chudobnými chudým, s lačnými lačným, se smutnými smutným.

Pán Ježíš vzkřísil Lazara. Jakého uznání se mu dostalo za tento neobyčejný skutek lásky? Členové velerady se ulekli, že ztratí u lidu veškeren vliv — neboť se zpráva o zázraku rychle rozšířila po celé zemi — a proto se hned po vzkříšení Lazara sešli k mimořádné schůzi a radili se, co mají činiti, aby božský Spasitel stal se dle jejich názoru neškodným. Poukazovali na nebezpečnoství, které prý hrozí vystupováním Kristovým míru a vlasti. Velékněz Kaifáš vystoupil a řekl: U ž i t e č n é j e s t v á m, a b y j e d e n č l o v ě k u m ř e l z a l i d, a n e a b y v š e c h e n n á r o d z a h y n u l. Jan 11, 50. Když se usnesli, že jej usmrtí, skrýval se před nimi Pán Ježíš. Šest dní však před velkonoce opět přišel do Betanie, a Lazar mu připravil hostinu, při níž mu Maria mazala nohy drahou masťou. V těch dnech se také mnoho Židů ubíralo z Galileje a ze Zájordání Betanii do Jerusalema na velkonoční svátky. Tito zvěděvše, že Pán Ježíš jest u vzkříšeného Lazara, se hojně v jeho domě zastavovali, nejen aby Ježíše, nýbrž i Lazara spatřili. Druhého dne po příchodu do Betanie ubírá se Spasitel také na velkonoční slavnost do Jerusalema. Doprovází jej velký zástup těch, kteří se zastavili u Lazara a ubírali se k slavnosti. Pán Ježíš jede na oslátku, a zástup prostírá roucha svá na cestu, a jiní sekají ratolesti se stromů a metají je na cestu prospěvující: H o s a n n a s y n u D a v i d o v u. P o ž e h n a n ý, j e n ž s e b ě ř e v e j m ě n u P á n ě, Mat. 21, 9. Avšak Spasitel se neradoval z tohoto slavného průvodu, ale, jak praví sv. Lukáš 19, 41: K d y ž s e p ř i b l i ž i l, v i d a m ě s t o, p l a k a l n a d n ě m. U v a ž m e o p ě t, p r o č p l a k a l a j a k ?

Příčinou těchto slzí byla opět velká, nepochopená láska a z druhé strany zaslepenost a zatvrzelost židovská. Nehleděl toliko na chvilkové nadšení zástupů, ale pronikal do jejich

srdci. Znal jejich nestálost. Na mysl mu tanula jejich minulost, přítomnost i budoucnost. Pohled na minulost mu ukazoval jen ustavičné sváry a hádky. Herodes byl proti Pilátovi, fariseové proti Saduceům, všichni proti Samariťánům, Římanům a proti všem poňanům. V Palestině byly tenkrát samé strany. Také však i pohled na přítomnost jej až k pláči zarmucoval. Vzpomínal na všecko, co konal pro Židy vůbec a pro Jerusalel zvlášt. Blízko něho se narodil, v něm tolika zázraky dosvědčil své božské poslání, tolik nemocných uzdravil! Přece však jest Jerusalel zaslepen, a nepoznává v něm pravého Messiaše; jest zatvrzelý, nechce přijati jeho učení a nechce ho následovati. Ó kdyby s bylo i ty poznalo, a to aspoň v tento den tvůj, co tobě jest k pokoji: ale nyní je to skryté před očima tvým a. Luk. 19, 42. Proto se také otevírá před jeho očima hrozný pohled do budoucnosti. Kdyby byl Jerusalel poznal a uznal svého Spasitele, byl by se stal hlavním městem, jako jest nyní Řím. Ale protože se vzbouřil proti Messiaši, zprotil se také i Pánu Bohu, odepřel poslušnost Římanům a zastihl jej hrozný trest. A tento trest má Spasitel na mysli: N e b p ř i j d o u n a t e b e d n o v ě, a o b k l í č í t ě n e p ř á t e l ě t v o j i n á s p e m a o b l e h n o u t ě, a s o u ž í t ě s e v š e c h s t r a n a p o r a z í t ě n a z e m i s y n y t v ě, k t e ř í v t o b ě j s o u a n e o s t a v í v t o b ě k a m e n e n a k a m e n i. Luk. 19, 42. 43.

Velký byl bol, který zažil prorok Jeremiáš při pohledu na zříceniny města Jerusalema. Na vlastní oči viděl jeho obléhání, hrozný hlad, zboření, odvádění Židů do zajetí. Město Boží, kdysi vyvolené mezi všemi národy, se stalo posměchem pro pohany. Zarmutek, kterému se prorok ponechal, byl tak velký, že zvolal: Ó v y v š i c h n i, k t e ř í j d e t e c e s t o u, p o z o r u j t e a v i z t e, j e - l i b o l e s t, j a k o b o l e s t m á. Pláč 1, 12. A aby si ulevil, nezaceluje ran svého srdce, ale je rozevírá, t. j. všechno pozoruje, básnicky vylučuje v do-

jímavé písní nadepsané: Pláč Jeremiáše proroka; která je vzácným, dojmavým důkazem jeho lásky k Židům.

Pláč však božského Spasitele nad Jerusalemem byl ještě bolestnější: znal lépe špatnost Židů než prorok Jeremiáš, a hrůzy při druhém zboření Jerusalema byly daleko hroznější nežli za proroka Jeremiáše, a Pán Ježíš je měl již při slavném vjezdu živě před očima.

Chceme-li si poněkud znázorniti velký zármutek Syna Božího, můžeme si vzpomenouti na ženy, které mají někoho z rodiny ve válce. Vidí ve své obrazivosti všechny hrůzy válečné:

jejich radost a nadšení — dává se do pláče na veřejné cestě, sedě na oslátku, takže poněkud vyniká nad ostatní zástup. Obraz to jistě úchvatný a dojmavější než u hrobu Lazarova, kde bylo ústraní, klid a daleko méně diváků.

Plačící Pán Ježíš! Velké naučení pro nás všechny! Kolik jednotlivců, obcí i zemí jest podobno Jerusalemu! Vyhánějí Pána Ježíše ze škol, z úradů a z veškerého veřejného života. A božský Spasitel přece o ně s mateřskou láskou pečuje, a jen s velikým zármutkem je nechává svému

Matka Boží klade dětátko do jeslí.

plameny hořících dědin, dunění děl, rachot pušek, syčení granátů, praskot šrapnelů, bodákový útok, sten raněných a umírajících. Majíce srdce velice citlivé prožívají všechny tyto hrůzy a sotva že si vzpomenou na muže, již jim stékají slzy z očí. Lásku podobnou, ovšem daleko větší, měl božský Spasitel k Jerusalemu. Vždyť sám přirovnává svou bdělost, péči o hlavní město židovské bdělosti a péči slepice, s jakou tato shromažďuje kuřátka pod svá křídla. A nyní, když slavně vjíždí do Jerusalema, vzpomenuv si na budoucí hrůzy, nedbá na okolo stojící lid, na

osudu, do něhož válkou neb jiným neštěstím upadá. Snad v neštěstí si vzpomenou na Pána Boha a při tom hněvají se, že je tak hrozně trestá; — zapomínají ovšem, že božský Spasitel je chtěl ranami přivésti na dobrou cestu a že si sami svou zlou vůlí ono neštěstí zavínili.

Plačící Pán Ježíš! příklad pro nás, že i my máme míti soustrast s bližním a ji projevovati.

Plačící Pán Ježíš slovy: Kdybys poznalo, a to aspoň v tento den tvůj, co je tobě k pokoji! (Luk. 19, 42) napomíná také

mnohé ctitele svého božského Srdce. Tito velice vroucně prosí Srdce Páně o splnění nějaké prosby. Ale Pán Ježíš jakoby neslyšel, prosby nevyplní. A tu povstává druhdy v srdci netrpělivost, nespokojenost, že snad Pán Ježíš jich nemiluje. Ať si takový vzpomene na slova: kdybys poznal, a to aspoň v tento den tvůj, co je tobě

k pokoji! Právě ono trápení, onen kříž ti velice prospívá k spáse, a proto ti jej Pán Ježíš nechává.

P l a č í c í P á n J e ž í š ! Snažme se, aby s n á m i plakal jako s Marií a Martou, ale nikdy nedopustme, aby n a d n á m i plakal, tak jako nad Jerusalémem!

A. M. Kaldšáková.

Na křídlech touhy.

Na křídlech touhy duše má letí
a Bohu svému život svůj světlí.

Na křídlech lásky svaté a vroucí,
z retů tvých pije polibek žhoucí.

Na křídlech touhy v nebeské výše,
kde je tak krásné, blaze a tíše.

Na křídlech štěstí, jež v brobě dřímá,
když srdce bolest velká jímá.

Na křídlech touhy zalétám v snění,
tam, kde se bolest ve radost změní.

U stolu Páně.

Biblické úvahy o sv. přijímání. — Dle Aug. Arndta podává Jan Tagliaferro.

34. Velikost Boží a nehodnost lidská.

Jak jasně nám se ukazuje slabost a nedostatečnost lidského poznání, uvážeme-li věčnou nestvořenou velebnost Boží! Jak málo chápe i duch nejvznešenější dokonalosti Boží! Ale při vši neschopnosti chceme uvážiti úctyhodnou velikost bytosti věčné, Boha, jehož hněvu odolati žádný nemůže, pod nímž kloní se ti, jenž nesou okršlek. (Job 9. 13.) Uvažme onu vševědoucnost, před níž nic není skryto, jež věky přehledně, onu v nešesnou Svatost, jejímž slabým odleskem jest všeliká svatost pozemská. Kdo pochopil tyto božské dokonalosti? Žádnému pozemskému rozumu to nebylo dáno a opovržlivým by bylo, chtíti je vyzkoumati. Tato tajemství nepochopitelná stojí vysoko nad našimi schopnostmi obmezenými. Vyšit jest Bůh nad nebesa, hlubší než-li peklo, odkud ho poznáš? (Job 11, 8.)

Věčný Bože, jenž jsi sám velikostí a laskavostí, nejen ve svých vlastnostech

obdivu hodných, ale i v sladkém tajemství našich oltářů, kde z lásky ke mně své božské dokonalosti zahaluješ, plesám ve své slabosti, která mně umožňuje, bych uctil tvé hluboké pokoření v tomto tajemství, které chce přijati. Můj Pane a Bože, králi nebes i země! Tvou chválu chci stále zvěstovati; třebas jsi se zde zhostil své velebnosti, přece jsem proniknut úctou a vroucí touhou, tebe hodně přijati do srdce.

2. Je-li velikost a sláva Boží sama o sobě tak ohromující, jak nekonečně velikou se jeví teprve, když proti ní postavíme ubohost a nízkost člověka, jenž hřichem klesl až na nejhlubší dno bída a zvrhlosti, který vzchází jako květ a setřín bývá, a utíká jako stín, a nikdy v též stavu nezůstává. (Job 14, 2.) Bůh jest všemohoucnost, člověk slabost od narození; Bůh jest nejsvětější nad svaté, člověk ze sebe jenom hřichem a zkárou; Bůh jest všecek dobrotou, spravedlností, milosrdenstvím, laskavostí,

krásou, kdežto chyby odporující těmto dokonalostem, jsou stálými průvodci lidského srdce. Kéž bychom poznali svou bídu, svou slabost i ohromnou svou vinu, když bez milosti Boží nemůžeme ani nejmenší viny řádně nenávidět, když ani nejmenší chyby nemůžeme napravit bez pomoci nadpřirozené. Jak hluboko se máme pokorit, blížíme-li se k Bohu, před nímž se třesou nebesa a nebesa nebes.

Duše má, snaž se Boha poznati, bys svou vlastní nízkost tím více pocítila a pokaždé znova se přičiňovala, sebe posvěcovati.

3. Pán jest veliký ve svých vznešených dokonalostech, veliký však též v poznání, neboť zpytuje ledví i srdce.

Kde však jest největší? Patř na oltář, a uvaž ve vtěleném Slově skrytou moc a velikost, nesmírnou lásku Boha. Uvaž Pána všehomíra, který prikazuje slunci, a nevychází, a hvězdy zavírá jako pod pečeti, (Job 9, 7.) jak skrytý pod způsoby svátostnými, ochoten jest, nám sebe podati, pln vřelé touhy, nás pověsti k výši spojení svého božství s člověčenstvím. Božský Ježíši, Pane života a slávy! Víím, že jsi v této nejsvětější svátosti přítomen, ale jsem zároveň přesvědčen, že v této dobrovolné poníženosti nejsi méně vznešený, jako na trůně své věčné slávy! Víím že z tohoto svatostánku mne vyzýváš a voláš, bych k tobě přistoupil. Ale kdo jsem, že bych osmělil se, svého Tvůrce přijati

do duše? O nesmírnosti neobmezená, všemohoucnosti, které všechny sily země i pekla marně se vzpírají, čistota nepochopitelná a pro tvory nevystižitelná, jak jest možno, že chceš vejíti do srdce mého hříchem poskvrněného? Hluboké ponížení, obdivuhodné snižení! Můj Bože, klanění hodná jest tvoje moc, velikost, prozřetelnost, ale nade vše milé jest tvoje zázračné pokolení!

4 (Po svatém přijímání.) Duše křesťanská, nyní jsi přibýtkem a svatyní Pána andělů; nyní jest tvé srdce trůnem nesmrtelného krále nebeského, nyní jsi přijala rozkoš Serafinů, jedla jsi z chleba nesmrtelnosti a pila z vody života, jež prýští z boku Beránkova. Nyní nebesa nebes nestojí nad tebou cti a vznešenosti, neboť ty máš všechny jejich poklady. Ale nezastávají v oněch věčných přibýtkách nekonečně slavnější a vroucnější chvalozpěvy než-li tvoje? Nuže chval a veleb svého Pána, neboť hoden jest vši chvály a vši cti, a tvou oddanost a věrnost odmění věčnou radostí.

Věčná nesmrtelná velikosti, nauč mne sama tebe chváliti a velebiti, neboť bez počtu jsou tvoje smilování mi prokázána. Osviť mne a dej mi poznati tvou lásku nekonečnou, bych na věky nezapomněl na neocenitelné požehnání, jehož se mi dnes dostalo. Kéž bych den ze dne hodnějším se stal tvé návštěvy milostné, by můj život, moje slova i skutky státi se zasloužily ustavičnou chválou tvé věčné slávy a moci.

O pojmu a přednosti pobožnosti k nejsv. Srdci Páně.

Podle P. Fr. Schauenburga T. J.

8 Mysli, že slova Landsbergova Fkoucího: „Kdyby tě srdce v. ceh lidí opustila, netrať mysl; Božské Srdce tě jistotně neopustí,“ k tobě jsou řečena. Ať tedy se nelekáš v jakékoli neznázi, ano i když vše za ztracené považuješ, zůstaň věren tcmuto Srdci a hledej u něho pomoci. Spěchej k rěmu s důvěrcu jako k srdci svého otce. Vylič mu svou b'ď a to způsobem rozvlácným za příkladem žebráka ů. Buď, smám-li tak říci, hodně dotě-

lavým, jestli se tobě zdá, že tě nechce vyslyšeti. A buď ubezpečěn, že Božské Srdce se jistotně otměkč při tvém nářlu a tvé prosbě. To zpozcovala jedenkráte ku své útěše Maria Porocová če Casté o, zákyně sv. Fianiška Seleského. Prosíc dlouho marně o milost, aby byla přijata do nějakého kláštera, potkala jednou na cestě z kostela žebráka. Tento ji pokorně a úpěnlivě prosil o almužnu. Maria neohala ubožáka dlouho státi a žebroniti

Dojata konečně stálým bédováním ubohého žebráka, udělila mu hojnou almužnu. Obrátíc se na to s pláčem k Božskému Spasiteli, pravila důvěrně: „Ejhle, můj Vykupiteli! Nyní vidíš, jak mé srdce, ačkoli je jako z ocele, se náskem žebrákovým přece dalo obměkčiti. Ty pak, dobrota sama, bys se neměl nade mnou smilovati? Jak? Moje srdce by se mělo dáti dříve obměkčiti nežli tvoje?“ Po této modlitbě byla Marie vyslyšena.

9. V rozličných potřebách jak duchovních tak i tělesných konej devítidenní pobožnost ku cti božského Srdce. Konati ji můžeš buďto devět dní po sobě anebo po devět pátků. O této pobožnosti dosvědčuje ctihodný Eberlin, že vezdy kýženého výsledku přinesla. A zkušenost nás učí tomutéž. Tak na př. byla jistá panna bordóská (Bordeaux *) touto nověnou netoliko před smrtí zachráněna, ale i dokonce uzdravena. Způsob novény může býti tento:

a) Jdi s velikou pobožností ku sv. zpovědi a svatému přijímání.

b) Modli se den jako den ku cti božského Srdce něco docela určitého, na př. hodinky, litanie, růženec a j.

c) Rozjímej denně alespoň po čtvrt hodiny o tomto milostivém Srdci. A sice: Tři dni konej rozjímáním, jak Srdce toto zasluhuje, aby bylo od nás milováno; předně, že je to Srdce nejsvětějšího člověka; za druhé: pravého Boha; za třetí: Boha-člověka. V následujících třech dnech uvažuj o tom, jak Srdce Ježíšovo láskou k nám lidem plane. To vidíme hlavně z toho, že nám za prvé darovalo vše, co bylo jeho majetkem, za druhé sebe samo a za třetí, že si snažně žádá, s námi býti sloučeno. Poslední tři dni přemýšlej, jak božské Srdce za svou náklonnost a lásku k nám pouze nevděku a urážek doznává. To bylo už za jeho pozemské pouti, to se děje stále v nejsvětější Svátosti oltářní a konečně by se to stalo, kdyby bylo možno, také nyní, kdy se ve slávě svého Otce nalézá.

d) Nevynechej žádného dne této devítidenné, na němžto bys něco bož-

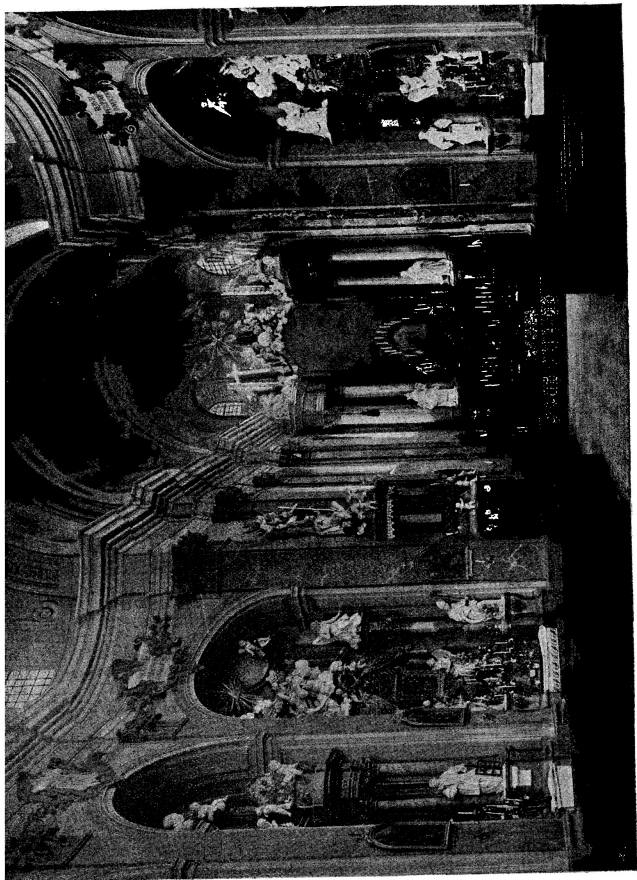
skému Srdci neobětoval, nebo jinými slovy: přemoz se z lásky ku Kristu, kde a kdy se tobě naskytne příležitost. Konej mimo to nějaká vnější pokání. Ovšem nejlépe učiníš, jestliže tomuto Srdci nějakou špatnou náklonnost, jako: hněv, nenávisť, pýchu, nespořádanou lásku k tomu nebo onomu tvorů, všetečnost a p. přineseš v obět. Obět taková je Kristu velmi milá. Ty pak si je velice lehkou nakloníš. Neboť obětí takovou konáš, čeho božského Srdce od nás vyžaduje, t. j. překonáváš srdce svoje a odumíráš světu.

10. Božské Srdce Ježíšovo plane nesmírnou touhou, meškati u svého miláčka a je za to každému, kdo mu k tomu napomáhá, nadmíru povděčno. Chce-li tedy tomuto přání a této žádosti vyhověti, jdi častěji ke stolu Páně. Slyš, co nadaný a pobožný P. Nieremberg ve svých „Naukách ascetických“ vypravuje: „Jistá služebnice Boží, z jejíhož rukopisu je těchto několik řádků vyňato, slyšela po sv. přijímání Krista Pána takto k sobě mluvit: „Dcero! Ani si nemůžeš představit, jak mně to těší, blížíš-li se ke stolu Páně. Neboť u lidí nenalézám žádné jiné potěchy jako té, že mě často v této Svátosti přijímají. Proto uzavírám ty, kteří mě přijímají, tak pevně do svého Srdce, že se už nikdy na to nemohou ode mne odloučiti. Ale ach, jak málo je těch, kteří mi tuto radost působí!“ Tudíž co divu, že jistý veliký sluha Boží takto o sobě píše: „Raději bych celý svět, kdyby mi náležel, ztratil, než abych jedno svaté přijímání dobrovolně zanedbal.“

Tobě, milý čtenáři, je snad nemožno zhusta ke stolu Páně se blížit. Následuj tedy alespoň příkladu oněch, kteří nejsv. Tělem Páně ku cti božského Srdce na první pátek každého měsíce se slíí. Pak-li jsi náhodou zaneprázdněn, vykonej to na první neděli anebo následující svátek.

11. Koná-li se s velebnou Svátostí nějaký slavnostní průvod anebo nese-li kněz přesvaté Tělo Páně k nemocnému, neopomeň, když to tvoje zaměstnání dovoluje, Spasitele provázeti. To ti bude, věř mi, jedenkrát na smrtelné posteli velikou potěchou

*) Ve Francii.

Brno: Vnitřek kostela minoritského.

a ne málo milostí se tobě za to dostane. Sv. František Borg. T. J., ještě jako vévoda gandjijský, přerušil, kdykoli viděl božského Vykupitele přinášeti k nemocnému, svoje zaměstnání a šel pokorně za knězem. Při té příležitosti říkával: „Vzhůru pojďte, Bůh nás volá!“ Slyšme však, jaké se za to mnohým od Boha dostalo odměny. Jednou doprovázel jistý urozený jinoch, jménem Luceus, velebnou Svátost oltářní k nemocnému. Ježto se to událo u přítomnosti veškeré tamější šlechty, mohl mladík pro skutek ten býti připraven toliko na notný posměch. Avšak bez bázně, o nikoho se nestaraje, krácel statný mládenec po boku kněze. A odměna ho neminula. Náh e byl oslněn takovou nebeskou září, že jeho srdce, marnivému a hříšnému životu doposud oddané, se docela proměnilo a on sám zřeknuv se světa, do řádu Tovaryšstva Ježíšova vstoupil, kdež svatě a bohumile život svůj dokonala.

12. Poněvadž božské Srdce ve Svátosti oltářní je přítomno, bylo by záhodno, abychom se všeho varovali, co by je mohl urazit. Nedopouštějme tedy, aby se Srdce toto v kostele uráželo smichem, šeptáním, zbytečným mluvením, ohlížením se atd. Trestej takových poklesků každý nejenom na sobě, ale i na svých poddaných. Nic nemá býti světějšího nad chrám Páně, dům Ježíšův, zvláště nám vychovancům křesťanské katol. církve. Nedejme se zahanbiti od těch, kteří na křesťanskou víru byli teprve obrázení. Slyšme jenom, co se o jistém králi indickém, na viru obrázeném, vypravuje. Jedenkrátě chovalo se několik dvořanů poněkud neslušně v kostele. Král, byv tímto rozhněván, odsoudil je na smrt. Stěží jenom podařilo se Otcům Tovaryšstva Ježíšova ho od provedení jeho úmyslu odvrátiti. Takovou úctu choval tento nedávno pohanský král k velebné Svátosti a tak chtěl potrestati ty, kteří na úctu Kristu povinnou zapomenu!

Avšak neupokoj se toliko tím, že se v chrámu Páně nedopustíš ničeho neslušného. To by bylo náramně málo pro miláčka božského Srdce. Naopak

přičiň se, abys mu tam prokázal, pokud možná, rozličné služby. Tak na př. oplýváš-li jménem a pozemskými statky, co ti to udělá, jestliže dáš několik krejcarů na kostel a věci do chrámu potřebné? Myslíš, že toho Spasitel nemá třeba? O, jaký to klam! Pohleď na některé kostely, jak bídně vypadají. Mnohé stáje jsou čistotnější a hezčí. Aby ve stájích na zdích a podlaze vyrůstal mech, jako zde, sotva uvidíme. A svatostánky, jaké ty jsou mnohdy! Englgrave v Barry vypravuje tuto událost: „Terezie Lacerdová zhotovila jednou pro sošku Ježíšovu šatečky. Soška byla kamenná a božský Spasitel spočíval v náručí své Matičky. Nesouc mu svatá panna dárek zvolala: „Pojď, můj Ježíšku, moje milé srdčko! Podívej se, jaký jsem ti ušila kabátek.“ Ježíš zvednuv se z náručí své Matičky krácel skutečně sv. panně v ústrety. Což vidouc Terezie udělala ještě hezčí šatky, aby Ježíškovi ještě větší radost způsobila. Než tento pravil: „Milá dcero, proč si dáváš tolik práce, abys mě v této mrtvé sošce oděla? Ve Svátosti oltářní jsem živý se svým tělem a duší přítomen; tuto mě utěvej!“ Slovy těmi jsou dojata dala si nábožná nevěsta Kristova od té doby všemožnou péči, aby v nejsv. Svátosti Spasitele co nejlépe zvelebila. Za tím účelem také dala zhotoviti svatostánek, který krásou svou všechny ostatní po celém království daleko převyšoval.

13. Rozšiřuj, kde a jak se tobě naskytne příležitost, všude tuto pobožnost. Hleď, aby obrazy božského Srdce jak v domech, tak i v kostelích k veřejné účtě byly vystaveny. Mluv bez ostychu o tomto Srdci podle příkladu bl. Markéty a ctihodného P. Kolumbiéra. Tito bavili se často tak o božském Srdci, že jejich útroby oplývaly útechou a radostí. Ovšem kdo rád mluví o Srdci božském, dosáhne od něho mnoho milostí!

14. S velikou pobožností oslavuj 8. dne po Božím Těle svátek božského Srdce. Pobádej k tomu také jiných, jako to konal ctih. P. Kolumbiére ve svých dopisech na přátely a známé. Jdi toho dne ku sv. zpyvědi a sv.

přijímání a pros Vykupitele, aby opustil světu urážky, kterých od něho neustále musí zakoušeti. Abys pak ještě větších zásluh si vydobyl, nebude nemístno, tu a tam nějaký kající skutek z lásky ku Spasiteli si uložit a něco, co ti připadá těžké a nesnadné, pouze k vůli Ježíši vykonati. Cosi podobného učinila jednou bl. Markéta. A hle, odplata jí neminula. „Ukázav se jí,“ jak sama praví, „božský Spasitel, kázal jí blíže k božskému Srdci se nakloniti. Když to učinila, pocítila v duši své takovou sladkost a takovou moc milosti, že byla jako opojena a se sv. Františkem volala: Dost, o Pane, dosti!“

15. Měj na mysli, že i pro tebe platí, co učený Šimon Goudan o pobožnosti božského Srdce podotýká: „Každý může sice vykonávati pobožnost tuto soukromně a sám pro sebe; než mnohem lépe je a mnohem většího požehnání jest se nadíti; když se pobožné duše spojí a spojenými silami budou pracovati, aby pobožnost ta den ode dne více a více mezi nimi zkvétala. Neboť tím se každý více ve svém předsevzetí utvrzuje, stává se horlivějším u vykonávání dobrých skutků a snaží se i jiné pro pobožnost nadchnouti a rozohniti!“ Takovýchto spolků čili družstev je dosti. Proto nestojí to tolik námahy, dáti se do některého zapsati.

Výhody pobožnosti k božskému Srdci.

Krátké naučení, jak touto pobožností možno ku pravému křesťanskému životu se sopotit.

1.

Pobožnost božského Srdce očisťuje naše srdce od hříchu.

Má-li býti pobožnost k božskému Srdci skutečnou pobožností, je nutno, aby vycházela ze srdce; jinak by si musil Kristus opětně stěžovati: „Lid tento ctí mne sice ústy, ale jeho srdce je daleko ode mne!“ Tudíž pravá pobožnost k božskému Srdci nepozůstává z mnoha dlouhých modliteb anebo všelijakých zevnějších cvičeb, nýbrž pravá pobožnost spočívá toliko v srdci, k Srdci Páně láskou planoucím. Srdce takové má odhodlanou, pevnou

a nezvratnou vůli raději tisíckrátě skonati, nežli toto milostivé Srdce, byť i všedním hříchem, uraziti. Neboť jediný všední hřích působí Kristu Pánu mnohem větší zármutek, nežli všechny ostatní pobožnosti a nábožné skutky mu učiní radost. — Ostříhej tedy srdce své, ve kterém podle svědectví Kristova všechny hříchy berou svůj původ, se všemožnou péčí. Tážeš-li se mne, jak to máš udělati? Odpovím ti krátce: dvojím způsobem.

Předně vypuď ze srdce svého onu hříšnou náklonnost a chybu, která tě ovládá a srdce tvoje naprosto Kristu Pánu odcizuje. Znič tuto vášeň, z nížto jak se lehko můžeš přesvědčiti, všechny ostatní tvoje poklesky vznikají. Tak na př. povstávají veškeré tvé chyby ze zanedbávání duchovních věcí a povinností tvého stavu, anebo z nestřídmosti v jídle a pití, z rozpustilosti a svévole, z nezkrocenosti zraku a sluchu, ze zlosti, tajné závisti, ctižádosti atd.

Nejlepší pak prostředek proti těmto nedostatkům je tak zvané částečné nebo-li zvláštní zpytování svědomí.¹⁾ A koná se takto: Jakmile se probudíš, učiní pevné předsevzetí, že se chceš toho dne s pomocí Boží té nebo oné vášně, které často podléháš, varovati. Dopustíš-li se během dne přece toho poklesku, polož pravici svou na prsa, pohledni k nebi a pros Boha za odpuštění, slibuje, že budeš od nynějška pozornějším. Večer se rozpomeň, kolikrátě jsi toho dne chybil. Na to zaznamenej počet poklesků, abys je mohl s budoucími srovnati, vzbud lítost, a umiň sobě, že se budoucího dne ještě více přičiňíš, abys chybu tu vykořenil. Druhého dne jedne právě tak, jako předešlého a pozoruj, zda se počet úpadků zmenšuje. To číň den jako den, až se vášně, náklonnosti anebo návyku zbudeš.

Za druhé varuj se, pokud možná, všech všedních hříchů; opomeň-li tak činiti, lehko se stane, že se zvykem a takořka druhou přirozeností stanou. Chyby ty jsou božskému Srdci velice

¹⁾ Částečné zpytování svědomí na rozdíl od obyčejného a všeobecného, poněvadž má za účel, pouze jednu chybu nebo hřích odstraniti.

nemilé právě tak, jako učíteli jsou protivny chyby žákovy, které, ač jsou malé, skoro denně se opakují.

2.

Jakým způsobem může pobožnost k božskému Srdci prospěti těm, kteří mají srdce necitelné a kamenné.

Jako dobré a Boha milující srdce je původem veškeré ctnosti a dokonalosti, tak srdce kamenné a ve zlém zatvrzelé bývá příčinou ztracení a věčné záhuby. Proti takovému srdci je také Srdce Ježíšovo necitelné a tvrdé. A proto je to skoro zázrak, když se takové srdce obměkčí a na dobrou cestu obrátí.

Milený čtenáři! Snad jsi také takovým srdcem kamenným a tvrdým obtěžkán, které buďto docela anebo alespoň zhusta dobře jednatí se vzpouzí. Ba na počátku svého obratu k dobrému budeš to i pokládati za nemožné, ten nebo onen návyk odložití, to nebo ono bezpráví odpustití, té nebo oné ctnosti se věnovatí... Co tu dělají? Především ti radím, abys božské Srdce horlivě vzýval o pomoc, na jeho obraz často a s důvěrou pohlížel, jej horoucně polibky obsypával a o slitování prosil.

Ale i jiným způsobem nabudeš srdce dobrého od svého Vykupitele, jestliže ukážeš, že máš soucit a soustrast se svým bližním. A právem. Neboť jak by bylo možno, aby Kristus Pán, vida tvou útrpnost s ubohým spolubližním, ve kterém sebe sama poznává, soucitem nebyl jat? Což nepraví: „Blahoslavení milosrdní, neboť sami milosrdenství dojdou?“ Zdá-li se to komu podivné, ať se o tom přesvědčí příkladem, který slovatný a pro svou svatost proslavený Tomáš od Ježíše, z řádu sv. Augustina, ve své knize: „Umučení Páně“ uvádí. „Jistý hříšník,“ praví, „nebyl pro tvrdost svého srdce, s to, vzbuditi nad svými hříchy upřímnou a pravou lítost. Proto zarmoucen, hodlal se jednou někam odebratí, kde by se mu jakékoli úlevy dostalo. Krátceje ze dveří, potkal žebráka, jenž ho žádal za almužnu. Pohlédnuv naň, upama-

toval se slov Vykupitelových: „Cokoli jste jednomu z těchto učinili, mně jste učinili!“ A obrátiv se, spěchal nazpět do domu. Tam ukrojil krajíc chleba a navrátil se s ním k žebrákovi. Nyní sejmul klobouk, jakoby se nacházel před Kristem Pánem, poklekl, podal chléb žebrákovi a pravil u sebe v hloubi duše své a šeptem tato slova: „Můj Ježíši, v tomto ubožáku rád bych Ti daroval svoje srdce; avšak je kamenné a nepodajné. Nuže místo něho dávám Ti tento kus chleba. Se srdcem pak mým dělej, co se Tobě líbí.“ A ejhle, prostá slova ta zalíbila se tak Ježíši, že srdce hříšníkovo obměkčil, udělal mu lítost nad spáchanými hříchy a slastí a potěchou ho od té doby stále naplňoval.

Tak se i nám stane, budeme-li milosrdní ku svým bližním.

3.

Pobožností touto možno překážky na cestě ctnosti velice lehkou překonatí.

Pocituješ-li na cestě ctnosti různé překážky, upamatuj se na to, jak nás Kristus Pán zde na světě miloval a doposud milovati neustává. Tak dospěl důstojný Otec Gabriel Lallemand T. J. netoliko k veliké dokonalosti, ale i dosáhl koruny mučednické. Otec tento přednášel vyšší vědu na vysokých školách. Než jednou odebral se na několik dní do zátíší, aby se na duchu poněkud obnovil. Tam rozplanul z nenadání takovou láskou ku Spasiteli, že mu od toho času nic na cestě ctnosti nepřicházelo za těžko. Kdykoli se mu namanula nějaká nesnáze, postačila tato slova: „Nuže, má duše, odměme sobě, abychom Kristu způsobili nějakou radost,“ a obtíž zmizela. — Což se ostatné dá lehkou vysvětliti. Neboť jestliže pro člověka, který nám nic dobrého neučinil, všechno možné podnikneme, zda je možno, abychom pro Ježíše, při vzpomínce na tolik dobrodiní nám prokázaných, nic nekonali?

Chceš-li však ještě více láskou k božskému Srdci býti roznicen, zavaž se s dovolením svého duchovního vůdce a rádece, ku cti Srdce Páně něco dob-

rého vykonati anebo něčeho příjemného se zřeknouti. Veliká to zajisté pobídka na cestě ctnosti. Takovými sliby vázali se velcí svatí, mezi jinými Otec Klaudius de la Kolombière a Markéta Alakoková.

4.

Jaký prospěch z této pobožnosti má ten, komu je přestáti veliká pokušení.

Maje v úmyslu kráčet cestou ctnosti, přichystej si zbraně proti třem nepřátelům.

Předně jsou to pokušení, která tě někdy s takovým úsilím napadnou, že budeš opravdově pochybovati, zda je přemůžeš. Avšak následuj příkladu a rady sv. Jeronyma. „Jsa mnohdykráte,“ vypravuje tento, „hroznými pokušeními trápen, spěchal jsem k božskému Spasiteli a klepal tak dlouho na jeho Srdce, až jsem byl vyslyšen.“ Co si podobného činila také Markéta Alakoková, jak v listu na svého duchovního správce a učitele dosvědčuje: „Tu a tam,“ mluví, „rotí se proti mně celé peklo; ale já se nelekám. Vesele se odeberu do své pevnosti, božského Srdce, a dostanu od Vykupitele bojovníků dosti a dosti, tak že mi hračkou každou bouřku možno překonati.“

Za druhé na tebe přijde nezřídka mnoho pochybností a úzkostí. Tvého srdce se zmocní strašná temnota, tak že světlo milosti nebeské budeš považovati za docela ztracené. V takových okamžicích uveď si na paměť, co se v životopisu sv. Jana z Vilanovy vypravuje. Tam čteme, že jistému řeholníku, který božské Srdce velice uctíval, skoro každou noc Srdce toto na způsob hořící pochodně svítilo; při světle tom prý konal svoje modlitby a rozjímání. Tak zaplane Srdce Páně v temnostech tvé duše, budeš-li je za to důvěrně žádati. Neboť daleko raději očím duševním světla svého propůjčuje nežli tělesným.

Za třetí tě opanuje časem nevýslovná truchlivost neboli zadumčivost, která dle výpovědi duchovních učitelů je jedem dokonalosti a ctnosti. Tu však nezapomeň, co sv. Jakub ve svém listu tak vřele doporučuje: „Je-li

kdo z vás zarmoucen,“ píše, „modliž se!“ Tyto svoje modlitby vysýlej předsedem k Srđci Spasitelovu, pramenu to nevyčísitelných slastí. Tak jednala Kamilla Veraniová, rozená princezna kamerinská, ze řádu sv. Kláry, jsouc hlubokým zármutkem sklíčena. A ejhle, božský Vykupitel ukázal se jí, maje Srđce odhalené, na kterém zlatými písmenky tato slova byla vy-

Brno: Milostný obraz na hlavním oltáři u Augustiniánů.

ryta: „Kamillo, já tě miluji!“ Poznávši, že jí Spasitel tím dává na srozuměnou, aby netesknila, je-li od něho milována, rozradovala se ihned a tesknost zmizela.

V podobném stavu nacházel se Jan Inkotrijský z řádu poustevnického sv. Augustina. Jan pocházel ze vznešené rodiny. Nabyv ve svém mládí pečlivého vychování, nemohl si dlouho na život klášterní navykнути. Jídlo

mu připadalo nechutné a sprosté, bdění a modlení bez konce, postel mu byla velice tvrdá, skutky kajicné a nesnesitelné; zkrátka vše se mu zdálo nevykonatelné. I umínil si, že klášteru dá výhost a nazpět do světa se navrátí. V této rozervanosti přispěl mu Kristus konečně ku pomoci. Ukázav se mu, odhalil mu svoje kopím probodené Srdce a pravil: „Jene, vejdi se všim, co se ti zdá, nesnadné, do tohoto Srdce a hned se ti to bude zdáti lehounkým; tvoje tíseň dokona pomine! Jan učinil tak a shledal, že to pravda, co Kristus byl pravil. A od té doby proměnil se mu klášter v pravý ráj.

Něco podobného vypravuje Césarius o jistém novici francouzském. Tento nemohl snést ječný chléb. Zjeviv se mu božský Vykupitel, ponořil skývu ječného chleba do svého Srdce a dal jí novici. Tento poživ chleba, pocítil u svém nitru takovou slast, že mu od toho času žádné jídlo nebylo protivno.

5.

Srdce Ježíšovo, obraz veškerých ctností.

Podle učení sv. Ambrože marna je snaha naše po ctnostech, jest-li se jim nenaučíme od Krista Pána. Proto, jak se zdá, mýlí se náramně ti, kteří život pouze toho anebo onoho svatého následují a jej za jediného mistra, za jediný vzor dokonalosti pokládají. Neboť jediným a dokonalým vzorem všech ctností je Kristus Pán sám. Ctnostný život světcův zasluhuje toliko proto našeho obdivu a našeho následování, že v jisté míře nekonečné ctnosti Kristově podobným se stal. Chvalitebno tedy je sice, chtít se státi podobným ve ctnosti některému svatému, ale na tom přestatí a nejíti do školy ke Kristu, znamená právě tolik, jako obraz nějaký malovati dle nedokonalého výkresu a o originál, ač je lehké k dostání, se nestarati.

Mimo to shledáváme u Ježíše veškeré ctnosti v nejvyšší míře, kdežto svatí, ačkoli po všech ctnostech bažili, přece toliko v té anebo oné obzvláště se vyznamenali. Že by Kristus

Pán byl vzorem nijak dostižitelným, sotva kdo, myslím, bude namítati. Neboť onen článek víry je dozajista každému znám, který výslovně učí, že Bůh všechny vyvolil a povolal, aby se stali podobnými svému předobrazu, Ježíši Kristu.

Tudíž chceš-li, milý čtenáři, cestou ctnosti bezpečně a jistě kráčet, následuj ve všem Krista, aby se zrcadlil, jak sv. apoštol Pavel praví, v tobě celý jeho život. Evangelium Ježíšovo, jeho přesvaté a zázračné skutky, jeho život a umučení máš neustále mítí na paměti a dle toho své jednání zaříditi. Sv. Ignác, zakladatel Tovaryšstva Ježíšova, vyšinul se tím na takový stupeň svatosti, že se božské milosti zalíbilo, jej ihned při obrácení přiměti, aby příkladů a způsobu života jiných zanechal, toliko Krista následoval a dle něho veškeré své skutky, svůj život a život svého řádu docela uzpůsobil. Při tom, jak shora řečeno, sluší nejenom tím se spravovati, co u Ježíše zevně pozorujeme, ale i co v jeho nitru, co v jeho duši se nutně přihází. Vnikněme až do Srdce samého a zpytujeme tam jeho úmysly a pohnutky, jeho mínění a náhledy, které jeho činy provázejí. Zajisté tam spatříme lesk nevšední ctnosti, neskonalou dokonalost Ježíšovu a poznáme z toho, jak my své srdce musíme přetvořiti. Totéž praví učený Jakub Alvarez de Paz, ve třetím díle svých znamenitých spisů; a ve druhé části knihy čtvrté mluví taktó: Nejsvětější Srdce je cestou k věčnému stanu božství Kristova, je branou, kterou k zírání Božímu kráčíme. Vejdi do tohoto přecháštěho a přesvatého Srdce, pozoruj je důkladně, abys srdce svoje vezdy jak v čas práce, tak i námahy, jak v čas pokoje, tak i modlitby mu přizpůsobil. „Neboť,“ praví sv. Bernard, „v Srdci Ježíšově je ukrytý poklad nekonečné lásky; tam se nalézá duch pobožnosti; tam dosáhneš ducha kajicnosti; tam je škola mírnosti, pokory, soustrasti, zvláště pak tam možno najíti srdce skroušené a kajicné.“ — To bylo věru povědomo velikému apoštolu Páně, sv. Pavlu, jehož srdce za příčinou stálého rozjímání láskou k Ježíši tak

vzplanulo, že se takofka změklo jako vosk ve výhni a přijalo v sebe dokonalý otisk Srdce Kristova. Proto není divu, že Kristus v Srdci Pavlově dlel a přebýval, že v Pavlu mluvil, v Pavlovi působil, v Pavlovi trpěl a že Pavel mnoho lidí jiných pro Krista rozohnil a jich srdce Srdci božskému přizpůsobil.

6.

Jaké knihy se hodí pro čtitele božského Srdce.

Milý čtenáři! Možná, že ti někdy napadne myšlenka: „Budou-li ně jaký čas o božském Srdci rozjímati a přičiním-li se, abych srdce svoje dle Srdce Kristova docela uzpůsobil, budu jistě bez námahy po cestě ctnosti kráčet. Ale chyba lávky! Poslyš, co P. Baltazar Tov. Ježíšova, muž pro svou učenost velmi proslulý, sám o sobě říkával: „Padesát let,“ pravil, „už se namáhám, abych Krista ve svém srdci vytvořil a posavad se mi to nepodařilo!“ Nicméně žádným jiným způsobem nedospěješ k větší dokonalosti, jako častým přirovnáváním svého srdce k Srdci Ježíšovu. Nápomocné ti budou duchovní knihy. Tyto probudí v tobě opětně myšlenky, kterými při rozjímaní o božském Srdci jsi byl dojat. — Sv. Benetius z řádu služebníků Marie Panny, ležel na smrtelném loži. Vida poslední svou hodinku se blížit, prosil, aby mu podali jeho knihu. Kolem stojící podali mu s ochotou různé knihy, které se v cele nacházely. Avšak nemocný žádné z nich nechtěl. V nesnázi, jaké to knihy si žádá, podal mu konečně jeden z přítomných na stolku ležící křížek. Kývaje spokojeně hlavou, vzal jej nemocný, políbil jej a pravil: „Ano, Ježíš je moje kniha!“ Tím dal na srozuměnou, jakým způsobem takové dokonalosti dosáhl.

Mnozí hledají na své cestě k dokonalosti různé knihy a myslí, že se odtud ctnostem přiučí. Ale jak často se klamou. Ke Kristu mají jíti, Kristus a jeho Srdce je jediná kniha, kde ctnosti dužno hledati.

Tímto však nechceme říci, že se vůbec o duchovní knihy mnoho nemáme starati. Toliko to máme na

mysli, aby se knihy, které o božském Srdci jednají, s mnohem větší ochotou čítali než jakékoli jiné.

7.

K jakým ctnostem nás má pobožnost tato vésti.

Srdce naše má si přede všemi jinými ctnostmi tichost a pokoru Srdce Páně oblíbiti a po nich pletiti. Neboť tyto ctnosti skvěly se především, jak praví sv. František Saleský, na člověčenství Kristovu, tyto ctnosti to byly, které sobě nejvíce oblíbil. Proto žádá u sv. Matouše slovy: „Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný Srdcem.“ docela výslovně, abychom tyto dvě ctnosti sobě osvojili a tím jako žáčkové jeho Srdce všude se projevovali. Tato slova opakuje svatý biskup na několika místech, zvláště ve svých dopisech, kde svou pobožnost k Srdci božskému na jevo dává a jeho ctnosti pokoru a tichost každému doporučuje. Zajiště mu nebylo neznámo, že hlavně těmito ctnostmi Srdci Páně podobnými se stáváme. Světec sám dospěl stálým vykonáváním těchto ctností k tak úzkému spojení s Ježíšem, že jako biskup Languet v životopise bl. Markéty podotýká, i jsa zaměstnán, v božském Srdci bydlel. Totéž zjevil Bůh veliké služebnici Anně Klementině ze řádu, „Navštívení Marie Panny“, která v Meluně r. 1661 svatě a bohumile skonala. A možná, že také tyto dvě ctnosti: pokora a tichost — na kterých jako na pevných sloupech život sv. biskupa a jeho řádu spočíval — Boha přiměly, aby jedním údem tohoto řádu pobožnost k nejpokornějšímu a nejtíššímu Srdci všemu světu dal hlásati.

Ke konci tohoto odstavce stůjtež zde slova nejbl. Marie Panny, jež kdysi byla Marii z Agredy o marnosti oproti nepřátelům řekla: Znějíť takto: „Milá dcero, rána, která Srdce mého přemilého Syna probodla, bolela také mne. Než následky, účinky a tajemství této rány působí duším, jež sladkosti její zakusí, nesmírnou slast. Neboť toto Srdce bylo otevřeno toliko proto, aby všichni tím snáze do něho přístupu dosáhli. Tuto nalezněš, milá dcero, jako v pevném hradu útulek

pro všechny čas svého života. Tam uslyšíš, jak těm, kteří tobě křivdí, za zlé dobrým máš odpláceti. A buď ubezpečena, že nic není s to, aby ti milosti, kterých se domáháš, přineslo jako láska k nepřítelům a modlitba za jejich obrácení. Tato láska působí nejvíce na Srdce mého Syna, poněvadž se tím nápodobuje jeho láska ku kříži. Vstěp si to své paměti, milá dcero, je to nauka ctnosti, která mému Srdci je tak milá a draha!“

8.

Jak mají ctitelé božského Srdce niterné modlitby vykonávat.

Nejvydatnějším prostředkem k dosažení pravé dokonalosti je niterná modlitba v duchu a pravdě konaná. Než bohužel, kolik překážek staví se nám tu v cestu. Krátký čas se sebranou myslí a v duchu se modlí zdá se nám býti skoro nemožno. Různá zaměstnání, kterým je se nám podrobiti, rozptylují naše srdce a odvracují nás od Boha. Za takových okolností konej, co ti sám Kristus Pán radí: „Chceš-li se modlíti, uzavři se do své komůrky!“ (Mat.) Touto komůrkou vyrozumívají učitelé duchovní hlavně Srdce Páně, na které nám jako na dům modlitby poukazují. Tak praví andělský učitel Bonaventura v knize „Pohnutky k lásce“, „Mé srdce je náramně roztržito, jestliže myšlenky v ráně Srdce Ježíšova nesoustřeďují.“

Vejdeš-li do modlitebny této, bude velmi prospěšno, jak nás sv. Ignác v knize duchovních ovičeb napomíná, svou obrazotvorností si dle potřeby jisté představy a obrazy vytvořiti, které ti při modlitbě velice budou užitečny. Bl. Markéta Alakoková činila si o božském Srdci ty nejrůznější, ačkoli důstojné a vhodné představy; a sebe samu si myslívala hned jako nemocnou v nemocnici, pak zase jako žákyni ve škole, opětně jako uvězněnou v žaláři anebo ubohou žebračku u paláce bohatého krále. Jestliže se už nachází v Srdci Ježíšově jako v nějaké milé a od hluku světského vzdálené samoty, nemluví bez ustání ty sám, ale nechej také Krista k sobě mluvíti. Ježíš Kristus alespoň si to

přeje: „Uvedu je do samoty,“ tak dí u proroka Isaiáše, „a budu jim tam k srdci mluvíti.“ Když tedy pozoruješ, že Kristus s tebou hodlá rozprávěti, ustaň v modlení a poslouchej s pokorou a uctivostí, co praví. Žádej ho zároveň a důvěrně, abys jeho slova pochopil a skutkem vykonal. Než o tomto způsobu modlení nebudu se dále šířiti. Sahát mimo náš záměr. Mimo to je dosti jiných knih, které o tom výslovně a obšírně pojednávají. Kdo se tedy chce něco více o tom dovědět, dočte se toho v knihách těch.

9.

Jak možno pobožností touto ku skrytému a niternému životu dospěti.

Nejenom po čas modlitby, ale i při všech pracích máš se do Srdce božského uchylovati. V Srdci tomto máš neustále bydleti a tam s Ježíšem skrytý život vésti. V písni Šalomounové (kantiku kantikorum) mluví Duch svatý takto: „Pojd, přítelkyně má, nevěsto má, holubice má! Pojd do rokle skalní a dutiny zední!“ Svatí otcové vyrozumívají roklí otevřené rány Kristovy, dutinou Srdce Kristovo. Zkušenost pak učí, že nábožné duše vezdy ve svatých ranách a probodeném Srdci Páně přebývaly. Důvtipný a bystrý Blossius píše: „Špatil náš otevřel nám Srdce svoje jako skrytou komůrku, aby nás tam jako vyvolenou nevěstu uvedl a tak dlouho ponechal, až bychom, jsouce dokona očistěni, s ním před nebeského Otce mohli předstoupiti. Kristus nám dává Srdce svoje za bydliště, chce však navzájem v našem se ubytovati!“

Podobně mluví sv. Augustin, sv. Bernard a jiní. Stůjtež tu ještě slova sv. Bonaventury, který v knize „Pohnutky lásky“ o ranách Kristových takto se vyjadřuje. „Tuto (to jest v ranách Kristových) je dobře býti, udělejme tuto tři stánky, jeden u nohou, druhý v rukou, třetí, který má navždy zůstati, v boku. Zde budu odpočívati, bděti, jísti, pít, čítavati, modlíti se a všechna svá zaměstnání vykonávati!“ Sv. Gertruda, Mathilda Kateřina Sienská bydlely celý den

Úmysly apoštolátu modlitby.

V prosinci se modleme za obcování mši svaté.

(Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí papežem.)

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1. St.	Sv. Eligia , bisk. (665.) — Odvrácení všeho zlého. Horlivá pobožnost ke mši sv. Domácnost dle vzoru sv. Rodiny. Kněz. Nábožné sloužení mše sv. Sestra.	
2. Č.	Sv. Bibiany , p. a m. (363.) — Císař a král náš. Opatrnost a skromn. pozemská. Ochr. sv. čistoty pro služeb. Příbuzná. Manžel v poli. Otec, 2 sestry a 7 matka.	
3. P.	Sv. Františka Xav. (1522). — I. pátek v měs. Pobož. k nejsv. Srdci P. Lepší poznání novény 9 prvních pátků v měs. Pomoc bož. Srdce P. pro jistou rodinu.	
4. S.	Sv. Barbory , p. a m. (236.) — I. sobota v měsíci. Pobožnost k P. Marii. Nahražování urážek činěných P. Marii. Pobožnost k P. Marii, královně pokoje. Vojini.	
5. N.	<i>Neděle II. adventní.</i> Sv. Petra Chrysol. bisk. a uč. cirk. (450.) — Kazatelé horliví. Vyproš. brzkého a slavn. míru pro naši vlast. Vojínové v poli. Umírající.	
6. P.	Sv. Mikuláše , bisk. (327.) <i>Za štědré dobrodince. Ochrana nevinnosti dítek.</i> Ranění, nemocní a padlí vojínové. Naši zajatci v Rusku. Omladiny.	
7. Ú.	Sv. Ambrože , bisk. a uč. cirk. (397.) — Velepastyřové naši. Ústavy slepých dívek. Lidé bez přístřeší. Opuštění sirotčí. Křesťanská dobročinnost.	
8. St.	<i>Neposkvrněného i očetí P. Marie.</i> — Ochrana nevinnosti. Horlivé uctívání neposkvrněného početí P. Marie. Mariánské družiny. Odevzdanost do vůle Boží.	
9. Č.	Sv. Petr Kanis. , kn. (1570.) — Zbožné vychování mládeže. Dar zdraví pro jisté osoby. Ochrana Panny Marie. Apoštolát sv. C. a M. Katolické missie.	
10. P.	Sv. Eulalie , p. a m. (340.) — Dar kajcnosti. Nábožné modlení litanie lord. Spolek svatého Děťství Ježíšova. Boj proti pokušení. Napravení poměrů.	
11. S.	Sv. Damasa , pap. (384.) — Sv. Otec Benedikt XV. Dary Ducha svatého. Horlivé konání domácích modliteb. Katolický tisk. Požehnání podniku.	
12. N.	<i>Neděle III. adventní.</i> Sv. Ottilie , abat. (720.) — Pěče o vojiny osleplé. Křesťanský duch svornosti a lásky. Účinná láska k chudým. 7 matka. Příbuzní.	
13. P.	Sv. Lucie , panny a muč. (304) — Vítězství pravdy a ctnosti. Ošetřovatelé a ošetřovatelky nemocných. Nemocní příbuzní. Skutky milosrdenství.	
14. Ú.	Sv. Dominika de Silos , opata. (1074) — Řeholní dorost. Povolání k stavu kněžského. Navrácení rozkolníků ke sv. církvi. Účastnictví na mši sv.	
15. St.	Sv. Irenea , bisk. m. (202.) — Trpělivost v povolání. Vděčnost k P. Marii. Každodenní uctívání neposkvrn. početí P. Marie. Duše v očistci. 7 kněz.	
16. Č.	Sv. Adléty , vdovy. (999). — Dobrodinci chudých. Ústavy choromyslných. Napravení zanedbané mládeže. Vdovy a sirotčí po padlých vojinech.	
17. P.	Sv. Lazara , bisk. (75). — Bohoslovné ústavy. Střední školy. Dar statečnosti. Věrné konání povinností. Naši vojínové v zajetí. Nemocní.	
18. S.	Očekávání porodu bl. P. Marie. — Záchrana mládeže. Mariánská bratrstva. Obnova křest. slibu. Podpora katol. missií. Katolíci mezi pohany.	
19. N.	<i>Neděle IV. adventní.</i> Sv. Nemesia , m. (250.) — Šťastné skončení války a slavný mír. 7 otec, bratr a příbuzní. 7 spolubratři kněží. Živí a 7 dobrodinci.	
20. P.	Sv. Petra Klav. miss. (1654.) Katolické missie. Rozmnožení povolání ke stavu duchov. a řeholnímu. Vítězství našeho vojska. Podpora chudých.	
21. Ú.	Sv. Tomáše , apošt. P. (73). — Obrácení nevěrců. 7 duchovní dobrodinci. Apoštolát modlitby. Vítězství pravdy a spravedlnosti. Smíření stran.	
22. St.	Sv. Servula , žebr. (570). — Trpělivost v chudobě. Horlivé konání křesťanských cvičení. Učitelé náboženství na školách středních a obecných.	
23. Č.	Sv. Viktorie , p. a m. (253.). — Naše slavné vítězství. Ochrana Boží pro jistou osobu. Uctívání a následování sv. patronů. Odevzdanost do vůle Boží.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
24. P.	Adama a Evy , prarodičů našich. Lítost nad hříchy. Důstojná oslava narození Páně. Lidé bez přístřeší. Opuštění sirotci. Vojínové v poli. Štědrost.	
25. S.	Narození Pána Ježíše Krista . Obrození lidstva v Kristu. Kníže pokoje, uděl nám pokoje. Účinná láska k chudým a opuštěným vdovám a sirotkům.	
26. N.	Neděle po naroz. Páně . — Sv. Štěpána , prvomuč. — Modleme se za nepřátele. Křesť. statečnost mužům i mladíkům. Smíření nepřátel. † rodiče.	
27. P.	Sv. Jana , evang. Páně. (101). — Láska ke Kristu Pánu a k Panně Marii dle vzoru sv. Jana. Spolek sv. Dětsví Ježíšova. Zpovědníci a kajícíci.	
28. Ú.	Sv. Mladětek . Nevinné dívky. Ochrana nevinnosti dítek a mládeže. Odvrácení zlého příkladu. Zbožné vychování dítek. Požehnání podniku.	
29. St.	Sv. Tomáše , bisk. m. (1170). — Katolíci mezi jinověrci. Církevní hodnostáři. Statečné hájení práv sv. církve. Náhle umírající a náhle zemřeli.	
30. Č.	Sv. Davida , krále. — Horlivost ve službě Boží. Katolíci na Balkáně. Sílení katolického tisku. Spolupracovníci ke cti a slávě bož. Srdce Páně.	
31. P.	Sv. Sylvestra , pap. (335). — Díky Bohu za všechna dobrodíní. Všichni tohoto roku zemř. Členové bratrstva bož. Srdce P. a Apoštolátu modlitby.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Kdož pochopí tu nevýslovnou lásku Spasitele našeho, že chtěje za nás trpět a umřít přece nás nechtěl opustit! Zanechal nám památku divů svých a dal nám pokrm nejvzácnější, totiž tělo své a krev svou v nejsv. Svátosti oltářní. Tot div všech divů, že s námi Ježíš Kristus zůstává v Eucharistii, aby byl duším našim pokrmem k životu věčnému, zárukou budoucího radostného vzkříšení našeho, ale též, aby se za nás ustavičně obětoval při mši sv. Otci svému nebeskému. O přesvatá oběti, v níž Ježíš Kristus jest knězem i obětinním darem, skrze niž nesčetných dobrodíní dosahuje církev bojující, církev trpící i oslavenci v nebi. Může býti co vzácnějšího, vznešenějšího a světějšího na zemi nad obět mše sv.? Ach proč si ji lidé neváží? Proč tak málo ji obcují? Proč mnozí při ní nepobožně se chovají? Neznají cenu mše sv.! Proto poznejte podstatu oběti mše sv. a važte si ji nade všechny poklady světa. Jest nejlepším prostředkem, abychom Pána Boha v ní ctili, jemu děkovali a od něho si vyprosili odpuštění hříchů a stali se účastnými ovoce této oběti Kristovy.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vsi zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevýmáje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpušky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za horlivé a pobožné obcování oběti mše sv. a na všechny úmysly, jež doporučovány jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastříž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokazdžé odpušky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpušky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokazdžé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patroně ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpušky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Denně obcovati mši sv.

Úmysl v lednu 1916.: Království Srdce Ježíšova v rodině.

v Srdci Kristově. Tam našly přistrojený stůl, ložnici, pracovnu, kostel, ano i nebe; v něm pak Boha a všechno ostatní.

Sv. hrabě Elzear, skvělý to vzor pro všechny dvořany, psal jednou choti své Delfině pro jeho nepřítomnost velice zarmoucené tato slova: „Co se týká mého těla, budiž beze starosti: já jsem, chvála Bohu, zdrav. Ale chceš-li nicméně mne uhlídati a se mnou si porozprávěti, jdi do Srdce Ježíšova, tam mne najdeš, tam je moje bydliště!“ Klaudia de Pontalieres, která žila ve veliké svatosti, byvši tážána, zda jí vzpomínka na Burgund, vlast a přátely není poněkud bolestna, odušila: „V Srdci Kristově najdu Burgund a veškeré známé; tam nacházím, coko-li chci! Od té doby, co jsem si je vyvolila za obydlí, nejsem nikdy smutna a zarmoucená, nežli snad při odřikávání žalmu: Smiluj se nade mnou, Pane!“ Armella Nikolášová, stavem svým sice mezi lidmi prostá děvečka, u Boha však pro své neobyčejné ctnosti drahocenná perla, pravila jedenkrát k družkám: „Chcete-li mne někdy nalézt, hledejte mne v Srdci božské lásky. Odtud nevycházím ani ve dne ani v noci; to je mé útočiště!“ A tato veliká služebnice Boží dospěla tak daleko, že se přiznala, že v božském Srdci stále bydlí, i když pracemi je takorůzka zmožena. Tak totiž byla zahlobána ve svatých myšlenkách, tak zřízena ve svých počtech, tak skryta a podrobena po celý svůj život božskému Srdci.

Tážeš se, kdo všechno může bydlet v Srdci Krista Pána, odpovím tobě slovy téže bl. Armelly, která dí: „V přesvatém Srdci Kristově našla jsem tak výborné obydlí a těšila jsem se takové lásce a svobodě, že jsem to sotva mohla pochopiti. Můj příbytek byl prostranný a utěšený. O pohodlí nebyla nouze. Vůbec se mi zdálo Srdce Ježíšovo tak rozsáhlé, že by mohlo tisíc světů v sebe pojmuti. Co mi napadlo, bylo to, že dvěře do svatyně vedoucí byly náramně úzké a nízké. Skoro málo komu se podařilo jimi do vnitřa vstoupiti. Žasnouc nad tím, tázala jsem se Krista Pána: „Ale, moje

láska a můj poklade, proč je vchod do Srdce tvého tak malý a úzounký, kdežto Srdce je tak veliké a prostranné?“ Na to Kristus odvětil: „To je proto, že nikomu do svého Srdce nedopustím vejíti, kdo se nestal pokorou malým, chudobou volným a kdo náklonnosti ke tvorům se nezřekl. To-liko tito mohou zaklepati a budou vpuštěni. Nikdo však nemůže brankou

Brno: Pomník Souchesův u sv. Jakuba.

touto vzkročiti, kdo se nad jiné vypíná; nikdo, kdo nezřízenými žádostmi po zlatě a stříbře zmohutněl; nikdo, kdo nespořádanou láskou k tvoru nějakému je přikován. Neboť tito brankou tak nízkou, úzkou a malou neprojdou.“

Článek končím slovy důstojníka P. Frant. Leroya, který v díle: „Zaměstnání s Ukřižovaným“ (III. díl 15. čl.) praví: „V Srdci Vykupitelově bydlet znamená, horlivou láskou s Ježíšem se spojití, stejné smýšlení, stejné

pocity, stejnou vůli jako on chovati a nic jiného si nepřátí, než útrapy, výsměch, potupu anebo abych užil slov apoštolových, mravy, šaty a odznaky božského Spasitele na se vzítí. V tomto smyslu, myslím, přál si sv. Pavel, abychem v Srdci Páně bytovali, an píše Filipenským, pravil: „Bůh je mi svědkem, jak velice toužím po tom, abyste v Srdci Kristově bydleli.“

10.

Jak se mají ctitelé božského Srdce chovati při sv. přijímání.

Jako častější sv. přijímání a návštěvy nejsv. Svátosti oltářní jsou zvláštní pobídkou k uctívání božského Srdce, tak jsou také velice vydatným prostředkem ku zdokonalení našeho srdce a k pokroku na cestě ctnosti. A to právem. Neboť jak možno Srdce toto navštěvovati, s ním se baviti, je do svého Srdce přijímatí a nicméně se nepolepšiti? Použij tedy, milý ctiteli božského Srdce, bedlivě každého okamžiku po sv. přijímání. Času pozehnanejšího, nežli je tento, sotva kdy nalezneš. Sv. evangelium vypravuje, že mnozí dotknuvše se roucha Kristova ozdravěli. Při sv. přijímání nedotýkáš se toliko roucha Ježíšova, ale Ježíše samého. Dotkni se tedy při této příležitosti s důvěrou božského Srdce a tvoje srdce pro rozličné náklonnosti zlé nemocné a bídné, bude uzdraveno. — V životě sv. Augustina čteme, že pouhým dotekem jeho srdce, které po jeho smrti zůstalo neporušené, mnoho divů a zázraků se přihodilo. Nuže, chovalo-li mrtvé srdce Augustinovo takovou moc a takovou sílu v sobě, čeho teprve je se nadíti do živoucího Srdce Spasitelova, Srdce to nejsvětějšího, božského? Ejhle, jaká by to byla milost, kdyby nám bylo popráno, k neporušenému srdci sv. Teresie anebo Josefa Kalasanského, zakladatele zbožných škol (piaristů), se přiblížiti. Při sv. přijímání však chováme u sebe a u svém nitru Srdce, jež netoliko srdce Tereziino a Josefovo, ale i mnoha jiných lidí učinilo svatým a divotvorným! Proto jaká naděje, že tvoje srdce bude

všech nedokonalostí zbaveno a všemi milostmi obdarováno. Sotva bych, tuším, dostal se na konec, kdybych všechny milosti, od onoho Srdce tobě udělené, chtěl dopodrobna vypočítati.

Uvolni tedy po sv. přijímání svému srdci a dovol mu, by veškerá přání Kristu Pánu předneslo. Pros tu o srdce nové, nové v pokoře a tichosti, nové u zapírání sebe samého, nové ve snášenlivosti, nové v lásce ku kříží a útrapám, nové v lásce k Bohu a bližnímu, nové ve všech ctnostech, zkrátka srdce nové podle Srdce Páně, Ano, zkusiž to a pros s nábožným P. Vincencem Karaffou, generálem řádu Tov. Ježíšova, za výměnu svého srdce se Srdcem Spasitelovým. „Ó, Ježíši,“ vzdýchal tento, „daruj mi Srdce své, které lépe pro moje nežli pro Tvoje tělo se hodí. Neboť je-li v hrudi mé, mohu Tebe, svého dobrotivého a lásky hodného Spasitele, Srdcem tím milovati; pak-li se v Tobě nalézá, miluje Srdce toto mne, nehodného a zkaženého tvora!“ Svaté Mathildé, která kdysi podobnou touhu pronesla, vyňal skutečně jednou po sv. přijímání božský Vykupitel srdce z hrudi přiložil je tak těsně ku svému Srdci, že ihned v jedno splynula. Na to pravil: „Viz, milená dcero, přál bych si, abych mohla takto všechna srdce se svým sloučiti!“

Avšak takové milosti se ti nedostane, dokud svoje srdce božskému Spasiteli dokonale neodevzdáš. A Srdce Ježíšovo nemůže se státi tvým údělem, dokavad si svoje srdce pro sebe ponecháš. Daruj Kristu, cokoli chceš, nedáš-li mu srdce, nedal jsi mu nic. Pouze srdce má cenu u božského Vykupitele. Proto, ačkoli všechny údy tělesné jako: oči, uši, ruce, nohy atd. jsou Božím majetkem a Bůh mohl by se právem Bohem všech těchto údů nazvati, žádá si přece v Písmě sv. slouti jenom Bohem srdce, poněvadž je mu srdce nade všechny údy nejmilejší. O jednu tedy milost pros při sv. přijímání podle příkladu sv. Felixe, z řádu kapucinského: „Ó Ježíši,“ volej, „přijmi moje srdce a nevrť mi je už nikdy!“ Tvoje srdce se všemi náklonnostmi a tužbami je

po sv. přijímání nejlepší, ba jedinou obětí, kterou si Srdce svého Vykupitele získáš. Daruj srdce za Srdce a tvým je Srdce Kristovo. Než dosti o častém sv. přijímání. Věz, budeš-li jenom toto zachovávatí, co tu praveno, stane se ti sv. přijímání „pramenem vody tehoucí do života věčného.“

Pouze toto ještě! Nemáš-li příležitosti ke sv. přijímání skutečně přistoupiti, přijímej alespoň duchovně a vzbud touhu po tomto chlebě andělském. Tím ukážeš, že Krista opravdově miluješ. „Neboť: „Kde je tvoje srdce a tvé tužby, tam je také tvůj poklad,“ praví sv František Serafinský.

11.

Pobožnost ku přesv. Srdci přivede nás k pravé lásce nej sv. člověčenství a osoby Ježíše Krista.

Velice by byl na omylu, kdo by se domníval, že se pobožnost Srdce Ježíšova toliko vztahuje na jeho Srdce jako nejušlechtlejší část těla. Nikoli! Ne neživé, od duše a těla druhé božské osoby odloučené Srdce je předmětem naší úcty. Jak bychom pak mohli říci: „božské Srdce bylo zarmouceno až na smrt; božské Srdce nás milovalo a miluje; jak bychom mohli se k němu modlití? — Ne, ne, touto pobožností neuctíváme mrtvou část božského těla, ale Srdce, která s člověčenstvím Kristovým a druhou božskou osobou je co nejúžejší spojeno. My ctíme toto Srdce jako obraz a sídlo lásky, kterou Kristus Pán ustavičně k nám lidem choval a doposud chová jako na nebi ve Svě slávě tak na zemi v nejsv. Svátosti oltářní. Proto jsem už dříve podotknul, že pobožností touto hlavně lásku Kristovu k nám lidem uctíváme a velebíme, pobožnost pak ne nevhodně může se pobožností lásky nazývatí. Z toho vysvitá, že ctitel božského Srdce zároveň láskou plane i k člověčenství i k osobě Krista Pána.

Neboť pozorující trochu důkladněji Srdce toto a jeho dobrotu, musíme nutně láskou k němu rozplanouti. Ze to pravda, dokazuje bl. Markéta Alakohová, která pobožnost tuto na rozkaz Vykupitelův zavedla. Zda neho-

řela nevěsta tatě Kristova i láskou ku člověčenství i k osobě Ježíšově? Abychom se o tom s dostatek přesvědčili, postačí, čísti její životopis, ať již od ní na rozkaz představených vlastnoručně sepsaný anebo jiný, vydaný na př. od Lanqueta, arcibiskupa sensenského. Na každém skoro listu se dovidáme, jakou láskou planula ku Spasiteli. Avšak proč na nebožtíky a zesnulé se odvolávati, máme-li dosti důkazů u osob živoucích? Vy, ctitelé božského Srdce, rekněte, zda jste od té doby, co jste pobožnost tuto opravdově a věrně počali konati, nezahofeli mnohem větší láskou také k člověčenství Krista Pána a jeho osobě? Zda jste toho nelitovali, že jste si tak pozdě Ježíše zamilovali? Zda neustoupily vaše veškeré pobožnosti, které jste doposud k rozličným svatým konali, skoro výhradně pobožností božského Srdce? Zda jste nepocítili veliké potěchy, kdykoli jste o sladkém tomto Srdci rozprávěli? Zda jste se nezabývali po sv. přijímání mnohem raději s Ježíšem, nežli jste to dříve konávali? Zda vám nebyl Kristus potěchou a útočištěm v každém soužení? Přiznejte se: nepůsobil vám to radost, když jste na své budoucí spojení se Spasitelem mysleli? Naopak neprojelo to vašim srdcem jako břítký meč, když jste byli na tom, Krista uraziti a ho na věky ztratiti? Nebylo vaše srdce dojata při pouhém pohledu na obraz božského Srdce? Zda jste nesloužili potom s dvojnásobnou horlivostí Bohu, svému Otci?

Nyní však obracím se na mnohé snad z vás, čtenářové: Rekněte bez obalu, zda právě proto žádných výlevů lásky k člověčenství a osobě Krista Pána nepocítujete, že buďto pranic anebo docela nedbale božské Srdce uctíváte. Chcete-li se chyby této zbýti, zapísaám vás pro toto nejsv. Srdce, abyste po dvě neděle rozjímalí o oněch přednostech shora uvedených (II. § 2.). Neučiní-li tyto přednosti žádného dojmu na vás, pak jste, dovolte, abych toho slova užil, skoro bez srdce. Modlete se také litanie k tomuto Srdci anebo čtěte alespoň pozorně jeden řádek za druhým. Jestli tak učiníte,

jsem přesvědčen, že velikou láskou k božskému Srdci rozhoříte; z čehož se vyvine poněmáhlu i láska k člověčenství a osobě Ježíše Krista.

12.

Láska k nejsvětějšímu člověčenství a osobě Ježíšově, beroucí původ svůj v pobožnosti božského Srdce, není Kristanadvšechnoostatní.

Jak už naznačeno, láska ku člověčenství a osobě Ježíše Krista měří se láskou k božskému Srdci a naopak. A proto nebude zajisté nemístno, stručně ukázati, co v nás láska k nejsvětějšímu člověčenství působí. Z toho totiž také pobožnost božského Srdce lépe se poznává a posuzuje; a my vidíme, jak jsme v pobožnosti k božskému Srdci pokročili. Neboť cílem pobožnosti božského Srdce je pravá láska ku člověčenství a osobě Páně. — Než všechny účinky této lásky zde uváděti, bylo by poněkud dlouhé (mimo to jednáme hlavně o božském Srdci) a proto se omezíme pouze na dva. Jsou to nejdůležitější a základ všech ostatních.

První je, že si Krista nade všechno vážíme; druhý, že dětinnou a něžnou lásku ku Kristu chováme. Nyní chci jednatí toliko o prvním účinku. O druhém teprve v následujícím článku. Než k věci samé.

První účinek, jak už praveno, je, že si Krista nade vše vážíme. Následkem toho jsme ochotni, raději všechno zde na tomto světě jak příbuzné, tak i známé, pohodlí, zdraví, jmění atd. ztratiti, nežli Krista Pána nějakým jednáním uraziti. V tomto případě jsou věci tyto ne dobro, nýbrž zlo a proto nutno se jich varovati. Takovou lásku choval v sobě sv. Pavel; píše k Filipenským: „Co mi bylo ziskem, pokládal jsem pro Krista za škodu; ano za škodu pokládám vše a cením jako bláto, poněvadž znám Krista, svého Pána, pro něž jsem se všeho zřeknul, jediné proto, abych Krista získal (3, 7.).“

Dále má nás naše úcta ke Kristu pohnouti, abychom nejenom s velikou ochotou a radostí statků tohoto světa oželeli, ale abychom také zla tohoto

světa jako chudobu, nemoc, pronásledování, protivenství, nespravedlivé obžalování, ano smrt raději podstoupili, než nejmenším pokleskem Ježíše urazili a proti jeho vůli jednali. Neboť právě toto jsou statky, po kterých je nám celým srdcem bažiti. Tak jednal sv. Ignác, mučedník, v jehož nitru jméno Ježíšovo se nacházelo. Slyšme, co píše ve svém listu Římanům: „Mým přáním je, aby se všechna muka, která si peklo vymyslíti může, na mne sřítila, jenom když zůstanu ve spojení s Kristem;“ anebo jinými slovy: Palte mne ohněm, přibijte mne na kříž, předhozte mne divoké zvěři, rozsápejte mne na kusy, trapte mne mukami opravdu pekelnými — to vše rád snesu, zůstanu-li u Ježíše.

V této dvojí úctě spočívá veškerá láska naše k Ježíši. Ano, bez ní vůbec je nemožno lásky nabýti. Chceme-li pak se o lásce svojí ke Kristu přesvědčiti, musíme právě touto dvojicí jako vahou srdce své zkoušeti.

Abychom však této dvojí úcty dosáhli a ji vezdy projevíli, je dvou věcí třeba. Předně máme vše, cokoli na světě většina lidí za dobré a veliké anebo zlé a hanlivé pokládá, v srdci svém za lhostejné považovati a proti tomu ani nenávisť a ošklivost ani lásku a náklonnost nechovati. Bohatství a chudoba, čest a hanba, zdraví a nemoc, pokoj a práce, dlouhý a krátký život, zkrátka vše má nám býti lhostejné a pouze láska ku Kristu má rozhodnouti, co je pro nás dobré a nás vede k Ježíši anebo škodlivé a nás od něho odvrací. Naším příslovím a pořekadlem budiž: „Nic nám neškodí zde na světě a nic nám není užitečno, nežli co se Kristu líbí anebo nelíbí. Z toho pak, že proti všemu na světě rovnou mysl zachováváme, vzniká svatá ostražitost, žádnou náklonností na světě nedáti se omámiti a ji do svého srdce nepustiti. Ostražitost tato zachráni nás přede vši nerozvážlivostí a přivede nás k tomu, abychom prudké, nerozvážlivé a nepokojné povahy se sprostili. Odvrací nás tato od řečené rovnomyšlnosti, lásku ku Kristu v nás

udušuje a činí nás otroky všelikých náruživostí.

Druhým takovým prostředkem je cvičba v rozjímání neskonalých dokonalostí, které se v nejsv. člověčenství a osobě Ježíše Krista lesknou. Ty zachovávají nás neustále ve svatém úžasu a nedopouštějí, abychom něco nad Ježíše cenili. Tyto nás nutí, aby v ústech našich ustavičně zaznívalo: „Co se vyrovná Ježíši? Nic není nad

Velice nám v tom poslouží modlitbička sv. Augustina: „Ježíši! Kéž bych tě dobře poznal, abych tě miloval.“

Ku konci podotýkám, že Vykupitel nejenom pro svou dokonalost naší úcty je hoden, ale i pro svá dobrodíní, která nám byl prokázal. Božské Srdce obětovalo za nás, bídné tvory, svou čest, svou krev, svůj život a bylo by také nyní hotovo tisíckráté za nás svůj život položití, kdyby nás

Brno: Pomník Souchesův u sv. Jakuba.

Krista! Vše, co není Kristus, je marnost nad marnost!“ Abychom tato rozjímání ještě vydatnějším učinili, cvičme se dle rady sv. apoštola Petra v pravém poznání Krista Pána. Za tím účelem nutno takové knihy čísti, které o božském Spasiteli pojednávají. Vše, co se na Krista vztahuje, máme pilně zkoumati, tím své myšlenky zaměstnávati. Avšak netoliko četbou a přemýšlením, ale i horlivou a vroucí modlitbou ku Spasiteli a nejsv. Trojici máme si svatou tuto vědomost získati.

oblažilo. A my bychom si neměli Krista nade vše vážití?

13.

Láska k nejsvětějšímu člověčenství a osobě Ježíšově vytváří v nás něžnou náklonnost ke Kristu.

Druhým výtvozem pravé lásky k Ježíši je něžná a dětinná láska a vroucí náklonnost k němu. Tato něžná láska není nám sice tak nutná, jako ona uctívá, o které jsme dříve jednali,

ano je-li něžnost lásky spojena s něžností neobyčejnou povahy, je dosti nedokonala. Uvádíť láska tato nezdídka do klamu, působíc, že osoba, milující, nehledá tak Ježíše jako sebe samu. Proto odmíná druhdy Bůh i svatým tento pocit lásky. Avšak nicméně nemůže se tato něžná láska a náklonnost ke Kristu docela zamítati a my máme za ni jako velikou milost Boha žádati. Neboť zda možno, aby nám Bůh k Ježíši takovou lásku zapověděl, rodiče však, přátele a příbuzné tak milovati dovolil? Což nemiloval Ježíš Kristus sám lidi něžnou láskou? Co znamenaly ony slzy, které ne jednou z očí jeho kanuly? Nebyly to slzy lásky? Může-li však Ježíš Kristus lidi takto milovati, proč bychom my k němu nesměly i tuž lásku chovati? Mimo to nás učí zkušenost, že něžná a vroucí láska uctívou podporuje a rozmnožuje. Neb co by jiného působilo, že tvořa někdy v takové máme vážnosti, že mu i před Bohem a svou duší dáváme přednost?

Ostatně což nevidíme i u svatých této něžné náklonnosti a lásky? Nezaulal Kristus docela jejich srdce a mysl? Ovšem že sálala jejich duše uctívou láskou ku Spasiteli; než i něžnost lásky zaujala jejich srdce, takže různé pocity v nich budila a se na všech údech, ve veškerém skoro jednání zračila. Právem tedy pěl David: „Nejenom duše, ale i srdce a tělo chval Boha, svého Spasitele.“

Mnoho by se dalo zde o této lásce ze života svatých vyprávěti. Známé je, jak s Ježíšem obcovali, jak rozmlouvali, jak důvěrně se k němu chovali. A Kristus Pán opětoval vše co nejněžněji, dokazuje tím, jaké má zalíbení na této jejich něžnosti. Ať ustanou tedy ti, kteří se domnívají, že pravá láska s těmito vroucími, dětinnými výjevy je neslučitelná! Láska tato přináší mnoho plodů a vede ku větší dokonalosti. Ať utichnou ti, kteří takové něžnosti jako ženskému pobožnůstkářství se vysmívají a ji považují za měkkost, muže docela nehodnou. Ó, jak jsou vzdáleni takové posuzovatelé pobožnosti od pobožnosti samé! Právě proto ani nezasluhují,

takovými niternými slastmi býti obdařeni. Mimo to ať se mají na pozoru, aby snad i uctivé lásky ku Spasiteli nepozbyli.

Posléze se tážou: „Zda nebude Kristus Pán jedenkrát na nebi předmětem netoliko uctivé, ale i něžné lásky? Zda nebudou jednou ono nebeské čelo, jeho božské oči, jeho andělské rty, jeho výmluvný jazyk, jeho důstojný obličej, jeho nadlidská pokora, jeho pohyby tělesné předmětem naší slasti a něžné, vroucí lásky? Budeme-li však na nebi tak Ježíše milovati, proč by se to zde na zemi nesmělo státi?“

Ovšem láska tato něžná, které jsem proti nepravým náhledům hájil, nalézá a jeví se u rozličných lidí různým způsobem. Mnozí chovají totiž něžnou lásku k Ježíšku v jesličkách, jiní k mužnému věku Páně, opět ně jiní k jeho umučení a kříži, dále planou někteří láskou ke Kristu přítomnému v nejsv. Svátosti oltářní a mnozí zaměštnávají se s ním v jeho slávě a velebnosti. „Rozličným způsobem bývá milost udělována,“ praví sv. apoštol. Ať je tobě, milý čtiteli božského Srdce, Boží štědotrou cokoliv uděleno, ulož to ve svém srdci a pěstuj jako drahocenné sítě, z něhož se za krátko výborné plody vyvinou.

Abys v lásce ku Kristu činil pokroky, radím ti hlavně dvě prostředků.

1. Vyslov často s velikou úctou a pobožností nejsladší jméno „Ježíš“. Kdybys půl hodiny nic jiného nekonal, než toto jméno neustále pronášel, dosti jsi získal. Zkušenost učí, že toto svaté jméno zvláštním způsobem na srdce lidské působí. Tak na př. pocítoval sv. František Serafinský při výslovu tohoto jména na jazyku neobyčejnou sladkosti, která se odtud do srdce a do všech ostatních údů rozlila a tam nejvroucnější city budila. Mimo to bys si měl navyknouti, jméno to jakousi něžností a citem pronášeti a taktéž je poslouchati, kdykoli se od jiných pronáší. Milující osoba pocítuje vezdy při vyslovení jména svého miláčka jistý dojem. Tuto je ti vzorem sv. Ignác, zakladatel Tov. J., který uslyšev jméno „Ježíš“, vždycky ne-

obyčejnou láskou ku Spasiteli rozplanul. Oko jeho se rozohnilo, hojně slzy kanuly mu po tváři, líce hořely a srdce bušilo tak mocně, jakoby chtělo ze hrudi vyskočiti.

2. Měj, pokud možná, před očima vždy nějaký obraz božského Vykupitele a patří naň často a nábožně. Nám ubohým lidem není toho štěstí popřáno, na osobu Ježíše Krista znakem tělesným patřiti a k němu takto láskou zahořeti. Toliko svatí v nebi požívají tímto způsobem božského Vykupitele. Proto nutno tuto ztrátu však nahraditi. Což se nejlépe děje obrazem. Takto hledí vůbec všichni zdární synové ztrátu svých rodičů nahraditi. Ó, kéž by byly takové obrazy Spasitelovy dle přání sv. Terezie vezdy a všude vystaveny, aby láska božského Srdce do našeho nitra zavítala. Toho si přejí tím více, po-

něvadž vím, že Kristus z úcty naší se velice těší a všem milovníkům a uctívatelům svého obrazu hojných milostí udílí. I svatě Trojici není nic milejšího nad tuto úctu.

Možná, že se nyní na konci někdo zeptá, jakým způsobem tato láska k Ježíši má se jeviti na venek? Avšak o tom se rozepisovati a šířiti, čemu se lépe každý z vlastní zkušenosti nežli cizími předpisy naučí, je, tuším, zbytečno. V obyčejném životě mluvíme s velikou srdečností a bez velkého rozmyšlení s osobami, které nám jsou drahá a milý; tuto nám netřeba učitele. Abychom Ježíše, svého přítele, Otce, Vykupitele, bratra něžně milovali, máme teprve choditi do školy a tam se pravidlům lásky učiti? Ne, ne, srdce samo nám udá, jak se máme před Ježíšem chovati, jak s ním obcovati a mluviti.

Obrázky z katolických missií.

Podává Maxmilian Weinberger.

Čínský obrázek vánoční.

Sin-čeu-Fu je větší město v provincii Kianguanu. Má více než 100.000 obyvatelů, mnoho úředních budov a velké bonzi a četnými pohanskými bužky obývané pagody. Avšak je tam i katolická kaple, kterou navštěvují mnozí nově obrácení křesťané a křtěnci. Vedle kaple stojí obydlí misionářovo, po evropském způsobu, poněkud vyšší než ostatní budovy a zvané proto od pohanů Yang-leu t. j. „věží Evropanovou“.

„Naši křesťanští Číňané,“ vypravuje misionář P. Bain, „mají velmi rádi slavnost vánoční. Tak se stalo, že v poslední Vánoce přišli sem, přes to, že byla tuhá zima a zasněžené cesty, na sta našich nověobrácených křesťanů z blízka i daleka. Nedali se zastrážiti ani vzdáleností 50—60 km velkou, ani útratami cesty tři až čtyři dny trvající, aby mohli obcovati jitřní mši sv., při které přes 200 jich přistoupilo ke stolu Páně. Třicet osad bylo tu svými

nejhorlivějšími křeťany zastoupeno. Obyvatelé každé osady přinesli s sebou svazek svíce a zásobu raket, čili praskavek, aby na osvětlení kostela a oslavu toho dne svým halěrem též přispěli.

Přesně o půlnoci přistoupil kněz k oltáři, provázen prvním výstřelem četných praskavek, k nemalé radosti našich 100 školních dítek, které již dávno po svatě noci toužily a vánoční písně cvičily. Četné barevné lampióny a svíce vrhaly své jasné světlo na obrazy a bílé stěny kaple, jejíž oltář zdobily květiny ze zlatého a barevného papíru. Před oltářem stály jesle a v nich leželo roztomilé Jezulátko. Po sy. evandéliu bylo slavnostní kázání. Největší a nejkrásnější rakety byly ponechány pro velebný okamžik proměňování čili pozdvihování. Celou čtvrt hodinu dral se jejich praskot do spícího města a ven na blízké pahorky a zvěstoval všem tajemství, jež na oltáři se stalo: „Dítě narodilo se nám.“ Po

sv. přijímání modlili se katechetisté se svými chovanci dojemně modlitby díky Na sta křtěnců konoalo s námi slavnost vánoční poprvé. Jsou to dobří, silní venkované, kteří jakoby byli si toho vědomi, že jim u jeslí přináleží ono místo, které byli kdysi zaujímalí zbožní pastýřové Betlémská. Po mši sv. zůstali ještě celou hodinu klečeti a naslouchali čínským písním vánočním, které naše školní dívky za průvodu fléten obojí a cymbálů zpívaly a jimiž opět a opět radostně allelujah čili jak Číňané říkají, ja-la-lu-ja proznovali.

Konečně odebrali se všichni na krátký odpočinek, ale záhy z rána vrátili se a byli přítomni ještě dvěma mším sv., z nichžto druhé rovněž tak slavně byla sloužena, s hudbou totiž a ohňostrojem jako jitřní. Tak konala se minulého roku v Sin-čen-Fu slavnost vánoční.“

Bylo to o tři dny později, v neděli, když bylo odpoledne po sv. požehnání, při kterém dívky své milé písně vánoční opakovaly, přišla k missionářům sestra, která naši školu řídí a ohlásila mu, že neznámá osoba si přeje s ním mluvit. Byla předpuštěna; ale hned při prvních slovech poznal missionář, že nemluví nářečím v Sin-čen-Fu obvyklým. Z rozmluvy vyšlo na jevo toto:

Zena byla křesťanka, 51 let stará a na jméno Anežka pokřtěná. Pocházela z Song-Kiangu. Její muž byl rovněž křesťanem, ale kuřák opia, který se o svou rodinu nestaral. Z nouze vstoupila do služby k jistému mandarinovi a když byl do Sin-čen-Fu přesazen, následovala ho tam se svými dítkami Matějem a Agatou. Obě dívky se mezitím prodávaly, 28letý syn vzal si pohanku, 25letá dcera pohanského učitele na venkově. O svém muži a svých příbuzných ničeho od té dcery neslyšela a od své poslední zprávy v Zose¹⁾ žádného kněze neviděla. „Avšak“, tážal se missionář, „ví tvoje dívky, že jsou po křesťansku pokřtěny?“ — „Ano, neboť nikdy se nesúčastnily pověrečných obyčejů a ďábla nikdy ne-

uctívaly. Můj syn, jenž svého pána mandarína, jest nucen k pohanským obřadům doprovázeti, vždycky se zdráhal věci pověře sloužící nositi. Tázán po příčině, odpověděl: „Jsem nemotorný a bojím se, že ty věci rozbiju.“ Proto si najímá vždycky nějakého chlapa za nosiče a platí mu několik halífů.“

„Ale řekni přece, čím to je, že, ačkoliv tak blízko kostela bydlíte, přece nikdy jste sem nepřišli, abyste se pomodlili?“

„Otče, já umím své modlitby ještě dobře a mám i katechismus, který byly mé děti se sebou přinesly. Avšak když jsme před 18lety sem přišli, nebylo v tomto městě ani kostela ani křesťanů.“

„To je pravda, ale ode čtyř nebo pěti let je zde oboje a ty jsi zajisté o tom slyšela.“

„He, otče, bydleli jsme v jižním předměstí. Ale v domě mandarinově mluvílo se o Evropanech a jejich náboženství tak špatně a opovržlivě, že jsme se neodvážili ani slova promluvit, bojíce se, abychom, já a můj syn, naše místo neztratili. A přijít sem o své újmě, k tomu jsme neměli odvahy.“

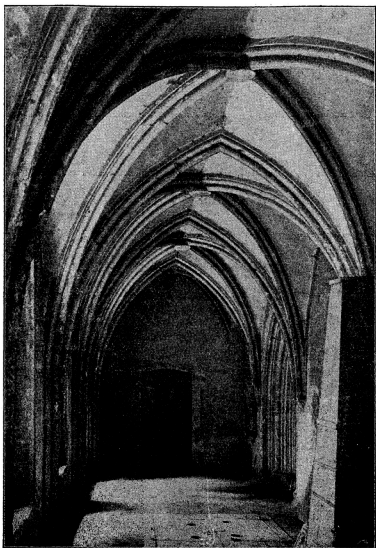
„Avšak, jak jsi přišla sem nyní?“

„Otče, to způsobil Pán Bůh sám. Poslyš. Je tomu právě měsíc. Byla jsem ještě ve službě u pana Ču. Najednou uđelal se mi na prstě pravé ruky nežit, který mne k veškeré práci učinil neschopnou. Můj pán mne proto propustil. Můj syn žije v Jas-vanu, asi 100 km odtud, moje snacha bydlí však zde nedaleko kostela v malém domku, kde platí měsíčně asi 3 koruny nájemného. Tam jsem se tedy odstěhovala a tam dosud bydlím. V předposlední noc byla jsem několikrát třaskotem raket se spánku vyrušena. Celá naše čtvrt byla vzhůru. Sousedé vycházeli ven, aby zvěděli příčinu a slyšeli jsem, jak si povídali: „To je u Evropana (missionáře). Jsou tam u velkém počtu shromáždění a konají svou půlnoční pobožnost.“ Ačkoliv jsem zase ulehla, nemohla jsem celou noc spáti. Až do rána jsem se modlila a tu se mi všechny staré vzpomínky v mysli obnovily. Jsme nyní, počítala jsem, právě ve

1) Zose je marianké poutní místo u Song-Kiangu. V okolí žije mnoho i vznešených rodin, ve kterých se křesťanské víře od časů starých jezuitských missionářů bez přestávky udržela.

dvanáctém měsíci. Předt lety připadla v naší dědině také v tento čas veliká slavnost, o které lidé o půlnoci vstávali a šli do kostela, aby se modlili a rakety vypouštěli. Není to snad slavnost narození Krista Pána? Jak pak, kdyby i zde byli na blízku křesťané, jako jsi ty; jak pak, kdyby tam byl i duchovní otec? Ach, je tomu již 18 let, kdy jsem

jsem jich z daleka a viděla vycházeti je do velkého domu, který stál na druhé straně silnice. Aniž jsem co řekla, šla jsem domů, posnídala a vrátila jsem se potom do ulice, která vede okolo kostela. Tam jsem čekala na vhodný okamžik, abych do kostela vstoupiti a viděti mohla, zda-li je to tak, jako u nás doma. Odpoledne viděla jsem zase

Brno: Chodba v bývalém klášteře Dominikánském.

se naposledy zpovídala! Abych se přesvědčila, vstala jsem za svítání a šla na výzvědy. Konečně spatřila jsem velkou bránu a nad ní kříž a uvnitř velký dvůr, kde bylo mnoho lidí, kteří v řadách za sebou kráčeli. Za nimi šel zástup děvčat vedený učitelkou, která byla právě tak oblečena, jako svaté panny mého domova (domovské sestry). Následovala

děvčata v řadě vycházeti ze školy; provázela je učitelka a mnoho jiných žen mladých i starých. Připojila jsem se k nim a vešla do vnitř. Brzy naplnilo se srdce moje radostí nevýslovnou. Slyšela jsem říkati modlitby — ano, byly to modlitby mého dětství, mého domova. Byla jsem přítomna sv. požehnání, jež měl kněz, obklopen mini-

stranty v červených komžích; na oltáři hořely četné svíce, zrovna tak, jako kdysi v Song-kvangu. A jako tam, tak i zde znělo Ja-la-lu-ja, Ja-la-lu-ja. Když jsem z kostela odcházela, přetékalý moje oči slzami radostí. Následovala jsem děvčata do školy, mluvila tam s učitelkou a dala jsem se poznati. Ona to byla, otče, jenž mne k tobě přivedla.“

Až potud prosté vypravování — ubohé ženy. Tak jako kdysi božské dítě Betlémské pastýře ozářenými anděly, mudrce od východu jasnou hvězdou ke svým jesličkám přivolalo, tak použilo nyní třaskavek, aby za tmy půlnoční ztracenou ovci ke stádu svému zpět přivedlo.

Avšak Bůh nečiní nic polovičatě.

Ve svátek sv. tří králů přišla stará Anežka ze Song-kiangu ke sv. zpovědi a přijala všecka blažená první sv. přijímání. Brzy na to přišel i její zeť, venkovský učitel, a prosil mne, abych ho přijal mezi katechumeny. Je nyní vzorem všem ostatním spolučovancům, ačkoli je mu již 31 let.

Jsou tu ještě Matěj a Agata se svým dítětem. Zatím je zdržuje velká vzdálenost, že nemohou sem přijít, ale ani oni nebudou váhati, dáti se pokřtiti, až se jim příležitost k tomu naskytne. Pak bude v Sin-čen-Fu o dvě křesťanské rodiny více a dá-li Bůh, budou mnohé jiné jejich příkladu následovati. Tak vidíte, co nezpůsobily v Číně o Vánocích třaskavé rakéty!“

A. M. Kadlčáková.

Vzpomínka.

Vzpomínka když duši táhne
cit se v srdci zachvěje
a hned zbledlé líce nachem
v okamžiku zaleje.

Vzpomínka to na lásku mou
srdce teplem zahřívá,
někdy také oči smutné
teplou slzou zalívá.

A přec ráda vzpomínávám
denně na to štěstí své,
které láska dávala mi
třeba mne teď bol jen rve.

Vzpomínko mé lásky čistě
rozhrěj mou duši, hrud',
bol a žaly nikdy více
v srdíčku již neprobud'!

Stáří čili životem vzhůru.

Msgr. Baunard. — Z franc. Boh. Kyselý. — (D končení.)

Zatím, co Dumas zhasínal dojemným západem smrti, stála hvězda Pasteurova v plném lesku. Nezbyvá mnoho pověděti o velikém tomto služebníkovi pravdy a lidskosti, o jeho genu, objevech, povaze, vlastenectví, úslužnosti. Louis Pasteur (1822 až 1895) náleží k oněm nečetným lidem, kteří rázem uří svůj věk kráčet kroky obrovskými v blahodárném pronikání nezáhadnějších tajemství přírody a života. Ale týž pohled, jenž hrouží se do hlubin nekonečné malosti, povídá

se zbožně k bytostem nekonečné velikosti, až k nestvořenému a tvořícímu Nekonečnu, kteráž je pouze vědeckým pojmenováním Boha.

Stačí tu zmíniti se jen krátce o skvělém vyznání víry, které učinil pod kopulí vědeckého Institutu dne 28. dubna 1882 u slavnostním zasedání, kdy byl přijímán do Akademie francouzské. Odpovídal rouhači Renanovi a dal tomuto popírači všeho nadpřirozeného takovou lekci o nadpřirozených, že se mu málo jiných co do důkladnosti

i věhlasu v tom oboru vyrovnalo. Končí takto: „Pojmem nekonečna tkví nadpřirozeno v srdcích. Idea Boha jest však formou ideje nekonečna. Pokud tajemství nekonečna těžce bude spočívat na myšlence lidské, potud budou stavěny chrámy jeho kultu a na dlahách chrámů těch budete vídati lidi na kolerech pohřížené, zahloubané v pojem Nekonečna.“

On sám byl takovým člověkem. „Víra byla Pasteurovi pohodní, věda jeho zářila jinam,“ prohlásil o něm Josef Bertrand, sekretář Akademie vědecké, kloně se před tím, co nazývá jeho „zbožným spiritualismem“. Tento „duchovědec“ byl ve skutečnosti pevně věřícím mužem až do posledního písmene křesťanského a katolického — k r e d a. Samy vědy přírodní, jichž nemohoucnost rozpoznal, přivedly jej posleze k prosté víře nadpřirozené, tak že kdysi pravil: „Studoval-li člověk dobře, přijde k víře bretoňského sedláka. Kdybych byl ještě více studoval, měl bych víru bretoňské selky.“

Víra Pasteurova nebyla bojovná, nýbrž zrovna tak jasná a pokorná, jako pevná a důkladná. S vybranou jemností mluvil o ní před učenici menšího vědeckého rozpětí, kteří s ním ji nesdíleli.

Tak čteme, že jednou večer — bylo to roku 1882 — setkal se s mladým lékařem, drem Coudereau, jenž se mnoho zabýval otázkami anthropologickými a rok před tím činně se účastnil mezinárodního sjezdu atheističského.

Pasteur rozmlouval s ním o tomto kongresu a tázal se, je-li skutečně jistže náboženství vzalo vznik z nevědomosti a strachu.

„Zajisté,“ odvětil dr. Coudereau, „čím více člověk se vzdělává, čím více ve vědě proniká, tím méně přestává smýšletí nábožensky.“

„V tom bude přece nějaká výjimka, odušil Pasteur. Jsou ještě lidé, kteří studovali všechny prvky života, a pro něž by život ve svém původu a určení zůstal tajemstvím, kdyby byli váhali přijmouti jiného osvětlení než ze své pracovny. A ti cítili, že se v nich rozchvívá struna náboženská tím více,

čím více šířili obor svých vědomostí. Bůh zjevil se jim na vrcholu jich zkoumání a oni uvěřili.“

„Co dnes nevysvětleno,“ počal mladý lékař, to se vysvětlí později, a i vy, drahý mistře, k tomu přispějete.“

„Později,“ vece Pasteur, „nebude mi snad již pokdy. Mohu umřít ještě dnes a musím tedy vědět již dnes. T u m á t e v ý k l a d, p r o č v ě ř í m. V ě ř í m z n a m e n á m i: v í m.“

Tot prostonárodní vyjádření tohož, co 2. března 1875 prohlásil před fakultou lékařskou: „Před velikými problémy (jako je záhada o počátku a konci světa), zbývá duchu lidskému jenom dvojí: buď mu podala víra rozřešení přímým zjevením, nebo projevuje se muka duševní naprostým mlčením, nebo, což jest totéž, přiznáním, že nelze vůbec k základům věci proniknouti.“

V červenci 1895 vydechl pokorný, veliký Pasteur ve Villeneuve-l'Etang, právě tak, jak umíral Volta, jak umřeli Ampère, Cauchy, Biot, Dumas, v sebranosti posledních modliteb, ruku v ruce své choti, na rty tiskna kříž; pohled obrácený k nebi, kde očekával touž nejvyšší blaženost, o níž sám pravil: „Šťastný člověk, jenž nosí v sobě svého Boha, ideál krásy a dobroty, a jenž ho poslouchá. Tam jest živý pramen velikých myšlenek a velikých činů.“

Pasteur trpěl již rok anaemií a neklamal se nijak o vážnosti svého stavu. Věda, že smrt se již blíží, připravil se na ni zbožně a beze strachu. Něco stesku mísilo v ruce: Svatý Otec ti posílá své požehnání k Novému roku. Vědec přerušil ihned celou rozmluvu a dvě slzy skanuly na papír, který držel v rukách.

Nějakou dobu spíše, v první den nového roku, když měl návštěvu prarůzných vědeckých kapacit, které se k němu nahrnuly, vešla pí. Pasteurová s otevřenou depeší v ruce: Svatý Otec ti posílá své požehnání k Novému roku. Vědec přerušil ihned celou rozmluvu a dvě slzy skanuly na papír, který držel v rukách.

Za nepřítomnosti P. Boulangina, učeného Benediktina a jeho stálého zpovědníka, posloužil Pasteurovi abbé

Richard, farář z Garches. Sv. přijímání vykonal o něco dříve a nemoha již mluvit, odpovídal posunky na křesťanské povzdechy, jež mu kněz předfíkával, líbaje křížek ze slonoviny, který mu byl podán. Ruce jeho již se s ním nerozloučily a vzaly ho i do rakve.

Než byla dohotovena hrobka jeho v Ústavě Pasteurově, spočinuly jeho tělesné pozůstatky nějakou dobu v kryptě velechrámu Notre-Dame. To bylo místo odpočinku, jakého zasluhoval.

„Maxime du Camp“ napsal o něm: „Kdykoliv setkám se s Pasteurem, zatačím pokleknouti a divím se, že nemá svatozáře.“ A prof. Granchet: „Až za tisíc let bude mluvití nějaký lékař k mladému pokolení o vývoji a pokroku medicíny, přede všemi jinými vysloví dvě jména nesmrtelná, Hippokrata a Pasteura.“

Takoví byli naši mistři. Nesouce na čele dvojí paprsek vědy a víry, zdaž se nám nejeví jako duchové osvěcení shora? A tak mi napadá, že staré doby snad by je byly povznesly za polobohy, jako byly učinily s Prometheem, protože, jak dí báje, uzmul oheň s nebe.

A to jsem se jen zmínil o vědátech v oboru matematiky, fyziky a přírodovědy; to jsem pouze vyjmenoval knížata v počtu tolika jiných, kteří je doprovázejí na téže cestě v tomto věku a v naší zemi, jako jsou Beaumont, Boucher, Deville, Leverrier . . .

Jmenuji tu Urbana Leverriera (1811—1877) ženiálního hvězdáře, o němž napsal Prudhomme, zvěděv, že umřel: „Pročž tato smrt nevyvolala všeobecný smutek? Po Newtonovi nebylo genia v matematice mocnějšího, třeba snad byl někdo vynalezavější. Jeho dílo jest obrovské, a tak vysoké, že vynucuje slzy.“ Leverrier patřil výše. Jednou po objevení Neptuna pravil mu Coutances lichotivě: „Hle, milý mistře, nyní jste se povznesl až k hvězdám.“ načež vědec odvětil: „A doufám se povznésti ještě výš, totiž až do nebe.“

Veliký astronom dal postavití veliký kříž v observatoři. Ve své nemoci dovlekl se od svých drahých nástrojů

k tomuto kříži, jež pozdravil, mysle na Onoho, kterého nalezne nad hvězdami ve slávě nebeské. Bylo to 23. září 1877, právě ve výroční den objevení jeho planety, když tento muž, přizvaný obrem oderní astronomie, zbožně zesnul zaopatřen jsa farářem své farní osady, jak si byl přál; pravil: „Nejsem jen katolíkem křesťanem, ale i far-níkem.“

Toť naši lidé, toť naše škola křesťanská v naší mladosti i ve věku zralejším. A ve stáří svém nalézám na ní tolik stránek krásy, pravdy, moudrosti, velikosti, pro něž je mi vždy milou a drahou, kdykoliv ji pozoruji, pro něž se mi stává ještě mnohem dražší, kdykoliv ji srovnám s jinými. To jsme již mohli viděti, to ještě uvidíme.

Škola ta ještě trvá. Nelze mi mluvit o živých, ale smím se zmíniti o těch, kteří nás, žel, nedávno opustili, jako výtečný nástupce Berthelotův, sekretář Akademie vědecké, jejíž byl ozdobou, Albert de Lapparent, jež odpovéděl na otázku vždy zajímavou: Zda je víra vědcova na závalu jeho bádání a vědecké práci? dne 15. června 1906: „Prohlašuji, že mi v tom ohledu má víra katolická nejen nikdy nepřekážela, nýbrž že jsem ustavičnou posilou rozumovou i mravní nabyl v tomto křesťanském prostředí své činnosti mocné podpory v plnění svých vědeckých úkolů.“

Mudrcům pak, již snili o tom, že rozdrtí dogmata tíhou svých objevů, staví před oči vlastní jejich doznání neschopnosti a nevědomosti, když píše: „Přihlédneme-li k hromadnému popírání všeho, kde i pojem lidské osobnosti hrozí shroucením, jako vše — ostatní, jak blahé jest vědomí, že vědecké snažení naše jest pod ochranným štítem naprostých pravd, které zapovídají podobné mátohy! Jaka výhoda, uchovati si nejen styk se skutečností, a to působením nadpřirozena, zachrániti si klid rozumu zároveň s klidem srdce, a konečně cítiti, že rozum spočívá povždy na něčem solidním: to dovoluje člověku kráčet jistým krokem v oblastech, kde moderní dilatanti mohou prováděti nejisté prostocviky mátožného tápání!“

Ovoce hlavního úmyslu Apoštolátu modlitby.

Ku článku „o úmyslech Apoštolátu modlitby“ posloužij následující jakožto doklad k tomu, jak důležitým jest hlavní úmysl měsíční a kterak členové Apoštolátu napomáhají účinně k jeho zdárnému uskutečnění, ať jsou jakéhokoli postavení a zaměstnání.

Roku 1911 zněl pro měsíc říjen hlavní úmysl: Missie etiopské. Jednalo se při tom o dobro katolické církve v Habeši (staré Ethiopii, ve východní Africe při Rudém moři, jižně od Egypta), zemi to známého císaře Menelika, před léty již zemřelého. Kdežto za živobytí tohoto panovníka pro jeho upřímnou úctu, přízeň ke katolíkům a osvědčenou úctu i ku sv. Otcí záležitosti církve katolické se dosti dobře dařily, nastala po jeho smrti a zvláště ode dvou let, žalostná změna pro katolické missie vůbec a zvláště byly ohroženy katolické školy a ústavy v hlavním městě d'Addis-Abeba. Tu však Prozřetelnost Boží zasáhla sama ve prospěch katolické věci; nastal najednou utěšený obrat, když již nebezpečí bylo největší. Stalo se to právě v měsíci říjnu r. 1911, ve kterém členové Apoštolátu modlitby modlili se a obětovali dobré skutky ve prospěch missií etiopských, jež byly předmětem hlavního úmyslu pro ten měsíc.

Apoštolický vikář habešský, Jeho bisk. Milost Msgr. Jarousseau podává o tom zprávu gener. ředitelství Apošt. modlitby, z níž dle francouzského časopisu pro Apoštolát modlitby „Messager du Coeur de Jesus“ uvádíme část jeho dopisu:

„Dne 10. října objevil se časné z rána oddíl vojáků čítající 40 mužů, kteří obklíčili obyčij našich katolíků v Abelis-Abeba. Osm otců rodin bylo ihned zatčeno, řetězi spoutáno a násilně dovedeno před vrchního soudce habešského císařství. Zde tázání na své náboženství, vyznali všichni neohrožené katolickou vírou. Již pomýšleno na to, použití proti nim zákonů o vypovězení a zabaviti jejich statky. Než tu najednou, zajisté patrným říze-

ním Prozřetelnosti Boží, nade vše očekávání přišla nám pomoc. Hrabě Apchier, francouzský zplnomocněnec ve hlavním městě negušově (panovníkově) uslyšev totiž o této události, jakoby puzen nějakým vnutnutím s nebes, odebral se ihned v uniformě svého úradu do císařského paláce a zde před dědici Menelikovými a před shromážděnými ministry rozhodnými a výmluvnými slovy učinil ohražení proti takovému jednání vlády.*)

Na to konalo se sezení, jehož následkem bylo propuštění oněch uvězněných. Druhého dne tři ministři odebrali se úředně na francouzské vyslanectví, kdež hraběti M. de Apchier přednesli své omluvy a dali mu příповěď, že budoucě katolíci nebudou pro víru již znepokojováni v celé říši habešské. Od té doby — ode tří měsíců — těšíme se z úplného klidu a připravujeme se k tomu, abychom co nejhojněji použili nám propůjčené tolerance.

Nápadným při této celé záležitosti jest obzvláště ono neočekávané zakročení francouzského zástupce právě za nynějších poměrů ve Francii. Neboť po celou dobu 60 let, kdy trvá náš apoštolický vikariát zde, je to po nejprv, že nám byla prokázána taková ochrana. Budiž proto nejsv. Srdce Ježíšovo tisíckrát pozdraveno; a kéž Ono ráčí zachovati nám tento klid, který nám učiní možným, abychom pracovali ještě účinněji pro rozšíření Jeho království v srdcích lidšských.“

Francouzské „Lístky měsíční“ (Billets mensuels), o nichž na jiném místě tohoto časopisu učiněna zmínka,

*) Mezi jiným pravil k ministrům: „Dovolte mi, abych směl připomenouti, že chráněnci Francie nebyli týráni znepokojeni leč proto, že jsou katolíky . . . Vězte, že, když napadáte nás katolíky, urážíte nás v nejněžnějších citech a v našem nejdražším přesvědčení, a že jinak bychom byli přinuceni některého dne žádati od vás počest z vašeho jednání . . . Ne! vězte mi, jednajíce takto, zahráváte si se svými nepřáteli . . . Francie nikdy se nezřekla svého úkolu jakožto ochrankyně (protektorka) katolíků na východě, poněvadž zachovává své smlouvy.“

v čísle březnovém tohoto roku podávají vysvětlení k tomuto nápadnému a rychlému přispění katolíkům v Habeši následujícím příkladem:

„Jest mezi námi členy Apoštolátu modlitby nějaká osoba, posluhovačka, kterou najala do práce jedna z našich horlitek. Jednoho dne v měsíci říjnu r. 1911 tato posluhovačka čistila v kuchyni kamna. Když takto sehnuta klečíc na dlažbě pilně hleděla si své namáhavé práce až pot jí z čela řinul, pravila k ní domácí paní:

— Není-liž pravda, má drahá, je to tvrdá práce?

— Ah, co se vám zdá, ctěná paní? Je třeba něco snášeti pro missio-náře v Habeši!

— Co to pravíte?

— Ale ano, vy víte dobře, že hlavním úmyslem tohoto měsíce jest: „Missionáři v Habeši“.

Ona prostá dělnice věděla tedy, jaký byl hlavní úmysl pro ten měsíc, věděla též, že čistiti důkladně s takovou námahou kamna na ten úmysl jest modlití se za habešské katolíky. Zajisté téhož měsíce mnoho vykonali pro habešské katolíky milionové členů Apoštolátu modlitby svými modlitbami a pracemi po celém světě v rodinách, školách, řeholních domech, v duchovních ústavech, v dílnách umělců i obyčejných řemeslníků a dělníků a mají též zásluhu o tak šťastný výsledek tohoto hlavního úmyslu.

Neméně pro týž účel vykonala ona posluhovačka. Ona měla však při tom ještě jiný užitek: poněvadž pracovala pro duše, zdála se jí práce tím příjemnější a snesitelnější; únava toho večera zdála se jí méně obtížnou, poněvadž práce i únava byly oduševněny oním úmyslem.

Různé zprávy.

Naše vyobrazení. Minoritský kostel v Brně je pěkná baroční stavba z roku 1733. Vnitřek jeho vyniká souměrností a úpravností. — V kostele u sv. Jakuba v Brně je za hlavním oltářem pomník hrdiňského obhájce města Brna proti Švédům, jenerála Ludvíka de Souches, který zemřel v Brně 6. srpna 1685. —

Podle kostela dominikánského, nyní Redemptoristů v Brně se uchovala gotická chodba z roku asi 1250. — U Augustiniánů na Starém Brně utvářá se milostný obraz Panny Marie, o jehož původu se nic neví. Jest umístěn od r. 1356 v jejich klášteře; pochází asi z darů císaře Karla IV.

Děkuvzdání božskému Srdci Páně.

Z Krásna. Mé vroucné prosby byly vyslyšeny. Vzdávám proto nejvroucnější díky sedmibolestné Panně Marii, sv. Josefu, sv. Janu Nep. a sv. Antonínu za vyslyšení na jejich přimluvu.

J. B.

Z Antlerky. Nejsrdečnější díky vzdávám nejsv. Srdci Páně za milostivé vyslyšení ve třech těžkých případech. Zároveň děkuji nejbl. Panně Marii, ustavičné pomoci, sv. Josefu, sv. Antonínu a sv. Filomeně za jejich přimluvu.

C. P.

Z Hostí. Upřímně vzdávám díky božskému Srdci Páně a ctihodné služebnici Boží Marii Elektě za pomoc a úlevu v těžké nemoci moji matičky.

B. V.

Z Prahy. Čtenářka »Školy B. S. P.« vzdává díky nejsv. Srdci Páně a Panně Marii ustavičné pomoci za vyslyšení prosby. Sestra III. ř. sv. Františka.

Z Dolan. Čtenářka »Školy B. S. P.« vzdává vroucné díky nejsv. Srdci Páně, nejbl. P. Marii a sv. Antonínu za vyslyšení mé prosby.

F. H.

Mše svatá.

(Hlavní úmysl.)

Již ve starém zákoně čteme, že lidé přinášeli Pánu Bohu oběti na důkazy chvály, díky nebo na odpuštění hříchů a na smíření s Bohem. Od židů přešel obyčej oběti přináseti též na jiné národy. Proto i u pohanských národů nacházíme oběti rozličného způsobu. Než všechny oběti starozákonné převyšuje neskonale obět nového zákona, obět samého Spasitele našeho Ježíše Krista. Oběti starozákonné byly pouhými předobrazy, pouhým stínem této oběti Kristovy, kterou Ježíš Kristus za veškerý svět přinesl Otcí svému nebeskému na dřevo kříže. Při této oběti obětoval se sám Ježíš Kristus za nás hříšní a tím vydal Otcí nebeskému neskonale chválu i díkyčinění a učinil úplně zadost za hříchy světa. Tuto obět opakuje při každé mši sv. dle svého ustanovení. Proto obět mše sv. převyšuje neskonale všechny ostatní oběti svým knězem, svým darem obětním, kterým je Ježíš Kristus sám. Z té příčiny jest obět mše sv. nejvyšší obětí chvály; neboť nemůže více otce nebeského ctíti než jeho jednorozený Syn, jenž je pravý Bůh. Obět mše sv. jest nejlepší obětí děkovnou, protože nemůže nikdo lépe a více díky vzdáti Bohu Otcí jako jeho Syn Ježíš Kristus. Mše sv. jest nejmocnější obětí prosebnou. Či může býti prosba někoho mocnější a milejší, než je prosba samého Syna Božího? Mše sv. jest nejsilnější obětí smírnou; neboť nemůže nikdo tak zadostučiniti za hříchy světa, než Beránek Boží, ukřižovaný Kristus. Z toho lze již poznati, jak velikou, jak svatou, jak drahocennou obětí jest mše svatá! Tato obět nevyvází ani všechny poklady světa! Jako Bůh sám jest nesmírný, jehož nebesa i země obsáhnouti nemohou, tak je i cena mše sv. nekončená pro zásluhy toho, jenž se za nás obětuje, pro Ježíše Krista samého.

O kěz by také všichni věřící oběti mše sv. si náležitě vážili a ji uctivě a pobožně obcovali! Jen ten obcuje náležitě obětí mše sv., kdo zná její podstatu, její cenu a má živou viru v toho, jenž se za nás obětuje. Kdo ceny mše sv. nezná, kdo živé viry v Ježíši Krista nemá, ten si mše sv. neváží ani ji přítomen nebývá aspoň ne pobožně a uctivě. Pamatujme tedy s živou virou, že obět mše sv. jest toutéž obětí, jako byla na kříži. Pamatujme, že Ježíš Kristus na památku svého umučení a smrti své tuto obět ustanovil a ji konati přikázal apoštolům a jich nástupcům, slovy: To činite na mou památku! Opravdu je dle sv. Františka Sal., mše sv. sloučení duchovních cvičení, srdcem pobožnosti, plamen božské lásky, propasti božské dobrotivosti a převzácným prostředkem, jímž nám Bůh milostí své skutečně přivlastňuje. Jak tedy mše sv. nejvznešenější obětí. Obětuje se v ní Kristus Pán, Bůh a spolu člověk a proto že na něj nic vznešenějšího není, proto obět tato převyšuje všechny dobré skutky lidí na zemi a svatých v nebi. Obětuje se mše sv. Bohu samému jako Pánu nejvyššímu; tedy žádnému svatému, ani nejbl. P. Marii, ale obět jako taková náleží jedině Bohu, protože je začátek a konec všech bytostí a vše závisí od dobroty Boží. Při oběti mše sv. proměňuje obětující kněz chléb a víno v tělo a krev Ježíše Krista, že způsoby chleba a vína zůstávají a se nemění; jestť to skutek nadpřirozený, zázrak, jež může jedině všemohoucí Bůh a komu Bůh tuto moc dá způsobiti. Obět mše sv. nabývá neskončené ceny pro nekoněčné zásluhy Ježíše Krista a pro jeho umučení. Z toho všeho patrnó, že nemůžeme na zemi nic lepšího, vznešenějšího, světějšího konati jako Bohu tuto obět přináseti.

S jakou zbožností má tedy kněz tuto obět konati! S jakou zbožností, uctivostí a pozorností mají věřící této přesvaté oběti přítomni býti! S jakou radostí mají věřící do chrámu k této oběti spěchatí netoliko v neděle a svátky, ale též pokud možno ve všední dny! Jsme přece povinni ustavičně se Bohu klaněti, jemu za přijatá dobrodíní děkovati, jej za odpuštění hříchů prositi a za všechny urážky jemu dosti činiti. Můžeme tak činiti jedině obětí mše sv., jsme-li ji nábožně přítomni.

Kdy jsme mši sv. pobožně přítomni! Na to odpovídá katechismu takto: Mši sv. jsme pobožně přítomni: 1) když ji proto slyšíme, abychom se Bohu klaněli a jej ctili; 2) když se vystřiháme všeho, co vnitřní pobožnosti překáží nebo ji ruší; 3) když mezi mši sv. zvláště pak při hlavních částech jejich, dávám pozor na to, co se na oltáři koná. Lépe než slova poví nám to příklady. Sv. Alžběta Durynská, tato laskavá matka chudých, hledala a nalezla posily k těžkým skutkům křesťanské lásky v oběti mše sv. Denně bývala přítomna mši sv. s nejhlubší pokorou a její zbožnost při mši sv. byla tak vroucí, že i jiným ku vzdělání sloužila. O sv. Kazimíru, královském knížeti polském se praví, že vida jej při mši sv., každý domníval se viděti anděla. Když Jan, král saský, v pruské válce r. 1866 navštívil Jičín, slyše, že se zvoni o 6. hodině ranní na mši sv., poslal komorníka, aby se otázal, bude-li ještě jedna mše sv. sloužena a zvěděv, že o půl 8. hodině druhá mše sv. sloužena bude, ještě než hodiny odbily, již se svým ministrem u dveří chrámových stál, kdež od duchovenstva uvítán a radních lavic uveden jest. Načež celé mši sv. příkladně byl přítomen, tak že upřímná pobožnost tohoto panovníka každého věřícího radostně dojala. A s jakou láskou a vroucí zbožností přisluhoval sv. Václav, kníže český, knězi sloužícímu mši sv.; vždyť víme že i sám pekl hostie a lisoval víno ke mši sv. potřebné. O kolikrát klečí vznešený mocnář náš, František Josef I, císař a král náš na klekátku před oltářem a se skloněnou hlavou obcuje oběti mše sv. a modlí se za své poddané, za blaho své říše a za své statečné a udatné vojsko, které již tolik přineslo oběti za mocnářství naše a vznešeného panovníka našeho. Též obcujme i my co nejčastěji a nejzbožněji oběti mše sv. a vyprosme udatnému vojsku našemu sílu a vytrvání v bojích a konečně slavně pro říši naší vítězství a vytoužený mír.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vší zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za horlivé a pobožné obcování oběti mše sv. a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastříž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce. Srdce Ježíše a Marie, zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní, jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plno-močné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michæli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolaké: Co nejčastěji slyšeti naši sv.

Úmysl v lednu 1916: Království Srdce Ježíšova v rodině.

